

C:\Users\Plazma\Desktop\Knhy pdf\H\Harrison
Harry\Harrison_Harry-Na_zapad_od_raje.PDB

PDB Name: Harrison_Harry-Na_zapad_od_raje
Creator ID: REAd
PDB Type: TEXT
Version: 0
Unique ID Seed: 0
Creation Date: 5.9.2004
Modification Date: 5.9.2004
Last Backup Date: 1.1.1970
Modification Number: 0

Harry Harrison

Na západ od Ráje

"A tak Bůh zbudoval zahradu na východ od ráje a do ní vložil člověka, jehož stvořil." "A Kain odešel od Boha a pobýval v zemi Nod, na východ od ráje."
Bible, kniha GENESIS

Když dinosauři vládli Zemi..."

V tomto díle, vysoce hodnoceném čtenáři i kritikou, jí stále ještě vládnou. Vesmírná katastrofa, která před 65 miliony letu končila éru praještěřů, se ve světě tohoto románu nikdy nestala. Vývoj obřích plazů pokračoval dál a vyvrcholil Yılané, nejméně inteligentnější a nejméně úspěšnější rasou na Zemi. Když jsou však její příslušníci příchodem doby ledové přinuceni

PROLOG: KERRICK

Přečetl jsem stránky, které následují, a upřímně věřím, že jsou pravdivým svědectvím o historii světa.

Ne, že bych uvěřil docela snadno. Dalo by se říci, že můj pohled na svět byl dříve dost omezený. Narodil jsem se v malém táboře, jež tvořily tři rodiny. Během teplého období jsme zůstávali na břehu velkého jezera, bohatého rybami. První vzpomínky, které mám, jsou právě na to jezero, na strmé hory za tichými vodami, na vysoké štíty, které se začínají bělat prvním sněhovým popraškem zimy. Když sníh pokryl i naše stany a stejně tak i trávu kolem nich, nastával čas, aby se lovci odebrali do hor. Nemohl jsem se dočkat, až vyrostu a budu moci lovit po jejich boku jeleny a obří jeleny. Ten prostý svět prostých rozkoší je však již navždy ten tam. Všechno se změnilo - a nikoli k lepšímu. Čas od času se v noci probouzím a přeji si, aby se to, co se stalo, nikdy nepříhodovalo. Ale to jsou jen pošetilá přání, neboť svět už je dnes takový, jaký je, změněný ve všech směrech. To, co jsem považoval za celý svět, se ukázalo být pouze drobným a zasutým cípkem reality. Mé jezero a hory tvoří jen nepatrnou část velkého kontinentu, který se táhne mezi dvěma nedozírnými oceány. O západním oceánu jsem věděl, protože u něj rybařili naši lovci.

Slyšel jsem i o murgu a naučil jsem se je nenávidět mnohem dříve, než jsem je poprvé spatřil. Jako je naše maso teplé, jejich je studené. Na hlavách máme vlasy a dospělému lovcovi naroste i pyšný vous, zatímco zvíře, kterou lovíme, má teplé maso a huňatou srst, ale murgu nikoli. Murgu jsou studení a hladcí a šupinatí, mají drápy a zuby, kterými drásají a trhají, a jsou velcí a strašní - každý se jich bojí. A nenávidí je. Slyšel jsem, že žili v teplých vodách oceánu na jih odsud a v teplých zemích, které tam leží. Nedokázali snášet chlad a tak nás neznepokojovali.

To se však změnilo - a změnilo se to tak strašlivě, že nic už nikdy nebude jako dříve. Jen se zármutkem se smírám s vědomím, že náš svět je jen nepatrnou součástí světa murgu. Žijeme na severu velké pevniny, která je na jihu spojena s jinou velkou pevninou. A celá tato jižní země, od oceánu k oceánu, se hemží jenom murgu.

Ale jsou i horší věci. Za západním oceánem se nacházejí pevniny ještě větší - a na nich nejsou vůbec žádní lovci. Ani jediný. Jenom murgu, samí murgu. Náleží jim celý svět - až na ten náš kousek.

Nyní vám povím o murgu to nejstrašnější. Nenávidí nás zrovna tak, jako my nenávidíme je. Moc by to neškodilo, kdyby byli jen velká, bezcitná a tupá zvířata. To bychom zůstali na chladném severu, vyhýbali se jim, a bylo by nám dobře.

Jenže jsou i takoví murgu, kteří mohou být stejně bystří jako lovci a také stejně nelítostní jako oni. A jejich množství je takové, že je nelze spočítat; stačí jen říci, že zaplňují všechny země tohoto velikého glóbu.

To, co bude nyní následovat, není příjemné vyprávění, ale tyto věci se staly a nelze je tedy zamlčet.

Toto je příběh našeho světa a všech tvorů, kteří v něm žijí. Vypráví o tom, co se stalo, když se skupina lovců odvážila podél pobřeží dál na jih a o tom, co tam našli. A také o tom, co se stalo, když murgu-jichž-je-plný-svět objevili, že celý svět nenáleží jen jim samým, jak se doposud domnívali.

KNIHA PRVNÍ

Isizzó fa klabra massik, den sa rinyur

owot meth alpi.

Plivni zimě do tváře, neboť na jaře stejně zhyne.

Poslední šance na život

Kapitola 0

Enteesenaté pronikali vlnami s rytmickými pohyby velkých, veslům podobných ploutví. Jeden z nich zvedl hlavu z vody. Po temné kůži mu stékala voda. Zvedal hlavu na dlouhém krku výš a výš, otáčel ji a díval se za sebe. Až ve chvíli, kdy zahlédl velký temný útvar, pohybující se těsně pod hladinou za nimi, skryl zase hlavu pod vodu. Nedaleko plulo hejno olihní - a i druhý enteesenaté je již spatřil a vzrušeně mlaskal. Obří ocasy rozrazilily vodu a štíhlá těla se hnala vlnami, obrovská a nezastavitelná, tlamy rozevřené dokořán. Přímo doprostřed hejna.

Olihně vystříkly proudy vody z měkkých tělíček a rozprchly se všemi směry. Většina se jich stačila skrýt v oblacích černé barvy, kterou vypustily, ale mnohé byly sevřeny bezzubými čelistmi a bez rozkousání spolknuty. Řádění pokračovalo, dokud nebylo moře zase prázdné; olihně, které přežily, byly rozprášeny do všech stran. Velcí tvorové byli nasyceni a pomalu pluli zpět cestou, kterou sem přišli.

Před nimi se oceánem valil ještě větší temný útvar; voda se rozstříkovala před velkou hřbetní ploutví uruketo a přelávala se mu přes záda. Jakmile se obr přiblížil, enteesenaté se vrhli střemhlav dolů a provedli obrat, aby mohli sledovat jeho pomalý, rovnoměrný pohyb. Uruketo je musel vidět, neboť jedno z očí, uhlově černá zornice zarámovaná kostí, se pohybovalo spolu s nimi a sledovalo jejich kurs. Tupým mozkem tvora pomalu probleskovalo pochopení a jeho dlouhý zobák se počal rozevírat.

Jeden po druhém pluli k doširoka rozevřeným dlouhým čelistem a vsunovali hlavy do otvoru velikosti rozměrné jeskyně. Jakmile se tam octli, vyvrhli právě ulovené olihně. Když byly jejich žaludky opět prázdné, stáhli se zpět a úhybnými manévry dlouhých ploutví se odsunuli stranou. Čelisti se za nimi zavřely stejně pomalu jako se otevřely a mohutný trup uruketo bez zastavení pokračoval ve své cestě.

Ačkoli byla většina těla uruketo skryta pod hladinou, hřbetní ploutev trčela ven, tyčíc se nad vlnami jako malý útes. Její zploštělý vrcholek byl vysušený a kožovitý, postříkaný bílými výkaly mořských ptáků a plný rýh od jejich ostrých zobanů. Jeden z ptáků se právě snášel směrem k ploutvi, dlouhá bílá křídla roztažená a pařáty vystrčené dopředu. Náhle zakrákal a kvapně zase nabral výšku, překvapen dlouhou puklinou, která se ve vrcholku ploutve zničehonic rozevřela. Puklina se rozšířila, protáhla se po celé délce ploutve a obnažila v hloubi živé maso.

Z útrobu tvora se vydrál oblak zatuchlého vzduchu.

Otvor se rozšiřoval, stále víc a víc, až byl víc než dostatečný k tomu, aby se jím protáhla Yilané, jež se vynořila. Byla to druhá důstojnice, která zde měla hlídku. Jakmile vystoupila na širokou kostěnou římsu, umístěnou v průlezu kousek pod vrcholem ploutve, vystrčila, hlavu a ramena ven a zhluboka se nadechla čerstvého mořského vzduchu. Pečlivě se rozhlédla kolem dokola. Uspokojena zjištěním, že vše je, jak má být, slezla zase dolů kolem námořnice, která měla právě službu u kormidla a pokukovala po ní průhledným diskem, který ji odděloval od okolí. Důstojnice se podívala přes rameno na žhnoucí střílku kompasu a zjistila, že se odklání od stanovené trasy. Lodnice se natáhla přes kompas, uchopila mezi palce výběžek nervu a silně jej stiskla. Místností projelo zachvění, jak zpola inteligentní tvor pocítil signál a uposlechl. Důstojnice po kývla a sestupovala dále do dlouhé vnitřní dutiny. Její zorničky reagovaly na panující příšeři a rychle se rozšířily.

Matně světélkující skvrny. To bylo jediné osvětlení stěn, tvořených živou tkání, a dlouhé prostory, táhnoucí se téměř po celé délce páteře uruketo. Vzadu, skoro v úplné tmě, leželi vězni s kotníky spoutanými k sobě. Pouzdra se zásobami a měchýře s vodou je oddělovaly od posádky a cestujících vpředu. Důstojnice prošla až dopředu, aby podala hlášení velitelce. Erefnais vzhledla od svítící mapy, kterou právě studovala, a dala najevo souhlas. Spokojeně srolovala mapu a uložila ji do příslušného výklenku, načež vstala a začala sama šplhat do ploutve. Při chůzi za sebou trochu vláčela nohy, což byl následek zranění v dětství. Ještě dnes měla záda rozrytá a zvrásnělá. S takovým znetvořením musela mít opravdu mimořádné schopnosti, aby dosáhla tak vysoké hodnoty. Když vystoupila na vrchol ploutve, i ona se zhluboka nadechla čerstvého vzduchu a rozhlédla se kolem.

Pobřeží Maninlé za nimi pomalu mizelo z dohledu. Na obzoru vpředu se rýsovala stěží postřehnutelná zem, řetěz nízkých ostrovů, táhnoucí se na sever. Spokojeně se sklonila a promluvila, volíc nejobjednější možnou formulaci. Při vydávání rozkazů byla přímější, téměř příkrá. Ale ne teď. Teď byla zdvořilá a neosobní, což byl obvyklý způsob, jakým nižší hodnoty oslovovaly vyšší. Vzhledem k tomu, že byla velitelem této živé lodi, musela mít osoba, k níž hovořila, postavení opravdu mimořádné.

"Nechť tě těší, Vainté. Je, na co se dívat."

Odsunula se stranou a uvolnila tak výhled na římsu. Vainté opatrně vystoupala po žebrech ploutve a vystoupila na římsu, následována v těsné blízkosti dalšími dvěma postavami. Ty uctivě ustoupily a Vainté se chýtila okraje a otevřela a zavřela nozdry, jak do nich nasála ostrý slaný vzduch. Erefnais na ni obdivně pohlédla; byla vskutku překrásná. I

kdyby nevěděla, že má Vainté stanout v čele toho nového města, její status vyzařoval z každého gesta či pohybu. Přestože si Vainté nebyla vědoma obdivného po hledu Erefnais, stála tam hrdě, hlavu vysoko vztyčenou, čelist vystrčenou, zornice stažené do úzké šterbiny před plnou sluneční září. Silné ruce pevně svíraly okraj ploutve, zatímco široko od sebe posazené nohy jí propůjčovaly dostatek potřebné rovnováhy. Sličným, jasné oranžovým hřebenem jí projíždělo jemnoucké vlnění. Zrozena k tomu, aby vládla, to hlásal už sám její postoj.

"Řekni mi, co je to před námi," požádala Vainté stroze.

"Řetěz ostrovů, nejvyšší. Jejich jméno je i jejich podstatou. Alakas-aksehent, neboli řada zlatých rozházených kamenů. Písek ostrovů a voda kolem nich jsou teplé po celý rok. Ostrovy se táhnou řadou až k pevnině. A právě tam, na břehu, vyrůstá nové město."

"Alpéasak. Krásné pláže," pronesla Vainté tak tiše, aby ji nikdo neslyšel. "Má toto být můj osud?" Obrátila se k velitelce. "Kdy tam dorazíme?"

"Dnes odpoledne, nejvyšší. Docela určitě před setměním. Oceánem protéká teplý proud, který nás rychle nese právě tím směrem. Olihni bylo dost, takže se enteesenaté a uruketo dobře nasýtili. Někdy možná až příliš dobře. To jsou problémy, které občas na dlouhých plavbách vyvstanou. Musíme je bedlivě sledovat, jinak jsou pomalí a náš příjezd ..."

"Ticho. Chci být ponechána o samotě se svými efenselé."

"Bude mi potěšením," odvětila Erefnais, couvající na žebřík. V okamžiku, kdy dozněla její slova, už zmizela v hloubi ploutve.

Vainté se obrátila ke svým dosud mlčenlivým společníkům a z každého pohybu jí prýštila radost a teplo. "Jsme tady. Úsilí, které jsme vynaložili, abychom dosáhli tohoto nového světa, Gendasi, je u konce. Nyní může začít ještě větší úsilí: budování města."

"Pomůžeme ti a vykonáme, co nám poručíš," slíbila Etdeerg. Byla silná a pevná jako skála, připravená přispět vši svou silou ke zdaru díla. "Vel nám - půjdeme i na smrt!" Od někoho jiného by taková slova mohla znít pateticky; ne tak od Etdeerg. Z jejích rozhodných gest sálala upřímnost a důvěra.

"To nežádám," odvětila Vainté. "Žádám však, abys sloužila věci po mém boku a byla mi ve všem oporou."

"Bude mi ctí tak učinit."

Nato se Vainté obrátila k Ikemend, která se vypjala, očekávající rozkazy. "Tvá úloha je ze všech nejdůležitější. Naše budoucnost leží mezi tvými palci. Budeš se starat o hanalé a o samce."

Ikemend dala najevo souhlas, potěšení - a pevnost svého odhodlání. Vainté pocítila teplo jejich oddanosti a lásky, ale její dobrá nálada se záhy zkalila. "Děkuji vám oběma," prohlásila. "A teď mne opusťte. Bude tu se mnou Enge. Jenom Ona."

Vainté pevně sevřela kožovitou tkáň, neboť uruketo právě zdolával hřeben veliké vlny. Přes záda se mu přelil jazyk zelené vody a roztrhl se o úpatí černé ploutve, jež se tam tyčila jako věž. Do výšky vystříkla slaná sprška a několik kapek zasáhlo i tvář Vainté. Přes oči jí sklouzly průhledné mžurky a pak se zase pomalu stáhly. Ona sama si neuvědomovala pálení soli, neboť její myšlenky o mnoho předstihly obří zvíře, jež je vezlo přes moře z rodného Inegban. Tam před nimi leží Alpéasak, zlaté pláže její budoucnosti - nebo také černé útesy, na nichž ztroskotá. Bude to buď jedno, nebo druhé, nic mezi tím. Dostala se ve své ctižádosti vysoko, když opustila oceány svého mládí, a zanechala daleko za sebou mnohé ze své efenburu, ale také z efenburu o mnoho let starších. Pokud ale chce zdolat vrchol, nesmí se bát zdolat svah, který k němu vede. A ani se bát nepřátel, které si cestou udělá. Vainté však věděla to, co vědělo jen nemnoho dalších: stejně důležité je dělat si cestou spojence. Stále se snažila nezapomínat na nikoho ze své efenburu - dokonce ani na ty v nejméně významném postavení - a vídala se s nimi, kdykoli jen mohla. Za stejně důležité, ne-li ještě důležitější, považovala respekt a obdiv, který je nutno budít mezi členy mladších efenburu. To byly její oči a uši, které měla ve městě, to byla její tajná síla. Bez jejich pomoci by se byla nikdy nemohla vydat na tuto cestu, na největší sázku své kariéry. Své zářné budoucnosti - nebo zkázy. Úřad vůdce v Alpéasaku, v tom novém městě, byl obrovský skok vpřed, úkol, který ji vynesl přes hlavy mnoha dalších. Nebezpečí však tkvělo v tom, že by v této funkci mohla selhat, neboť toto město, dosud nejvzdálenější od Entoban, mělo už dnes svá úskalí. Jestli dojde při zakládání města k průtahům, bude to ona, kdo bude sesazen, tak hluboko, že se už odtamtud nikdy nepovznese. Stejně jako Deeste, kterou právě přijížděla vystřídat v roli Eistaa nového města. Deeste dělala chyby a práce šla pod jejím vedením příliš pomalu. Vainté ji měla nahradit - a převzít na svá bedra veškeré nevyřešené problémy. Pokud neuspěje, bude i ona obratem nahrazena. Byl to nebezpečný úkol, ale stálo za to podstoupit to riziko.

Neboť dočká-li se úspěchu, v nějž všichni věřili, její hvězda strmě poleť vzhůru a nebude síly, která by ji zastavila. Kdosi vystoupal nahoru a stanul vedle ní.

Někdo známý, a přece měla jeho přítomnost v jejích ústech hořkosladkou příchut'. Vainté cítila přátelství družky ze své vlastní efenburu, nejsilnější pouto, jaké ji k někomu z bližních poutalo. Radost z její blízkosti však kalila temná budoucnost, která se blížila každým okamžikem. Vainté své efenselé musela dát na srozuměnou, co se s ní stane, jakmile vystoupí na břeh. Teď. Hned. Neboť toto je poslední příležitost, kdy si mohou před cílem cesty pohovořit v soukromí. Tam dole v lodi je až příliš mnoho naslouchajících uší a pozorujících očí, které jí znemožňovaly mluvit otevřeně.

Nyní však již otevřená bude, a ukončí tu pošetilou hru jednou provždy.

"Už jsme spatřili zemi. Tam před námi je Gendasi. Velitelka mi slíbila, že ještě dnes odpoledne dorazíme do Alpéasaku."

Vainté ji pozorovala koutkem oka, ale Enge nepromluvila a dala jen pohybem jednoho palce najevo, že rozumí. Její gesto nebylo urážlivé - avšak neprozrazovalo ani žádný postoj či cit. Nevyvíjí se to dobře, ale Vainté se nesmí nechat rozzlobit nebo zastavit. Musí učinit to, co je nezbytné. Obrátila se a stála teď tvář v tvář své efenselé.

"Opustit lásku svého otce a vstoupit do náruče moře je první bolestí života," řekla Vainté.

"První jeho radostí jsou však přátelé, jež tam potkáš," dodala Enge, dokončující tak známé úsloví. "Pokojuji se před

tebou, Vainté, neboť jsi mi připomněla, jak moc tě bolí mé sobectví ... "

"Nechci od tebe žádné pokoření či omluvy - nebo snad dokonce vysvětlování tvého zcela mimořádného a nevhodného chování. Považuji za neomluvitelné, že ty a tví následovníci již nejste mrtví, jak by se slušelo. O tom nebudu diskutovat. A nemyslím přitom nijak na sebe. Jde mi o tebe, o nikoho jiného. Ani o ty svedené tvory dole pod námi. Pokud jsou dost inteligentní, aby mohli obětovat svou svobodu na oltář nemravných filozofií, pak mají rozumu až dost na to, aby se mohli stát zručnými dělníky. Městu se budou hodit. Budeš se mu hodit i ty - ale ne jako vězeň."

"Nežádala jsem, aby mi sňali pouta."

"To jsi ani nemusela. Nařídila jsem to já. Bylo mi hanba pobývat v přítomnosti někoho z mé efenburu, kdo je svázán řetězy jako obyčejný zločinec."

"Nikdy jsem nechtěla uvrhnout nějakou hanbu na tebe či naši efenburu." Enge už nemluvila omluvným tónem.

"Jednala jsem podle svého přesvědčení a víry. Přesvědčení tak silného, že od základu změnilo celý můj život - stejně jako by mohlo změnit i tvůj, efenselé. Těší mne však, že jsi cítila hanbu, neboť hanba a stud je částí uvědomění sama sebe a to je zase nezbytnou podstatou přesvědčení a víry."

"Zastav. Styděla jsem se pouze za naši efenburu, kterou jsi pošpinila. Za sebe cítím jenom hněv, nic jiného. Jsme tu samy a nikdo mne teď neuslyší. Kdybys někomu prozradila, co ti teď povím, bude to můj konec, ale vím, že mi neublížíš. Vyslechni mne tedy a pak se vrať k ostatním. Jakmile dorazíme na pevninu, budeš připoutána k nim. Ne však nadlouho. Až tato loď odpluje, osvobodím tě a budeš pracovat pro mne. Alpéasak je mým osudem a já potřebuji tvou pomoc. Tak mi ji poskytni. Víš, jaké strašlivé věci se dějí, jaké chladné větry vanou čím dál silněji od severu. Dvě města jsou již mrtvá - a Inegban bude bez pochyby třetí. Je přáním vůdců našeho města, aby, než se tak stane, bylo na tomto vzdáleném pobřeží vybudováno město nové a ještě větší. Až Inegban zemře, bude již na nás čekat Alpéasak. Dlouho a tvrdě jsem bojovala o počtu stát se Eistaa tohoto města. Budu řídit jeho růst a připravovat je na den, kdy sem přijdou naši lidé. Abych to dokázala, potřebuji pomoc. Potřebuji kolem sebe přátele, kteří budou se mnou tvrdě pracovat a také se mnou stoupat vzhůru. Žádám tě, Enge, aby ses ke mně přidala a pomohla mi s tím velkým úkolem. Jsi má efenselé. Společně jsme vstoupily do moře, společně vyrůstaly a jako družky ze stejné efenburu se i vynořily z vody. To je pouto, které nelze rozbít snadno. Přidej se ke mně a staň se mou pravou rukou. Čeká tě skvělá budoucnost. Nemůžeš odmítnout. Souhlasíš?"

Enge stála se skloněnou hlavou a zkříženými rukama na znamení svých nedávných pout. Než upřela oči k Vainté, zvedla si spojené ruce před obličej.

"Nemohu. Jsem připoutána ke svým družkám, Dcerám života, a to je pouto ještě silnější než vazby k mé efenburu. Ony šly, kam jsem je vedla ... "

"Vedla jsi je do divočiny a vyhnanství - a na téměř jistou smrt."

"Věřím, že ne. Říkala jsem jen, co je správné. Říkala jsem jen pravdu, již odhalila Ugunenapsa, a která přináší věčný život. Já, mně, nám všem. To ty a ostatní Yilané jste slepi a nedokážete prohlédnout. Jen jedině vám všem dokáže navrátit zrak. Vědomí blížící se smrti, která vám poskytne vědomí života."

Vainté byla bez sebe vzteky a na okamžik nebyla schopna ani promluvit. Vztáhla k Enge ruce jako malé dítě, aby její bývalá družka dobře viděla horkou červeně dlani, a strčila ji je téměř do tváře v jedné z nejtěžších urážek vůbec. Její hněv ještě vzrostl, neboť Enge se ani nepohnula, zcela ignorovala její zuřivost a odpověděla hlasem jemným a láskyplným.

"To je zbytečné, Vainté. Ty se však můžeš připojit k nám. Pojď, objevíš, co je větší než osobní ctižádost a důležitější než věrnost efenburu ... "

"I důležitější, než věrnost k tvému vlastnímu městu?"

"Snad ano neboť tento cit přesahuje všechno ostatní."

"Nenalézám slov, kterými bych ohodnotila vaše počínání. Je to zrada všeho, pro co a podle čeho žijeme a já k vám necítím nic než odpor a nenávisť. Yilané žijí jako Yilané od dob, kdy byl čas pouhé vejce. A pak se v tomto od věku fungujícím řádu ta vaše hnusná Farneksei jako parazit, zakusující se do živého masa, a začala kázat ty své buřičské nesmysly. Měli jsme s ní velkou trpělivost, a přece toho nenechala ani přes všechna varování - až nebylo jiného východiska než ji vypovědět z města. A přece nezemřela, ta první z žijících mrtvol. Nebýt té samozvané spasitelky Olp saag, mohla žít a kázat ty své bludy dodnes."

"Ugunenapsa bylo její jméno, neboť jí byla zjevena velká pravda. Olp saag byla ničitel, který zničil hmotné tělo, ale nemohl zničit její zjevení."

"Jméno je to, co při narození obdržíš, a tak se jmenovala Farneksei, tazatel-co-nezná-opatrnost, a za ten zločin zemřela. Tak také skončí celá ta tvá bláznivá víra, pomatené myšlenky, jež patří do hlubin mezi korály a kelp." Zhluboka se nadechla, snažíc se ovládnout vztek. "Copak nechápeš, co ti nabízím? Máš poslední šanci. Poslední šanci na život místo smrti. Dej se ke mně a dostaneš se vysoko. Pokud je pro tebe ta nechutná víra tak důležitá, pak si ji ponech, ale nemluv o ní přede mnou ani před žádnou jinou Yilané, drž si ji pod pláštěm, kde ji nikdo neuvidí. To zvládneš."

"Nemohu. Toto je pravda a je nutno ji říkat nahlas ... "

Vainté zařvala vzteky, chytila Enge za krk, surově drtíc její hřeben mezi palci, a přimáčkla. Ji obličej na tvrdou; nepoddajnou hmotu ploutve.

, "Tady je pravda!" křikla a šklubnutím obrátila Enginu hlavu, aby jí týraná efenselé dobře rozuměla. "Ptačí lejna, která ti teď rozmazávám po tom tvém pitomém ksichtě, to je realita a pravda. Další pravda je támhle; nové město na okraji divoké džungle, těžká práce a špína a konec pohodlí, na něž jsi byla zvyklá. To bude tvůj osud, to ti slibuji, a taky jistá smrt, pokud nenecháš toho slabošského kňourání a nepřestaneš se chovat tak nadřazeně ... "

Vainté se bleskurychle otočila, neboť se za ní ozvalo tichounké zakašlání. Zahlédla velitelku, která původně šplhala za nimi, ale nyní se pokoušela co nejrychleji zmizet z dohledu.

"Pojď ven," houkla Vainté a srazila Enge na římsu. "Co má znamenat tohle vyrušování. Ty nás špehuješ?"

"Nechtěla jsem ... nebylo to schválně, nejvyšší. Půjdu pryč." Erefnais se cítila natolik v rozpacích, že hovořila prostě, bez ozdob a formálních příkras.

"Co tě sem tedy přivedlo?"

"Ty pláže. Chtěla jsem vám jen ukázat ty pláže, pláže zrození. Jsou zrovna tam, na tom kousku země před vámi."

Vainté jí byla vděčná za záminku, s níž může smazat onu nechutnou scénu. Nechutnou pro ni, protože ztratila sebekontrolu. Něco takového se jí stávalo jen velice zřídka, neboť dobře věděla, že každým takovým výbuchem vkládá někomu do rukou zbraň. Tahle velitelka o tom teď bude vyprávět a nic dobrého z toho nevzejde. Byla to Engina chyba; ta nevděčná a hloupá Enge. Dostane se jí tedy přesně toho osudu, po jakém touží a jaký si ostatně zasluhuje. Vainté křečovitě sevřela okraj ploutve a čekala, až v ní hněv opadne a dech se zpomalí, zatímco si prohlížela blízké zelené pobřeží. Uvědomila si, že Enge vstává; ani ona se zřejmě nemohla dočkat, až uvidí pláž.

"Připlujeme tak blízko, jak to jen půjde," oznámila Erefnais.

Naše budoucnost, pomyslela si Vainté, první slavné páření, první nakladená vejce, první zrození, a první efenburu, rostoucí v moři. Její hněv byl již ten tam a téměř se usmála, když si vzpomněla na ty tlusté a neohrabané samce, jak se hloupě povalují na slunci a mláďata se šťastně připravují na vstup na svět v bezpečí ocasních vaků svých otců. První zrození, to bude památná událost v historii nového města.

Pod dohledem posádky byl uruketo pobízen ještě blíž k pobřeží, skoro až k lámajícím se vlnám příboje. Pobřeží před nimi se přiblížilo a na dohled se objevily pláže. Nádherné pláže.

Enge a velitelka při tom pohledu jakoby oněměly. Byla to Vainté, kdo nahlas vykřikl - výkřikem strašné, mučivé bolesti. Vydral se jí z hloubi nitra při pohledu na roztrhaná a znetvořená těla, poházená na hladkém písku.

První lov

Kapitola 1

Když se první světlo blížícího se úsvitu začalo rozlévat po oceánu, byl již Amahast vzhůru. Nad hlavou mu svítily už jen ty nejjasnější hvězdy. Věděl, co jsou zač: dharmy mrtvých lovců, které každou noc šplhají na nebe. Ale v tu to chvíli už i ti poslední, ti nejlepší stopaři a nejstatečnější lovci, prchali před rodicím se sluncem. Zde na jihu svítilo slunce divoké a nelítostné, tak žhavě odlišné od svého severního bratra, na nějž byli zvyklí, od toho, který pokaždé chabě svítal na bledém nebi a nad zasněžené hory a lesy. Tohle slunce bylo dost možná docela cizí. A přece bylo nyní, těsně před rozbřeskem, zde u vody chladno a příjemně. Dlouho však nebude. S denním světlem se vrátí i žár. Amahast se poškrábal na hmyzích štípancích a čekal na východ slunce.

Obrys dřevěného člunu, v němž se připlavili, se pomalu vynořoval ze tmy. Vytáhli jej na břeh notný kus za vyschlé kusy dřev a nánosy mušlí prozrazujících, kam až dosáhne příliv. Kousek od něj už mohl rozeznat temné postavy spících členů svého sammadu, čtveřici, s níž se vydal na tuto cestu. Zároveň se, nikým nezváno, vrátilo hořké vědomí, že jeden z nich, Diken, umírá. Zakrátko mu zbudou jen tři přátelé.

Jeden z mužů vstává, pomalu a pracně, ztěžka se opíraje o oštěp. To by měl být starý Ogatyr; má ruce a nohy bolavé a ztuhlé, jak starci mívají po mnoha letech, strávených ve vlhku země a studených spárech zim. Amahast se rovněž vztyčil a ani on svůj oštěp neodkládal ani na okamžik. Oba se setkali cestou k vodním dířám.

"Den bude horký, kurro," prohodil Ogatyr.

"Zde jsou všechny dny horké, starče. To ví i dítě. Slunce ti vysaje bolest z kostí."

Pomalu ostražitě kráčeli k černé stěně lesa. Vysoká tráva šustila v ranním vánku a vysoko v korunách stromů se probouzelí ptáci. Nějaké lesní zvíře okousalo koruny nízkých palem a vyhrabalo jim pod kořeny díry, aby se dostalo k vodě. Lovci včera večer díry trochu prohloubili a ty nyní přetékalý čistou vodou.

"Napij se dosyta," nařídil Amahast, obrací se k lesu. Ogatyr za ním hekl, jak dopadl na zem, a dychtivě srkal životodárnou tekutinu.

Bylo možné, že se z temnoty stromů vynoří ještě nějaké opožděné noční zvíře, a tak stál Amahast na stráži, oštěp napřažený. v pohotovosti, zkoumavě nasáváje vlhký vzduch, plný pachy tlející vegetace a lehounké sladké vůně v noci rozkvétajících květin. Když se starší z dvojice napil, postavil se na hlídku, zatímco Amahast hasil žízeň. Nakonec ponořil obličej hluboko do chladivé vody a s kuckáním se zvedl, aby ještě několik hrstí tekutiny vyšpláchl na nahé tělo a spláchl tak něco z potu a špíny předešlého dne.

"Až se dnes večer zastavíme, bude to náš poslední tábor. Zítra se musíme vrátit, odkud jsme přišli," ucedil Ogatyr přes rameno, zatímco oči stále upíral na křoviny a stromy, jež měl před sebou.

"Tak jsi už pravil. Já však nevěřím, že by pár dní navíc znamenalo nějaký rozdíl."

"Je čas se vrátit. Za každý západ slunce jsem si udělal na šňůrce uzel. Dny se krátí, to já vždycky poznám. Každý západ slunce. přichází dřív, každým dnem slunce slábne a nedokáže vyšplhat tak vysoko, jako den předtím. A i vítr se začíná měnit, dokonce i ty sis toho musel všimnout. Celé léto vál z jihovýchodu. Už nevane. Pamatuješ si, jak minulý rok bouře málem potopila člun a pokácela celý les stromů? V tento čas přicházejí bouře. Musíme zpět. Takové věci si pamatují a zaznamenávají na své šňůrce."

"Já vím, že zaznamenáváš, starče." Amahast si prsty projel mokré prameny vlasů, které nikdy nepoznaly nůžky. Sahaly mu až na lopatky, zatímco svítivě plavý vous zplihle odpočíval na prsou. "Ale je ti také známo, že náš člun není plný."

"Máme mnoho sušeného masa ... "

"Ne dost. Abychom přečkali zimu, potřebujeme víc. Lov nebyl valný. Proto jsme se také vydali dál na jih, než kam jsme se kdy dosud odvážili. Potřebujeme maso."

"Jeden jediný den, pak se musíme vrátit. Ne víc. Stezka do hor je dlouhá a cesta namáhavá."

Amahast neodpověděl. Uznával Ogatyr pro vše, co stařec znal: přesné postupy, jak vyrábět nástroje, jak hledat kouzelné byliny, rituály, kterých je zapotřebí pro úspěšný lov a zařikadla, která dokázala odehnat duchy mrtvých. Schraňoval v sobě vědomosti celého svého dlouhého života i životů předků, vše, co zažil i co mu kdo kdy vyprávěl; mohl o tom mluvit od východu slunce k západu a stále by nebyl u konce. Existovaly však nové věci, o nichž stařec nevěděl, a právě ty nejvíc trápily Amahasta, neboť si žádaly nové odpovědi.

To zimy za to mohly, ty kruté zimy, které ne a ne skončit. Už dvakrát se objevil náznak blížícího se jara, jak se dny prodlužovaly a slunce jasně - ale ani jednou jaro nepřišlo. Hluboké závěje sněhu neroztály a ledový příkrov bystrin se ani nepohnul. Nastal hlad. Jeleni a obři jeleni se přesunuli na jih, pryč ze svých obvyklých údolí a horských luk, která dnes zůstávala sevřena v mrazivých spárech zimy. Vedl lid svého sammadu za lovnou zvěř; neměli na vybranou, pokud nechtěli zemřít hladu, a tak šli z hor do širokých plání, které ležely za nimi. A přece lov za moc nestál, neboť stáda tou strašnou zimou profidla. Navíc je jich sammad nebyl jediný, který se octl v nesnázích. Lovily tu i jiné sammady, nejen ty, do nichž se ženili jejich lidé, ale i sammady, které dosud nikdy nepotkali. Byli mezi ni muži, kteří hovořili řečí marbak podivně nebo vůbec ne, a hněvivě proti nim napřahovali oštěpy. A přece všechny sammady náležely k Tanu, a Tanu přece spolu nikdy nebojují. Nikdy předtím se to nestalo. Ale nyní ano a po ostrých kamenných hrotech kopí stékala tanujská krev. To trápilo Amahasta neméně než nekonečná zima. Oštěp byl k lovu, nůž ke stahování zvěře, oheň k vaření. Tak tomu bylo odedávna. Tanu nezabýjeli Tanu. Než aby byl sám nucen spáchat takový zločin., raději odvedl svůj sammad z kopců a kráčel den za dnem vstříc vycházejícímu slunci a nezastavil se, dokud nedosáhl slaných vod velkého moře. Bylo mu jasné, že cesta na sever je uzavřena, neboť led tam doléhal až k mořským břehům a jen Paramutan, lidé s koženými čluny, dokázali žít v takto zmrzlých krajích. Cesta na jih otevřena byla - jenže tam, v pralesích a džunglích, které nikdy nepoznaly sníh, žili murgu. A kde byli oni, tam byla i smrt. Zůstalo tedy jen moře plné vln.

Jeho sammad odpradávná ovládal umění zhotovovat dřevěné čluny pro letní rybolov, ale jeho muži se dosud nikdy neodvážili pustit se z dosahu pevniny či tábora na pláži. Tohoto léta jim však nic jiného nezbývalo. Sušené olihně na celou zimu nevydrží a pokud bude lov stejně špatný jako předešlé zimy, pak se nikdo z nich nedožije jara. Na jih tedy, nezbývalo, než se vydat na jih, a to také učinili. Lovili podél pobřeží a na ostrovech v jeho blízkosti, stále se strachem, kdy se objeví murgu

Již se vzbudili i ostatní. Slunce bylo nad obzorem a z hlubin džungle zaznívaly první skřeky zvířat.

Nastal čas vydat se na moře.

Amahast obřadně pokývl, když mu Kerrick přinesl kožený váček plný ekkotazu, a vyhrábl z něho hrst sypké směsi drcených žaludů a sušených lesních plodů. Napráhl i druhou ruku a drsně pohládl hustý koberec vlasů na hlavě svého syna. Je to jeho prvorozený. Již brzy se stane mužem přijme mužské jméno. Ale zatím je stále ještě chlapec, byť čím dál silnější a vyšší. Jeho pleť, obvykle bledá, se na této cestě opálila do zlatova, protože stejně jako ostatní chodil oděn pouze do kusu jelenice, uvázané ho v pasu. Na krku mu na koženém řemínku visel menší bratr nože z nebeského kovu, který nosil i Amahast. Nebyl sice tak ostrý jako kamenný nůž, ale pro svou vzácnost byl vysoce ceněným pokladem. Tyto dva nože, veliký a malý, byly jediným nebeským kovem, který sammad vlastnil. Kerrick zvedl hlavu k otcovi a usmál se na něj. V osmi letech věku to byl jeho první lov s muži, nejdůležitější událost v jeho životě.

"Napil ses dosyta?" otázal se Amahast. Kerrick při svědčil. Věděl, že další vodu dostane až po setmění. To byla jedna z nejdůležitějších věcí, které se každý lovec musel naučit. Dokud byl se ženami - a dětmi - mohl pít, kdykoli dostal žízeň, a pokud dostal hlad, uždíboval lesní plody nebo žvýkal čerstvé kořínky hned poté, co je společně vyhrabali. Dnes však už ne. Dnes byl s lovci a dělal to, co dělali i oni; šel pořád. dál a dál bez jídla a pití, od úsvitu až do západu slunce.

Hrdě sevřel malý oštěp a pokusil se ovládnout zachvění, když za sebou v džungli zaslechl těžké zapraskání.

"Odstrčte člun," nařídil Amahast.

Muži se nenechali pobízet; zvuky murgu sílily a byly čím dál hrozivější. Nechali si jen nejnutnější čas, aby mohli naházet do člunu oštěpy, luky a toulce šípů, jelení kůže a váčky s ekkotazem. Odstrkali plavidlo na vodu a velký Hastila. a Ogatyr jej podrželi, aby se do něj mohl vyšplhat chlapec, opatrně nesoucí velkou škebli s žhnoucími uhlíky z večerního ohně.

Na pláži za nimi se Diken pokusil vstát a připojit se k ostatním, ale neměl na to dost sil. Pleť mu zbledla námahou a na tváři mu vyvstaly velké krůpěje potu. Amahast k němu došel a klekl si vedle něj, uchopil kus jelenice, který ležel opodál, a otřel jí tvář raněného.

"Klidně lež. Odnese tě do lodi."

"Dnes už ne. Ne, pokud to nedokážu sám." Dikenův hlas byl chraplavý a muž se rozkašlal, jak se s námahou snažil promluvit. "Bude jednodušší, když zde počkám, než se vrátíte. Bude to jednodušší pro vás i pro mou ruku."

Jeho levá ruka vypadala zle. Chyběly na ní dva prsty; ukouslo či utrhlo mu je jakési velké zvíře z džungle, které se jedné noci vplížilo do tábora, jen zpola tušený obrys, který poranili oštěpy a zahnali nazpět do temnot. Zpočátku Dikenova rána nevypadala nijak vážně, lovci se museli vyrovnat i s horšími, a oni pro něj učinili vše, co učinit mohli. Omývali ránu v mořské vodě, až z ní tekla čistá krev, a pak mu na ni Ogatyr přiložil obklad z mechu benseel, který nasbíral v rašelinistích vysoko v horách. Jenže tentokrát to nestačilo. Rána zanedlouho zrudla, pak zčernala a nakonec se černá barva začala šířit po Dikenově paži; její zápach byl strašlivý. Již brzy lovec zemře. Amahast vzhlédl od oteklé paže k zelené stěně džungle za nimi.

"Až přijde zvěř, můj tharm tu již nebude; nenechá se pozřít," zasípěl Diken, obraceje se ve směru Amahastova

znepokojeného pohledu. Pravičku měl sevřenu v pěst; otevřel ji a zase zavřel, aby na okamžik odhalil úlomek kamene. Tento typ pazourkového ostří se obvykle užíval k porcování a stahování zvířat. Byl dost ostrý, aby dokázal přetnout lidskou tepnu.

Amahast pomalu vstal a oprášil si písek z kolen. "Budu tě hledat na nebi," řekl bezbarvě tak tichým hlasem, že jej mohl slyšet jen umírající v písku.

"Vždycky jsi byl mým bratrem," odpověděl Diken. Když Amahast odešel, odvrátil tvář a zavřel oči. Nechtěl vidět, jak ostatní odjíždějí a suad se s ním i loučí.

Člun již na Amahasta čekal na vodě a jemně se pohupoval na lehce běžících vlnách. Bylo to dobré, odolné plavidlo, zhotovené z vydlabaného kmene velikého cedru. Na přídi seděl Kerrick a foukal do malého ohničku, který právě rozdělával na kamenech. Jakmile přihodil několik kousků si dřeva, plamínky zapraskaly a vzplály. Muži si už zapřeli vesla mezi opěrné kolíky a čekali na povel k odjezdu. Amahast se vytáhl na palubu a zanořil do vody kormidelní veslo. Viděl, jak se oči mužů přesunují od něj k postavě, jež zůstala na pláži, ale nikdo neřekl ani slovo. Tak to mělo být. Lovce nedává najevo bolest - nebo lítost. Každý muž má právo se rozhodnout, kdy uvolní svůj tharm, aby vystoupal na erman, noční oblohu, a byl tam uvítán Ermanpadarem, otcem a vládcem nebes. Tam se tharm zesnulého lovce připojí k ostatním tharmům, jež zde svítí. Každý lovec měl na to právo a nikdo jiný do toho neměl co mluvit nebo mu v tom dokonce bránit.

"Jedeme," nařídil Amahast. "Na ostrov."

* * *

Nížinatý, travou pokrytý ostrov ležel nedaleko od pobřeží a chránil pláž pevniny před ničivou silou oceánských vln. Dál na jih jeho terén stoupal nad slanou tříšť moře a začínaly na něm růst stromy. Tráva a přirozený kryt stromů slibovaly dobrý lov. Pokud ovšem i tady nežijí murgu.

"Koukněte do vody!" vykřikl Kerrick, ukazuje do moře. Pod nimi právě proplouvalo obrovské hejno hardaltů; chapadla jim vlála a na bezpočetných měkkých tělíčkách se leskly ochranné krunýře. Hastila sevřel oštěp až na samém konci a namířil hrot nad vodu. Byl to mohutný muž, dokonce vyšší než Amahast, a ve všem svém konání velice rychlý. Okamžik vyčkával - a pak oštěp pohroužil do moře, tak hluboko, až mu za ním zmizela i celá paže, a záhy jej prudce vytáhl.

Zbraň zasáhla cíl a zabořila se do měkkého těla pod skořápkou. Hardalt byl vytažen z vody a ležel teď na dně člunu; chapadla se mu slabounce kroutila a z proraženého vaku mu prýštila černá barva. Všichni se radostně rozesmáli. Hastila má-oštěp-v-ruce nedostal své jméno na darmo. Jeho oštěp nemine cíl.

"Dobré jídlo," pochválil si Hastila, opřel nohu o skořáčku a vytrhl oštěp z těla.

Kerrick byl vzrušen. Jak snadné se to zdálo. Jediný rychlý úder - a před nimi ležel veliký hardalt, který je všechny nasytí na celý den. Uchopil svůj vlastní oštěp za konec přesně tak, jako před chvílí Hastila. Jeho zbraň měla jen polovinu délky lovcovy zbraně, ale v ostrosti hrotu si spolu nezašly. Hardalti tu stále ještě byli, větší než dřív, a jeden z nich připlul pod hladinu právě před přídi.

Kerrick udeřil, jak nejsilněji mohl. Cítil, že hrot zajiždí do masa. Uchopil tedy ratiště oběma rukama a zatáhl vzhůru. Dřevěná násada se mu v rukou zmítala a šhubala, ale on se zachmuřeným výrazem držel a dál táhl, co mu síly stačily. Bičovaná voda vytvářela bublinatou pěnu a vedle člunu se z vody vynořila hlava, lesklá vlhkostí. Hrot oštěpu se vytrhl z masa zasaženého tvora a Kerrick upadl na záda právě ve chvíli, kdy se před ním rozevřely mohutné čelisti a zaskvířely řady zubů. Skřípavý řev se ozval tak blízko, že ho jako oblak zahalil páchnoucí dech netvora. O člun zaskřípaly ostré drápy a rvaly z něj kusy dřeva.

Vmžiku tu byl Hastila a jeho oštěp se zabořil mezi t strašlivé čelisti, jednou, podruhé. Marag zaryčel ještě hlasitěji a hocha postříkal proud krve. Nato se čelisti zavřely a Kerrick okamžik hleděl do kulatého, upřeně zírajícího oka, které měl přímo před sebou.

Vzápětí bylo pryč a klesalo do hlubin v závoji krvavé pěny.

"Jeďte na ostrov," nařídil Amahast. "Budou tu i další taková zvířata a ještě větší. Láká je hardalt. Je chlapec zraněn?"

Ogatyř nabral do dlaně mořskou vodu a chrstl ji Kerrickovi do tváře; potom ji dočista otřel.

"Je jen vyděšený," oznámil pak při pohledu na pobledlý, obličej.

"Měl štěstí," pokývl Amahast pochmurně. "Štěstí se však neopakuje. Už nikdy neudeří oštěpem do tmy."

Nikdy! pomyslel si Kerrick; skoro to slovo vykřikl nahlas, když si prohlížel dřevo člunu, rozervané tvorovými spáry. Slyšel již o murgu, viděl jejich drápy na náhrdelnicích lovců a dokonce si i sáhl na hladký a měňavý váček, zhotovený z kůže murgu. Příběhy, které se o nich vyprávěly, mu však nikdy nedokázaly nahnat strach - bylo to tak neskutečné: tvorové, kteří jsou velcí jako hora mají zuby jako oštěpy, oči jako uhlíky, drápy jako nože. Dnes se však naučil bát.

Obrátil se k pobřeží, neboť si byl jist, že má v očích slzy a nechtěl, aby je spatřil někdo z mužů. Po celý zbytek nekonečně pomalé plavby k ostrovu se kousal do rtů. Člun se náhle stal tenkou skořápkou na moři plném příšer a Kerrick si zoufale přál, aby už byli opět na pevné zemi. Skoro zavýskl radostí, když špice zaskřípěla o písek, a zatímco ostatní vytahovali loď na břeh, smýval ze sebe zbytky maragovy krve.

Amahast vyrazil mezi rty tichý, syčivý zvuk, znamení lovců, a všichni ztuhli v půli pohybu, tiší a nehybní. Jejich vůdce před nimi ležel v trávě a opatrně nakukoval přes nízký hřeben. Záhy jim pokynul, aby se přitiskli k zemi a poté, aby se k němu připojili. Kerrick tak učinil stejně jako ostatní, aniž by se zvedl z trávy, a opatrně rozhrnul stébla před sebou, aby lépe viděl.

Jeleni. Stádo těch malých tvorů se popásalo na dostřel. Jak byli vypasení z hojné a šťavnaté ostrovní trávy, pohybovali se jen líně a pomalu, a jen jejich dlouhé uši sebou hbitě mrskaly, odhánějící dotěrné mouchy. Kerrick

začichal roztaženými nozdrami a ucítil sladký pach zvěře.

"Běžte tiše po pobřeží," nabádal je Amahast. "Vít vane od nich k nám, neucítí nás tedy. Dostaneme se blíž." Sám běžel přikrčen v čele a ostatní jej následovali, Kerrick jako poslední měl co dělat, aby jim stačil.

Stále sehnuti nad nízkým břehem založili šipy do tětív, natáhli luky, vztyčili se a vystřelili všichni naráz.

Salva šípů zasáhla cíl; dva kusy ležely mrtvy a třetí byl raněn. Malý jelínek se šípem v těle se odpotácel o kus dál.

Amahast hbitě běžel za ním a zahnal jej k vodě. Zvíře, zaskočené v pasti, se obrátilo proti němu a výhružně napřáhlo drobné parůžky. Amahast se zasmál a skočil na něj, popadl oběma rukama parůžky a škulbl. Zvíře frklo a zakolísalo, načež se s žalostným zabečením složilo na zem. Amahast mu zvrátil hlavu, aby odhalil krk, a čekal, až k němu doběhne Kerrick. -

"Použij oštěpu, získáš svou první kořist. Do hrdla - ke straně, bodni hluboko a zakrut'."

Kerrick uposlechl a jelen zabučel v předsmrtné křeči. Vytryskla krev a zmáčela Kerrickovi paže. Krev, na kterou bude ještě dlouho pyšný. Vehnal oštěp do rány hlouběji a nepřestal, dokud se zvíře neotřáslo a nezemřelo.

"Dobrá rána, prohlásil pyšně Amahast. Způsob, jakým to řekl, vzbudil v Kerrickovi naději, že o maragovi nepadne už ani slovo.

Lovci se radostně smáli, když vyvrhovali ulovenou zvěř. Amahast ukázal směrem na jih, k vyššímu konci ostrova.

"Vezmeme je ke stromům; pověsíme je, aby vytekla krev."

"Budeme ještě lovit?" zeptal se Hastila. Amahast potřásl hlavou.

"Pokud se máme zítra vrátit, tak ne. Celý den a noc nám bude trvat, než rozřežeme a vyudíme, co jsme ulovili."

"A než sníme zbytek," doplnil s hlasitým mlaskáním Ogatyr. "Najíme se do sytosti. Čím víc uložíme do žaludků, tím méně budeme muset nést na zádech!"

Ačkoli bylo pod stromy přece jen chladněji, brzy se kolem nich hemžily roje kousavých much. Oháněli se kolem sebe, jak se dalo, a prosili Amahasta, aby rozdělal udící oheň, jehož kouř by hmyz udržel v uctivé vzdálenosti.

"Stáhněte mršiny," nařídil a kopl do kusu odumřelé větve; rozpadla se na kusy. "Příliš mokré. Dříví pod stromy hořet nebude. Ogatyre, přines ze čunu oheň a udržuj ho suchou travou, dokud se nevrátíme. Půjdu s chlapcem na pláž nasbírat naplavené dříví."

Odložil luk a šipy, ale ponechal si oštěp, potom se řídkým hájkem vydal k oceánské straně ostrova. Kerrick jej napodobil a pospíchal za ním.

Příhoda s Murgu

Kapitola 2

Pláž byla široká a pokrytá jemnoučkým pískem skoro tak bílým jako sníh. Kousek od břehu se lámaly vlny s hlubokým hřmotem a záplavou pěny, která se pokaždé roztříkla po pláži směrem k nim. Na kraji pláže, kam až sahala voda, se válely kousky dřeva a rozlámaných korálů a hub, nekonečné množství různobarevných mušlí, nachových ulit a dlouhých zelených vláken mořských řas, jichž se křečovitě drželi drobní krabi. Pár kousků dřeva, které našli, bylo příliš nepatrných, než aby stály za tu námahu; pokračovali tedy v cestě až k místu, odkud do moře vybíhal skalnatý mys. Jakmile zdolali mírný svah, zjistili pohledem, který se jim naskytl mezi řídkými stromy, že dál se moře zakusuje do pobřeží a vytváří chráněnou zátoku. Na protější straně zátoky se na písku slunilo několik temných těl, snad lachtanů. V tutéž chvíli si uvědomili, že pod stromem kousek od nich stojí někdo jiný a také hledí na zátoku pod nimi. Snad to byl nějaký jiný lovec. Amahast už otevřel ústa, aby na něj zavolaal, když vtom postava vystoupila ze stínu stromů do plného slunečního světla.

Slova mu zamrzla v krku a každický sval v těle se mu napjal jako struna.

Nebyl to lovec, ani člověk, nic takového. Postava měla zhruba lidské obrysy, ale jinak se od člověka lišila ve všech směrech. Odporně lišila.

Bytost byla zcela nahá a bez jediného chloupku, s barevným hřebenem, který jí přes vrcholek hlavy sbíhal po páteři dolů. Jasně ve svitu slunce zářil a ohavně kontrastoval s kůží, která byla šupinatá a duhově měňavá.

Marag. Menší než obří džungle, ale přesto marag. Stejně jako ostatní jeho druhu i on stál při odpočinku zcela nehybně, jako by byl vytesán z kamene. Po chvíli otočil hlavu na stranu sérii krátkých, trhavých pohybů. Spatřili kulaté a bezvýrazné oko a masivní vystřnutou čelist. Stáli stejně nehybně jako murgu a křečovitě svírali oštěpy. Dosud nebyli spatřeni; bytost ještě neotočila hlavu natolik, aby jejich tiché postavy rozeznala od okolních stromů.

Amahast vyčkal, až se strnulý pohled tvora vrátí zpět k oceánu a pak vyrazil. Neslyšně zkracoval vzdálenost, která jej od bytosti dělila, a pozvedal oštěp. Dosáhl už okraje stromů, když zvíře před ním zaslechlo nebo vycítilo, jak se blíží.

Pruce otočilo hlavou a zíralo mu přímo do tváře.

Lovec vrazil kamennou hlavici oštěpu přímo do toho oka bez víčka a skrz něj hluboko do mozku za ním.

Zvíře se otřáslo křečí, která zkroutila celé tělo, a těžce dopadlo na zem, mrtvé ještě dřív, než se jí dotklo. To už ale Amahast vytrhl oštěp z rány, hbitě se otočil a přejel bdělým pohledem svah a pláž pod ním. Žádný podobný tvor však nablízku nebyl.

Kerrick se připojil k otci. Stál tiše vedle něj a oba si prohlíželi mrtvé tělo.

Byla to primitivní a nechutná parodie lidské postavy. Z jamky znetvořeného oka stále ještě prýštila krev, zatím co to druhé na ně prázdně zíralo černou úzkou šterbinou zornice. Zvíře nemělo nos; jen otvory opatřené záklopkami v místech, kde by se měl nacházet. Mohutná spodní čelist poklesla v agonii náhlé smrti a odhalila tak bílé řady ostrých a špičatých zubů.

"Co je to?" pal se Kerrick stísněným hrdlem.

"Nevím. Nějaký druh maraga. Nějaký malý; nikdy jsem podobného neviděl."

"Chodil a stál, jako by byl člověk, Tanu. Je to murgu, otče, ale má ruce, jako jsou naše."

"Ne jako naše. Počítej. Jeden, dva, tři prsty a palec. Ne, má jen dva prsty - a dva palce."

Amahast si upřeně prohlížel tělo před sebou a rty měl stažené hnusem. Tvor měl krátké a křivé nohy, chodidla ploská, prsty na nohou ukončené drápy, vzadu krátký, pahýlovitý ocas. Nyní ležel zkroucen v posmrtné křeči, jednu paži pod tělem. Amahast do něj dlouhl špičkou nohy a převrátil jej. Další záhada: v zaťaté ruce svíral cosi jako dlouhý, sukovitý černý klacek.

"Otče - tam na pláži!" vykřikl Kerrick.

Vrhli se do stínu stromů a z úkrytu sledovali, jak se z moře přímo pod nimi vynořili tři tvorové.

Všichni tři byli murgu. Dva se velmi podobali tomu, kterého právě zabili. Třetí byl větší, tlustý a s pomalými pohyby. Ležel na zádech napůl ve vodě a napůl na pláži, oči zavřené a údy bez hnutí. Jeho společníci do něj strkali a kutáleli jej výš na pláž. Větší bytost občas vyronila z dýchacích otvorů několik bublin a poté se pomalu a lině poškrábala na břiše drápy nohy. Jeden z menších murgu spráskl tlapy a vydal tak ostrý, klapavý zvuk.

V Amahastově hrdle se zvedl hněv a zaplnil mu hrdlo natolik, že se nahlas rozkašlal. Nenávist jej zaslepila a aniž si uvědomil, co dělá, rozběhl se s napjatým oštěpem dolů ze svahu.

V okamžiku byl u oněch tvorů a bodl po nejbližším z nich. Tvor se však v poslední chvíli pohnul a kamenný hrot mu pouze roztrhl bok a obnažil bílé svítící žebro. Tlama zvířete se doširoka rozevřela a tvor hlasitě zasyčel, jak se pokoušel uniknout. Další Amahastova rána však již našla cíl.

Amahast vytrhl oštěp z rány a obrátil se k druhému protivníkovi - ale jen aby spatřil, jak s cákáním uniká do moře.

Náhle ale rozhodil doširoka tlapy a padl, neboť vzduchem prolétl malý oštěp a. zasáhl jej do zad.

"Dobrá rána," prohlásil uznale Amahast. Než zbraň vytrhl z ležícího těla, přesvědčil se nejprve, zda je bytost opravdu mrtvá. Nato oštěp vrátil Kerrickovi.

Zůstal už jen veliký marag. Měl zavřené oči a zřejmě nijak nevnímal, co se děje kolem něj.

Amahastův oštěp mu vnikl hluboko do boku a zvíře vydalo téměř lidský ston. Bylo mocně obalené tukem a muž musel bodat znovu a znovu, než tvor zůstal tiše ležet na písku. Když Amahast skončil svou práci, opřel se ztěžka o oštěp, popadaje dech, a znechuceně si měřil mrtvé tvory. Ani teď z něj nenávist zcela nevypřehala.

"Takové tvory je nutno zničit. Murgu nejsou jako my; podívej na jejich kůži, šupiny. Nikdo z nich nemá srst, bojí se zimy a jejich maso je jedovaté. Když je najdeme, musíme je zničit." Hněvivě ze sebe plival slova a Kerrick jenom němě kýval, pocíťuje v duchu tentýž bytostný a hluboký odpor.

"Běž, seber ostatní," vyzval jej Amahast. "Rychle. Podívej, tam, na druhé straně zátoky jsou další. Musíme je pobít, všechny." Koutkem oka zachytil pohyb a napřáhl oštěp v domnění, že bytost ještě není mrtvá. Hýbala ocasem.

Ne! Tlustý ocas sám se nepohnul, ale u jeho kořene se pod kůží cosi odporně kroutilo. Amahast jej hrotem oštěpu roztrhl a chvíli zápolil s vlnou zvracení při pohledu na bledá, téměř průsvitná stvoření, která se vysypala na písek. Svráštělé, slepé, droboučké kopie dospělých. Mláděta, to musí být mláděta. S hněvivým rykem je nohou rozdrtil.

"Zničit, všechny zničit!" Mumlal si ta slova stále znovu a znovu a Kerrick raději uprchl mezi stromy.

Enge hantéhel, até embokéka iirubu-
shei kaksheisé, héawahei; hévai'ihei,
kaksheinté, enpeleiuu asahen enge.

Opustit lásku svého otce a vstoupit do náruče
moře je první bolestí života - první
radostí jsou však přátelé jež tam potkáš.

Poslední šance na život

Kapitola 3

Enteesenaté pronikali vlnami s rytmickými pohyby velkých, veslům podobných ploutví. Jeden z nich zvedl hlavu z vody. Po temné kůži mu stékala voda. Zvedal hlavu na dlouhém krku výš a výš, otáčel jí a díval se za sebe. Až ve chvíli, kdy zahlédl velký temný útvar, pohybující se těsně pod hladinou za nimi, skryl zase hlavu pod vodu.

Nedaleko plulo hejno olihní - a i druhý enteesenat je již spatřil a vzrušeně mlaskal. Obří ocasy rozrazily vodu a štíhlá těla se hnala vlnami, obrovská a nezastavitelná, tlamy rozevřené dokořán. Přímě doprostřed hejna.

Olihně vystříkly proudy vody z měkkých tělíček a rozprchly se všemi směry. Většina se jich stačila skrýt v oblacích černé barvy, kterou vypustily, ale mnohé byly sevřeny bezzubými čelistmi a bez rozkousání spolknuty. Řádění pokračovalo, dokud nebylo moře zase prázdné; olihně, které přežily, byly rozprášeny do všech stran. Velcí tvorové byli nasyceni a pomalu pluli zpět cestou, kterou sem přišli.

Před nimi se oceánem valil ještě větší temný útvar; voda se rozstříkovala před velkou hřbetní ploutví uruketo a přelévávala se mu přes záda. Jakmile se obr přiblížil, enteesenaté se vrhli střemhlav dolů a provedli obrat, aby mohli sledovat jeho pomalý, rovnoměrný pohyb. Uruketo je musel vidět, neboť jedno z očí, uhlově černá zornice zářávaná kostí, se pohybovalo spolu s nimi a sledovalo jejich kurs. Tupým mozkiem tvora pomalu probleskovalo pochopení a jeho dlouhý zobák se počal rozevírat.

Jeden po druhém pluli k doširoka rozevřeným dlouhým čelistem a vsunovali hlavy do otvoru velikosti rozměrné

jeskyně. Jakmile se tam octli, vyvrhli právě ulovené olihně. Když byly jejich žaludky opět prázdné, stáhli se zpět a úhybnými manévry dlouhých ploutví se odsunuli stranou. Čelisti se za nimi zavřely stejně pomalu jako se otevřely a mohutný trup uruketo bez zastavení pokračoval ve své cestě.

Ačkoli byla většina těla uruketo skryta pod hladinou, hřbetní ploutev trčela ven, tyčíc se nad vlnami jako malý útes. Její zploštělý vrcholek byl vysušený a kožovitý, postříkaný bílými výkaly mořských ptáků a plný rýh od jejich ostrých zobanů. Jeden z ptáků se právě snášel směrem k ploutvi, dlouhá bílá křídla roztažená a pařáty vystrčené dopředu. Náhle zakrákal a kvapně zase nabral výšku, překvapen dlouhou puklinou, která se ve vrcholku ploutve zničehonic rozevřela. Puklina se rozšířila, protáhla se po celé délce ploutve a obnažila v hloubi živé maso.

Z útrobu tvora se vydral oblak zatuchlého vzduchu.

Otvor se rozšiřoval, stále víc a víc, až byl víc než dostatečný k tomu, aby se jím protáhla Yilané, jež se vynořila. Byla to druhá důstojnice, která zde měla hlídku. Jakmile vystoupila na širokou kostěnou římsu, umístěnou v průlezu kousek pod vrcholem ploutve, vystrčila, hlavu a ramena ven a zhluboka se nadechla čerstvého mořského vzduchu. Pečlivě se rozhlédla kolem dokola. Uspokojena zjištěním, že vše je, jak má být, slezla zase dolů kolem námořnice, která měla právě službu u kormidla a pokukovala po ní průhledným diskem, který ji odděloval od okolí. Důstojnice se podívala přes rameno na žhnoucí stříčku kompasu a zjistila, že se odkláníjí od stanovené trasy. Lodnice se natáhla přes kompas, uchopila mezi palce výběžek nervu a silně jej stiskla. Místností projelo zachvění, jak zpola inteligentní tvor pocítil signál a uposlechl. Důstojnice po kývla a sestupovala dále do dlouhé vnitřní dutiny. Její zorničky reagovaly na panující příšeři a rychle se rozšířily.

Matně světélkující skvrny. To bylo jediné osvětlení stěn, tvořených živou tkání, a dlouhé prostory, táhnoucí se téměř po celé délce páteře uruketo. Vzadu, skoro v úplné tmě, leželi vězni s kotníky spoutanými k sobě. Pouzdra se zásobami a měchýře s vodou je oddělovaly od posádky a cestujících vpředu. Důstojnice prošla až dopředu, aby podala hlášení velitelce. Erefnais vzhledla od svítící mapy, kterou právě studovala, a dala najevo souhlas. Spokojeně srolovala mapu a uložila ji do příslušného výklenku, načež vstala a začala sama šplhat do ploutve. Při chůzi za sebou trochu vláčela nohy, což byl následek zranění v dětství. Ještě dnes měla záda rozrytá a zvrásnělá. S takovým znetvořením musela mít opravdu mimořádné schopnosti, aby dosáhla tak vysoké hodnosti. Když vystoupila na vrchol ploutve, i ona se zhluboka nadechla čerstvého vzduchu a rozhlédla se kolem.

Pobřeží Maninlé za nimi pomalu mizelo z dohledu. Na obzoru vpředu se rýsovala stěží postřehnutelná zem, řetěz nízkých ostrovů, táhnoucí se na sever. Spokojeně se sklonila a promluvila, volíc nejobradnější možnou formulaci. Při vydávání rozkazů byla přímější, téměř příkrá. Ale ne teď. Teď byla zdvořilá a neosobní, což byl obvyklý způsob, jakým nižší hodnosti oslovovaly vyšší. Vzhledem k tomu, že byla velitelem této živé lodi, musela mít osoba, k níž hovořila, postavení opravdu mimořádné.

"Nechť tě těší, Vainté. Je, na co se dívat."

Odsunula se stranou a uvolnila tak výhled na římsu. Vainté opatrně vystoupala po žebrech ploutve a vystoupila na římsu, následována v těsné blízkosti dalšími dvěma postavami. Ty uctivě ustoupily a Vainté se chýtila okraje a otevřela a zavřela nozdry, jak do nich nasála ostrý slaný vzduch. Erefnais na ni obdivně pohlédla; byla vskutku překrásná. I kdyby nevěděla, že má Vainté stanout v čele toho nového města, její status vyzařoval z každého gesta či pohybu. Přestože si Vainté nebyla vědoma obdivného po hledu Erefnais, stála tam hrdě, hlavu vysoko vztyčenou, čelist vystrčenou, zornice stažené do úzké štěrbiny před plnou sluneční září. Silné ruce pevně svíraly okraj ploutve, zatímco široko od sebe posazené nohy jí propůjčovaly dostatek potřebné rovnováhy. Sličným, jasně oranžovým hřebenem jí projíždělo jemnoučké vlnění. Zrozena k tomu, aby vládla, to hlásal už sám její postoj.

"Řekni mi, co je to před námi," požádala Vainté stroze.

"Řetěz ostrovů, nejvyšší. Jejich jméno je i jejich podstatou. Alakas-aksehent, neboli řada zlatých rozházených kamenů. Písek ostrovů a voda kolem nich jsou teplé po celý rok. Ostrovy se táhnou řadou až k pevnině. A právě tam, na břehu, vyrůstá nové město."

"Alpéasak. Krásné pláže," pronesla Vainté tak tiše, aby ji nikdo neslyšel. "Má toto být můj osud?" Obrátila se k velitelce. "Kdy tam dorazíme?"

"Dnes odpoledne, nejvyšší. Docela určitě před setměním. Oceánem protéká teplý proud, který nás rychle nese právě tím směrem. Olihní bylo dost, takže se enteosenaté a uruketo dobře nasýtily. Někdy možná až příliš dobře. To jsou problémy, které občas na dlouhých plavbách vyvstanou. Musíme je bedlivě sledovat, jinak jsou pomalí a náš příjezd ..."

"Ticho. Chci být ponechána o samotě se svými efenselé."

"Bude mi potěšením," odvětila Erefnais, couvající na žebřík. V okamžiku, kdy dozněla její slova, už zmizela v hloubi ploutve.

Vainté se obrátila ke svým dosud mlčenlivým společníkům a z každého pohybu jí prýštila radost a teplo. "Jsme tady. Úsilí, které jsme vynaložili, abychom dosáhli tohoto nového světa, Gendasi, je u konce. Nyní může začít ještě větší úsilí: budování města."

"Pomůžeme ti a vykonáme, co nám poručíš," slíbila Etdeerg. Byla silná a pevná jako skála, připravená přispět vší svou silou ke zdatu díla. "Vel nám - půjdeme i na smrt!" Od někoho jiného by taková slova mohla znít pateticky; ne tak od Etdeerg. Z jejích rozhodných gest sálala upřímnost a důvěra.

"To nežádám," odvětila Vainté. "Žádám však, abys sloužila věci po mém boku a byla mi ve všem oporou."

"Bude mi ctí tak učinit."

Nato se Vainté obrátila k Ikemend, která se vypjala, očekávající rozkazy. "Tvá úloha je ze všech nejdůležitější. Naše budoucnost leží mezi tvými palci. Budeš se starat o hanalé a o samce."

Ikemend dala najevo souhlas, potěšení - a pevnost svého odhodlání. Vainté pocítila teplo jejich oddanosti a lásky, ale

její dobrá nálada se záhy zkalila. "Děkuji vám oběma," prohlásila. "A teď mne opusťte. Bude tu se mnou Enge. Jenom Ona."

Vainté pevně sevřela kožovitou tkáň, neboť uruketo právě zdolával hřeben veliké vlny. Přes záda se mu přelil jazyk zelené vody a roztrhl se o úpatí černé ploutve, jež se tam tyčila jako věž. Do výšky vystříkla slaná sprška a několik kapek zasáhlo i tvář Vainté. Přes oči jí sklouzly průhledné mžurky a pak se zase pomalu stáhly. Ona sama si neuvědomovala pálení soli, neboť její myšlenky o mnoho předstihly obří zvíře, jež je vezlo přes moře z rodného Inegban. Tam před nimi leží Alpéasak, zlaté pláže její budoucnosti - nebo také černé útesy, na nichž ztroskotá. Bude to buď jedno, nebo druhé, nic mezi tím. Dostala se ve své ctižádosti vysoko, když opustila oceány svého mládí, a zanechala daleko za sebou mnohé ze své efenburu, ale také z efenburu o mnoho let starších. Pokud ale chce zdolat vrchol, nesmí se bát zdolat svah, který k němu vede. A ani se bát nepřátel, které si cestou udělá. Vainté však věděla to, co vědělo jen nemnoho dalších: stejně důležité je dělat si cestou spojence. Stále se snažila nezapomínat na nikoho ze své efenburu - dokonce ani na ty v nejméně významném postavení - a vídala se s nimi, kdykoli jen mohla. Za stejně důležité, ne-li ještě důležitější, považovala respekt a obdiv, který je nutno budít mezi členy mladších efenburu. To byly její oči a uši, které měla ve městě, to byla její tajná síla. Bez jejich pomoci by se byla nikdy nemohla vydat na tuto cestu, na největší sázku své kariéry. Svě zářné budoucnosti - nebo zkázy. Úřad vůdce v Alpéasaku, v tom novém městě, byl obrovský skok vpřed, úkol, který ji vynesl přes hlavy mnoha dalších. Nebezpečí však tkvělo v tom, že by v této funkci mohla selhat, neboť toto město, dosud nejvzdálenější od Entoban, mělo už dnes svá úskalí. Jestli dojde při zakládání města k průtahům, bude to ona, kdo bude sesazen, tak hluboko, že se už odtamtud nikdy nepovznese. Stejně jako Deeste, kterou právě přijížděla vystřídat v roli Eistaa nového města. Deeste dělala chyby a práce šla pod jejím vedením příliš pomalu. Vainté ji měla nahradit - a převzít na svá bedra veškeré nevyřešené problémy. Pokud neuspěje, bude i ona obratem nahrazena. Byl to nebezpečný úkol, ale stálo za to podstoupit to riziko.

Neboť dočká-li se úspěchu, v nějž všichni věřili, její hvězda strmě poletí vzhůru a nebude síly, která by ji zastavila. Kdosi vystoupal nahoru a stanul vedle ní.

Někdo známý, a přece měla jeho přítomnost v jejích ústech hořkosladkou příchut'. Vainté cítila přátelství družky ze své vlastní efenburu, nejsilnější pouto, jaké jí k někomu z bližních poutalo. Radost z její blízkosti však kalila temná budoucnost, která se blížila každým okamžikem. Vainté své efenselé musela dát na srozuměnou, co se s ní stane, jakmile vystoupí na břeh. Teď. Hned. Neboť toto je poslední příležitost, kdy si mohou před cílem cesty pohovořit v soukromí. Tam dole v lodi je až příliš mnoho naslouchajících uší a pozorujících očí, které ji znemožňovaly mluvit otevřeně. Nyní však již otevřená bude, a ukončí tu pošetilou hru jednou provždy.

"Už jsme spatřili zemi. Tam před námi je Gendasi. Velitelka mi slíbila, že ještě dnes odpoledne dorazíme do Alpéasaku."

Vainté ji pozorovala koutkem oka, ale Enge nepromluvila a dala jen pohybem jednoho palce najevo, že rozumí. Její gesto nebylo urážlivé - avšak neprozrazovalo ani žádný postoj či cit. Nevyvíjí se to dobře, ale Vainté se nesmí nechat rozzlobit nebo zastavit. Musí učinit to, co je nezbytné. Obrátila se a stála teď tváří v tvář své efenselé.

"Opustit lásku svého otce a vstoupit do náruče moře je první bolestí života," řekla Vainté.

"První jeho radostí jsou však přátelé, jež tam potkáš," dodala Enge, dokončujíc tak známé úsloví. "Pokořuji se před tebou, Vainté, neboť jsi mi připomněla, jak moc tě bolí mé sobectví ..."

"Nechci od tebe žádné pokoření či omluvy - nebo snad dokonce vysvětlování tvého zcela mimořádného a nevhodného chování. Považuji za neomluvitelné, že ty a tví následovníci již nejste mrtví, jak by se slušelo. O tom nebudu diskutovat. A nemyslím přítom nijak na sebe. Jde mi o tebe, o nikoho jiného. Ani o ty svedené tvory dole pod námi. Pokud jsou dost inteligentní, aby mohli obětovat svou svobodu na oltář nemravných filozofií, pak mají rozumu až dost na to, aby se mohli stát zručnými dělníky. Městu se budou hodit. Budeš se mu hodit i ty - ale ne jako vězeň."

"Nežádala jsem, aby mi sňali pouta."

"To jsi ani nemusela. Nařídila jsem to já. Bylo mi hanba pobývat v přítomnosti někoho z mé efenburu, kdo je svázán řetězy jako obyčejný zločinec."

"Nikdy jsem nechtěla uvrhnout nějakou hanbu na tebe či naši efenburu." Enge už nemluvila omluvným tónem.

"Jednala jsem podle svého přesvědčení a víry. Přesvědčení tak silného, že od základu změnilo celý můj život - stejně jako by mohlo změnit i tvůj, efenselé. Těší mne však, že jsi cítila hanbu, neboť hanba a stud je částí uvědomění sama sebe a to je zase nezbytnou podstatou přesvědčení a víry."

"Zastav. Styděla jsem se pouze za naši efenburu, kterou jsi pošpinila. Za sebe cítím jenom hněv, nic jiného. Jsme tu samy a nikdo mne teď neuslyší. Kdybys někomu prozradila, co ti teď povím, bude to můj konec, ale vím, že mi neublížíš. Vyslechni mne tedy a pak se vrať k ostatním. Jakmile dorazíme na pevninu, budeš připoutána k nim. Ne však nadlouho. Až tato loď odpluje, osvobodím tě a budeš pracovat pro mne. Alpéasak je mým osudem a já potřebuji tvou pomoc. Tak mi ji poskytni. Víš, jaké strašlivé věci se dějí, jaké chladné větry vanou čím dál silněji od severu. Dvě města jsou již mrtvá - a Inegban bude bez pochyby třetí. Je přáním vůdců našeho města, aby, než se tak stane, bylo na tomto vzdáleném pobřeží vybudováno město nové a ještě větší. Až Inegban zemře, bude již na nás čekat Alpéasak. Dlouho a tvrdě jsem bojovala o poctu stát se Eistaa tohoto města. Budu řídit jeho růst a připravovat je na den, kdy sem přijdou naši lidé. Abych to dokázala, potřebuji pomoc. Potřebuji kolem sebe přátele, kteří budou se mnou tvrdě pracovat a také se mnou stoupat vzhůru. Žádám tě, Enge, aby ses ke mně přidala a pomohla mi s tím velikým úkolem. Jsi má efenselé. Společně jsme vstoupily do moře, společně vyrůstaly a jako družky ze stejné efenburu se i vynořily z vody. To je pouto, které nelze rozbit snadno. Přidej se ke mně a staň se mou pravou rukou. Čeká tě skvělá budoucnost. Nemůžeš odmítnout. Souhlasíš?"

Enge stála se skloněnou hlavou a zkříženýma rukama na znamení svých nedávných pout. Než upřela oči k Vainté, zvedla si spojené ruce před obličej.

"Nemohu. Jsem připoutána ke svým družkám, Dcerám života, a to je pouto ještě silnější než vazby k mé efenburu. Ony

šly, kam jsem je vedla ... "

"Vedla jsi je do divočiny a vyhnanství - a na téměř jistou smrt."

"Věřím, že ne. Říkala jsem jen, co je správné. Říkala jsem jen pravdu, již odhalila Ugunenapsa, a která přináší věčný život. Jí, mně, nám všem. To ty a ostatní Yílané jste slepí a nedokážete prohlédnout. Jen jediné vám všem dokáže navrátit zrak. Vědomí blížící se smrti, která vám poskytne vědomí života."

Vainté byla bez sebe vzteky a na okamžik nebyla schopna ani promluvit. Vztáhla k Enge ruce jako malé dítě, aby její bývalá družka dobře viděla horkou červeně dlaní, a strčila ji je téměř do tváře v jedné z nejtěžších urážek vůbec. Její hněv ještě vzrostl, neboť Enge se ani nepohnula, zcela ignorovala její zuřivost a odpověděla hlasem jemným a láskyplným.

"To je zbytečné, Vainté. Ty se však můžeš připojit k nám. Pojď, objevíš, co je větší než osobní ctižádost a důležitější než věrnost efenburu ... "

"I důležitější, než věrnost k tvému vlastnímu městu?"

"Snad ano neboť tento cit přesahuje všechno ostatní."

"Nenalézám slov, kterými bych ohodnotila vaše počínání. Je to zrada všeho, pro co a podle čeho žijeme a já k vám necítím nic než odpor a nenávist. Yílané žijí jako Yílané od dob, kdy byl čas pouhé vejce. A pak se v tomto od věků fungujícím řádu ta vaše hnusná Farneksei jako parazit, zakusující se do živého masa, a začala kázat ty své buřičské nesmysly. Měli jsme s ní velkou trpělivost, a přece toho nenechala ani přes všechna varování - až nebylo jiného východiska než ji vypovědět z města. A přece nezemřela, ta první z žijících mrtvol. Nebýt té samozvané spasitelky Olp saag, mohla žít a kázat ty své bludy dodnes."

"Ugunenapsa bylo její jméno, neboť jí byla zjevena velká pravda. Olp saag byla ničitel, který zničil hmotné tělo, ale nemohl zničit její zjevení."

"Jméno je to, co při narození obdržíš, a tak se jmenovala Farneksei, tazatel-co-nezná-opatrnost, a za ten zločin zemřela.

Tak také skončí celá ta tvá bláznivá víra, pomatené myšlenky, jež patří do hlubin mezi korály a kelp." Zhluboka se nadechla, snažíc se ovládnout vztek. "Copak nechápeš, co ti nabízím? Máš poslední šanci. Poslední šanci na život místo smrti. Dej se ke mně a dostaneš se vysoko. Pokud je pro tebe ta nechutná víra tak důležitá, pak si ji ponech, ale nemluv o ní přede mnou ani před žádnou jinou Yílané, drž si ji pod pláštěm, kde ji nikdo neuvidí. To zvládneš."

"Nemohu. Toto je pravda a je nutno ji říkat nahlas ... "

Vainté zařvala vzteky, chytila Enge za krk, surově drtíc její hřeben mezi palci, a přimáčkla. jí obličej na tvrdou; nepoddajnou hmotu ploutve.

, "Tady je pravda!" křikla a šklubnutím obrátila Enginu hlavu, aby jí týraná efenselé dobře rozuměla. "Ptačí lejna, která ti teď rozmazávám po tom tvém pitomém ksichtě, to je realita a pravda. Další pravda je támhle; nové město na okraji divoké džungle, těžká práce a špína a konec pohodlí, na něž jsi byla zvyklá. To bude tvůj osud, to ti slibuji, a taky jistá smrt, pokud nenecháš toho slabošského kňourání a nepřestaneš se chovat tak nadřazeně ... "

Vainté se bleskurychle otočila, neboť se za ní ozvalo tichounké zakašlání. Zahlédla velitelku, která původně šplhala za nimi, ale nyní se pokoušela co nejrychleji zmizet z dohledu.

"Pojď ven," houkla Vainté a srazila Enge na římsu. "Co má znamenat tohle vyrušování. Ty nás špehuješ?"

"Nechtěla jsem ... nebylo to schválně, nejvyšší. Půjdu pryč." Erefnais se cítila natolik v rozpacích, že hovořila prostě, bez ozdob a formálních příkras.

"Co tě sem tedy přivedlo?"

"Ty pláže. Chtěla jsem vám jen ukázat ty pláže, pláže zrození. Jsou zrovna tam, na tom kousku země před vámi."

Vainté jí byla vděčná za záminku, s níž může smazat onu nechutnou scénu. Nechutnou pro ni, protože ztratila sebekontrolu. Něco takového se jí stávalo jen velice zřídka, neboť dobře věděla, že každým takovým výbuchem vkládá někomu do rukou zbraň. Tahle velitelka o tom teď bude vyprávět a nic dobrého z toho nevzejde. Byla to Engina chyba; ta nevděčná a hloupá Enge. Dostane se jí tedy přesně toho osudu, po jakém touží a jaký si ostatně zasluhuje. Vainté křečovitě sevřela okraj ploutve a čekala, až v ní hněv opadne a dech se zpomalí, zatímco si prohlížela blízké zelené pobřeží. Uvědomila si, že Enge vstává; ani ona se zřejmě nemohla dočkat, až uvidí pláž.

"Připlujeme tak blízko, jak to jen půjde," oznámila Erefnais.

Naše budoucnost, pomyslela si Vainté, první slavné páření, první nakladená vejce, první zrození, a první efenburu, rostoucí v moři. Její hněv byl již ten tam a téměř se usmála, když si vzpomněla na ty tlusté a neohrabané samce, jak se hloupě povalují na slunci a mláďata se šťastně připravují na vstup na svět v bezpečí ocasních vaků svých otců. První zrození, to bude památná událost v historii nového města.

Pod dohledem posádky byl uruketo pobízen ještě blíž k pobřeží, skoro až k lámajícím se vlnám příboje. Pobřeží před nimi se přiblížilo a na dohled se objevily pláže. Nádherné pláže.

Enge a velitelka při tom pohledu jakoby oněmly. Byla to Vainté, kdo nahlas vykřikl - výkřikem strašné, mučivé bolesti. Vydral se jí z hloubi nitra při pohledu na roztrhaná a znetvořená těla, poházená na hladkém písku.

Obráz zničení

Kapitola 4

Vaintin bolestný nářek náhle ustal. Když znovu pro mluvila, - z jejích slov se vytratila složitá stavba, veškeré příkrasy i nadnesený tón. Zůstala jen holá kostra smyslu, drsně naléhavá a bez jakékoli elegance.

"Velitelko. Ihned si vezmi deset nejsilnějších lodnic a odveď je na břeh. Ozbrojíte se hésotsan. Uruketo tu na nás počká." Přehoupla se přes okraj ploutve a pak se zastavila a ukázala na Enge. "Ty půjdeš se mnou."

Vainté sestupovala po strmé ploutvi a zabodávala při tom drápy na nohou do jejích vrásek a záhybů. Dosáhla uruketových zad a potopila se do průhledné vody. Enge jí byla v patách.

Vynořily se z příboje kousek od mrtvoly samce. Na zejících ranách už hodovala hejna much a zakrývala maso a stékající krev. Enge při tom pohledu zakolísala, jako by se do ní opřel neviditelný vítr, a nevědomky k sobě přitiskla palce a prsty, jak to při bolesti dělávají mláďata.

Ne tak Vainté. Stála pevně a odhodlaně jako skála, nedávajíc najevo žádný cit, a jen její oči přejížděly masakr, který se zde odehrál.

"Chci najít tvory, kteří tohle spáchali," oznámila bez výrazným hlasem. Pokročila vpřed a sehnula se k ležícímu tělu.

"Zabíjeli, ale nejedli. Útočili drápy, kly nebo rohy - podívej na tyhle škrábance. Vidíš? A nejsou to jen samci, ale i jejich pomocníci. Zemřeli stejným způsobem. Kde jsou strážé?"

Obrátila se k velitelce, která se se svými lodnicemi právě vynořovala z moře, a gestem ji vybídla, aby šla blíž.

"Rozestavte se do řady a s připravenými zbraněmi pro hleďte pláž. Naleznete strážé, které by tu někde měly být - a pak jděte po těchto stopách. Běžte." Sledovala, jak odcházejí, a obrátila se až ve chvíli, kdy ji Enge oslovila.

"Vainté, nedokážu pochopit, jaký tvor mohl způsobit takovéhle rány. Všechno to jsou čistá a hluboká bodnutí či šrámy, a každé je tu jen jednou - jako by ten tvor měl jen jediný pařát nebo roh."

"Nenitesk mají na konci nosů jen jediný roh, veliký a silný, a huruksast také."

"To jsou obrovská, hloupá a pomalá zvířata, která by nikdy nedokázala něco takového. Ty sama jsi mne varovala před nebezpečími zdejší džungle. Jsou tu neznámá zvířata, rychlá a smrtelně nebezpečná."

"Kde jsou strážé? Vždyť přece to nebezpečí znají, proč tedy nekonaly svou povinnost?"

"Konaly," odtušila Erefnais, která mezitím pomalu vkračela zpět na pláž. "Všichni jsou mrtví. Zabití stejným způsobem."

"Nemožné! A jejich zbraně?"

"Nepoužity. Plně nabitě. Ten tvor, či tvorové, jsou tak smrtelně ..."

Ze vzdáleného konce pláže na ně cosi volala jedna lodnice. Na tu dálku byly její pohyby nezřetelné a hlas slabý.

Zarazila se, pokusila se něco říci, a pak se k nim rozeběhla. Konečně jí bylo rozumět.

"Našla jsem stopu ... pojdte ... je tam krev."

Z hlasu jí číselo nijak neskrývaná hrůza a ještě dodala pochmurné závažnosti obsahu jejího sdělení. Vainté vyrazila za ní a ostatní se rychle přidali.

"Sledovala jsem tu stopu, nejvyšší," hlásila lodnice, ukazujíc ke stromům. "Bylo tam víc než jen jeden tvor, podle stop asi tak pět. Všechny končí na okraji vody. Jsou pryč. Ale je tu ještě něco, něco, co musíš vidět."

"Co?"

"Místo zabíjení, se spoustou krve a kostí. Ale ještě ... cosi. To musíš vidět sama."

Bzukot rozzlobených much slyšeli dokonce ještě dřív, než dorazili na místo. Opravdu tu byly známky velkého krveprolití, ale i cosi důležitějšího. Jejich průvodkyně na to tiše ukázala.

Na hromádce tu ležel popel a kousky zuhelnatělého dřeva. Z jejich středu se linul proužek dýmu.

"Oheň?" řekla Vainté hlasitě, udivena nálezem neméně než ostatní. Už se s ním setkala a neměla jej nijak v lásce.

"Zůstaň stát, ty hlupáku," vyštěkla, když se velitelka na táhla k dýmajícímu popelu. "To je oheň. Je velice horký a působí bolest."

"To jsem nevěděla," omlouvala se Erefnais. "Slyšela jsem o něm, ale nikdy jsem jej neviděla."

"Ještě něco jsem nalezla," prozrazovala lodnice. "Tamhle na břehu je bahno. Je vysušené sluncem. Jsou v něm otisky nohou, velice jasné a zřetelné. Jeden jsem odtrhla. Zde je."

Vainté přikráčela blíž a shlédla na popraskaný koláč bláta. Sehnula se a šťouchla do prohlubní v tvrdé hmotě.

"Ti tvorové jsou malí, velice malí, menší než my. Jejich nohy jsou měkké a nikde, žádná známka po drápech. Tsss!

Podívejte, kolik mají prstů!"

Napřímila se a otočila se čelem k ostatním, natahujíc k nim paži s roztaženými prsty. Do dlaně se jí rozlévala hněvivá červen.

"Pět prstů mají, ne čtyři. Víte o nějakém zvířeti, které má pět prstů?"

Odpovědi jí bylo ticho. "Je tu až příliš mnoho záhad. Nelíbí se mi to. Kolik strážkyň tu bylo?"

"Tři," odpověděla Erefnais. "Po jedné na každém konci pláže, a třetí uprostřed ..."

Odmlčela se, neboť se k nim praskajícím podrostem blížila jedna z lodnic. "Blíží se malý člun," volala. "Přistává na pláži."

Když Vainté vyšla z hájku, spatřila, jak se člun houpe na příbojových vlnách, naložený nějakými schránami. Jeden z cestujících hlídal zvíře, aby se nezatoulalo od pobřeží, zatímco druhí dva stáli na pláži a zděšeně se dívali na mrtvá těla. Jak se k nim Vainté blížila, obrátili se a na krku jednoho z nich se zaleskl náhrdelník s kovovým odznakem. Vainté na něm ulpěla pohledem.

"Ty jsi esekasak, ta, která hájí porodní pláže - proč nekonáš svou povinnost?"

Nozdry esekasak se rozšířily hněvem. "Kdo jsi, že se mnou mluvíš takhle ..."

"Jsem Vainté, nová Eistaa tohoto města. A teď odpověz na mou otázku, nízká, nebo ztratím trpělivost."

Esekasak se dotkla rtů v pokorné prosbě za odpuštění. "Odpusť, nejvyšší, nevěděla jsem. Ten šok, ti mrtví ..."

"Padají na tvou hlavu. Kde jsi byla?"

"Ve městě, pro jídlo a nové strážé."

"Jak dlouho jsi byla pryč?"

"Jen dva dny, nejvyšší, jako vždycky."

"Jako vždycky!" Ve Vainté kypěl hněv, který dodával jejím slovům drsný důraz. "Ničemu z toho nerozumím. Proč jsi opustila svou pláž a odejela do města po moři? A kde je Trnitá stěna, která má pláž chránit?"

"Ještě nevyrostla, nejvyšší, a vlastní pláž zrození by tak nebyla bezpečná. Řeku právě rozšiřujeme a prohlubujeme a ještě jsme ji nestačili vyčistit od nebezpečných zvířat. V zájmu bezpečnosti bylo rozhodnuto přemístit pláž zrození na oceán, samozřejmě pouze dočasně."

"V zájmu bezpečnosti!"

Vainté už nedokázala déle krotit svou zuřivost. Ukázala na mrtvá těla a rozkřičela se. "Jsou mrtví - všichni. A za to můžeš ty. Měla bys tu ležet s nimi. Za ten to největší ze všech zločinů požadují také největší trest. Jsi vyvržena z tohoto města, ze společenství hovořících, a připojiš se k němým. Nebudeš žít dlouho, ale až do své smrti nezapomeneš ani na okamžik, že to byla tvá vina, tvá zodpovědnost a tvá chyba, která na tebe tento trest přivolala." Vainté k ní přistoupila, zaklesla palce kolem kovového odznaku vysokého úřadu a vši silou zatáhla, lámajíc jej vejpůl a zraňujíc ostrými úlomky krk esekasak. Mrštila zbytky do vody a monotónně odříkala formuli zbavení osobnosti.

"Zbavuji tě služby. Všichni, kdo tu jsou se mnou, tě zbavují hodnosti za to, žeš při své práci selhala. Každý z občanů Inegban, města, jež je naším domovem, každá Yilané se k nám připojí, aby tě zbavila občanství. Nyní ti odebirám jméno a nikdo živý je již nevysloví nahlas. Stáváš e Lekmelik, temnotou zla. Navracím tě k bezejmenným a němým. Běž."

Vainté ukázala na oceán, strašlivá ve svém hněvu. Bývalá esekasak padla na kolena a natáhla se na písek u Vaintiných nohou. Jejím slovům bylo jen stěží rozumět.

"Ne, snažně tě prosím, nedělej to. Já za to nemohu, to Deeste to nařídila, donutila nás k tomu. Neměla být žádná zrození, Deeste neprosadila žádnou sexuální disciplínu. Já za to nemůžu, žádná zrození být neměla. Co se stalo, není má vina ..."

Hlas se jí zadrhl v hrdle a docela utichl; pohyby končetin se zpomalily a zastavily.

"Obraťte toho tvora," nařídila Vainté.

Erefnais dala pokyn dvěma lodnicím, které se opřely do bezvládného trupu, až se překulil na záda. Oči Lekmelik se strnule upíraly do prázdna a dech pomalu. slábl: Brzy bude mrtvá. Spravedlnost byla dokonána. Vainté souhlasně pokývla a pak potrestanou pustila z hlavy; měla spoustu práce.

"Erefnais, ty zůstaneš tady a postaráš se, aby ta těla zmizela," zavelela. "Pak dovedeš uruketo do města. Já odjedu s tímhle člunem. Chci vidět Eistaa Deeste kterou mám nahradit."

Když Vainté vstoupila na palubu, požádala strážná na člunu pokorným gestem o povolení promluvit. Hovořila pomalu, s určitou námahou. "Nebude pro vás možné vidět Deeste. Deeste je mrtvá. Již mnoho dní. Byla to horečka; zemřela jako jedna z posledních."

"V tom případě už na mne ve městě čekají dost dlouho." Vainté se usadila a strážná velitelským hlasem pro mluvila do ucha člunu. Svaly tvora se zavlnily, jak se po hnul vpřed, poháněn proudem vody, který vystřikoval.

"Pověz mi něco o městě," vybídla strážnou Vainté. "Ale nejdřív své jméno." Hovořila klidně a přátelsky. Tato strážná za masakr nemůže, neboť nebyla ve službě. Teď se musí Vainté soustředit na město a najít spojence, kteří budou zapotřebí ke zdárnému dokončení díla.

"Jsem Inlénat," odpověděla strážná, jejíž strach už trochu opadl. "Bude to dobré město, všichni to chceme. Pracujeme na tom tvrdě, přes množství nesnází a problémů."

"Byla jedním z těch problémů Deeste?"

Inlénat odvrátila dlaně, aby zakryla barvu svých citů. "Nepřisluší mi hodnotit. Jsem občanem jen krátkou dobu."

"Pokud žiješ v tomto městě, pak jsi jeho občanem. Můžeš klidně hovořit, neboť já jsem Vainté a já jsem Eistaa. Tvá oddanost teď patří mně. Dobře si rozmysli závažnost svého postoje. Jsem to já, odkud proudí veškeré právo moci. Jsem to já, za kým budou všichni chodit s řešením problémů. Jsem to já, od koho budou vycházet rozhodnutí. Tak a teď víš, jaká je tvá odpovědnost. Nyní budeš se mnou hovořit a pravdivě odpovídat na mé otázky."

"Odpovím, jak poroučíš, Eistaa," odvětila s jistotou Inlénat, pomalu si zvykající na nový řád věcí.

Kousek po kousku si Vainté pomocí trpělivých a promyšlených otázek tvořila obraz města a události, které se v něm odehrály. Postavení strážné bylo příliš nízké; než aby měla ponětí, co se děje ve vyšších stupních řízení - byla si však dobře vědoma důsledků, které z toho dění plynuly. Nebyly potěšitelné.

Deeste nebyla oblíbená, to bylo zřejmé. Očividně se obklopovala skupinou nohsledů, kteří dělali málo nebo vůbec nic. Bylo dost pravděpodobné, že ty, které zapomínaly na své povinnosti, nečekaly se svým uspokojením až na čas vajec a místo toho bezuzdně využívaly samce navzdory faktu, že pláže zrození dosud nejsou připravené. Pokud to byla pravda, a ta se dá snadno zjistit, pak nebude žádné mrhání časem a silami na veřejný proces. Zločinci budou odesláni na práci mimo město, a budou pracovat tak dlouho, dokud nepadnou nebo dokud je neroztrhá divoká zvěř. Nic jiného si stejně nezaslouží.

Všechny zprávy však úplně špatné nebyly. První pole byla vyčištěna, výstavba města samého již pokročila za polovinu a běží podle plánu. Od doby, kdy se tu vypořádali s horečkou, nenastaly žádné zdravotní problémy s výjimkou úrazů, běžných při těžké práci. Než člun vplul do ústí řeky, měla už Vainté jasnou představu o tom, co je nutno udělat. Bude si muset Inlénatiny údaje prověřit, to je jasné, ale instinkt jí říkal, že ta prostá bytost jí pro zradila základní podstatu problémů. Některé z historek, které se dozvěděla, nebudou asi nic jiného než fáma, ale jádro informací je téměř jistě pravdivé.

Slunce se už sklánělo za hradbu západních mraků, když člun pronikl mezi kořeny města, natažené do zátoky.

Vainté pocítila chlad a zcela automaticky si kolem těla přitáhla jeden z plášťů. Byl dobře vykrmený a teplý. Zakryl také její totožnost - a na tom nebylo nic špatného. Nebýt masakru na pláži, byla by po příjezdu uruketo trvala na oficiálním uvítání. V tuto chvíli se jí to však zdálo nepatřičné. Pronikne tiše do Alpéasaku, a až dorazí první zprávy o tom vraždění, bude už na ně čekat, aby je náležitě interpretovala. Mrtví nebudou zapomenuti, ale budou znamenat konec zlého

období a začátek obratu k lepšímu. Slavnostně si slíbila, že od nynějška bude všechno úplně, úplně jiné.

Semeno města

Kapitola 5

Vaintin příjezd přece jen zcela neušel pozornosti. Jak mile člun zajel do doku, zjistila, že na břehu stojí kdosi zahalený v plášti a očividně čeká na ni. "Kdo je to?"

Inlénat sledovala její pohled. "Slyšela jsem, jak ji oslovují Vanalpé. Má tu nejvyšší hodnost. Nikdy se mnou nemluvila." Vainté ji znala, nebo přinejmenším její hlášení. Nesla se v obchodním a formálním tónu a nebylo v nich nikdy ani zmínky o čemkoli osobním či o potížích. Vanalpé byla esekaksopa, doslova ta-ktará-změnila-tvar-věcí. Byla totiž jednou z mála, kdo ovládali umění měnit zvířata a rostliny do nových, užitečnějších podob. Zde byla zodpovědná za tvar a vlastní rozvoj města. Zatímco Vainté se měla stát Eistaa, vůdcem nového města a jeho obyvatel, nesla Vanalpé konečnou odpovědnost za fyzické utváření města samého. Vainté se snažila nedat najevo napětí: jejich první setkání bude životně důležité, neboť výrazně ovlivní celý dlouhodobý vztah. A na tom vztahu závisí osud a budoucnost celého Alpéasaku. "Jsem Vainté," představila se, když vykročila na neopracované dřevo doku.

"Vítám tě v Alpéasaku. Jedna z fargi zahlédla uruketo a tento člun a podala mi zprávu. Moc jsem si přála, abys v něm byla ty. Jmenuji se Vanalpé, ta, která slouží," odvětila obřadně s gestem podřízenosti hodnostně vyšší mu. Učinila jej staromódním způsobem, plným dvojitém pohybem ruky, nikoli obvyklou a modernější zkrácenou formou. Poté zůstala zpříma tiše stát, čekajíc na rozkazy. Vainté na ni teple zazářila a poslušna vnitřního popudu, sevřela její ruku v gestu přátelství.

"Četla jsem tvé zprávy. Tvrdě pracuješ pro Alpéasak. Neříkala ti jinak fargi nic ... nezmínila se o té pláži?"

"Ne, jen o tvém příjezdu. Co má být s pláží?"

Vainté otevřela ústa - a uvědomila si, že nemůže pro mluvit. Od toho jediného výkřiku, který jí unikl z hrdla, už držela všechny emoce pod pečlivou kontrolou. Nyní však cítila, že pokud bude mluvit o masakru samců a mláďat, hněv a hrůza protrhnou hráz jejího sebeovládání. Nebylo by to příliš vhodné a dojmu chladně výkonné velitelky, který na veřejnosti vždy ráda vyvolávala, by to rozhodně neprospělo.

"Inlénat," nařídila tedy. "Pověz Vanalpé, co jsme na lezly na pláži."

Hluchá k hlasům obou svých podřízených, měřila dok dlouhými kroky a plánovala, co musí učinit v nejbližší chvíli a v jakém pořadí. Když hlasy umlkly, zvedla hlavu a zjistila, že dvojice čeká na její slova.

"Teď již rozumíš," pronesla tedy.

"Obłudné. Tvory, kteří to spáchali, musíme najít a zničit."

"Víš, kdo to mohl být?"

"Ne, ale znám někoho, kdo to ví. Stallan, která pracuje se mnou."

"Honosí se titulem stálé lovkyně?"

"Tak jest. Odvážá se sama do džungle a pralesů, které obklopují město. Ví, co tam přebývá. Na její popud jsem učinila určité změny města, o nichž ti musím podrobně vyprávět ..."

"Později. Jsem sice nyní Eistaa, ale méně důležité věci musí jít stranou, dokud neobjasníme ty mrtvé. Město funguje dobře - nejsou tu nějaké problémy, které by bylo nutno ihned řešit?"

"Nic, co by nemohlo počkat. Vše běží tak, jak by mělo. Horečku jsme zastavili. Pár zemřelo."

"Deeste zemřela. Bude tu někomu chybět?"

Vanalpé mlčela, oči sklopené v zamyšlení. Když pro mluvila, bylo jasné, že uvážila svou zodpovědnost a pečlivě váží slova.

"Ve městě nebyla dobrá atmosféra a mnozí říkají, že to byla vina Deeste. Já s tím názorem souhlasím. Jen málokdo ji bude postrádat."

"Ti málokdo jsou ..."

"Osobní spolupracovníci. Rychle zjistíš, co jsou zač."

"Chápu. A teď pošli pro Stallan a naříd' jí, ať je mi k dispozici. Než dorazí, ukážeš mi město."

Vanalpé ji vedla mezi vysokými kořeny a záhy dorazila k závěsu, který se při jejím doteku zachvěl. Odstrčila jej. Uvnitř bylo tepleji a tak odložily pláště na hromádku u dveří. Pláště pomalu vysunuly úponky a zkoumaly stěnu, až ucítily sladkost mizostromu a přichytily se k němu. Obě hodnostářky zatím prošly mezi dočasnými konstrukcemi, které se po dokončení města odstraní, a octly se u budoucího nábreží, tvořeného průsvitnými pláty, při pevněných na kostru z rychle rostoucích stromů. "Tato technika je nová," vysvětlovala Vanalpé. "Už dlouho nebylo zakládáno žádné město. Dobu, která mezitím uplynula, jsme moudře využili a metody rozvoje města doznaly mnoha změn a zlepšení." Znatelně ožila a usmála se, když plácla dlaní do křehkých plátů. "Tyhle jsem vyvíjela já sama. Jsou to kukly obřího modifikovaného hmyzu. Dokud jsou larvy náležitě krmeny, produkují velká množství těchto fólií, z nichž posléze vznikne kukla. My je z nich loupeme, dokud jsou ještě měkké, a spojujeme dohromady. Na vzduchu záhy ztvrdnou. Ale ani když nějaké zbydou, neprijdou nazmar. Podívej, přicházíme k městskému stromu."

Ukázala na síť mohutných kořenů, které nyní tvořily stěny a ovíjely se kolem kusů fólie. "Ty tabule jsou čisté uhlovodík. Strom je absorbuje a získá z nich hodnotnou energii."

"Skvělé." Vainté se zastavila pod světlem, choulícím se vedle topiče a jeho membránovitých křídel. Prohlédla si obojí s upřímným obdivem. "Ani nedokážu vypovědět, jak jsem potěšena: Četla jsem všechna tvá hlášení a vím tedy, co všechno jsi tu dokázala, ale vidět město samotné, jak roste, to je něco docela jiného. Je to velice působivé, působivé,

působivé." Naznačila opakování a zdůraznění posledního slova. "Ve svém prvním, hlášení do Entoban se o tom patřičně zmíním."

Vanalpé tiše odvrátila hlavu. Nedokázala ani promluvit. Celý svůj život věnovala plánování měst a Alpéasak byl vyvrcholením jejího životního díla. Nelíčené nadšení nové Eistaa bylo víc, než dokázala unést. Hodnou chvíli trvalo, než ze sebe vypravila slova, ukazující na topiče. "Toto je natolik nové, že o tom zmínku v hlášení nenajdete." Pohlédla topiče, který na okamžik vytáhl sosák z mizostromu, obrátil k ní své nevidomé oči a tence vykvikl. "Křídím experimentálně tyhle tvory už celá léta a dnes mohu zodpovědně prohlásit, že se mé experimenty zdařily. Tito tvorové žijí dlouho a nevyžadují jinou výživu než cukr z mizostromu. A povšimni si jeho tělesné teploty, je rozhodně vyšší než u kteréhokoli předchozího typu."

"Nemohu než vyjádřit svůj obdiv."

Vanalpé svou návštěvnicí vedla hrdě dál, mezi oponami z pokroucených kořenů. Shýbla se, aby se protáhla otvorem, nadzvedávajíc kořeny, aby mohla Vainté vstoupit, a potom ukázala na silný kmen, který tvořil zadní stěnu.

"Tak tady jsem zasadila semeno města." Zasmála se a napřáhla ruku dlaní vzhůru. "Leželo zde, na mé dlaní, a bylo tak malé, že by jen těžko někdo uvěřil, kolik dní namáhavé práce to dalo, než jsem jeho genové řetězce upravila do žádoucí podoby. A než vzrostlo, nikdo si ne mohl být jistý, že se mé dílo zdařilo. Nechala jsem tento prostor vyčistit od stromů a keřů a zbavit jej hmyzu, který tu žil, a pak jsem jej sama pohnojila a zalila, palcem vyhloubila důlek - a zasela to semínko. Tu noc jsem spala vedle něj; odejít nebylo možné. A na druhý den už tu rostl drobounký zelený výhonek. Nedokážu popsat, jak mi bylo. A dnes - vypadá takto."

Vanalpé, plna hrdosti a štěstí, plácla do tlusté kůry obřího stromu. Vainté stanula po jejím boku, dotkla se kůry a pocítila tutéž radost. Je to její strom a její město.

"Chci zde zůstat. Pověz všem, že tady budu bydlet já."

"To místo ti náleží. Ještě zde zasadíme zdi, které přibyték Eistaa ochrání. A teď dojdou pro Stallan a přivedu ji sem."

Když odešla, seděla Vainté tiše, dokud se u ní nezastavila kolemjdoucí fargi. Poslala si ji pro něco k jídlu. Fargi se však vrátila s doprovodem.

"Říkají mi Héksei představila se nově příchozí na nejvyšším formálním způsobem. "Dostala se ke mně zpráva o tvém příjezdu, velká Vainté, a tak jsem pospíšila, abych ti mohla složit hold a uvítat tě ve tvém městě."

"Jaká je tvá práce, Héksei," zeptala se Vainté neméně formálně.

"Snažím se být prospěšná své paní, pomáhat ostatním, sloužit městu ..."

"Byla jsi blízkou přítelkyní zemřelé Eistaa, Deeste?"

Bylo to spíš konstatování než otázka a zjevně trefilo do černého. "Nevím, co ti řekli. Někteří lidé žálí a očerňují druhé ..."

Zmlkla v půli věty, neboť se vrátila Vanalpé, doprovázena kýmisi, jenž měl na šňůře na rameni zavěšený hésotsan.

Vainté po zbrani bleskla pohledem a pak jej odvrátila. Neřekla nic, ačkoli jeho přítomnost v těchto prostorách zákon zakazoval.

"Toto je Stallan, o níž jsem mluvila," oznámila Vanalpé a očima minula Héksei, jako by tu vůbec nebyla.

Stallan učinila posunek obřadného pozdravu a pak ucouvla ke dveřím.

"Jsem tu nevhodně," řekla chraptivě, a Vainté poprvé zaznamenala dlouhou jizvu, která se lovkyni táhla přes hrdlo.

"Aniž o tom přemýšlím, nosím s sebou zbraň. Až do chvíle, kdy jste se na ni podívala, jsem si neuvědomila, že jsem ji měla odložit."

"Počkej," zadržela ji Vainté. "Nosíš ji vždycky?"

"Vždycky. Trávím mimo město přinejmenším stejné množství času jako v jeho zdech. Je to nové město a číhá tu mnoho nebezpečí."

"Pak ji nos i nadále, Stallan, pokud ji potřebuješ. Pověděla ti Vanalpé, co se odehrálo na té pláži?"

Stallan pochmurně přitakala.

"Víš, který tvor to mohl způsobit?"

"Ano - a ne."

Vainté ignorovala Hékseino gesto nedůvěry a pohrdání. "Vysvětlí mi to," vyzvala lovkyni.

"V tomto novém světě je množství bažin a džunglí, pralesů a kopců. Odsud na západ se rozkládá velké jezero a za ním opět oceán. Na sever se táhnou nekonečné lesy. V nich je mnoho zvířat. Některá jsou velmi podobná těm, jež známe z Entoban. Některá se od nich velmi liší. Rozdíl se zvětšují směrem na sever. Tam jsem našla víc a víc ustuzou. Pár jsem jich zabila. Mohou být nebezpečná. Mnoho z fargi, jež jsem měla s sebou, bylo raněno, některé zemřely."

"Nebezpečná!"

Tentokrát se Héksei rozesmála nahlas. "Myš v noře se ti zdá nebezpečnou? Budeme muset poslat pro elinou, aby tě před tím nebezpečím ochránilo."

Stallan se pomalu obrátila k Héksei. "Směješ se pokaždé, když hovořím o věcech, o nichž nevíš nic. Nadešel čas, abys toho smíchu zanechala." Z hlasu jí čísel chlad, který vylučoval jakoukoli odpověď. Tiše stály, zatímco Stallan vyšla ven a záhy se vrátila s velkým zavázaným rancem.

"Tady jsou ustuzou této země, srstí pokrytá zvířata, která jsou větší než myši v děrách, kterým ses tak smála. Protože jsme dříve neznali jiné ustuzou, domnívali jsme se, že všichni musí být jen nepatrní škůdci. Přišel však čas, abychom změnili názor. Zde je všechno jinak. Kupříkladu toto bezejmenné zvíře."

Rozbalila ranec a rozložila jej po podlaze. Byla to kůže jakéhosi tvora a sahala od jedné zdi ke druhé. Když Stallan uchopila jednu z jejích končetin, zavládlo zděšené mlčení. Drápy na konci kůže byly stejně dlouhé jako Stallanina ruka.

"Odpověděla jsem ano a ne na tvou otázku, Eistaa, a teď už víš proč. Zde vidíš pět drápů. Mnoho z těch největších a nebezpečnějších srstnatců má pět prstů. Domnívám se, že vrazi z pláže byli nějakým druhem ustuzou, druhu, na který

jsme dosud nenarazili."

"Asi máš pravdu," odpověděla Vainté. Kopla do cípu kožešiny a snažila se potlačit zachvění nad tím, jak je měkká a ohavná na dotek. "Myslíš, že ty tvory dokážeš nalézt?"

"Půjdu po jejich stopách. Na sever. To je jediný směr, kterým mohli odejít."

"Nalezni je. Rychle. A podej mi o tom zprávu. Pak je zničme. Odejdeš za úsvitu?"

"S dovolením Eistaa vyrazím ihned."

Vainté si dopřála výraz lehkého úžasu a nedůvěry, ačkoli si dala záležet, aby to nevyznělo jako urážka. "Brzy bude tma. Copak se umíš pohybovat v noci?" zeptala se. "To přece není možné?"

"Dovedu to - pravda, jen v blízkosti města, kde je linie pobřeží pravidelná. Mám velké a teplé pláště a člun s noční aktivitou. Mohu jet podél pobřeží, takže při východu slunce už mohu mít hodný kus cesty za sebou."

"Jsi opravdový lovec. Ale nepřeji si, aby ses na takovou výpravu odvážila sama, je to příliš nebezpečné. Budeš potřebovat pomocníka. Tady Héksei mi říkala, že ráda pomáhá ostatním. Pojede s tebou a pomůže ti."

"Bude to namáhavá cesta, Eistaa," pronesla neutrálním hlasem a bez jakéhokoli doprovodného gesta Stallan.

"Jsem si jista, že jí nově nabytá zkušenost bude k užitku," odušila Vainté a odvrátila se, ignorujíc Héksein nešťastný výraz a zuřivé posunky, jimiž se hlásila o slovo. "Nechť je vaše cesta úspěšná."

Naudinza istak ar owotat kwalaro, at

etcharro - ach i marinanni terpar.

Stezka lovce je vždy nejdelší a nejtěžší

Končí však ve hvězdách.

Ve vodách je smrt

Kapitola 6

Nízko na obzoru zablikal blesk a nakrátko ozářil temné hradby mraků. Uplynula dlouhá chvíle, než jej doprovodilo vzdálené, hluboké zarachocení hromu. Bouře se vzdalovala kamsi nad moře a odnášela s sebou i proudy deště a prudký, nárazový vítr. Vysoké vlny se však stále rozbíjely o pláž a zalétaly vysoko na písek, až do solí prosycené trávy a téměř až k člunu, ležícímu opodál. Jen kousek za člunem se nacházelo mlázi, kde lovci napjali mezi vesla několik kůží a tak si vytvořili provizorní přístřešek. Linul se z něj kouř a těžce visel v okolních větvích. Starý Ogatyr se vyklonil ven a zamžoural na první paprsky odpoledního slunce, které prorážely ustupujícími mraky. Nato nasál vzduch.

"Je po bouři," oznámil. "Můžeme jet dál."

"Ne v těchhle vlnách," namítl Amahast a rozhrábl oheň, až plamínky vyšlehly. Z udíci se zvěřiny odkapávala šťáva a s prskáním dopadala do ohně. "Člun by to převrhlo a ty to víš. Snad ráno."

"Jedeme pozdě, velmi pozdě ..."

"S tím se nedá nic dělat, starče. Ermanpadar sesílá bouře, aniž by se staral, zda nám to vyhovuje."

Obrátil se od ohně ke zbývajícímu úlovku. Byl tu dobrý lov; v travnatých křovinách u pobřeží se skrývá spousta zvěře. Až vyvrhnou a vyudí i posledního jelena, bude člun plný. Roztáhl jelenovy přední nohy a řízl do kůže ostrým kamenným úlomkem - jenže úlomek již nebyl ostrý. Amahast jej odhodil a zavolal Ogatyra.

"Tady máš práci, starče. Můžeš mi vyrobit novou čepel."

Ogatyr se s hekáním zvedl. Neustálé vlhko znamenalo, že si od bolavých kostí a kloubů neodpočinul ani na okamžik.

Toporně krácel ke člunu a nějakou dobu se v něm přehraboval. Po chvíli se vrátil a v každé ruce svíral kámen.

"Tak, chlapče, teď se něčemu naučíš," prohlásil, dosedaje pomalu na hýždě. Zvedl kameny Kerrickovi před oči.

"Podívej. Co vidíš?"

"Dva kameny."

"Ovšem. Ale co je to za kameny? Co mi o nich povíš?" Obracel je v dlaních, aby si je chlapec mohl zevrubně prohlédnout. Kerrick do nich dloubl prstem a pokrčil rameny.

"Vidím jen kameny."

"To proto, že jsi mladý a necvičený. Toto se od žen nikdy nenaučíš; je to zručnost, kterou ovládají pouze muži. Aby ses stal lovcem, musíš mít oštěp. Oštěp musí mít hrot. Proto se musíš naučit rozeznávat jeden kámen od druhého, abys poznal, ve kterém se ukrývá hrot oštěpu a ve kterém zase nůž, abys dokázal kámen otevřít a nalézt, co je v něm ukryto. Tvé učení tedy začíná." Podal Kerrickovi kulatý, vodou ohlazený kámen. "Toto je kámen-kladivo. Vidíš, jak je hladký? Potěžkej si jej. Je to kámen, kterým rozbiješ ostatní kameny. Otevře ti tento, kterému se říká kámen-čepel."

Kerrick převracel oblázek znovu a znovu a fascinovaně si jej prohlížel, všimaje si jeho drsného povrchu a ostrých hran. Ogatyr trpělivě počkal, až si jej hoch prohlédne, a pak si jej vzal zpět.

"Není v něm uzavřen hrot oštěpu," vysvětloval dál. "Na hrot má kámen nevhodnou velikost i tvar. Ale jsou v něm čepele, vidíš tady tu? Cítíš ji? Nyní ji vyprostím."

Ogatyr pečlivě položil kámen-čepel na zem a udeřil do něj "kladivem". Odlétl ostrý úlomek.

"Tady je ta čepel," oznámil. "Je ostrá, ale ne dost. A teď se dobře dívej, co s ní udělám."

Vytáhl z vaku kus jeleních parohů, potom si položil kamenný úlomek na stehno a přitiskl na jeho ostří hrot parohu. Pokaždé, když zatlačil, odlétl z kamene další střípek. Takto opracoval nožik po celé délce a ten byl nyní ostrý a připravený k použití. Podal jej Amahastovi, který trpělivě čekal, až bude operace u konce. Amahast si čepel potěžkal v dlani a uznale pokývl. S jistotou, získanou dlouhodobou praxí, rozřízl jelení kůži od krku až po slabiny.

"Nikdo z celého sammadu nedokáže vytěžit z kamene takové nože jako tento muž," řekl Amahast. "Uč se od něj, synu, neboť lovec bez nože není lovcem."

Kerrick dychtivě uchopil kameny a udeřil jimi o sebe. Bez výsledku. Zkusil to znovu, ale nedařilo se mu o nic líp. Až když jej Ogatyr uchopil za zápěstí a nastavil mu ruce do správné polohy, teprve potom se mu podařilo odlomit rozeklaný plátek kamene. Na svůj první nůž byl pak náležitě pyšný a pachtil se s jeho úpravou parohem, dokud jej nerozbolely všechny prsty.

Velký Hastila podmračeně přihlížel jeho úsilí. Po chvíli vylezl zpod přístřešku, zív a protáhl se, nasál vzduch stejně jako před časem Ogatyr a pak se namáhavě vyhrabal na pobřežní písčný val, jež měli za zády. Bouře již ustala, vítr se poznenáhlu uklidňoval a slunce se právě prodíralo mraky. Pouze vlny s bílými chocholy, rozpěněné až k obzoru, dosud svědčily o řádění živlů, které se tudy přehnalo. Na straně obrácené do vnitrozemí se pobřežní násep svažoval do travnatých mokřin. Hastila pozoroval temné siluety, jak se tiše prodírají travou.

Pomalů se skrčil a vrátil se zpět k ostatním.

"Další zvěř venku. Toto je dobré místo k lovu."

"Člun je plný," namítl Amahast a ukrojil tenký proužek téměř vyuzeného masa. "Přidej jen málo a potopí se."

"Bolí mě kosti, jak tu celý den jen ležíme," bručel Hastila a sevřel oštěp. "Další věc, kterou se chlapec musí naučit, je přiblížit se ke zvěři, aby ji tím novým ostrým hrotem, co si vyrobí, mohl zabít. Pokud nemůžeme zvěř lovit, můžeme ji aspoň stopovat. Ukážu ti, jak se plížit proti větru a jak překvapit i tu nejstrašitější kořist."

Kerrick popadl oštěp, ale než se vydal za mohutným lovcem pohlédl tázavě na otce. Amahast, žvýkaje tuhé maso, přikývl. "Hastila tě může naučit mnoho. Běž s ním a uč se."

Kerrick se šťastně zasmál a rozběhl se za Hastilou.

"Děláš příliš mnoho hluku," napomenul jej jeho nový učitel. "Všichni tvorové lesa mají dobrý sluch a uslyší tě mnohem dřív, než tě uvidí ..."

Hastila se zastavil a zvedl dlaň na znamení, že má být zticha. Potom přiložil ruku k uchu a ukázal na prohlubeň v dunách, které ležely před nimi. Kerrick pozorně naslouchal, ale neslyšel nic než vzdálený lomoz příboje. Příboj se však na okamžik ztišil a ten druhý zvuk byl náhle zřetelný a jasný: tiché praskání, doléhající z druhé strany dun.

Když dorazili k úpatí duny, ucítili nasládlý, odporný zápach hnijícího masa.

Zde, hodný kus od ležení, odhazovali zbytky zpracované zvěře. Praskavé zvuky teď byly mnohem silnější a s nimi i bzukot nespočetných much. Hastila pokynul Kerrickovi, aby počkal, a sám se vyšplhal po svahu a opatrně vykoukl přes hřeben. Stáhl se zpět a obrátil se ke chlapci, tvář zkrivenou odporem. Mávl na něj, aby vylezl za ním. Když mu Kerrick stanul po boku pod hřebenem duny, zdvihl oštěp do vrhací polohy a Kerrick jej napodobil. Co je to tam? Na jaké zvíře číhají? Kerrick, pln směsice zvědavosti a strachu, se přikrčil - a pak vyrazil vpřed, jen kousek za lovcem. Hastila hlasitě zaječel a tři tvorové pod dunou vzhledli od pochmurného díla a na okamžik zůstali překvapeně stát. Lovcova paže švihla dolů a oštěp zaplul vzduchem a zasáhl nejbližší zvíře mezi přední nohy. Padlo k zemi a zmítalo se v křečích, vydávaje hlasité skřeky. Ostatní s nataženými ocasy a krky prchali, syčíce strachy, a jejich dlouhé nohy bušily do mokrého písku.

Kerrick se ani nepohnul a stál jako socha s pozvednutým oštěpem, ztuhlý strachem. Murgu. Ten, který tu před jeho očima umíral v písku, škrábaje drápy po ratišti oštěpu, byl až příliš podobný tomu, jehož bodl v moři. Otevřená tlama. Ostré zuby: Bytost jako ze zlého snu.

Hastila si chlapce nevšímal a jeho hrůzu nebral na vědomí. Byl příliš ovládnán svou vlastní nenávistí. Murgu. Jak jsou odporní. Ležící mrchožrout, hlavu a krk ještě potřísněné zbytky shnilého masa, se chabě pokusil chňapnout po lovcích. Hastila kopl do malíkové hlavy a stoupl maragovi na krk, aby mohl z rány vytrhnout oštěp. Tvor byl pokrytý šupinami a zelenými skvrnami na kůži světlešedé jako mrtvola, a na délku měřil stejně jako vzrostlý muž, přestože hlavu měl sotva zvíci pěsti. Hastila ještě jednou zabodl zbraň a tvor se otřásl a zemřel. Lovec odehnal pohybem ruky mračna much a vyšplhal se zpět na písčný val. Kerrick sklonil oštěp a pokoušel se ovládnout chvění. Hastila si toho tentokrát všiml a položil hochovi dlaň na rameno.

"Neboj se jich. Na to, jak jsou velcí, jsou zbabělci; žerou mršiny a špínu. Chovej k nim nenávist - ale neboj se jich.

Pamatuj si vždycky, co jsou zač. Když Ermanpadar stvořil Tanu z říčního bláta, stvořil také jeleny a ostatní zvířata, aby měli Tanu co lovit. Položil je do trávy vedle hor, kde je čistý sníh a svěží voda. Pak se však rozhlédl a spatřil prázdnotu jihu. V tu chvíli však byl unaven a daleko od řeky, nabral tedy plnou hrst zeleného slizu z močálů. Z něho pak stvořil murgu, a tak jsou do dnešního dne zelení a dobří jen k tomu, aby byli zabiti a shnili nazpět v bažinu, z níž se zrodili."

Během své řeči zabořil Hastila hrot oštěpu do písku a otáčel jím, aby oťel i ty poslední zbytky maragovy krve. Jakmile se mu to podařilo, trochu se uklidnil a i Kerrick se zbavil značné části svého strachu. Marag byl mrtev a ostatní prchli. Již brzy opustí toto pobřeží a navrátí se ke svému sammadu.

"A teď ti ukážu, jak se přiblížit ke kořisti," řekl Hastila. "Kdyby murgu nežrali, slyšeli by tě - když jsi šplhal na svah, tropil jsi hluk jako mastodont."

"Byl jsem potichu!" bránil se Kerrick. "Vím, jak mám chodit. Jednou jsem se plížil k veverce a dostal jsem se k ní na pouhou délku oštěpu ..."

"Veverka je nejhlupejší zvíře na zemi, dlouhohub je nejchytřejší. Jeleni nejsou chytří, ale slyší nejlépe ze všech. Nyní tu zůstane stát a ty vyšplháš na břeh a vlezeš do vysoké trávy. Pak se ke mně budeš plížit. Tiše - neboť já mám uši

jelena."

Kerrick šťasten vyběhl svah a prolétl trávou - načež se skrčil k zemi a plížil se směrem od tábora. Postupoval vpřed, jak nejtíši dokázal - a pak se obrátil k moři, aby zdolal násep za lovcem. Byla to namáhavá práce - a zbytečná, neboť když konečně zpocen a uhrátý opět stanul na písečném hřebeni, Hastila tam už na něj čekal.

"Než položíš nohu na zem, musíš se pořádně podívat," nabádal jej lovec. "Musíš trávu nohou rozhrnout a ne na ni dupnout. Zkusíme to znovu."

Opodál se rozprostírala malá pláž a Hastila vymáchal hrot oštěpu ve vodě, aby z něj smyl i ty poslední stopy maragovy krve. Kerrick se znovu vracel přes písčité násep a zastavil se na vrcholku, aby popadl dech. "Tentokrát mne neuslyšíš," zahlekal na lovce a vzdorně zamával oštěpem.

Hastila mávání opětoval a opřel se pohodlně o oštěp.

Vtom se za ním z příboje vynořilo cosi temného. Kerrick vyděšeně vykřikl, aby lovce varoval, a Hastila se hbitě obrátil, zbraň připravenou k ráně. Ozval se praskavý zvuk, jako když člověk šlápne na suchou větev. Lovce upustil oštěp, chytil se za břicho a tváří dolů padl do vln. Uchopily jej mokré paže a muž zmizel ve zpěněných vlnách.

Kerrick s křikem pádlil k ležení. Ostatní mu vyběhli vstříc. Nesouvisle jim líčil, co se stalo, a vedl je na pláž, kde k té strašné události došlo.

Písčiny však byly prázdné a oceán také. Amahast se sehnul a zvedl z vody lovcův oštěp, načež pohlédl ještě jednou do vln.

"Jak to vypadalo, neviděl's?"

"Viděl jsem jen nohy nebo paže," vypravil ze sebe chlapec mezi drkotajícími zuby. "Vysunuly se z vody."

"Barva?"

"Nevím. Byly mokré, možná zelené. Mohly být zelené, otče?"

"Mohly být jakékoli," odpověděl Amahast ponuře. "Všude kolem nás jsou všechny možné druhy murgu. Už se od sebe neheme a vždycky bude jeden vzhůru, i když ostatní budou spát. Vrátime se k sammadu, jak nejrychleji to jen půjde. V těchto jižních vodách je jen smrt."

Alaktenké alaktékan olkeset; eseta

kolesnta< tsuntesnalak tsuntensilak

satasat.

Co se stane nyní a za chvíli není důležité

- dokud je den pozitivu stejný jako den

před včerejškem.

Zvrácená inteligence

Kapitola 7

Bouře skončila a déšť ustal; z mokré země stoupala pára, jak se do ní opíraly nelitostné sluneční paprsky. Vainté stála ve stínu onoho mohutného stromu a sledovala, jak dělnice sázejí v úhledných řadách nové semenáčky. Vanalpé osobně vyznačila na zemi řady, podle nichž se nyní dělnice řídily. V tuto chvíli však ztěžka došla k Vainté, lapajíc v tom vedru po dechu, aby si ve stínu trochu odpočinula.

"Je zacházení s těmi semenáčky nebezpečné?" chtěla vědět Vainté.

Stále ještě ztěžka oddychující Vanalpé naznačila zápor. "Pouze až začnou růst trny, a to bude ještě osmdesát dní trvat. I pak se na nich některá zvířata dokážou pást, ale jen do chvíle, než rostliny začnou vylučovat toxiny. Přezvýkavcům to pak chutná hořce a pro menší tvory jsou rostliny jedovaté."

"To je jedna i těch tvých nových modifikací?" zajímala se Vainté, uhýbajíc dotěrnému slunci.

"Ano. Byla vyvinuta v Inegban, takže jsme si s sebou přivezli už připravená semena. Jsme už tak zvyklí na trnité ploty kolem městských polí, až mnohdy zapomínáme, že tomu vždy tak nebývalo. Kdysi je někdo musel zasadit a nějaký čas byly malé, než přerostly výši našich hlav. Dnes již mladé větve prorůstají starými a vytvářejí nepřekonatelnou bariéru. Nový plot v novém městě si ovšem žádá nový přístup." Mluvila už o něco snáze a přestala supět s Otevřenými ústy.

Vychladla zřejmě natolik, že mohla opět část těla vystrčit k vyhřátí do sluneční lázně. "Tento nový plot, který jsem vyvinula, roste rychle, je jedovatý - a má krátkou životnost. Ale než uhynie, vypěstujeme mezitím i obvyklý trnitý plot, a ten jej postupně nahradí."

"A co ty stromy?" zeptala se Vainté a pohlédla k holým stromům, jež zbaveny listů stály pochmurně kolem nové pláně.

"Ty už jsou téměř zlikvidovány - podívej na větve, které opadaly z toho velkého. Jsou osazeny těmi nejžravějšími dřevožravými brouky, které tu máme. Jakmile broukům dojdou zásoby dřeva, změní se v larvy. Nám pak stačí larvy posbírat a uskladnit je pro příští použití. Nepotřebné stromy odstraňují skutečně bleskově."

Vainté si uvědomila, že většina dělnic se stáhla do stínu a učinila totéž.

Odpoledne bylo příjemně horké, ale nepříliš vhodné k práci.

"Až dělnice zasadí všechny semenáčky, pošli je zpátky do města," vybídla Vainté svou podřízenou.

Spolu s ostatními pracovala na poli i Enge. Vainté čekala, až o ni zavádí pohledem, a pak jí pokynula. Než Enge promluvila, dala najevo vděčnost.

"Dala jsi sejmout pouta i ostatním vězňům. Jsme ti nanejvýš vděční."

"Nebudte. Dala jsem je v uruketo spoutat jen proto, aby se nechtěli zmocnit lodi a uprchnout s ní."

"Nerozumíš nám, Dcerám života, že ne? Násilí není princip, kterým se řídíme ... "

"To ráda slyším," odtušila Vainté suše. "Principem, kterým se řídím já, je neponechat nic náhodě. Dnes je však uruketo pryč a utíkat se dá jen do džungle a lesů. Kromě toho tvé společnice pracují lépe, když nemají na rukou pouta."

"A přece jsme stále vězni."

"Ne," prohlásila Vainté pevně, "nejste. Jste svobodnými občany Alpéasaku s právy a povinnostmi všech ostatních. Neplet' si věci, které se staly, s těmi, které teprve nastanou. Soud v Inegban vás shledal nehodnými svého občanství a odeslal vás sem. Abyste mohli v novém městě začít nový život. Doufám však, že nebudete opakovat staré chyby."

"Má to být hrozba, Vainté? Domnívá se Eistaa Alpéasaku, že se lišíme od ostatních občanů města natolik, že se k nám musí i jinak chovat?"

"To není hrozba, jen varování, má efenselé. Pouč se z minulosti. Věř si, čemu chceš - ale drž si svá tajemství pro sebe. Není ti dovoleno hovořit o nich s ostatními. My o to nestojíme."

"Jak si můžeš být tak jistá?" otázala se Enge přísně "To jsi tak moudrá, že víš, co si myslí jiní?"

"Jsem dost moudrá, abych věděla, že ta vaše skupina dělá jenom potíže," vyštěkla Vainté. "A tím jsem si jistá natolik, že si vás nechám bedlivě hlídat. Tady nebudeš dělat potíže jako v Inegban. Já nebudu tak trpělivá jako tamější rada." Engino tělo se při její řeči téměř nepohnulo a slova zněla neutrálně, bez jakékoli hrozby. "Neděláme potíže, to ani nechceme. Věříme jen, že ..."

"Výborně. Jen abyste si svou víru nechali na temná místa, kde ji neuslyší ostatní. Ve svém městě žádné rozvracení nestrpím."

Vainté si uvědomila, že se přestává ovládat, jak se jí to stávalo pokaždé tváří v tvář skálopevné neotřesitelnosti Enginy víry. Byla proto ráda, že se k nim žene fargi se vzkazem. Přestože mladá členka rodu ještě nemluvila příliš zřetelně, paměť měla dobrou.

"Město ... přichází jedna ... jménem Stallan. Mnoho důležitého ... žádá přítomnost."

Vainté ji mávnutím poslala pryč, pak se hrubě obrátila zády k Enge a vydala se do města. Stallan na ni už čekala a z každého póru jejího svalnatého těla vyzařoval úspěch.

"Učinila jsi, oč jsem tě požádala?" otázala se Vainté.

"Ano, Eistaa. Následovala jsem ta zvířata-zabijáky, až jsem na ně narazila. Potom jsem jedno sama stělila a zabila a přivezla jsem tělo. Je tu nedaleko. Nechala jsem je hlídat nehodné Héksei. Shledala jsem na tomto ustuzou několik znepokojivých věcí."

"Znepokojivých? Jakých? Mluv!"

"Musím ti je ukázat, jinak mi neporozumíš."

Stallan ji beze slov vedla do části města u řeky. Tam již stála Héksei nad pečlivě zavázaným balíkem. Kůži měla špinavou a poškrábanou a jakmile je spatřila, začala plačtivě protestovat proti zacházení, jehož se jí dostalo. Než však stačila vyslovit první slova, Stallan ji uhodila do hlavy a odmrštila na zem.

"Je naprosto k ničemu," zasyčela Stallan. "Ale ještě hůř, je líná, na lovu tropí hluk a všeho se bojí. Pořád mne zdržovala a málem jsem kvůli ní přišla o život. Už s ní nechci mít nic společného."

"Alpéasak taky ne," oznámila Vainté po kratičkém uvážení. "Odejdi od nás. Opusť město. Připoj se k ambeninu."

Héksei začala protestovat, ale Stallan ji surově kopl do úst. Héksei prchala pryč a její bolestné vřeštění ještě dlouho poletovalo mezi vzdušnými kořeny a listovím nad jejich hlavami. Vainté tu bezcennou bytost ihned pustila z hlavy a ukázala na ranec.

"Tohle je to vraždící zvíře?"

"Tak jest."

Stallan zatáhla za cíp a Hastilovo tělo se vykulilo na vlhkou zem.

Při pohledu na něj Vainté vyjekla hrůzou a ohromením. Vzápětí ale vlnu odporu ovládla. Postoupila blíž a strčila do těla nohou.

"Byly tam čtyři takové bytosti," vyprávěla Stallan. "Ale ostatní byly menší. Nalezla jsem je a sledovala. Nešly po pobřeží, ale byly v oceánu. Neměly člun. Namísto toho seděly ve vodě na stromě a odstrkovaly se kousky dřeva. Sledovala jsem, jak zabíjejí jiná chlupatá zvířata a stejně musely zabít i samce a strážce na pláži. Nepoužívají drápy, zuby nebo rohy, protože, jak vidíš, žádné rohy nemají a jejich zuby a drápy jsou slabé. Namísto toho činí své vraždění s věcí, jež vyhlíží jako ostrý zub připevněný na dlouhém dřevě."

"Umí spoustu věcí, ta chlupatá zvířata. Mají mozky."

"Všechna zvířata mají mozky, dokonce i tenhle primitivní hésotsan." Stallan poklepala na zbraň, která jí visela přes rameno. "Jenže hésotsan není sám o sobě nebezpečný, pokud se s ním náležitě zachází. Tito tvorové ano. Kdy by ses nyní ráčila zblízka podívat na to zvíře. Jak vidíš, spoustu srstí mají tady, na konci těla kolem hlavy. Ale ta to srst dole nenáleží zvířeti, nýbrž je na něj jen přivázána. Zvíře mělo jakýsi váček, a v něm jsem našla toto. Vy padá to jako tvarovaný kámen s ostrým okrajem. Pohled, když se ta srst stáhne, zjistíš, že zvíře má pod ní svou vlastní srst."

"Je to samec!" vykřikla Vainté. "Samčí srstnatec tupým a bestiálním mozkiem, tak troufalý, že si dovolil ohrozit i nás, Yılané. To mi chceš sdělit? Že jsou nám ti ohavní tvorové nebezpeční?"

"Domnívám se, že ano, Vainté. Ale to ty jsi Eistaa a ty rozhoduješ, co je nebezpečné a co ne. Já ti mohu říci pouze to, co jsem viděla a ukázat ti, co jsem našla."

Vainté zkoumala tvrdost a ostří kamene mezi palci a dlouhou chvíli se upřeně dívala na mrtvolu, než opět promluvila.

"Věřím, že je možné, aby si dokonce i nějaká ustuzou vyvinula určitou, byť nízkou inteligenci a lstivost. Naše čluny také rozumí několika jednoduchým povelům. Enteesenat lze vycvičit, aby hledali v moři potravu. Kdo může říci, jaké podivné věci se staly na tomto cizím kontinentu od dob, kdy byl čas pouhé vejce? Dnes ty věci začínáme zjišťovat. Nežili tu žádní Yılané, kteří by tomuto místu vtiskli řád a řídili jeho vývoj. Je tedy možné, a jen těžko to lze popřít, když před našimi očima leží důkaz, že i nějaký druh nechutného ustuzou mohl získat jakousi zvrácenou inteligenci. Má jí

dost na to, aby vyhledal pár úlomků kamene a naučil se s nimi zabíjet. Ano, to je možné. Ale měli zůstat v džungli a zabíjet a požírat se navzájem. Udělali chybu, že se odvážili z džungle ven. Jsou to škůdci, samčí škůdci, a zabili naše samce. Poslouchej tedy dobře, co musíme učinit. Musíme je vyhledat a vyhubit je. Nemáme na vybranou, pokud má naše město přetrvat na těchto plátech. Dokážeme to?"

"Musíme. Ale je třeba vypravit dostatečně početný oddíl, každého, koho ve městě můžeme postrádat. A všichni musí mít hěsotsan."

"Ale vždyť jsi tvrdila, že ta zvířata byla jenom čtyři? A teď už jsou naživu jen tři ..."

Vzápětí Vainté pochopila totéž, co Stallan došlo při pohledu na skupinu, odplouvající na sever. "Mohou snad existovat ještě další? Víc?"

"Určitě. Těchto pár se muselo z nějakého důvodu vzdálit od hlavního stáda. Nyní se k němu vrací. Tím jsem si jistá. Musíme se vypravit v hojném počtu a všechny je najít."

"A pobít je. Ovšem. Vydám příkazy, abychom vzápětí mohli vyrazit."

"To by nebylo moudré, protože den již pokročil a bude nás mnoho. Můžete vyrazit za rozbřesku a vzít s sebou jen ty nejvykrmnější a nejrychlejší čluny. Snadno je dohoníte, neboť se pohybují pomalu. Jděte za nimi a naleznete ostatní."

"A pobijeme je, stejně jako oni pobili naše samce. To je dobrý plán. Vezmi to zvíře do ambesedu a dej zavolat všechny, aby si je mohli prohlédnout. Budeme také potřebovat zásoby a čerstvou vodu aspoň na několik dní, abychom nemuseli zastavovat."

Do všech stran města se rozeběhly fargi s nařízením občanům, aby se shromáždili v ambesedu. Ambesed byl tak plný, jak se to v historii města dosud nestalo, a z davu Yilané, tlačícího se, aby každý alespoň zahlédl vystaveného tvora, zaznívalo hněvivé mumlání. Vainté vstoupila do ambesedu, ale vzápětí zachytila pohledem Ikemend, žádající ji o pozornost. Okamžitě se zastavila.

"Eistaa, jen pár slov, prosím."

"Neděje se snad něco v oblasti, kterou máš na starosti?" zeptala se Vainté v náhlé obavě. Ikemend, její efenselé, byla svěřena životně důležitá úloha dohlížet na ubytování a ochranu samců. Krátká rozprava s bývalou vrchní strážkyní ukázala, že masakr na pláži zavinila její nepřítomnost a špatná kontrola stráží.

"Všechno v pořádku. Ale samci už také slyšeli o mrtvém ustuzou a chtěli by ho vidět. Můžeš jim to dovolit?"

"Ovšem - nejsou přece děti. Jen ať si zapřemýšlejí o své zodpovědnosti k rodu. Ale půjdou tam, až se ambesed vyprázdní. Nestojím o nějaké hysterické scény."

Ikemend nebyla jediná, kdo chtěla s Vainté mluvit. Enge zatarasila Eistaa cestu a nepustila ji dál, ani když k to mu dostala příkaz.

"Slyšela jsem, co máš v úmyslu. Chceš pronásledovat a vyhubit srstnatce."

"Slyšela jsi dobře. Za okamžik to veřejně vyhlásím."

"Než tak učiníš - musím ti něco říci. Nemohu s tebou souhlasit. Ani žádná z Dcer života. Tvé rozhodnutí se přičí všemu, v co věříme. Nemůžeme se zúčastnit takového zabíjení. Primitivní zvířata jsou prostě taková, protože nemají ponětí o smrti. Není možné zabíjet je jen kvůli tomu. Zabíjíme, jen abychom utišili hlad. Jakékoli jiné zabíjení je zakázáno. Chápeš tedy, že nemůžeme ..."

"Ticho! Učiníš, co ti nařídím. Cokoli jiného by byla zrada."

Enge jejímu hněvu čelila klidným přesvědčováním.

"To, co nazýváš zradou, nazýváme my darem života. Nemáme jiného východiska."

"Já ano. Můžu vás dát zabít taky. Ihned."

"V tom případě budeš vražedkyní ty a ty poneseš vinu až do konce svých dnů."

"Necítím žádnou vinu - jen hněv. A taky nenávist a hnus, že má vlastní efenselé může takto zradit svou rasu. Nezabíjí tě, protože vás potřebuji na těžkou práci ve prospěch města. Tví lidé budou spoutáni, dokud se nevrátíme. Ty budeš připoutána k nim. Už nemáš žádné zvláštní výsady. Nechci tě již znát jako svou efenselé. Budeš pracovat s nimi a s nimi také zemřeš. Odvržená a ošklivená všemi pro svou zradu. Takový bude tvůj osud."

Alitha thurlastar, hanna audim sen-
star, linga perliar amu, sammad aga
deinarmal na mer ensi edo.

Jelen je zabit, muž zemře, žena zestárne -
jen sammád přetrvává.

Temná těla v moři

Kapitola 8

Kerrick seděl na svém obvyklém místě na přídí a staral se o oheň. To však byla práce pro dítě a on by rád vesloval s ostatními. Amahast mu to dovolil, ale hoch byl příliš malý a nedokázal ještě ovládat veliké a neohrabané veslo. Naklonil

se kupředu a napínal oči, aby pronikl hustou mlhou, ale marně. Neviditelní ptáci, skrytí v mléčném oparu, vydávali výkřiky, podobné dětskému kvilení. Jediným vodítkem na cestě jim byly nárazy vln, které se lámaly kdesi vlevo od nich. Jindy by vyčkali, až se mlha zvedne, ale dnes ne. Vzpomínka na Hastilu, který byl navždy stažen pod hladinu moře, byla příliš živá. Pluli tak rychle, jak jen dokázali; chtěli, aby tato cesta byla co nejdřív za nimi. Kerrick nasál vzduch, zvedl hlavu a začenal znovu.

"Otče," zvolal, "kouř - cítím kouř!"

„Kouř je v nás i v mase," opáčil klidně Amahast, ale přesto zrychlil záběry vesel. Že by byl sammad tak blízko?

"Ne, z nás vychází starý kouř. Toto je čerstvý - přináší jej vítr, jenž vane zepředu. A poslouvej vlny. Nezní už jinak?"

Skutečně zněly. O kouři se dalo pochybovat, při nákladu uzeného masa a kůží, který vezli. Ne však o vlnách. Jejich hluk zeslábl a zněl z dálky za člunem. Stany sammadu stály na březích velké řeky v místě, kde se vlévala do moře. Vlny možná narážejí do tohoto ústí a zmirají v přílivu sladké vody.

"Zatočte k pobřeží," zavelel Amahast, opíraje se plnou silou o veslo.

Obloha se začínala rozjasňovat; opar se zvedal. Mezi skřeky racků zaslechli volání nějaké ženy a zakřičeli v odpověď. Jakmile se do mlhy opřelo slunce, mizela rychleji a rychleji. Tenká vrstva ještě ležela těsně nad vodní hladinou, ale za ní se už rýsoval břeh, čekající stany a kupy odpadků - a všechen ten důvěrně známý ruch ležení. Člun již byl spatřen a odevšad znělo volání a lidé se vyhnuli ze stanů a pospíchali k vodě. Každý plakal štěstím a z ne daleké louky jim k tomu jako ozvěna zaznívalo troubení pasoucích se mastodontů. Byli doma.

Muži i ženy se s voláním a cákáním hnali do vody k nim - ale jejich halasné vítání umlklo, když spočítali přijíždějící lovce. Pět jich odjelo na výpravu. Jen tři se vrátili. Jakmile člun zaskřípěl o písčité dno, uchopilo jej množství rukou a vytáhlo na pláž. Nikdo nepromluvil, jen Aleth, Hastilova žena, náhle zaječela hrůzou, když si uvědomila, že její muž chybí, a záhy zazněly výkřiky Dikenovy ženy a jeho dětí.

"Oba mrtví." To bylo první, co Amahast pronesl; bál se, aby v někom nevbuzoval falešné naděje, že oba lovci třeba ještě dorazí. "Diken a Hastila. Jsou mezi hvězdami. Odešel někdo z ležení?"

"Alkos a Kassis jsou kus proti proudu na rybách," oznámila Aleth. "Všichni ostatní jsou tu."

"Dojděte pro ně," poručil Amahast. "Ihned je přiveďte. Strhněte stany, naložte zvířata. Ještě dnes odjíždíme do hor."

Ozvaly se nesouhlasné výkřiky a reptání, neboť sammad nebyl připraven na tak náhlý odchod. Když sammad kočoval po horách, nebyl problém každé ráno tábor sbalit; většina věcí zůstávala stále ve vacích. Teď tomu však bylo jinak; letní tábor se táhl po obou březích říčky a stany byly plné poházených košíků, kožešin a ostatního majetku.

Ogatyř na ně křikl, namáhaje hlas, aby přehlušil ženské kvilení. "Udělejte, jak vám Amahast říká, jinak zemřete ve sněhových závějích. Léto již končí a cesta je dlouhá."

Amahast mlčel. Tento důvod nebyl o nic horší než kterýkoli jiný. Snad možná i lepší než důvod skutečný, pro nějž neměl žádný hmatatelný důkaz. Přesto si však byl jist, že je sledován. On, lovec, pozná, když někdo loví je ho. Celý tento den, i ten předešlý, na sobě cítil čísi oči. Nic neviděl; pokaždé, když se rozhlédl, bylo moře docela prázdné. A přece se v něm cosi skrývalo. Věděl to. Nemohl zapomenout, že Hastilu cosi stáhlo pod hladinu moře a že už se nevrátil. Amahast chtěl, aby sammad odešel, naložil sáně a připrál je za mastodonty, aby se obrátil zády k moři a ke všemu, co se v něm skrývá. Pryč, pryč do známých hor, kde snad budou v bezpečí.

Ačkoli je poháněl a všichni pracovali, až z nich stékal pot, přece jim trvalo celý den, než sbalili tábor. Křičel na ženy a tloukl mladíky, kteří zpomalovali tempo. Nebylo snadné opustit letní tábor. Rozházené maso bylo třeba snést na hromadu a zabalit, stejně tak jako sesbírat sušená chapadla hardaltů ze sušících šňůr a naskládat je do košíků. Košíků nebylo dost a ozvalo se hodně protestů a nářků, když nařídil, aby část kořisti nechali ležet. Nebyl dokonce ani čas oplakávat mrtvé; to až později. Teď musejí pryč.

Než byli připraveni k odchodu, slunce již zapadalo za vrcholky kopců. Budou muset pochodovat v noci, ale to už dělali i dřív. Obloha byla čistá, nový měsíc skýtal útlý srpek světla a tharmy bojovníků jasně zářily na cestu. Mastodonti, kteří si už zvykli na dlouhý klid a nerušenou pastvu, na protest bučeli, troubili a mávali choboty. Přesto však dovolili chlapcům, aby si jim vylezli na záda a poulili oči na tyče, které jim připevňovali k bokům. Každé zvíře dostalo po každém boku jeden kmínek, který zvíře vzadu o hodný kus přečníval, a křížem přes ně jako na rám upevněny příčky. Když byly sáně hotové, naložili na ně lidé stany a spoustu dalších věcí.

Kerrick seděl na krku jednoho z největších samců, Karu, a přestože byl unaven jako všichni ostatní, hřál jej pocit, že sammad odchází. Chtěl od oceánu uniknout tak rychle, jak to jen bude možné. Bál se moře a tvorů, kteří v něm žili. Z celého sammadu jen on viděl paže, které se napřáhly z vody, aby do ní stáhly Hastilu. Temné paže v oceánu, temná těla v moři.

Pohlédl na moře a zaječel. Jeho jekot, znovu a znovu vyražený, umlčel hlasy v ležení a přiměl všechny, aby se obrátili k vodní pláni, na niž vyděšeně ukazoval.

Z večerního šera se vynořovaly ještě temnější obrysy. Nizké, černé čluny, které neměly vesla, a přece se pohybovaly rychleji než kterýkoli z člunů Tanu, pospíchaly k pobřeží v linii rovné jako příbojová vlna. Nezastavily, dokud nezaskřípěly dnem o břehy. Z nich pak vystoupili murgu, jasně viditelní dokonce v houstnoucí tmě.

Ogatyř stál blízko vody a viděl je nejlépe. Věděl, proč jsou tady.

"Ti, které jsme zabili, tam na pláži ..."

Nejbližší marag pozvedl dlouhou hůl a oběma rukama ji stiskl. Hlasitě zapraskala a Ogatyřův hrudník zachvátila bolest a on padl.

Praskaly další hole, ale jejich zvuk byl daleko tišší než lidský pláč a výkřiky hrůzy a bolesti.

"Prchají!" křičela Vainté, pobízejíc útočníky. "Za nimi. Nikdo nesmí utéci."

Ona to byla, kdo první vystoupil na pobřeží, vypálila první ránu z hésotsan a zabila první ustuzou. Chtěla zabítet dál.

Nebyl to boj, ale masakr. Yılané hubili bez rozdílu všechny živé tvory: muže, ženy, děti, zvířata. Jejich vlastní ztráty byly malé. Lovci neměli čas vyhledat luky. Pravda, měli oštěpy, ale přestože vržený oštěp dokázal zranit či zabít, většina lovců pospíchala se zbraní v ruce blíž a byla sražena dřív, než ji mohla použít.

Jediné, co Tanu zbývalo, byl útek - útek se zabijáky z moře v patách. Vyděšené ženy a děti prchaly kolem Karu do tmy a mastodont zvedl chobot a hlasitě troubil, zachvácen stejnou hrůzou jako lidé. Kerrick se pevně chytil jeho husté srsti, aby nespádl, a pak sjel po dřevěné oji dolů a rozběhl se k místu, kde zanechal svůj oštěp. Za rameno jej však popadla silná ruka a otočila zpět.

"Utíkej!" poručil mu otec. "Běž do kopců!"

Amahast se v mžiku obrátil a zahlédl prvního murgu, jak dorazil k mastodontovi a přeskočil oj. Než mohl marag namířit zbraň, probodl jej Amahast oštěpem a ihned jej zase vytrhl.

Vainté viděla, jak zkrvavená fargi padá, a posedla ji touha po pomstě. Zakrvácený hrot teď zamířil na ni - ale Vainté neuhnula. Stála na místě a zvedla hésotsan, aby jej stiskla a složila ustuzou dřív, než na ni mohlo zaútočit.

Toho malého si nevšimla, nevěděla, že tam je, dokud jí nohou neprojela bolest. S bolestným řevem udeřila tvora druhým koncem hésotsan.

Rána byla krvavá a bolestivá - ale nijak vážná, to bylo jasné na první pohled. Její zuřivost po tomto zjištění opadla a tak obrátila pozornost k boji, který zuřil kolem ní.

Bylo však téměř po všem. Jen málo ustuzou zůstalo naživu, pokud vůbec nějaká. Ležela jako pokroucené hromádky mezi svými košíky, bezvládná těla na kůžích a tyčích. Útočníci z moře se nyní spojili s ostatními, kteří vyrazili dál po řece, aby zaútočili zezadu, což byl obchvatový manévř, jež používali v mládí, když lovili kořist v oceánu. Fungoval stejně dobře i na souši.

"Přestaňte ihned zabíjet," nařídila Vainté těm, kteří se pohybovali kolem ní. "A povězte to i ostatním. Ihned. Chci jich pár živých. Chci se o těch srstnatcích dozvědět víc."

Byla to opravdu jen zvířata, která užívala ostré kamenné úlomky, teď se o tom mohla přesvědčit na vlastní oči. Měli jen primitivní společenské uspořádání, neohrabané kamenné předměty a dokonce využívali ta velká zvířata, která v panice prchala a byla přitom také hubena. Vše nasvědčovalo tomu, že pokud tu byla jedna takto velká skupina, mohly tu být docela klidně i další. Potřebovala o těch tvorech zjistit vše, co se dalo.

Ten malý, kterého srazila, se jí u nohou pohnul a zakňučel. Zavolala na Stallan, která se nacházela poblíž.

"Lovče - svaž jej, ať nám neuteče, a hoď jej do člunu." V zásobníku, který měla zavěšený na rameni, zbyly ještě nějaké šipky. Ty, které vystřílela v bóji, je třeba nahradit. Hésotsan byl dobře živý a ještě nějakou dobu bude moci střílet. Chvilku do něj šťouchala prstem, až roztáhl nabíjecí otvor, a pak do něj doplnila šipky.

Na nebi se rozsvěcovaly první hvězdy a poslední zbytky červeně na obloze mizely za pásmem vrchů. Potřebovala donést ze člunu plášť. Pokynula jedné fargi, aby jí jej při nesla a právě se halila do jeho teplého objetí, když její oddíly přivedly zajatce.

"To je všechno?" otázala se.

"Naši bojovníci se jen těžko ovládají," řekla omluvně Stallan. "Jakmile se začne s hubením těch tvorů, jen nesnadno se zastaví."

"Plná pravda, poznala jsem to sama. Dospělí - jsou všichni mrtví?"

"Všichni. Toto malé jsem našla v úkrytu a přivedla je sem." Držela tvora za dlouhé vlasy, šubajíc sem a tam, takže tvor kvílel bolestí. "A toto čerstvé mládě jsem našla zabalené v pokryvu jiného." Zvedla několikaměsíční nemluvně, které vytáhla z uzlíku, jež mrtvými rukama svírala matka.

Vainté hleděla na drobného holého tvora, kterého jí Stallan podávala, s nechutí. Lovkyně byla zvyklá dotýkat se zvířat a manipulovat s nimi, byť byla jakkoli odpudivá; Vainté se zvedal žaludek už jen z pouhého pomyslení, že by to musela udělat také. A přece byla Vainté, Eistaa, a dokázala tedy vše, co dokázal kterýkoli jiný občan jejího města. Pomalu se natáhla a vzala do rukou ten kroutcí se předmět. Byl teplý, teplejší než plášť, téměř horký. Její odpor při tom doteku příjemného tepla poněkud zeslábl. Když jej převracela ze strany na stranu, otevřel rudá, bezzubá ústa a zakvílel. Po Vaintině paži stékal výron horkých výkalů. Chvilkové potěšení z tepla vystřídala vlna odporu.

Bylo to odpornější, než se dalo vydržet. Mrštila tvorem tak silně, jak jen dokázala, proti nedalekému balvanu. Ihned ztichl a Vainté se šla rychle do vody vydrbat do čista. Přes rameno zavolala na Stallan.

"To stačí. Řekni ostatním, aby se přesvědčili, že nikdo nezůstal naživu. Pak se mohou vrátit na čluny."

"Už se stalo, nejvyšší. Všichni jsou mrtví. Je s nimi konec."

Opravdu je konec? přemítala Vainté, když ponořila paže do vody. Je to konec? Namísto opojného pocitu vítězství se přistihla, jak se propadá do temných a neveselých myšlenek.

Konec - nebo teprve začátek?

Bezpečí nového města

Enge se přisunula ke zdi a přitiskla se k ní, aby plně vy chutnala hřejivé teplo topiče. Ačkoli slunce již vyšlo, město si stále ještě uchovávalo část nočního chladu. Pozměnění živočichové a rostliny Alpéasaku kolem ní se začínali hýbat a probouzet k životu, ale to byl běžný každodenní jev, kterého si nikdo, a tedy ni ona, nevšímal. Pod nohama jí ležela podlahová rohož, spočívající na silných vrstvách uschlého listí. Z ní zazníval šustot velkých brouků a jiného hmyzu, který odklízěl veškeré zbytky, a když Enge nastražila uši, zaslechla dokonce i myši cupitání. Všude kolem ní vládl ruch a shon, jak se další a další tvorové probouzeli z nočního spánku. Vysoko nad ní již slunce svítilo na listy ústředního stromu a mnohá dalších rostlin, tvořících toto živé město. Z listů začínala stoupat pára a místo ní vzlínala vzhůru rostlinami jiná voda, tažená kapilárami z milionů kořenů a kořínků, hustě rozvětvených pod zemí i nad ní. Plášť, který Enge odložila, natáhl úponky a přisál se k mízostromu.

Pro Enge bylo toto vše - desítky a tisíce polozávislých či zcela nezávislých forem života kolem ní - stejně při rození, jako vzduch, který dýchala. Jen občas ji napadlo přemýšlet o tom všem i o morálních souvislostech, které z toho vyplývají. Dnes však ne, po tom, co vše musela vyslechnout. Vychloubat se tím, jak vyvraždí jiný druh! Jak by si přála promluvit si s těmi nevědomými chvastouny, vysvětlit jim význam života, přimět je, aby pochopili strašlivý zločin, který spáchali. Život je protiváhou smrti jako je moře protiváhou oblohy. Když někdo zabije - jako by zabíjel sám sebe. Z myšlenek ji vytrhla jedna fargi, která ji zatahala za spoutané ruce, zmatená jejím statutem a nejistá, jak ji má oslovit. Mladá fargi věděla, že je Enge jedna z nejvyšších - a přece měla ruce svázané jako jedna z nejnižších. Nenalézajíc slov, mohla se jen Enge dotknout, aby upoutala její pozornost.

"Eistaa chce, abys přišla," řekla nakonec.

Když Enge vstoupila, Vainté seděla na místě, jež od povídalo její moci - sedadlo tvořil živoucí kmen městského stromu. Na stole vedle ní bylo několik paměťových tvorů a jeden z nich tiskl úponek, vyrůstající mu nad zákrnělými očima, do záhybu v kůži ugunkshaa, hlasu paměti. Ugunkshaa tiše hovořil a jeho organické čočky zároveň blikaly pohybem - černobílým obrazem Yilané, která někdy dříve hovořila k paměťovému tvorů. Jak se objevila Enge, Vainté umlčela ugunkshaa a uchopila kamenný hrot oštěpu, který ležel před ní.

"Přístup," nařídila a Enge uposlechla. Vainté sevřela hrot v ruce a napřáhla ji, Enge však nezakolísala ani neučinila pokus uhnout. Vainté ji chytila za paži.

"Nebojíš se," uznala Vainté. "Přestože vidíš, jak ostrý je tento kámen; vyrovná se našim stranovým nožům."

Přeřízla poutače a Enge byla volná. Jemně si třela odřenou kůži na zápěstí. "Osvobodíš nás všechny?" zeptala se.

"Nebud' tak nenasytná. Jenom tebe - protože potřebuji tvé znalosti."

"Nebudu ti pomáhat vraždit."

"To není zapotřebí. Zabíjení skončilo." Prozatím, pomyslela si, ale nepovažovala za moudré to říkat nahlas. Jakmile by pronesla byť i několik slov, odhalila by tím zcela své záměry. Nejenže by nedokázala lhát - pojem lži jí byl naprosto cizí. Bylo nemožné říci lež, když každíčký pohyb těla prozrazoval skutečný význam slov. Jediným způsobem, jak si mohla Yilané uchovat svá tajemství, bylo o nich nemluvit a Vainté tohoto způsobu hojně využívala. V této chvíli také, neboť potřebovala Enginu pomoc. "Nadešel čas učení. Nestudovala jsi svého času smysl našeho jazyka?"

"Ty víš, že studovala, u Yilespei. Byla jsem jejím prvním žákem."

"To ano. Prvním a nejlepším. Než ti ta nákaza pozřela mozek. Pokud si vzpomínám, dělala jsi spoustu pošetilých věcí; sledovala jsi třeba, jak spolu rozmlouvají děti, a občas jsi tak mluvila sama, abys upoutala jejich pozornost. Slyšela jsem, žeš dokonce potajmu naslouchala i samcům. To mne udivuje. Proč zrovna těm stupidním tvorům? Co se od nich lze naučit?"

"Mají určitý způsob, jak se spolu baví, když zrovna nejsme nablízku; vyjadřují věci trochu jinak než my ..."

"O tom teď nemluví. Já měla na mysli něco jiného. Proč zkoumat takové věci? K čemu to je, vědět, jak druzí mluví?"

"Je to nanejvýš důležité. My jsme jazyk, jazyk jsme my. Pokud jej ztratíme, jsme němí a nejsme víc než zvířata. To úvahy a zkoumání těchto věcí mne přivedly k velké Ugunenapsa a jejímu učení."

"Byla bys udělala daleko líp, kdyby ses držela svého zkoumání jazyka. Ušetřila by sis spoustu problémů. Ti z nás, kdo se stanou Yilané, musí se během růstu naučit mluvit - kdyby tomu bylo jinak, dnes bychom tu takto nestáli. Ale je možné mládě učit mluvit? Vypadá to jako hloupý a zbytečný nápad. Ale přesto, bylo by to možné?"

"Bylo," oduší Enge. "Já sama jsem to dělala. Není to snadné, většina mladých nechce naslouchat, ale jde to. Užívala jsem výcvikových metod, které praktikují cvičitelé člunů."

"Ale čluny jsou téměř stejně hloupé jako pláště. Nedokážou pochopit víc než pár jednoduchých povelů."

"Technika je však těžší."

"Dobrá." Vainté pečlivě volila slova a přitom Enge bystře sledovala koutkem oka. "V tom případě bys mohla naučit nějaké zvíře, aby rozumělo naší řeči a hovořilo jí?"

"Ne, hovořit ne. Rozumět, to ano, pokud má dost velký mozek, aby pochopilo aspoň pár jednoduchých povelů. Ale řeč vyžaduje hlasový aparát a části mozku, které zvířata nevlastní."

"Ale já slyšela, jak některá zvířata mluví."

"Nemluví, pouze opakují zvuky, které slyšela. Ptáci dovedou takové věci."

"Ne. Já mám na mysli skutečnou řeč. Řeč, s níž budou schopni komunikovat s někým jiným."

"Nemožné."

"Mluví o srstnatcích. Těch nečistých ustuzou."

Enge začala chápat, o co Vainté jde, a učinila souhlasné gesto. "Ovšem. Pokud mají ty bytosti určitou inteligenci - a fakt, že používají primitivní nástroje, tomu nasvědčuje - pak tedy klidně mohou mezi sebou hovořit. Skutečně mimořádná věc. Slyšela jsi je mluvit?"

"Slyšela. A ty je můžeš slyšet také, pokud budeš chtít. Dva z nich máme tady." Mávla na kolemjdoucí fargi. "Najdi lovkyni Stallan. Ihned mi ji přiveď."

"Jak se daří zvířatům?" zeptala se Vainté, jen co Stallan dorazila.

"Nechala jsem je umýt a pak prohlédla jejich zranění. Škrábance, nic víc. Dala jsem jim také sejmut z hlav srst, plnou špíny a hmyzu. To větší je samice, menší samec. Pijí vodu, ale nejedí nic z toho, co jsem jim dosud donesla. Pokud k nim budeš chtít jít blíž, buď opatrná."

"Nic takového nemám v úmyslu," odmítla Vainté a otřásla se hnusem. "To tady Enge, ta k nim půjde."

Stallan se otočila k Enge. "Musíš k nim stále být čelem. Nikdy se neobracej zády k divokému zvířeti. To menší kouše a obě mají drápy, takže jsem je z bezpečnostních důvodů nechala spoutat."

"Učiním, jak říkáš."

"Ještě jedna věc," vzpomněla si Stallan a otevřela malý sáček, který jí visel na řemení. "Když jsme ta zvířata čistili, našla jsem toto. Viselo to samci na krku." Položila předmět na stůl vedle Vainté.

Byl to jakýsi nůž, zhotovený z kovu. Na jednom konci v něm byl proražen otvor a po jeho ploše kdosi vyryl jednoduché obrazce. Vainté do něj opatrně šťouchla palcem.

"Je důkladně vyčištěný," ujistila ji Stallan. Vainté jej zvedla a zblízka prozkoumala.

"Ty obrazce mi známé nejsou, a stejně tak ani kov," pronesla nakonec, nepřiliš potěšena výsledkem prohlídky. "Kde to ta zvířata našla? Kdo ten nůž takto vyzdobil? A kde vzali ten kov? Nesnaž se mi namluvit, že jsou tak vyspělí, aby si dokázali vypěstovat kov." Ozkoušela ostří o kůži. "Není ani trochu ostrý. Co to může znamenat?"

Nikdo na její znepokojené otázky neodpověděl; ostatně to ani neočekávala. Podala kousek kovu Enge. "Další záhada, kterou budeš muset rozřešit, až se naučíš s těmi tvory mluvit." Enge si předmět prohlédla a vrátila jej zpět.

"Kdy za nimi smím přijít?" zeptala se.

"Ihned," odpověděla Vainté. Pokynula Stallan. "Odved' nás k nim."

Stallan je vedla chodbami města do temného průchodu s vysokým stropem. Naznačila jim, aby setrvaly v mlčení a otevřela špehyrku ve stěně. Vainté a Enge nahlédly do místnosti, která se za ní nalézala. Zjistily, že kromě jediných těžkých dveří nemá komora žádný další otvor a výlučným osvětlením je tu chabé světlo, jež propouští tvrdý průhledný plát v klenbě vysoko nad jejich hlavami.

Obě drobné, odpudivé bytosti ležely na podlaze. Byla to maličká vydání zohavené mrtvoly, kterou byla Enge při nuceně shlédnout v ambesedu. Měly holé lebky, pokryté škrábanci v místech, kde jim odstranili srst. Zbaveni chlupů a zapáchajících kusů kůže, kterými byli opásáni, matně v pološeru svítily nepřijemnou, jednobarevnou a voskově matnou kůží. Větší z nich, samice, ležela natažená na zemi a opakovaně vydávala jakýsi kvílivý zvuk. Samec dřepěl vedle ní a vyluzoval různé mručení a chrochtání, které se občas měnilo. Tak to šlo hodnou chvíli, až kvílení ustalo. Nato se samice jala vydávat stejné zvuky jako samec. Vainté dala Stallan najevo, že má zavřít špehyrku a odejít.

"Může to být nějaká forma řeči," vydechla Enge, proti své vůli vzrušená. "Ale příliš se při těch zvucích nehýbou, a to mne značně mate. Studium jejich řeči si vyžádá mnoho úsilí a možná i času. Celé to pojetí řeči je nové; jedná se o zcela jiný jazyk, jazyk ustuzou, bytostí zcela odlišných od všech, které jsem kdy studovala. Je to úžasné a vzrušující."

"Ano. Tak vzrušující, že ti nařizuji, aby ses naučila jejich dorozumívání a byla schopna s nimi hovořit."

Enge učinila gesto podrobení. "Nemůžeš mi nařídít, abych myslela, Eistaa. Dokonce ani tvá nesmírná moc nedosahuje do hlavy někoho jiného. Budu však studovat řeč těch zvířat, protože to udělat chci."

"Je mi jedno, jaké důvody tě vedou - dokud posloucháš mé příkazy."

"Proč si tak přeješ porozumět jejich řeči?" otázala se Enge.

Vainté pečlivě formulovala věty, aby neprozradila veškeré své záměry. "Stejně jako tebe i mne fascinuje představa, že by zvíře mohlo mluvit. Myslíš, že nejsem schopná zajímat se o tytéž věci jako ti tvoji intelektuálové?"

"Odpusť mi mé podezření, Vainté. Vždycky jsi byla první z celé efenburu. Byla jsi v čele, protože jsi chápala věci, které my ostatní nechápeme. Kdy mám začít?"

"Hned. V tomto okamžiku. Jak budeš postupovat?"

"Ještě nevím; takový úkol ještě nikdo z Yilané neřešil. Dovol mi, abych se vrátila k okénku a naslouchala jejich zvukům. Budu poslouchat a přitom si vytvořím nějaký plán."

Vainté tiše odešla, nesmírně potěšena tím, co dokázala. Engina spolupráce pro ni byla nesmírně důležitá; kdyby totiž její efenselé odmítla, znamenalo by to dát zprávu do Inegban a dlouho trpně čekat, než tam naleznou vhodného odborníka a pošlou jej do Alpéasaku, aby se jejich mluvícími zvířaty zabýval. Pokud ovšem skutečně mluví a nevydávají jen nějaké skřeky. Vainté tu informaci potřebovala co nejdříve, neboť těch nebezpečných tvorů tu mohlo být mnohem víc. Potřebovala tu informaci, pokud chtěla zajistit bezpečí nového města.

Nejprve musí zjistit vše, co se o těch srstnatech lze dozvědět: kde žijí a jak žijí. Jak se rozmnožují. To bude první krok. Druhý krok bude je pobít. Všechny. Dokonale je vyhladit z povrchu světa. Neboť přestože jsou jejich nástroje primitivní a neúčinné, znamenají ta zvířata hrozbu. Jsou to nebezpeční tvorové, kteří bez slitování hubí samce a mladé. Pokud by jim to Vainté nepřekázala, znamenalo by to zkázu celé rasy.

Enge stála ve tmě a sledovala zajaté tvory, ponořena hluboko do svých myšlenek. Kdyby byla pochopila pravé Vaintiny záměry, samozřejmě by odmítla se na něčem takovém podílet. Kdyby se byla jen na okamžik vytrhla ze svých úvah, mohla její plány vytušit. Jenže ona to neučinila, protože ji fascinoval nový a vzrušující lingvistický úkol, který se před ní vynořil.

Stála tam v tichosti téměř půl dne.

Naslouchala, dívala se a pokoušela se porozumět. Po té dlouhé době sice stále ještě nerozuměla ani jedinému ze zvuků ustuzou, ale v mysli se jí už začínaly rýsovat základy plánu, jímž se bude řídit. Potichu zavřela okénko a vydala se za Stallan.

"Zůstanu tu s tebou," oznámila lovkyně, když otvírala dveře. "Mohou být nebezpeční."

"Ale jen na chvíli. Jakmile se utiší, budu potřebovat klid. Můžeš však zůstat přede dveřmi. Pokud by bylo za potřebí,

zavolám tě."

Když Stallan otevřela dveře a Enge vstoupila dovnitř, rozvlnilo její hřeben neovladatelné zachvění. Do nozder ji udeřil drsný pach oněch zvířat. Bylo to až příliš podobné puchu zvířecí nory. Pak ale Enge rozumem ovládla instinktivní odpor a pevně pokročila vpřed. Dveře se za ní zavřely.

Kennep at halikaro, kennep at har
goro, ensi naudin ar san eret skarpa
tharm senstar et sano lawali.

Chlapec může být rychlých nohou a silných
paží - ale dokud na hrotu jeho oštěpu nelpí
tharm kořisti není dosud lovcem.

Historie řeči

Kapitola 10

"Zabili mou matku a potom bratra, přímo přede mnou," vzlykla Ysel. Už přestala křičet a plakat, ale oči měla dosud plné slz a tváře vlhké. Otfela si oči hřbetem ruky a pak si opět začala třít oholenou hlavu.

"Zabili všechny," souhlasil Kerrick.

Neplakal - ani jednou od chvíle, kdy je sem přivedli. Takto dělají jen dívky - ty přece pořád křičí a ječí. Byla starší než on, o dobrých pět či šest let, a přece řukala jako malé děcko. Lovec nepláče -, a on byl na lovu. Se svým otcem Amahastem, největším lovcem ze všech. Teď byl mrtvý stejně jako zbytek sammadu. Při té myšlence se mu stáhlo hrdlo, ale Kerrick ten pocit potlačil. Lovec nepláče.

"Zabijí nás, Kerricku? Nezabijí, vid', že ne?" ujišťovala se Ysel.

"Ano."

Ysel se dala zase do breku a přitiskla se pevně k němu, objímajíc jej kolem krku. To nebylo správné; jen malé děti se dotýkají jedno druhého. Ale přestože věděl, že se to nemá, těšil jej dotek jejího těla. Prsa měla malá a tvrdá a když si na ně sáhl, bylo to příjemné. Jenže ona jej hned odstrčila a rozběčela se ještě víc. Vstal a znechuceně od ní odkráčel. Je hloupá a on ji nemá rád. Než je sem přivedli, nikdy s ním nepromluvil ani slůvko. Jenže dnes tu jsou jen oni dva a tím se pro ni všechno změnilo. Pro něj ne. Bylo by lepší, kdyby tu místo ní seděl některý z jeho přátel. Ale ti byli všichni mrtví; při té vzpomínce jim projel osten strachu. Nikdo jiný z celého sammadu nezůstal naživu. A oni dva přijdou na řadu vzápětí. Ysel tomu zřejmě nerozumí; nedokáže pochopit, že neexistuje způsob, jakým by se mohli zachránit. Prohledal tu dřevěnou místnost pečlivě, dokonce několikrát, ale nenalezl nic, co by se dalo použít jako zbraň. Ani žádnou možnost úniku. Ty tykve na zemi jsou příliš lehké a neublížil by s nimi ani dítěti, natož jednomu z murgu, který jim v nich přinesl vodu. Uchopil tykev a usrkl, z ní. 'V prázdném žaludku mu zakručelo. Měl hlad - ale ne zas takový, aby jedl maso, které jim přinesli. Jen pouhý pohled na něj mu působil nevolnost. Nebylo pečené - ani syrové. Něco se s ním ale stalo, protože viselo od kosti jako studený rosol medúzy. Šťouchl do něj prstem a otřásl se. Dveře zaskřipěly a otevřely se.

Ysel přitiskla tvář ke stěně a zavřískla. Měla zavřené oči, neboť neměla odvahu pohlédnout, kdo nebo co sem vchází. Kerrick stál, čelem ke dveřím, se zaťatými pěstmi. Kdyby tu tak měl svůj oštěp. Jak dobře by se dokázal bránit.

Tentokrát vstoupili dva murgu.

Možná už je někdy předtím viděl, možná ne. Bylo to jedno, stejně si byli podobní jako vejce vejci. Podsadití, šupinatí, s tlustým ocasem, hráli všemi barvami a vzadu za hlavou jim vystupovaly ty ohavné věci. Murgu, kteří chodili jako člověk a brali věci do těch znetvořených rukou se dvěma palci. Když vstoupili, Kerrick pomalu couval, až narazil zády na stěnu a nemohl už dál. Zírali na něj očima, které postrádaly výraz, a on znovu zatoužil po svém oštěpu. Jeden z nich sebou škubl a pohnul údy, přičemž vydával jakési mňoukavé zvuky.

Dřevo stěny jej tlačilo do zad.

"Už něco jedli?" zeptala se Enge. Stallan dala najevo zápor a ukázala na tykve.

"Je to dobré maso, enzymaticky zpracované, připravené k jídlu. Užívají oheň, aby si maso před jídlem opálili, bylo mi tedy jasné, že by syrové nejedli."

"Dala jsi jim nějaké ovoce?"

"Ne. Žerou maso."

"Mohou být všežravci. Víme jen málo o jejich zvycích. Přines nějaké ovoce."

"Nemohu tě s nimi nechat samotnou. Sama Vainté mi nařídila, abych na tebe dávala pozor." Ve slovech lovkyně zazněl náznak zděšení nad protichůdností obdržených rozkazů.

"Pokud to bude nutné, ubráním se sama. Jsou malí. Už na někoho zaútočili?"

"Hned, když jsme je sem přinesli. Ten samec je zlý. Tloukli jsme ho však, dokud nepřestal, a od té doby to již neudělal."

"Budu v bezpečí. Řídila ses svými příkazy. Teď uposlechni moje."

Stallan neměla na vybranou. Odešla zdráhavě, ale rychle a Enge v tichosti vyčkávala, hledajíc způsob, jak by s těmi tvory navázala kontakt. Samice stále ležela tváří ke zdi a jen občas vydávala ty vysoké, pronikavé zvuky. Malý samec byl zticha, nepochybně stejně hloupý jako všichni samci. Sehnula se, popadla samici za rameno a zatáhla za něj, aby ji otočila k sobě. Kůže bytosti byla teplá a nikoli nepřijemná na dotek. Kvílení zesílilo - a Enginou paží náhle projela ostrá bolest.

Enge zavyla bolestí a uskočila, srážejíc samce na zem. Zuby toho tvora jí pronikly kůží, takže vytryskla krev. Napřáhla k němu ruce se zaťatými drápy a zasyčela hněvem. Tvor před ní se hrabal pryč a ona jej následovala. Pak se zastavila. A pocítila vinu.

"My jsme jednali chybně, pronesla a hněv z ní vyprchal. "Vybili jsme zbytek tvého stáda. Nemohu ti mít za zlé, žeš učinil to, co jsi učinil." Třela si bolavou paží a potom pohlédla na jasnou červenou krev, kterou měla na dlani. Dveře se otevřely a vstoupila Stallan. Přinášela tykev plnou oranžového ovoce.

"Ta samčí bytost mě kousla," oznámila Enge. klidně. "Jsou jedovatí?"

Stallan odhodila tykev a pospíchala k ní, aby si prohlédla ránu - a pak pozvedla silnou pěst, aby udeřila samce, skrčeného v koutě. Enge jí v tom lehkým dotekem zabránila.

"Ne. To byla moje chyba. Co s tím kousnutím?"

"Pokud se dobře vyčistí, není nebezpečné. Musíš však jít se mnou, abych je mohla náležitě ošetřit."

"Ne, počkám zde. Nechci před zvířaty dát najevo strach. To vydržím."

Stallan se nesouhlasně pohnula, ale nemohla nic dělat. Odsběchala, aby se zakrátko vrátila s dřevěnou truhlou. Vytáhla z ní nádobku s vodou a kousnutí vyčistila, načež odloupala krycí blánu z nefmakel a přiložila tvora na ránu. Engina vlhká kůže probírala spícího živočicha k životu a ten přilnul k poraněné tkáni, vypouštěje baktericidní sekret. Jakmile byla Stallan hotová, vytáhla z bedny dvě černé uzlovité hroudy.

"Zabezpečím samci nohy a ruce. Je opravdu zlý."

Malé zvíře se snažilo uniknout, ale Stallan je popadla a hodila na zem, načež mu klekla na záda. Zatímco jedna ruka stále přidržovala zmitající se stvoření, druhá vytáhla jednoho z poutačů, omotala jej samci kolem kotníků a ocas vstrčila poutacímu tvorů do tlamy. Poutač reflexivně polkl a tak své tělo pevně utáhl.

Když byl samec dobře spoután, hodila jej Stallan zpátky na podlahu.

"Zůstanu tady a budu tě hlídat," oznámila. "Musím. Vainté mi nařídila bdít nad tvou bezpečností. Jedinkrát jsem odešla a už tě zranili. Nemohu dopustit, aby k tomu došlo znovu."

Enge dala najevo neochotný souhlas a poté obrátila pohled k odhozené tykvi a rozsypanému ovoci. Ukázala na zdrcenou samici. "Vezmu si do ruky kulatou-sladkou- jedlou-věc. Obrat' ji, ať na mne vidí."

Ysel chraptivě zavřískla, když se jí zmocnily studené ruce, hrubě ji obrátily a přirazily zpátky ke zdi. Zahryzla se do kloubů prstů a rozvzlykala se, neboť ten druhý marag ztěžka krácel k ní. Záhy se zastavil a zvedl pomeranč. Pomalu otevřel tlamu a odhalil tak řady bílých, špičatých zubů. Vyrazil ze sebe zvířecí skřek a zamával pomerančem, přičemž drápy na nohou škrábal po podlaze. Ysel už strachy jen sténala. Neuvědomovala si ani, že si rozkousala klouby do masa a že jí po bradě stéká krev.

"Ovoce," vysvětlovala Enge. "Kulaté, sladké, dobré věci, které jíš. Naplň si břicho, čiň se šťastnou. Jídlo posiluje. Nyní učiň, co ti nařizuji!" Hovořila nejprve přemlouvavě, ale pak přešla k panovačnému tónu. "Vezmeš si toto ovoce. Ihned jej sniž!"

Nato spatřila krev ze zranění, které si tvor sám způsobil, a znechuceně se odvrátila. Položila tykev s ovocem na zem a naznačila Stallan, aby ji následovala ke dveřím.

"Mají primitivní nástroje," začala Enge. "Říkala jsi, že mají i nějaké přístřešky a také velká zvířata, která jim slouží?"

Stallan přikývla. "Pak tedy musejí mít určitou inteligenci."

"To neznamená, že musejí umět mluvit."

"Dobrá připomínka, lovče. Ale prozatím jednoduše musíme předpokládat, že mají nějaký jazyk, jehož pomocí se dorozumívají. Nesmím se nechat odradit jedním nezdarem - podívej, ten samec se pohnul! Určitě ucítil ovoce. Samčí reakce jsou přizemnější, stará se víc o svůj hlad než o hrozbu, kterou pro něj představujeme. Ale přesto nás dál sleduje. Je to vskutku divoké zvíře. Podívej!" vykřikla vítězně. "Žere to ovoce. První úspěch. Přinejmenším jsme je schopni nakrmit. A podívej, nese kus samici. Altruismus - to musí znamenat inteligenci!"

Stallan to nepřesvědčilo.

"I divoká zvířata krmí své mladé. A viděla jsem, jak spolupracují při lovu. Viděla jsem je na vlastní oči. To není žádný důkaz."

"Snad není - ale já tak rychlé závěry činit nebudu. Pokud se mohou jednoduchým příkazům naučit čluny, proč by tedy tyto tvorové nedokázali alespoň totéž?"

"Hodláš je učit stejně jako se cvičí čluny?"

"Ne. Zprvu jsem to měla v úmyslu, ale ráda bych se s nimi dorozuměla lépe. Výcvik člunů znamená kladné a záporné posilování jejich reakcí na jednotlivé povely. Elektrickým šokem je trestána špatná reakce, zatímco dobrá je odměňována kusem jídla. Na výcvik člunů to stačí, ale já tyto tvory cvičit nebudu. Chci s nimi hovořit, komunikovat s nimi."

"Mluvení je velmi obtížná věc. Ani mnohé z těch, co se vynoří z moře, se to nenaučí."

"Máš pravdu, lovče, ale to je jen otázka úrovně řeči. Mladí mohou mít obtíže, když mají hovořit jako dospělí, ale nesmíš zapomínat, že všichni mladí spolu komunikují, dokud jsou v moři."

"Pak tedy nauč ta zvířata jazyku dětí. Možná, že jej zvládnou."

Enge se usmála. "Mnoho let už uplynulo od doby, lidy jsi hovořila dětským jazykem. Pamatuješ se vůbec, co znamená

toto?"

Zvedla ruku a dlaň změnila barvu ze zelené na červenou. Učinila gesto prsty a barva se opět vrátila k původnímu odstínu.

"Olihně - spousta olihní."

"Pamatuješ si to dobře. Ale uvědomuješ si, jak moc je barva dlaní důležitá? Bez ní by mým gestům nebylo vůbec rozumět. Mohou ti srstnatci měnit barvu dlaní?"

"Myslím, že ne. Nikdy jsem u nich nic takového neviděla. Jejich těla však mají barvu rudou a bílou."

"To může být důležitá součást jejich řeči ..."

"Pokud nějakou mají."

"Souhlasím, pokud nějakou mají. Musím je sledovat zblízka, až zase začnou vydávat ty zvuky. Ještě naléhavější však je naučit je hovořit jazykem Yílané. Začnu s nejjednoduššími výrazy. Musí se naučit komunikaci ve vši komplexnosti."

Stallan učinila náznak nepochopení. "Nevím, co to znamená."

"V tom případě ti tedy předvedu, co mám na mysli. Poslouchej pozorně, co řeknu. Připravena? Ted' - jsem teplá."

Rozumíš?"

"Ano."

"Dobře. Jsem teplá, to je určité vyjádření. Komplexnost toho vyjádření, smysl, je zřejmý až po spojení obou částí mého vyjádření. Zopakuji to znovu, tentokrát ještě pomaleji. Jsem ... teplá... Při prvním slově zvedám palec a na okamžik obrátím pohled nahoru, pak řeknu teplá a přitom maličko nadzdvihnu ocas. Vše, co dělám - hlasité zvuky, které vyslovím, a přesné pohyby se dohromady spojí v kompletní výraz."

"Nikdy jsem o takových věcech neuvažovala - ale když tak činím teď, začíná mne z toho bolet hlava."

Enge se rozesmála a naznačila, jak si cení Stallani na pokusu o žert. "Cítila bych se ve skutečné džungli asi stejně nedobře, jako se cítíš ty v džungli jazyka. Jen málo jedinců studuje naši řeč, snad právě proto, že je tak složitá a obtížná. Domnívám se, že pokud ji chceš pochopit, musíš si nejprve uvědomit, že náš jazyk v krátkosti opakuje naši fylogenezi."

"Ted' už mne hlava bolí opravdu. A ty myslíš, že takováto zvířata ti porozumí - když ani já nemám ponětí, o čem to mluvím?" Stallan ukázala rukou k zajatým tvorům, kteří nyní seděli tiše, opření o stěnu. Tykev s ovocem byla prázdná a kousky oranžové kůže plodů ležely rozházeny po okolí.

"Nebudu se snažit o věci složité. Chtěla jsem tím jenom říci, že historie naší řeči je podobná vývoji během našeho života. Když jsme mladí a vstupujeme poprvé do moře, ne mluvíme ještě, hledáme však ochranu a lásku jiných z naší efenburu, kteří vstupují do vody současně s námi. Jak naše inteligence vzrůstá, snažíme se odkoukat mluvu starších jedinců. Jednoduché pohyby rukou či nohou, změna zbarvení dlaně. Stárneme a učíme se víc a víc a když se vynoříme z moře, přidáme k tomu, co jsme se dosud naučili, ještě mluvené zvuky a postupně se staneme Yílané ve vši komplexnosti našeho jazyka. Což pro mne znamená první problém. Jak mám naučit naši řeči bytosti, které neprocházejí naším životním cyklem? Nebo snad ano? Absolvuji ti tvoří po narození fázi vodního života?"

"Mé znalosti v tomto směru zdaleka nejsou úplně - a musíš mít také na paměti, že jsme tento druh ustátou objevili teprve nyní. Ale silně pochybuji, že by žili ve vodě. Chytila jsem v džungli několik menších a běžnějších druhů a nechala je rozmnožovat v zajetí. Zdá se, že mají společné jisté znaky. Kupříkladu jsou neustále velmi teplí."

"Toho jsem si již všimla. Připadá mi to divné."

"I jiné věci jsou divné. Pohled na toho samce. Vidiš, má jen jeden penis, který nedokáže zatáhnout tak, aby nebudil pohoršení. Žádné z ustuzou, které jsem pochytila, nemá normální dvojité penis. A nejen to. Studovala jsem jejich rozmnožovací zvyky a jsou značně nechutné."

"Jak to myslíš?"

"Myslím tím, že po oplození nosí vejce mladé samice. A jakmile se mladí narodí, nechávají si je samice u sebe a krmí je pomocí měkkých orgánů, které jim na trupu vyrostou. Táhle jsou, na té mladé samici."

"Jak neobvyklé. Domníváš se tedy, že mladí zůstávají na souši? Že nejdou do moře, jak náleží?"

"Přesně tak. Je to věc, kterou mají společnou veškerá ustuzou, jež jsem dosud objevila. Jejich životní cyklus se od našeho liší patrně ve všech směrech."

"Uvědomuješ si důsledek svého pozorování? Pokud mají skutečně jazyk, nemohou se jej naučit tak jako my."

Stallan naznačila souhlas. "Ted' už si to uvědomuji, a děkuji ti za vysvětlení. Ale nevzniká tím jiná a nanejvýš důležitá otázka? Pokud mají jazyk - jak se naučí mluvit?"

"To je skutečně velmi důležitá otázka a já se na ni musím pokusit nalézt odpověď. Ale v tuto chvíli ti mohu zcela upřímně říci, že nemám ani nejmenší tušení."

Enge si prohlížela ty divoké tvory; opětovali její upřený pohled a tváře měli ulepené od šťávy ovoce, které právě snědli. Jak s nimi má komunikovat?

"Můžeš odejít, Stallan. Samec je bezpečně svázaný a samice se nezdá být nebezpečná. Pokud tu budu sama, budou se dívat jenom na mne a nebudou se rozptylovat pohledem na tebe."

Stallan hodnou chvíli přemýšlela, než dala najevo zdráhavý souhlas. "Učiním, jak žádáš. Souhlasím s tím, že nebezpečí už není tak velké. Zůstanu však přede dveřmi, a ty nechám pootevřené. Pokud by tě jakýmkoli způsobem ohrožovali, musíš mne zavolat."

"Zavolám. Máš mé slovo. Ale nyní začíná můj úkol."

Za každou cenu

Kapitola 11

Hodně práce bylo zapotřebí vykonat, aby nové město mohlo náležitě fungovat. Značná část byla navíc - díky chybám, kterých se dopustila bývalá Eistaa, po právu zemřelá Deeste. V každém případě Vainté shledala, že má co dělat od svítání až do noční tmy. Jak tak večer upadala do spánku, záviděla občas nočním člunům a jiným tvorům, kteří se dovedli pohybovat potmě. Kdyby tak mohla zůstat vzhůru déle, každý den třeba jen o krátkou chvíli - o kolik víc by dokázala zvládnout. Byl to samozřejmě nesmysl, ale přesto právě tento nesmysl byl často poslední myšlenkou, která ji před usnutím proběhla hlavou. Ve spaní ji takové věci pochopitelně netrápily, protože neklidný spánek byl věcí pro Yilané neznámou. Jakmile zavřela oči, usnula tvrdým spánkem bez jediného pohybu, který by nezasvěcenci připadal jako smrt. A přece byl tak lehký, že cokoli neobvyklého Yilané snadno probudilo. Mnohokrát se Vainté během temných nočních hodin napůl probírala křikem zvířat z džungle. Pokaždé otevřela oči a okamžik naslouchala. Když se neozvalo nic jiného, zase oči zavřela a spala dál.

Dokonale ji vzbudilo až šedé světlo rozbřesk Toho rána - stejně jako kteréhokoli jiného - vykročila z teplého lůžka na podlahu, načež prsty na noze šťouchla do postele. Jakmile se postel zavrtěla, obrátila se Vainté k místu, kde se jeden z bezpočtu kmenů a stonků města rozšiřoval v dutinu podobnou vydlané tykvi a plnou vody. Vainté přiložila k otvoru rty a sála oslazenou tekutinu, dokud jí nebyla plná po okraj. Postel za ní se mezitím začala otřásat pomalými stahy a záhy se zkroutila do nízkého, dlouhého balíku, který se přitiskl ke stěně. Její tělo vychladlo a postel se ponořila do komatózního stavu, v němž zůstane až do příštího použití.

V noci přišlo a jakmile Vainté vyrazila na otevřené prostranství, vlhkost tkané podlahy nepříjemně studila do chodidel. Pak už cestu do ambesedu raději volila tak, aby zůstávala pod střechou a jak kráčela, přidávala se k ní jedna fargi za druhou, až utvořily celý zástup.

Každého rána, ještě než začal pracovní den, si dali vůdcové města, stejně jako prostí občané, záležet, aby se stavili alespoň na okamžik v ambesedu. Tato velká, otevřená plocha v samém srdci města byla ústřední osou, kolem níž se otáčelo veškeré dění. Vainté zamířila na své oblíbené místo na západní straně ambesedu, kam paprsky vycházejícího slunce dorazí nejdříve. Byla zabrána hluboko do svých myšlenek a nevnímala občany města, kteří jí uhýbali z cesty. Byla Eistaa, ta, která vždycky kráčí přímo. Kůra stromu byla již teplá a ona se o ni spokojeně opřela, zužujíc zornice do úzkých štěrbin v prvním přílivu ranního slunce. Se zadostiučiněním sledovala, jak se Alpéasak probouzí k životu a hřejivý pocit, který ji z toho pohledu zalil, byl ještě příjemnější než vyhřátý kmen. Byla na město pyšná, nanejvýš pyšná, neboť patřilo jí. To ona se stará o jeho růst, o jeho stavbu, o to, aby se šířilo a vy tvářelo enklávu bezpečí na tomto nehostinném břehu. Až chladné větry smetou daleký Inegban, bude už toto město připraveno. Pak sem přijde její lid a bude zde žít a ctít ji za to, čeho dosáhla. Pokaždé, když na tohle pomyslela, se jí však kdesi vzadu vynořila nepříjemná myšlenka, že až k tornu dojde, ona už tu nebude Eistaa. Spolu s ostatními sem dorazí Malsas - Malsas, Eistaa z Inegban, která je předurčena, aby vládla i novému městu. Možná. Vainté si toto slovo chovala jako své nejtajnější tajemství a nikdy jej nevyslovila nahlas. Možná. Za ten čas se může stát mnoho věcí. Malsas už není mladá a mnoho jiných dychtí po úřadech a moci. Pokud Vainté dojde k řece, možná, že ji překročí. Ale prozatím bylo důležité postavit nové město - a postavit je dobře.

Etdeerg zachytila Vaintin pohled a na její gesto přišla blíž.

"Už jste zjistili, kdo zabíjel potravní zvířata?" zeptala se Vainté.

"Zjistili, Eistaa. Bylo to velké ustuzou, černé barvy, se smrtícími drápy a dlouhými ostrými zuby - zuby tak dlouhými, že zvířeti ční z tlamy, i když ji má zavřenou. Stallan nastražila blízko vchodu pasti. Nalezli jsme jej tam dnes ráno, mrtvé. Chytilo se za zadní nohy, takže nemohlo utéct, a jeden z výhonků se mu omotal kolem krku a zardousil jej."

"Usekněte mu hlavu. A až bude lebka vyčištěná, přineste mi ji."

Vainté jí naznačila, že má odejít, a zároveň na sebe upozornila Vanalpé. Bioložka ihned opustila skupinu, s níž hovořila, a připojila se k ní.

"Podej mi hlášení o té nové pláži," vyzvala ji Vainté.

"Už bude brzy hotová, Eistaa. Půda byla vyčištěna, trnitý zátaras je vysoký, korálová bariéra v moři roste dobře - když uvážíme, jak krátkou dobu jsme jí dopřáli."

"Úžasné. V tom případě se můžeme těšit na nová zrození. Na zrození, která nám dají zapomenout na mrtvé na starých plážích."

Vanalpé souhlasila, ale vzápětí vyjádřila lehké provinění spojené s pochybami. "Pláž je sice připravena - jenže není bezpečná."

"Stále tentýž problém?"

"Ano. I když, časem jej vyřešíme. Úzce spolupracuji se Stallan a obě věříme, že řešení je již na dosah. Ty tvory je třeba zničit."

"Je to nutné. Teprve pak budou samci v bezpečí. To, co se stalo, se už nikdy nesmí opakovat."

Vainté si promluvila s několika dalšími a pochmurná nálada ji postupně přešla, jak se čím dál víc zaobírala ne smírným množstvím jiných problémů, jež nové město přinášelo. Na lovkyni však přesto nezapomněla. Když uběhl nějaký čas a Stallan se neukázala, pokynula jedné z fargi a nařídila jí, aby se po lovkyni poohlédla. Trvalo však téměř do poledne, než se Stallan připojila ke své Eistaa, čekající ve stínu listů.

"Přináším vám dobré zprávy, Eistaa. Pláž bude již brzo v bezpečí."

"Pokud je tomu tak, pak tento ostudný problém brzy zmizí ze světa."

"A stejně tak i aligátoři. Nalezli jsme místo, kde se rozmnožují. Poslala jsem fargi, aby posbíraly veškerá vejce a

pochytaly všechna mláďata. Jsou velice chutná."

"Už jsem je okusila a plně souhlasím. Budeme je chovat spolu s ostatními potravními stády?"

"Ne, na to jsou příliš útoční. Budujeme však pro ně zvláštní ohrady u řeky."

"Výborně. Ale co uděláte s dospělými jedinci?"

"Ti, kteří jsou příliš velcí, než aby se dali chytit do pastí, budou zabiti. Je to plýtvání kvalitním masem, ale nemáme na vybranou. Přiblížíme se k nim na nočních člunech, dříve než se ráno proberou k životu, a na místě je pobijeme."

"Ukaž mi to místo, kde se množili. Chci je vidět na vlastní oči." Vainté už měla dost sezení v ambesedu. Jak horko sílilo, občané kolem ní malátněli a čím dál víc jich podřimovalo v okolních stínech. Ona však nechtěla odpočívat; bylo tu příliš mnoho práce.

Pomalou kráčely k pobřeží, následovány houfem fargi. Horko bylo dokonce i ve stínu stromů a nejednou se proto cestou ponořily do ochlazovacích rybníčků, které dělnice vykopaly podél stezky. Většina bažin, které mýjely, ještě nebyla odstraněna. Rostla tu hustá spleť křovin a rostlin, nepříjemně páchnoucí a plná malého bodavého hmyzu. Konečně mokřiny ustoupily písčitému pobřeží, lemovanému hustým křovím. Vegetaci zde tvořila vysoká tráva a malé palmy, stejně jako podivné zploštělé rostliny s nesmírně dlouhými a ostrými bodlinami. Tento svět Gendasi se velmi lišil od světa, který znali. Byl pln nekonečného množství nových věcí, jež bylo dobré zhlédnout. A také se před nimi mít na pozoru.

Před nimi plynula řeka, hluboký a pomalý proud. Čluny, vytažené na břeh, právě dostávaly krmení od službu konající fargi. Z drobných tlam kapala krev, jak do nich fargi vkládala kousky syrového masa.

"Aligátoři," prozradila Stallan. "Je to lepší, než jej nechat shnit. Čluny jsou krmeny tak dobře, že jsou podle mého názoru schopné na místě se pářit"

"Pak je tedy nech trochu vyhladovět. Budeme je potřebovat, tak ať se drží v provozuschopném stavu."

Po obou březích řeky rostla spousta stromů; vypínaly se vzhůru v porostu tak hustém, až se skoro zdálo, že příroda plýtvá. Tyčily se tu šedivé masivní kmene stejně jako štíhlé zelené velikány, pokryté jemným jehličím, a také červené, ještě vyšší, jejichž kořeny se roztahovaly nad zemí a jako brány se klenuly všemi směry. Půda mezi stromy byla pokryta purpurovými a růžovými kvítky a další, ještě větší množství rostlin se proplétalo vysoko ve větvích a zářilo velkými květy všech možných barev. V temnotě stromů křičeli ptáci a po mohutných kmenech se plazili rudé pruhovaní měkkýši.

"Je to bohatá zem," poznamenala Vainté.

"I Entoban tak musel kdysi vypadat," odušila Stallan, roztahujíc doširoka nozdry a nasávajíc vzduch. "Dřív, než se města rozšířila a pokryla zemi od oceánu k oceánu."

"Myslíš, že tomu tak skutečně bylo?" Vainté zápolila s pohledem na svět, který dosud neznala. "Je obtížné si něco takového představit. Vždycky jsem města brala, jako by tu stála od dob, kdy byl čas pouhé vejce."

"Hovořila jsem o tom nejednou s Vanalpé. Vysvětlovala mi to. Vše, co vidíme zde v Gendasi, může být dost možná totéž, co byste viděla před dávnými časy v Entoban. Dřív, než Yılané nechali vyrůst svá města."

"Máš samozřejmě pravdu. Pokud naše města rostla postupně, musela být doba, kdy na naší mateřské pevnině nebylo víc než jediné. Což mne vede ke zneklidňující myšlence, že možná byla i doba, kdy nestála vůbec žádná města? Je něco takového možné?"

"Nevím. To se musíte zeptat Vanalpé. Ta ovládá všechny pojmy, z nichž mne bolí hlava."

"Máš pravdu. Promluvím s ní." Uvědomila si, že se k nim tlačí několik fargi - s otevřenými ústy, jak se pracně snažily pochytit smysl rozhovoru. Vainté je rychlým gestem zahнала zpět

Blížily se k místu, kde se rozmnožovali aligátoři. Moc jich tu už, pravda, nezbylo - značná část již byla z břehů odstraněna. Ti, kteří přežili, se měli na pozoru; vrhali se do vody a mizeli z dohledu ve chvíli, kdy se před nimi objevily čluny. Samice pokaždé mizely až jako poslední - tato primitivní a tupá zvířata se kupodivu pečlivě starala o vejce a mláďata. O kus dál leželo na břehu několik člunů, náležících skupině fargi, která pracovala na slunci nedaleko od břehu. Vainté a Stallan přirazily svými vlastními čluny vedle nich a Vainté se obrátila k dozorčí, Zhekakot, která sledovala fargi ze stínu pod košatým stromem.

"Pověz mi o vaší práci," vyzvala ji Vainté.

"Učinili jsme velký pokrok, Eistaa. Už dva nákladní čluny plné vajec jsme odeslali do města. Čistíme břeh od všech mláďat, která najdeme. Jsou velice hloupá a dají se snadno chytit."

Naklonila se nad ohrádkou a rychle chňapla, načež se napřímila a v natažené paži svírala za ocas mládě aligátora. Kroutilo se a syčelo a pokoušelo se na ni dosáhnout drobnými zoubky.

Vainté souhlasně pokývla. "Dobře, velice dobře. Hrozba zmizí a naše žaludky se naplní. Kéž by všechny naše problémy měly tak příjemné řešení." Obrátila se ke Stallan. "Jsou tu i jiná místa, kde se rozmnožují aligátoři?"

"Mezi t místem a městem již žádné. Až tento prostor vyčistíme, budeme pokračovat dál proti proudu řeky a v bažinách. Vyžádá si to nějaký čas, ale musíme okolí vyčistit důkladně."

"Dobrá. Než se vrátíme do města, pojďme se ještě po dívat na nové pláže zrození."

"Musím se vrátit k ostatním lovcům, Eistaa. Pokud vám to bude příjemné, ukáže vám další cestu Zhekakot."

"Bude," souhlasila Vainté.

Vítr ustal a vzduch byl nyní báječně dusný a horký. Čluny opět vyjely na řeku a Vainté si všimla, že obloha nabyla podivně žluté barvy, jakou dosud nespátřila. Dokonce i počasí bylo v této podivné části světa odlišné. Jakmile vyrazili zpět po proudu, zvedl se opět vítr, ale tentokrát odjinud - vanul jim přímo do zad. Vainté se podívala přes rameno a spatřila temnou čáru, která se objevila na obzoru. Ukázala na ni.

"Zhekakot, jaký význam má tamto?"

"Nevím. Jsou to nějaké mraky. Nikdy jsem nic podobného neviděla."

Černá oblaka se k nim hnala neuvěřitelně rychle. Jednu chvíli zahlédly tmavou šmouhu mezi stromy a vzápětí už byly mraky nad nimi a bleskově houstly, zatemňující oblohu. A s nimi přišel i vítr. Udeřil náhle jako tvrdá a silná pěst a jeden z člunů, jenž dostal plný boční náraz, se převrátil.

Ozvaly se výkřiky, které náhle zmlkly, jak byli cestující vrženi do zčeřené vody. Člun se potápěl a cákal a snažil se vrátit do původní polohy, zatímco Yilané plavaly do všech stran, aby se vyhnuly zmítající se lodi. Nikdo se však nezdál být raněn a jedna po druhé se s námahou drápaly na palubu ostatních člunů. Všechny měly svůj pobyt ve vodách oceánu již dávno za sebou a plavaly už tedy dost neobratně. Vainté křikem udílela rozkazy tak dlouho, až jedna odváznější fargi, dychtivá povýšení dokonce i za cenu zranění, doplavala k mrsťákovi se člunu a vyškřábala se na něj. Ostře na něj křikla, kopla jej několikrát do slabin, a konečně se jí podařilo dostat jej pod kontrolu.

Vítr zlověstně vyl a ohrožoval ostatní čluny. Všechny Yilané už přetáhly přes oči mžurky a pevně sevřely nozdry, aby se chránily před proudy deště. Záhy se z lesa ozval silný praskot, dokonce silnější než ječící vítr, a jeden z obřích stromů se skácel, strhávaje přitom několik menších.

Vaintin hlas nedokázal přehlušit hukot větru, ale všichni rozuměli její instrukci držet čluny co nejdál od břehů, aby nebyli rozdraceni padajícími stromy.

Čluny se divoce houpaly ve zpěněných vlnách a Yilané se choulily k sobě ve snaze udržet si alespoň trochu tepla před studeným, prudkým deštěm. Zdálo se jim, že to trvalo nekonečně dlouho, než se neustálý víchř změnil v jednotlivé poryvy a trochu zeslábl. Nejhorší úder bouře byl zřejmě za nimi.

"Zpátky do města!" zavelela Vainté. "Co nejrychleji!"

Neuvěřitelně silný vítr vyrval v džungli široký průklest, poráží i ty největší stromy. Jak rozsáhlá je asi zkáza, kterou natropil? Zasáhl město? Určitě. A stromy, jež je tvoří, jsou dosud mladé, dosud v růstu. Jsou dobře zakořeněné? Kolik škody napáchala bouře? Byly to hrůzné myšlenky, které se Vainté honily hlavou, a nebylo před nimi úniku. S děsivým obrazem zkázy před očima kopala člun, aby z něj vymáčkala všechny síly.

Stallan popadla svázané zvíře za krk a zároveň uvolnila past, která svírala kopající údy, a vhodila je do klece. Byla tou operací natolik zaměstnána, že si změny počasí všimla až v okamžiku, kdy se napřímila od dokončené práce. Nozdry se jí roztáhly a Stallan nasála vzduch. Něco tu bylo povědomé - a v nepořádku. Stallan byla v první průzkumné skupině, která překročila oceán do Gendasi, aby hledala místo pro nové město. Když se shodli na místě budoucího Alpeasaku, patřila k těm, kdo zůstali na pevnině, zatímco uruketo se vrátil do Inegban. Všichni byli silní a ozbrojení a dobře si uvědomovali nebezpečí, jež se skrývalo v neprobádané džungli. Zkáza však přišla zcela odjinud; málem je zahubila a zničila jim veškeré zásoby jídla a vody, takže museli začít lovit místní zvěř, aby nezemřeli hladem. Byla to větrná smršť s deštěm - tak zuřivá, jakou dosud nikdo z jejich rasy nepoznal.

A začalo to navlas stejně, žlutou oblohou a nehybným a dusným vzduchem. Stallan zapečetila klec se zvířetem a zakřičela "Nebezpečí!" tak silně, jak jen dokázala. Všechny fargi, které se nacházely nablízku, se při tomto výkřiku zarazily, neboť toto slovo bylo jedním z prvních, kterým se naučily.

"Ty do ambesedu, ostatní se rozeběhněte do všech stran. Povězte to všem. Bliží se sem bouře se zuřivým větrem. Utečte na pláž, do otevřených prostor, do vody - co nejdál od stromů!"

Rozeběhly se, ale žádná nebyla rychlejší než Stallan. Ve chvíli, kdy udeřily první poryvy větru, pospíchaly už stovky Yilané do bezpečí otevřených prostranství. Záhy se bouře opřela do města plnou silou a to zmizelo z dohledu v mohutných proudcích deště.

Stallan nalezla skupinu fargi, jak se k sobě tisknou na břehu řeky, a vecpala se mezi ně, aby unikla studenému lijáku. Zůstaly tak i přes ostrý vítr, jenž jimi cloumal, až některé z mladších slyšely strachy a Stallan je musela okřiknout. Stallanina autorita je však udržela na místě i přes běsnící bouři, a donutila je počkat, až řádění živlů pomine a než dostanou pokyn k návratu do města.

Jakmile Vaintin unavený člun dorazil ke břehu, pokrytému úlomky a troskami, čekala už na něm Stallan. Ještě zdálky, než bylo možné promluvit, lovkyně naznačovala, že vše dopadlo dobře. Ne výborně, ale dobře.

"Pověz mi, jaké jsou škody," houkla Vainté, vyskakující na pevnou zem.

"Dvě fargi mrtvé a ..."

Vainté ji umlčela hněvivým gestem. "Město, ne občané."

"Nemám dosud zprávy o nějakých větších škodách. Spousta drobností, urvané větve, některé části města strženy.

Odeslala jsem fargi, aby prohlédly nově zastavěné plochy a potravní stáda, ale žádná se dosud nevrátila."

"Je to daleko lepší, než jsem doufala. Ať se fargi po příchodu hlásí v ambesedu."

Jak se prodíraly městem, škody byly viditelné na první pohled. Živé střechy byly na mnoha místech strženy a chodníky zmizely pod závěsemi širokých listů. Z jednoho potravního kotce se ozývalo nařikání a Stallan si všimla, že jeden z jelenů si v panice při bouři zlomil nohu. Jediná šipka ze Stallanina neodmyslitelného hřotsan jej utišila.

"Je to zlé, ale ne tak zlé, jak to být mohlo," usoudila Vainté. "Je to silné město a roste dobře. Přiznám se, ta smršť znovu?"

"Pravděpodobně ne - alespoň ne letos. Vítr a déšť tu nejsou řídkým jevem, ale větrná bouře přichází jen v tomto ročním období."

"Rok nám stačí. Do té doby odstraníme škody a Vanalpé se postará, aby veškeré struktury města náležitě ze sílily.

Tento nový svět je tvrdý a krutý - ale my dokážeme být taky takoví."

"Stane se, jak říkáš, Eistaa," řekla Stallan a její slova nebyla jen prostým souhlasem; silný náboj jim dodávalo vědomí, že Vainté řekla přesně to, co si myslí - a že to také dokáže realizovat. Za každou cenu.

Bezpečné pláže

Kapitola 12

Alpéasak rostl - a přitom si hojil rány. Po celé dny se Vanalpé a její asistentky plahočily po městě a pečlivě za znamenávaly škody, které vichřice napáchala. Hormonální přípravky urychlily růst tam, kde bylo třeba, a brzy se za se všude rozprostřely střešní listy a zdi posílilo pár nových kmenů a vzdušných kořenů. Ale Vanalpé nestačilo jen obnovit, co bylo pobořeno. Stěnami a střechou se tentokrát proplétaly plazivé úponky rostlin, elastické a pevné. Město nejen sílilo, ale každým dnem bylo i bezpečnější, jak se vyčištěné mýtiny zakusovaly hloub a hloub do okolní džungle. Tato expanze, byť na první pohled náhodná a chaotická, byla pečlivě plánována a tiše, leč účinně a důsledně prováděna.

Nejnebezpečnější část, rozhazování larev po džungli, prováděly Dcery smrti. Byly přitom chráněny před divokou zvěří oddíly ozbrojených fargi, ale nikdo je již neochránil před odřeninami, pády, škrábanci od ostrých trnů - nebo před kousnutím plazů, kteří se skrývali v křovinách. Mnoho jich bylo zraněno, některé i těžce, a pár jich zemřelo. Město jejich oběti zajímaly stejně málo jako Vainté samotnou. Město mělo přednost přede vším.

Jakmile se však larvy jednou octly v džungli, její osud byl zpečetěn. Žravé housenky, jež se z nich vyvinuly, byly šlechtěny jen pro tento účel. Ptákům a zvířatům chutnaly hořce a tak je nelákaly; housenky samotné však v džungli měly dostatek potravy podle svého gusta. Slepé a nenasytné se prodíraly trávou a šplhaly po stromech, ničíce vše, co jim stálo v cestě. Za nimi zůstávaly jen ohlodané kostry stromů a země hustě pokrytá jejich výkaly. Žraly a stále rostly, až se z nich stali odporní, štětinami pokrytí tvorové, dlouzí jako paže Yilané.

A potom zemřeli, neboť smrt na ně čekala, ukrytá v jejich vlastních genech, pečlivě připravená, aby se tato stvoření nerozšířila po celém světě. Zahynuli a shnili ve vlastních výkalech. Geniální záměr Vanalpé a ostatních genetických inženýrů byl zjevný dokonce i tady. Hlístovití červi za pomoci bakterií ve svých střevech přeměnili odpudivou směs v úrodnou zem. A ještě než dřevožravci brouci spásli odumřelé stromy, dělnice zasely travu a zasázely trnité bariéry. Z džungle byl vykousnut další kus pole, aby zatlačil divočinu ještě dál od města a tím zvýšil bezpečí Yilané před nástrahami tohoto kontinentu.

A přece na tom pomalém postupu nebylo nic násilné ho či nepřirozeného. Yilané žili v souladu se svým okolím, byli jeho součástí a ani by bez něj nedokázali žít; bylo by to nepředstavitelné. Vyčištěné plochy samotné neměly nijak pravidelný tvar, ani tak nebyly plánovány. Tvar a velikost mýtin záležely výhradně na odolnosti porostu a žravosti housenek. Pásmo ochranných keřů také nebylo všude stejně široké a kolem něj zůstalo mnoho ostrůvků původní džungle, aby zpestřovalo vzhled krajiny.

Stáda, která se na polích pásala, nebyla o nic méně různorodá. Pokaždé, když se z Inegban vrátil uruketo, přivážel oplozená vejce nebo novorozená mláďata. Ty nejbezbrannější druhy zvířat byly ponechány na polích nejbližších středu města, kde svého času trávili své mládí urukub a onetsenast. Tito obrnění, avšak mírní tvorové se nyní klidně popásali na okraji džungle. Už dnes, přestože stále ještě nepřestali růst, byli dvakrát větší než mamut, a silná kůže a ostny jim propůjčovaly imunitu vůči nástrahám džungle.

Vainté měla radost z pokroku, který město učinilo. Když každé ráno kráčela do ambesedu, cítila jistotu, že se nevyskytnou žádné problémy, jež by nemohla vyřešit. Toho dne ji však jistota opustila, neboť spatřila fargi, jak se k ní spěšně prodírá a hrubě odstrkuje ostatní na znamení, jak důležitou zprávu přináší.

"Eistaa, uruketo se vrátil. Byla jsem na rybářském člunu a sama jsem ho viděla."

Vainté tu hloupou bytost umlčela úsečným mávnutím a pak pokynula svým pobočníkům. "Počkáme na něj na molu. Chci vědět, co je nového v Inegban."

S majestátním mlčením kráčela stezkou, klesající k vodě, následována přáteli a spolupracovníky, zatímco houfec fargi průvod uzavíral. Ačkoli v Alpéasaku nikdy nebyla opravdová zima, v tomto ročním období zde často pršelo a tak se Vainté, stejně jako mnoho ostatních, na cestu za halíla do pláště, aby se zahřála a ochránila před chladným mrholením. Lopatkovité tlapy eisekol pomalu, ale stále vyhrabávaly dno a prohlubovaly řeku a přilehlý přístav, takže se tentokrát uruketo mohl uložit na dno přímo u pobřeží a jeho náklad nemusel být převážen čluny. Když Vainté se svým doprovodem dorazila do přístavu, právě se obří tvor vynořil z deštěm bičovaného oceánu. Skupina fargi, řízená velitelkou, nasypala do koryta, skrytého pod vodou, pro uruketo náklad čerstvých ryb. Tupé zvíře se pustilo do nabídnuté potravy; předtím se ovšem muselo uložit právě tak, aby mohlo být připoutáno k doku. Vainté spokoje ně přihlížela rychlé a zručně provedené operaci. Rychle a zručně pracující město znamená dobré město. A to dobré město náleží jí. Oči jí pomalu klouzaly po obrovité mase černého trupu až k hřbetní ploutvi, kde stála Erefnais a vydávala povely. Vedle ní stála Malsas.

Vainté při tom pohledu zcela ztuhla, neboť už dávno zapomněla na existenci druhé Eistaa. Teď si však vzpomněla a to vědomí jí projelo jako bolest daleko ostřejší, než jakou by způsobila jakákoli fyzická zbraň.

Malsas, Eistaa z Inegban. Ta, pro niž bylo toto město stavěno. Ta, která po jeho dokončení měla přivést svůj lid a vládnout zde místo Vainté. Malsas, vzpřímená a bdělá, s výrazem sebejisté autority v očích. Nebyla stará ani nemocná. Stane se Eistaa Alpéasaku.

Vainté zůstala stát bez jediného hnutí, aby její pohyby neprozradily, co se v ní odehrává, zatímco Malsas a je jí pomocníci a přívrženci vystoupili z uruketo a zamířili k ní. Vainté zadoufala, že se jí podaří zakrýt své pocity oficiálním tónem rozhovoru.

"Vítejte v Gendasi, Eistaa, vítejte v Alpéasaku," pozdravila tedy a zabarvila svá slova gestem vděčnosti a radosti nad

přítomností Eistaa.

"Je mi potěšením být v Alpéasaku," odpověděla neméně formálně Malsas. Doprovodné gesto potěšení však vyžadovalo otevřít ústa a ukázat zuby - a ústa Malsas zůstávala zavřená. Tento slabý náznak nespokojenosti byl pro Vainté dostatečným varováním a už nebude opakován. Vainté se dostalo ocenění za práci, kterou tu vykonává - ale také výstrahy, že může být velmi rychle nahrazena, pokud se nebude chovat podle Malsasiných představ. Vainté potlačila veškerou žárlivost a touhu po pomstě a na okamžik sklopila oči na znamení, že varování přijímá.

Kratičká výměna byla tak nenápadná, že unikla pozornosti ostatních Yilané. Do záležitostí mocných jim pranic nebylo. Než Malsas znovu promluvila, odeslala rozhodným odmítavým gestem své pobočníky a fargi z dosahu, aby tak zajistila důvěrnost rozhovoru. Celá společnost se pomalu vracela do města.

"Minulá zima byla chladná a tato je ještě chladnější. Toto léto ze Soromsetu nepřišli žádní mladí ani fargi, aby žádali o vstup do Inegban. Když léto dosáhlo vrcholu, poslala jsem do Soromsetu skupinu lovců, aby se podívali, co se tam děje. Město bylo mrtvé. Soromset již není. Zahynul stejně jako Ergetpe. Listy města jsou zvadlé a mrchožravé vrány roznášejí kosti Yilané, kteří tu žili. Tři města Yilané žila na plážích a v teplých vodách moře Isegnet, uzavřeného pevninou..."

Odmlčela se a Vainté větu dokončila za ni.

"Ergetpe zemřelo chladem. Soromset jej následoval. Pouze Inegban zůstává."

"Pouze Inegban zůstává a každou zimu je chlad blíže a blíže. Naše stáda řídnou a brzy nastane hlad."

"Alpéasak váš očekává."

"Vskutku to bude nutné - až přijde čas. Je zde však zapotřebí rozšířit pole ještě víc a rozplemenit stáda. Naším úkolem bude rozmnožit uruketo, ale to je pomalý proces a začali jsme příliš pozdě. Máme však určitou naději, že uspěje nově vyšlechtěný kmen. Jedinci z něj jsou menší než ten, s nímž jsem přijela, ale vyvíjejí se mnohem rychleji. Musíme jich mít dostatek, abychom během jediného léta dokázali přestěhovat celé město. A nyní mi ukaž, co naleznou občané Inegban, až dorazí do Alpéasaku."

"Naleznou toto," odpověděla Vainté, ukazujíc na mohutné kmeny, zdi, prorostlé úponky, a podlahové rohože města, táhnoucího s odsud na všechny strany. Déšť ustal; slunce se vynořilo a jiskřilo kapkami, zachycenými v listoví. Malsas pochvalně přikývla. Vainté ji uchopila za paži a přiměla ji otočit se kolem dokola.

"Tam za městem jsou pole. Už teď se plní zvířaty všech možných druhů, jež potěší oko i žaludek."

Vainté pokynula ozbrojeným strážným, aby šly před nimi, a tak kráčely loukami s pasoucími se stády k nejvzdálenějším polím. Vysokou branou, otevřenou v hradbě silných kmenů a trní, spatřily obrovitá těla urukub, požírajících zelené listy na pokraji džungle, a až sem doléhalo rachocení valounů v žaludcích, které rozmělněly a pomáhaly trávit ohromná množství zkonsumované potravy.

Malsas je chvíli tiše obdivovala, než se obrátila zpět a za mířila zase do srdce města.

"Dobře jsi stavěla, Vainté," pronesla ve chvíli, kdy se dostaly opět na doslech svého doprovodu. "Všechno jsi dělala dobře."

Vaintino gesto vděčného přijetí komplimentu bylo upřímné, i přes formálnost, jakou byla povinována. Chvála a uznání samotné Eistaa byly takovým vyznamenáním, že nemohla pomýšlet na žádnou žárlivost ani vzpouru. V tuto chvíli by oddaně následovala Malsas i na smrt. Nechaly se teď obklopit houfem ostatních a chvíli naslouchaly mínění jiných, neboť to byla jediná cesta, jak se učit a pamatovat. Ještě jednou však i temnějších stránkách života - ve chvíli, kdy procházely otvorem ve Stěně historie, neboť historie Stěny je historií smrti.

Mezi kruhem ambesedu a okruhem pláží zrození stála trnitá Stěna historie.

V ní byly vetknuty symboly, které měly význam pro obranu Yilané během celých jejich dějin. Skutečně jejich národ někdy využíval obří kraby, jako byli tito ve zdi, a choval je v oceánu jako ochránce samců, nosících mladé? Legendy to tvrdily, ale pokud mluvily pravdu, muselo to být v dobách, kdy čas byl pouhé vejce. Žahavé kopřivy a ostré trny, ty byly jistě i dřív používány stejným způsobem jako dnes. Ale co tyto skořápky gigantických škorpiónů? Nikdo je jaktěživ nespasil živé - a přece byly ty prastaré pozůstatky pečlivě a s úctou opatrovány a přeoopatrně přeneseny sem ze stěny v Inegban jako symbol kontinuity města.

Stěna však byla i novodobou historií, a tak do ní byla u vchodu blízko plážím vložena konzervovaná těla mrtvých hésotsan. Za nimi cenila tesáky řada lebek útočníků, pomocí hésotsan zabitých.

Na samém konci se nacházela sluncem vybělená lebka s kulatým temenem a prázdnými očními důlky. Byla obklopena hroty oštěpů a ostrými kamennými úlomky. Malsas se před ní zastavila a dala najevo údiv a žádost o vysvětlení.

"Jedno z ustuzou, která poskvrňovala tuto zemi. Všechny lebky, které zde vidíš, pocházejí ze zavšivených, srstí pokrytých a teple páchnoucích ustuzou, která nás ohrožovala a která jsme zabili. Tento bezejmenný druh z nich však byl nejhorší. S těmi ostrými kameny spáchal skutek, který je hrůznější než kterýkoli jiný."

"Zavraždili samce a děti." Malsas ta slova pronesla s mrazivostí, jakou má v sobě jenom smrt.

"Ano. Nalezli jsme je a zahubili je."

"Ovšem. Již vás netrápí?"

"Ne. Všichni jsou spolehlivě mrtví. Tento druh není místní, ale pochází ze severu. Vystopovali jsme je a pobili je, do posledního."

"Pak jsou tedy pláže bezpečné?"

"V každém směru kromě korálových útesů. Ty však rostou rychle a jsou už dost vysoké na to, aby zrody mohly začít. Brzy budou pláže bezpečné docela." Vainté přejela drápy ruky přes bělostnou lebku. "A budou bezpečné zvláště před těmi zabijáky dětí. Už nikdy nám nezpůsobí obtíže."

Řeč znamená život

Kapitola 13

Konzumace potravy byla toho odpoledne zvláštní - obřadná, na uvítanou Malsas a jejího štábu. Události tohoto druhu byly natolik vzácné, že je většina fargi dosud nikdy nezažila; vzrušeně pobíhaly kolem a celý den o tom rozčileně rozprávěly - ačkoli jejich společnice jen málokdy naslouchaly. Bylo to pro ně cosi nového a neobvyklého. V běžném každodenním životě se Yilané sice na jídlo těšili a rádi uléhali s plným žaludkem, vlastní konzumace však probíhala o samotě. Každý z nich v náležitou dobu předložil jednomu z připravovačů masa široký list a obdržel porci lahodně enzymaticky upraveného masa, které na nějakém klidném místě pozřel. Takto se s jídlem zacházelo odjakživa a fargi si nedokázaly představit, že by tomu mohlo být jinak. Jen velmi málo práce bylo toho dne uděláno, neboť obyvatelé města zaplnili ambesed, tlačili se ke stěnám a šplhali na nižší větve palisády v napjatém očekávání nevšední podívané. Poté, co Vainté a Malsas obhlédly město, vydaly se do ambesedu. Tam se Malsas seznámila postupně se všemi, kdo odpovídali za růst Alpéasaku, přičemž nejvíce času strávila s Vanalpé.

Když měla nově přichozí Eistaa dost informací, propustila funkcionáře města a obrátila se k Vainté.

"Teplé zdejšího slunce a růst nového města mi daly zapomenout na zimu v mé mysli. Navrátím se s těmito zprávami do Inegban. Jistě našim občanům trochu proteplí nadcházející zimu. Erefnaís hlásí, že uruketo je naložen a dostal dost žrádla, aby mohl kdykoli vyrazit. Najíme se a pak odjedu."

Vainté naznačila svůj zármutek z náhlého odjezdu. Malsas jí poděkovala, ale dala najevo, že na prodloužení pobytu není ani pomyslení.

"Chápu tvé pocity. Viděla jsem však již dost, abych si byla jista, že dílo je v dobrých rukou. A uruketo je navíc pomalý; nemohu promarnit ani jediný den. Najezme se. Znáš Alakensi, mou první poradkyni a efenselé. Dnes ti podá jídlo ona."

"Je mi ctí. Je mi velkou ctí," odpověděla Vainté, majíc na mysli pouze výsadu samu, a potlačila jakoukoli myšlenku na Alakensi, kterou znala odedávna. Byla to osoba nepříliš dobrého charakteru a se sklonem k nekalým pletichám.

"Dobrá." Malsas pokynula Vanalpé. "A nyní se najíme. Alakensi, která je mi ve všem nejbližší, nabídne Vainté jídlo. Ty, Vanalpé, za to, co jsi učinila pro růst tohoto města, za to, jak dobře jsi jej naplánovala a rozšířila, jsi vybrána, abys obsloužila mne."

Vanalpé byla náhle neschopna řeči jako mládě, jež právě vystoupilo z oceánu, a každíčkým pohybem dávala najevo nesmírnou hrdost a pýchu.

"Pro tuto speciální příležitost byla připravena dvě jídla," prozradila Vainté. "Jedno ze starého světa, jedno z nového."

"Staré a nové se v našich útrobach smísí stejně jako Inegban a Alpéasak," dodala Malsas.

Ozvaly se pochvalné výkřiky od těch, kdo stáli poblíž, neboť Malsas promluvila dobře a ten nápad byl natolik originální, že všichni cítili potřebu o něm hovořit. Vainté mlčela, dokud lidé kolem nezopakovali všem v ambesedu, co Malsas řekla.

"Maso z Entoban je urukub, vylíhlý pod sluncem Gendasi z vejce, jež sem bylo opatrně přivezeno, a vyrostlý na travinách Gendasi. Jsou tu i jiní jeho druhu, ale tento je největší a vy všichni jste jej mohli spatřit cestou kolem pastvin na mokřinách. Všichni jste obdivovali lesk jeho kůže, ladný oblouk krku, plnost kýty. To vše jste viděli."

Zaznělo pochvalné mručení, neboť většina z nich skutečně zahlédla malíčkou hlavu, zvedající se na dlouhém krku z vody a polykající stoh zelené vegetace, z níž ještě kapala voda.

"První urukub, který zde byl poražen, a přece je tak velký, že se všichni najedí do plnosti. Pro Malsas a všechny, kdo přijeli s ní, tu pak máme zvíře, které dosud neochutnaly, jelena s ostrými konci nohou, který žije pouze zde. Jídlo nyní začíná."

Ty dvě, které byly vybrány k obsluze, odspěchaly pryč, aby se záhy navrátily s tykvení plnými masa a poklekly, každá před tou Eistaa, které měla podat potravu. Malsas sáhla do tykve, vytáhla dlouhou kost s drobným kopýtkem na konci, z níž viselo chladné svěží maso, ukousla si velký kus a zvedla je do výše, aby na něj každý viděl.

"Urukub," zvolala a všichni, kdo ji slyšeli, reagovali na její vtip. Neboť i nejmenší z urukubových kostí by byla větší než celý tento tvor.

Vainté měla radost. Jídlo probíhalo dobře. Když skončily, omyly si ruce v tykvích s vodou, jež jim podržely jejich obřadní služebnice. Ceremonie skončila a ostatní se rozešli, aby se najedli ještě před soumrakem.

Na okamžik se obě Eistaa octly o samotě a Malsas mohla s Vainté hovořit zcela důvěrně. Mluvila tlumeným hlasem a její pohyby sotva naznačovaly jinak běžně užívaná gesta.

"Vše, co bylo dnes řečeno, je více než pravda. Každý zde pracuje tvrdě a ty nejvíc ze všech. Víím proto, že se ti budou hodit síly Dcer smrti, které jsem přivezla s sebou."

"Viděla jsem je. Budou použity."

"Užívej je, dokud nezemřou!" Malsasiny zuby hlasitě cvakly, aby dodaly náležitý důraz vyjádření. "Je jich víc a víc, a jako termiti podhlodávají základy našeho města. Postarej se, ať nesežerou i tohle ..."

"To zde není možné, ani trochu. Dala jsem jim všem těžkou a nebezpečnou práci. Takový je jejich osud zde."

"V tom případě jsme zajedno. Dobrá. A nyní ty, neúnavná a pracovitá Vainté. Jak ti můžeme ještě pomoci?"

"Nijak. Máme vše, co potřebujeme."

"O svých osobních potřebách nemluvíš, ale já víím, že dobrý pomocník se veliteli vždycky hodí. Je proto mým přáním, aby se síla mé ruky, má první ve všem, moje efenselé Alakensi, připojila k tvým krokům. Aby se stala tvým prvním rádcem a sdílela tvé úkoly, radosti i strasti."

Vainté se neodvážila vydat ani slůvko, učinit ani náznak pohybu, jinak by se prozradila výbuchem vzteku, který se jí zmocnil. Nemusela však hovořit. Malsas se jí podívala zpříma do očí a oběma bylo vše jasné. Její protivnice si dopřála

ještě jedno maličké a výsměšné gesto, jímž dala najevo své vítězství, pak se obrátila a vedla svou družinu k uruketo. Kdyby měla Vainté v té chvíli zbraň, byla by posla la smrtící šipku do zad vzdalující se Eistaa. Malsas si musela každické slovo tohoto rozhovoru pečlivě připravit ještě před příjezdem. Měla v Alpéasaku své zvědy, kteří ji informovali o všem, co se tu dělo. Bylo jí jasné, že Vainté jako zdejší Eistaa bude jen zdráhavě odevzdávat moc, na niž si již zvykla. Proto tu zůstane ta odporná Alakensi. Bude sedět vedle Vainté a špehovat ji - a hlásit každý je jí pohyb. Přítomnost Alakensi bude stálou připomínkou osudu, který Vainté čeká. Bude pracovat a stavět tohle město - a až ho postaví, bude odstavena, neboť všechno připadne Malsas.. Nyní si uvědomila, jak je vše připraveno; její osud je už dávno naplánován a zpečetěn. Od samého začátku věděla Malsas, jak to dopadne. Nechala Vainté pracovat a dít a budovat město - a spolu s ním i vlastní zkázu.

Vainté nevědomky zaryla prsty na nohou do podlahy a drásala ostrými drápy dřevo. Ne! Tak to nebude. Zpočátku nechtěla víc, než se povznést vlastní pílí, stát se jednou z těch, kdo vedou město, jednou ze sboru staré Eistaa. Ale teď už ne. Malsas zde nikdy vládnout nebude. Alakensi zemře; jmenování do funkce Vaintiny poradkyně bylo současně orkestrací smrti. Ještě přesně neví, jak to všechno udělá, ale ví, jak to dopadne. Inegban svírá zima, ale nad Alpéasakem září slunce. Tam vládne slabost, zatímco zde síly rostou. Alpéasak je její - a nikdo jí ho už nikdy nevezme.

Rozzuřená Vainté opustila ambesed a vydala se na procházku do nejbližších koutů města, kde ji potkala jen málokterá fargi - a i ta rychle uprchla před hněvem, který sálal z každického kroku Eistaa.

Jakýkoli pohyb, jež učinila, věstil smrt.

Došla ke strážnímu stanovišti vysoko nad přístavem, nyní opuštěnému. Stála tam v dlouhých se stínech a dívala se, jak dělnice nakládají poslední zbytky věcí, které měl uruketo odvézt. Závěrečná hromada se skládala z bezvládných těl zdejších jelenů. Vanalpé zdokonalila toxin, který se běžně užíval k omráčení velkých zvířat, když s nimi bylo potřeba nějak manipulovat. Nová látka neomračovala - ale ani nezabíjela; spíše přiváděla zvířata na pokraj smrti. Srdeční puls se dal u zasažených tvorů stěží rozpoznat a dýchání se značně zpomalilo. Takto upravené jeleny bylo možno odvézt přes oceán do Inegban bez vody a jídla, aby poskytl potravu pro hladovějící občany starého města. Bylo Vaintiným vroucí přáním, a Eistaa Alpéasaku je vyslovila nahlas, třebaže ji tu nikdo neposlouchal - nebo snad právě proto - aby se Malsas dostalo stejného zacházení.

Aby ležela mrtvá, ale ne docela mrtvá, až do konce času.

Jakmile uruketo za soumraku opustil přístav, vrátila se Vainté tiše a sama houstnoucí tmou a přestože ji hněv docela neopustil, okamžitě upadla do tvrdého spánku.

Spánek z její mysli vypláchl nenávist, ale ne úplně; kdesi vzadu stále byla a číhala na vhodnou příležitost k návratu.

Těm, kteří ji spatřili v ambesedu, se ale jevila stejná jako vždy. Stačilo však, aby jen koutkem oka zachytila Alakensi a musela se odvrátit, ztuhlá záští. Nedokázala se ovládat dlouho, jak už mnozí její bližní objevili. Tentokrát měla tu smůlu Enge.

"Mám malou žádost, Eistaa," pronesla.

"Zamítá se. Od tebe a těch tvých živých mrtvol chci jenom práci."

"Dosud jsi nikdy nebyla krutá bez příčiny," namítla klidně Enge. "Domnívala jsem se, že před Eistaa jsou si všichni občané rovni."

"Přesně tak. Rozhodla jsem se totiž, že Dcery smrti již nejsou občany. Jste pracovní zvířata. Budete pracovat, dokud nepadnete; takový bude váš osud." Na povrch se prodrala jakási vzpomínka, dlouho odsouvaná stranou mnoha jinými, naléhavějšími úkoly. Engina přítomnost ji vyvolala. "Ta ustuzou, která jsi učila mluvit. Co je s nimi? Čas uplynul, hodně času."

"Je zapotřebí více času, to byla prosba, kterou jsem ti chtěla přednést. Více - anebo žádný."

"Vysvětlí to."

"Každého rána začínám pracovat s ustuzou v naději, že tento den si už konečně porozumíme. Každého večera je opouštím s pocitem, že jen mrhám časem a námahou. Ta samice je inteligentní - ale je to skutečně intelligence, co žene elinou po městě a nutí je, aby zabíjelo myši? Její chování vypadá jako řízené nějakou inteligencí, a přece tomu tak není."

"A co ten samec?"

"Je hloupý, jako všichni samci. Neodpovídá, dokonce ani když je bit. Jen sedí a tiše civí. Ale samice, stejně jako elinou, - reaguje na laskavé zacházení a je milá. Jenže po celé té dlouhé době dokáže říci jen pár vět, obvykle zcela špatně a úplně vždycky se špatnými gesty. Musela se je naučit stejně, jako se jim učí čluny a téměř jistě pro ni nic neznamenají."

"Nemám z toho radost," pronesla Vainté a opravdu neměla. Enge mohla po celou tu dobu pracovat na polích; její pracovní síla tak přišla nazmar. Důvody, proč se snažit o komunikaci s ustuzou, již přestaly být důležité. Tito tvorové je již neohrožovali - zatímco ostatní ano. Ale přestože nebezpečí pominulo, intelektuální zájem zůstal. Vyslovila nahlas otázku, která ji vrtala hlavou.

"Pokud se ti tvorové nedokážou naučit Yilané - naučila ses ty jejich jazyku?"

Enge dala křečovitým zavlžením celého těla najevo zoufalství a pochybnosti. "To je další otázka, na niž nedokážu odpovědět. Zpočátku jsem je považovala za ambenin, věci bez řeči, které nedovedou komunikovat. Ale dnes na ně pohlížím jako na ugunin ..."

"Nemožné!" zavrhl Vainté ten nápad. "Jak by mohla nějaká bytost komunikovat, aniž by dávala a přijímala informace? Dáváš mi hádanky - ne odpovědi."

"Já vím a je mi to líto, ale nevím, jak je nazvat jinak. Jejich zvuky a pohyby nenaznačují žádný systém. Snažila jsem se tomu přijít na kloub; naučila jsem se celé tisíce jejich pohybů a zvuků. Ani jeden z nich však nemá žádný význam. Bylo to obtížné, jsou tak matní a skoro se ne hýbou. Nakonec jsem začala věřit - je to jen má teorie - že musejí mít jinou, vyšší úroveň komunikace, která nám zůstane navždy uzavřena. Nemám ponětí, co by to mohlo být. Slyšela jsem teorie o mentálním vyzařování, kdy spolu mozky hovoří přímo bez prostřednictví těla. Možná vysílají rádiové vlny. Kdyby byl

ve městě nějaký fyzik, třeba bychom na tuto otázku dokázali odpovědět."

Vainté vyjádřila zoufalství, pochybnost a nedůvěru a Enge ihned zmlkla.

"Pokaždé mne něčím překvapíš, Enge. Toto město přišlo o prvotřídní mozek, když jsi zasvětila svou existenci té tvé ohavné filosofii. Nyní však tvé experimenty a očekávání patrně skončí. Podívám se na tvá ustuzou a sama rozhodnu, co bude dál." Vainté spatřila opodál stojící Stallan a pokynula jí, aby se k nim připojila.

Vainté kráčela napřed a Enge a Stallan ji následovaly. Když se přiblížily k věžeňské cele, Stallan si pospíšila kupředu, aby otevřela zahrazený vchod. Vainté se protáhla kolem ní a upřeně si prohlížela mladá ustuzou, zatím co Stallan stála v pohotovosti pro případ, že by tvorové zaútočili. Samice dřepěla na zemi, ale rty měla stažené a ukazovala zuby a ve Vainté narůstal hněv, neboť se bez pochyby jednalo o hrozbu. Malý samec se opíral o zadní stěnu v nehybném, ochablém mlčení.

Vainté houkla na Erige. "Předved' nám, co umějí," na řídila.

* * *

Když Kerrick zaslechl skřípění zástrčky, která zajišťovala dveře, vyskočil a přitiskl se zády ke zdi, jistý si, jako vždy, že nadešel den smrti. Ysel se mu už proto začínala smát.

"Hloupý chlapec," říkala a třela si pritom škrábance na oholené hlavě. "Pořád se bojí. Jako dítě. Marag nám nosí jídlo a hraje s námi hry ..."

"Murgu přinášejí smrt a jednoho dne nás zabijí."

"Hloupý." Hodila po něm slupku od ovoce a s úsměvem se obrátila k tomu, kdo je navštívil.

Byl to divný marag, ten, který vstoupil první. Těžce dusal a Yselin úsměv povadl. Ale ten známý marag byl hned za tím prvním, spolu s tím surovým, a Yselin úsměv se zase rozšířil. Byl to prostě stejný den jako všechny před tím.

Ysel byla líná a nepřiliš bystré děvčátko.

"Promluvte na mne," nařídila Vainté a stoupla si před ustuzou. Potom opakovala pomalu a s důrazem na každé slovo, jako by hovořila k mladé fargi: "Promluvte ... na ... mne!"

"Prosím, nech mne to zkusit," požádala Enge s pokorným gestem. "Dokážu od něj získat odpověď."

"Už ani jednou. Pokud ten tvor neumí mluvit, pak vše skončí. Už bylo promarněno až příliš mnoho času." Vainté se obrátila zpět k mladé ustuzou a vyjádřila se jasně, absolutně a křísťálově jasně.

"Toto je má osobní žádost - a je nanejvýš naléhavá. Budeš nyní mluvit a budeš mluvit stejně jako kterákoli Yılané.

Pokud tak učiníš, budeš dál žít a růst. Řeč znamená růst - řeč znamená život - rozumíš?"

Ysel rozuměla - přinejmenším si byla vědoma emocionálního náboje této hrozby - a strach, tak dávno zapomenutý, se navrátil.

"Je pro mne těžké mluvit, prosím." Ale slova Tanu nevyvolala u toho velkého ošklivého tvora, jež se nad ní tyčil, žádnou odpověď. Musí si vzpomenout, čemu ji učili. Snažila se, snažila se jak nejvíc mohla a svá slova doprovodila i jakýmsi pohyby.

"has leibe éné uu ... " Vainté byla zaražena a zmatena. "Je to řeč? Co to říká? Nemůže to přece znamenat ,Stará samice je stále zručnější'."

Enge nebyla zaražena O nic méně. "Možná říká, že rostoucí ohebnost přidává samicím léta."

Přestože se Vainté pokusila nějak pochopit i tento výklad, míra trpělivosti v ní záhy přetekla. Možná, že někdy jindy by přijala i tento pokus, jakkoli byl jeho výsledek žalostný, jako znamení, že se toto ustuzou skutečně učí mluvit. Ale dnes ne. Ne po včerejších urážkách a s tou rozčilující Alakensi v patách. To už bylo příliš - a to se ještě dokonce snažila být k tomu nechutnému chlupatému zvířeti zdvořilá. Chňapla po něm, uchopila jej předními končetinami a zvedla jej do vzduchu před sebe, třásla s ním a zuřivě na něj řvala, nařizujíc mu promluvit.

Ten tvor se však o to ani nepokusil. Namísto toho jen zavřel oči a uvolnil z nich vodu, zvrátil hlavu, otevřel doširoka tlamu a vydal zvířecí skřek, při němž Vainté zabořila hlava.

Vainté byla celá bez sebe a její mysl naplňovala slepá zášť:

Škubla hlavou, zabořila ostré, špičaté zuby do hrdla ustuzou a vši silou stiskla.

Do úst jí vystříkla horká krev a jí se nad tou chutí zvedl žaludek. Odhodila tělo a s chrchláním plivala krev. Stallan se maličko pohnula, naznačujíc tichý souhlas.

Pak se před její tváří octla tykev s vodou a Vainté ji vytrhla Enge z rukou a vypláchla si ústa, plivajíc a kašlajíc, načež si zbytek vody vylila na tvář.

Oslepivý vztek byl pryč a Vainté zase mohla uvažovat. Hrálo ji uspokojení nad tím, co vykonala. Ale ještě není konec. To druhé ustuzou zůstalo naživu - a až zemře, je ho druh bude vyhuben. Hbitě se otočila, postavila se nad Kerricka a měřila si ho zlostným zrakem.

"Teď ty, poslední," řekla a natáhla se po něm. Nemohl couvnout. Jeho tělo se však pohnulo a on promluvil.

"... esekakurud - esekylshan ... elel leibeibe ... " (podívej se na stranu)

Dávalo to zpočátku jen málo smyslu a Vainté pokročila, aby vykonala, co mělo být vykonáno. Pak se ale zastavila a podívala se ještě jednou a lépe na toho tvora. Trochu se skrčil, nebo se o to přinejmenším neohrabaně pokusil. Ale proč se takhle hýbe ze strany na stranu? To nedávalo smysl. Pak jí to došlo - ten tvor samozřejmě nemá ocas, takže nemůže náležitě provést zdvih. Ale pokud to skutečně měl být zdvih ocasu, pak se tvor možná pokoušel sdělit pocit maximum-nechuť, a také maximum-řeč-přání.. Jednotlivé kousky do sebe začínaly zapadat a nakonec Vainté jásavě vykřikla.

"Rozumíš mu, Enge? Podívej - dělá to znovu!"

Ustuzou - sice neohrabaně, ale teď už zcela jasně, dost jasně, aby mu bylo rozumět - mluvilo.

"Velice moc nechci zemřít. Velice moc chci mluvit. Velmi dlouho, velmi silně."

"Nezabila jsi je," řekla Enge, když opustily místnost a Stallan za nimi zavřela dveře a zajistila je. "A přece jsi s tím druhým neměla slitování ..."

"To druhé nebylo k ničemu. Nyní vycvičíš to zbývající, neboť nám jednoho dne může hodit. Kolem nás mohou pobíhat i jiné smečky těch tvorů. Ale říkala jsi, že nikdy nepromluvílo?"

"Nikdy. Muselo být inteligentnější, než jsem si myslela. Celou dobu se na mne dívalo, ale nikdy nepromluvílo."

"Jsi lepší učitel, než sis myslela, Enge." Vainté, nyní spokojená, nešetřila chválou. "Tvou jedinou chybou bylo jen to, že jsi učila špatné ustuzou."

Místo masakru

Kapitola 14

Obloha byla jasně modrá, ale přes horský průsmyk přesto divoce vál vítr s jemnými vločkami sněhu. Palčivý severák, který se proháněl horami, sbíral bílou záplavu na okolních svazích a pak ji hnal ve velkých, mrazivých vlnách přes sedlo.

Herilak zápasil s bílým běsněním, opíraje se proti větru plnou vahou těla, a namáhavě klopýtal dál. Zlomila se mu levá sněžnice a tak musel jít ještě pomaleji. Kdyby však zastavil a chtěl závadu odstranit, zemřel by dřív, než by byl hotov. Vrávorat tedy dál, mohutný muž, zabalený do mnoha vrstev kožešin. Cítil, jak se příkré stoupání mění ve strmý sestup, ale šel dál, klopýtal a padal, ale pokaždé zase vstal, oprášil sněh z kožešin a pokračoval v cestě. Jakmile nechal horské sedlo za sebou a ze závějí se počaly vynořovat šedé kosti kamenů, pocítil, jak vítr slábne. Měl to za sebou. Ještě pár kroků a zbavil se větru docela, zaštitěn skálou. S úlevným povzdechem klesl k zemi a opřel se o drsný kámen, neboť výstup vyčerpal i jeho síly, třebaže nikterak malé.

Vrchní palčáky se leskly hladkou vrstvou ledu a sněhu a musel je oklepat, aby změkly a daly se vůbec stáhnout. Vnitřní teplou rukavicí si otřel z obočí a řas hrudky sněhu a zamžoural na údolí, jež mu leželo u nohou.

Bylo dobře chráněné a poskytovalo i jakési přístřeší zbytku zimujících obřích jelenů; černé tečky jejich stád za hlédli na úpatí protějších svahů. Přímě pod ním byl lesík vzrostlých stromů, které chránily louku a přilehlý potok. Potok, který v místě, kde pramenil, nikdy nezamrzal. Bylo to dobré místo k táboření a přečkání zimy, a okolní sammady jej znaly jako levrelag Amahast, tábořiště Amahastova sammadu. Amahast byl jeho příbuzným.

Jenže údolí pod ním bylo prázdné.

Herilak tu zprávu slyšel od lovce ze svého sammadu, který se setkal s lovcem ze sammadu Ulfadanova, a ten přísahal, že na tomto místě byl a že nemluví nic než pravdu. Herilakovi bylo jasné, že se musí přesvědčit sám. Vzal svůj oštěp, luk a šípy, potřel si tlusté tělo husím tukem, oblékl se do měkké bobří kůže srstí na tělo a na to si natáhl oděv z drsné kůže obřích jelenů. Na silné kožešinové boty připoutal sněžnice a byl připraven i na tu největší nepohodu. Cestoval nalehko, neboť musel jít rychle, a ve vaku na zádech měl sotva víc než jen trochu sušeného masa a váček rozdrcených žaludů a lesních plodin, ekkotazu.

Nyní našel, co hledal, ale potěšen z toho nebyl ani trochu. Sehnul se, aby opravil sněžnici a nabral přitom do úst hrst sněhu. Každou chvíli vzhledl od práce k prázdnému údolí pod sebou, jako by si chtěl znovu připomínat nepříjemnou pravdu. Zůstávalo prázdné.

Bylo k poledni, když skončil. Žvýkal kus sušeného masa a rozvažoval, co si dál počít. Neměl však na vybranou. Jakmile dojedl, vztyčil se - vysoký muž, o hlavu vyšší než ti největší z jeho sammadu - otřel si tuk ze splývajícího vousu a přehlédl údolí směrem, kterým se musí vypravit. Na jih. Vydal se tam, a jakmile vyrazil, už se ani jednou neohlédl na prázdné místo u pramene.

Kráčel celý den a zastavil se až ve chvíli, kdy na nebi začaly blikat první hvězdy. Zachumlal se do kožešin a chvíli upřeně pozoroval noční oblohu, než zavřel oči a upadl do spánku. Ale záhy jej cosi napadlo a tak je zase otevřel a začal na nebi hledat známé obrazce. Mastodonta, vrhajícího se na Lovce, jenž stojí s napřaženým oštěpem. Tu prohnutou řadu hvězd v Lovcově opasku. Nepřibyla tam jedna nová, hned vedle té prostřední? Není tak jasná jako ostatní, ale svítí právě dost na to, aby byla vidět v průzračném chladu zimní oblohy. Nebyl si docela jistý. Musel by to být tharm silného válečníka, aby se dostal na tak čestné místo a mohl propůjčit svou sílu Lovci. Nebyl si však jist, zda tam nebyla už dřív. Uprostřed přemítání zavřel oči a usnul.

Třetího dne odpoledne, po třech dnech pochodu od prvního ranního světla až do setmění, došel Herilak lesem k rychle tekoucí řece. Její proud byl tak bystrý, že si dosud uprostřed udržel pruh nezamrzlé vody. Šel tiše, jak to lovci obvykle činí, a jednou překvapil i stádečko jelenů. Rozprchli se před ním mezi stromy, rozhazující přitom kolem sebe gejzíry sněhu. Přinejmenším jeden z nich by byl snadnou kořistí - jenže Herilak nebyl na lovu. Aspoň ne na lovu jelenů. Po chvíli, kdy se prodíral hustým mlázím, se náhle zastavil a sehnul se k zemi. Na oku, ze střeva, upevněného mezi dvěma kořeny, visel uškrcený králík.

Šel dál, monotónně si zpěvoval a nechával oštěp chřastit o nízké větve. Toto bylo něco nového, co začalo těmi krutými zimami. V žádném z příběhů, které vyprávěli starci, nebyla zmínka, že by něco takového bylo zapotřebí. Nyní to bylo zapotřebí. Tanu zabil Tanu. Svět již nebyl tím svobodným místem, jímž kdysi býval a kde se lovci nemuseli bát jiných lovců.

Zakrátko ucítil pod nohama stezku, kterou kdosi ve sněhu vyšlapal. Když dorazil na nejbližší mýtinu, zastavil se, zabořil oštěp do navátého sněhu jako strom a sedl si na bobek vedle něj. Nemusel čekat dlouho.

Na druhé straně mýtiny se vynořil lovec, tichý jako obláček kouře. Oštěp měl v pohotovosti, ale sklonil jej, když spatřil Herilakovu sedící postavu. Herilak pomalu vstal a druhý lovec také zabodl oštěp a vykročil mu vstříc. Setkali se uprostřed mýtiny.

"Přišel jsem do vašich lovišť, ale nelovím zde," oznámil Herilak. "Zde loví Ulfadanův sammad. Ty jsi jeho sammadar." Ulfadan pokývl na souhlas. Jak naznačovalo jeho jméno, plavý vous měl dlouhý a sahal mu téměř až k pasu. "Ty jsi Herilak," opáčil. "Má neteř má za muže Alkose z tvého sammadu." Uvážil ten příbuzenský vztah a pak ukázal přes rameno k táboru. "Vezmeme oštěpy a půjdeme do mého stanu. Je teplejší než sníh."

Kráčeli tiše bok po boku, neboť nesluší se lovci, aby štěbetali jako pták, je-li na cestě. Řeka hnala své vody vedle nich, jak kráčeli stezkou, vyšlapanou na jejím zamrzlém břehu. Dorazili k místu, kde se řeka stáčela a v jejím ohybu stál zimní tábor sammadu, dvanáct velkých a bytelných stanů. Na louce za stany ryli do sněhu kly mastodonti a od tlam jim stoupal dech v oblacích páry, jak se snažili prohrabat k uschlé trávě, skryté v závěji. Ze stanů stoupaly k bezmračnému nebi proužky dýmu. Zazněl křik a kolem nich přeběhly děti, hrající nějakou hru. Byl to mírumilovný výjev, Herilakovi dobře známý; stejně vypadal i jeho sammad. Ulfadan odhrnul cíp kůže svého stanu a vedl hosta do tmy uvnitř. Tiše seděli, zatímco jim stařena nalévala do dřevěných pohárků roztavený sníh z nádoby z kůry, jež stála u ohně, a přihodila hrst bylin, aby nápoji dodala vůně. Lovci si hráli ruce o pohárky a srkali nálev, zatímco ženy štěbetaly, halily se do kožek a jedna po druhé opouštěly stan.

"Budeš jíst," oznámil Ulfadan, jakmile osaměli. "Po hostinnost Ulfadana je známa ve stanech Tanu od moře až k horám."

Slova obřadné formule tak docela neodpovídala velikosti nabídnuté porce - několika kouskům sušené ryby, staré a silně páchnoucí. Zima však byla dlouhá a jaro ještě daleko. Než přijde, zavládne ve stanech hlad.

Herilak vysál poslední kapky nápoje, hlučně přitom dávaje najevo vděčnost, a dokonce se mu podařilo i krknout, aby dokázal, jak bohatá byla krmě. Věděl, že nyní by měl pohovořit o lovu, počasí a stěhování stád, a teprve za dlouhý čas začít mluvit o účelu své návštěvy. Ale i tento pomalý zvyk, náročný na čas, se už začínal měnit.

"Matka ženy mého prvního syna je ženou Amahasta," oznámil Herilak. Ulfadan souhlasně pokývl; tento fakt mu byl znám. Všechny sammady v údolích těchto hor byly propojeny příbuzenskými svazky. "Byl jsem na místě, kde vždy táboří Amahastův sammad a to místo je prázdné."

Ulfadan potvrdil kývnutím i toto. "Minulého jara ode šli na jih; jejich cesta pokaždé vede tímto údolím. Viděli jsme, že polovina jejich mastodontů zahynula. Byla to zlá zima."

"Není neznámo, že nyní je každá zima zlá."

Ulfadan zamručel nešťastný souhlas. "Již se však nevrátili."

Herilak tu myšlenku v hlavě převracel ze strany na stranu a v duchu kráčel údolními dolů do nížin, pak na východ k moři.

"Odešli tedy k moři?"

"Každého roku nyní stavějí tábor u řeky nedaleko moře."

"Ale tohoto roku se nevrátili."

Nedostalo se mu jiné odpovědi než souhlasného mlčení. Něco se přihodilo nikdo neví co. Snad našel Amahastův sammad jiné zimoviště; nejeden sammad podlehl zimě a mnoho tábořišť tak bylo prázdných. Ta možnost tu byla. Jiná možnost však byla daleko pravděpodobnější: mohlo se jim přihodit něco mnohem horšího, něco, o čem nevědí zhola nic.

"Dny jsou krátké," pronesl Herilak a zvedl se. "A cesta je dlouhá."

Ulfadan vstal rovněž a sevřel ramena velkého lovce, aby mu vyjádřil svou podporu a sounáležitost. "K moři je v zimě dlouhá a osamělá cesta. Necht' na ní Ermanpadar chrání tvé kroky."

Nebylo více co říci. Herilak přitáhl kožešiny k tělu a ještě jednou ukázal oštěpem k jihu. Jakmile dosáhl plání, zrychlil krok; sníh tu byl zmrzlý a tvrdý. Zima teď zůstávala jeho jediným nepřítelem, neboť zledovatělá krajina byla pustá a bez života. Pouze jedinkrát za mnoho dní své cesty spatřil obřího jelena; byl vyhublý a zbědovaný a pronásledovala jej smečka dlouhozubů. Viděl, jak se všichni pohybují plání směrem k němu. Nedaleko se nacházelo malé návrší s ostrůvkem holých stromů a Herilak na něm zastavil, aby se díval.

Zraněný jelen rychle slábl, boky měl rozervané a kapala z něj krev. Když doklopýtal k návrší, zastavil se, příliš vyčerpán, než aby mohl dál, a napřáhl parohy proti svým pronásledovatelům. Hladoví dlouhozubi jej obklíčili, s nozdrami plnými pachy teplé krve zcela slepí k nebezpečí, které obří jelen stále ještě představoval. Jeden z dravců byl zachycen ostrými parohy a odhozen stranou; to však byla příležitost, na kterou čekal vůdce smečky. Skočil na svou kořist a ochromil ji, když jí na zadních nohách převal patní šlachy. Velké zvíře s bolestivým bučením kleslo k zemi a to byl jeho konec. Vůdce smečky, velký černý dlouhozub s hustou hřívou na hrdle a prsou, se stáhl a pustil k žrádlu ostatní. Bylo ho dost pro všechny.

V ten okamžik si také uvědomil cizí oči. Instinkt divokého zvířete mu napověděl, že je sledován. S vrčením se zvedl a obrátil hlavu k vrcholu pahorku, aby se zrak setkal s Herilakovým upřeným pohledem. Přikrčil a vydal se k lovcovi, do půli svahu a tak blízko, že Herilak snadno rozeznal sytou, strnule hledící žlut' jeho panenek.,

Ani muž však pohledem neuhnul. Nepohnul tělem, ani oštěpem, avšak svým mlčením vysílal tichou zprávu. Dlouhozubi mohou jít svou cestou a on si půjde svou. Bude-li napaden, zabije; vůdce smečky věděl, co dokáže oštěp. Žluté oči opětovaly pohled a zvíře patrně pochopilo sdělení, protože se náhle obrátilo a vrátilo se zpět k hostině. Nyní si naplní břicho; jeho druhové mu již udělali místo. Než však vůdce zabořil čumák do teplého masa, bleskl ještě pohledem k návrší. Prostor pod stromy však byl prázdný. Zvíře s oštěpem zmizelo. Dlouhozub sklonil hlavu a pustil se do jídla. Celé dva dny zuřila sněhová bouře a věznila Herilaka v bezpečí jeho kožešin. Většinu času prospal, pokoušeje se sníst co nejméně z tenčící se zásoby potravin. Musel však jíst, pokud nechtěl zemřít chladem a vyčerpáním. Když bouře konečně skončila, pokračoval v cestě. Později téhož dne měl štěstí a narazil na čerstvou králičí stopu. Zastrčil si oštěp

za pruh kůže na zádech a založil šíp do luku. Tu noc hodoval u ohně na čerstvém mase. Najedl se dosyta a ještě víc, zůstáváje vzhůru dlouho do noci, a s hlavou, padající únavou, opékal poslední zbytky úlovku.

Zde, daleko na jihu, leželo na zemi méně sněhu, ale mráz vrcholící zimy tu nebyl o nic slabší než v horách. Pod nohama mu chrupala zmrzlá tráva říčního břehu. Když za slechl nějaký zvuk, zastavil se, přiložil dlaň k uchu a chvíli pozorně naslouchal. Ano, zněl tu ten vzdálený šepot. Zvuk příboje, vln, narážejících do pláže. Zvuk moře.

Pokračoval v cestě, ale teď mu pod nohama nechruplo jediné stéblo. Oštěp měl v pohotovosti a oči opatrně pročesávaly okolí a pátraly po náznaku jakéhokoli nebezpečí.

Nebezpečí už však bylo dávno to tam. Pod šedou zimní oblohou se před ním rozkládala louka, posetá kostmi mastodontů. V jejich vysoko klenutých žebrech vzdychal studený zimní vítr, studený jako sama smrt. Mrchožrouti už dávno skončili svou práci a po nich i vrány a mořští ptáci. A právě tady, za mastodonty, našel Herilak první pozůstatky Tanu. Dolní čelist mu ztvrdla, oči se zúžily do tenkých štěrbin, když zaznamenal další a další kostry, rozseté po říčním břehu. Bylo to místo masakru, místo smrti.

K čemu zde došlo? Mrtví jsou všichni, celý sammad, tolik bylo jisté od začátku. Kostry dětí i dospělých ležely tam, kam těla dopadla. Ale co je zahubilo? Který nepřítel je napadl a vyvraždil? Jiný sammad? Nemožné; Tanu by byli vzali mastodonty a stany, nespokojili by se s pouhým pobitím majitelů. Stany tu stále ještě ležely, většinou sbalené a naložené na saních, jež se válely vedle koster mastodontů. Tento sammad právě sbalil letní tábor a chystal se k odjezdu, když jej zastihla smrt. Herilak pátral dál, a záhy spatřil v jedné z největších tanuských koster jakýsi kovový záblesk. Odložil s úctou kosti stranou a zvedl zrezivělý nůž z nebeského kovu. Odškrábl rez a pohlédl na ornamenty, vyryté do kovu, ornamenty, které tak dobře znal. Oštěp mu upadl na zmrzlou zem, jak uchopil nůž oběma rukama, vyhodil jej do výšky a zavyl žalem. S očima plnými slz hlasitě vykřičel svou bolest a hněv.

Amahast je mrtev. Jeho žena, Herilakova sestra, mrtva. Jejich děti, ženy, vysocí a silní lovci. Mrtví, všichni mrtví. Amahastova sammadu již není.

Herilak pohodil hlavou, aby vytřásl z očí slzy, a zuřivě zavřel, jak lítost v jeho nitru vystřídala spalující hněv. Nyní musí najít vrahy. Hluboko skloněný chodil sem a tam, pátraje na zemi, aniž věděl po čem. Činil to však pečlivě a dobře, jak to dokáže jen lovec. Tak jej zastihla noc a on se uložil k odpočinku vedle Amahastových kostí a pátral mezi hvězdami na obloze po tharmu mrtvého lovce. Bude tam, tím si byl jist, jako jedna z nejjasnějších hvězd.

Následujícího rána konečně našel, co hledal. Zprvu to vypadalo jen jako kus roztrhané kůže, jakých se tu válelo bezpočet. Když však za zmrzlé černé zbytky zatáhl, spatřil uvnitř kosti. Opatrně, aby je nepoškodil ještě víc, odstranil ztuhlou kůži. Dlouho předtím, než skončil, bylo, zřejmě, co vlastně našel; přesto pokračoval dál, dokud neodkryl i poslední z drobných kůstek.

Byl to dlouhý, štíhlý tvor, s malými nohama, při chůzi nepříliš praktickýma. Mnoho, až příliš mnoho žeber a více článků páteře, než se vůbec zdálo možné.

Nějaký druh maraga, o tom nemohlo být pochyb; už několikrát spatřil jejich kostry. Nepatřil sem však, protože murgu nedokázali žít tak daleko od teplého jihu.

Jih? Dává to smysl? Herilak se zvedl a pohlédl k západu, odkud přišel. Tam žádní murgu nejsou, to by bylo nemožné. - Pomalu se otáčel na sever a v duchu viděl chladný sníh a led, jak se táhne do nedohledna. Tam žijí Paramutan, velmi podobní Tanu, třebaže hovoří jiným jazykem. Ale těch je velmi málo a jen zřídka se pouštějí na jih. Bojují jen proti zimě, ne proti Tanu ani proti sobě navzájem. Na východě, tam je jen oceán - nic jiného.

Ale z jihu, z horkého jihu, odtud murgu mohli přijít. Mohli přinést smrt a zase odejít. Jih.

Herilak poklekl do studeného písku a pečlivě si vrýval do paměti každický detail maragovy kostry, až si pamatoval i tu poslední kůstku a mohl by kostru nakreslit klackem do písku.

Nato vstal a rozdrtil křehké pozůstatky patou. Obrátil se a bez jediného ohlednutí se vydal nazpět.

Umění přežít

Kapitola 15

Kerrick si nikdy neuvědomil, že si zachránil život pouze díky svému věku. Ne že by jej Vainté ušetřila, protože byl příliš mladý; cítila nesmírný odpor k ustouzení jakéhokoli věku a jen by ji potěšilo, kdyby ti tvorové pomřeli všichni. Ysel však byla příliš stará, než aby dokázala přirozeně reagovat na nový jazyk, zvláště pokud byl tak složitý jako Yilané. Pro ni byl jedinou možností jak mluvit marbak, a často se spolu s ostatními ženami chichotala, když jejich tábor navštívili lovci z Ledových hor a hovořili tak špatně, že se jim sotva dalo rozumět. Pro ni to zavinila prostě hloupost lovců, protože každý inteligentní Tanu samozřejmě mluvil marbacky. Nejevila proto žádný zájem učít se Yilané a spokojila se s několika slůvky, které si mechanicky zapamatovala. Byly to jen směšné zvuky, ale kdy je vyslovila, marag byl spokojený a dal jí najíst. Někdy si dokonce vzpomněla a doprovodila svá slova pohyby. Všechno to byla prostě jen hloupá hra - a toto své přesvědčení Ysel zaplatila životem.

Kerrick o jazyce nikdy nepřemýšlel jako o něčem své bytném; chtěl prostě jen rozumět a odpovídat. Byl ještě dost mladý, aby se mohl naučit nové řeči bez vědomého úsilí, pouhým nasloucháním a pozorováním. Kdyby mu byl někdo řekl, že v jazyce Yilané existují tisíce různých pojmů a že je lze zkombinovat více než 125 miliardami různých způsobů, byl by jen pokrčil rameny. Čísla pro něj neměla žádný význam; nedokázal si představit větší množství než dvacet, počet mužů. Co se naučil, naučil se bez vědomého úsilí. Nyní však, jak lekce pokračovaly, obracela Enge jeho pozornost k různým pojmům a spojením, k různým způsobům, jak něco popsat, a nutila jej neobratně opakovat příslušné pohyby, dokud je dokonale nezvládl.

Vzhledem k tomu, že nedokázal měnit barvu kůže, učila ho Enge komunikaci, jež byla nazývána hovor za šera. V husté džungli nebo za svítání či za soumraku se Yılané dorozumívali bez pomoci barev, upřesňující význam sdělení dalšími slovy nebo gesty.

Každého rána svého pobytu v zajetí očekával Kerrick smrt, jakmile se otevřely dveře. Až příliš dobře si pamatoval masakr svého sammadu, vyvraždění všeho živého - mužů, žen, dětí - dokonce i mastodontů. I on a Ysel budou jednoho dne zabiti; nebylo vyhnutí. Pokaždé, když ráno ten ohavný marag přinesl jídlo namísto smrti, věděl, že se jejich smrt o den odkládá. Poté tiše přihlížel a snažil se nesmát, jak ta hloupá Ysel dělá chybu za chybou. Měl však hrdost lovce a nepomohl jí ani maragovi, neodpověděl, když byl tázan a snažil se přijímat rány, které následovaly, tiše a statečně jako pravý lovec.

Uplynulo mnoho dní a on zjistil, že rozumí leccemu z věcí, které Enge říkala tomu druhému maragovi, tomu, kterého nenáviděl ze všech nejvíc, neboť ho tloukl a svazoval. Jeho mlčení se tím stalo ještě důležitějším, neboť jen tak si mohl uchovat své tajemství, maličký úspěch tam, kde dosud byl jen nezdar a katastrofální porážka.

A pak Vainté zabila dívku. Nijak ji nelitoval; byla hloupá a zasloužila si skončit stejně jako zbytek sammadu. Až ve chvíli, kdy se Vainté zmocnila jeho a z tlamy jí ještě kapala krev, teprve tehdy jej statečnost lovce opustila. Lovil dosud pouze jednou a nebyl zatím přijat mezi lovce, tak později v duchu omlouval svou slabost, neschopnost přijmout smrt z těch ostrých a strašlivých zubů. Ve skutečnosti byl v tu chvíli vyděšen úplně stejně jako tenkrát, když vytáhl z vody maraga, nabodnutého na hrotu oštěpu. Promluvil ve smrtelném strachu, aniž si příliš uvědomoval, co dělá, a promluvil tak dobře, že si zachránil život.

Přesto mu bylo jasné, že jednoho dne stejně zemře, až se jej murgu nabaží. Ale ten den ležel někde v budoucnosti a pro tuto chvíli si dovolil, poprvé od chvíle, kdy sem byl přivlečen, malou jiskřičku naděje. Každým dnem rozuměl o něco více a hovořil lépe. I stále ještě nevykročil z místnosti, v níž jej drželi. Jednoho dne ho z ní však pustí, ledaže by ho nechali prožít zbytek jeho dnů v tomto vězení, a jakmile se octne venku, uteče. Murgu se kolébají, nechodí, a on si byl jist, že by dokázal běžet rychleji než oni - pokud vůbec dovedou běžet.

To byla jeho tajná naděje; v jejím zájmu dělal vše, co po něm jeho věznitelé chtěli a doufal, že na jeho dřívější odbojnost záhy zapomene.

Každý den začínal stejně. Stallan otevřela dveře a vdusala dovnitř. Kerrick pečlivě skrýval svůj odpor k tomuto ohavnému stvoření. Třebaže se již dávno nevzpíral, mrštila jím lovkyně i tak pokaždé na podlahu a bolestivě si mu klekla na záda, jak mu na kotníky a zápěstí přikládala ta živá pouta. Stallan mu pak přejela po hlavě ostrou strunou, aby mu oholila strniště vlasů, a obvykle mu přitom seděla i kůži. Enge dorazila později s ovocem a rosolovitým masem, které se nakonec donutil jíst. Maso znamená sílu. Kerrick na Stallan nikdy nepromluvil, ledaže jej ten tvor udeřil a požadoval nějakou odpověď, což se stávalo velmi zřídka. Kerrickovi bylo jasné, že nějakého soucitu se od tohoto ošklivého, chraplavě hovořícího tvora nedočká.

Ale Enge, to bylo něco docela jiného. Ostrým zrakem lovce ji bedlivě sledoval a zjistil, že reaguje jinak než ostatní murgu. Jedním takovým momentem byla bolest a lítost, kterou vyjádřila, když zabili dívku. Stallan se z toho radovala a tleskala tomu činu. Jednou za dlouhý čas přicházela Enge spolu se Stallan. Kerrickovo vyjadřování se zlepšovalo a když si byl konečně jist, že dokáže říci přesně to, co potřebuje, začal každé ráno soustředěně sledovat, kdo se objeví. Pokud vstoupila samotná Stallan, pustil celou záležitost z hlavy až do příštího rána.

Tak to šlo dál až do dne, kdy s lovkyní vešla i Enge. Kerrick neřekl nic, ale napjal tělo, takže s ním Stallan zacházela drsněji než obvykle. Když mu škrbnutím natáhla paže a začala mu utahovat chladná pouta, promluvil.

"Proč mne svazuješ a působíš mi bolest? Nemohu ti ublížit."

Stallaninou jedinou odpovědí byl posunek znechucení a rána do hlavy. Koutkem oka však viděl, že Enge přihlíží.

"Špatně se mi mluví, když mám pouta," namítl.

"Stallan," ozvala se Enge, "je pravda, co ten tvor říká."

"Zaútočil na tebe, copak jsi už zapoměla?"

"Nezapoměla, ale to bylo jen poprvé. A ty si jistě pamatuješ, že se to stalo ve chvíli, kdy jsem ublížila té samici."

Obrátila se ke Kerrickovi. "Pokusíš se mne ještě někdy zranit?"

"Nikdy. Jsi můj učitel. Vím, že když budu mluvit, odměníš mne jídlem a neublížíš mi."

"Je to div, že se ustuzou dokáže naučit mluvit - ale přesto je to stále divoký a nebezpečný tvor a je nutno mít se před ním na pozoru." Stallan byla neoblomná. "Vainté mne pověřila dozorem a já budu poslušna jejích příkazů."

"Poslechni je, ale trochu si je pouprav. Uvolni mu alespoň nohy. Bude se mu mluvit líp."

Nakonec Stallan neochotně souhlasila a toho dne pracoval Kerrick zvlášť usilovně, neboť učinil první krok svého tajného plánu.

Neexistoval způsob, jak počítat dny strávené ve vězení, a Kerricka plynoucí čas ani příliš nezajímal. Dokud žil na severu se svým sammadem, zima a léto se od sebe výrazně lišily a s ohledem na lov bylo nutno vědět, který čas roku právě je.

Tady, v nikdy nekončícím horku, však na toku času nijak nezáleželo. Občas na průhlednou kůži místnosti nahoře zabubnoval déšť, zatímco jindy prostor potměl mraky. Kerrick věděl jen tolik, že od Yseliny smrti uplynulo hodně času, když byla jednoho dne obvyklá denní lekce přerušena. Zarachocení zámku zvenčí je překvapilo oba a tak se obrátili k otevírajícím se dveřím. K tu to zajímavou změnu vítal, dokud se ve vchodu neobjevila Vainté.

Přestože se murgu značně podobali jeden druhému, naučil se mezi nimi rozlišovat. A Vainté byla tvor, na kterého nikdy nemohl zapomenout. Automaticky naznačil podřízenost a úctu a čekal, až k němu ztěžka dokráčí přes místnost. Měla dobrou náladu a to jej potěšilo.

"Dobře cvičíš své zvíře, Enge. Spousta hloupých fargi neodpovídá tak rychle a zřetelně jako tvůj svěřenec. Ať ještě promluví."

"Můžeš si s ním promluvit sama."

"Vážně? Tomu nevěřím. Ale vlastně je to totéž, jako dávat povely člunu; ten na ně také reaguje." Obrátila se ke Kerrickovi a pronesla jasně a pomalu: "Běž doleva, člune běž."

"Nejsem člun, ale mohu jít doleva."

Pomalů přešel žadáným směrem, zatímco Vainté dávala najevo směsici úžasu a potěšení.

"Postav se přede mně. Pověz mi, jaké máš jméno."

"Kerrick."

"To nic neznamená. Jsi ustuzou a tak je nedovedeš správně vyslovit. Musí se to vyslovovat Ekerik."

Vainté nedokázala pochopit, že jméno může tvořit zvuk, který jinak nemá další význam. Přidala tedy příslušné gesto a celý výraz pak znamenal pomalý-hloupý. Kerrick si víc nezasloužil.

"Ekerik," opakoval, a pak ještě jednou s příslušným gestem, "Pomalý-hloupý."

"Mluví skoro tak dobře jako fargi," pochválila jej Vainté. "Ale podívej, jak nejasně to zní, to Pomalý-hloupý."

"Lépe to udělat nemůže," hájila svého žáka Enge. "Nemá ocas, a tak nemůže provést přesně pohyb. Ale po dívej, naučil se sám ono zakroucení, které je tak podobné našemu gestu ocasem, že už víc být nemůže."

"Budu toho tvora brzo potřebovat. Uruketo přivezl z Inegban Zhekak, aby pomáhala Vanalpé. Je marnivá a tlustá - ale vlastní nejlepší mozek vědce v Entoban. Musí zde zůstat, protože její pomoc naléhavě potřebujeme. Proto bych ji ráda rozptýlila, jak to jen půjde. Postaráš se, aby ji tohle ustuzou zaujalo. Pohled na mluvící ustuzou ji potěší a ona zůstane s námi."

Kerrick vyjádřil pouze uctívou pozornost, neboť se Eistaa obrátila k němu. Na rozdíl od Yílané, u nichž myšlenka automaticky znamenala slova, mohl snadno i lhát. Vainté si jej chladně změřila.

"Vypadá zaneřáděně. Je nutno je umýt."

"Myje se každý den. Toto je jeho přirozená barva."

"Nechutné. Stejně tak jeho penis. Nemůžeš je donutit, aby jej zatáhlo do vaku?"

"Žádný vak nemá."

"Pak nech nějaký zhotovit a připevni mu jej. Ať má tutéž barvu jako kůže ustuzou, aby nikdo nepoznal rozdíl. A proč má tak poškrábanou lebku?"

"Denně mu holíme srst. Sama jsi to nařídila."

"Ovšemže jsem to nařídila - ale nenařídila jsem, abyste z toho ohavného tvora seděli i kůži. Promluv s Vanalpé a řekni jí, ať vymyslí nějaký lepší způsob. Učiň tak hned."

Jak odcházely, Kerrick dal najevo pouze pokorné díky a nejvyšší možnou úctu. Teprve když osaměl a zámek na dveřích zapadl, dovolil si vzpřímít páteř a nahlas se rozesmát. Byl to velmi tvrdý svět, ale ve svých devíti letech se v něm dobře naučil přežívat.

Vanalpé dorazila ještě téhož dne, vedená Stallan a následovaná obvyklým zástupem asistentek a dychtivých fargi. Bylo jich příliš mnoho, než aby se všechny vešly do místnosti, a Vanalpé je s výjimkou jediné vykávala na chodbu. Zbylá asistentka odložila rance a nádoby na podlahu a Vanalpé si šla obhlédnout Kerricka.

"Nikdy jsem živý exemplář neviděla," přiznala. "Ale znám ty tvory dobře. Prováděla jsem pitvu toho druhého."

Při těch slovech stála Kerrickovi za zády, takže chlapec pochytil jen část věty. Stejně by jí však nerozuměl, neboť výraz Yílané pro pitvu se vymykal jeho chápání, třebaže byl velmi doslovný - řezat-mrtvé- maso- a-učit-se.

"Pověz mi, Stallan, opravdu dovede mluvit?"

"Je to jen zvíře." Stallan nesdílěla všeobecný zájem o ustuzou a ráda by je viděla mrtvé. Řídila se však rozkazy a neubližovala mu.

"Mluv!" nařídila Vanalpé.

"Co chceš, abych řekl?"

"Báječné," řekla Vanalpé a okamžitě ztratila zájem. "Čím jste odstraňovali tu srst?"

"Strunovým nožem."

"Velmi nečisté. Vždyť jste z něj dřeli kůži. Takové nástroje jsou vhodné tak leda na krájení masa. Přines mi unutakh."

Asistentka zatřepala nádobkou a na Vanalpinu dlaň vypadl hnědý, plži podobný tvor. "Používám jej na přípravu vzorků. Stráví srst, ale ne kůži. Zatím jsem jej však zkoušela jen na mrtvých vzorcích. Uvidíme, jak bude účinkovat na živém."

Stallan povalila Kerricka na podlahu a přitiskla jej k zemi, zatímco Vanalpé přiměla št'oucháním unutakh, aby se rozvinul a položila jej na chlapcovu lebku. Otřásl se při tom studeném, slizkém doteku a Yílané vyjádřily své po bavení. Tvor se mu pomalu plazil po kůži.

"Výborně," pochválila si Vanalpé. "Tkáň je nedotčená, srst zmizela. A teď k dalšímu problému. Ten tvor samozřejmě potřebuje vak. Mám zde kus vydělané kůže, odstín souhlasí téměř dokonale. Stačí jen odříznout správný kus a připevnit jej na místo. Už jsem přichystala upravené obvazy, kterými vak přichytím k pokožce ustuzou. Dobrá. Ať vstane."

Kerrick měl z toho hrubého a urážlivého zacházení slzy na krajíčku, ale potlačil je. Murgu jej plakat neuvidí. Unutakh se mu zatím přeplazil po čele na oko. Když se posunul dál, vrhl Kerrick pohled na malou zástěrku, již mu právě připevňovali. Nebolelo to a záhy na to zapomněl, neboť se plž právě sunul přes brvy druhého oka.

Nikdy za celý svůj život nezjistil, že ten kus oděvu pochází z konzervované a dobře vyčištěné kůže Ysel, dívky, kterou zabili před jeho očima.

Kapitola 16

"Přemýšlela jsem dlouho o tvém postavení," prohlásila Enge. "Došla jsem k nevyhnutelnému závěru, že jsi nejnížší z nejnížších."

"Jsem nejnížší z nejnížších," souhlasil Kerrick, pokoušeje se soustředit na slova a ignorovat unutakh, který se mu pomalu plazil po holé hlavě. Čistil mu tímto způsobem lebku teprve třetí den a Kerrickovi to stále připadalo odporné. Dychtivě se těšil, až ta nepříjemná procedura skončí a on si bude moci omýt slizovité cestičky. Získal však před tím malým tvorem značný respekt. Když se jej předešlého dne pokoušel odtrhnout, přichytil se mu na prst a zkonzumoval značnou část nehtu. Momentálně se odplazil na temeno a Kerrick si mohl alespoň hřbetem ruky otřít oči, zbavené obočí a řas.

"Věnuješ mi veškerou pozornost?" zeptala se Enge.

"Veškerou. Jsem nejnížší z nízkých."

"Ale nemluvíš tak. Nikdy ses to nenaučil přesně dodržovat. Nyní musíš. Řekni to takto. Nejnížší z nízkých."

Kerrick zaznamenal její shrbený postoj a ocas, stažený pod nohy, a pokusil se to napodobit, jak nejlépe dovedl.

"Je to lepší. Musíš cvičit. Brzy se totiž octneš ve společnosti těch, kdo jsou tu nejvyšší a ti nestrpí urážky."

"Jak víš, že jsem nejnížší z nízkých?" otázal se Kerrick. Zeptal se záměrně prostoduše - ve skutečnosti jej však rozmluva nudila a byl z ní dost mrzutý.

"Vainté je Eistaa a zde v Alpéasaku vládne. Ona je nejvyšší. Pod ní a nekonečně vysoko nad tebou a nade mnou je Stallan a Vanalpé a další, kteří řídí město. Mají své pobočníky a ovšem také fargi, které se cvičí v jejich službách. A přestože nyní mluvíš lépe než mnohé fargi, musíš být stále niž než ony, neboť ony jsou Yílané a ty pouhé ustuzou, mluvící zvíře, ale stále jenom zvíře."

Kerricka nezajímala struktura komplikovaných vztahů hodnotí a postavení Yílané. Byl jen zvědavý, co znamená slovo, které dosud neslyšel. "Co jsou to fargi?"

"To jsou, tedy, no prostě fargi."

Už ve chvíli, kdy slova vypustila z úst, si Enge uvědomila nesmyslnost svého sdělení. Dlouhou dobu nehybně seděla a usilovně vymýšlela definici. Bylo těžké ten pojem vyjádřit jasně, neboť jako každý základní fakt života i existence fargi byla brána jako samozřejmost a nikdo o ní nepřemýšlel. Bylo to jako otázka Co je to slunce? Prostě slunce. Je definováno samotnou svojí existencí. Věděla, že fyzik by jí o slunci vyprávěl celé hodiny daleko víc věcí, než by vědět vůbec chtěla. Ale pokud měla vycvičit toto ustuzou, aby se mohlo objevit na veřejnosti, musela je na učít všechny běžné věci, které znají ostatní. Očividně i to, co jsou to fargi. Aby však ten pojem vysvětlila, musí začít od samého začátku.

"Když mláďata opouštějí pláž zrození, vstupují do moře. Mnoho let žijí v oceánu, rostou tam a dozrávají. Je to šťastné období, neboť chytat ryby je snadné a nebezpečí číhá pramálo. Všichni, kdo vstoupí do oceánu v tutéž dobu, náleží do stejné efenburu. Jsou tedy jeden pro druhého efenselé a toto pouto jim vydrží po celý život. Na konec dozrají a vynoří se z moře, aby žili na souši. Samci jsou sehnáni do houfu a odvedeni do města, protože jsou příliš hloupí, než aby se dokázali o sebe postarat sami. Toto období je velmi obtížné, neboť každá ze samic musí nalézt svou vlastní cestu k životu. Jídla je dost, ale všude číhá nebezpečí. Život je ve městech, a proto mladí zamíří právě tam. Poslouchají a učí se, a ti z nich, kteří se naučí mluvit, se stávají součástí města na té nejnížší úrovni. To jsou fargi. A ty jsi nižší než ony."

"To chápu, ale nerozumím tomu s těmi samci. Fargi jsou samice?"

"Ovšem."

"Ale ty jsi samec ..."

"Neurážej mne. Nikdy jsi samec neviděl, neboť ti jsou pečlivě chráněni v hanalé."

Kerrick byl tou informací jako omráčen. Samice - všichni murgu jsou samice! Dokonce i ta odpudivá Stallan. U těch murgu opravdu nedává smysl vůbec nic. Všichni Tanu dovedou mluvit, dokonce i malé děti. Tihle murgu musí být hloupí. "Co se stane s těmi, kteří se mluvit nenaučí?" vyzvídal dál.

"To tě nemusí zajímat. Jen si pamatuj, že dokonce i vůči nejnížší fargi, té, která je yileibe a hovoří jen s největšími obtížemi, jsi nižší."

"Jsem nejnížší z nízkých," souhlasil Kerrick a snažil se nezačít zívát.

Krátce nato byla jejich lekce přerušena šramotem západky. Kerrick vyhladil tvář, aby zamaskoval nesmírný odpor, který při příchodu Stallan pokaždé pociťoval. Lovkyně přinášela uzavřenou krabici.

"Nadešel čas," oznámila jim. "Vainté si přeje přítomnost ustuzou. Toto jsem přinesla, abych jej mohla na cestu lépe spoutat."

Kerrick neprotestoval, když Stallan sňala unutakh a vydrbala jej vodou od hlavy až k patě. Vyjádřila nespokojenost s poutačem na zápěstí a nahradila jej čerstvým živočichem. Z krabice pak vytáhla dlouhý, temný pruh, který se jí v ruce pomalu kroutil.

"Nechceme mít s tím ustuzou žádné potíže," řekla Stallan, přiměla Kerricka sklonit hlavu a ovinula mu zvíře kolem krku, načež mu zacvakla tlamičku do vlastního těla a vytvořila tak pevnou smyčku. Pevně sevřela druhý konec. "Řekni tomu zvířeti, ať tě následuje," přikázala Enge, stále odmítajíc smířit se s faktem, že je Kerrick něco víc než jen vycvičené zvíře. Ti dva, Kerrick a Stallan, si byli ve své nenávisti vůči druhému rovni.

Kerrick se tím netrápil; poprvé od chvíle, kdy byl zajat, se mohl podívat, co se nachází za těmi dveřmi. Z doby, kdy jej

sem přinesli, měl jen matné vzpomínky na bolest, les a stromy. Dnes však byl při plném vědomí, ostražitý a bdělý a odhodlán usilovně se snažit, aby působil krotkým a neškodným dojmem. Enge doširoka otevřela dveře a on ji následoval, s rukama svázanýma před tělem.

Za nimi kráčela Stallan a pevně svírala vodítko.

Před nimi se táhl matně osvětlený zelený tunel. Měl tkanou podlahu stejně jako zem jeho vězení, ale stěny nebyly zdaleka tak pevné. Tvořilo je množství nejrůznější vegetace: tenké i silné stromy, popínavé rostliny, kvetoucí křoviska a mnoho jiných rostlin, které dosud nikdy nespatřil. Strop nad hlavou tvořily překrývající se listy. Do tunelu ústilo mnoho jiných chodeb, v nichž koutkem oka zahlédl pohybující se postavy, a záhy se vynořili na sluncem ozářeném prostoru. Po dlouhém pobytu v přítmí kobky musel přimhouřit oči. Světlo mu působilo bolest, ale i tak se díval slzícíma očima, zaznamenávaje vše, co se nacházelo v dosahu.

Náleží tohle všechno kolem k Alpéasaku? přemítal. Když o Alpéasaku hovořila Enge, představoval si obrovské tábořiště s bezpočtem stanů, jež se tyčí, kam až oko dohlédne. Mohlo ho napadnout, že murgu nemají o opravdovém táboře ani ponětí. A přece je tato zmršť stromů a chodeb skutečně veliká. Kamkoli se podíval, byli murgu. Příliš mnoho murgu najednou; jako mravenců v mraveništi. Nahánělo mu husí kůže, jak se tlačili kolem něj a strkali se, aby to ustuzou viděli, a přidávali se k jeho průvodu, jakmile kolem nich prošel. I tihle murgu byli hloupí; spousta z nich sotva dokázala promluvit. To musí být fargi, o nichž mluvila Enge.

Chodba náhle končila na otevřeném prostranství, daleko větším než všechna podobná místa, přes něž až dosud šli. Kerrickovy oči si pomalu zvykaly na prudké světlo a tak záhy spatřil skupiny Yílané, roztroušené po celém prostoru. Stallan houkla ostrý povel a fargi, která jim stála v cestě, uhnula stranou. Kráčeli po udusané hlíně k vzdálené zdi, u níž stála jedna z malých skupinek. Dvě murgu v ní musely být velice důležité, neboť příkrčený postoj ostatních byl i na tu dálku zřejmý. Jak se blížili, rozeznal Kerrick Vainté; tu, na niž nikdy nezapomene. Vedle Eistaa dřepěla velice tlustá Yílané s napjatou kůží, která jako by se už chystala prasknout. Vainté jim pokynula, aby se zastavili, a obrátila se k tlusté samici.

"Tady je vidíš, Zhekak, jedno z ustuzou, jež spáchala zločiny, o nichž již víš."

"Přitáhněte to blíž," nařídila Zhekak tenkým hlasem pohybem, ztlumeným tukem. "Nevypadá příliš nebezpečně."

"Je to ještě mládě. Dospělí jsou obři."

"Zajímavé. Ukažte mi jeho chrup."

Kerrick ještě hloubal nad smyslem nového výrazu, když jej Stallan popadla za hlavu, donutila ho otevřít čelisti a zároveň postrčila blíž, aby se mu Zhekak mohla podívat do úst.

Zhekak ten pohled zaujal. "Velice podobné konzervovaným vzorkům, které má Vanalpé. Je zde mnoho zajímavého, mnoho materiálu ke studiu. Nadejde den, kdy bude Alpéasak v čele měst, co se týče vědomostí o ustuzou a je jich použití."

Vainté dala najevo potěšení. "Na tomto tvorovi je ještě něco zajímavého Mluví."

Zhekak couvla, vyjadřujíc úžas, nedůvěru a úctu, a její tučné tělo se otřásalo námahou, jak se snažila vyjádřit všechno najednou.

"Předved'te," nařídila Vainté.

Stallan přitáhla Kerricka blíž a Enge si stoupla tak, aby na ni viděl. "Řekni své jméno těm ve vysokém postavení, jež stojí před tebou," vybídla jej.

"Jsem Kerrick, nejnižší z nízkých."

Zhekak nešetřila uznáním. "Úžasný kus práce při výcviku. Nikdy jsem dosud neviděla zvíře, které by dokázalo vyslovit své vlastní jméno."

"Nejen to," dodala uctivě Enge a dala si pozor, aby to nevyznělo jako opravování. "Umí mluvit zrovna tak, jako by bylo z Yílané. Můžete s ním rozmlouvat, pokud si to budete přát."

Zhekakina rozkoš a nevěřicný údiv byly obrovské. Když skončila s vyjadřováním svých pocitů, naklonila se kupředu a promluvila pomalu a velice zřetelně.

"Nemohu tomu uvěřit. Neumíš přece mluvit."

"Umím. Umím mluvit velice rychle a jasně."

"Tuto větu ses naučilo."

"Ne. Učil jsem se, jako se učí fargi."

"V oceánu?"

"Ne. Neumím plavat. Učil jsem se mluvit nasloucháním řeči Enge."

Aniž by se Zhekak podívala směrem k Enge, pohrdavě pronesla: "To je výborné. Laskavá slova o někom, kdo způsobil takové potíže v dalekém krásném Inegban. Dobře to do sebe zapadá, když tak surové zvíře, jako je toto, hovoří dobře o Dceři smrti." Obrátila se k Vainté. "Zasloužíš si uznání, neboť jsi z něčeho dokázala vytvořit něco: město z džungle, hovořícího z ustuzou a učitele z té, jež nezaslouží ani smrt. Budoucnost Alpéasaku bude bezpochyby teplá."

Vainté gestem propustila Enge a Kerricka a zároveň promluvila ke Zhekak. "Tato slova si budu navždy pamatovat."

Nový svět znamená nové věci a my děláme, co můžeme. A nyní - vezmeš si maso? Máme řadu nových druhů, které jsi nikdy neochutnala."

Zhekak uznale a hlasitě zaklapala čelisti. "Ano, již jsem o nich slyšela a mám v plánu ozkoušet je všechny."

Tlustí murgu, žerte a pukněte.

Takové byly Kerrickovy myšlenky, ale nic z toho se v jeho podřízeném postoji neobjevilo. "Vrať se s ním tam, kam náleží," pronesla Vainté a propustila posunkem i Stallan. Lovkyně zatáhla za vodítko a táhla Kerricka za sebou. Chlapec zavrával, téměř upadl, ale neřekl ani slůvko. Opustili velké otevřené prostranství a vnořili se opět do zelených tunelů města. Enge zahnula do jiného tunelu a Kerrick se opatrně rozhlížel. Když v dohledu zůstalo jen málo postav a žádná

nablízku, vykřikl Kerrick bolesti.

"Pomoz mi. Taková bolest. Ta věc na krku ... dusím se."

Stallan se obrátila a uhodila jej do hlavy, aby neobtěžoval. Zároveň však věděla, že toto zvíře potřebují živé. Přece jen bude muset smýčku povolit. Pustila z ruky konec vodítka a sáhla po hlavě zvířete.

Kerrick se obrátil a rozběhl se, jen stěží vnímaje rozružený řev, jenž se ozval za ním.

Běž, chlapče, běž, rychle, jak jen nohy dokážou, rychle ji než kterýkoli murgu. Dva stáli před ním, nic nechápající fargi.

"Uhněte z cesty!" nařídil jim - a oni poslechly.

Hloupí, hloupí tvorové. Vodítko jej pleskalo do zad a tak zvedl ruce a urovnal jej tak, aby vadilo co nejméně. Jak měl jeden z otevřených prostorů, ohlédl se na okamžik přes rameno a viděl, že Stallan zůstala daleko za ním. Měl pravdu, tyto tvorové běhat nedovedou.

Trochu zpomalil; běžel teď lehčeji, zcela volně. Takto vydrží běžet celý den. Dech silně nadouval plíce a chodidla rytmicky bušila do rohoží na zemi. Běžel, aby si zachránil život.

Nikdo jej nedokázal zastavit. Když před sebou spatřil nějakou skupinu murgu, zabočil jinam. Fargi mu uhnuly, když jim to nařídil. Jeden marag neuhnul a snažil se po něm chňapnout, ale Kerrick uskočil neohrabanému pokusu a běžel dál.

Po chvíli se octl o samotě v prostoru, odděleném od ostatních chodeb převislými listy a zastavil, aby popadl dech - a vymyslel plán.

Ještě stále jej město obklopovalo ze všech stran. Zamžoural ke slunci, jehož záři filtrovalo stropní listoví. Je pozdní odpoledne; moře bude za ním a země bude naopak ve směru zapadajícího slunce. Tam musí jít.

Město se pozvolna mísilo s pláněmi. Pokračoval nyní svižným krokem a do běhu se dával jen v případě, že si jej někdo všiml. První nesnázi byl široký a dlouhý pás křoví, plný dlouhých trnů. Srdce mu poskočilo. Jestli ho tu na jdou, je v pasti. Běžel rychle podél pásu, pátraje po nějakém otvoru, dobře si vědom dvou murgu, kteří jej spatřili a volají na něj.

Ano, tady je to, popínavé úponky, které se táhnou sem a tam přes mezeru v trní. Jistě je nějaký způsob, jak je otevřít, ale tím se v té chvíli nezdržoval. Namísto toho si lehl na břicho a podplazil se pod nejnižším šlahounem. Stádo maličkých jelenů se na něj podívalo a pak se dalo vysokou travou v panice na úprk. Běžel za nimi a pokračoval rovně dál, když uhnuli stranou před dalším plotem. Tentokrát již věděl, co má hledat a otvor, zakrytý úponky, byl dobře viditelný. Než se přitiskl k ze mi, vrhl pohled zpět a před prvním plotem spatřil skupinu murgu, jak právě začíná otevírat bránu, pod níž proklouzl.

Už nikdy jej nedohoní!

Octl se na poslední pláni. Musela být poslední, protože jen kousek za ní se tyčila zelená stěna džungle. Pár malých ostrůvků bujného porostu již minul, ale ty byly obklopeny ploty a poli. Džungle před ním byla nekonečná, temná a naháněla strach. Jakákoli nebezpečí v ní však nebyla ničím proti hrůzám města za jeho zády. Proklouzl pod šlahouny a vstal - a spatřil velikánské tvory, kteří se na něj dívali.

Zmocnil se jej strach a zalomcoval jím tak divoce, že se nemohl a pohnout. Byli velcí, větší než mamuti, murgu z té nejhorší noční můry. Šediví, vrásčití, s nohama jako kmeny stromů, velké kostěné štíty se jim zvedaly a zase klesaly a rohy na jejich nosech mířily přímo na něj. Kerrickovo srdce bušilo tak silně, že měl pocit, že mu každou chvíli musí protrhnout hrudník.

Teprve až pak si všiml, že tvorové k němu nejdu. Drobná očka ve vrásčitých důlcích civěla a stěží jej vnímala.

Obludné hlavy se shýbaly a ostré čelisti rvaly trsy trávy. Pomalu, krok za krokem, kráčel kolem nich, směrem k jen zpola vyrostlému plotu, v němž dosud zelo mnoho širokých děr a za nimiž vykukoval temný prales.

Je volný! Utekl jim! Odstrčil pár visících šlahounů a vstoupil na chladivou půdu džungle. Odhodil šlahouny znovu a ještě jednou.

Pak zjistil, že se mu přichytily na paže a pomalu se stahují kolem celého těla.

Nebyly to šlahouny, ale živé pasti. Pokoušel se je utrhout, překousnout je, ale marně. Byl tak blízko, tak blízoučko svobodě. Obrátil se ve studeném objetí rostlin a spatřil murgu, jak jdou za ním přes pláň. Tak blízko.

Otočil se znovu k. lesu a ochable spustil končetiny. Téměř ani nereagoval, když jej surově uchopily ruce se dvěma palci. Stále se díval mezi stromy, tam, kde mu kynula svoboda. Na okamžik zahlédl jakýsi pohyb.

Listy před ním se na zlomek vteřiny rozevřely a z nich vykukla vousatá tvář. Zmizela tak rychle, jak se objevila. Potom jej odvedli zpátky do zajetí.

Spojení na celý život

Kapitola 17

Vainté se pohodlně opřela o své odpočívací dřevo a znehybněla, patrně hluboko ponořená v myšlenkách. Její po bočnice stály kolem ní a tiše rozmlouvaly, rovněž obklopeny, tentokrát všudypřítomným houfem fargi. Vainté se tak nacházela uprostřed ostrova ticha, neboť nikdo se neodvážil rušit přemýšlející Eistaa. Její myšlenky byly silou, která řídila město.

Jenže v tuto chvíli byla její jedinou myšlenkou zuřivá nenávist; nehybnost těla sloužila jen k zakrytí tohoto stavu a neměla nic společného s přemýšlením. Zůstávala naprosto nehybná - až na pravé oko, jež se pomalu pohybovalo a sledovalo tři vzdalující se postavy. Vanalpé, Vaintinu nepostradatelnou pomocnici, co se budování města týče, a vědkyni Zhekak, která bude možná brzy stejně ne nahraditelná. A s nimi samozřejmě Alakensi, to smrtelně nebezpečné

závaží, jež jí viselo na krku. Jak dobře tohle Malsas naplánovala, jak záludné a přitom dokonalé dílo! Když skončila první, nezbytně důležitá fáze práce, bylo Alakensiným úkolem zajistit, že z ní bude mít prospěch Malsas. Je zde, aby pozorovala a pamatovala si - a pak předala vedení města Malsas, jakmile inegbanská Eistaa dorazí. Táhle tedy jde, podlézá Zhekak a bedlivě naslouchá všemu, co se šustne mezi oběma vědkyněmi. Trojice zmizela z dohledu a Vaintino oko se vrátilo zpět, aby spočinulo na Enge, jež se mezitím tiše přiblížila a nyní stála před ní, skloněná v gestu podrobení.

"Nech mne," řekla Vainté jak nejúsečněji uměla. "Nemluvím s nikým."

"Věc nejvyšší důležitosti. Zapřísahám tě, abys mne vy slechla."

"Mluv."

"Musíš mi pomoci. Stallan bije ustuzou. Obávám se, že je zabije."

Vainté byla ihned ve stěhu a žádala vysvětlení.

"Ten tvor se pokusil o útěk, ale byl chycen. Stallan jej strašlivě bije."

"To není mým přáním. Naříd' jí, ať přestane. Počkej - udělám to sama. Chci o tom útěku vědět víc. Jak k němu došlo?"

"To ví jen Stallan. Nikomu neřekla."

"Mně to řekne," odušila Vainté a doprovodila slova gestem výhrůžné autority.

Když dorazily k vězení, viděly, že jsou dveře otevřené a již od začátku chodby slyšely praskání ran a bolestivé sténání.

"Přestaň," nařídila Vainté ve vchodu. Pronesla slova s takovým důrazem, že se Stallan zarazila v půli pohybu a znehybněla se vztyčenou paží, třímající zakrvácené vodítko.

U nohou se jí svíjel Kerrick, ubitý napůl do bezvědomí, záda rozsekaná do krvavého masa.

"Ošetři toho tvora," nařídila Vainté a Enge odspěchala. "A ty odlož ten předmět a okamžitě mi vysvětli, co se stalo."

V intonaci hlasu jí zaznívala smrt s takovým důrazem, že dokonce i silná a nebojácná Stallan se zachvěla. Vodítko jí vypadlo z ochromených prstů a musela sebrat veškerou vůli, aby tělo přiměla promluvit. Věděla, že pokud nechá Vainté pronést ještě několik slov, bude ztracena.

"Ten tvor mi utekl. Běžel Velice rychle. Nikdo jej nedokázal chytit. Pronásledovali jsme jej do pláni a blížili se k němu. Ale nikdy ne dost blízko, abychom jej mohli polapit. Byl by utekl, kdyby se nechtyl do jedné z pastí, které jsou tam nastraženy proti nočním útokům ustuzou."

"Jen tak tak," pronesla Vainté, upírajíc pohled k malé postavičce na podlaze. "Ta divoká zvířata mají schopnosti, o nichž vůbec nevíme." Její hněv opadal a Stallan vydechla úlevou. "Ale jak mohlo utéct?"

"Nevím, Eistaa. Nebo spíše vím, co se stalo, ale nedokážu to vysvětlit."

"Zkus to."

"Ano. Kráčelo vedle mne a poslouchalo mé příkazy. Když jsme ušli kus, zastavilo se a zvedlo ruce ke smyčce tohoto vodítka a říkalo, že jej vodítko škrtí a že se dusí. Sáhla jsem na tu smyčku, ale než jsem se mohla dotknout ustuzou, uteklo mi. A nedusilo se."

"Ale řeklo ti, že se dusí?"

"Ano."

Vainté usilovně přemýšlela o lovcových slovech a již se docela uklidnila. "Copak jsi nedržela vodítko?"

"Pustila jsem je, když jsem sáhla po smyčce. Zvíře se dusilo, nemohlo tedy utéct."

"Ovšem. Učinila jsi jedinou věc, která byla možná. Ale nedusilo se. Jsi si tím jistá?"

"Naprosto. Běželo dlouhý kus a dýchalo normálně. Jakmile jsme jej chytili, podívala jsem se hned na tu smyčku.

Zůstala přesně tak, jak jsem ji dala."

"To jsou nevysvětlitelné věci," pronesla Vainté a zamířila pohledem k bezvědomému ustuzou. Shýbala se nad ním Enge a utírala mu krev. Oči mělo potřísněné krví, která byla i na tváři. Zázrak, že je po Stallanině práci ještě naživu.

Neoddiskutovatelným faktem bylo, že jej smyčka neškrtila. A přece řeklo, že jej škrtí. To bylo nemožné - a přece se to stalo.

Poté Vainté opět ztuhla do nehybného mlčení. Napadla ji jakási myšlenka, zcela neuvěřitelná myšlenka, na kterou by primitivní lovec jako Stallan nikdy nemohl přijít. Vainté si myšlenku nechala ještě jednou projít hlavou a na to promluvila, drsně a upjatě. Aby o ní nemusela mluvit, myšlenku na okamžik odsunula.

"Ihned odejdi."

Stallan vmžiku odspěchala, dávajíc najevo úlevu a vděčnost, neboť si byla vědoma, že její život chvíli visel na vlásku, a cítila bezbřehou radost, že může celou událost pustit z hlavy.

Ne tak Vainté. Enge k ní byla stále otočena zády, mohla tedy nyní tu myšlenku pořádně uchopit a prozkoumat a nemusela se starat o to, zda její myšlenkové pochody někdo uvidí.

Bylo to prostě nemožné. Ale stalo se to. Jednou z prvních věcí, již se naučila o vědě myšlení, byla ta, že když vyloučí všechna ostatní vysvětlení, musí být jediným správným řešením to zbývající, ať je jakkoli nelogické nebo na první pohled nesmyslné.

Ustuzou řeklo, že jej smyčka škrtí.

Smyčka je neškrtila.

Prohlášení faktu nebylo faktem.

Ustuzou řeklo fakt, který nebyl faktem.

Pro něco takového neexistoval v Yilané výraz, musela si tedy nějaký vytvořit. Byla to lež. To ustuzou lhalo.

Žádný Yilané nedokáže lhát. Může jen zůstat nehybný a bez výrazu, aby zakryl své myšlenky. Prohlášení je myšlenka, a myšlenka je prohlášení. Akt myšlení je neoddělitelný od aktu mluvení

U toho ustuzou však nikoli.

Dokázalo si myslet jednu věc a říci druhou. Mohlo se tvářit krotce a poslušně, pak říci, že se dusí - a přitom celou dobu

myslet jen na to, jak utéci. Mohlo lhát.

Tohoto tvora je nutno udržet naživu, pečlivě se o něj starat, chránit jej a zabránit mu v útěku. Budoucnost byla šedá a beztvářá a Vainté si nebyla jistá, jaké budou její detaily. Ale s neodvratnou jistotou věděla, že její budoucností je toto ustuzou. Mohla využít jeho i jeho schopnosti lhát. Využít k tomu, aby stoupala výš, aby dosáhla vrcholu, po němž toužila.

Ale prozatím musí všechny myšlenky na tu neuvěřitelnou schopnost vypudit z hlavy. Musí vše zařídit tak, aby nikdo jiný nepřišel na její tajemství: Zakáže veškerou diskusi o tom útěku. Má Stallan zemřít? Chvilí o tom uvažovala a pak tu možnost zamítla. Lovkyně byla při liš cenná. Stallan ji poslechne, až ji nařídí o všem mlčet; poslechne ráda, neboť si dozajista pamatuje, jak blízko byla smrti, když se Vainté rozzlobila. Jakmile si Eistaa uspořádala myšlenky, upoutala Enginu pozornost.

"Je ten tvor zraněn těžce?"

"Nemohu říci. Má mnoho ran a škrábanců, ale možná nic víc. Podívej, hýbe se a má otevřené oči."

Kerrick nejistě vzhlédl a spatřil rozmazaně dva murgu, jak se nad ním tyčí. Nepodařilo se mu utéct, byl zbit a selhal tím, že sténal. Však se naskytne jiná příležitost.

"Pověz mi, co cítíš," nařídila Vainté a Kerricka udivila starostlivost, jaká zazněla v jejích slovech.

"Bolím. Celý." Pohnul údy. "To je vše. Bolím celý."

"To proto, že ses pokoušel uprchnout," odpověděla Vainté. "Využil jsi příležitosti, když Stallan pustila tvé vodítko. Zařídím věci tak, aby se to již nestalo."

Kerrick nebyl natolik zraněn ani unaven, aby nezaznamenal mezeru ve Vaintině popisu událostí, to očividné vynechání jedné okolnosti. Vainté musela vědět, co Stallan řekl, aby pustila z ruky vodítko. Enge si toho nevšimla, ale on ano. Chvilí o tom přemítal, ale pak na celou záležitost zapomněl. Příliš jej bolela záda.

Dorazila jedna z Vanalpiných žaček a ošetřila mu rány - a poté byl ponechán zcela o samotě po mnoho dní. Žačka mu každého rána nosila jídlo a kontrolovala, jak se mu hojí zranění. Nebyly už žádné další jazykové lekce - ani nemusel trpět přítomností té strašlivé Stallan. Pouta mu sňali, ale dveře zůstávaly pečlivě zamčeny.

Jakmile bolesti zesláblly natolik, že byl schopen v klidu přemýšlet, rozebíral svůj pokus o útěk - a snažil se při jít na to, kde udělal chybu. Příště se již chytit do pastí nenechá. Příště ty falešné šlahouny přeskočí a uprchne do džungle.

Opravdu viděl mezi listy tu vousatou tvář? Nebo to bylo jen vroucné přání, jeho fantazie, která ji tam umístila? Těžko říci. Ale na tom nezáleželo. Nepotřeboval pomoc. Jen příležitost k úniku. Příště ho již nezastaví.

Den po dni pomalu ubíhal, rány se hojily a zanechávaly jen bílé jizvy. Žačka mu stále každé ráno nosila potravu a prohlížela ho. Když se mu veškeré šrámy na hlavě pokryly kůží, přinesla žačka unutakh, aby odstranil dlouhou kstici, která mu mezitím narostla, a záhy si Kerrick zase zvykal na slizké doteky nepříjemného tvora. Pokaždé, když u něj žačka pobývala, byly dveře pečlivě zavřeny a Kerrick za nimi cítil zlověstnou přítomnost Stallan. Tudy se utéci nedalo. Ale v téhle místnosti jej nebudou držet věčně.

Toho dne, kdy vstoupila žačka a vzrušeně gestikulovala, mu bylo jasné, že se něco bude dít. Omyla jej a pečlivě mu prohlédla celé tělo, ujistila se, že kožený váček sedí způsobně tam, kam náleží, pak se přikrčila a hleděla ke dveřím.

Kerrick věděl, že nemá smysl se té bytosti na ně co ptát. Nikdy na něj nepromluvila, ani neodpovídala na jeho otázky. Posadil se tedy a rovněž se zadíval na vchod.

Byl to vskutku důležitý den. Když se dveře otevřely, vstoupila jimi Vainté, následovaná natřásajícím se tučným tělem Zhekak. Za nimi se tísnily pobočnice a fargi. Nesly nějaké krabice.

"Již jednou uteklo," pronesla Vainté. "Je nutno to za řídit tak, aby se už nikdy nic podobného nestalo."

"Zajímavý problém, Eistaa. Dopřál mi mnoho šťastných chvil hloubání. Domnívám se, že znám správnou odpověď, ale raději vám ji ukážu, než abych ji vysvětlovala, neboť doufám, že vás ten pohled potěší."

"Potěší mne kterýkoli výsledek Zhekakiny práce," odvětila Vainté formálně, ale přidala náznak uspokojení, který ve formální odpovědi obvykle nebyval. Zhekak pokynula jedné fargi a vzala si od ní krabici.

"Toto je novinka," oznámila, vytahující z krabice co si dlouhého. Bylo to tenké, tmavě červeného zbarvení - a nesmírně pevné. Zhekak pevnost materiálu demonstrovala pomocí dvou fargi, které nechala přetahovat se o ten dlouhý pás. Fargi zápasily, klouzaly a hekaly k pobavení ostatních. Jako vyvrcholení vylovila Zhekak strunový nůž a přejela jím přes napnutou stuhu. Poté stuhu předala Vainté. Eistaa se podívala zblízka a zjistila, že na zářícím povrchu zůstalo několik vrubů, ale nic víc. Dala najevo svůj obdiv - a ohromení.

"Ráda vám to vysvětlím," vykládala Zhekak s nesmírnou hrdostí. "Strunový nůž, Jak víte, je jediná dlouhá molekula. Řeže, neboť je úzký a má malou plochu a prakticky jej nelze zlomit, neboť intramolekulární vazby, které jej pojí, jsou úžasně silné. A zde je to, co jsme se pokoušeli řezat. Tato pružná páska je z vláken molekulárního uhlíku, vypěstovaných v médiu. Ohnou se, ale nezlomí, a nelze je přerušit."

Vainté vyzářovala uznání a souhlas. "Máš tedy vodítko, které to zvíře bezpečně spoutá. Ptám se tedy na další otázku, která logicky následuje. Jak jej připevníš na toto ustuzou - a k čemu připevníš druhý konec?"

Zhekak zavlnila měkkými polštáři tuku, aby vyjádřila potěšení. "Eistaa opravdu věci rozumí dobře. Zde je věc- jež-se-stane-obojkem."

Jedna z pomocnic vytáhla poloprůhledný rosolovitý předmět o délce a tloušťce paže. Když jej Zhekak navlékala Kerrickovi na krk, kroutil se jako měkkýš. Chlapci se ten studený dotek pranic nelíbil, ale dal si pozor, aby ani trochu nedal najevo odpor. Zhekak vydala několik krátkých pokynů svým asistentkám, ty potřely konce tvora jakousi masťou a pak je přitiskly k sobě, čímž vznikl kolem Kerrickova krku tlustý obojek.

"Rychle!" pobízela je Zhekak, "sekreční proces již začíná."

Pečlivými pohyby udělaly z vodítka smyčku kolem obojku a pak za ni zatáhly tak, že se zabořila do průhledného masa tvora až do samého jeho středu.

"Podívej se zblízka, Eistaa," zvolala Zhekak, "a uvidíš, jak celý proces probíhá."

Průhledná tkán začala tmavnout a srážet se kolem cizího předmětu.

"Toto zvíře je docela jednoduchý vyměšovač kovu," vysvětlovala Zhekak. "Ukládá molekuly železa podél svého dosud ohebného středu. Brzy ztvdne a začne silit. Budeme jej krmit tak dlouho, až vytvoří kolem krku ustuzou úplný kovový obojek. Kovový obojek příliš pevný, než aby šel rozlomit nebo přerýznout."

"Obdivuhodné Ale jak upevníš druhý konec?"

Zhekakiny ochablé tkáně se zacukaly rozkoší. Přesla místnost k přihlížejícím fargi a jednu z houfu vytáhla. Byla vyšší a širší než většina ostatních a při chůzi se jí pod kůži vlnily mohutné svaly. Zhekak uchopila jednu ze svalnatých paží fargi mezi palce a neúspěšně se ji pokusila obepnout prsty.

"Tato fargi mi sloužila po mnoho let a je to nejsilnější fargi, jakou jsem kdy viděla. Jen stěží dokáže chodit, ale přesto zvládne zvedání velkých předmětů a veškerou těžkou práci v laboratoři. Nyní je tvá, Eistaa, neboť dostane daleko důležitější úkol." Zhekakina očka, maličká a téměř zapadlá v masitých záhybech, přejela po ztichlém a napjatém publiku.

"Takováto bude její služba. I kolem jejího krku vypěstujeme obojek - a do něj necháme vrůst druhý konec šňůry.

Ustuzou a fargi budou spojeni na celý život jako dva plody, vyrůstající ze stejné větve!"

"Tvá mysl je jako žádná jiná," uznale konstatovala Vainté a všechny pobočnice a pomocnice dávaly najevo souhlas.

"Spojení navždy, navždy nerozluční. Slyšela jsem, že ustuzou běhá velice rychle. Pověz mi, ustuzou, jak daleko doběhneš, až za sebou potáhneš tuhle malou fargi?"

Na to neexistovala odpověď, Kerrick tedy mlčel, zatímco všichni ostatní se dobře bavili. Pohlédl na toho stupidního tvora na druhém konci šňůry a necítil ni než horkou nenávist. Pak zjistil, že si jej Vainté zkoumavě prohlíží a tiše vyjádřil rezignaci a podrobení se. Vainté pokynula na souhlas.

"Tato fargi má nyní nové jméno," oznámila vzápětí a všichni zmlkli. "Od tohoto okamžiku bude jmenovat Inlénu, neboť její mocné tělo změní tomuto ustuzou celý svět ve vězení. Znáš své jméno, siláku?"

"Inlénu," odpověděla s hrdoostí, neboť to jméno jí dala sama Eistaa, již teď slouží.

Kerrickovo gesto rezignace bylo stejně falešné, jako bylo pravé potěšení ostatních. Chlapec natáhl nohu, aby přešel pomalu chodidlem vodítko, ležící na zemi, a začal přemítat, jak by je přetřhl.

Es mo tarril drepastar, er em so man

drija.

Je-li raněn můj bratr, jsem to já, kdo krvácí

Smrtící odplata

Kapitola 18

Večerní nebe bylo stejně rudé jako oheň, který plál na pozadí černého obrysu stromů, zatímco nad oceánem se objevily první jasné hvězdy, tharmy těch nejsilnějších válečníků. Čtyři muži na pláži se však nedívali na hvězdy, ale na černou stěnu džungle - v obavách z neviditelných zvířat, jež se tam skrývají. Choulili se, přitisknutí zády k dřevěnému boku člunu, jehož pevnost jim dodávala přece jenom trochu jistoty. Člun je dovezl sem, a jak úpěnlivě doufali, bezpečně je také odveze z tohoto nebezpečného místa.

Ortnar už nevydržel mlčení a vyslovil nahlas, co si všichni mysleli.

"Možná tam jsou murgu, právě teď nás pozorují a chystají se k útoku. Neměli bychom tu být." S obavami si hryzal dolní ret a jeho představivost vyplňovala temný prostor těmi nejhoršími nestvůrami: byl to hubený a nervózní muž a obavy byly neustálou součástí jeho života.

"Herilak nám řekl, že tu máme na něj počkat," namítl. Tellges, a tím to pro něj bylo odbyté. Nebál se ničeho, co neviděl, a daleko radši se řídil rozkazy, které dostal od někoho jiného. Trpělivě tu počká, než se sammadar vrátí.

"Ale je pryč už celý den. Může už být mrtev a sežrán murgu." Ortnarem zmítala hrůza vlastních myšlenek. "Nikdy jsme neměli jezdit tak daleko na jih. Minuli jsme stáda zvířet, mohli jsme lovit ..."

"Budeme lovit, až se vrátíme," odsekl Serriak, ale bylo vidět, že na něm Ortnarův strach také zanechává stopy. "A nyní zmlkni."

"Proč? Protože mluvím pravdu, to je to. Jen proto, že Herilak touží po pomstě, zahyneme všichni. Neměli jsme sem ..."

"Mlč," poručil Henver. "Něco se pohybuje po pobřeží."

Přikrčili se, oštěpy připravené, pak je s úlevou sklonili. Postava se vyšplhala na dunu a zaostřila se v Herilakovo tělo.

"Byl jsi pryč celý den," řekl Ortnar, když Herilak přišel blíž, a v jeho hlase byla jasně rozeznatelná výčitka. Herilak se tvářil, jako by ji neslyšel. Postavil se před ně a unaveně se opřel o oštěp.

"Přineste mi vodu," rozkázal, "a pak vyslechněte, co vám řeknu." Žíznivě se napil, odložil tykev do písku a sedl si vedle ní. Nato promluvil tichým hlasem o věcech, jež už znali, a jeho duch jako by byl vzdálen na mnoho mil odsud.

"Amahastova sammadu již není; všichni byli zabiti - sami jste viděli kosti na pobřeží. Nyní vidíte Amahastův nůž z nebeského kovu na mém krku a víte, že jsem jej vzal z jeho kostí. To, co jsem na pláži mezi kostrami našel, mne vede k přesvědčení, že smrt si pro ně přišla z jihu. Vybral jsem si vás, neboť jste silní lovci. Cestovali jsme mnoho dní na jih a zastavovali se jen, abychom ulovili maso k naplnění našich břich. Přijeli jsme na jih, do země murgu, a viděli mnoho z nich. Ale včera jsme našli něco jiného. Nalezli jsme stopy, které nejsou zvířecími stopami. Sledoval jsem ty stopy a

povím vám nyní, co jsem našel."

V Herilakově hlase bylo cosi, co umlčelo všechny, do konce i Ortnara. Poslední paprsky zapadajícího slunce zbarvily Herilakovu tvář do krvava a změnily ji v hrůznou masku, jejíž účinek ještě podtrhoval hněv, který mu stáhl rty a obnažil zuby, zkrabatil čelo a sevřel svaly na tvářích tak pevně, že sammadarova slova zněla zkresleně.

"Nalezl jsem vrahy. Ty stezky zde vyšlapali murgu, murgu druhu, jaký jsem dosud nikdy nespatrił. Mají tam velké hnízdo, kde se hemží jako mravenci v mraveništi. Ale nejsou mravenci - ani Tanu - ačkoli dovedou stát vzpřímeně na dvou nohách jako Tanu. Nejsou podobní žádným zvířatům, která známe; jsou to murgu nového druhu. Pohybují se po vodě na zádech tvorů, podobných čluňům, a hnízdo si chrání stěnou z trní. A mají zbraně."

"Co to říkáš?" V Ortnarově hlase zazníval smrtelný strach neboť Herilak mluvil o hrůzách, vzešlých ze zlých snů. "Že jsou tam murgu, kteří chodí jako Tanu? Že mají oštěpy a luky a zabíjejí jako Tanu? Musíme pryč, hned, rychle, než nás dostihnou ..."

"Ticho." Herilakov tón byl ponurý a velitelský. "Jsi lovec a ne žena. Pokud ukážeš strach, zvířata, která lovíš, to poznají a budou se ti smát a všechny šipy, které na ně vyšleš, minou cíl."

Dokonce i Ortnar věděl, že je to pravda, a skousl si ret, aby sám sebe umlčel. Pokud hovoříš o jelenech, uslyší tě, ať jsi od nich jak chceš daleko, a uprchnou. Co je ještě horší, pokud lovec dostane strach, všechna zvířata to vycítí a kamenné hroty zbraní nikdy nezasáhnou kořist Ortnar cítil, že ostatní se od něj s opovržením odvracejí a pochopil, že promluvil příliš rychle a neuváženě. Uchýlil se tedy k mlčení.

"Tito murgu jsou jako Tanu, ale přitom jsou jiní. Sledoval jsem je z úkrytu celý den a viděl je provozovat mnoho věcí, jímž nerozumím. Ale přesto jsem rozeznal nějakou zbraň, jinou než luk či oštěp. Je jako hůl. Marag jí namířil a ozval se hluk a jelen padl mrtvý." Zvýšil hlas v očekávání, že bude muset čelit projevům nedůvěry, ale nikdo nepromluvil. "Toto jsem viděl, ačkoli to nedokážu vysvětlit. Ta podivná hůl je zbraň a zahlédl jsem mnoho murgu a mnoho holí. Jsou to oni, kdo pobíli Amahastův sammad."

Následovalo dlouhé mlčení, které porušil až Tellges. Věřil všemu, co Herilak vyprávěl, ale vůbec ničemu nerozuměl.

"Ti murgu, co zabíjejí hlučnými holemi. Jsi si jistý, že právě oni pobíli ten sammad?"

"Jsem si jistý." Herilak hovořil pomalu a s pochmurným důrazem na každé slovo, vědom si závažnosti toho, co říká.

"Jsem si jist, protože oni o Tanu vědí. Tím jsem si jist, neboť jsem spatřil, jak zajali chlapce z Tanu. Vědí o nás. My nyní víme o nich."

"Co učiníme, Herilaku?" otázal se Serriak.

"Navrátíme se k sammadu, protože je nás zde jen pět proti tolika murgu, že je nelze spočítat. Ale nevrátíme se s prázdnými rukama. Tanu musí být před tímto nebezpečím varováni; musíme jim ukázat, jak to nebezpečí vypadá."

"A jak to máme provést?" dotazoval se Ortnar, stále ještě rozechvělým hlasem.

"Promyslí si to ještě, než usnu, a řeknu vám ráno. Nyní půjdeme všichni spát, neboť zítra nás čeká mnoho práce."

Herilak neřekl celou pravdu. Sám se už rozhodl, co je třeba vykonat, ale nechtěl, aby jeho muži probděli noc v obavách. Zvláště Ortnar. Byl jedním z nejlepších lovců - ale příliš mnoho o věcech přemýšlel. Někdy bylo lepší nepřemýšlet a prostě jednat.

Za úsvitu již byli vzhůru a Herilak nařídil sbalit veškeré věci do člunu a připravit jej k odplutí.

"Až se sem vrátíme," vysvětlil, když byl jeho povel vykonán, "budeme chtít odrazit bez meškání. Možná budeme pronásledováni." Usmál se nad náhlým mrakem, který přelétl přes tváře lovců. "Ta pravděpodobnost je jen malá. A pokud svou práci provedeme jako lovci, nebude žádná. Musíme tedy učinit toto. Nalezneme malou skupinku murgu, jež se vzdálí od ostatních. Včera jsem zahlédl několik takových. Něco dělaly v lese. Najdeme je a pak je z úkrytu pobijeme. Všechny a tiše. Je-li raněn můj bratr, jsem to já, kdo krvácí. Je-li můj bratr zabit, má je odplata smrti. Nyní půjdeme."

Herilak přešel pohledem neveselé a ztichlé tváře a věděl, že lovci zvažují vyřčená slova. To, co jim navrhl, bylo něco nového a značně nebezpečného. Půjdou však lovit a zabíjet murgu, murgu, jež napadli Amahastův sammad a celý jej vyvraždili. Zmasakrovali ženy a děti, mastodonty, všechno. Když si na to vzpomněli, zalomcoval jimi hněv a byli hotovi vyrazit kamkoli. Herilak pokývl a vzal si zbraně. Muži také a následovali jej do džungle.

Šero vládlo pod stromy, kde husté listové stínlo sluneční svit, ale stezka byla dobře vyšlapaná a nebyl problém po ní jít. Pohybovali se tiše a jedinými zvuky byl křik pestrých ptáků v zelené kopuli pralesa nad nimi. Nejednou se zastavili, oštěpy napřažené k ráně, když cosi neviditelného a velkého zapraskalo v okolním podrostu.

Stezka, po níž se ubírali, se klikatila mezi písčítými kopečky, porostlými vysokými borovicemi. Jak se jehličím protahoval ranní větřík, stromy vydávaly sladkou vůni. Náhle zvedl Herilak ruku a všichni nehybně ztuhli. Sammadar natáhl krk, nasál vzduch a naklonil hlavu, aby naslouchal. Teď již ten zvuk slyšeli všichni, slabounké praskání, jako praskot hořících větví nebo nárazy vln do kamenitého pobřeží. Nato se příkřeji přikradli o kus blíže, až k místu, kde se stromy otevíraly do travnaté louky. Louky, plné pohybu.

Byli to murgu, obrovské stádo murgu, táhlo se daleko. Čtyřnozí, bachratí tvorové, dvakrát tak velcí jako muži, s maličkýma očkami, jež se koulela sem a tam, jak murgu trhali travu a větve borovic. Jeden z nich se postavil na zadní, aby utrhl větev a nacpal si ji do kachního zobáku; Na krátkých předních nožkách měl ostré drápy, na dlouhých zadních ještě ostřejší. Herilak dal pokyn k ústupu; budou muset stádo obejít. Než se stačili pohnout, ozval se z džungle skřek a mezi stromy se objevil velký marag a skočil na jedno z pasoucích se zvířat. Dravec měl tlustou, šupinatou kůži a tesáky jako bílé dýky, z nichž nyní kapala krev. Jeho přední nohy byly droboučké a k ničemu - zato spáry na mohutné zadní noze trhaly mocnými rozmachy kořist. Zbytek stáda zavřískl a dal se na útěk. Lovci pospíchali dál, než si marag všimne i jich.

Stezka nyní vedla z lesa do rovinaté krajiny, pokryté nízkým křovím. Zem tu byla vlhká a při došlápnutí z ní mezi prsty prýštila voda. Slunce nemilosrdně páliło do zad, zbavených ochrany lesa, a vlhké horko bylo vyčerpávající. Ve chvíli, kdy dal Herilak pokyn k zastavení, už byli všichni pokryti potem a lapali po dechu.

"Tam před námi, vidíte?" Hovořil tak tiše, že mu sotva rozuměli. "Ten otevřený pás vody. Tam jsem je včera viděl. Běžte tiše dál a dávejte pozor, ať nejste vidět."

Plížili se jako stíny. Ani jedno stéblo trávy nezašustilo, ani lísteček se nepohnul. Jeden po druhém proklouzli k vodě, a skryti v temném úkrytu vykukovali ven. Ozvalo se tiché syknutí, jak jeden z lovců ostře vtáhl vzduch, a Herilak se zamračil.

Ačkoli jim sammadar řekl, co viděl, a přestože mu samozřejmě důvěřovali, pohled na vlastní oči byl něco docela jiného. V tichém zděšení jen přihlíželi, jak po vodě směrem k nim kloužou dva temné obrysy. První přijel docela blízko a projel jen pár metrů před ukrytými lovci.

Člun - ale nebyl to člun, neboť se to pohybovalo bez vesel. Plavidlo bylo na přídí ozdobeno velkou mušlí. Ne, ne ozdobeno, ta mušle tam rostla, byla součástí živoucího stvoření, jímž byl člun sám. A na zádech nesl jiné tvory, murgu. To museli být ti, o nichž jim vyprávěl Herilak. Jeho slova je však nepřipravila na tu ohavnou realitu dostatečně. Murgu stáli vzpřímeně jako znetvoření Tanu, nebo na rozdíl od Tanu dřepěli na tlustých ocasech. Někteří nesli nějaké podivné předměty, zatímco jiní drželi dlouhé tmavé hole, což musely být zbraně, jež jim popisoval Herilak. Lovci strnule přihlíželi, jak je tvorové mijejí, ne dál než na krátký dostřel šípu. Jeden právě vydával jakési mlaskavé a vrčivé zvuky. Úplně všechno bylo na tom výjevu cizí, nepřátelské a odpudivé. A pak byli tvorové pryč; přirazili na vzdálenějším břehu a murgu se škrábali na pevninu.

"Viděli jste," pokývl Herilak. "Bylo to, jak jsem říkal. Včera učinili totéž a pak se vrátili. Nyní se musíte neviděni přesunout a najít na břehu místo, kde budete moci napnout luk. Položte si šípy na zem před sebe. Až se budou vracet, dám vám pokyn, abyste se připravili. Vyberte si cíle. Čekejte. Napněte luky, ale nevypusťte šípy. Čekejte. Až vám dám povel - zabijte je všechny. Ani jeden nesmí utéci, neboť by varoval ostatní. Rozumíte?"

Pohlédl postupně do každé ze zachmuřených, odhodlaných tváří a každý lovec přikývl na souhlas. V tichosti zaujali svá místa a potom neměně tiše a nehybně vyčkávali. Slunce stoupalo do výše, horko bylo nesmírné, hmyz kousal a ústa lovců byla vyprahlá. Přesto se žádný nepohnul. Čekali.

Murgu provozovali divné, nepochopitelné věci, a při tom vydávali masité zvířecí zvuky. Buď byli nehybní jako kameny, nebo se kroutili jakýmsi odpudivými pohyby. To vše trvalo nesnesitelně dlouho.

Pak skončili stejně náhle jako začali. Murgu naskládali své předměty do těch živých člunů a nato nastoupili sami. Ti se smrticími holemi, očividně nějaké stráže, šli. první. Nato odrazili od břehu.

Ptáci v horku dne zmlkli a jediným zvukem bylo šplouchání vlnek, rozrážených mušlí člunů, který zvěstoval je jich příjezd. Jeli blíž, a ještě blíž, až lovci s odpornou zřetelností spatřili i ty nejmenší detaily barevných, šupinatých kůží. Dostali se blízko k břehu, až k ukrytým lovcům, míjeli kolem...

"Teď."

Zazpívám třetiv, svištění šípů. Jakýsi marag chraplavě zavřískl - jediný, kdo vydal nějaký zvuk. Vzápětí jej umlčel další šíp, jenž se mu zaryl do hrdla.

Šípy se zabodávaly i do temné kůže živých člunů; ty se začaly ve vodě zmítat a točit se kolem dokola, rozhazující po hladině těla mrtvých murgu. Ozvalo se další hlasité cáknutí, jak Herilak skočil do vody a plaval k místu, kde se masakr odehrál. Vracel se a táhl za sebou jedno z těl. Ochotné ruce mu pomohly na břeh.

Převrátili maraga, užasle mu zírali do nevidomých očí a nevěřicně do něj šťouchali luky.

"Dobře vykonáno," pochválil Herilak. "Všichni jsou mrtví. Nyní odejdeme - a toto vezmeme s sebou." Zvedl jednu ze smrticích holí. "Vezmeme také tělo."

Lovci užasle otevřeli ústa. Nic nechápali. Herilakův úsměv, jenž jim byl odpovědí, mrazil jako smrt.

"I ostatní musí vidět, co jsme viděli my. Musí být varováni. Vezmeme do člunu tuto mrtvolu. Pokud budeme muset, budeme veslovat celý den i celou noc. Dostaneme se daleko od tohoto místa a od všech murgu. Potom zastavíme a než marag začne příliš páchnout, stáhneme jej."

"Dobrá," souhlasil Tellges. "Vezmeme také lebku. Vyčiníme kůži a povežeme ji s sebou."

"Tak je to Správné," pochválil Herilak. "Pak nebude žádných pochyb, vůbec žádných. Každý Tanu, který spatří věci, jež jsme přivezli, bude pak vědět, co se zde nachází."

Plán

Kapitola 19

Ten model měl svůj praktický účel; skutečně byl ne zbytný pro plánování a stavbu města. Ale stejně jako každá věc, kterou byli Yilané nuceni zhotovit, byl sám o sobě komplexním dílem, daleko složitějším a krásnějším, než by bylo nutné. Obyčejná mapa by tomuto účelu docela stačila, stejně jako stačila pro plavbu s uruketo. Jenže tam se mapy užívaly proto, že na nic lepšího v útrobách obřího tvora nebylo dost místa. V jeho zvláštním případě si podmínky žádaly malé a skladné mapy, pragmatickou odpovědí tedy bylo zhotovit právě takové mapy. Ale protože ve městě žádná taková omezení neexistovala, byl zhotoven model Alpéasaku v přesném měřítku, model, který byl nezbytný pro plánování rozvoje města, ale zároveň se stal potěšením pro oko.

Vainté jej pomalu obcházela, nesmírně spokojená s od vedeným dílem.

Byl v mnohém zdokonalen od chvíle, kdy sem z Inegban dorazila Soakin se svými dobře vycvičenými asistenty. Její skupina přesně vypracovala i drobné detaily, dosud průzkumníky jenom odhadnuté. Dnes srdce města tvořily

miniaturní stromečky, obklopující plošku ambesedu.

Když se Vainté sehnula až k modelu, spatřila i zlatý půlkruh pláží, dokonale ztvárněný včetně trnité stěny.

Samozřejmě, po boku jí stála Alakensi jako neustálá připomínka, že Malsas dostává zprávy o každém jejím pohybu či rozhodnutí. Její otravný zjev dokázal Vainté zkazit každé potěšení. Kerrick se dostal k modelu hned po Eistaa, jak se mu poslední dobou stávalo často. Dychtil model zhlédnout ještě víc než sama Vainté, ačkoli svůj zájem pečlivě skrýval.

Dnes jej vidí poprvé; dosud neměl dokonce ani tušení o jeho existenci. Musí jej podrobně prostudovat a uložit si do paměti každý detail. Až uprchne, z tohoto města, bude už dobře vědět, kterým směrem se musí dát, aby se dostal do bezpečí. Jakmile se pohnul, učinila totéž Inlénu pár kroků za ním, držíc v ruce vodítko, jež je spojovalo. Kerrick si již na její přítomnost tak zvykl, že na ni obvykle zcela zapomínal. Byla prostě nevyhnutelnou součástí života - stejně jako kovový obojek, jenž mu spočíval kolem krku. Když se zastavil, zastavila se i ona a obrátila se k němu zády.

Neposlouchala nic z toho, o čem se tu mluvilo; zaobírala se svými mírnými a tichými myšlenkami, než ji zatahání za vodítko opět probudilo k životu.

Kolem modelu bylo jen málo místa, a tak byly všudypřítomné fargi tentokrát nuceny zůstat venku, kde se tlačily u dveří, vyprávěly si mezi sebou, jak báječný je model a obdivovaly průhledný strop místnosti, který filtroval sluneční svit ve zlatavou záři.

Vainté mezitím dospěla až k druhé straně modelu, kde pracovala Sokain se svými asistentkami. Chvilí tam stála, než si Sokain uvědomila její přítomnost.

"Vítej, Eistaa, vítej," řekla spěšně a vstala, oklepávajíc si bláto z kolenou. V ruce držela baňatého oranžového živočicha.

"Nenech se ode mne rušit v práci," odpověděla Vainté.

"Je hotová. Měření již byla přenesena."

"A toto je k čemu?" Vainté ukázala na oranžové zvíře. "Nikdy jsem takového tvora neviděla."

Sokain natáhla k Vainté ruku s oranžovou skořápkou, v níž se živočich skrýval. Na kulatém těle nebylo vidět o mnoho víc než droboučká ústa, zakrnělé oči, trubičku, čnicí z těla vzhůru, a řadu důlků po stranách.

"Vysvětlí," poručila Vainté, neboť pro ni jako pro Eistaa neexistoval žádný detail města, který by jí měl zůstat utajen.

Sokain ukázala na holou zem, kde se model stavěl, a na malé dřevěné třísky, jež zde byly zapíchnuty.

"Tyto kousky dřeva odpovídají kůlům, jež jsme po užívali při měření v polích. Když se ocitneme na místě, kde potřebujeme měřit, položíme tohoto měřícího tvora na označené místo na zemi a podívám se trubičkou na kůl, který je ode mne v určité vzdálenosti. Potom stisknu tyhle prohlubně, aby si nástroj zapamatoval vzdálenost a úhel. Toto provedu mnohokrát. Jakmile se vrátím k modelu, nástroj-zvíře mne informuje o naměřených úhlech a vzdálenostech mezi kůly. A výsledkem je tento model."

"Skvělé. A co jsou tyto zakroucené kanály, jež jsi vyryla do půdy?"

"Vodní toky, Eistaa. Na této straně města jsme našli rozsáhlé bažiny. Právě je mapujeme."

Vainté dala najevo zájem. "Potřebujeme mnohem víc polí. Bude možné ty bažiny vysušit nebo zasypat?"

"Nemyslím. Ale Akasest, která zlepšuje kvalitu krmení pro zdejší stáda, je již prozkoumala také a nyní máme v plánu vytvořit tam zábrany. Máme k dispozici mnoho obojživelných živočišných druhů, kterým takové prostředí svědčí - například urukuba."

"To je uspokojivý způsob využití. Zasloužíte si obě pochvalu."

"Naším potěšením je sloužit Alpeasaku," odvětila Sokain obřadnou formulí, ale zároveň dala najevo i osobní potěšení nad oceněním, jehož se jí dostalo.

Mnohem později bude Vainté vzpomínat na tento rozhovor, neboť byl poslední, který kdy se Sokain vedla.

Jako všechny její dny, i tento byl nabitý. Město expandovalo, potřebovalo tedy práci - a s ní i její rozhodnutí. Když se stíny začínaly prodlužovat, uvědomila si, že je unavená. Odeslala pryč čekající fargi a pokynula Kerrickovi, aby jí přinesl napájecí ovoce. Jedno tu bylo nablízku, přísáté k mízostromu, a chlapec jím chvilku třásl, až se sací úponky pustily. Donesl jej Vainté, která otevřela hlavní otvor a napila se chladné a sladké vody uvnitř. Jak plod odkládala, spatřila Stallan. Hnala se přes ambesed. Spěchala tolik, že jednu překážející fargi odhodila stranou. Vainté věděla, že se něco stalo, věděla to tak jasně, jako kdyby to lovkyně křičela nahlas.

"Mluv," nařídila, jakmile byla Stallan na doslech.

"Průzkumná skupina, Sokain a její asistentky, se ještě nevrátila - a už je skoro noc."

"Už se někdy zdržely takhle dlouho?"

"Ne. Mám přesné instrukce. Pokaždé s nimi posílám ozbrojené strážce, které je přivezou domů. Jezdí mnohem dřív."

"V tom případě je té dnes poprvé, co se v určený čas nevrátily?"

"Ano."

"Co se s tím dá dělat?"

"Do rána nic."

Vainté sevřela úzkost a zlá předtucha, která se záhy rozšířila na všechny přítomné. "Chci, aby zítra za svítání byla připravena mimořádně velká ozbrojená skupina. Sama ji povedu."

Byla již vzhůru, když koruny stromů propustily první sluneční světlo, a odeslala fargi pro Kerricka. Chlapec zívá, protáhl se a stále ještě v polospánku následoval Eistaa. Alakensi nikdo nevolal, ale přesto tu byla také, jako vždy dychtivá jakékoli události, o níž by mohla podat zprávu Malsas. Když dorazili k řece, Stallan a její ozbrojené strážce už nastupovaly do člunů. Kerrick už několikrát na člunu cestoval, ale přesto jej tyto tvorové stále fascinovali. Tento ještě polykal poslední sousta nedávného krmení a z tlamy mu čouhal ocas a zadní nohy aligátového mláděte, Očka živočicha, posazená kousek pod mušlí, se maličko vypouklila a hladká kůže se napjala námahou, jak aligátor mizel v tlamě. Kerrick se vyšplhal na palubu k ostatním. Lodivod se sehnul a křikl povel do ušního otvoru člunu. Tělo pod nimi se začalo rytmicky vzdouvat a vystřikovat vodu. Malá, flotila vplula doprostřed proudu, zruřovělého odleskem ranní oblohy.

Stallan jela v prvním člunu a ukazovala cestu.

Po obou stranách ubíhala pole a zvířata na nich před čluny buď prchala nebo jen tupě sledovala, jak jedou kolem. Za vysušenými plochami pláni se rozkládaly pečlivě zachované a oplocené bažiny. Obří stromy, zakotvené kořeny hluboko v močálu, byly ponechány a propojeny živým oplocením. To tvořily popínavé rostliny a silné šlahouny; proplétaly se v pružnou a zároveň pevnou stěnu. Bylo to zapotřebí, neboť urukubové, kteří žili uvnitř, byli největšími tvory na zemi. Jejich obrovská těla vytvářela při pohybu vlny, které se šploucháním pronikaly oplocením, a drobné hlavičky na dlouhých krcích, trčící z vody, vypadaly téměř směšně. Spásali listí z vysokých stromů a občas se ponořili hluboko do močálu, aby utrhlí nějaký kus vodní vegetace.

Jak se čluny přiblížily, jedno z mláďat, již dnes vyšší než mastodont, zavřeštělo a s cákáním plavalo do bezpečí. Kerrick v této části města dosud nebyl a tak si pečlivě ukládal do paměti trasu, po níž se ubírali.

Jakmile minuli poslední planinu, začala oblast dosud nevymýcených močálů. Stallan vedla flotilu do úzkého kanálu. Po obou stranách rostly vysoké stromy a jejich do vody ponožené kořeny se tyčily nad čluny jako nějaké brány. Všude kvetla záplava květů a z větví visel bělavý mech. Vyrojila se mračna bodavého hmyzu; Kerrick se po nich zuřivě oháněl a začínal litovat, že se na tenhle výlet vydal. Stejně však neměl na vybranou.

Pohybovali se teď pomaleji, neboť se museli proplétat čím dál užšími kanály, až dala Stallan konečně pokyn k zastavení. "Tak tady pracovali," zvolala.

Jakmile umlkla, obklopilo je ticho. Nad hlavami jim přelétl hlasitě krákající pták, ale jiný zvuk se již neozval. K vidění tu nic víc nebylo. Stráže pevně sevřely zbraně, rozhlížejíce se na všechny strany. Nic.

Byla to Vainté, kdo porušil tíživé ticho.

"Musíme je nalézt. Rozpýtlte se po všech kanálech a mějte se na pozoru."

Kerrick měl dobrý zrak a zachytil ten pohyb první.

"Támhle!" zaječel. "V té říčce. Něco se tam pohnulo."

V okamžiku tím směrem zamířily všechny zbraně, až Stallan musela nařídít, aby toho nechali. "Postřílíte se na vzájem. Nebo trefíte mě. Jedu tam. Namířte své hősotsan někam jinam."

Její člun pomalu klouzal vpřed. Stallan se tyčila na přídi, opírajíc se jednou nohou o škebli člunu, a napínala zrak, aby pronikla šerem a příkrovem vegetace.

"To je v pořádku," ozvala se. "Je to jeden z našich člunů." Po dlouhém mlčení zdráhavě dodala: "Je prázdný."

Když Stallan přirazila k prázdnému člunu, člun se za chvil. A zachvil se ještě víc, když mu lovkyně přeskočila na palubu. Vyžádalo si hodně křiku a kopanců, než se plavidlo pomalu vydalo k čekající flotile. Stallan mlčela - ale její prst ukazoval na víc než dostatečné vysvětlení.

Z tlusté kůže člunu trčelo cosi cizího. Stallan se pro to sehnula a vytrhla to a člun se otrásl bolestí. Lovkyně předmět zvedla do výše a Kerrick pocítil, jak se mu srdce rozbušilo.

Šíp Tanu!

Stallan omáchala šíp ve vodě, aby jej umyla, a pak ho podala Vainté. Ta jej převracela v rukou znovu a znovu a četla z něj tu hrůznou zprávu, jež jí nitro zaplavila hněvem a nenávistí a napjala v silném těle každíčký sval. Když zvedla pohled ke Kerrickovi, chlapec se zachvil, jako by dostal ránu. "Znáš to, vid'? Já taky vím, co je to. Výtvar ustuzou s ostrou kamennou špicí. Tady kolem jsou další ustuzou, stejně nechutná jako ty. Nepobili jsme je všechny. Ale nyní to uděláme. Vyhubíme je do poslední ho. Zem Gendasi je velká, ale ne tak velká, aby ukryla ustuzou před naším hněvem. Buď budou žít Yilané nebo ustuzou - a o našem vítězství není pochyb!"

Ozvalo se souhlasné syčení ostatních a Kerricka sevřel strach, že bude první obětí, proti níž se obrátí hněv murgu.

Vainté zvedla paži, aby šíp odhodila daleko do bažin, ale pak ji stáhla a zmlkla. Vzpomněla si na Kerricka a pohlédla něj s náhlým zájmem.

Alespoň Sokain a její pomocnice nezemřely nadarmo, pomyslela si. Dlouho seděla tiše a bez hnutí, nevnímajíc Alakensí ani nikoho jiného, a upírala pohled do dále na cosi, co viděla jen ona sama. Ostatní trpělivě čekali, až se opět pohne a promluví.

"Stallan, budeš pátrat dál, dokud si nebudeš jistá, že nikdo nepřežil. Vrať se však před setměním. Já se nyní - vracím do města. Mé povinnosti si to žádají."

Celou cestu zpět setrvala v nehybném mlčení. Musela. Její plán byl již hotov, a kdyby se teď pohnula, všem by bylo hned jasné, oč jde. Pohnula se teprve v okamžiku, kdy stáli v doku a zbytek oddílu již vystoupil na pobřeží. Přejela očima přes Alakensina široká záda, na vteřinu zaváhala, ale pak vykročila na břeh.

Plán byl již vskutku hotov.

Šíp ze stromů

Kapitola 20

Žádná další stopa po průzkumné skupině už nikdy ne byla nalezena. Pochmurným dokladem jejich osudu byl jen objevený šíp. Vainté odešla o samotě do svého pokoje a uložila šíp do truhly, vypěstované na stěně, k ostatním, již dříve získaným předmětům ustuzou. Poté se posadila na sedátko, odznak své moci, a poslala pro Stallan a Vanalpé. Obě dorazily záhy - Stallan přímo z přístavu - těsně následovány všudypřítomnou Alakensí. Kerrick dovnitř nahlédl také, ale po jediném Vaintině gestu raději zmizel. Patrně nemohla snést pomyšlení, že se v této chvíli nalézá v přítomnosti ustuzou. Tři hodnostářky města se dlouze radily se Stallan, co podniknout pro bezpečnost Alpeasaku. Postaví víc stráží, nakladou více pastí - a prozatím přestanou vysílat průzkumné oddíly. Jakmile se na tomto dohodly, propustila

Vainté ostatní a zavolala dovnitř fargi, kterou před nedávnem povýšila na svou osobní pomocnici, protože mluvila nejlépe ze všech.

"Brzy připluje uruketo. Až se vrátí nazpět, chci, abys odjela s ním. Vrátiš se do Inegban a vyhledáš Malsas. Vyřídíš jí to, co ti teď řeknu. A povíš jí to přesně tak, jak ti to povím Rozuměla's?"

"Ano, Eistaa. Učiním, jak mi poručíte."

"Zde je vzkaz. Bud' zdráva, Malsas, přináším zprávu od Vainté z Alpeásaku. Je to důležitá zpráva, ale plná hněvu a zármutku. Mnozí jsou mrtví. Sokain je mrtvá. Ona a další Yilané byly zabity ustuzou, týmiž ustuzou, která vraždila na plážích zrození. Neviděli jsme je, ale jsme si tím jisti, neboť jsme našli zbraň ze dřeva a kamene, jakou používají. Tato ustuzou musí být nalezena a zničena. Číhají ukryta v džunglích kolem Alpeásaku. Musí být nalezena, musí být zabita. Všechna zabita. Až popluje uruketo opět do Alpeásaku, žádám tě, abys jím poslala mnoho fargi, které dovedou dobře střílet, a s nimi hésotsan a množství šipek. Tato věc je nanejvýš naléhavá a musí být vykonána. Na smrti oněch ustuzou závisí osud Alpeásaku."

Vainté zmlkla, otřesena pravdivostí a hrůzností svých vlastních slov. I fargi zakolísala děsem z té strašlivé zprávy.

Vainté však měla dost sil, aby dokázala nepříjemný pocit zaplašit. Vyzvala fargi, aby jí znovu a znovu opakovala vzkaz, dokud jej netlumočila naprosto dokonale.

Následujícího rána poté, co uruketo odplul, se Vainté odebrala do své úřední místnosti a poslala pro Kerricka. Mnoho dní uplynulo od chvíle, kdy ji spatřil naposled, a tak se k ní blížil nikoli beze strachu. Nebylo to však zapotřebí. Vainté má v tuto chvíli na starosti mnoho důležitých věcí, to dokázal odhadnout už prvním pohledem, a zdálo se dokonce, že je jeho přítomností potěšena.

"Inlénu," zavolala, a mohutná fargi se poslušně přikolébala blíž. "Budeš stát ve vchodu, zaplníš jej celým svým tělem, a ať sem přijde kdo chce, pošleš ho pryč. Rozumíš?"

"Půjdou pryč."

"Ano, ale řekni jim to tak důrazně jako já. Běžte pryč, Vainté vám to nařizuje. Zopakuj to."

"Běžte pryč, Vainté vám to nařizuje."

"Přesně tak. A nyní to vykonaj."

Inlénu se ukázala být dobrým strážcem; jakmile se rozložila ve vchodu, nikdo je již nerušil - přes množství kroků, které odtamtud zněly. Vainté se obrátila ke Kerrickovi a promluvila jako Eistaa, vydávající svá nařízení.

"Povíš mi nyní vše, co víš o ustuzou, tvém druhu ustuzou. Mluv."

"Nerozumím významu slov, Eistaa."

Vainté viděla jeho strach a zmatek a uvědomila si, že otázka byla příliš všeobecná. Musí se ptát konkrétněji.

"Jak se jmenuje město ustuzou?"

"Ustuzou nemají města. Toto je první město, které jsem kdy viděl. Ustuzou žijí v ... " Pátral v paměti, ale marně. Už dlouho nepromluvil marbačtinou ani ji nezaslechl, takže se kýžená slova ne a ne vybavit. Uchýlil se k popisu. "Měkké stavby z kůží, pověšených na tyčích. Ty se rozloží a tyče táhnou ... velká zvířata pokrytá srstí."

"Proč se rozloží? Proč jdou jinam?"

Kerrick pokrčil rameny a usilovně lovil zbytky dávno zapomenutých fakt. "Tak se to prostě dělá. Loví se na jednom místě, rybaří na jiném. Tak to prostě je."

Výsledkem dalšího vyptávání bylo ještě pár odpovědí. Ustuzou podle všeho žila ve skupinách jako byla ta, již pobili, n existovala ještě řada dalších skupin, ale ani přibližně nebylo zřejmé, kolik. Chlapcovy dlouho nepoužívané vědomosti byly již mlhavé a nejisté. Vainté měla vyptávání konečně dost a jediným rázným gestem je ukončila. Nyní přijde to nejdůležitější. Použije strachu a lákavých slibů, aby toto ustuzou vycvičila k tomu, co potřebuje. Její chování se změnilo a hovořila nyní opět jako Eistaa, která vládne nad životem města a jeho obyvatel.

"Mohu tě kdykoli zabít nebo to nařídit někomu jinému - víš to, že?"

"Vím," Zachvěl se úpěnlivou prosbou o život, vyděšen náhlou změnou tónu.

"Mohu tě také pozvednout a postarat se, abys byl zahrnut počtami a nezůstával již ustuzou, nejnižším mezi nízkými. To by se ti líbilo, nebo ne? Mohl. bys sedět po mém boku a nařizovat ostatním, aby pro tebe pracovali. Mohu ti to umožnit - ale ty musíš na oplátku učinit něco pro mne. Něco, co dokážeš jenom ty. Musíš udělat věc, již nedokáže nikdo jiný."

"Učiním, oč mne žádáš, Eistaa, ale nerozumím tvým slovům. Nechápu, co máš na mysli."

"Chci, abys myslel na jednu věc a dělal přitom jinou, tak jak jsi to provedl Stallan. Řekl jsi jí, že se dusíš a nedusil jsi se."

"Nevím, co máš na mysli," opakoval Kerrick a dával najevo nevinnou nechápavost. Vainté vyjádřila rozkoš.

"Báječné! Právě to děláš. Právě teď hovoříš o věcech, které se nestaly, jako by se staly. Přiznej to - nebo tě na místě usmrtím."

Zakolísal nad tou náhlou změnou nálady. Vainté otevřela ústa a přiblížila k němu tvář. Smrtelně nebezpečné zuby měl přímo před očima. "Udělal jsem to, ano, přiznávám. Udělal jsem to, abych mohl uprchnout."

"Výborně." Ustoupila a nebezpečí pominulo. "Tuto věc, již nedokáže nikdo z Yilané, nazývám lhaním. Vím, že jsi lhal, a také vím, že budeš nepochybně lhát v budoucnu, a to i mně. Nemohu tomu zabránit - ale Inlénu se postará, aby ti tvé lži nedopomohly k úniku. Když teď tedy víme, že lžeš, využijeme tvého lhaní ku prospěchu nás všech. Budeš lhát pro mne. Uчиниš to pro mne."

"Vykonám, co mi Eistaa nařídí," odpověděl Kerrick. Nevěděl sice stále, oč běží, ale dal si pozor, aby s přitakáním nezaváhal.

"Tak je to správné. Uчиниš, co ti nařídím. A nikdy o tom příkazu nepromluvíš - jinak zemřeš. Toto je lež, kterou musíš říci, a musíš ji pronést velmi vzrušeně. Musíš říci - Táhle v těch stromech je ustuzou, vidím, je! - To jsou ta slova. Nyní je zopakuj."

"Tam v těch stromech vidím ustuzou."

"To stačí. Nezapomeň to. A prones tu větu pouze ve chvíli, kdy ti k tomu dám pokyn. Až ta chvíle nadejde, učiním takovýto pohyb."

Kerrick šťastně souhlasil. Byl to snadný úkol, ačkoli stále nechápal jeho smysl. Vaintiny výhrůžky však byly dostatečným důvodem, aby si slova a gesto dobře zapamatoval, a tak nyní kráčel městem a tiše si je pro sebe mumlal. Mnoho dní uplynulo od chvíle, kdy Kerrick naposled spatřil Enge. Jen zřídka si na ni vzpomněl, neboť mu celé dny vyplňovala znovunabytá svoboda. Zpočátku dost váhal, než se pustil sám do města a dokonce byl vděčen za němou přítomnost Inlénu, která mu dodávala jakýsi pocit bezpečí. Záhy však zjistil, jak nesmírně rozvrstvená je společnost Yilané. Neméně rychle se dopracoval k poznání, že jeho postavení je blízké absolutnímu vrcholu, neboť byl často vídan v přítomnosti Eistaa a sedával vedle ní. Pro bezejmenné fargi to bylo dostatečným důkazem o tom, jak vysoko je postaven, a tento respekt se odrážel i ve způsobu, jakým se k němu přes jeho primitivní vzhled ustuzou chovaly. Když se tak toulal zelenými chodbami, viděl, jak se ty fargi, jež byly dost inteligentní a schopné rychle zvládnout jazyk Yilané, snadno začleňovaly do života měst Stávaly se strážnými, připravovači jídla, zabíječi a vyvrhovači zvířete, dozorcí nad dělníci, zemědělci, a vykonávaly ještě mnoho jiných profesí, o nichž věděl jen velmi málo nebo vůbec nic. S těmito Yilané hovořil neutrálním tónem a bral je jako sobě rovné nebo maličko nižší než byl on sám - což jeho protějšky ochotně akceptovaly.

Uctivé jednání si vyhradil pro ty, kdo stáli v čele města. Jejich postavení bylo zřejmé, přestože nebyli pokaždé obklopeni houfem pobočníků a pomocnic či následování zástupem fargi, dychtících, aby je někdo pověřil nějakou prací a tak jim zajistil pevné místo v řádu města.

S takovým množstvím zajímavých věcí skutečně Kerrickovi nezbývalo mnoho času na vzpomínání na Enge a je jí každodenní lekce. Město však kypělo pracovním ruchem jako mraveniště a občas přece jen zatoužil, aby tu byla a vysvětlila mu mnohé udivující věci z života Alpeasaku. Několikrát se na ni zeptal, ale úsečné odmítnutí jeho otázky jej pokaždé přimělo, aby ji už tázanému neopakoval. Tato odpověď v něm však budila zvědavost. Když Enge hovořila s Vainté, chovaly se k sobě jako rovné. Tak proč ten zmatek a neochota pokaždé, když se o ní zmíní? Uvažoval, že se na to zeptá přímo Vainté, ale pak to zamítl. Eistaa dávala velmi zřetelně najevo, že každou rozmluvu začíná a končí právě ona a nikdo jiný.

Byla to pouhá náhoda, že se s Enge setkal znovu. Stál právě nedaleko ambesedu, odkud jej propustila Vainté, když zástupem fargi zavlnil závan vzrušení. Vyptávaly se jedna druhé a všechny pospíchaly tímž směrem. Zvědavě je následoval a dorazil právě včas, aby spatřil, jak jdou kolem čtyři Yilané a nesou pátou. V té tlačenici se mu nepodařilo dostat blíž a neodvážil se fargi nařídít, aby uhnuly, protože by tím na sebe upoutal pozornost Chystal se již odejít, když se čtveřice vrátila. Šly nyní velice pomalu, s otevřenými ústy. Kůži měly špinavou a nohy zacákané červeným blátem. Pak si Kerrick všiml, že jedna z nich je Enge. Zavolal na ni a ona se obrátila. Vnímala jej, ale nepromluvila.

"Kde jsi byla?" zeptal se. "Dlouho jsem tě neviděl."

"Mého jazykového umění již není zapotřebí, návštěvy u tebe tedy skončily. Dnes pracuji na nových polích."

"Ty?" Vyjádřil úžas, i stopu úleku a nechápavosti nad tím, co mu říká.

"Já." Její tři družky se zastavily spolu s ní a Enge jim nyní pokynula, aby pokračovaly v cestě, vybízejíc k těmž i Kerricka. "Musím se vrátit do práce."

Odvrátila se, ale hoch popoběhl, aby s ní srovnal krok. Horoucně toužil objasnit si jednu záhadu, ale nevěděl, jak začít.

"Co se stalo té, kterou jste nesly?"

"Hadí kousnutí. Tam, kde pracujeme, je spousta hadů."

"Proč tam pracuješ?"

Jak kráčeli, nikdo nebyl nablízku, aby je poslouchal; těžce dusající Inlénu se nepočítala. "Mluvila jsi s Eistaa jako rovná s rovnou. A přece nyní pracuješ tam, kde jinak pracují ty nejnižší fargi. Proč?"

"O tom se nesnadno hovoří. A mně o tom Eistaa zakázala hovořit s kteroukoli Yilané."

Už ve chvíli, kdy Enge vypustila slova z úst, si uvědomila jejich dvojznačnost. Kerrick nebyl Yilané. Ukázala na Inlénu.

"Naříd' jí, ať jde před námi s těmi třemi. Jakmile se to stalo, obrátila se Enge ke Kerrickovi a promluvila s naléhavostí, jakou u ní nikdy nezažil. "Jsem zde, a tyto před námi také, protože máme silnou osobní víru, s níž naši vládci nesouhlasí. Nařídili nám, abychom se víry vzdaly - jenže my nemůžeme. Neboť jakmile jednou objevíš pravdu, nemůžeš se od ní odvrátit."

"O jaké pravdě to mluvíš?" zeptal se udiveně Kerrick.

"O pravdě, která znepokojuje a pálí, a jež obsahuje svět a věci v něm. Už jsi někdy o něčem takovém přemýšlel?"

"Ne," hlesl upřímně.

"To bys měl. Jsi však mladý - a nejsi Yilané. Udivoval jsi mne ještě dřív, než jsi poprvé promluvil, a tvá existence je mi stále záhadou. Nejsi Yilané, a přece nejsi zvířecí ustuzou, protože dovedeš mluvit. Nevím, co jsi a jak zapadáš do řádu vyšších věcí."

Kerrick začínal litovat, že se s Enge setkal. Jen málo z toho, co řekla, dávalo nějaký smysl. Ale když už mluví přestože to přináší větší užitek a potěšení jí než jemu - nemůže ji nijak zastavit.

"Naše víra musí být pravdivá, neboť v sobě skrývá moc, kterou si podmaňuje i nevěřící. Byla to Ugunenapsa, která jako první došla k tomuto poznání a strávila život tím, že poroučela své mysl, nutila ji, aby porozuměla. Snažila se přinést něco nového do světa, kde nikdo nic takového dosud nepoznal. Hovořila o své víře s ostatními a oni se jí smáli. Zpráva o jejích podivných způsobech se dostala až k Eistaa jejího města a ta si Ugunenapsu předvolala a nařídila jí, aby hovořila o své víře. A ona uposlechla. Mluvila o věci v nás, která není vidět, ale která nám umožňuje mluvit a odlišuje náš od nemyslicích zvířat. Zvířata v sobě tu věc nemají a tak nemohou mluvit. Mluvení je tedy hlas té věci a ta věc je život a vědomí smrti zároveň. Zvířata si neuvědomují život ani smrt. Jsou, a potom nejsou. Ale Yilané obojí znají

a nyní i ty. A to je ta velká záhada, s níž se potýkám. Kdo jsi? Co jsi? Kde je tvé místo v tom velkém záměru?" Enge se obrátila ke Kerrickovi a dívala se mu do očí, jako by tam mohla nalézt kýženou odpověď. Nebylo však nic, čím by jí mohl odpovědět, a Enge si to záhy uvědomila.

"Jednoho dne snad poznáš," řekla. "Nyní jsi příliš mladý. Silně pochybuji, že bys dokázal pochopit zázrak víze, již měla Ugunenapsa, vízi pravdy, kterou vysvětlovala nám ostatním. Vízi, a zároveň i důkaz! Neboť její slova tak rozhněvala Eistaa, že nařídila Ugunenapse odvrhnout falešnou víru a žít tak, jak to Yilané od vejce času činily. Ugunenapsa odmítla a povýšila tak svou víru nad město a rozkazy vlastní Eistaa. Eistaa viděla její neposlušnost a tak ji zbavila jména a vykázala ji z města. Víš, co to znamená? Ne, to nemůžeš vědět. Žádná Yilané nemůže žít bez svého města a jména od chvíle, kdy jméno obdrží. Opustit to vše znamená zemřít. Od vejce času strádala každá Yilané, vyhnaná z města, tou smrtící změnou. Ta ztráta je tak silná, že Yilané se ihned zhroutí, rychle upadne do bezvědomí a zakrátko umírá. Vždycky je tomu tak."

Do Enginých slov se vkradlo jakési prazvláštní veselí, cosi mezi radostným vzrušením a rozkoší. Zastavila se, uchopila Kerricka lehce oběma rukama a pohlédla mu do očí, pokoušeje se mu předat, co cítí.

"Jenže Ugunenapsa nezemřela. A to bylo něco nového a nepopíratelný důkaz. A od toho dne byl ten důkaz čas od času opakován znovu a znovu. I já byla vyhnána z Inegban, odsouzena k smrti - a nezemřela jsem. Nikdo z nás nezemřel - a proto jsme tady. Nazývají náš Dcerami smrti, protože tvrdí, že máme úmluvu se smrtí. To však není pravda. My samy si říkáme Dcery života a to je pravda. Protože žijeme tam, kde ostatní umírají."

Kerrick se vykroutil z jejího chladného a jemného stisku, odvrátil se a zalhal: "Jsem už moc daleko. Mám zakázáno chodit na pole." Zatahl za vodítko, vyhýbaje se síle jejího upřeného pohledu. "Inlénu, jdeme zpátky."

Enge se tiše dívala, jak odcházejí, a pak se obrátila zpět ke svým polím. Kerrick se ohlédl a viděl, jak se pomalu ubírá po prašné stezce. Potřásl hlavou a přemítal, o čem to vlastně mluvila. Nato si všiml nedalekých pomerančovníků a táhl k nim Inlénu. V krku mu vyschlo, slunce páliło a Enge nerozuměl ani jedno slovo z deseti. Ani jej nemohlo napadnout, že její víra je první trhlinou v jednolitém národě Yilané, který takto žije po miliony let. Být Yilané znamenalo žít jako Yilané. Nic jiného nebylo myslitelné. Až teď.

V okolí stálo několik ozbrojených stráží, tak jako kolem celého města, a zvědavě přihlíželo, jak trhá ze stromu zralé pomeranče. Tyto stráže zajišťovaly bezpečnost za dne, zatímco v noci chránily město velké a silné pasti. V následujících dnech však stráže nezaznamenaly vůbec nic - zatímco v pastech se objevovala jen zvířata nejružnějších druhů. Zabíjäcká ustuzou se už nevrátila.

Za celou tu dobu, než uruketo přeplaval oceán do Inegban a zase zpátky, nedošlo k žádným dalším útokům. Jakmile obrovský tvor dorazil, čekala už na něj na břehu Vainté s celým doprovodem. První na břeh vystoupila Erefnais. Zastavila se před Vainté a podala jí formální hlášení.

"Přináším osobní poselství od Malsas, Eistaa. Je na nejvyšší znepokojena zvěrstvy ustuzou. Mám pro vás soukromý vzkaz, ale dostala jsem také za úkol veřejně vyhlásit, že s ustuzou je nutno vypořádat se důrazně a bez milosti - a jen jejich naprostá zkáza je definitivním řešením. Aby tomu napomohla, poslala se mnou Malsas své nejlepší lovce s hésotsan a šípkami, kteří s tou hrozbou definitivně skončí."

"Jsme tedy zajedno," prohlásila Vainté. "Doprovod' mne, neboť chci slyšet vše, co je nového v Inegban."

Skutečně bylo mnoho nového, a Erefnais se o to s Eistaa podělila v soukromí Vaintina pokoje. Kromě nich byla přítomna už jen Alakensi.

"Zima byla mírná. O nějaká zvířata jsme přišli, ale počasí bylo lepší než v předešlých letech. To je však ta denní strana mých zpráv. Ta noční strana je katastrofa, která postihla naše uruketo. Více než polovina z nich je mrtvá. Rostli příliš rychle a tím zeslábli. Samozřejmě pěstujeme další - ale občané Inegban do Alpéasaku nepřijedou ani toto léto ani to příští či to, co nastane po něm."

"To jsou zlé zprávy," přitakala Vainté. I Alakensi dávala najevo, jak je nešťastná. "A tím více je zapotřebí vykořenit ustuzou. Abys však spláchla hořkost svých zpráv, musíš se přesvědčit o našem růstu. Podíváš se na náš model. Alakensi, naříd' fargi, ať nám ihned sežene Stallan."

Alakensi neměla radost, že ji někdo rozkazuje jako ně jaké fargi, ale potlačila rozladění a odvrátila se, aby vykonala příkaz. Když skupinka dorazila k modelu, Stallan tam už na ně čekala.

Od smrti Sokain se sice Alpéasak už nerozrůstal, ale jeho obrana v mnohém zesílila. Stallan poukázala na nové trnité zátarasy a ozbrojené stráže, které v současnosti hlídaly ve dne v noci.

"K čemu může být stráž v noci?" zeptala se Alakensi svým typickým rýpavým způsobem. Stallanina odpověď byla formální a jasná.

"Téměř k ničemu. Ale všechny stráže jsou dobře chráněné pastmi a ploty a mají s sebou topiče a pláště, takže jsou dobře odpočaté. Také nemusejí každý den chodit tu dálku do města a zpátky. Vyhlížejí tedy již za rozbřesku a při západu slunce stále ještě stojí na stráži."

"Mám dojem, že bychom, své zdroje mohli využívat rozumněji," oponovala nepřesvědčená Alakensi. Vainté se tentokrát rozhodla pro kompromis. Děkala to málokdy; obvykle totiž ignorovala vše, co Alakensi řekla.

"Snad má Alakensi pravdu. Přesvědčíme se sami, a ty se můžeš přesvědčit s námi, Erefnais, abys mohla po návratu podat Malsas zprávu o našich obranných systémech."

V neuspořádaném zástupu se trousily přes město; Vainté a Stallan šly v čele, ostatní za nimi podle svého postavení. Kerrick - se svou všudypřítomnou Inlénu - kráčel těsně za velitelkou uruketo. Pobočnice a fargi se ubíraly vzadu. Přšelo a tak se Vainté a několik dalších za halilo do pláště. Kerrick nikoli; déšť byl teplý a příjemný.

Chlapec si pečlivě všiml, kudy jdou, cest v polích a bran v živých plotech. Jednou tudy půjde sám. Nevěděl, jak to dokáže, ale určitě půjde.

Skupina stromů stála jen kousek od lesa, na kraji poslední planiny. Jak se dostali blíž, ukázalo se, že je kolem dokola

obklopen šlahouny a trnitými keři, přes něž vede jen jediný průchod. Stallan ukázala na Yılané, stojící s hésotsan na plošině před ním. "Pokud hlídka hlídá, nikdo tudy neprojde," ujistila přítomné.

"Připadá mi to dostatečné," usoudila Vainté a obrátila se k Alakensi se žádostí o názor. Dostalo se jí zdráhavého souhlasu. Eistaa vyrazila k průchodu, ale Stallan ji zastavila.

"Tam venku je spousta nejrůznějších zvířat. Před vámi musí jít strážce."

"Dobrá. Ale jsem Eistaa Alpéasaku a ve svém městě jdu, kamkoli se mi zlíbí. A mí poradci také. Zbytek skupiny tu může počkat."

Prošly průchodem, obklopeny ostražitými strážci s namířenými hésotsan. Při východu z remízku je Stallan upozornila na pastí a zátarasy.

"Dobře jsi pracovala," pochválila ji Vainté. „Alakensi se jala protestovat, ale Vainté ji ignorovala a obrátila se namísto toho k Erefnaís. "Až se vrátíš, pověz o tom všem Malsas. Alpéasak je dobře chráněn a žádné nebezpečí mu nehrozí." Otočila se ke Kerrickovi a v okamžiku, kdy se nikdo nedíval, mu dala ono znamení. Když vyvalil oči, důrazně jej zopakovala. Teprve potom pochopil.

"Pozor! Tam!"

Vykřikl to nahlas. "Támhle mezi stromy. Vidím ustuzou."

Jeho hlas byl tak naléhavý, že se všichni otočili naznačeným směrem. V tom okamžiku odhodila Vainté plášť. V ruce, ukryté pod ním, svírala dřevěný šíp s kamenným hrotem.

Uchopila jej pevně oběma rukama, učinila krůček a vrazila jej Alakensi do prsou.

Jediný Kerrick viděl tu scénu, neboť očima nehledal v křovinách ustuzou. Alakensi zaťala palce do násady Šípu, oči vyťštěné hrůzou, a otevřela ústa, aby promluvila - ale namísto toho se zapotácela a padla na zem.

Kerrick už chápal, k čemu byla jeho lež. A ihned ji zdokonalil.

"Šíp ustuzou, přilétl z tamtěch stromů. Zasáhl Alakensi!"

Vainté ustoupila stranou a znehybněla, aby skryla rozrušení. Celá se jen třásla.

"Šíp ze stromů," vykřikla Inlénu; většinou opakovala - to, co už řekl někdo jiný. Ostatní vzápětí začali tvrdit totéž a tím bylo dáno vše. Slovo bylo skutkem a skutek slovem. Alakensino tělo bylo spěšně odneseno a Stallan s Erefnaís pobízely Vainté, aby se rychle vrátila do bezpečí.

Kerrick šel poslední. Ještě jednou pohlédl na stěnu džungle, tak blízkou a přece tak nekonečně vzdálenou, a pak zatáhl za vodítko, připevněné k obojku, a Inlénu se poslušně vydala za ním.

Největší a nejúžasnější věc

Kapitola 21

Vainté je ve svém pokoji sama a truchlí pro smrt věrné Alakensi. Tak to alespoň Kerrick řekl úzkostlivě čekajícím Yılané, když se z úřední místnosti Eistaa vynořil. Nechce nikoho vidět. Všichni ji politovali a odešli. Byl vskutku vynikající lhář. Vainté, která naslouchala škvírou v listí, jeho talent obdivovala s vědomím, že to je přesně ta zbraň, po níž vždycky toužila. Skrývala se nyní před zraky ostatních, protože jí z každého pohybu čísel radost a triumf. Nikdo ji však v pohybu nespasil, neboť se na veřejnosti ukázala až dlouho poté, co uruketo odplul. V tu dobu už nikdo netruchlil pro zemřelou Alakensi, neboť to nebylo zvykem Yılané. Ať byla Alakensi kdokoli, již více není. Její tělo už nebylo její a patřilo nyní těm nejnižším fargi, jejichž prací bylo odstraňovat těla zemřelých. Vainté triumfovala. Život ve městě půjde dál - nejen půjde dál, bude přímo vzkvétat, o to se ona postará.

Vydala příslušné povely a ti, kdo stáli v čele města, k ní pospíchali. Kerrick stál v pozadí a přihlížel, neboť měl po cit, že ve vzduchu visí cosi velice závažného. Naznačoval to už sám Vaintin postoj. Eistaa každého z přichozích uvítala a oslovila jménem, což se dosud nikdy nestalo.

"Vanalpé, ty, jež jsi ze semínka vypěstovala toto město, jsi tady. Stallan, která nás chráníš před nebezpečími tohoto světa, jsi tady. Zhekak, která nám sloužíš tak dobře se svou vědou, Akasest, která nás zásobuješ jídlem, i vy jste tady." Jmenovala takto jednoho po druhém, až byli všichni, malá, ale důležitá skupinka těch, kdo vládli Alpéasaku. V nehybném tichu naslouchali Vaintiným slovům.

"Někteří z vás jsou zde od prvního příjezdu uruketo, ještě než město začalo existovat, jiní přijeli později; stejně jako já. Nyní však všichni usilovně pracujeme na slávě a růstu Alpéasaku. Slyšeli jste o zločinu, jehož jsem se stala svědkem cestou do tohoto města, o zavraždění samců a mláďat. Potrestali jsme ten čin; ustuzou, která jej spáchala, jsou bezpečně mrtvá, a už nikdy k něčemu takovému nedojde. Naše pláže zrození jsou bezpečné, chráněné strážci, teplé - a prázdné."

Jak Eistaa jasně a přesně pronášela svou řeč, posluchači projela vlna rozrušených pohybů, jako by mezi nimi zavanul neviditelný vítr. Jediný Kerrick se nepohnul a neměně napjatě než ostatní čekal, co řekne Vainté dál.

"Ano, nemýlíte se. Ten čas nadešel. Zlaté pláže je nutno zaplnit tlustými a neohrabanými samci. Je čas. Nyní začneme." Za celou dobu, kdy Kerrick pobýval v Alpéasaku, neviděl dosud takové vzrušení. Všude zněl hlasitý hovor a smích a skupina kráčela, daleko rychleji než bylo zvykem, přes město ke vchodu do hanalé, uzavřené oblasti, kde žili samci.

Kerrick je užasle následoval. Strážce, Ikemend, před jejich průvodem ustoupila stranou a přivítala je rozmáchlými gesty radosti nad tím, že je vidí. Kerrick vykročil průchodem za nimi, ale byl zastaven škubnutím železného obojku. Inlénu stála tiše a nehybně jako skála, přestože Kerrick tahal za vodítko ze všech sil. Ozvalo se zadunění, jak se vrata před nimi

zavřela a byla uzamčena.

"Co to je, co to má znamenat? Mluv, nařizují ti to," vyštěkl rozzuřeně.

Inlénu k němu obrátila kulaté, prázdné oči. "My ne," odpověděla a ještě jednou to zopakovala. "My ne."

Nic víc z ní nedostal.

Kousek po kousku pokračoval v průzkumu Alpéasaku, neboť jej zajímalo úplně vše. A protože každý věděl, že sedává blízko Eistaa, nenašel se nikdo, kdo by mu bránil v cestě. Nepokoušel se město opustit, to by mu stráža a Inlénu nedovolili, ale jinak se toulal úplně všude. Bylo to pro něj přirozené; děti v sammadu činily totéž. Ze své bývalé existence si však pamatoval čím dál méně, neboť kolem nebylo nic, co by mu ji bylo i jen náznakem připomnělo. Za nějakou dobu si zvykl i na rytmus a uspořádání života Yílané.

Každý den začínal stejně.

S prvním světlem rozbřesku se město probouzelo k životu. Stejně jako ostatní se I Kerrick umyl, ale na rozdíl od nich měl po ránu žízeň - a hlad. Yílané jedli ne víc než jednou denně, někdy dokonce ani to ne, a přitom se obvykle napili dosyta. On ne. Pokaždé se zhluboka napil z nápojového ovoce; snad to byl podvědomý zvyk, který si osvojil v tom krátkém období, kdy lovil s muži svého sammadu. Potom zkonzumoval ovoce, které si nechal od předchozího večera. Pokud měl nějakou důležitější práci, nařídil obvykle fargi, aby mu ovoce přinesla, ale snažil se to dělat sám, kdykoli to jen bylo možné. Ať totiž dával fargi sebepečlivější instrukce, pokaždé se vrátil s ovocem poškozeným a shnilým. Pro ně to bylo totéž, žrádlo pro zvířata - pro tvory, kteří žerou vše, co se jim předloží, ať to vypadá jak chce. Ostatně pokud jej při jídle nějaké fargi zahlédly, vždy se shlukly kolem: tupě, ale o to usilovněji jej sledovaly, snažily se pochopit, co to dělá a vzrušeně o tom spolu debatovaly. Dobrodružnější z nich občas ovoce ochutnaly - a pak je vyplivly, což jejich družkám připadalo velice zábavné. Zpočátku se Kerrick pokoušel fargi vyhnat, neboť jej rozčilovala jejich neustálá přítomnost a štěbetání, ale pokaždé se zase vrátily. Nakonec si je zvykl trpět, a stejně jako starší Yílané je téměř nevymýšlel je jen tehdy, když bylo zapotřebí prodiskutovat něco důležitého a soukromého.

Pomalu postřehl ve zdánlivém chaosu města přirozený řád, který vládne všemu dění. Kdyby byl uměl srovnávat, mohl by pohyb Yílané po městě přirovnat k životu mravenců v jejich podzemních městech. Na první pohled nesmyslné pobíhání, ale ve skutečnosti přesná a dokonalá dělba práce, kde dělníci shánějí jídlo, ošetřovatelky pečují o mladé, obrněné stráža s velkými kusadly chrání mraveniště před útočníky - a uprostřed toho všeho královna, produkující nekonečný proud života a zaručující tak pokračování existence celého pokolení. Nebyla by to dokonalá analogie, ale poměrně dost přesná. Kerricka však nikdy nenapadla; byl jen dítě, které se muselo přizpůsobit zcela mimořádným okolnostem, a tak stejně jako ostatní žádná srovnání nevymýšlel. Pokaždé mravence bezmyšlenkovitě zašlápl a šel dál. Často ráno chodil s fargi, jež měly za úkol přinášet ovoce z lesíků kolem města pro věčně hladová stáda zvířat. Bylo příjemné procházet se v ranním chladku a navíc jeho rostoucí tělo potřebovalo trochu cvičení. Chodil rychle, téměř běhal, a těžká Inlénu se potácěla za ním. Mnohokrát se zastavoval jen proto, že už byla přehřátá a nemohla dál. V takových chvílích si připadal mnohem dokonalejší než to hloupé holé plemeno, neboť přestože z něj tekla pot, mohl pokračovat dál, zatímco ani tak svalnatá Yílané jako Inlénu nemohla.

Háčky stromů a zelené pláně se kolem města táhly ve stále širších kruzích a jejich vzhled se neustále měnil, jak Vanalpé a její asistentky neustále vyvíjely nové a nové rostliny a stromy. Některé druhy nového ovoce chutnaly lahodně, některé ohavně nebo dokonce páchly. Ochutnal je však všechny, neboť věděl, že než je sem Vanalpé nechala zasadit, vyzkoušela nejdřív, zda nejsou jedovaté.

Pestrá paleta rostlinných druhů tu rostla, aby nasýtila ještě větší společenství zvířat. Kerrick neměl ani ponětí o hluboce zakořeněném konzervatismu Yílané, o jejich miliony let staré kultuře, založené na krátkodobých změnách - tak krátkodobých, aby nestačily ovlivnit stabilitu a kontinuitu kultury. Budoucnost bude stejná jako minulost, neměnná a nepozměnitelná. Pomocí opatrné a pečlivé genové manipulace se na světě objevovaly nové druhy života; žádný však nebyl odstraněn. Pralesy a džungle Gendasi skrývaly mnoho nových, vzrušujících druhů zvířat a rostlin, a Vanalpé a její pobočnice nad nimi nevycházely z údivu. Většina z nich ale byla Kerrickovi příliš dobře známá, než aby v něm vzbuzovala nějaký zájem. Jeho fascinovali obrovští, nemotorní a studenokrevní tvorové, kterým kdysi říkával murgu. Dnes však toto marbacké slovo již dávno zapomněl - spolu s nimi i většinu ostatních.

Tak jako Alpéasak vyrůstal z výhonků Inegban vzkvétal i život starého světa, jenž byl přenesen do nového prostředí. Kerrick by se vydržel dívat půl dne na třírohého neniteska, jak s bezduchým hladem otrhává vegetaci. Jeho tvrdá a silná kůže a velké kostěné pláty, kryjící lebku, se vyvinuly, aby svého majitele chránily před dravci, jež vyhynuli již před miliony let - ačkoli možná v malých skupinkách přeživali, pečlivě ošetřováni v některých starších městech Entoban. Vzpomínky na tuto hrozbu však v podobě instinktů stále zůstávaly v mozcích obrovitých zvířat, a pokud neniteskové usoudili, že jim hrozí nebezpečí, stále se dovedli rychle obrátit a vytrhávat kusy země hrozivě napřaženými rohy. Ale to se stávalo jen výjimečně; obvykle se mírumilovně pásli na podrostu, jehož denně zkonzumovali obrovské množství. Kerrick zjistil, že pokud se pohybuje pomalu, může se ke gigantům přiblížit na dosah ruky, neboť jeho nepatrná postavička jim nepřípadala nijak nebezpečná. Kůži měli hluboce rozoránu vráskami, v nichž hbitě klouzaly malé, mnohobarevné ještěrky; hledaly a požíraly parazity. Jednoho dne se navzdory Inlénu bázlivému tahání za vodítko odvážil až k jednomu z těchto tvorů a dotkl se jeho studeného, drsného boku. Nečekal, že bude tak studený a tvrdý, neboť se mu na okamžik vybavil jiný mohutný tvor, mastodont Karu, jak zvedá chobot, aby si poprášil záda hrstí prachu a jedním bystrým okem přitom sleduje Kerricka. Představa však zmizela stejně rychle, jako se objevila, a před ním se zase tyčila šedá zeď neniteskova boku. Zničehonic pocítil nenávist vůči tomuto zvířeti, necitlivé skále, nemotorné a tupé. Obrátil se k neniteskovi zády a byl by od něho odešel, kdyby se nestalo něco dalšího. Druhý nenitesk totiž z neznámého důvodu usoudil, že ho první chce napadnout a záhy již o sebe třesly rohy a zaduněla nestvůrná těla. Kerrick s potěšením přihlížel, jak drtí stromy a rozrývají trávu, než se zase uklidní a vrátí se k chutnému

porostu.

Jednou věcí, kterou Kerrick neměl rád, byl porážecí dvůr, kde každý den zabíjeli a vyvrhovali velké množství zvířat. Zabíjení bylo rychlé a bezbolestné; strážný u vchodu přihnaná zvířata prostě střílel. Jakmile padla, byla od vlečena dál do dvora velkými tažnými tvory, vynikajícími silou a tupostí; očividně jim nevadilo, že se téměř brodí v krvi. Práce na dvoře byla totiž samozřejmě krvavá; ještě teplá těla dělnice vyvrhovaly a rozřezávaly na kusy, jež jejich družky házely do nádob s enzymy.

Kerrick si sice už zvykl na rosolovitě, natrávené maso, ale nijak netoužil detailně studovat proces, jímž vznikalo. Laboratoře, kde pracovaly Vanalpé, Zhekak a jejich asistentky, se vymykaly jeho chápání a proto jej nudily. Chodil tam tedy zřídka. Daleko raději sledoval, jak přibývá neuvěřitelně titěrných detailů na rostoucím modelu města - nebo rozprávěl se samci. Ty objevil poté, co mu byl odepřen vstup na pláže zrození. Tam nikdo nesměl - jen stráže a ošetrovatelky samců. Podle toho, co zahlédl skulinami v trnitém plotě, však byli neuvěřitelně tupí. Prostě sádelnatá těla, která se válela na slunci.

Samci v hanalé však byli jiní. Touto dobou už dávno zapomněl na šok, který utrpěl při zjištění, že všichni Yilané, s nimiž se dosud setkal, dokonce i tak strašliví jako Stallan, jsou samice. Nyní to přijímal jako samozřejmý fakt a pranic si nevzpomínal na vztahy, jaké mezi muži a ženami vládly u Tanu. Byl prostě jen zvědav na oblast města, kterou dosud neviděl. Když jej již poněkolkáté odmítli vpustit dovnitř, zeptal se na to Vainté. Tvářila se pobaveně, ale neřekla proč. Prohlásila jen, že když je sám samec, není důvodu, aby nemohl vstoupit. Jenže Inlénu dovnitř nesmí a tak tam nemůže ani on. Dlouho o tom přemýšlel, až jej napadlo na první pohled zřejmě řešení. On projde dveřmi - a ty se za ním zavrou. Inlénu zůstane venku, stále však budou spojeni oním neznitelným vodičkem.

Znamenalo to, že se nemůže vzdálit od dveří, aby si prohlédl vnitřek hanalé. To však nevadilo. Samci přišli za ním, radujíce se nad změnou ve své dosud nudné existenci.

Co se vnějšího vzhledu týče, neexistoval rozdíl, podle něhož by Kerrick dokázal rozlišit samce od samic. Byl mladý a tak tomu rozdílu nepřikládal pražádnou důležitost, a jen díky sdílnosti samců, kteří chtěli jejich vztahu dodat nový vzruch, když jim malé ustuzou trochu zevšednělo, se Kerrick dozvěděl, v čem spočívá onen podstatný rozdíl.

Téměř všichni samci si s ním povídali a kladli mu otázky, ale nejdychtivěji jeho návštěvy vyhlížel Alipol, který jej také pokaždé přišel uvítat. Přestože veškeré záležitosti a dění v hanalé řídila Ikemend, uvnitř příbytku vládl právě on. Pro cestu do Alpéasaku jej vybrali právě pro jeho odpovědnost a vážnost, které se u samců těšil. Byl daleko starší než ostatní samci, které sem poslali jen proto, že byli mladí a zdraví. Navíc byl Alipol umělec, což Kerrick dlouho netušil. Jednou však přišel chlapec na návštěvu a Alipol se neukázal, takže musel Kerrick zavolat někoho jiného.

"Alipol má práci s uměním, jako vždycky," vysvětlil samec, který přišel. Kerrick tomu výrazu nerozuměl; většina samců mluvila hůř než fargi, ale to, o čem mluvil, mělo zřejmě něco do činění s krásou, s vytvářením věcí, s novými věcmi.

Toho dne se Alipol neukázal a tak dal Kerrick při své příští návštěvě najevo svou zvědavost.

"Umění je to nejdůležitější; snad dokonce největší věc, která je," prozradil Alipol. "Ale to ti hloupí mladí samci nevědí a ty surové samice samozřejmě nemají ani potuchy o jeho existenci."

Alipol, stejně jako ostatní samci, vždycky mluvil o Samicích tímto způsobem, se směsicí strachu a pohrdání, kterou Kerrick nikdy nechápal. Nedokázali mu ji ani vy světlit, takže se na to již dávno přestal ptát.

"Pověz mi, prosím," požádal jej Kerrick se zvědavostí a zájmem, což zřejmě Alipolovi připadalo trochu podezřelé.

"Vzácný postoj," zdráhal se nejprve, ale pak změnil názor. "Počkej tady, a já ti ukážu, co dělám." Vykročil do nitra příbytku, ale pak se zarazil a obrátil se. "Už jsi někdy viděl neniteska?"

Kerrick nechápal, jak ta otázka souvisí s tím, co Alipol dělá, ale nicméně připustil, že ano. Alipol odešel a vrátil se s předmětem, při jehož spatření Kerrick vyjádřil nepředstíranou radost a uznání. Potěšení polichoceního Alipola neznalo mezí.

"Vidíš, co druzí nevidí," řekl prostě. "Nemají oči, nemají pochopení."

Alipol k němu natahoval spojené ruce, se všemi čtyřmi palci obrácenými vzhůru, aby vytvořily miskou. Na ní spočívala dokonale vytvarovaná podoba neniteska. Zářila na slunci a vypadala jako utkaná ze světelných paprsků. Oči figurky zářily červeně a ten svit se odrážel a žhnul na linii ocasu a rohů, na krátkých sloupovitých nohou i velkém štítu hlavy. Kerrick se sehnul blíž, aby zjistil, že droboučkový nenitesk je utvořen z tenkých pramínků jakéhosi zářivého materiálu, umně spletených dohromady. Natáhl zvědavě prst a zjistil, že je figurka na dotek tvrdá.

"Co je to? Jak jsi to dokázal? Nikdy jsem nic podobného nespátřil."

"Utkal jsem to z drátu, ze stříbrného a zlatého drátu. Ze dvou kovů, které nikdy neztratí lesk. Oči jsou malé drahokamy, které jsem si přivezl z Inegban. Nacházejí se v říčních tocích či v jílovitých březích a já je umím vyleštit."

Poté Alipol ukázal Kerrickovi i další věci, jež zhotovil - a všechny byly úžasné. Kerrickovi se to umění moc líbilo a zatoužil jednu figurku mít, ale neodvážil se své přání dát najevo ze strachu, že by tím mohl přijít o Alipolovo přátelství. Město rostlo a vzkvétalo, ale jeden problém stále zůstával. Ustuzou. Během deštivého období, kdy na severu vládla zima a mráz, bylo město dobře hlídáno a obklopeno obrannými mechanismy. Jakmile se na sever navrátilo teplo, vyrazela Stallan s ozbrojenými strážci na výpady podél pobřeží. Pouze jednou však narazili na velkou skupinu těchto ustuzou a pobili všechny, kdo nestačili uprchnout. Občas objevovali a zabíjeli menší skupinky ustuzou a jednou se vrátili se zraněným zajatcem. Kerrick se šel podívat spolu s ostatními na to špinavé, srstí pokryté stvoření, a už vůbec neměl pocit, že patří ke stejnému druhu. Tvor nikdy nenabyl vědomí a záhy zemřel. To také byl jediný případ, kdy srážky mezi Yilané a ustuzou zasáhly do života města. Všechny ostatní potyčky se odehrály daleko odtud a byly výlučnou starostí Stallan a její družiny.

Bez pravidelného střídání ročních období obyvatelé Alpéasaku téměř nevnímali tok času. Město rovnoměrně a pomalu rostlo jako kterýkoli živý tvor, zvíře či rostlina, a zakusovalo se dál a dál do džungle a lesů, až pokrývalo rozsáhlou oblast od moře a řeky do vnitrozemí. Zprávy z Inegban hovořily o počasí, které zde neznali a které jim v teple Gendasi

připadalo téměř neskutečné. Současné zimy prý byly mírné, takže všichni doufali, že studené počasí skončilo. Vědci, jež se těmito věcmi zabývali, ovšem tvrdili, že oteplení je pouze dočasné. Hovořili o teplotě vzduchu a vody, kterou měřili ve své letní stanici v Teskhets, a poukazovali na rostoucí množství vyhladovělých ustuzou, které zima vyhání z jejich dávných severských lovišť.

V Alpéasaku byly tyto zprávy samozřejmě přijímány s velkým zájmem, ale přesto to byly problémy značně vzdálené. Už vyrůstají další uruketo, to bylo dobře, a jednoho dne připluje do Alpéasaku celý Inegban a město bude úplné. Jednoho dne. Do té doby však zbývá udělat spoustu práce a slunce stále příjemně hřeje.

Pro Kerricka byl svět nekonečným létem, bez barevných podzimů a studených bílých zim. Ze svého privilegovaného místa poblíž Eistaa sledoval, jak město roste - a s ním rostl i on. Vzpomínky na život, jenž kdysi vedl, vybledly a zmizely - jen občas se mu zdál nějaký zmatený sen. Ne-li tělem, tedy duší byl dávno Yilané a nikdo se v jeho přítomnosti neodvážil tvrdit opak. Již nebyl ustuzou. Ani Ekerik. Když jej Vainté volala jménem, změnila výslovnost, a všichni to hned dělali po ní. Již nebyl Ekerik, pomalý a hloupý, ale Kerikik, blízký středu.

Bylo zapotřebí dát mu nové jméno, neboť vyrostl; byl velký jako Yilané a pak dokonce ještě víc. Měl teď na těle tolik chlupů, že unutakh pošel, možná přecpáním, a dostal tedy většího a žravějšího. Ale bez chladu zim, které končily rok, aby jarní zeleň zahájila další, nebyla možnost, jak měřit ubíhající čas.

Kerrick to nevěděl, ale bylo mu již patnáct let, když si jej jednou Vainté nechala zavolat.

"Až ráno uruketo odjede, pojedu s ním do Inegban."

Kerricka to vzdáleně zaujalo - ale nic víc. Přesto samozřejmě Vainté ujistil, jak hrozně jej mrzí, že Eistaa odjede. Inegban pro něj znamenal jen slovo, nic víc.

"Chystají se velké změny. Nový uruketo dospěl a během jednoho léta nebo nanejvýš dvou bude Inegban opuštěn. Jeho obyvatelé jsou tak zaujati vlastním strachem z budoucnosti a změnami, které to pro ně bude znamenat, že si neuvědomují rozsah zdejších problémů. Pranic se nestarají o ustuzou, jež nás ohrožují, a stěží berou na vědomí Dcery smrti, které nám odsávají síly. Předě mnou leží mnoho práce a ty mi s ní musíš pomoci. Proto pojeděš do Inegban se mnou."

V tu chvíli to Kerricka začalo doopravdy zajímat. Pocestuje v uruketo přes oceán, navštíví nové a neznámé místo. Zmítala jím směsice radostného vzrušení a obav. Vainté si toho všimla; Kerrick byl příliš vyveden z míry, než aby dokázal lhát.

"Musíš upoutat pozornost všech - a jakmile se to stane, přesvědčím je, co je třeba vykonat." Kriticky si jej změřila.

"Stal ses však až příliš jedním z Yilané. Musíme jim připomenout, že jsi kdysi býval ustuzou - a stále ještě jsi."

Přešla k dutině, kam před mnoha lety odložila onen malý nožík, a vytáhla ho ven. Zhekak jej tehdy prozkoumala, označila ho za primitivní nástroj zhotovený z meteoritického železa a pak nůž pokryla ochrannou vrstvou proti rzi. Nyní jej Vainté předala Etdeerg, své první asistentce, a nařídila jí upevnit nožík Kerrickovi na krk. Etdeerg si pomohla kusem zkrouteného zlatého drátu, jímž čepel přichytila k zářicímu obojku. Vše se zájmem sledoval houf fargi, stojící ve dveřích. "Vypadá teď dost podivně na to, aby se na něj každý podíval i podruhé," usoudila Vainté, natahující se, aby ohnula ostrý konec drátu.

Její prsty se dotkly Kerrickovy kůže, poprvé po mnoha letech, a Vainté užasla, jak je teplá.

Kerrick se na ten hloupý nůž podíval zcela bez zájmu. Už se na něj dávno nepamatoval.

"Ustuzou se balí do kůží, toho si všimne každý, a ty sám jsi jednu takovou na sobě měl, když tě sem přivezli." Pokynula Etdeerg a ta otevřela ranec, který s sebou přinesla, a vyklepala z něj hladkou jelenici. Fargi zaklapaly zuby okázalým znechucením a dokonce i Kerrick před ní ucukl.

"Přestaň," nařídila mu Vainté. "Tohle není zavšivená a špinavá srst. Ta kůže byla sterilizována a vyčištěna a každý den tím procesem projde znovu. Etdeerg, sundej mu ten falešný vak a nasad' mu to."

Nato Vainté nařídila fargi, aby opustily dveře a Inlénu aby zatarasila vchod - neboť si dobře pamatovala, proč byl vak Kerrickovi nasazen.

Etdeerg odtrhla vak a pokusila se místo něj připevnit kůži, ale přichytné polštářky nebyly tam, kde být měly. Začala je tedy předělávat a Vainté se zájmem pohlédla na Kerricka. Změnil se, vyrostl. Nemohla od něj odtrhnout oči; přitahoval ji a odpuzoval zároveň. Přiblížila se k němu a sáhla mu tam, kde byl dříve vak. Kerrick se zachvěl a Vainté se rozesmála.

"Jsi samec, velmi podobný našim samcům. Máš jen jeden místo dvou - ale reaguješ přesně jako oni!"

V Kerrickovi její počínání budilo rozpaky. Pokoušel se jí vytrhnout, ale Vainté jej pevně sevřela druhou rukou a přitáhla si ho blíž.

Byla nyní vzrušena a chovala se stejně agresivně jako všechny samice Yilané; Kerrick před ní uhýbal, ale přitom reagoval stejně jako kterýkoli jiný samec.

Kerrick netušil, co se to s ním děje, ani co jsou zač ty podivné pocity, jež zakouší. Vainté to však věděla dobře. Byla Eistaa a mohla tedy dělat, čeho se jí zachtělo. Zkušným, dobře nacvičeným pohybem jej povalila na podlahu a dosedla na něj, zatímco Etdeerg souhlasně přihlížela.

Její kůže ho zastudila, ale přesto zůstával teplý, podivně teplý - a pak se to stalo. Neměl ani ponětí, co to bylo, ale cítil, že je to ta největší a nejúžasnější věc, jakou kdy zažil.

Tichý boj

Kapitola 22

"Nesu uctivý vzkaz od Erefnaís," řekla fargi pomalu a pečlivě. Celá se chvěla úsilím předat zprávu přesně a bez chyb.

"Nakládání skončilo. Uruketo je připraven k odjezdu."

"Jdeme," oznámila Vainté. Etdeerg a Kerrick na její pokyn vystoupili z hloučku. Eistaa se rozhlédla po shromážděných vůdcích Alpeásaku a promluvila tím neoficiálnějším a nejobřadnějším možným způsobem. "Město je vaše, dokud se nevrátím. Pečujte o ně dobře. Máte mou důvěru."

Po těchto slovech se obrátila a odcházela přes město k přístavu.

Kerrick a Etdeerg šli v uctivém odstupu za ní.

Kerrick se už dávno naučil kontrolovat své pohyby, a tak dnes navenek vyhlížel stejně klidný jako ostatní, uvnitř jím však zmítaly zcela protichůdné pocity. To ta cesta: těší se na ni a zároveň se obává z tak závažné změny v dosud klidném a pravidelném životě. A co ten věrejšek? Stále nemohl pochopit čemu to s Vainté vlastně došlo. Co způsobilo ten silný a vše přehlášující pocit? Stane se to znovu? Doufal, že ano. Ale co to bylo?

Všechny vzpomínky, které kdy měl na vášně a city Tanu, na rozdíly mezi pohlavími, na ty legrační, zakázané věci, které si starší chlupci šeptali mezi sebou, dokonce i na tu rozkoš, již pocítil, když se dotkl nahého těla Ysel, to vše bylo pryč. Zapomenuto a překryto jinými věcmi, zatlačeno do pozadí naléhavou potřebou přežít mezi Yilané. Samci v hanalé o svém vztahu k samicích nikdy nemluvili, alespoň ne před ním. Inlénu byla v tomto směru zcela nevědomá a netečná. Nevěděl o sexu, yilanském ani tanujském, zhola nic, a jeho vzrušující zážitek zůstal na prostou záhadou.

Když dorazili do zátoky, byla už obloha za nimi rudá zapadajícím sluncem. Enteesenaté vyskakovali z vody radostně vzrušení nadcházející cestou, s cáknutím dopadali na hladinu v závoji červeně zbarvené pěny. Kerrick na palubu přibyl jako poslední; sešplhal průchodem ve vysoké ploutvi a tápal v matně osvětlených útrokách. Podlaha mu pod nohama začala pulzovat a on ztratil rovnováhu a upadl.

Cesta začala.

Nové okolí však Kerrickovi rychle zevšednělo, neboť uvnitř uruketo nebylo příliš mnoho k vidění a už vůbec nic, co by se dalo podniknout. Většina prostoru byla vyplněna živými mrtvolami zvířete a stalakel. Stalakel leželi nasypani na hromady, malíčké přední údy jim ochable visely, zobákovité čelisti měli pootevřené. I jeleni leželi bez vládně; přesto však měli mnozí z nich otevřené oči - jak dokazovalo bělmo, lesklé ve světle skvrn, fosforeskujících na stěnách. Měl z nich stisněný pocit; zdálo se mu, že jej pozorují, že se každou chvíli rozeřvou děsem ze svého ochromení. Nic takového se však stát nemohlo - to si jen Kerrick promítal do zvířat své vlastní pocity. Uzavřený prostor jej svíral ze všech stran a Kerrick zatínal pěsti dosud nepoznanou hrůzou, již ještě zhoršovalo zmítání nekonečné bouře. Uruketova ploutev zůstávala pevně uzavřená a vzduch uvnitř byl čím dál zatuchlejší.

Yilané v panujícím přítmí zmalátněly a usnuly, jen jedna či dvě vždy zůstávaly na hlídce. Jednou se Kerrick pokusil navázat hovor s lodnicí u kormidla, ale neodpověděla mu; byla plně soustředěna na kompas.

Kerrick už spal, když bouře skončila a mohutné vlny se utišily. Po nějaké době sebou škubl a probudil se, neboť mu po těle přeběhl závan studeného slaného vzduchu. Yilané se zavrtěly a sáhly po pláštích - ale Kerrickovi čerstvý vzduch a kužel světla působily čistou rozkoš. Tahal za vodítko tak dlouho, až se rozespalá Inlénu vztyčila a za halila do pláště, a pak ji za sebou táhl k průlezu v ploutvi. Rychle se škrábal vzhůru po kostěných výstupech, až se vytáhl po bok Erefnais, jež tam stála, dobře zachumlána v obzvlášť velkém plášti. Inlénu zůstala stát pod nimi, tak hluboko, jak to jen délka vodítka umožňovala. Kerrick se pevně držel okraje otvoru, díval se na zelené vlny, jak se k nim valí a třítí se o záda uruketo a smál se, když jej do tváře zasáhla slaná sprška. Byla to změna, báječná a vzrušující. Šedivými mraky pronikaly sluneční paprsky a osvětlovaly nesmírné plochy moře, táhnoucí se od obzoru k obzoru. Otřásl se zimou a přitiskl paže k tělu, ale neodešel. Erefnais si jej všimla a podivila se jeho počínání.

"Je ti zima. Běž dolů. Vezmi si plášť."

"Ne - takhle se mi to líbí. Nyní již chápu, proč křižuješ v uruketo oceán. Takové jako tady to není nikde na světě."

Erefnais byla potěšena. "Jen málo ostatních to vnímá. Kdybych přišla o moře, cítila bych se velmi podivně." Podivně v sobě neslo podtón neštěstí a zoufalství a nepatrný náznak smrti. Jizva na zádech bránila velitelce, aby se vyjádřila zcela přesně, ale intenzita vyjadřovaných pocitů byla taková, že o významu nemohlo být pochyb.

Nad hlavou jim přelétlo hejno ptáků a Erefnais ukázala ve směru, odkud se objevili.

"Jsme již blízko pevniny. Vlastně támhle ta šedá linka na obzoru je už pobřeží Entoban

"Už jsem to slovo slyšel mnohokrát, ale nikdy jsem nepochopil, co znamená."

"Je to velká pevnina, tak velká, že nikdy nebyla obepluta - moře daleko na jihu je totiž příliš chladné. Je to domov Yilané, kde se jedno město rozpíná až k polím druhého."

"Tam je náš cíl?"

Erefnais přisvědčila. "Plujeme na severovýchodní pobřeží. Nejprve však proplujeme úžinou, známou jako Genaglé, a dostaneme se do teplých vod Ankanaal, na jehož březích leží Inegban."

Vyslovila to slovo s výrazem směsice radosti a bolesti. "Bud' rád, že je vrchol léta, neboť minulá zima byla nejhorší v historii města. Rostliny odumíraly. Zvířata hynula. Tvorové ze severu sem pronikali v celých stádech. Jednou dokonce i z mraků spadla tvrdá voda a zem byla nakrátko bílá, než voda doztála."

Tvrdá voda? Význam byl jasný - ale co to bylo? Dříve než však Kerrick stačil požádat o vysvětlení, vyvstal před ním obraz, jasný a ostrý, obraz sněhem pokrytých hor. Spolu s ním jím však projel hrůzný záchvěv strachu a předtuchy čehosi zlého. Protřel si oči, pohlédl opět na mořskou pláň a setřásl tu nepříjemnou myšlenku. Ať to bylo cokoli, nestál o to.

"Je mi zima," pronesl místo toho napůl pravdivě. "Vrátím se dolů."

Jednoho rána se Kerrick probudil do závanu teplého, čerstvého vzduchu a slunečního jasu. Sloup sluneční záře proudil ploutví do nitra uruketo. Rychle se vyšplhal k okraji otvoru, aby se připojil k Vainté a Etdeerg. Překvapilo jej, jak vypadají, ale protože se o tom samy nezmínily, nekomentoval jejich vzhled ani on. Vainté neměla ráda, když jí někdo kladl otázky. Alespoň si ji tedy koutkem oka prohlížel. Čelo a dolní čelist měla ozdobenou červenou barvou, úhledně nanesenou v ladných spirálách a kudrlinkách. Etdeerg neměla žádnou barvu na tváři, ale kolem paží se jí vinuly černým

pigmentem nakreslené úponky rostlin, zakončené dekorací ve tvaru listů na hřbetech rukou. Kerrick nikdy neviděl takto vyzdobenou Yilané, ale podařilo se mu ovládnout zvědavost a raději pohlédl k pobřeží. To se pomalu pohybovalo podél nich a nad modří vod se jasně rýsovaly zelené, zalesněné kopce.

"Inegban," pronesla Etdeerg, a v tom jediném slově vyjádřila celou škálu pocitů.

Lesy se nyní začínaly mísit s travnatými pláněmi, na nichž se rýsovaly temné postavy pasoucích se zvířat. Jakmile minuli vybiňující kosu, otevřela se před nimi rozlehlá zátoka. Na jejích březích se rozkládaly pláže Inegban.

Kerrick, který dosud pokládal Alpéasak za zázrak, teprve nyní zjistil, jak vypadá opravdové město a dal své dojmy najevo, k nesmírné radosti Vainté a Erefnais.

"Takto bude jednou vypadat Alpéasak," přisvědčila Vainté. "Ne však za našeho života, neboť Inegban se zde rozrůstá od vejce času."

"Alpéasak bude ještě větší," pronesla Etdeerg s klidnou jistotou. "Ty to dokážeš, Vainté. Máš k dispozici celý nový svět. Dokážeš to."

Vainté neodpověděla. Ani však tu myšlenku neodmítla.

Když se uruketo přiblížil k přístavu, vylezla Erefnais až na samý vrcholek ploutve a odtud velela posádce. Obří tvor zpomalil a zastavil se, aby zůstal ležet v čiré, lehounce zvlhčené vodě.

Dvojice enteesenatů vyrazila napřed, ale pak se hbitě obrátila zpět, zastavena plovoucí zábranou z velkých klád.

Enteesenaté zjevně nijak netoužili po kontaktu s dlouhými, žhavými chapadly medúz, přichycených na kládách.

Plavali nervózně sem a tam, čekajíce, až se zábrana otevře a oni dostanou zaslouženou odměnu - lahodně upravenou potravu, po níž už dlouho toužili. Chvilí to trvalo, neboť bylo nutno nejprve z přístavu vyhnat ostatní uruketo. Byli sice malí, ale dosud nedostatečně vycvičení, a proto poslouchali jen pomalu a zdráhavě. Jakmile byli bezpečně zavřeni ve svých ohradách, jiný, speciálně k tomu účelu určený uruketo odvěkl zábrany a oba enteesenaté ihned vnikli dovnitř. Jejich vlastní uruketo pak plul rozvázně za nimi.

Kerrick jen užasle a tiše zíral. Plocha přístavu byla ohromná - a přece byla plná Yilané, jež čekali na jejich příjezd. Za nimi se zvedaly mohutné kmeny prastarých stromů a jejich větve a listí čnuly zdánlivě až k samému nebi. Cesta od přístavu k městu byla tak široká, že by ji mohl projít i urukub. Yilané, kteří se na ní tísnil, se nyní rozestoupili, aby mohla projít jakási malá skupinka. V jejím čele šly čtyři fargi. Nesly konstrukci z jemně vyřezávaného dřeva a barevných tkanin. Její funkce vyšla najevo ve chvíli, kdy ji fargi opatrně postavily na zem a sedly si na bobek vedle ní. Z nitra konstrukce se vysunula ruka aby odsunula látku, a záhy odtud vystoupila Yilané s tváří, jež velkolepě zářila zlatou barvou. Vainté ji ihned poznala.

"Gulumbu," pronesla a jejími pečlivě ovládanými pohyby pronikl jen nepatrný náznak znechucení. "Znám ji již odedávna. Tak to ona nyní sedí po boku Malsas. Záhy se s ní setkáme."

Vystoupili na břeh a čekali na molu, až k nim Gulumbu pomalu dojde. Stručně pozdravila Vainté, vzala na vědomí Etdeerg a nevíšmavýma očima přejela Kerricka.

"Vítej do Inegban," promluvila. "Vítej do svého rodného města, Vainté, nyní stavitelko Alpéasaku za bouřlivým mořem." Vainté odpověděla stejně obřadným způsobem.

"A jak se daří Malsas, Eistaa našeho města?"

"Nařídila mi, abych tě přivítala a odvedla tě za ní, do ambesedu."

Během rozpravy fargi odnesly nosítka. Vainté a Gulumbu šly tedy bok po boku do města pěšky a za nimi celý průvod.

Kerrick a Etdeerg se ubírali za nimi s ostatními pobočníky a nepronесли jedině slovo, neboť se jednalo o oficiální záležitost.

Kerrick to vše sledoval s vykulenými očima. Z cesty, po níž kráčeli, odbočovalo mnoho dalších, a všechny byly plné Yilané - a nejen Yilané. Davy se prodírali malí tvorové s ostrými drápy a barevnými šupinami. Některé z obřích stromů, jež míjeli, byly opatřeny schody, zapuštěnými do kůry, které se ovíjely kolem kmene a končily na vysoko položených plošinách. Tam stáli další Yilané, mnozí s pomalovanými tvářemi či těly a shlíželi dolů na tlačící se zástupy. Jedna plošina byla o něco výš než jiné a hlídaly pod ní ozbrojené strážce.

Yilané na ní se rozhlíželi, gestikulovali a klábosili způsobem, jaký byl k vidění pouze u samců.

Neexistoval zde pracovní zápal a formální chování, jaké znal z Alpéasaku. Zdejší Yilané si na něj nevychovaně ukazovali a obhrouble klábosili o jeho podivném vzhledu.

A vyskytovali se tu i Yilané, jaké dosud nikdy neviděl, o polovinu menší než ostatní. Postávali spolu v mlčenlivých hloučcích, tlačili se stranou, když kolem prošel jiný Yilané a rozhlíželi se očima plnými obav. Kerrick se dotkl Etdeerginy paže a ukázal tázavě na malé bytosti.

"Ninsé," odpověděla, mračíc se každým pohybem. "Yileibe."

Nereagující, němí. Tomu Kerrick rozuměl. Očividně nedovedou mluvit a nerozumějí tomu, co jim říkají jiní. Není divu, že nereagují. Etdeerg se již o nich nezmínila a záležitost prozatím odložil stranou spolu s dalšími záhadami, na něž dychtil znát odpověď.

Ambesed tu byl tak velký, že jeho vzdálená strana se zcela ztrácela v proudících davech. Všichni se však před jejich průvodem uctivě rozestupovali, a tak snadno prošli až k slunné a proto zřejmě oblíbené stěně, kde odpočívala Malsas a její poradci na pódiu, potaženému mnoha měkkými tkaninami. Eistaa ve slunečních paprscích zářila zlatými a stříbrnými ornamenty na tváři a pažích, a zlaté, složitě zapletené čáry sbíhaly po dlouhém hrudním koši až k nohám. Hovořila s jednou ze svých pobočnic a zdálo se, že si povšimla průvodu, až když stál před ní. Maličký okamžik ještě vyčkala - nebyla to urážka, ale rozhodná připomínka jejího postavení. Nato se obrátila, pohlédla na Vainté a uvítala ji. Vmžiku bylo na pódiu vytvořeno místo a obě Eistaa si vyměnily pozdravy.

Kerrick vytřeštěně přihlížel všemu tomu dění a jen málo chápal, o čem se mluví, takže byl značně překvapen, když se k němu přiblížily dvě Yilané, uchopily jej za ruce a někam jej vlekly. Vyděšeně se podíval na Vainté - ale ta mu pokynula,

aby neprotestoval a šel s nimi. Ne měl ostatně příliš na vybranou. Dvojice ho táhla značnou silou a tak se nechal vést, zatímco Inlénu pořádkumilovně kráčela za nimi. Nedaleko ambesedu byl vchod do podivné stavby. Nedalo se odhadnout, jak je velká, neboť byla ukryta v městských stromech. Mezi kmeny se však leskly panely průsvitného chitinu a táhly se oběma směry. Před ním se rýsovaly bytelně vyhlízející dveře z téhož materiálu, na nichž nebyli klika ani žádný otvor. Jedna z Yilané se natáhla a stiskla pružný balónek na dveřích, aniž by přitom pustila Kerrickovu paži. Zakrátko se dveře otevřely a z nich vykoukla fargi. Kerricka protlačily dveřmi a Inlénu jej následovala. Dveře se za nimi zavřely.

"Tudy," ukázala fargi Inlénu, zcela přitom ignorujíc Kerricka. Potom se obrátila a kráčela pryč.

Bylo to nanejvýš neobvyklé. Kratičká chodba z téhož chitinovitého materiálu vedla k dalším dveřím. Pak k ještě jednom. Nakonec se, octlí v malé místnůstce a fargi před nimi se zastavila.

"Oční membrány dolů," poradila Inlénu a sama nechala sklouznout své mžurky. Nato natáhla ruku ke Kerrickovým očím a pokusila se mu je roztaženými palci zakrýt.

"Slyšel jsem tě," řekl a srazil ruku stranou. "Nech si své špinavé palce."

Fargi zalapala po dechu, zcela šokována hovořícím ustuzou a na okamžik strnula, aby nabrala ztracenou rovnováhu.

"Důležité oči zavřít," zopakovala konečně, znovu spustila své vlastní mžurky, jež předtím překvapeně vytáhla, a stiskla červený kulovitý výstupek na zdi.

Kerrick měl jen taktak čas sevřít víčka, když to zašumělo a shora na ně se zřítíl přívál teplé vody.

Trochu mu jí nateklo i do úst; páčila a byla hořká, a od té chvíle měl ústa pevně zavřená. Sprška skončila, ale fargi zvolala znovu: "Oči ... zavřít."

Vodu vystřídal silný vítr, který je rychle osušil. Kerrick čekal, až bude dokonale suchý a teprve potom opatrně otevřel jedno oko. Mžurky fargi už byly z rozevřeny a jakmile jejich majitelka viděla, že Kerrick otvírá oči, prošla posledními dveřmi do dlouhé, nízké prostory.

Pro Kerricka to byla naprostá záhada; nic takového ještě nikdy neviděl. Podlaha, stěny, strop - vše bylo zhotoveno z téhož tvrdého materiálu. Průsvitnými stropními panely proudilo dovnitř slunce a vrhalo na podlahu mihotavé stíny listů, zmítaného větrem. Podél celé protější stěny se táhl vyvýšený prostor z téže látky a na něm věci, jež se zcela vymykaly jeho chápání. Několik Yilané bylo těmi věcmi plně zaměstnáno a patrně si ani nevšimlo jejich příchodu. Fargi je beze slova opustila. Kerrick ani trochu nechápal, oč tu běží. Inlénu jako obvykle nezajímalo, kde je a proč. Otočila se ke všem zády a usadila se na tlustý ocas.

Pak si jich jedna z pracujících přece jen všimla a na nejvýš uctivě upozornila masitou Yilané, která seděla na bobku a zírala na maličký čtvercovitý předmět, jako by byl bůhvíjak důležitý. Ta se obrátila a spatřila Kerricka. Několika těžkými kroky k němu přistoupila. Jedno oko jí chybělo a zůstala po něm jen spadlá a svaštělá membrána, zatímco druhé se pouliho tak silně, jako by se snažilo pracovat za obě.

"Podívej se, podívej se na ně, Essag," zvolala hlasitě. "Podívej, co nám poslali zpoza oceánu."

"Vypadá zvláštně, Ikemei," připustila Essag zdvořile. "Ale připomíná jiné druhy ustuzou."

"To ano, jenže tohle není pokryté srstí. Proč je to za motané v té kůži? Sundej ji."

Essag přikročila blíž a Kerrick promluvil tím nejpánovitějším způsobem, jakého byl schopen.

"Nedotýkej se mne. Zakazují to."

Essag uskočila, zatímco Ikemei šťastně vyjekla. "Ono mluví - ustuzou, které mluví. Ne, to není možné. Naučili je vyslovit pár vět, víc nic. Jak se jmenuješ?"

"Kerrick."

"Říkala jsem ti to. Dobře je vycvičili."

Kerrick začínal dostávat vztek. "To není pravda," odsekl. "Umím mluvit stejně dobře jako ty a o mnoho líp než fargi, která nás sem přivedla."

"To je dost neuvěřitelné," opáčila Ikemei. "Ale předpokládáme prozatím, že to, co řekl, pocházelo z tvé hlavy a nenaučil ses to předem. Pokud tomu tak je - nuže, pak dokážeš i odpovídat na otázky."

"To dokážu."

"Jak ses sem dostal?"

"Přivezla mne Vainté, Eistaa Alpeásaku. Přeplovili jsme se přes oceán v uruketo."

"To je pravda. Ale i tomu se dá naučit." Ikemei chvíli usilovně přemítala, než znovu otevřela ústa. "Ale i naučené fráze mají své meze. Na co bych se tě mohla zeptat? Co tvoji cvičitelé nemohli vědět? Ano. Pověz mi, co se stalo, než se otevřely tyto dveře a než jste vešli dovnitř."

"Byli jsme omyti hořce chutnající vodou."

Ikemei nadšeně zadupala. "Úžasné. Jsí zvíře, které umí mluvit. Jak je to možné?"

"Naučila mne to Enge."

"Ano. Pokud je někdo schopný zvládnout takový úkol, pak právě ona. Ale nyní necháme povídání a ty učiníš, co ti řeknu. Posad' se na tuto lavici."

Kerrick sice viděl, co dělají, ale nechápal jejich počínání ani za mák. Essag mu jakýmsi měkkým polštářkem zvlhčila břicho palce a vzápětí jej do něj Ikemei bodla jakýmsi ostrým předmětem. Kerricka překvapilo, že vůbec nic necítí, dokonce ani tehdy, když mu Ikemei z palce vymačkávala velké kapky krve. Essag je chytala do maličkých nádobek, které se samy neprodyšně uzavřely, když jim stiskla okraje. Poté mu samice položily ruku na hladký povrch lavice a potřely mu ji dalším polštářkem, který nejprve chladil a potom se mu z něj rozlil do paže ochromující pocit.

"Podívej se sem," řekla Ikemei a ukázala ke stropu. Kerrick zvedl hlavu, ale nic neviděl. Když zase sklouzl pohledem dolů, zjistil, že zatímco se díval jinam, odřízla mu Ikemei strunovou čepelí tenkou vrstvu kůže. Necítil však bolest. Malé kapky krve, jež z rány začaly prýštit, přikryl přilnavý obvaz nefmakelu.

Kerrick už nedokázal ovládat svou zvědavost. "Vzali jste mi trochu krve a kůže. Proč?"

"Ustuzou, které je zvědavé," podivila se Ikemei a pokynula mu, aby se natáhl na lavičku. "Zázraky toho nového světa snad nikdy neskončí. Zkoumám tvé tělo - proto dělám, co dělám. Tyto barevné plochy provedou chromatografickou zkoušku, zatímco tyhle průsvitné trubičky odhalí další tajemství tvé chemie. Spokojen?"

Kerrick mlčel a ničemu nerozuměl. Ikemei mu na prsa položila tvora, který vypadal jako šedivá hrouda, a šťouchla do něj, aby ho probrala k životu.

"A tento živočich vydává ultrazvuk, který se podívá do nitra tvého těla. Až skončí, budeme o tobě vědět úplně všechno. Vstaň. Jsme hotovi. Fargi ti ukáže cestu zpátky."

Ikemei se dívala za odcházejícím Kerrickem a divila se. "Mluvící zvíře. Poprvé za celý život se nemohu dočkat, až se octnu v Alpéasaku. Slyšela jsem již dřív, že tamější formy ustuzou jsou velice rozmanité a zajímavé, ale něco takového ... Těším se, až se na ně podívám sama. A teď instrukce pro tebe."

"Poslouchám, Ikemei," ozvala se Essag.

"Provede kompletní sadu sérologických testů a všechny testy metabolické, a postaráš se mi o úplný biologie toho tvora. Pak teprve začne opravdová práce."

Ikemei se odvrátila a pronesla, téměř sama pro sebe: "Musíme zjistit o jeho metabolických pochodech vše, co se zjistit dá. Dostali jsme příkaz najít veškeré parazity, přírodní nepřátele, cokoli, co dokáže specificky ničit právě tento živočišný druh." Znepokojeně se při těch slovech zakroutila a její asistentka její rozpaky hlasitě sdílela. Ikemei ji posunkem umlčela a pokračovala dál.

"Znám tvé myšlenky a jsem s tebou zajedno. Vytváříme život, neničíme jej. Jenže toto ustuzou se stalo hrozbou a nebezpečím pro celé město. Je tedy nutno je zahnat. To je ono, zahnat. Jakmile zjistí, že jsou ohroženi, odejdou a nebudou už sužovat to nové město. Nezabijeme je, jen je zaženeme pryč."

Hovořila tak jistě, jak jen dokázala. A přece v ní i v Essag narůstal strach, že plány mocných, daleko temnější než jejich, jsou již hotovy. Úcta k životu, veškerému životu, se v nich svářila s pudem sebezáchovy a svaly obou samic se křečovitě cukaly, jak se v nich odrážel ten tichý boj.

Velké taktické vítězství

Kapitola 23

Velká vrata se pomalu zavírala a zvuky zvenčí, z ambesedu, pozvolna utichaly. Jakmile zapadla docela, naplnilo místnost ticho. Vainté si nikdy nevšimla, jak dveře vypadají, přestože v této místnosti již byla mnohokrát. Tentokrát však upoutaly její pozornost. Byly složité vyřezávány a nesly obrazce velkého množství vzájemně se proplétajících rostlin a zvířat, vykládaných zářivým kovem a drahokamy. To byla jen jedna z mnoha luxusních rozkoší, které každá zdejší Yilané považovala za samozřejmé. I ona je tak kdysi brala. Jak se to tu lišilo od novotou zářícího Alpéasaku, kde mnohde vůbec žádné dveře nebyly - a těch pár dveří, co už existovalo, ještě mokvalo mizou, jak byly čerstvé. Všechno tam bylo syrové a narychlo zhotovené, nové a zelené, a ostře to kontrastovalo s tímto kultivovaným městem, starým a usedlým. Byla to od ní drzost, že sem vůbec přijela: Eistaa města kdesi v divočině sem přišla stanout tvář v tvář těm, kdo vládou v prastarém Inegban.

Vainté tu myšlenku okamžitě zapudila. Na mládí města nebylo nic ostudného - není důvod cítit se méněcenná jen proto, že toto město je větší. Inegban je věkovitý a bohatý - ale zcela jistě odsouzený ke zkáze, o tom nemohlo být pochyb. Tyto stromy zahynou a po prázdném městě bude vát chladná mlha a uschlé listí. I tyto mohutné dveře časem padnou pod pěstí času, rozpadnou se na třísky a obrátí se v prach. Yilané z Inegban možná teď ohrují nos nad primitivností jejího vzdáleného města - jenže to se brzy stane jejich záchranou. Vainté hýčkala tu představu, opájela se jí a stále ji v hlavě převracela, znovu a znovu. Alpéasak bude jejich záchranou - a ona je Alpéasak. Když se za okamžik otočila, aby pohlédla do tváře Malsas a jejím pobočnicím, stála vzpřímeně a plná hrdosti, jež hraničila s arogancí. Ti, kdo se na ni dívali, to vycítili a nejméně dvě z pobočnic se nepokojně zavrtěly. Lekmelik a Melpen které ji dobře znaly za ta dlouhá léta, co v tomto městě strávila. Znaly i její postavení a očekávaly od ní tedy určitou úctu. Ani Malsas tento nedostatek respektu zřejmě příliš netěšil. Než promluvila, zaujala pevný a tážavý postoj.

"Zdáš se být velmi potěšena, Vainté. Musíš nám říci důvod."

"Je mi potěšením být opět v Inegban, obklopena je ho pohodlím a efenselé ze své efenburu. Je mi potěšením podat ti zprávu, že práce, již mám vykonávat, pokračuje dobře. Alpéasak roste a prosperuje, pole jsou rozlehlá, zvířata je dost. Gendasi je bohatá a úrodná zem. Alpéasak poroste jako dosud žádné z měst."

"A přece za tvými slovy leží stín," namítla Mahas. "Vidíme v nich váhání a neštěstí."

"Jsi velmi vnímavá, Eistaa," odušila Vainté. "Je tu skutečně jeden stín. Ustuzou a všechna ostatní zvířata této země jsou početná a nebezpečná. Abychom mohli založit pláže zrození, museli jsme v okolí vyhubit aligátory, tvory velmi podobné vám známým krokodýlům, ale nekonečně početnější. V Gendasi žijí druhy ustuzou, jež jsou velmi lahodné; sama jsi je ochutnala, když jsi pocítila naše město svou návštěvou. Pak jsou tu ale i jiná ustuzou, ta, jež chodí po zadních nohou jako primitivní podoba Yilané. Působí nám mnoho škod a jsou nám neustálou hrozbou."

"Chápu to nebezpečí. Ale co zможou ta zvířata proti našim zbraním? Jsou-li silná, není to vinou naší slabosti?"

To byla otevřená výhrůžka, ale Vainté ji okamžitě odvrátila. "Je-li to jen má slabost, opustím ihned svůj úřad a přenechám jej někomu silnějšímu. Ale podívejte, jak ta to nebezpečná zvířata dokážou zabít přímo v našich řadách. Zabili i tvou efenselé, silnou Alakensi, tu věčně bdělou Alakensi. Možná jich je málo, ale jsou lstiví víc než jiní tvorové džungle. Chystají léčky. V jedné z nich zahynula i Sokain a všichni, kdo byli s ní. Pokud zemře fargi, máme dost jiných, které mohou zaujmout její místo. Ale kdo může nahradit Alakensi nebo Sokain? Ustuzou zabíjejí zvířata, jež chováme jako potravu; tam lze vyprodukovat další. Jenže ustuzou vraždila i na plážích zrození. Kdo na hradí samce a mláďata?" Malpon při té myšlence nahlas zakvílela. Byla velmi stará a často sentimentálně vzpomínala na pláže zrození. Její nářek však vyjádřil pocity všech, dokonce i Malsas, již zmlátil tentýž žal. Jako zkušená vládkyně města však dobře ovládala své projevy a nedávala jim průchod.

"Hrozba je zřejmě v současnosti zažehnána. Počínala sis dobře."

"To je pravda - ale já chci udělat víc."

"Co?"

"Dovolte mi nejdřív podat vám více informací o těch ustuzou. Přeji si, abyste je slyšeli z úst samotného ustuzou, jež jsme zajali."

Malsas návrh zvážila a po chvíli naznačila souhlas.

"Pokud má ten tvor informace a tyto mají nějakou cenu, pak jej vyslechneme. Opravdu dovede mluvit - odpovídat na otázky?"

"Uvidíš sama, Eistaa."

Kerrick musel čekat někde poblíž, protože posel se s ním vrátil velice rychle. Inlénu si sedla tváří k oněm zdobným dveřím, zatímco Kerrick se obrátil ke shromáždění a mlčky vyčkával rozkazů: jeden z nejnižších tváří v tvář nejvyšším. "Naříd' tomu, ať mluví," poručila Malsas.

"Pověz nám o své smečce ustuzou," pobídla jej Vainté. "Mluv tak, aby ti všichni rozuměli."

Kerrick po ní vrhl rychlý pohled - a stejně rychle jej zase odvrátil. Poslední slova byla signálem. Má nyní sdělit svým posluchačům informace, které jej Vainté pečlivě naučila.

"Není příliš o čem mluvit. Lovíme, vyrýváme ze země rostliny a hmyz. A zabíjíme Yilané."

Okamžitou reakcí byl hněvivý šepot a rychlé pohyby těl.

"Vysvětlí to o zabíjení Yilané," nařídila Malsas.

"To je velmi přirozená reakce. Pochopil jsem, že Yilané cítí k ustuzou vrozený odpor. Ustuzou na Yilané reagují stejně. Ale protože jsou brutální a primitivní, neznají nic než zkázu a zabíjení. Jejich jediným cílem je zabít všechny Yilané. Udělají to - pokud nebudou zabiti sami."

Znělo to hloupě už ve chvíli, kdy to Kerrick řekl. Kdo by uvěřil tak zřejmé a účelové lži? Jenže odpověď byla zřejmá: uvěří ji všichni Yilané, kteří sami lhát nedovedou. Schoulil se strachem, neboť z výhrůžných gest přítomných čísla smrt, a ulevilo se mu, když byl vykázan ze sálu. Jakmile za ním dveře zapadly, Malsas promluvila znovu.

"Ustuzou musí být vymazána z povrchu země jednou provždy. Jedno každé z nich. Je nutno najít je a zničit.

Pronásledovat a zabít zrovna tak, jak zabili oni Alakensi, tu, jež seděla nejbližší po mém boku. Řekni nám nyní, Vainté, jak to učiníš?"

Vainté ani nenapadlo jim vykládat, že právě dosáhla velkého taktického vítězství. Soustředila své myšlenky na plán na likvidaci ustuzou a začala jej ličit, jeden krok po druhém.

"Zaprvé - musíme mít víc ozbrojených fargi. Nikdy jich není dost. Stráží naše pole, prošlapávají stezky do džungle, udržují ustuzou v uctivé vzdálenosti."

"Toto se stane," souhlasila Malsas "Už delší dobu množíme hésotsan a cvičíme fargi v zacházení s touto zbraní. Až se vrátíš, uruketo přiveze tolik ozbrojených fargi, kolik jich jen uveze. Dva z menších uruketo jsou již prý také připraveni na delší cestu po moři. I oni povezuou fargi. Co dál?"

"Potřebujeme tvory, kteří dokážou slídit a vyhledávat, tvory, co dovedou zabít. Yilané nejsou zabijáci džungle, ale ti, kdo se zabývají vědou, dokážou vyvinout tvory vhodné pro takový úkol."

"I na toto se dohlédne," potvrdila Lekmelik. "Mnoho práce již bylo vykonáno. Tvému ustuzou byl odebrán vzorek tkáně a práce na něm se chýlí k závěru. Ikemei, jež na tuto činnost dohlíží, čeká nedaleko odtud, až bude povolána. Povi nám, k čemu dospěla."

"V tom případě tedy vše, co mohlo být učiněno, již učiněno bylo," uznala Vainté a každým pohybem vyjadřovala potěšení a vděk.

"To ano," řekla Malsas; v jejím hlase však zazněl slaboučký podtón nelibosti. "Práce začala, ale dosud nebyla dokončena. A tok času nám není příznivě nakloněn. Ti, kdo se starají o záležitosti počasí, se před nedávnem navrátili z Teskhets. Hlásí chladné léto a časný podzim. Obávají se dlouhé a kruté zimy. Musíme v naší práci pokračovat pečlivě - ale musíme pokračovat."

Důraz, který vložila do své řeči, a hořký hněv a strach byly tak silné, že ti, kdo ji naslouchali, mimoděk ucouvli před tak prudkou vlnou emocí. Dlouhou chvíli ten strach ve shromáždění dozníval, než Malsas opět prolomila mlčení.

"Pošlete pro Ikemei. Dozvíme se, co bylo učiněno."

Kromě vyprávění o pokračujícím výzkumu se jim zřejmě mělo dostat i hmatatelných důkazů. Ikemei vstoupila, následována průvodem těžce naložených fargi. Ty složily náklad na podlahu sálu a kvapně zmizely. Ikemei stáhla přehoz z klece, jež byla dost velká, aby mohla pojmout vzrostlého Yilané.

"Vládce nebes," prohlásila pyšně a její. jediné oko se příslušně vypouklilo. "Dravec velké zručnosti, síly - a inteligence."

Velký pták si urovnával peří a pomalu otáčel hlavou, aby si je mohl lépe prohlédnout. Zahnutý zobák byl přímo stvořen pro trhání masa, dlouhá křídla pro létání vysoko, dlouho a rychle. Na koncích prstů se leskly dlouhé, zahnuté drápy, ideální pro zabíjení. Tvorovi se příliš nelíbilo, že je pozorován. Zatřásl křídly a vydal hněvivý skřek. Ikemei ukázala na

podlouhlý, tmavý předmět, připevněný k noze ptáka. "Toto zvíře je vlastně záznamník nervových vjemů," vysvětlovala. "Mnohem dokonalejší než předchozí modely. Jak jistě víte, obraz, jež vidí oko, se promítá na membránu - za okem. Neurony pak tento vjem ukládají v mikrogangliích pro další použití. A protože jsou ukládány pouze jednoduché vjemy nikoli vzpomínky na složité pohyby či pocity, je množství obrazů, které lze takto uložit, téměř neomezené."

"Obrazů čeho?" zeptala se rázně Malsas. Odborná terminologie, již z větší části nerozuměla, ji nudila.

"Obrazy čehokoli, co si budeme přát zaznamenat, Eistaa," odušila Ikemei. "Tento pták je téměř imunní vůči chladu - při pátrání po kořisti létá ve značných výškách. Z tohoto důvodu dostalo toto zvíře po ukončení výcviku instrukci, aby letělo na sever. Výcvik byl velmi úspěšný. Pták normálně nejeví zájem o dlouhozuba, masožravé ustuzou, které na severu žije. Ptáka neohrožuje a je příliš velké, než aby mohlo posloužit jako kořist a postava. Náš výtvar je však dobře vycvičen a ví, že bude odměněn, pokud se bude chovat podle našich instrukcí. Tentokrát letěl daleko na sever. Zde uvidíme přesně to, co tam viděl."

Ikemei otevřela jeden z balíčků a vytáhla odtud hromádku obrázků. -

Byly zmité, černobílé, ale velmi působivé. Uspořádala je do dramatického sledu. První bylo bílé pole s ně kolika černými tečkami. Následoval let střemhlav, tečky získávaly tvar a zaostřovaly se. Čtyřnohá, srstí pokrytá ustuzou. Jedno z nich dále narůstalo, vyplňovalo obrázek. Stálo a hledělo vzhůru s pysky staženými dozadu, obnažené zuby mu přecházely dolní čelist. Potom uskočilo stranou, aby uhnulo před útočícím ptákem. Poslední záběr byl nejpůsobivější: stín dravce s roztáženými křídly, ležící na dlouhozubovi a okolním sněhu. Když si Malsas prohlédla obrázky, převzala je Vainté a její vzrušení rostlo s každým záběrem.

"Můžeš jej vycvičit, aby vyhledával kteréhokoli tvora?"

"Ano."

"Dokonce i taková ustuzou, jako jsem přivezla z Alpéasaku?"

"Zvláště ta. Bude po nich pátrat a jakmile je nalezne, vrátí se zpět. Nebude pak problém podle jeho záznamů připravit mapu a tak přesně určit, kde se ustuzou nalézají."

"To je zbraň, kterou potřebuji! Ustuzou se pohybují v malých smečkách, ale jejich země je velice rozlehlá. Jednu smečku jsme našli a snadno ji zničili. Nyní najdeme ty další ..."

"A zničíte je stejným způsobem," doplnila Malsas.

"Ano. Slibuji - uděláme to!"

"Jsem ráda. Vainté, zůstaň. Všichni ostatní nyní opustí sál."

Malsas setrvala v nehybném klidu, dokud za posledním z nich nezapadla těžká vrata. Teprve potom se pohnula a na tváři, která se obrátila k Vainté, se zračilo neštěstí a nemálo strachu. Eistaa mocného Inegban je nešťastná a má strach? To může mít jen jedinou příčinu. Vainté pochopila, a její pohyby byly dokonalou ozvěnou Malsasiných pocitů.

"Dcery Smrti, že ano?"

"Ano. Neumírají - a jejich počet roste."

"Ani v Alpéasaku neumírají. Zpočátku, to ano, práce byla těžká a nebezpečí mnoho. Nyní se však město rozrostlo a prosperuje, změnilo se tedy i podmínky. Dochází mezi nimi ke zraněním, některé i zemřou. Ale ne dost."

"Až se budeš vracet, vezmeš s sebou některé z těch nejhorších. Ty, které o svých bludech hovoří na veřejnosti a matou hlavu ostatním."

"Vezmu. Ale každá z nich znamená o jednu ozbrojenou fargi méně V Alpéasaku mne tato nesmrtelná stvoření zdržují, protože odmítají podílet se na ničení ustuzou. Znamenají jen přítěž."

"V Inegban zrovna tak."

"Vezmu je s sebou. Ale pouze v nových a nevyzkoušených uruketo."

Malsasin souhlas naznačoval i jistou dávku obdivu.

"Jsi tvrdá a nebezpečná Yilané, Vainté. Pokud mladí uruketo nezvládnou dlouhou cestu přes oceán, jejich ztráta bude zároveň úspěchem."

"Přesně to si myslím."

"Dobrá. Ještě si o těchto věcech promluvíme, než se navrátíš do Alpéasaku. Nyní však - jsem unavena a den byl příliš dlouhý."

Vainté se velmi obřadně rozloučila - ale jakmile se ocitla za dveřmi, musela se hodně ovládat, aby nedala na veřejnosti průchod bouřlivé radosti. Kráčela městem plná plánů do budoucna a její tělo tyto myšlenky zrcadlilo. Nezrcadlilo však jen nadšení, ale i smrt - tolik smrti, že kolemjdoucí fargi před ní kvapně prchaly. Dostala hlad a zamířila do nejbližšího masného místa. Mnoho jiných tu již čekalo, ale Vainté jim nařídila, aby uhnuli z cesty. Dobře se najedla, omyla zbytky masa z rukou a odkráčela do svého příbytku. Poskytoval veškeré pohodlí a nadto jej krásilily tkaniny s obarvenými či vetkanými vzory.

Na její strohý povel zvědavé fargi prchly. Všechny - až na tu, již byl povel určen.

"Ty," nařídila Vainté, "najdi mé ustuzou na vodítku a přiveď mi je."

Trvalo to dost dlouho, protože fargi neměla ponětí, kde je má hledat. Řekla to však jiné fargi a ta zase dalším, takže se povel šířil po živé síti města, dokud se nedostal k někomu, kdo Kerricka spatřil.

Když vstoupil dovnitř, Vainté už na příkaz zapomněla a byla zabrána do svých plánů. Při pohledu na něj si však zase vzpomněla.

"Toto byl den úspěchu, mého úspěchu," řekla. Hovořila pro sebe; nevnímala, co říká, ani ji to nezajímalo. Inlénu se pohodlně usadila na ocas a dívala se na tkaninu na stěně, obdivujíc prostoduše její vetkaný vzor.

Vainté stáhla Kerricka k sobě a strhla mu koženou zástěrku. Smála se, jak se snažil odtáhnout, a vzrušovalo ji, jak se jí daří vzrušovat jeho.

Kerricka již neděsilo to, co se stalo. Bylo to až příliš příjemné. Když bylo po všem a Vainté ho od sebe odstrčila, odcházel s lítostí. Už teď doufal, že se to stane zas a zas.

Návrat

Kapitola 24

Za temnými mračny zlověstně rachotil hrom a proudy deště bičovaly povrch oceánu. Uruketo se pomalu vzdaloval od pobřeží, následován dvěma menšími uruketo. Entseenaté, šťastní, že jsou zase na otevřeném moři, se hnali vpřed jako o závod, vynořující se nad vodu a zase pod ní, jak řezali vzedmuté vlny. Inegban zůstal brzy daleko za nimi, stále menší a nezřetelnější, až posléze docela zmizel v hustém dešti.

Nebyla to snadná plavba.

Po ruchu a nenadálých rozkoších v Inegban se Kerrickovi jevila zpáteční cesta jako nepřetržitý řetěz utrpení. Prostor uvnitř byl naplněn, co to jen šlo a podlahu pokrývaly fargi tak hustě, že se mezi nimi nedalo projít. Jídla a vody měli jen taktak a každý dostával přesně odměřené dávky. Pro Yilané, které si prostě lehly a většinu doby prospaly, to nebylo nic strašného. Ne tak pro Kerricka. Cítil se uvězněn, v pasti, stísněn tak, že nemohl dýchat. Unik nenalézal ani ve spánku; téměř pokaždé se mu zdálo, že se dusí či topí a probouzel se zpocený a s křikem. Nemohl se ani pořádně pohnout, jak byl obklopen cizími těly, a pouze dvakrát za tu zdánlivě nekonečnou plavbu se mu poštěstilo propracovat se k otvoru v ploutvi a nabrat si plné plíce životadárného slaneého vzduchu.

Uprostřed oceánu totiž zuřila bouře, která bránila v otevření ploutve po mnoho dní a zatuchlý vzduch se tak stal téměř nedýchatelným. Nakonec museli otevřít alespoň uzounkou šterbinu, ale i ta stačila na to, aby se spolu se vzduchem na ně snesla sprcha studené mořské vody. Kerrick, mokrý a lepkavý, se hodnou chvíli chvěl zimou a tiše trpěl.

Když se bouře konečně utišila a uruketo mohl otevřít ploutev, nařídila Vainté ostatním, aby uhnuli a vyšplhala se nahoru sama. Moře bylo stále neklidné a do všech stran se táhly vlny s bílými chocholy. Neklidné - a prázdné. Dva malí uruketo zmizeli a už je nikdo nikdy nespasil. Kerrick se z mořské nemoci zotavil až ve chvíli, kdy přistáli v přístavu v Alpéasaku. Žaludeční nevolnost a mnoho dnů bez pořádného jídla jej zeslabily tak, že se sotva dokázal postavit.

Dravec v kleci trpěl skoro stejně; hlavu měl svěšenou a jen slabounce zakrákal, když dělnice zvedly klec a vynášely ji ven. Kerrick vystoupil až jako poslední a na vrchol ploutve jej musela vynést Inlénu a dvě fargi.

Vainté zhluboka dýkala vlhký, teplý vzduch, plný pachů žijícího města, a s rozkoší vnímala, jak z ní opadávat letargie dlouhé cesty. Vklouzla do první ochlazovací nádrže, na niž narazila, odrbala ze sebe sůl a špínu z útrob uruketo a vynořila se do slunečního jasu osvěžená a čilá.

Neměla zapotřebí svolávat vůdčí osobnosti města, neboť již na ni čekaly v ambasedu.

"Alpéasak je v pořádku?" ptala se ihned, a cítila se ještě lépe po mnoha gestech, naznačujících klid a prosperitu. "Co ustuzou, Stallan, jak řadí ti škůdci na okrajích našeho města?"

"Jen drobné škody, nic víc. Pár zvířat z našich stád zmizelo, pár dalších zabito za tmy a před rozedněním od vlečeno do džungle. Ale naše zátarasy a pasti jsou silné a účinné - ustuzou proti nim mnoho nezmohou."

"I ta sebenepatrnější škoda je příliš. To musí skončit. A také s tím skončíme. Přivážím další fargi, vycvičené v zacházení se zbraní. Budeme ustuzou pronásledovat a hubit."

"Velice těžko se hledají," zatvářila se pochybovačně Stallan. "Jsou zvyklá pohybovat se prostorem a nezanechávají za sebou stopy. A pokud ano, pak stopa obvykle končí přepadem ze zálohy. Mnoho fargi už takto zahynulo."

"Již se to nestane," řekla Vainté a dala najevo potěšení neboť dravec zaskřehotal, jakoby v odpověď na její slova. Klec stála již před nimi a dravec si vyhříval na slunci křídla.

"Vše vám vysvětlím," pokračovala Vainté. "Tento léta jící tvor nám umožní najít pelech ustuzou, kde se skrývají mláděta a samice. Ale nejprve žádám podrobnou zprávu o všem, co se tu dělo."

Dravec se z cesty po moři rychle zotavil a Vainté netrpělivě čekala na další nájezd ustuzou. Když konečně dostala dlouho očekávanou zprávu, vydala spěšně několik rozkazů a ihned vyrazila na pastvinu, kde k útoku došlo. Stallan tam již byla a znechuceně ukazovala na rozřezané mrtvolky, které se válely ve zkrvavené trávě.

"Mrhání. Vzali jen masité kýty."

"Velmi praktické," konstatovala nevzrušeně Vainté. "Snadno se odnesou a nezůstává po nich mnoho zbytků. Kudy odešli?"

Stallan ukázala na otvor, vyrvaný v trnité ohradě, a čáru polehlé trávy, která mířila pod vysoké stromy.

"Na sever, jako vždy. Zanechali po sobě zřetelnou stopu, což znamená, že ji máme najít. Maso je pryč a pokud bychom se odvážili vydat za nimi, čeká nás jen smrt, pasti a přepady ze zálohy."

"Ten pták se dostane i tam, kam my nemůžeme," pronesla Vainté s pohledem na právě přinášeného dravce. Tvor hněvivě zaskřehotal a zatahal za pouto, připevněné na noze. Neseděl v kleci, ale na dřevěném bidélku, vztyčeném na malé plošince. Plošinku nesly fargi na dlouhých tyčích - v uctivé vzdálenosti od zobáku a spárů dravce. Zároveň dorazil i Kerrick, udivený, že byl zavolán tak brzo po ránu.

"Konejte svou práci," poručila Vainté dravcovým cvičitelům.

Kerrick záhy shledal, že není jen pouhým divákem; uchopilo jej několik rukou a táhlo ho kupředu. Dravec byl očividně vzrušen pohledem na zakrvácené zdechlíny a je jich pachem. Skřehotal a s lomozem mával křídly. Jeden z ošetřovatelů uřízl kus masa z jednoho zvířete a hodil jej ptákovi. Ten jej ihned popadl volným pařátem, přitáhl si je na bidýlko a začal rvát zobákem menší sousta, která polykal. Cvičitelé počkali, až skončí, a teprve potom při strkali vzpírajícího se Kerricka ještě blíž, téměř na dosah zahnutého zobanu, pokrytého krví.

"Hledej, najdi! Hledej, najdi!" volal cvičitel znovu a znovu tlačil Kerricka ještě blíž.

Dravec nezaútočil. Namísto toho obrátil hlavu a zaměřil na mladíka jedno z chladných, šedých očí. Upřeně a bez jediného mrknutí si jej prohlížel, zatímco cvičitelé hulákali příkazy. Když ustaly, škulbl jen hlavou a zamžoural.

"Otočte bidýlko, aby viděl na stopu," nařídil cvičitel. Zezadu sáhl dravci na nohu a uvolnil pouto.

Dravec zavěštl, roztáhl křídla - a pak se vrhl do vzduchu s hromovým tlukotem tvrdých letek. Kerrick si s hrůzou všiml, že se pták dívá přímo na něj. Reflexivně ucukl tak, až padl na záda. Cvičitel zakřičel jakýsi povel.

Tvor však byl vycvičen dobře. Vystoupal hbitě do výše, opsal nad plání jediný kruh - a zamířil na sever.

"Lov započal," prohlásila spokojeně Vainté.

Její nadšení ale postupně vyprchávalo, neboť ubíhal den za dnem a dravec se nevracel. Poděšení cvičitelé se jí vyhýbali - jako ostatně každý, kdo spatřil hněv, sršící z jejich pohybů. Dokud Kerrick nedostal příkaz, aby se k ní dostavil, držel se od Eistaa co nejdál. Hanalé nabízelo tichý a bezpečný úkryt, kde ho jen tak někdo nenašel; nebyl zde od chvíle, kdy se vrátil z Inegban.

Dveře mu otevřela Ikemend. "Byl jsi v Inegban," řekla a její slova byla zároveň otázkou i odpovědí - vzrušenou odpovědí, podle jejích pohybů soudě.

"Ano. Nikdy jsem dosud takové město neviděl."

"Povídej mi o něm, neboť já už jej nikdy na vlastní oči nespátřím."

Během jeho vyprávění vložila vodítko do žlábků, vyhloubeného do rámu dveří, a dveře zavřela. Kerrick věděl, co chce Ikemend slyšet a tak hovořil pouze o slávě a krásách města, o velikých davech a dojmu, který na něj město udělalo - ale nikoli o hladu a chladu zim. Hanalé navštěvoval rád a tak se postaral, aby se Ikemend pokaždé těšila na jeho další příchod. Poslouchala tak dlouho, jak jen mohla, a odbíhala pouze ve chvílích, kdy její povinnosti nesnesly odkladu. Samci Ikemend neměli rádi a pečlivě se jí vyhýbali. V tuto chvíli z nich žádný nebyl na dohled. Kerrick pohlédl do temné chodby, do nitra stavby, kterou nikdy nespátřil, a pak zavolal na postavu, jež se mihla kdesi na druhém konci chodby.

"To jsem já, Kerrick, hovořil bych s tebou."

Samec zaváhal, ale pokračoval v cestě a zastavil až tehdy, když na něj Kerrick zavolal znovu. "Byl jsem v Inegban. Nechceš si poslechnout vyprávění o tom městě?"

Návnada byla příliš lákavá, než aby samec odolal. Sel pomalu blíž, až jej Kerrick poznal ve světle u dveří. Byl to Esetta, mrzutá bytost, s nímž mluvil snad jen jednou nebo dvakrát. Všichni ostatní samci obdivovali Esettův zpěv - Kerrickovi však připadal monotónní a nudný. Samozřejmě to nikdy neřekl nahlas.

"Inegban je skutečné město," vyrazil Esetta prudce, téměř bez dechu, jak to činili všichni samci. "Tam jsme mohli sedávat vysoko v korunách mezi listy a pozorovat vše, co se děje na rušných stezkách pod námi. Nebyli jsme věčně uzamčeni v nudě jako zde, kde můžeme nanejvýš přemítat o našem osudu a o plážích. Pověz mi ..."

"Povím. Ale nejprve pošli pro Alipola. Rád bych to vyprávěl i jemu."

"Nemohu."

"Proč ne?"

Esetta nalézal ve své odpovědi zvrácené potěšení.

"Proč nemůžu? Ty chceš vědět, proč nemůžu? Povím ti, proč nemůžu." Chvilí váhal s odpovědí a přejížděl rty jazykem, aby je před další řečí zvlhl.

"Nemůžu s Alipolem hovořit, protože je mrtvý."

Kerrick byl tou zprávou šokován. Statný Alipol, pevný a zdravý jako strom. To přece není možné.

"Sklátila ho nějaká nemoc - nebo se mu stala nehoda?"

"Něco horšího. Sklátila ho, to ano, ale hrubá síla. Jeho, který byl již dvakrát na plážích. A ony to věděly, ty surové bestie, věděly to, on jim to říkal, prosil je a ukazoval všechny ty krásné věci, jež vytvořil, ale ony se mu jen smály. Pár se jich od něj odvrátilo, ale ta ohavná samice s jizvami a drsným hlasem, která vládne lovcům, tu jeho protesty jen vzrušily a zadusila jeho nárek svým hnusným tělem. Byli tam celý den, o to se postarala, celý den. Sám jsem to viděl. Vejce byla jistá."

Kerrick chápal, že se jeho příteli stalo něco strašlivého, ale pořád nevěděl co. Esetta na něj na chvíli zapomněl. Zavřel oči a rytmicky se pohupoval. Pak si začal broukat jakousi žalostnou melodii, jež se záhy změnila v chraplavou píseň, plnou hrůzy a obav.

"Mladý já jdu, jednou na pláž,
a vrátím se zpět.

Podruhé jdu, již nejsem mlád,
snad vrátím se zpět?

Však potřetí ne, prosím to ne,
neb málo vrátí se zpět.

Mne ne, mne ne. Neb půjdu-li, vím,
že nevrátím se zpět."

Esetta zmlkl. Zapomněl, že se mu Kerrick chystal vyprávět o Inegban, nebo snad už nestál o líčení tohoto vzdáleného města. Obrátil se, ignoruje Kerrickovy dotazy, a odšoural se chodbou pryč. A přestože Kerrick dlouho a hlasitě volal, nikdo se neobjevil. Nakonec vyšel ven a přitáhl dveře, takže se za ním neprodyšně zavřely. Co tím Esetta myslel? Co

Alipola na pláži zabilo? Vůbec to mu nerozuměl. Inlénu. spala na slunci, opírajíc se o zeď, a on tak dlouho hrubě škubal za vodítko, až zamžourala očima, zívla a pomalu se vyhrabala na nohy.

Zabijáci byli pobiti

Kapitola 25

Fargi dychtila tu zprávu doručit - byla to zpráva pro samotnou Eistaa! -jenže se ve své horlivosti hnala rychleji, než bylo v žáru dne únosné. Když dorazila do ambesedu, měla tak otevřená ústa a tak lapala po dechu, že nedokázala ani promluvit. V mučivém sváru dvou protichůdných pocitů vyrazila na slunce za Eistaa, pak zase rychle couvla do chladivého stínu. Není tu někde poblíž jezírko? Jak byla zmatená, nedokázala si vzpomenout. Žádná z fargi nablízku nevěnovala pozornost úpěnlivým pohybům jejích prstů ani barvám, jež se jí zoufale míhaly na dlaních. Všechny byly sobecké. a myslely jen na sebe. Nikdy nepomáhaly jiným fargi. Zmocnil se jí vztek a docela zapomněla, že by na jejich místě učinila přesně totéž. Zoufale nahlížela do okolních chodeb, až konečně našla nápojové ovoce. Chvilí z něj sála chladnou vodu a pak si vymáčkala zbytek na ruce a tělo. Dech se jí postupně zpomalil a ona zkusila, zda už dokáže promluvit.

"Eistaa ... přináším zprávu ... "

Zkomolené, srozumitelné. Pomalými krokem obešla ambesed, pečlivě se vyhýbajíc slunci, a prodírala se houfy klábosících fargi k prázdnému místu před Eistaa. Jakmile na něm stanula, ztuhla v pozici toho, jenž čeká na pozornost, pozici, jakou obvykle zaujímal nejnižší tvář v tvář nejvyšším.

První si jí všimla Vanalpé a upozornila na tichou po stavu Eistaa.

"Mluv!" nařídila Vainté.

Fargi se zachvěla posvátnou úctou a dalo jí dost práce, než ze sebe vypravila pečlivě naučená slova;

"Eistaa, přináším zprávu. Zprávu od té, která krmí dravce. Pták je navrácen."

"Vrátil se!" zaradovala se Vainté a fargi se zatetelila rozkoší, domnívající se ve své prostoduchosti, že úsměv Eistaa byl určen pro ni. Vainté povolala rychlým pohybem jinou fargi. "Najdi Stallan. Má ke mně ihned přijít." Obrátila se zpět k fargi, která přinesla zprávu.

"Ty. Vrať se k těm, jež se starají o ptáka. Zůstaň u nich, dokud nebudou obrázky hotové a pak přijď. a pověz mi to.

Opakuj."

"Vrátit se k těm u ptáka. Zůstat. Vrátit se k Eistaa, až budou hotovy ty ... "

"Obrázky, záběry, krajina," opisovala pojem Vainté, aby to hloupé stvoření pochopilo. "Opakuj, akayil."

Akayil, ohavná-v-řeči.

Přihlížející fargi zašeptaly znovu ten strašlivý výraz a zachvěly se strachem, odtahující se od odcházejícího posla, jako by se bály nějaké nákazy.

"Vanalpé, jak dlouho potrvá ten proces?" zeptala se Vainté.

"Vstupní informace je k dispozici už nyní. Paměť, uložená ve shluku ptákových ganglií, bude převedena do velké paměťové banky. Sama jsem tuto práci dělala, když jsem zaznamenávala růstové křivky města. První a poslední obrázky, jsou k vidění téměř ihned - ale probrat se informacemi mezi tím a uspořádat je, to je věc, která zabere nejvíc času."

"Nemluvíš příliš jasně."

"Neumím vysvětlovat, Eistaa. Pták byl pryč mnoho dní. Po celou tu dobu se do paměti ukládaly nové a nové vjemy, ve dne v noci, každou chvíli. Můžeme dát paměťovému tvoru instrukci, aby vypustil všechny tmavé - tedy noční - záběry, ale i tak jich ještě zbyde nekonečné množství. Každý záběr je třeba převést na obrazovku z tekutých krystalů a buď jej vynechat, nebo zaznamenat. To bude trvat celé dny, mnoho dní."

"Pak tedy budeme trpěliví a počkáme." Zvedla hlavu a spatřila, jak přichází podsaditá, zjizvená postava, nepochybně Stallan. Pokynula jí, aby přišla blíž.

"Pták se vrátil. Brzy se dozvíme, zda našel ustuzou. Jsme připraveni zaútočit?"

"Jistě. Fargi střileji znamenitě a hěsotsan jsou dobře vykrmené. Zasadili jsme další šipkové keře a sklídili mnoho šipek. Čluny se rozmnožily a některá z mláďat už jsou dost velká, aby mohla sloužit."

"Připrav je. Nalož jídlo a vodu a pak přijď za mnou. A ty, Vanalpé, nyní využiješ své zkušenosti s těmi obrázky. Ihned půjdeš pomoci těm, kteří na nich pracují."

Po zbytek dne i po celý následující Vainté řídila město a pustila ustuzou z hlavy. Ale pokaždé, když pominul nápor práce a ona se uvolnila, vrátily se ty myšlenky zpět. Naleznou konečně ustuzou? Pokud ano, pak je třeba je zlikvidovat, vyhledat a zničit do posledního. Jakmile po myslela na ustuzou, nosní záklopký jí zbělely hněvem. V té době ztratila chuť k jídlu a její gesta byla tak prudká, že jedna zvlášť bojácná fargi, kterou drsně odehnala, záhy zemřela. Pro klid města proto bylo štěstí, že už třetího dne dostala dobrou zprávu.

"Obrázky jsou hotovy, Eistaa," hlásila fargi a všichni, kdo ji slyšeli, vydechli úlevou. Jak Vainté opouštěla ambesed, připojil se k jejímu houfu i Kerrick, stejně jako ostatní zvědavý, co dravec objevil.

"Nalezli jsme je," oznámila Vanalpé. "Velký obrázek se právě vyvolává. Za okamžik bude hotov."

Z tvora pomalu vylézal plátek celulózy. Vanalpé jej s vlhkým mlasknutím odtrhla a ještě mokrý a teplý předala nedočkávané Vainté.

"Opravdu jsou to oni," pronesla a prsty, držící obrázek, se jí rozechvěly radostnými pohyby těla. "Kde je Stallan?"

"Tady, Eistaa," přihlásila se lovcí, odkládající záběry, která si právě prohlížela.

"Víš, kde se nachází toto místo?"

"Ještě ne." Stallan ukázala doprostřed obrázku. "Ale stačí mi ta řeka, jež teče kolem. Zaútočíme po vodě. V současné době sleduji jejich stopy. Odcházejí cestou, kterou znám a jejíž část už mám ve svých mapách zakreslenou. S těmito obrázky je najdu snáz. Podívejte, tady mají pelech. Přístřešky z kůží, ta velká zvířata, všechno jako u těch předchozích."

"A budou zničení stejně, jako byli ti předchozí." Pokynula Kerrickovi, aby k ní přistoupil, a zaťukala na celulózu palcem. "Víš, co je to?"

Černé a bílé obrazce mu nic neřikaly; byl to první obrázek, který kdy spatřil. Uchopil jej a obracel na všechny strany. Dokonce jej i obrátil rubem navrch, než mu jej Vainté vytrhla z ruky.

"Netvař se tak hloupě," napomenula jej. "Tyhle tvory a stavby dobře znáš."

"Eistaa promine," vmísila se do hovoru Vanalpé s pokornou omluvou. "Ale fargi se na to napoprvé tváří zrovna tak; Dokud se nenaučí vidět v obrázcích konkrétní věci, nic jim to neřeká."

"Rozumím." Vainté odhodila list stranou. "Dokončete přípravy. Odjedeme ihned, jakmile Stallan lokalizuje to místo. Ty, Kerricku, pojedeš s námi."

"Děkuji, Eistaa. Bude mi potěšením vám pomoci"

Kerrick to myslel upřímně. Neměl tušení, kam jedou a proč. Těšil se však na příjemnou změnu, kterou výlet na člunech představoval.

Jeho nadšení však rychle vyprchalo. Vyrazili za svítání, pluli až do tmy a pak přespali na pobřeží. Tak to pokračovalo den za dnem, až začal Yilané závidět jejich schopnost bleskově upadnout do polomrákotného stavu. Krátil si tedy dlouhou chvíli prohlížením pobřeží a snažil si představit, co se skrývá za hradbou stromů, jež pevninu lemovala.

Jak se dostávali dál a dál na sever, charakter porostu se pomaloučku měnil. Džungle ustoupila hustým lesům a ty se posléze změnilly v mokřiny a nakonec v nízké křoviny. Minuli ústí velké řeky a pokračovali dál. Až ve chvíli, kdy pobřeží vytvořilo velikou zátoku, odchýlili se od severního kurzu. Vainté a Stallan v prvním člunu zamířily do nitra zátoky. To bylo něco nového a klimbající fargi ihned ožily. Přiblížili se k rákosovému porostu, táhnoucím se podél břehů, a vyplašili velká hejna ptáků. Jejich šiky zatemnily oblohu a rozčilené kejhání je na okamžik ohlušilo. Když mokřiny přešly v písčité pláže, dala Vainté pokyn k přistání - přestože slunce viselo ještě notný kus nad obzorem.

Stejně jako ostatní i Kerrick se přesunul co nejbliž k velitelkám, aby slyšel, o čem bude řeč. Stallan se právě dotkla jednoho z obrázků.

"Jsme zde - a ta ustuzou se nalézají tady, na břehu řeky. Pokud poplujeme blíž, mohli by nás spatřit. Bude moudřejší zde čluny odlehčit a nechat vodu a zásoby na pláži. Tak budeme připraveni rychle udeřit hned za svítání."

Vainté souhlasila. "Zaútočíme od vody, náhlým a překvapivým úderem, protože je tentokrát nemůžeme obejít zezadu.

Chci, aby zemřeli všichni, až na těch pár, které má Stallan zajmout. Rozumíte? Opakujte to."

Velitelé jednotlivých skupin opakovali instrukce a fargi se ze vše sil snažily porozumět. Velitelé však mluvili tak dlouho, až i ty nejpomalejší jasně pochopily, co mají dělat. Kerrick se znučeně odtáhl, ale rychle se vrátil, když mu Vainté pokynula.

"Ty zůstaneš tady u zásob a počkáš, než se vrátíme. Nechci, abys při boji přišel omylem o život. Tvůj díl práce přijde později."

Než mohl Kerrick odpovědět, odvrátila se. Nijak ne toužil dívat se na nějaké zabíjení, i kdyby to bylo zabíjení ustuzou, a tak její rozhodnutí jen uvítal.

Za svítání byli již vzhůru a připraveni v člunech. Kerrick seděl na břehu a přihlížel, jak tiše mizí v ranním oparu. Inlénu se dívala s ním, očividně bez zájmu, ale jakmile se flotila ztratila z dohledu, otevřela vak s masem.

"Jsi nechutný žrout," ohrnul nos Kerrick. "Budeš tlustá."

"Jedení dobré," odušila klidně Inlénu. "Ty ješ také." Neměl rád maso, konzervované v těchto vakovitých měchýřích; pokaždé chutnalo zatuchle. Ale trochu si přece jen užděl a vypil i pár loků vody. Bylo mu jasné, že stejně nedokáže přimět Inlénu k pohybu dřív, než se dosyta nají. Prohlédl si ji zblízka a uvědomil si, že jeho poznámka byla pravdivá; opravdu začínala tloustnout a měkký polštář tuku jí zaobloval hranaté obrysy svalstva.

Ačkoli si již zvykl na neustálou přítomnost ostatních tak, že ji nevnímá, zjistil, že teprve teď může plně vychutnat klid dokonalé samoty. Inlénu se nepočítala. Jakmile čluny odjely, na pobřeží dopadlo ticho. Pravda, ozývaly se tu nějaké zvuky: šustění vysoké trávy v mírném vánku, pleskání vlnek na pláži. Ale žádné hlasy, žádný neustálý hluk hovoru ambesedu.

Kerrick, následován Inlénu, krácel tiše po čistém písku a chomáčích trávy a plašil ptáky, kteří s křikem vzlétali ze země pár kroků před ním. Šli dál, až si Inlénu začala mumlavě stěžovat a musel ji okřiknout. Moře již stoupalo, když došli k vysoké černé skále. Z útesu visely dlouhé pro vazce řas a těsně nad vodou se černaly velké trsy škeblí, přísátých ve skalních puklinách.

"Dobré k jídlu," prohodila Inlénu a hlasitě zamlaskala. Vlezla po kolena do vody a pokusila se pár škeblí odtrhnout, ale byly přichyceny pevně. Nijak se nevzpírala, když ji Kerrick vyvedl na břeh a vyhledal tam kámen o velikosti pěsti. Pár škeblí jím rozbil a Inlénu se jich hned zmocnila, nacpala si je do úst a rozdrtila mohutnými čelistmi. Vyplivla do moře zbytky skořápek a spokojeně spolkla svěží maso uvnitř. Kerrick nasbíral hrst i pro sebe a jednu po druhé otevíral kovovým nožičkem, jež se mu stále houpal na krku. Stáli tam a jedli, až už nemohli pozřít ani sousto.

Byl to krásný den, nejlepší, kam až jeho paměť sahala. Kerrick si však přál být na pláži, až čluny přijedou, a tak se krátce po poledni vrátili nazpět. Čekali dlouho. Slunce už skoro zapadalo, když se vynořila řada člunů.

Vainté vystoupila na břeh první. Kráčela po pláži přímo k zásobám, odhodila do písku zbraň a roztrhla měchýř s masem. S velkým soustem v ústech si teprve všimla Kerrickova tázavého postoje. Hltavě polkla a pak teprve promluvila. "Nikdo neutekl. Zabijáci byli pobiti. Bojovali urputně a ztratili jsme řadu fargi, ale na světě je mnoho fargi. Učinili jsme, proč jsme sem přišli. Nyní i ty vykoněj svou povinnost." Zavolala rozkaz a dvě fargi vytáhly ze člunu pečlivě ovázaný balík a vyvlekly jej na písek. Zpočátku se Kerrick domníval, že se jedná o balík kožešin - ale vtom se balík pohnul. Jak jej fargi upustily na zem, kožešiny se rozevřely a Kerrick spatřil chlupatou tvář. Chlupy toho tvora byly nasáklé krví a oči měl vytřeštěné hrůzou. Při spatření Kerricka otevřel ústa a z nich mu vyšlo několik drsných a podivných zvuků. "Ustuzou hovoří," řekla Vainté. "Nebo provozuje to, co se mezi těmi nečistými tvory za řeč považuje. Co to říká, Kerricku? Nařizuji ti, abys poslouchal a pověděl mi, co říká." Nemohl neposlechnout. Jakmile promluví Eistaa, každý dělá to, co mu bylo řečeno. Jenže Kerrick poslechnout nemohl a tak se do jeho pohybů vkradl strach. Nerozuměl těm zvukům. Neznamenaly pro něj nic, vůbec nic.

Výslech

Kapitola 26

"Mluví ten tvor?" dožadovala se netrpělivě Vainté. "Ihned mi to pověz!" "Nevím," přiznal Kerrick. "Snad ano. Ničemu nerozumím. Vůbec ničemu." "Pak je tedy ten hluk, co vydává - jenom hluk." Vainté zuřila. To byla těžká rána jejím plánům. Nikdy neměla věřit Enginu vehementnímu přesvědčování, že ta špinavá zvířata spolu dovedou komunikovat. Musela se mýlit. Vainté si vylila vztek na ustuzou. Kopla je do tváře a rozryla mu ji drápy. Tvor zasténal bolestí a hlasitě cosi vykřikl. Kerrick naklonil hlavu a chvíli pozorně naslouchal. "Eistaa, počkejte, prosím - něco přece jen slyším." Ustoupila o krok a se otočila k němu. Rychle promluvil, než stačila přenést hněv i na něj. "Slyšela jsi to, vykřikl tutéž věc - několikrát za sebou. A já vím, tedy myslím si, že vím, co říká." Ztichl a hryzal si ret, jak pátral v dávno zapomenutých vzpomínkách po slovech, jež kdysi znával. "Marag, to je to slovo. Marag." "To přece nic neznamená." "Znamená, já to slovo znám. Je to jako, má to tentýž smysl jako ustuzou." Vainté byla zmatena. "Ale vždyť ten tvor sám je ustuzou." "To jsem neměl na mysli. Pro něj znamená ustuzou Yilané." "Ten význam mi není zcela jasný a to míchání pojmů se mi nelíbí, ale přibližně chápu, co se mi pokoušíš říci. Pokračuj s otázkami. Pokud máš dojem, že je tento tvor yileibe a neumí pořádně mluvit, najdeme ti jiného. Začni." Jenže Kerrick nemohl. Zajatec mlčel. Když se k němu Kerrick sehnul, aby mu dodal odvahy, ustuzou mu plivlo do tváře. Vainté se to nelíbilo. "Očisti se," nařídila a pokynula nedaleké fargi. "Přines jiné ustuzou." Kerrick téměř nevnímal, co se děje kolem Marag. To slovo se mu honilo v hlavě a probouzelo další vzpomínky, nepříjemné vzpomínky. Výkřiky v džungli, něco strašlivého v moři.. Murgu. To bylo víc, než jeden marag. Murgu, marag, murgu, marag ... Ztuhl, neboť si uvědomil, že na něj Vainté hněvivě křičí. "Stal se snad i z tebe náhle yilein, stejně neschopný řeči, jako fargi, právě vylezlá z vody?" "Omlouvám se. Ty zvuky, které vydávalo ustuzou, mé myšlenky ... " "Ty mi nejsou k ničemu. Promluv s tímhle druhým." Kerrick pohlédl dolů na modré, strachem vytřeštěné oči a změť světých chlupů, rozházených kolem hlavy. Na tváři bytosti tentokrát nerostla žádná srst a i tělo bylo pod obalem z kožešin jinak tvarované. Vyděšený tvor zakvílel, neboť Vainté popadla jeden z ostěpů s kamenným hrotem a zabodla jej prvnímu zajatci do boku. "Podívej se na mne," poručila Vainté modrookému ustuzou. "Tak, to je ono. Ukážu ti nyní, jak dopadneš, pokud budeš mlčet jako tady to a nebudeš vydávat zvuky." Vousatý zajatec chraplavě zařval, jak Vainté zabodla ostěp do masa a obracela jej v ráně. Bodala znovu a znovu a znovu, dokud tvor nezmlkl. Druhý zajatec zasténal hrůzou a zazmítal se, jak mu jen dobře utažení poutači dovolovali. Vainté odhodila zakrvácený ostěp stranou. "Uvolni mu údy a přiměj jej k řeči," poručila a odvrátila se. Nebylo to snadné. Spoutané ustuzou kvílelo a pak se hlasitě rozkašlalo, až mu z očí vyhrkly slzy a z nosu mu vytékal hlen. Kerrick se naklonil až k němu a čekal, až se trochu uklidní. Potom pronesl jediná slova, která znal. "Marag. Murgu." Odpověď byla rychlá, příliš rychlá, než aby jí porozuměl, přesto však mezi slovy rozeznal murgu - a ještě něco jiného. Sammad. Ano, sammad, sammad byl pobit. To znamenala její řeč. Všichni ze sammadu byli vyvražďeni murgu. To říkala.

Říkala.

Ona. Dlouho zapomenuté slovo mu vyklouzlo ze rtů. Žena. Je to linga, a ten druhý, mrtvý, hannas. Muž a žena. I on je hannas.

Rozuměli si čím dál víc, ale šlo to pomalu a ztěžka, po jednotlivých slovech a výrazech. Některým z nich ne rozuměl vůbec; slovník a obzor osmiletého hochy nejsou slovníkem a obzorem dospělé ženy.

"Vyrážíte na sebe různé zvuky. Rozumíte si?"

Kerrick zamrkal na Vainté, vyskočil a chvíli stál s otevřenými ústy, než smysl otázky pronikl záplavou marbackých slov, zaplňujících jeho mysl.

"Ano, Eistaa, ovšem, rozumíme si. Jde to pomalu - ale jde to."

"Pak tedy pracuješ dobře." Stíny byly již dlouhé, slunce nízko nad obzorem, a Vaintina záda halil plášť. "Svaž ji znovu, aby neuprchla. Ráno budeš pokračovat. Až budeš rozumět dokonale, položíš ustuzou několik otázek. Otázek, na něž chceš odpovědět. Pokud ten tvor odmítne odpovídat - stačí, abys mu připomněl osud toho druhého. Jsem si jista, že to bude dost silný argument."

Kerrick si také došel pro plášť a poté se vrátil a sedl si do písku vedle temné siluety ženy. Hlavou se mu honila slova, zvuky a jména.

Žena pronesla několik slov - a on si uvědomil, že jí rozumí, ačkoli ve tmě vůbec nevidí její pohyby!

"Je mi zima."

"Umíš mluvit ve tmě - a já ti rozumím."

"Zima."

Ovšem. Marbačtina není Yilané. U marbačtiny nezáleží na tom, co dělá tělo. Jsou to zvuky, jenom zvuky. S úžasem nad tímto objevem stál z mrtvého muže několik krví nasáklých kožešin a přehodil je přes ženu.

"Můžeme mluvit - dokonce i v noci," řekl a otřel si lepkavé ruce o písek; Odpověděla tlumeným hlasem, v němž se zbytky strachu mísily s narůstající zvědavostí.

"Jsem Ine z Ohsova sammadu. A kdo jsi ty?"

"Kerrick."

"I ty jsi zajatec, připoutaný k tomu maragovi. A ty s nimi umíš mluvit?"

"Ano, ovšem. Co jste tu dělali?"

"Samozřejmě že hromadili jídlo, to je divná otázka. Nikdy jsme dosud nešli tak daleko na jih, ale minulou zimu mnoho z nás zemřelo hladem. Nic jiného nezbyvalo." Pohlédla na jeho siluetu, rýsující se proti večernímu nebi, a její zvědavost ještě zesílila. "Kdy tě zajali, Kerricku?"

"Kdy?" Byla to těžká otázka. "Muselo k tomu dojít před mnoha léty. Byl jsem moc malý ..."

"Jsou všichni mrtví," vzpomněla si náhle a začala vzlykat. "Murgu je zabili všechny, všechny až na pár zajatců."

Rozvzlykala se ještě hlasitěji a Kerrick náhle ucítil ostrou bolest na krku. Uchopil oběma rukama svůj obojek, který jej táhl pryč. Pláč rušil Iněnu ve spaní - a ta se podvědomě kutálela co nejdál od jeho zdroje a táhla přitom Kerricka za sebou. Tím jejich večerní rozhovor skončil.

Ráno se probouzel jen ztěžka. Hlavu měl těžkou a kůže mu hořela. Určitě byl včera příliš dlouho na slunci. Vyhledal nádobu s vodou a zatímco dychtivě pil, přiblížila se k němu Stallan.

"Eistaa mne informovala, že mluvíš s tím druhým ustuzou." Gesta, která použila naznačovala zhnusení nad takovou zvířecí komunikací.

"Jsem Kerrick, který sedí blízko Eistaa. Tvůj způsob řeči je urážlivý."

"Jsem Stallan, která pro Eistaa zabíjí ustuzou. Není urážkou nazvat tě jménem, které ti náleží."

V lovkyni ještě doznávaly dojmy ze včerejšího zabíjení. Byla sice dnes jedovatější než obvykle, avšak její způsoby si ani v Alpéasaku co do drsnosti nezadaly s jejím hlasem. Kerrick se ale dnes necítil tak dobře, aby se s tím surovým tvorem mohl hádat. Dnes ne. Ignoroval nadřazenost a pohrdání, které signalizovaly její pohyby a obrátil se k ní zády, čímž ji donutil jít za ním až k místu, kde ležela spoutaná žena.

"Promluv s tím," nařídila Stallan.

Žena se při zvuku Stallanina hlasu otřásla a upřela na Kerricka vyděšené oči. "Mám žízeň."

"Přinesu ti trochu vody."

"Svíjí se to a vydává skřeky," konstatovala Stallan. "Tvé skřeky nezněly o nic líp. Co to znamenalo?"

"Chce vodu."

"Dobrá. Přines tomu vodu. Pak položím své otázky."

Ine se bála toho maraga, který stál vedle Kerricka. Upřeně ji pozoroval bezvýrazným a studeným pohledem, načež pohnul končetinami a vydal jakési zvuky.

"Kde jsou další Tanu?" překládal Kerrick.

"Kde? Co tím myslíš?"

"To se ptá tenhle ošklivý marag. Chce vědět, kde jsou jiné sammady."

"Na západě, v horách. To přece víš."

Stallan nebyla, spokojena s odpovědí. Výslech pokračoval; Po chvíli si Kerrick i přes svou nedokonalou znalost jazyka uvědomil, že se Ine vyhýbá jasným odpovědím.

"Neříkáš mi vše, co víš," vytkl jí.

"Ovšemže ne. Tento marag chce vědět, kde jsou další sammady jen proto, aby je pobil. Nepovím to. To dřív zemřu."

Opravdu chceš, aby se to ten tvor dozvěděl?"

"Je mi to jedno," odpověděl Kerrick po pravdě. Byl unaven - a bolela jej hlava. Murgu mohou zabít ustuzou, ustuzou ať si zabíjejí murgu, jeho se to netýká. Zakašlal. a ještě jednou, zhluboka, z plných plic. Když si otřel rty, nalezl ve

slinách krev.

"Zeptej se znovu," chtěla po něm Stallan.

"Zeptej se sama," odsekl Kerrick tak urážlivým způsobem, že lovkyně zasyčela vzteky. "Chci se napít. Mám vyschlo v krku."

Nenasytně lokal vodu, dokud nebyla nádoba prázdná, a pak zavřel oči, aby si chvilku odpočal.

Za nějakou dobu si uvědomil, že jej cosi tahá, ale bylo tak těžké otevřít víčka. Po chvilce ten někdo odešel a on přitáhl kolena k břichu a objal je rukama. Aniž si toho byl vědom, nařikal zimou, ačkoli mu nad hlavou pájilo žhavé slunce.

Myšlením Yılané, tělem ustuzou

Kapitola 27

Jeho vědomí vnímalo tok času - neboť neustále vnímalo bolest. Bolest, která se rychle stala nejdůležitější součástí Kerrickova života, vjemem, který přehlušil vše ostatní a který jej neustále drtil smrtícím stiskem. Občas nabyl vědomí a zase jej pozbyl, a pokaždé temné období prázdnoty vítal jako vysvobození od horečky a nekonečné agónie. Jednou jej probudil něčí slabý, nařikající hlas; chvíli mu trvalo, než si uvědomil, že to nařiká on sám.

Nejhorší období však pomalu končilo. Stále ještě nabýval vědomí jen na krátké chvíle, ale bolest, která je dříve vyplňovala, se nyní zmírnila na tupou rozbolavělost celého těla. Obraz světa byl rozmazaný, ale chladná a silná paže, která jej podpírala, aby mohl pít, nemohla patřit ni komu jinému než Inlénu. Je mu neustále k ruce, pomyslel si, neustále k ruce. Zasmál se tomu nápadu, ačkoli nevěděl proč, a znovu odplul do říše mrákot.

To nekonečné období dospělo k jakémusi neurčitému konci jednoho dne, kdy zjistil, že je sice při vědomí, ale není schopen se ani pohnout. Ne, že by byl svázán nebo že by jej někdo držel, to ne, ale byl tak strašlivě slabý, že mohl jen ležet. Záhy zjistil, že může pohnout očima, ale když tak učinil, pájily a plnily se nechtěnými slzami. Inlénu seděla vedle něj, pohodlně opřená o ocas, a v tiché spokojenosti zírala do prázdna. S velkou námahou se mu podařilo zakrákorat jediné slůvko, vodu, aniž by byl schopen doprovodit je příslušným pohybem, a tak naznačit, že chce vodu přinést. Inlénino bližší oko se tázavě zakoulelo směrem k němu, jak samice hloubala nad významem jeho sdělení. Nakonec jej zřejmě i ona pochopila, a tak se pomalu odstrachala pro tykev. Zvedla ho, aby se mohl napít; vysrkal pár doušek a pak se rozkašlal a padl zpět na záda, vyčerpaný, ale při vědomí. U vchodu se cosi pohnulo a do jeho zorného pole připlula Akotolp.

"Promluvil to? Slyšela jsem dobře?" tázala se a Inlénu naznačila souhlas. "Výborně, výborně," pochválila si vědkyně a sehnula se nad Kerrickem, aby si ho prohlédla. Zamžoural na její tučnou tvář; těžké, sádelnaté laloky mu připlyly před oči jako vycházející měsíc.

"Mělo bys být dávno mrtvé," prohlásila spokojeně. "A také bys bylo, kdybych ti nepomohla já. Pohni hlavou, ať vidím, jak jsi mi vděčné."

Kerrickovi se podařilo nepatrně pohnout bradou a Akotolp to zřejmě stačilo. "Hrůzná nemoc, řádila ti v celém těle: ty boláky na kůži jsou jen to nejmenší. Všechny fargi se tě odmítaly dotknout. Hloupá stvoření, nedokázala pochopit, že tvá nemoc je druhově specifická. Musela jsem se o tebe starat sama. Velmi zajímavé. Nebýt toho, že jsem už dřív s teplokrevnými ustuzou pracovala, tvůj osud by byl zpečetěn."

Během řeči - nebo spíš samomluvy - mu Akotolp vyměnila obvazy.

Trochu to bolelo, ale rozhodně ne tak, jako ještě před nedávnem.

"Pár z těch zajatých ustuzou mělo tutéž chorobu, ale v mírnější formě. Vytvářeli si protilátky už od mládí. Ty ne.

Vykrvila jsem jedno z nich, to, které bylo nejvíc nemocné, připravila sérum a vyléčila tě. Tak, hotovo. Teď něco sněz."

"Jak ... dlouhé ..." vypravil ze sebe Kerrick s námahou.

"Jak dlouhé jídlo? Jak dlouhé protilátky? To ještě blouzníš?"

Kerrickovi se podařilo pohnout rukou ve významu času.

"Už chápu. Jak dlouho jsi byl nemocný? Velice dlouho, nedělala jsem si žádné záznamy. To, není důležité. A nyní vypij tohle, potřebuješ proteiny, ztratil jsi třetinu tělesné váhy. Je to lahodné maso, enzymaticky zkapalněné a velice snadno stravitelné."

Kerrick byl příliš slabý, než aby dokázal protestovat. Přesto, se tou odpornou tekutinou málem zalkl, než se přinutil jí trochu pozřít. Potom vyčerpaně usnul. Znamenalo to však rozhodující obrat. Nemoc skončila a on se pomalu zotavoval. Nechodil za ním nikdo kromě tlusté vědkyně, ale on o návštěvy nijak nestál. Znovu a znovu se mu honily hlavou vzpomínky na Tanu, s nimiž hovořil. Ne, ne Tanu - byla to ustuzou, degenerovaní zabijáci s teplým masem. Masem stejným jako jeho. Tanu. Titíž lidé, tytéž bytosti. Byl rozštěpen vedví a nerozuměl tomu, přestože se o to snažil ze všech sil. Ovšemže je on sám Tanu, protože se mezi nimi narodil a strávil u nich své dětství. To však bylo tak dávno, a od té doby se přihodilo tolik nových věcí, že veškeré vzpomínky na Tanu vybledly a ztratily se. Zůstalo jen cosi jako vzpomínky na vzpomínky, události, které neprožil sám a znal je jen z něčího vyprávění. Přestože fyzicky vzato nebyl Yılané a nikdy se jím nestane, myslel, pohyboval se a mluvil jako jeden z nich. Jeho tělo však zůstávalo tělem Tanu a ve svých snech se pohyboval mezi příslušníky svého vlastního druhu. Byly to zneklidňující, někdy dokonce i hrůzné sny; ještě štěstí, že značnou část z nich hned po probuzení zapomínal. Pokoušel si vzpomenout na nějaká další slova Tanu,

ale nešlo to - a než se uzdravil, vyklouzlo mu z paměti dokonce i těch pár po sledních, které ještě nedávno používal. Po celou tu dobu ležel docela sám, nepočítaje tiše sedící Inlénu. Jediným návštěvníkem byla Akotolp a to mu připadalo divné.

"To jsou všichni ještě stále mimo město a zabíjejí ustuzou?" zeptal se jí jednoho dne.

"Ne. Vrátili se přinejmenším před dvaceti dny."

"Nikdo však nechodí kolem dveří, dokonce ani fargi, a nikdo až na tebe nevstoupí dovnitř."

"Ovšemže ne." Akotolp se pohodlně opřela o ocas, sepnula palce na břicho a usadila se na svých mohutných polštářích tuku. "Víš jen málo o Yílané, ne víc než je místa mezi mými palci." Stiskla palce k sobě. "Žiješ mezi námi a přece nevíš nic."

"Nejsem nic, nevím nic. Ty víš všechno, ó moudrá. Poučení by bylo rozkoší."

Kerrick svá slova myslel upřímně, ne jako zdvořilostní frázi. Žil v džungli záhad, v labyrintu nezodpovězených otázek. Většinu svého života strávil v tomto tajemném městě. Existovaly vědomosti o životě Yílané, které znal zřejmě každý - a přece o nich nikdo nemluvil. Pokud teď dokáže lichotkami přimět toto tlusté stvoření, aby mu zodpovědělo některé z těch otázek, pak je ochoten mu lichotit jakýmkoli způsobem.

"Yílané nejsou nemocní. Choroby postihují pouze nižší živočichy jako jste vy. Domnívám se, že kdysi jsme i my měli nějaké choroby. Ty však byly už dávno vymýceny, stejně jako horečka, která sklátila několik z prvních Yílané, kteří vkročili na půdu Gendasi. Občas dojde k infekci po nějakém úraze, ale s takovými případy si snadno a rychle poradíme. Tvá nemoc tedy ty hloupé fargi zaráží; nechápou ji, a proto ji ignorují - a tebe s ní. Já jsem však tak zběhlá v práci se všemi možnými formami života, že jsem vůči takovým hloupostem imunní."

Vyjádřila velké uspokojení nad sebou samou a Kerrick si pospíšil, aby ji v tom náležitě podpořil. "Tobě, nejvyšší, není neznámo vůbec nic. Může si má hloupost dovolit obtěžovat tvou inteligenci s jednou otázkou?"

Akotolp naznačila zrudlý souhlas.

"Mezi samci neřadí nějaké choroby? Zaslechl jsem v hanalé, že mnoho samců umírá na plážích."

"Samci jsou hloupí a hloupě tlachají. Mezi Yílané je zakázáno vést takové řeči."

Akotolp přešla Kerricka tázavým okem, zatímco druhým zamířila k nehybným zádům Inlénu

"Nemyslím však, že když ti o tom řeknu, bude to vadit. Nejsi Yílané a jsi samec, takže budeš poučen. Budu hovořit jednoduše, neboť jen ten, kdo má tak rozsáhlé vědomosti jako já, by mohl skutečně pochopit - hodlám ti totiž popsat složité a delikátní detaily procesu reprodukce. Zprvu si musíš uvědomit svou méněcennost. Všichni teplokrevní samci, včetně tebe, se zbaví spermatu - a tím jejich úloha v procesu zrození končí. U našeho, vyššího druhu tomu tak není. V průběhu styku se oplodněná vajíčka uloží ve vaku samce. Tento stav odstartuje v samčím organismu řadu metabolických změn. Samec začne být apatický, vydává méně energie a tloustne. Mláďata se vylihnou z vajec, vyvíjejí se ve vaku a vylezou z něj až ve chvíli, kdy jsou dost velká, aby mohla sama přežít v moři. Je to nádherný proces, který osvobozuje dokonalejší samice - a ty se pak mohou věnovat důležitějším povinnostem."

Akotolp hladově zamlaskala, natáhla se a popadla Kerrickovu nedopitou tykev s tekutým masem, načež ji jediným douškem vypila. "Jsme dokonalejší v každém směru." Blaženě řihla. "Jakmile mladí vstoupí do moře, úloha samců v reprodukci končí. Dalo by se říci, že je to proces hodně podobný chování hmyzu jménem kudlanka, kde po páření samice pozře samce. Zvrátí metabolické změny u samců není efektivní, a tak jich přibližně polovina zahyne. To je pro samce patrně poněkud nepřijemné, ale nijak to neovlivňuje vlastní reprodukci druhu. Nemáš ani ponětí, o čem to mluvím, víš? Je mi to jasné z toho tupého zvířecího výrazu, který máš v očích."

Jenže Kerrick rozuměl až příliš dobře. Potřetí na plážích, jistá smrt, pomyslel si. Nahlas však řekl: "Jak jsi moudrá, nejvyšší. Kdybych žil od vejce času, znal bych jen zlomek toho, co víš ty."

"Ovšem," souhlasila Akotolp. "Méněcenní teplokrevní tvorové jsou neschopní velkých metabolických změn, a to je také důvod, proč jsou málo početní a přežívají pouze v okrajových oblastech světa. Pracovala jsem v Entoban s živočichy, kteří se dokážou uzavřít v bahně dna vysychajícího jezera, když nadejde období sucha, a přečkat tam, než spadne déšť - bez ohledu na to, jak dlouho to bude trvat. Takto snad dokonce i ty chápeš, že velké metabolické změny mohou způsobit i přežití, nejen smrt."

Fakta do sebe zapadla a Kerrick, aniž o tom uvažoval, vyhrkl: "Dcery života."

"Dcery smrti," opravila jej s nanejvýš urážlivým gestem Akotolp. "O těch tvorech přede mnou nemluv. Odmítají sloužit svému městu a když jsou vypovězeny, nejsou ani schopny slušně zemřít, jak se patří. Umírá jen dobro a klid mezi Yílané." Když opět pohlédla na Kerricka, z jejích gest číselna chladná nevraživost. "Ikemei, veliký vědec, je mrtva. Měl jsi tu čest setkat se s ní v Inegban, kde ti odebírala vzorky tkání. To byl její konec. Pár hlupáků na nejvyšších místech po ní chtělo, aby našla biologický způsob, jak zničit ty tvé ustuzou. Nemohla to udělat, nedokázala to, ať se snažila sebevíc. Zemřela tedy. Vědec zachraňuje a uchovává život, ale nebere jej. Zemřela tedy jako Yílané, zavržená svým městem. Ty jsi však necitelný zvířecí samec a nic ti již nepovím."

Odkolébala se pryč, ale Kerrick to téměř nezaznamenal. Poprvé za celou tu dobu začal alespoň částečně chápat, co se to kolem něj děje. Byl hloupý, když bral svět takový, jaký se jeho očím jevil. Když věřil, že tvorové jako čluny a hésotsan jsou naprosto přirození. Jak by mohli být? Yílané nějakým neznámým způsobem přetvořili je jich těla - a s nimi zřejmě i každou rostlinu či zvíře ve městě. Pokud takové věci tlustá Akotolp skutečně dokázala, pak se její znalosti skutečně vymykaly jeho chápání. Poprvé za celou dobu k ní pocítil upřímný obdiv - obdiv ke všemu, co zná a co dokáže. Vyléčila i jeho nemoc. Nebýt jejich znalostí, byl už dávno mrtvý. Nato usnul neklidným spánkem, plným snů o zvířatech, která všude kolem něj mění své tvary, a pak i jeho obrysy začínaly tát a měnit se.

Zanedlouho zesílil natolik, že dokázal vstát. Potom s pomocí Inlénu učinil pár vrávoravých kroků. Pomaloučku mu zase přibývalo sil. Jakmile se sám udržel na nohou, vypravil se ven z místnosti, aby se vyhřál na slunci před ní, opíraje se vsedě o listoví, jež tu tvořilo stěnu. V tu chvíli se už zase stal akceptovanou součástí společnosti. Fargi uposlechly

jeho zavolání a přinesly mu ovoce, po němž toužil, aby spláchl z úst odpornou chuť tekutého syrového masa. Sílil dál, až konečně usoudil, že dokáže dojít až k ambasedu. Předtím, než onemocněl, to pro něj byla jen krátká procházka; teď však šel dlouho, opíraje se o Inlénu, a čas to se zastavoval, aby si odpočinul. K cíli dorazil zbrocen potem. Dopadl ke zdi ambasedu, opřel se o ni a lapal po dechu. Vainté jej zahlédla přicházet a nařídila mu, aby před ní předstoupil. Namáhavě se zvedl a klopýtal k ní.

"Jsi ještě nemocen," konstatovala tázavě Vainté a dala najevo starost.

"Nemoc pominula, Eistaa. Jen slabost zůstává. Akotolp, jejíž vědomosti jsou nekonečné, mi říká, abych jedl mnoho masa, neboť se s tím vrátí mě vlastní maso a s ním i síla."

"Učiň, jak ti káže, to je i mým přáním. Vítězství kráčelo s námi na sever a všechna ustuzou, na něž jsme narazili, jsou zničena. Jen několik jsme pochytili. Bylo mým přáním, abys s nimi promluvil a získal od nich informace."

"Jak Eistaa poroučí," odpověděl Kerrick. Ačkoli hovořil s pokornou zdvořilostí, cítil, jak se jej zmocňuje náhlé vzrušení: kůže mu zrudla a údy se mu zachvěly. Věděl, že se mu ti nechutní tvorové hnusí. A přece toužil se s nimi dorozumívat.

"Budeš hovořit, avšak ne s těmi, které jsme přivezli. Ti jsou již mrtví. Nabírej síl. Až se na sever vrátí teplé slunce, půjdeme tam znovu a vyhubíme jich ještě víc."

Kerrick dal najevo uctivý souhlas, a udiveně přemítal, proč cítí takové zklamání.

Nyní mu stačilo jen ležet na slunci a čekat, až nemoc zmizí daleko v minulosti a až bude stejně silný jako kdy si. Mnoho dní uplynulo, než si jej opět zavolala Akotolp. Fargi jej vedly do části města, v níž dosud nikdy nebyl, ke vchodu, neprodyšně uzavřenému podivně známou deskou. Ta se záhy otevřela, aby odhalila věčně vlhkou komoru.

"Je to vodní vstup - stejný jako Inegban!"

Inlénu zakroutila tělem na souhlas. "Zraňuje oči."

"Tak je zavří, ty, jež jsi nadmíru hloupá!" Sám tak rychle učinil, jakmile začala proudit teplá voda.

Když vstoupil, Akotolp zvedla oči od své práce, natáhla se a sevřela mezi palce Kerrickovu kůži.

"Výborně. Už nemáš holá žebra. Musíš se ale také cvičit. To je rozkaz, který ti mám předat od Eistaa. Velmi stojí o to, abys mohl odjet na sever s ostatními."

"Slyším a uposlechnu." Kerrickovy oči během odpovědi pátraly po té podivné místnosti a mladík se - marně - pokoušel pochopit, k čemu to vše slouží. "Byl jsem kdysi, v dalekém Inegban, na místě, jako je toto."

"Jsi chytrý při své hlouposti. Laboratoře jsou skutečně všechny stejné."

"Povězte mi, co tu děláte, ó velika."

Akotolp mlaskla a její tučná tkáň se roztřásla prudkostí emocí. "Ty chceš, abych ti o tom pověděla, tvore nekonečné hlouposti! Kdybys žil desetkrát déle, než žít můžeš, stále bys ani nezačal chápat. Máme naši vědu od chvíle, kdy první Yılané vystoupila z moře, a od těch dob věda jen roste a zraje. Věda je znalost života samého, pohledu do nitra života, pohledu na buňky, jež veškerý život tvoří, na geny, jež jsou uvnitř buněk, na onu spirálu, již lze rozdělovat a spojovat a tak se stát pánem veškerého života. Rozuměl jsi snad jedinému slovu z toho, co jsem řekla, ty, jenž se kroutíš u mých nohou?"

Kerrick naznačil kroucení a plazení. "Jen málo, ty s ne konečnými vědomostmi, ale dost na to, abych pochopil, že jsi pánem všeho života."

"To je pravda. Alespoň máš dost inteligence na to, abys to ocenil, když už nerozumíš ničemu jinému. Podívej, jak zázračný je tento tvor." Akotolp odstrčila jednu z asistentek, aby ukázala na bachraté zvíře s měňavou kůží a několika otvory, které dřepělo vedle průhledného úseku stěny. Orgánem, který vypadal jako veliké oko, bylo natočeno přímo do jasu slunečních paprsků. Co však bylo zarážející: tvor měl ještě jedno oko, a to na vrcholku hlavy. Akotolp pokynula Kerrickovi, aby šel blíž, a otfásala se veselím, když se zdráhal.

"Bojíš se?"

"Ty oči ..."

"Nevidí tě, ty hloupý. Je slepý a nemá rozum; jeho oči jsou upraveny pro naši potřebu. Ohýbají světlo pomocí čoček, abychom mohli vidět neviditelné. Podívej se sem, na tuhle průhlednou destičku. Co vidíš?"

"Kapku vody."

"Objevné zjištění. A podívej se nyní, když destičku zasunu do sanduu." Akotolp dloubla do tvora, až se mu v boku roztáhl otvor, a pak do něj vsunula destičku. Na to zamžourala do oka na vrcholku tvorovy hlavy, chvíli si něco mumlala a palcem udělovala sanduu nějaké další pokyny. Nakonec se spokojeně zvedla a přivolala Kerricka.

"Zavři jedno oko. Podívej se sem tím druhým. Pověz mi, co vidíš."

Neviděl nic. Jen rozmazanou světelnou skvrnu. Zamrkal a pohnul hlavou - a vtom je spatřil. Průhledná stvoření tam rychle mrskala chapadélky. Nerozuměl tomu a obrátil se k Akotolp s žádostí o pomoc.

"Něco jsem viděl, jakési kmitavá zvířata. Co je to?"

"Živočichové, velice malí. Plavou v té kapce vody a je jich obraz zvětšují čočky sanduu. Víš, o čem mluvím?"

"Ne."

"Přesně tak. Nikdy to nepochopíš. Tvá inteligence není o nic vyšší než toho ustuzou za tvými zády. Odejdi."

Kerrick se obrátil a strnul, neboť spatřil vousatého Tanu, tiše stojícího ve výklenku ve zdi. Potom si uvědomil, že je to jen vycpané zvíře na podstavci. Nic to pro něj neznamená. Rychle odešel.

A přece se cítil nějak divně, když krácel zpět, Inlénu se trpělivě kolébala za ním a slunce jej hřálo na ramenou. Myšlením a řečí byl Yılané. Tělem ustuzou. Což znamenalo, že není ani jedno ani druhé a ta myšlenka jej zneklidňovala čím dál víc, přestože se jí bránil. Je přece Yılané, a nic jiného, o tom není pochyb.

Brumlal si to znovu a znovu, a jeho prsty se, aniž si to uvědomoval, zatínaly do teplého masa Tanu.

Chlapec z rodu Tanu

Kapitola 28

"Nadešel čas, abychom vyrazili," oznámila Stallan. "Vše je zde v těchto obrazech, víc vědět nepotřebujeme."

"Ukaž mi je," poručila Vainté. Její pobočnice a fargi se zvědavě shlukly kolem ní, ale jediné gesto je přimělo couvnout. Stallan předkládala obrázky jeden po druhém, každý s pečlivým vysvětlením.

"Tyto jsou nejstarší - zachycují vysoko položená údolí, kde ustuzou obvykle přezimují. Avšak po této zimě zůstala údolí zamrzlá. Obleva, která jim přináší obživu na zbytek roku, tentokrát nepřišla. Proto se ustuzou musí stáhnout na jih, aby získala potravu."

Na jih, pryč z dosahu chladu severských zim, pomyslela si Vainté. Stejně jako my prcháme na jih před mrazivými větry Inegban. Zahnala tu hloupou myšlenku. Tyto dvě skutečnosti spolu neměly nic společného, stejně jako nemají nic společného Yilané a ustuzou. Je to jen náhodná shoda okolností. Co však bylo podstatné: ti tvorové museli za potravou na jih. Promluvila k ostatním: "Na jih - kde proti nim můžeme zasáhnout."

"Vidíš budoucnost jasně a správně, Eistaa. Pokud zůstanou, kde jsou, zemrou hladu. Pokud nezůstanou, nuže, pak jim připravíme náležité uvítání."

"Kdy vyrazíme?"

"Velmi brzy. Podívejte se sem a sem. To jsou ta velká zvířata, která táhnou tyče a kůže. Sestupují z kopců. Na svazích je tráva, ale stále ještě šedá a mrtvá po nedávné zimě. A toto bílé, v dírách a proláklínách, to je tvrdá voda. Nezbyvá jim než jít na jih."

"Půjdou. Jsou přípravy hotovy?"

"Ano. Zásoby shromážděny, čluny nakrmeny, ozbrojené fargi čekají na povel."

"Dohlédni, aby vše zůstalo v tomto stavu."

Propustila Stallan a okamžitě na ni zapomněla, zabírajíc se technickými problémy nadcházející výpravy. Tentokrát půjdou daleko do vnitrozemí a zůstanou pryč po celé léto. Zásoby na tak dlouhou dobu nemohou nést s sebou - jak tedy vyřešit zásobování? Nebo se mají živit tím, co cestou uloví? To by bylo snazší - a každá kořist, kterou zabijí a snědí, bude znamenat o jedno ustuzou méně. Budou si však muset vzít i zásobu konzervovaného masa, aby je lov příliš nezdržoval v cestě. Musejí počítat se vším. Dravec na svých letech vypátrá jen několik smeček ustuzou. Výsledky zajatců je však dovedou k dalším a dalším, až je vyhladí všechny. Na Vaintin pokyn přispěchala fargi. "Naříd Kerrickovi, aby za mnou přišel."

Přemýšlela o tom tažení, dokud si neuvědomila, že mladík stojí před ní.

"Pověz mi, jaké je tvé zdraví," nařídila. "Jsi hubenější, než jsi býval."

"Jsem, avšak slabost pominula, a jizvy po bolácích se zahojily. Každý den nutím tu tlustou Inlénu, aby se mnou běhala po polích. Ona váhu ztrácí, já ji nabírám."

"Brzy pojedeme na sever. Ty půjdeš s námi."

"Jak Eistaa poroučí, tak učiním."

Vyjádřil toto sdělení zcela formálním způsobem, a aniž dal najevo jakýkoli jiný cit, odešel. Myšlenky, které se honily pod navenek klidným zevnějškem, však byly docela jiné.

Dychtil jet na sever - a současně se té cesty obával. Většinu vzpomínek na minulou výpravu překrývala bolestivá nemoc. Bylo snazší ležet v bezvědomí a horečkách, proto že aspoň nemusel přemítat o tom, co se stalo. Pak však přišlo vědomí, dny, plné bolesti na prsou, pálení a bolení celého těla. Věděl, že by měl jíst, ale nedokázal to. Matně si uvědomoval, že tak mrhá silami svého těla a že smrt je velice blízko, ale byl příliš slabý, než aby to mohl nějak změnit. Teprve když se začal pomalu a bolestivě uzdravovat, dokázal opět pomyslet i na jídlo.

To vše však již bylo minulostí - a on se musí snažit, aby to jen minulostí zůstalo. I nyní se každý večer cítil smrtelně unaven, a přece pokaždé o maličko silnější než večera předešlého. Bude zase silný. Pojede na sever a setká se s dalšími ustuzou, s nimiž bude moci mluvit. Dlouho si zakazoval přemýšlet o takových věcech, ale nyní se jej zmocnilo podivné vzrušení a Kerrick zatoužil, aby už seděl ve člunu a mířil podél pobřeží na sever. Zase bude hovořit s Tanu - a tentokrát si zapamatuje víc slov než minule. Ucítit při té myšlence náhlou a nevysvětlitelnou radost a mimoděk zrychlil krok, až Inlénu začala protestovat.

Vyrazili o několik dní dříve, než měli původně v plánu, neboť postup bude pomalejší. Vainté se chtěla přesvědčit, zda budou cestou schopni doplňovat zásoby masa.

Prvního dne zastavili už brzy po poledni a utábořili se na skalnatém pobřeží. Stallan s nejlepšími lovci ihned vyrazila do vnitrozemí, následována nervózním houfem fargi.

Vrátili se notnou dobu před setměním a fargi se prohýbaly pod nákladem zvěřiny. Kerrick rozrušeně přihlížel, jak přicházejí blíž a kladou zabitou kořist - vesměs jeleny - k nohám Eistaa.

"Opravdu skvělé," pochválila je spokojeně hlava města. "Tvé jméno ti náleží právem, Stallan, neboť jsi skutečně lovec, jemuž není rovno."

Lovec. O významu toho slova Kerrick nikdy neuvažoval.

Lovec. Lovec, jenž vstoupí do lesa, krade se po pláních a zabíjí kořist.

"I já bych chtěl lovit, Stallan," pronesl - spíše uvažoval nahlas. Sehnul se, aby zvedl hěsotsan, ležící opodál, ale Stallan mu jej hrubě odkopla před rukou. Odpověděla ostře a tvrdě.

"Ustuzou jsou pomocí hěsotsan zabíjena. Nemají u nich co dělat - stačí, když jsou na dostřel."

Kerrick ucouvl. Nemyslel na zbraně, jen na lov. Než stačil zformulovat odpověď, zasáhla Vainté.

"Stallan, je tvá paměť tak krátká že zapomínáš, kdo tu dává rozkazy? Okamžitě dej Kerrickovi svou vlastní zbraň a vysvětli ustuzou, jak se s ní zachází."

Stallan ztuhla pod silou tohoto příkazu. Imperativní držení Vaintina těla naznačovalo, že Eistaa na svém rozhodnutí trvá. Čas od času bylo nutné připomenout všem Yilané, dokonce i tak vysoko postaveným jako Stallan, že jen ona je Eistaa tohoto města. Navíc Vainté bavilo štvát tyto dva proti sobě a těšit se z toho, jak se navzájem nenávidí.

Stallan nezbyvalo než uposlechnout. Fargi se nahrnuly. kolem, jak to činily pokaždé, když se něco vysvětlovalo, a lovkyně neochotně podala zbraň Kerickovi.

"Tento tvor je hėsotsan, vyvinutý a živený tak, aby mohl sloužit jako zbraň."

Kerrick uchopil nadšeně chladný, dlouhý a temný předmět a sledoval pohledem Stallanin ukazováček. "Zamlada dokážou lézt, dospělí pouze mění tvar. Nohy zakrní, páteř ztverdne, až vznikne takovýto tvor. Je nutno jej krmit., jinak uhynie. Zde má ústa," ukázala na šterbinu, lemovanou černými pysky. "Neplést s otvorem, kterým se vkládají šipky. Ty se trhají na keřích a pak se suší - ani tou rukou nehni!" ''

Stallan vytrhla zbraň Kerrickovi z rukou a snažila se ovládnout svou zuřivost. V přítomnosti Eistaa si nemohla dovolit srazit to ustuzou na zem, jak by jinak s radostí učinila. Když opět promluvila, zněl její hlas ještě skřípavěji než jindy.

"Tato zbraň zabíjí. Abys zabil, musíš stisknout tělo hésotsan jednou rukou - právě tam, kde jsi jej držel, a pak zatlačit palcem druhé ruky zde."

Ozvalo se ostré prasknutí a šipka zasyčela vzduchem a dopadla neškodně do moře.

"Šípky se dovnitř vkládají tudy. Jakmile dostane hěsotsan pokyn, vyloučí malé množství sekretu, který vybuchne v plyn a vymstří velkou silou šípku. Než se střely vloží dovnitř, jsou neškodné. Ale v okamžiku, kdy se šípka pohybuje ven z hěsotsan, oře se cestou o jistou žlázu, a ta vyloučí tak silný jed, že jediná kapka, tak malá, že není vidět, zabije v okamžiku zvíře velikosti neniteska."

"Byl by z tebe skvělý učitel," konstatovala Vainté s gestem výsměšného pobavení, jež posouvalo význam věty.

"Mužeš přestat."

Stallan hodila hšsotsan Kerrickšvi na hlavu a rychle se k nim otořila zšdy. Nebyla vřak dost rychlš a tak Kerrick stařil zaznamenat pohyby plně zuřivě nenšvisti. On sšm k nř citil totěř, ale nyní rychle na incident zapomněl a jal se prozkoumšvat zbraň, dychtivř ji vyzkoušet při lovu. Ne vřak tak dychtivř, aby se někdy octl se Stallan o samotě. Bude moudrě se lovkyni vyhřbat, zvlšřt při lovu. Otršveně řipky jej mohou zabřt stejně rychle jako kterěhokoli jiněho řivořjcha.

Když se následujícího dne šlo na lov, vyčkal, kam vyrazí Stallan se svou družinou - a potom se vydal opačným směrem. Nijak netoužil stát se obětí nešťastné náhody.

Nebylo snadné lovit s neohrabanou Inlénu v patách, ale Kerrick dělal, co mohl. Časem však dosáhl slušných úspěchů a v následujících dnech se Inlénu vracela s nákladem nejednoho kusu zvěře. Ještě důležitější než zvěř však byl pro Kerricka pocit, jež zakoušel, když se plížil ke zvěři vysokou travou. Činil mu větší potěšení než cokoliv jiného a mladík ve svém zápalu ani nevnímal únavu; po každém návratu však padl na lože a tvrdě spal. Lovil dál, jak denně zastavovali na své pomalé cestě k severu, a každý den zjišťoval, že dokáže o maličko víc. V době, kdy opustili oceán a vydali se proti proudu široké řeky, už se cítil tak silný, jak býval. A jen pár dní nato došlo k první bitvě, prvnímu masakru tohoto léta. Kerrick zůstal na svém obvyklém místě v ležení u řeky. Záběry dravce ukazovaly, že se ustuzou přesouvají tímto směrem po břehu, takže není problém nastražit jim léčku. To však nebyla Kerrickova práce. Seděl se zkříženými nohama na zemi a dráždil tlamičku hěsotsan ukazováčkem, až se otevřela, načež do ní vsunul kousek masa, a při tom přemýšlel o příštím lovu. Inlénu dělá takový rámus. Alespoň se však naučila strnout tiše bez hnutí, jakmile se zastaví. Až příště nalezne stádo jelenů, oboje je širokým obloukem a pak si lehne do trávy po směru větru a počká. Zvěř bude ustupovat před ostatními lovci a tím se přiblíží k němu - přímo do rány. Dobrý plán.

Z myšlenek jej vyrušil vzdálený skřek. Dokonce i Inlénu se zavrtěla a rozhlédla se. Zazněl znovu, silněji a blíže. Kerrick vyskočil, zbraň v obou rukou, připravenou k výstřelu. Zvuk zazněl znovu a s ním i těžký dusot.

Od břehu se ozvalo chraptavé zatroubení a vynořila se velká hlava. Dlouhé bílé kly, zvednutý chobot, a nové ohlušující zaryčení.

"Zab to ustuzou," naléhala Inlénu. "Zab ho, zab!"

Kerrick zamířil hēsotsan a pohlédł přitom do tmavého oka zvířete, jež se na něj upíralo.

"Karu ... " hlesl a nevystřelil. Inlénu zasténala strachy.

Mastodont znovu zvedl chobot a zatroubil. Nato se obrátil a zmizel z dohledu.

Karu. Co to řekl? Co to znamenalo? To obrovské zvíře jej překvapilo - ale ani trochu nevyděsilo. To podivné slovo Karu vyvolalo řadu útržkovitých a zmatených vzpomínek. Teplý a přátelský. Chladný jako smrt. Otrásl se a vypudil představy z mysli. Boj musí zuřit velice blízko. To velké, chlupaté zvíře se určitě polekalo hluku a vřavy a prchalo tudy pryč. Pociťl radost, že jej nezabil.

"Eistaa mne posílá pro toho jménem Kerrick," hlásila fargi, která se k nim pomalu blížila podél řeky. Utrpěla zranění nějakým ostrým předmětem a předloktí jí zakrýval velký obvaz. Bok měla zbrocený krví, jež postříkala i nohu.

"Umj se dočista," nařídil Kerrick a zatahal za vodítko, aby se Inlénu zvedla. Hésotsan dojedl maso a během prvních kroků pevně sevřel tlamičku; měl drobné ostré zoubky, s nimiž by jinak mohl dost ošklivě kousnout.

Kráčeli chvíli podél řeky a pak odbočili na dobře udupané travnaté místo. Cestou potkali několik zraněných fargi, mřících opačným směrem. Několik jich stálo a odpočívalo, jiné se svíjely na zemi. Minuli jednu, která cestou zemřela a nyní tu ležela s ústy dokořán a vytřeštěnýma očima. Boj musel být opravdu krutý.

Pak Kerrick zahlédl své první mrtvé Tanu. Leželi na hromadě, muži i ženy, a kolem byla rozházena drobná tělíčka dětí. Za nimi se válel mastodont, zapřažený do polámaných tyčí, a obklopený rozsypaným nákladem.

Kerrick strnule a tiše klopytal vpřed, ochromen tím, co cítí - nebo snad tím, že necítí nic. To jsou ustuzou, která bylo

nutno zabít. To jsou Tanu - proč je zabili? Jsou to ohavná ustuzou, která na plážích povraždila samce a mláďata Yilané. Ale co je mu vlastně po tom a co on o tom ví? Nikdy se k těm plážím ani nepřiblížil. Jakási fargi ležela s oštěpem v zádech ve smrtícím objetí s lovcem, který ji patrně probodl. Ta fargi byla Yilané a on, Kerrick, byl také Yilané.

Ale ne, je přece Tanu. Je opravdu Tanu?

Na tu otázku nešlo odpovědět, ale nedalo se na ni ani zapomenout. A přece na ni musí zapomenout a stát se zase chlapcem, jímž kdysi býval. Jenže chlapec je mrtvý. Pokud chce žít, musí žít jako Yilané. Je přece Yilané, nikoli špinavé ustuzou.

Fargi jej zatahala za ruku a on klopýtal za ní plochou plnou mrtvých; Tanu, mastodontů, Yilané. Nevydržel ten pohled a musel se odvrátit. Dorazili ke skupině ozbrojených fargi, které se roztoupily, takže mohl projít. Za nimi stála Vainté a z pohybů jí šála nezastíraný hněv. Když spatřila Kerricka, ukázala beze slova na předmět, který ležel na zemi vedle ní. Byla to zvířecí kůže, špatně vyčištěná a posetá skvrnami, zmačkaná a beztvářá až na vycpanou hlavu.

Kerrick v hrůze couvl. Nebylo to zvíře - ale Yilané, a známá Yilané. Sokain, průzkumnice, kterou zabila ustuzou. Zabíla, stáhla z kůže a tu přivezla sem.

"Pohled." Každý pohyb Vaintina těla, každý zvuk, který vydala, prozrazoval nenávist a strašlivý hněv. "Pohled", co tato zvířata učinila tě, jež byla tak inteligentní a ladá. Chci se o té události dozvědět víc, chci vědět, kolik se jich na ní podílelo a která z nich jsou za to odpovědná, a kde je najdeme. Vyslechněš ustuzou, které jsme zde zajali. Museli jsme je ztlouci holí, aby se podrobilo. Možná je to vůdce smečky. Zraň je, pokud nebude mluvit, a přinuť je, ať ti řekne vše, co ví. Až se vrátím, chci znát odpovědi. Několik z nich uniklo zkáze, ale Stallan jde za nimi se svými lovci a brzy je zničí." Kousek odtud se nacházela světlina, obklopená vysokými stromy. Zajatý Tanu ležel na zemi se svázanými údý. Vedle něj stála fargi a tloukla ho jeho vlastním oštěpem. "Ať trpí - ale nezabij jej," nařídila Vainté a odešla.

Kerrick se blížil pomalu, téměř proti své vůli. Lovce byl velký, větší než on sám, a dlouhý vous a vlasy měl spleené krví. Rány dopadaly dál, ale muž neproněs ani slovo.

"Přestaň," přikázal Kerrick a dloubl do fargi svou vlastní zbraní, aby si jej vůbec všimla. "Odstup."

"Kdo jsi?" zeptal se chraplavě muž a zakašlal, plivaje krev a úlomky zubů. "Jsi zajatec, když tě takto spoutali? Mluvil jsi však s nimi. Kde máš vlasy? Kdo jsi? Můžeš mluvit?"

"Já ... jsem Kerrick."

"To je jméno chlapce, ne lovce. A přece jsi dospělý ..."

"Jsem to já, kdo klade otázky. Řekni mi své jméno."

"Jsem Herilak. Toto je můj sammad. Byl. Jsou mrtví, všichni mrtví, nebo ne?"

"Několik uprchlo. Jsou pronásledováni."

"Chlapecké jméno." Hlas mu trochu zjhl. "Pojď bliž, chlapče, který jsi již mužem. Dovol mi, ať se na tebe podívám. Poranili mi oči, a tak musíš jít bliž. Ano, už vidím. Přestože nemáš vlasy, stále máš ještě tvář Tanu."

Herilak zavrtěl hlavou, aby setřásl s očí krev. Kerrick se natáhl a jemně mu ji otřel. Jeho kůže byla teplá, jako by se Kerrick dotkl sám sebe. Kůže jako jeho, maso jako jeho. Kerrick se zachvěl po celém těle.

"Vydával jsi na ně nějaké zvuky," pokračoval Herilak, "a kroutil se až příliš podobně jako oni. Umíš s nimi mluvit, vid'?"

"Budeš odpovídat na mé otázky. Není na tobě, aby ses ptal."

Herilak napomenutí ignoroval, ale chápavě přikývl.

"Chtějí, abys pro ně pracoval. Jak jsi s nimi dlouho?"

"Nevím. Mnoho zim ... mnoho let."

"Celou tu dobu zabíjejí Tanu, Kerricku. My zabíjíme je, ale ne dost. Viděl jsem jednou chlapce, drženého murgu v zajetí. Mají mnoho zajatců?"

"Nemají žádné. Jen mne ..." Kerrick zmlkl, jak se mu v hlavě vynořila dávno zapomenutá vzpomínka: vousatá tvář mezi stromy ...

"Chytili tě a ty jsi u nich vyrostl, vid'?" Herilak téměř šeptal. "Umíš s nimi mluvit. Potřebujeme tvou pomoc, Tanu nyní potřebují, abys ..."

Zarazil se, neboť si všiml předmětu, který visel. Kerrickovi kolem krku. Další jeho slova zněla, jako by mu vázla v hrdle.

"Otoč se, hochu, otoč se ke světlu. To kolem krku - to je tvoje?"

"Moje?" opáčil Kerrick, dotýkaje se studeného kovu nožíku. "Asi ano. Říkali mi, že jsem to měl kolem krku, když mne poprvé přivedli."

Herilakův hlas jakoby přicházel z velké dálky, dálky dávných vzpomínek. "Nebeský kov. Byl jsem jedním z těch, kdo jej viděli padat z nebe, hledali a našli jej. Byl jsem u toho, když se vyráběly ty nože, když je od řezávali z kovového bloku úlomky kamene, rozklepávali je a navrtávali. A teď sáhni do mých kožešin, tam vpředu, tak, to je ono. Už to máš, vytáhni to."

Na kožené šňůrce visel kovový nůž. Kerrick jej nevěřicně sevřel v dlani. Byl stejný jako ten jeho - jen asi dvojnásobně větší.

"Viděl jsem, jak je zhotovují. Větší pro lovce, sammadara, menší pro jeho syna. Toho syna, možná se i jmenoval Kerrick, to si nepamatuji. Ale jeho otce. Byl mi blízký. Jeho jméno znělo Amahast. Ten nůž jsem našel o mnoho let později - v rozlámaných kostech jeho těla. V Amahastových kostech."

Jak Kerrick zaslechl to jméno, ztuhl a naslouchal ve zděšeném, šokovaném mlčení. Na to jméno vzpomínal ve snech a zapomínal na ně záhy po probuzení.

"Amahast."

Amahast. To slovo bylo klíčem, který odenkl záplavu nových vzpomínek a ty jej teď tiše obklopile. Karu, mastodont, zabíjící přímo před jeho očima. Jeho otec, Amahast, zabít, a sammad leží mrtvý na trávě kolem něj. Ta vzpomínka se

rozostřovala a mísila se s pohledem na mrtvé všude kolem. Ten masakr před lety, před dávnými lety. Bolestivými vzpomínkami pomalu pronikala lovcova slova.

"Zabij je, Kerricku, zabij je stejně, jako oni pobili nás."

Kerrick se obrátil a pryč, s klopýtající Inlénu za zády, pryč od toho lovce a jeho hlasu, pryč od vzpomínek, které tak bolí. Před těmi však nebylo úniku. Prohnal se kolem houfu ozbrojených fargi, vyběhl na vrchol travnatého svahu, vedoucímu k moři. Dopadl na zem, sedl si, zatínaje prsty do stehů, a zíral nevidoucíma očima na oceán.

Místo oceánu před ním stál Amahast, jeho otec. A jeho sammad. Zprvu nejasní, ale jak se vzpomínky vracely jed na za druhou, objevovali se čím dál přesněji a podrobněji. Ty vzpomínky v něm stále byly, zasuté pod mnoha jinými a dávno zapomenuté, ale byly. Oči se mu zalily dětskými slzami, slzami, které jako dítě nikdy neprolil, slzami, které vytryskly a proudily po tvářích při pohledu na je ho sammad, jak padá k zemi muž po muži, žena po ženě, vyvražděný zrovna tak jako dnes sammad Herilakův. Obě scény se mu v mysli propojily. Aby přežil mezi Yilané, musel to vše zapomenout. Přežil a zapomněl.

Ale nyní si vzpomíná, a ve svých vzpomínkách je dvěma lidmi zároveň: ustuzou, jež mluvilo jako Yilané, a chlapcem z rodu Tanu.

Chlapcem? Podíval se na své dlaně, ohnul prsty. Už není chlapcem. Za ta dlouhá léta jeho tělo vyrostlo. Je teď mužem - a přece neví, jaké to je, být mužem. Uvědomil si, že dnes musí být stejně velký jako jeho otec, ostatní lovci - tak urostli a mohutní v jeho vzpomínkách.

Kerrick vyskočil a nahlas zakřičel bolestí a vztekem. Co je zač? Kdo je? Co se s ním stalo? Vírem emocí k němu pronikl pohyb na krku, jakési tahání. Obrátil se, po prvé za celou dobu vnímaje, co se děje kolem, a zjistil, že Inlénu jemně tahá za vodítko, které je váže. Třeštila oči a rozechvělými pohyby signalizovala starost a strach z jeho podivného chování. Měl chuť ji zabít, a už už zvedal zbraň, kterou dosud svíral v ruce. "Marag", zaječel, "marag." Zuřivost z něj však vyprchala stejně rychle, jako se objevila, a Kerrick zahanbeně sklonil hěsotsan. Tenhle prostý tvor mu neudělá nic zlého; je zajatcem víc než on sám.

"Zůstavej v pokoji, Inlénu," chlácholil ji. "Nic se ne stalo. Buď v pokoji."

Uklidněná Inlénu si opět sedla na ocas a spokojeně mžourala do večerního slunce. Kerrick se ohlédl přes její hlavu k mýtině, kde čekal Herilak.

Čekal? Na co? Na odpověď, pochopitelně. Na odpověď na otázku, na niž Kerrick nemohl nalézt odpověď, ačkoli přece byla tak jasná.

Čím je? Fyzicky vzato Tanu, muž s myšlením chlapce, který jako Tanu nikdy nevyrostl. Ten chlapec, aby mohl zůstat naživu, se stal Yilané. I toto bylo zřejmé. Yilané v myšlenkách, Tanu pro oči světa.

Potud to bylo jasné. Jasně však nebylo, co se stane nyní. Pokud neučiní nic, bude žít dál tak, jak žil doposud. Bude se těšit vysokému postavení, žít hned po boku Eistaa, v bezpečí a v obdivu ostatních. Jako Yilané.

Ale chce opravdu tohle? Má být jeho budoucnost právě taková? Nikdy o takových věcech nepřemýšlel; neměl ani ponětí, že takové dilema může existovat. Pokrčil rameny, pokoušeje se z nich setřást neviditelné břímě. Myšlenek bylo příliš mnoho, než aby je dokázal zpracovat teď a tady. Potřeboval na ně čas. Udělá to, co po něm chtěla Vainté, vyslechne to ustuzou. Později bude dost času, aby si vše důkladně promyslel. Ted' ne, ted' jej příliš bolí hlava.

Vrátil se. Všechno bylo při starém. Herilak ležel svázaný na zemi a tři fargi stály na stráž, bezmyšlenkovitě poslušné obdržených příkazů: Kerrick shlédl na lovce a pokusil se něco říci, ale slova se mu vzpříčila v hrdle. Mlčení prolomil Herilak

"Udělej, jak jsem řekl," zašeptal. "Zabij murgu, přerež mi pouta, uprchni se mnou. Do hor, do zimního sněhu, do dobrých lovišť, k ohni ve stanu. Vrať se zpět ke svému lidu."

Hovořili šepem, ale v Kerrickově hlavě se slova rozléhala jako rachocení bromu.

"Ne!" vykřikl hlasitě. "Budeš mlčet. Budeš pouze od povídat na mé otázky. Neotevřeš ústa, dokud se tě na něco nezeptám."

"Zapomněl jsi na nás, chlapče, ale nezměnil ses. Pokusili se z tebe udělat jednoho z nich, ale ty nejsi jedním z nich. Jsi Tanu. Můžeš se vrátit ke svému sammadu, Kerricku."

Kerrick se vztekle rozeřval, a znovu a znovu poroučel Herilakovi, aby byl zticha, ale ani křik nemohl z jeho mysli vypudit to, co před chvílí slyšel. Nevěděl, co má dělat. Byla to jedna z fargi, ta, která dosud držela lovcův oštěp, která učinila rozhodující krok. Nerozuměla jejich rozmluvě, ale bylo jí jasné, že ti dva ustuzou spolu nesouhlasí. Majíc stále na paměti instrukce Eistaa, vyrazila Kerrickovi na pomoc a začala tlouci násadou oštěpu Herilaka do boku, poprvé, podruhé, potřetí...

"Ne!" zaburácel Kerrick v řeči Tanu. "To nesmíš!"

Zbraň v jeho ruce zapraskala téměř sama a fargi se mrtvá zhroutila k zemi. Rozzuřený mladík se obrátil a vypálil i na její družku; padla k zemi, s ústy pootevřenými údivem. Třetí začala zvedat zbraň, ale záhy klesla na zem k ostatním. Tiskl hěsotsan znovu a znovu, až se mrtvolý fargi ježily šipkami. Náhle byla zbraň prázdná a tak ji odhodil.

"Ten oštěp, vezmi ho," nařídil Herilak. "Přerež mi pouta."

Inlénu poskočila za Kerrickem, jak doklopýtal k mrtvé fargi a vytrhl jí z křečovitého sevření oštěp. Dvěma řezy osvobodil Herilakovi kotníky a potom i zápěstí.

"Co je to? Co se stalo?" vykřikla rozhněvaně Vainté.

Kerrick se bleskově otočil a spatřil, jak se Eistaa nad ním tyčí, zuby se jí lesknou v otevřených ústech. Poprvé po dlouhé době spatřil rozmazanou vidinu stejných zubů, jak trhají divčí hrdlo. Spatřil tytéž řady zubů, a Vainté, jak n něj obkročmo usedá, vyrážejíc skřeky rozkoše. Společné rozkoše, kterou cítil i on.

Rozkoše a nenávisti, kterou nyní cítil v plné síle.

Říkala cosi, čemu nerozuměl, rozkazovala mu cosi, co nemohl vykonat, a pak se obrátila a sáhla po jedné z opuštěných

zbrání.

To, co učinil vzápětí, bylo tak přirozené, tak správné, že o tom nemusel ani přemýšlet ani nic dělat. Všechno se stalo samo. Vynořil se oštěp a pronikl Vainté do boku, hluboko dovnitř těla. Sevřela násadu, ale oštěp se vytrhl. Vytryskla krev a ona se zhroutila a zmizela ze zorného pole.

"Poběž," houkl Herilak a táhl Kerricka za rameno. "Pojď se mnou. Tady zůstat nemůžeš, po tom, co udělal. Musíš jít se mnou. Nic jiného ti nezbyvá."

Popadl Kerricka za ruku a táhl jej k temné stěně lesa za mýtinou. Kerrick se okamžik vzpíral - a potom klopýtal za ním, s praskotem se prodíral podrostem, bezmyšlenkovitě svíral oštěp. Protestující Inlénu poskakovala za nimi.

Jejich kroky zmlkly brzy poté, co zmizeli mezi stromy.

Mýtina byla opět tichá.

Tichá jako smrt.

Den smrti

Kapitola 29

Hejno vran se vzneslo a zakroužilo s hlasitým krákaním nad stromy než se zase usadilo do větví. Vítr téměř ustal a odpoledne bylo dusné a horké. Pod listnatým příkrovem panoval aspoň trochu chládek, neboť husté větve dubů a bříz propouštěly na travnatý koberec lesa jen malou spršku slunečních paprsků. Jejich mihotavé světelné obrazy se teď honily po třech odpočívajících postavách.

Dokonce i mohutný Herilak byl u konce, se silami; rány se mu znovu otevřely a vlasy a splývající vousy mu zbarvila krev. Ležel na zádech, oči zavřené, a přerývaně oddechoval.

Inlénu ležela naproti němu, jako by se mu doširoka rozevřenými ústy vysmívala. Ve skutečnosti se snažila ochladit se po té nenadálé námaze v denním vedru.

Kerrick nebyl vyčerpán tolik jako oni, a tak si dobře uvědomoval, kde jsou a co se děje. Nacházeli se na úpatí kopců nedaleko pobřeží. Prchali - běželi tryskem, dokud Inlénu mohla - a prakticky v tutéž chvíli, kdy se zastavila, padl vyčerpáním i Herilak. Během úprku Kerricka pozvolna opouštěla panika - ale jen proto, aby ji vystřídal mrazivý strach. Co to udělal?

Otázka byla zároveň i odpovědí. Dobře věděl, co udělal. Zničil sám sebe. Zavraždil Eistaa. Nyní, když jeho výbuch emocí byl dávno ten tam, nedokázal pochopit, co jej to popadlo za šílenství. Jedinou ranou oštěpu přetrhl veškerá pouta, jež jej pojila s Ylané, a poštvál proti sobě celou jejich rasu. Život, který znal až doposud, skončil, byl mrtvý stejně jako Vainté sama. Už nikdy se nemůže vrátit do pohodlí Alpéasaku, ke snadnému životu, jaký tam vedl. Před ním se rozprostírala pouze matná prázdnota, kde jedinou jistotou byla sama smrt. Rozechvělý tímto poznáním se obrátil a odklonil blízký keřík, aby se mohl podívat po svahu, táhnoucím se směrem od nich. Nic se nepohnulo. Žádné známky pronásledování. Ještě ne - ale bezpochyby jdou za nimi. Vrah Eistaa nemůže uniknout bez potrestání.

Nemohl se vrátit. Potom, co učinil, už není cesty zpět. Minulost je mrtvá. Stal se vyhnancem, Ylané mezi ustuzou.

Osamělejší než kdy dřív. Jeho myšlenkami pronikl hlas - ale dlouhou chvíli mu trvalo, než porozuměl.

"Dobře jsi to provedl, Kerricku. Dobrá, čistá rána. To ho, co tu poroučel, jsi zabil jediným úderem."

Kerrickův hlas byl strnulý a hluchý. "Nejen toho, co tu poroučel. Vůdce, hlavu města, sammadara města."

"Tím líp."

"Líp? Její smrt bude i můj konec!"

"Její? Ten ohavný marag byl samice? Tomu se nechce věřit."

"Všechny jsou samice. Samci jsou drženi stranou, zavřeni v přístřešku."

Herilak se s námahou vzepřel na loktech a chladně si změřil Inlénu. "Tehle je taky samice?" zeptal se.

"Všechny jsou samice."

"Dej mi ten oštěp. Bude o jednu méně."

"Ne!"

Kerrick ucukl se zbrání, dříve než na ni dosáhly Herilakovy tápající prsty.

"Inlénu ne. Je neškodná; není vězněm o nic méně než já. Tu nezabiješ."

"Proč ne? Nebylo to její plemeno, které pobilo můj sammad, zahubilo jednoho po druhém? Dej mi ten oštěp. Zabiju ji a ty budeš opět volný. Jak daleko si myslíš, že se dostaneš takhle svázaný?"

"Neublížíš jí, rozumíš?"

Kerricka samotného překvapila jeho náklonnost k Inlénu. Až dosud pro něj neznamenal vůbec nic. Vnímá ji pouze jako přítěž, bránicí mu v pohybu. Nyní mu však její přítomnost dodávala jakýsi neurčitý pocit jistoty.

"Když ji nechceš zabít, pak alespoň použij ostrou hranu oštěpu a přerážni pouto, jež vás pojí."

"To pouto nelze přerážnout. Podívej, hrana kamene na něm nenechá ani škrábnutí." Zapiloval bezúspěšně na hladkém, tvrdém povrchu. "Část tvého sammadu uprchla." Snad Herilak na Inlénu aspoň na chvíli zapomene, když změní téma hovoru. "Řekli mi to v táboře. A také mi řekli, že prchající jsou pronásledováni."

"Viš, kteří to jsou? A kolik jich je?"

"Ne. Jen to, že někteří uprchli."

"Přemýšlejme. Až jsou uprchlíci kdokoli, určitě nepůjdou dále na jih. To jim dá rozum. Vráti se tedy stejnou cestou, jakou jsme sem přišli. Ano, tak to udělají. Zpátky po svých vlastních stopách, k bystřině, u níž jsme tábořili minulé noci. Tam musíme jít i my." Pohlédl na Kerricka. "Pronásledují nás?"

"Díval jsem se. Nemyslím, že nás někdo zahlédl utíkat. Ale přijdou. Jsou to dobří stopaři. Nenechají mne utéci po tom, co jsem učinil."

"Strachuješ se zbytečně. Ještě tu nejsou. Ale dokud se nedostaneme notný kus od pobřeží, v bezpečí nebudeme. Zde v kopcích nás stále mohou najít - pokud jsou, jak říkáš, dobrými stopaři." Pokusil se vstát, ale bez Kerrickovy pomoci by se mu to nepodařilo. Oťel si z očí sedlou krev a rozhlédl se. "Půjdeme tudy, tímto údolím k severu. Až překročíme hřeben, dostaneme se k tábořišti u bystřiny. Jdeme."

Šlo to pomalu, neboť museli tempo přizpůsobovat Herilakovu kulhání, ale pokračovali bez zastávky po celý zbytek odpoledne, přestože nikde nezjistili žádné známky pro. následování. Právě šplhali vzhůru travnatým údolím, když Herilak náhle zastavil a zvedl hlavu, aby zkoumavě nasál vzduch.

"Zvěř," oznámil. "Potřebujeme maso. Nemyslím, že jsme pronásledováni - ale i kdyby, musíme téhle příležitosti využít. Přines pořádného jelena, Kerricku."

Kerrick pohlédl zkoumavě na oštěp a potěškal jej v dlani. "Nevrhal jsem oštěpem od dětských let. Už to neumím."

"Naučíš se to."

"Ne dnes. Ty to umíš, Herilaku. Máš dost sil?"

Podal oštěp Herilakovi a ten jej sevřel v ruce. "Až ne budu mít dost sil k lovu, budu mrtvý. Běž k té bystřině pod stromy, hlídej a vyčkej, dokud se nevrátím."

Herilak napřímil záda a tiše a rychle zmizel v lese. Kerrick se obrátil a kráčel k říčce, kde se dosyta napil a pak nabral vodu do dlani a opláchl si zaprášené tělo.

Inlénu si klekla na břeh a hlučně srkala vodu skulinami mezi špičatými tesáky, načež se pohodlně usadila na břehu, s ocasem ponořeným do proudu.

Kerrick jí záviděl ten klid, tu vyrovnanost, s jakou přijímala zvraty osudu. Musí být krásné být takto hloupý. Ani jednou se nezeptala, proč jsou tady, vůbec ji nenapadlo, co všechno jí hrozí.

Kerrick věděl, co nechali za zády - budoucnost však byla slepá a neprůhledná stěna. Musí se s tou změnou vyrovnat - ale teď je na to ještě příliš brzy. Jak dokáže žít bez města? Vždyť neví nič o drsném a primitivním životě, jaký vedou Tanu. Vzpomínky z dětství jej na něj nepřipravily ani trochu. Nedokáže ani hodit oštěpem.

"Přicházejí Yilané," řekla Inlénu a on vyděšeně vyskočil. Stallan a její lovci! To bude jeho smrt. Uskočil před tvorem, praskajícím v houští - a pak vydechl úlevou, neboť se z křovin vynořil Herilak; nesl na ramenou jelena. Lovec shodil kořist na zem a dopadl ztěžka vedle ní.

Kerrick se rozzuřeně obrátil k Inlénu - a pak si uvědomil, že to nebyla její chyba. Pro Inlénu byli všichni, kdo mluví, Yilané. Ve skutečnosti chtěla vyjádřit, že se blíží někdo, nějaká osoba.

"Viděl jsem murgu," oznámil Herilak a Kerrick opět zbledl. "Jsou v sousedním údolí a vracejí se k moři. Myslím, že ztratili naši stopu. Nyní se najíme."

Herilak oštěpem otevřel a vyvrhl ještě teplé zvíře. Protože neměli oheň, vyřízl nejprve játra a podal kus Kerrickovi.

"Nemám hlad, alespoň prozatím," potřásl hlavou Kerrick při pohledu na krvavé a syrové maso.

"Budeš mít. Neodmítej."

Inlénu seděla tvář směrem od nich, ale její bližší oko zaznamenávalo každý pohyb, který oba muži učinili. Herilak si toho byl vědom a tak poté, co se najedl, na ni ukázal prstem, umazaným od krve.

"Jí to maso?"

Kerrick se té otázce usmál a pronesl několik rychlých slov k Inlénu. Ta ihned otevřela ústa, aniž by pohnula čímkoli jiným než čelistí. Herilak si prohlédl řady blýskavých, špičatých zubů a zamručel.

"Jí to maso. Mám to nakrmit?"

Ano, to bych byl rád."

Herilak odřízl z jelena přední nohu a stáhl z ní kůži, načež ji podal Kerrickovi.

"Nakrm to ty. Mně se ty zuby nelíbí."

"Inlénu je neškodná. Je to jen hloupá fargi."

Inlénu uchopila palci jelení nohu a pomalu a důkladně žvýkala tuhé maso, zírající do prázdna.

"Co jsi říkal, že to je?" zeptal se Herilak.

"Fargi. Znamená to, no, to se vlastně nedá přesně vysvětlit. Něco jako tvora, který se učí mluvit, ale moc mu to ještě nejde."

"A ty jsi fargi?"

"Nejsem!"

Kerricka se otázka dotkla. "Jsem Yilané. Tedy, přesto že jsem Tanu, hovořím jako Yilané a jsem považován za jednoho z nich. Byl jsem považován za jednoho z nich."

"Jak k tomu došlo? Pamatuješ se?"

"Nyní ano. Ale dlouho jsem se nepamatoval."

Zajímal se a slova se jen těžko prodírala ven, neboť po prvé v životě měl mluvit nahlas o tom, co se stalo s Amahastovým sammadem. Znovuprožíval onen masakr, zajetí, strach z jisté smrti a pak její neočekávaný odklad. Nato se zarazil, neboť slova, jež nyní používal, nedokázala popsat roky, které následovaly.

Herilak mlčel a trochu začínal chápat, co se přihodilo tomu chlapci Kerrickovi, který dokázal přežít tam, kde všichni ostatní zemřeli. Byl posledním, osaměl příslušníkem svého plemene, který se jakýmsi způsobem dokázal přizpůsobit

životu s murgu. Byl osamělým chlapcem, který se naučil jejich jazyku a naučil se mezi nimi žít. Byl jim nyní v mnohém podobný, ačkoli si to sám neuvědomoval. Pohyboval se během vyprávění, a jakmile skončil, znehybněl. Něco s ním udělal; neměl na těle vlasy, vousy ani chlupy. A nosil ten vak barvy své vlastní kůže, aby od ní nebyl k rozeznání, jako kdyby přišel i o své mužství. Herilakovy myšlenky náhle přerušilo šplouchnutí.

I Kerrick jej zaslechl a zbělel. "Nalezli nás. Je po mně." Herilak mu pokynul, aby byl tiše, vzal oštěp, vstal a podíval se po proudu bystřiny. Tam, za ohybem, se ozývalo další šplouchání a praskot keřů, které si kdosi odstrkoval z cesty. Když se vynořila postava, zvedl oštěp a zamával jím.

"To je Ortnar," ohlásil, a pak zavolal na blízcího se lovce.

Ortnar se při jeho zvolání přikřčil, ale záhy se napřímil a zamával v odpověď. Byl zřejmě značně vysílen, neboť se cestou k nim opíral o svůj oštěp. Teprve když se přiblížil, povšiml si Inlénu. Napráhl oštěp, ale Herilakův příkaz jej zastavil.

"Ne. Ten marag je naším zajatcem. Jsi sám?"

"Teď už ano." Těžce dosedl na zem. Odložil stranou luk a prázdný toulec, ale oštěp stále držel a nespouštěl hněvivý zrak z Inlénu. "Byl jsem na lovu s Tellgesem. Když murgu zaútočili, právě jsme se vraceli k sammadu. Bojovali jsme, než nám došly šípky. Pak na nás přiběhli murgu se smrtícími holemi. Nedalo se už nic dělat. Všichni byli mrtví. Přiměl jsem Tellgese k útěku, ale on otálel a neběžel dost rychle. Murgu se hnali za námi a on se obrátil, aby s nimi bojoval. Padl. Šel jsem dál sám. A nyní mi pověz - co jsou zač tato stvoření?"

"Nejsem stvoření, jsem Tanu," odsekl hněvivě Kerrick.

"Takového Tanu jsem nikdy neviděl. Žádné vlasy, ani oštěp, jsi připoután k maragovi ..."

"Ticho," nařídil Herilak. "Toto je Kerrick, syn Amahastův. Jeho matka byla mou sestrou. Byl zajatcem murgu." Ortnar si pěstí přejel přes ústa. "Hovořil jsem ukvapeně. Jsem unaven a dnešní den byl dnem smrti." Zašklebil se, pokoušeje se o pochmurný žert. "Vítej do Herilakova sammadu, poněkud zmenšeného v počtu." Obrátil oči k tmavnoucímu nebi. "Dnes v noci bude svítit mnoho nových hvězd."

Slunce se již sklánělo nad obzorem a vzduch v této nadmořské výšce studil. Inlénu odložila dočista ohlodanou kost a pohlédla ke Kerrickovi.

"Pokorně se táže nízký vysokého, kde jsou pláště?"

"Žádné tu nejsou, Inlénu."

"Je mi zima."

Kerrick se zachvěl také, ale ne zimou. "Nemohu ti po moci, Inlénu, vůbec nijak."

První den nového života

Kapitola 30

Inlénu v noci zemřela.

Kerrick se probudil za svítání, klepaje se zimou. Na trávě se třpytily kapky rosy a z bystřiny stoupala pára. Obrátil se k Inlénu, ale ta ležela s otevřenými ústy a nevidomými, vytřeštěnými očima.

Chlad, pomyslel si. Zemřela v noci chladem. Pak si všiml kaluže krve, již měla pod hlavou. Kdosi jí vrazil do krku oštěp a tak ji navždy umlčel. Kdo spáchal tak krutý čin? Herilak ještě spal, ale Ortnarovy oči byly otevřené a chladně si jej měřily.

"Tys to učinil!" vykřikl Kerrick a vymrštil se. "Zavraždil jsi ve spánku toho bezbranného tvora."

"Zabil jsem maraga," zněla sebejistá a povýšená odpověď. "Vždy je dobré zabíjet murgu."

Kerrick třesa se vztekem, se natáhl po Herilakově oštěpu. Nemohl jej však zvednout, mohutný lovec jej pevně držel.

"Ten tvor je mrtvý," prohlásil klidně Herilak. "Tím to skončí. Stejně by tak jako tak brzy zemřel zimou."

Kerrick pustil oštěp a jediným pohybem se vrhl na Ortnara a oběma rukama mu sevřel hrdlo, zarýváje mu palce do hrtanu. Cítil přitom bolest na svém vlastním krku, jak jej řezal obojek; táhl za sebou celou mrtvou váhu Inlénu.

Nevěnoval tomu však pozornost. Ortnar se mu vykroutil ze sevření a zašmátral po oštěpu ale Kerrick mu přispědlil paži k zemi kolenem a drtil mu ji plnou vahou svého těla. Ortnar se chabě bránil, zatínaje nehty volné ruky do, Kerrickových zad, ale Kerrick to ve své zuřivosti ani, nezaznamenal.

Byl by Ortnara zardousil, kdyby Herilak nezasáhl. Sevřel oběma tlapami Kerrickovi zápěstí a odtrhl je od lovcova krku. Ortnar chraptivě kašlal a lapal po dechu, ale záhy si již sedl a třel si s bolestivým sténáním odřený krk. Kerrickův slepý vztek opadal a jakmile se přestal vzpírat Herilakovu sevření, mohutný lovec jej pustil.

"Tanu nezabijí Tanu," řekl.

Kerrick chtěl protestovat, ale potom zmlkl. Bylo dokonáno. Inlénu je mrtvá a zabitím jejího vraha by ničeho nedosáhl.

Navíc měl Herilak pravdu; zima by ji zahubila tak jako tak. Kerrick usedl vedle jejího ztichlého těla a nastavil tvář vycházejícímu slunci. Proč mu na ní tak záleželo? Vždyť to byla jen hloupá fargi, která mu pořád stála v cestě. Její smrti se přetřhlo poslední pouto, jež jej pojilo s Alpéasakem. Budiž tedy. Je nyní Tanu. Může zapomenout, že kdysi byl Yılané.

Vzápětí si uvědomil, že drží v ruce ono ohebné vodítko, které jej spojuje s Inlénu. Ještě není volný. A toto vodítko

přeříznout nelze. Uvědomil si zároveň, že existuje jen jeden způsob, jak se osvobodit. S hrůzou obrátil pohled k Herilakovi a lovec chápavě přikývl.

"Učiním, co je třeba učinit. Odvrát' se, neboť se ti ten pohled nebude líbit."

Kerrick civěl do proudící bystřiny, ale jeho sluch mu neomylně hlásil, co se děje. K vodě se dopotácel Ortnar, omýt si obličej a krk, a Kerrick jej zasypal hlasitými urážkami, aby přehlušil zvuky za svými zády.

Zakrátko bylo po všem. Herilak otřel obojek o travu a podal jej Kerrickovi. Mladík s ním pospíšil k bystřině a tam jej dlouho omýval ve studené vodě. Když byl dokonale čistý, uchopil jej oběma rukama, vstal a odešel notný kus proti proudu. Nechtěl vidět to, co leží za ním.

Jakmile za sebou zaslechl blížící se lovece, rychle se obrátil; netoužil nechat se zabít ranou do zad.

"Tento zde ti chce něco říci," oznámil Herilak a postrčil kupředu Ortnara. V obličejí menšího lovece byla ještě patrná zloba. Muž se dotkl zraněného krku a chraplavě promluvil.

"Snad jsem se mýlil, když jsem zabil toho maraga - ale nelituji toho. Sammadar mi nařídil, abych ti řekl toto. Co se stalo, stalo se. Ale ty, jenž jsi podivný, ses mne pokusil zabít, a na to se snadno nezapomíná. Tvé pouto k maragovi bylo silnější, než jsem se domníval. Říkám tedy ze své svobodné vůle, že tvá záda jsou v bezpečí před mým oštěpem. Co na to povíš?"

Oba lovci mlčky čekali a mladík věděl, že se musí rozhodnout. Hned. Inlénu je mrtvá a nic jí nemůže vrátit život. A Ortnarova nenávist k murgu, kteří vyvraždili celý jeho sammad, je pochopitelná. Kdo, když už ne Kerrick, by to mohl pochopit?

"Tvá záda jsou v bezpečí před mým oštěpem, Ortnare," odpověděl.

"Tím celá záležitost skončila," pronesl Herilak, a to byl rozkaz. "Již o tom nebudeme mluvit. Ortnare, ty poneseš zbytek jelena. Dnes, večer si rozděláme oheň a dobře se najíme. Běž s Kerrickem, znáš cestu. Zastav se v poledne a já se k vám časem připojím. Zde mezi těmi stromy je dobrý úkryt. Pokud nás pronásledují murgu, pak to brzy zjistím."

Oba muži kráčeli nějakou dobu mlčky. Nebylo obtížné najít stopu, hluboko rozrytou tyčemi sání. Vedla údolím téměř až k jeho konci a pak přes hřeben do dalšího údolí. Ortnar pod vahou břemene lapal po dechu a když dorazili k pomalé říčce, vinoucí se po dně údolí, zvolal: "Trochu vody, podivný, pak půjdeme dál."

Odhodil jelena a ponořil tvář do proudu, aby ji za okamžik zase zvedl, lapaje po dechu.

"Jsem Kerrick, syn Amahasta," řekl Kerrick. "Je moje jméno tak těžké, že si je nedokážeš zapamatovat?"

"Mír, Kerricku. Hrdlo mne stále ještě bolí a netoužím po dalším boji. Nemyslím to jako urážku, ale skutečně vypadáš podivně. Namísto vlasů a vousů máš jen krátké bodliny."

"Za nějaký čas jistě vyrostou." Kerrick se podrbl ve štětinách, rašících mu na tváři.

"Ano, to věřím. Jen to prostě vypadá divně. Ale co ten kruh na šňůře? Proč jej stále nosíš a neodřízneš jej?"

"Tumáš, zkus to." Kerrick mu podal prázdný obojek a smál se Ortnarovu marnému úsilí.

"Je to hladké a měkké - a přece to nedokážu přerušit."

"Yilané dokážou mnoho věcí, které my nedokážeme. Kdybych ti vyprávěl, jak tento předmět zhotovili, nevěřil bys mi."

"Znáš jejich tajemství? No ovšem, musíš je znát. Pověz mi o těch smrtících holích. Jednu jsme ukořistili, ale nedokázali jsme ji použít. Nakonec začala páchnout, tak jsme ji rozřízali a bylo to nějaké mrtvé zvíře."

"Je to tvor zvaný hēsotsan. Hēsotsan jsou zcela zvláštní druh zvířat. Když jsou mladí, pohybují se jako jiná zvířata.

Jakmile však zestárnou, stanou se takovými, jak jsi je viděl. Je nutno je krmit. Vloží se do nich šipka a pokud zvíře správným způsobem stiskneš, pak tu šipku vystřelí."

Ortnar otevřel ústa, jak se ze všech sil snažil pochopit. "Ale jak je to možné? Kde žijí taková zvířata?"

"Nikde. To je tajemství murgu. Viděl jsem, jak to dělají, ale sám tomu nerozumím. Dokážou přimět zvířata, aby dělala velmi podivné věci. Murgu vědí, jak z nich vypěstovat téměř všecko. Těžko se to však vysvětluje."

"A ještě hůř chápe. Je čas jít. Nyní je řada na tobě, abys nesl kořist."

"Herilak to nařídil tobě."

"Ano - ale i ty nám ji pomůžeš sníst."

Ortnar se při těch slovech usmál a Kerrick proti své vůli úsměv opětoval. "No dobrá, dej mi ji. Stejně ti ji za chvíli zase vrátím. Neříkal Herilak, že rozděláme oheň?"

Ústa měl při té vzpomínce náhle plná slin. "Pečené maso - zapomněl jsem už, jak to chutná."

"Pak tedy murgu žerou všechno maso syrové?" nadhodil Ortnar, když začali šplhat vzhůru do svahu.

"Ne. Tedy, ano i ne. Nějakým způsobem jej změkčují. Dá se na to zvyknout."

"Proč jej pořádně neupečou?"

"Protože ..." Kerrick zastavil a zapátral v paměti. "Protože nerozdělávají oheň. Nikdy jsem si to neuvědomil. Asi oheň nepotřebují, protože v místech, kde žijí, je vždycky teplo. Občas, když je chladná noc nebo vlhký den, halíme se do - pro to neexistuje výraz. Do teplých věcí."

"Kůží? Oděvů z kůže?"

"Ne. Do živých tvorů, kteří jsou teplí a hřejí."

"To je ohavnost. Čím víc slyším o těch tvých murgu, tím víc je nenávídím. Nechápu, jak jsi s takovými tvory dokázal žít."

"Neměl jsem příliš na vybranou," odpověděl Kerrick zachmuřeně a zavládlo ticho.

Zakrátko poté, co dorazili na plánované nocležiště, se k nim připojil Herilak.

"Stezka za námi je prázdná. Obrátili se zpět."

"Pečené maso!" ozval se Ortnar a zamlaskal. "Kéž bychom si přinesli oheň."

Jeho slova se dotkla vzpomínky, na kterou už Kerrick dávno zapomněl. "Dělával jsem to kdysi," řekl. "Udržoval jsem oheň na přídí člunu."

"To je práce pro chlapce," potřásl hlavou Herilak. "Jako lovec si musíš umět rozdělat svůj vlastní oheň. Víš, jak se to dělá?"

Kerrick zaváhal. "Vzpomínám si, že jsem přihlížel rozdělování ohně. Zapomněl jsem však. Je to už tak dávno."

"Pak se dívej. Jsi nyní Tanu a musíš se tomu umění naučit, máš-li se stát lovcem."

Byl to zdoluhavý proces. Herilak ulomil větev z dlouho odumřelého a dobře vyschlého stromu, a pak z něj pečlivě uřízl a ohladil dlouhou hůlku. Ortnar mezitím zašel hlouběji do lesa a přinesl odtud hrstku suchého, ztrouchnivělého dřeva, jež záhy rozdrtil na jemný prach. Než Herilak opracoval hůlku tak, aby s ní byl spokojen, ulomil Ortnar kus plochého dřeva a vyvrtal do něj hrotem oštěpu mělkou jamku.

Jakmile byli oba hotovi, vzal Herilak Ortnarův luk a omotal jeho tětivu kolem pečlivě ohlazené hůlky. Usedl na zem a přichytil ploché dřevo chodidly. Nato usadil konec hůlky v jamce a jal se tahat za luk sem a tam, aby hůlku roztočil. Ortnar do důlku nacpal trochu svého prášku a Herilak roztočil hůlku tak rychle, jak jen dokázal. Z jamky se vinul tenoučký proužek dýmů, ale záhy se rozplynul. Herilak zasípěl tou námahou a svalil se na záda, aby si před novým pokusem trochu odpočal.

Napodruhé se proužek kouře změnil v droboučkou jiskřičku ohně. Přihodili na ni ještě trochu dřevěného prachu a pak opatrně foukali, chráníce plamínek dlaněmi. Oheň se rozhořival a muži se radostně rozesmáli. Přidávali další a další dřevo, až plameny vyšlehly do výše, načež je nechali zase odumřít a změnit se v plochu žhnoucích uhlíků. Brzy se na nich opékalo maso a Kerrick zhluboka vdechoval jeho vůni, kterou již dávno zapomněl.

Spálili si prsty o horké maso, jak z něj nedočkavě od trhávali veliké kusy, a jedli a jedli, až se jim tváře leskly tukem a potem. Trochu si odpočinuli a snědli další kus. Kerrick si nevzpomínal, kdy v životě jedl něco tak dobrého.

Tu noc spali s nohama u dohasínajícího ohně, zahřátí a spokojení, s plnými žaludky.

Kerrick se vzbudil uprostřed noci, když Herilak vstal a přiložil na oheň trochu dříví. Hvězdy zářily jako jasné uhlíky na černé noční obloze, a souhvězdí Lovce se naklánělo nad východním obzorem. Poprvé od svého útěku měl Kerrick v duši klid a cítil se v bezpečí, chráněn z obou stran spícími lovci. Nikdo je nepronásleduje. Jsou před Yilané v bezpečí. V bezpečí před Yilané? Bude to vůbec někdy možné? Na rozdíl od těchto lovců ví, jak nemilosrdný je jejich nepřítel. Jak silný. Dravci budou létat a naleznou každého Tanu v každém údolí a na každé louce; nikde a nikdy nebudou moci být v bezpečí. Ozbrojené fargi budou útočit znovu a znovu, dokud nezemřou všichni Tanu. Není úniku. Dokonce ani pod temným, nevědomým příkrovem spánku.

Kerrick ležel a přemítal o jisté zkáze svého rodu. Sledoval, jak obloha na východě bledne a hvězdy mizí jedna po druhé. Nový den započal. První den jeho nového života.

Strašlivá prázdnota

Kapitola 31

Kerrick měl nohy po tom všerejším dlouhém pochodu oteklé a rozbolavělé. Seděl na velkém balvanu, žvýkal tuhé, ale přesto chutné maso a koupal si nohy v chladivé vodě bystřiny. Ačkoli měl chodidla zrohovatělá a zvyklá pohybu, kamenitý terén byl mnohem náročnější než rohože Alpéasaku. Při pohledu na škrábance a rány na nohou se už příliš netěšil na náročný den, jenž je čekal. Herilak si jeho stavu všiml a ukázal na dlouhou ránu, která se Kerrickovi táhla přes celé pravé chodidlo.

"S tím musíme něco dělat."

On i Ortnar měli na nohou pružné, ale silné mokasíny hrubě sešité dlouhým střevem ze dvou kusů vydělané kůže.

Neměli s sebou dost materiálu, aby mu mohli vyrobit něco tak složitějšího - ale jiných surovin bylo po ruce dost. Herilak našel vhodné kameny a odštěpil z nich několik malých, ostrých úlomků.

Pod jeho vedením Ortnar stáhl jelení kůži a v tekoucí vodě bystřiny z ní oškrábal zbytky masa. Herilak z kůže nařezal pruhy a čtverce, přiložil čtverce Kerrickovi na nohy a pruhy je svázal.

"Prozatím to stačí," usoudil. "Než kůže ztverdne a začne páchnout, budeme už daleko odsud."

Kerrick sebral zbytky jelenice, neboť zjistil, že když je sepe úlomkem parohu, stačí mu právě na ovázání kolem pasu. Oškrábal z kůže zbytky masa, jak to před chvílí viděl u Ortnara, a pak svlékl váček z měkké kůže, který tolik let nosil. Ležel mu ochable na dlani a přilnavé plochy se vlhce leskly. V náhlém záchvatu odporu jej hodil do bystřiny. Tento život už má jednu provzdu za sebou; nyní se stal Tanu.

Když se však otočil, zakopl o obojek, který tolik let nosila na krku Inlénu a který byl stále ještě připevněn k jeho vlastnímu krku. Zvedl jej před obličej a s hnusem vnímal jeho hladký, průhledný a kompaktní povrch. V návalu vzteku jím mrštil proti skále, která se tyčila kousek od potoka. Popadl kámen a bušil s ním do obojku, dokud z něj hněv nevypřchal. Na obojku však nebylo ani škrábnutí.

Ortnar se zájmem přihlížel. Natáhl ruku a ohmatal neporušený povrch.

"Ani říznutí, ani škrábanec. Pevnější než kámen. Nic takového jsem nikdy neviděl. Voda jej nezměkčí?"

"Ne, nezměkčí jej vůbec nic."

"Ani horká, vařící voda?"

"Nikdy jsem to nezkoušel. Nic takového jsme ve městě neměli. Bez ohně vodu neuvaříš ..."

V okamžiku, kdy Kerrick pronesl ta slova, ztuhl, přešel očima ohebnou šňůru a obojek, načež je zvedl k doutnajícimu ohni na břehu bystřiny. Voda tomu neubliží, dokonce ani vařící. Ale co věc, již Yilané neznají ...

Oheň.

To by bylo možné. Ta látka není kámen či kov. Může se roztavit, zuhelnatět, či snad aspoň změkknout, aby pak šla přeříznout. Ortnar si všiml, kam se Kerrick dívá a spráskl nadšeně ruce.

"Proč ne? Oheň by s tím něco udělat mohl. Říkal jsi, že jej murgu nemají."

"Nemají."

Na západ od Ráje

"Půjč mi to."

Ortnar vzal prázdný obojek a přikročil k dýmajícímu popelu, načež do něj kruh vstrčil.

Nic se nestalo.

Kerrick smutně přihlížel, jak jej Ortnar vytahuje ven a oklepává z něj popel. Byl nedotčený - ale lovec sám si spálil prsty. Ihned si je nalcpal do úst a záhy plival kousky zuhelnatělého dřeva. Ortnara to však neodradilo a rozhrábl klackem oheň, až vzplanul. Jakmile se klacek vznal, přiložil jej k obojku.

Záhy zaječel a upustil jej, neboť obojek vybuchl vše sežehujícím plamenem.

Kerrick spatřil, jak kruh hoří, zahalen oblakem kouře, a jak se oheň rychle šíří po vodítku a sálá mu přímo do tváře.

Automaticky odskočil zpět, co nejdál od plamenů a žáru, aby s hlasitým cáknutím spadl do bystřiny.

Když za okamžik vstal a vyhrabal se z vody, spatřil rudou spáleninu, jak se táhne přes paži a břicho v místech, kde se jeho těla dotklo hořící vodítko. Stopa končila na prsou. Nevěřicně se dotkl pahýlu vodítka, končícího tam též.

Bylo pryč. Pouto, které vévodilo jeho životu, ta zábrana, která jej omezovala po dlouhá léta. Byla pryč. Napřímil záda, nevnímaje bolest popálenin. To velké břemeno je pryč. Poslední, co ho vázalo k Yılané, zmizelo.

Ortnar, mazající popáleninu jelením tukem, ukázal na zbytek vodítka, visícího z Kerrickova obojku. "Mohli bychom spálit i to. Lehnul by sis do vody a nechal bys nad hladinou jen tenhle kus. Já bych přinesl hořící dřevo ... "

"Myslím, že pro dnešek máme dost," zavrtěl hlavou Kerrick. "Než to zkusíme znovu, počkáme, až se popáleniny zahojí."

Ortnar skopl horký kovový kruh do vody. Po chvíli jej, již vychladlý, vytáhl ven a se zájmem jej zkoumal, rýpaje do něj kamenem. "Vypadá jako nebeský kov. Jsou zruční, ti murgu, když ti jej takto dokázali připevnit." Zdráhavě podal obojek Kerrickovi, který po něm natáhl ruku.

"Takto jej vytvořilo jedno z jejich zvířat," vysvětlil.

"Necháš si ho?"

V Ortnarově hlase zazněla naděje a Kerrick mu kruh téměř dal zpět. Jak jej však sevřel v dlaních, zmocnil se jej stejný odpor, jako když před chvílí stáhl kožený váček.

"Ne. Patří to k Yılané, murgu." Odhodil obojek do prostřed řeky, kde se s cáknutím potopil. "Ještě mám jeden na krku. To stačí."

Už se chystali k odchodu, ale Herilak vstal, opíraje se o oštěp, a díval se směrem, odkud přišli.

"Pokud ještě někdo uprchl, měl by teď dorazit," pronesl. "A my jsme utíkali jako ustrašené ženy. Nyní se musíme zastavit a rozvážit si další cestu. Pověz mi o murgu, Kerricku, co dělají teď?"

"Nerozumím."

"Pronásledují nás ještě? Čekají ještě na tábořišti, kde na nás zaútočili?"

"Ne, teď už budou pryč. Budou mít málo jídla. Chodili na lov, protože si s sebou přivezli jen málo konzervovaného masa. Cílem výpravy bylo dostat se až sem na sever a zničit tento sammad. Pak se vrátit. Tím, že by tu zůstali, by ničeho nedosáhli. Po smrti Eistaa nemají velitele. Jistě zavládl zmatek a oni se vrátili zpět do města."

"Toto jistě učinily hlavní síly. Zůstali tu však nějací, kteří nás hledají?"

"Možná ano. Snad právě to dělá Stallan - ne. Právě ona by mohla nyní stanout v čele ostatních. Jistě by nařídila vrátit se zpět."

"Pak se tedy domníváš, že jsou pryč?"

"Ano. Téměř jistě odjeli."

"To je dobře. Vrátime se na pobřeží."

Kerrickem při těch slovech projel závan strachu. "Mohou se tam skrývat a čekat na nás."

"Právě jsi mne ujistil, že to neudělají."

"Jsme lovci," vmísil se do hovoru Ortnar. "Poznáme, jestli tam budou."

"Nemáme přece důvod ... "

"Máme všechny možné důvody." Jakmile se Herilak ujal opět velení, byl neoblomný. "Máme dva oštěpy a jeden luk bez šípů, nic víc. Až napadne sníh, zahyneme. Vše, co potřebujeme, je tam, za námi. Jdeme."

Šli rychle, na Kerricka až příliš. Připadalo mu to jako vracet se do jisté záhuby. Před soumrakem už byli na úpatí kopců, zvedajících se nad pobřežím, a spatřili oceán za nimi.

"Ortnare, půjdeš opatrně napřed," nařídil Herilak. "Tiše a skrytě. Pořádne se rozhlédneš po jakýchkoli známkách murgu."

Ortnar potřásl oštěpem na znamení, že rozuměl, obrátil se a vklouzl mezi stromy. Herilak se pohodlně usadil do stínu a vzápětí usnul. Kerrick byl příliš rozrušen, než aby dokázal něco jiného než se třást strachy, dívat se směrem k pobřeží a zaplnit ve své fantazii celý les číhajícími Yılané.

Slunce se již sklánělo k západu, když z údolí pod nimi zakřičel jakýsi pták. Herilak se okamžitě probudil. Přiložil dlaně k ústům a opětoval zavolání. V houští to zapraskalo a objevil se Ortnar, klidně běžící vzhůru po otevřeném svahu.

"Jsou pryč," oznámil. "Odjeli tam, odkud přišli."

"Tím si nemůžeš být jistý," namítl Kerrick. Ortnar se na něj zamračil.

"Ovšemže jsem si jistý. Žádné čerstvé stopy jsem ne našel. A všude seděli mrchožrouti - a ti se snadno vyplaší. Dobře jsem propátral okolí." Jeho poškrábaná tvář hovořila ještě výmluvněji než slova. Ukázal na toulec, plný šípů. "Zde máme vše, co je zapotřebí."

"Jdeme," oznámil Herilak.

Večer již pokročil, když dorazili na místo, kde se masakr odehrál, ale chladné světlo dorůstajícího měsíce jim na hledání

cesty docela stačilo. Vrány a krkavci odlétli se setměním a nejhorší hrůzy krveprolití nyní milosrdně halila tma. Hnilobný zápach už byl ale značný. Kerrick stál na pobřeží a díval se na volné moře, zatímco ostatní hledali, pro co sem přišli. Neochotně se otočil k hromádám padlých až ve chvíli, kdy jej Herilak zavolal.

"Obuj si je," pobídl jej sammadar. "Náležely velkému lovcí. Nechť ti přinesou štěstí."

Před ním ležely kožesinové mokasíny s pevnými koženými podrážkami, kápě, bederní pás a další kusy oděvu z huňatých kožesin. Na léto příliš teplé, ale až přijde sníh, budou znamenat právě onen rozdíl mezi životem a smrtí.

Dlouhý oštěp, silný luk, šípy. Kerrick si z věcí, které si nenavlékl ihned, vyrobil uzlík, a ten pak přidal k ostatním připraveným zavazadlům. Herilak vybral některé z ojí, jež táhli mastodonti a vyrobil menší sánky, které mohli vléci i oni. Vše, co se jim hodilo, nyní spočívalo složeno na nich.

"Nyní půjdeme," rozhodl Herilak hlasem ponurým jako smrt, která ležela všude kolem něj. "Nikdy však nezapomeneme, co zde murgu spáchali."

Kráčeli a střídali se u sání, dokud nezapadl měsíc; v té chvíli už sotva pletli nohama. Kerrick se stále obával, že je pronásledují lovci Yilané, ale byl tak unavený, že upadl do spánku přímo uprostřed svých obav a spal až do rána bez hnutí.

Herilak vybral ze sání vak s ekkotazem a všichni si nabrali plnou hrst lahodné směsi sušených lesních plodů, oříšků a bobulí, rozdrčených nahrubo. Kerrick byl ještě chlapec, když měl naposled v ústech tuto stravu a jak teď olizoval z prstů zbytky, zaplavily jej staré vzpomínky. Je dobré být Tanu. Ale i při této myšlence se nepřestával drbat za pasem, znovu a znovu. Odhrnul kožesinu a spatřil červené kousance. Naskočila mu husí kůže, neboť si uvědomil, že statečný lovec, který nosil tento oděv před ním, byl plný blech. Náhle už se život Tanu nezdál tak lákavý. Zdá jej bolela od noclehu na tvrdé zemi, svaly zase od nezvyklé námahy u sání - a jako by toho nebylo dost, žaludkem mu náhle projela bolestivá křeč. Na spálené a tvrdé maso nebyl jeho zažívací trakt zvyklý a Kerrick pospíchal za nejbližší keř.

Přemáhaje bolestí břicha se sklonil a spatřil blechu, lezoucí po odloženém oděvu. Zamáčkl ji a pak si s odporem otřel prsty o trávu. Je špinavý a zaneřáděný, nemocný a plný blech. Co tu dělá s těmi primitivními ustuzou? Proč není zpátky v Alpéasaku? Bylo mu tam přece dobře, seděl pohodlně a v míru blízko Eistaa. Proč by se nemohl vrátit? Vainté zemřela pod ranou oštěpu - ale kdo ve městě ví, či ruka ten oštěp vrhla? Nikdo ho neviděl. Proč by se nemohl vrátit?

Pořádně se umyl a pak učinil pár kroků proti proudu, aby se napil. Dva lovci o kus dál nakládali zase věci zpět na sáně. Mohou jít dál bez něj.

Chce se ale opravdu vrátit do Alpéasaku? Po celá léta snil o tom, jak uprchne z tohoto města - a nyní je volný. Není to snad to, po čem vždycky toužil? Tam byl svět Yilané, ne jeho. Tam u nich pro něj nebylo místo.

Ale je pro něj místo mezi Tanu?

Stál po kolena v chladné vodě, zatínaje pěsti. Je ztracen. Nepatří ani do prvního z obou světů, ani do druhého. Je sám, je vyvržencem navždy.

Herilak jej zavolal, a jeho hlasitá slova pronikla temným příkrovem Kerrickových myšlenek. Pomalu vylezl z vody a navlékl si oděv.

"Odcházíme," oznámil Herilak.

"Kam jdete?" zeptal se Kerrick, stále zmnítán zcela protichůdnými pocity.

"Na západ. Nalézt jiné lovce. Vrátime se s nimi a zabijeme murgu."

"Jsou příliš silní a je jich mnoho."

"Pak tedy zemřu a můj tharm se připojí ke tharmům ostatních lovců. Ale ne dříve, dokud se nepomstím. To je dobrá smrt."

"Žádná smrt není dobrá."

Herilak se na něj mlčky podíval. Chápal něco z vnitřního boje, kterým Kerrick procházel. Ta dlouhá léta zjetí musela provést prazvláštní věci s chlapcem, jenž je nyní mužem. Ale ta léta uplynula, a nelze je vzít zpět. Nedá se jít zpátky. Cesta vpřed bude možná těžká - ale jiné cesty není.

Herilak si pomalu stáhl přes hlavu koženou šňůrku s nožem z nebeského kovu. Pak ji podržel v dlani před mladíkovými očima.

"Toto náleželo tvému otci. Jsi jeho syn, neboť stále ještě na krku nosíš ten malý dětský nožík. Pověš si k němu i tento. A nos jej stále, aby ti připomínal smrt tvého otce a jeho sammadu. A také ty, kdo je zabili. Nos v srdci nenávist a hledej pomstu za ty, kdo ti, byli blízcí."

Kerrick zaváhal, ale pak natáhl ruku a vzal si nůž, potěžkal jej a pevně sevřel v pěsti.

Žádná cesta do Alpéasaku není. A nikdy nebude. Musí se naučit chovat nenávist vůči vrahům svého lidu. Doufal, že se mu to podaří.

V tuto chvíli však v nitru necítil nic než strašlivou prázdnotu.

Dny smrti pro Tanu

Kapitola 32

Úlovek byl velice hubený. Ulfadan strávil na lovu celý den a přinášel toho jen málo. Na opasku mu visel jediný králík. Byl mladý a hubený a s bídou nasytí jediného člověka. Co bude jíst celý sammad? Došel na okraj lesa a zastavil se pod velkým dubem, vyhlížeje ven, na travnaté pláň před sebou. Dál se neodvážil.

Tam jsou murgu. Odtud až na konec světa, pokud má svět nějaký konec, všude jsou jen tito nenávidění a strašliví tvorové. Z některých je dobré maso; sám jednou ochutnal kýtu jednoho z těch malých murgu, opatřených zobákem, kterých se tam pásala celá stáda. Ale na lovce, kteří se odvážili jít za nimi, všude číhala smrt. V trávě se skrývali jedovatí

murgu, hadi všech možných velikostí a barev, smrtelně nebezpeční. Ještě horší však byli obři tvorové, jejichž řev připomínal rachot hromu a při jejichž kroku se země chvěla jako při zemětřesení. Jako pokaždé, když přemýšlel o murgu, se podvědomě dotkl zubu jednoho z těch obrů, který mu visel na prsou. Jediného zubu, dlouhého téměř jako jeho předloktí. Byl ještě mladý a hloupý, když jej získal, neboť kvůli svému hrdinskému kousku riskoval život. Schován za stromy viděl, jak marag umírá, a viděl odporné mrchožrouty, jak se hašteří o sousta na jeho zdechlině. Teprve po setmění se odvážil opustit les a ukrást tento zub z rozevřených čelistí. Pak se však objevil noční murgu a jen pouhou náhodou si zachránil život. Dlouhá bílá jizva na stehně však svědčila o tom, že bez újmy přece jen nevyšel. Ne, nebylo zvěře, kterou by šel hledat ven, mimo ochranný kryt stromů.

Jenže sammad musí jíst. Potrava, kterou vyhledávali a lovili, je přitom stále vzácnější a vzácnější. Svět se měnil a Ulfadan nevěděl proč. Alladjex jim tvrdil, že od chvíle, kdy Ermanpadar stvořil Tanu z říčního bahna, je svět stále tentýž. V zimě odcházeli do hor, kde ležely vysoké závěje sněhu a zvěř se nechala snadno zabít. Jakmile na jaře sníh roztál, následovali rychlé bystřiny na cestě k řekám a někdy až k moři, kde z vody vyskakovaly ryby a na zemi rostlo mnoho dobrých věcí. Nikdy však nešli příliš daleko na jih, neboť tam čekala jen smrt a murgu. Dosud jim však pokaždé hory a temné, severské lesy poskytl vše, co potřebovali k životu.

Ne však dnes. Hory zůstávaly v sevření nekonečných zim, stád zvěře ubývalo, na lesích ležel sníh dlouho do jara. Nevyčerpatelné zdroje obživy byly ty tam. Nyní ještě mají co jíst; tuto sezónu bylo ryb v řece dost. V jejich tábořišti u řeky se k nim připojil Kellimansův sammad, tak jako každý rok. Byl čas setkávat se a rozmlouvat, čas pro mladé muže, aby si našli ženy. Nyní však hovor a veselí vázlo, neboť přestože bylo ryb v řece k jídlu dost, bylo jich málo na dostatečné zásoby na zimu. A bez zásob jídla jen málo jich spatří příští jaro.

Nebylo z té pasti úniku.

Směrem na východ a na západ čekaly jiné sammady, stejně hladové jako jeho a Kellimansův. Na jihu murgu, na severu led - a oni jsou uvězněni mezi nimi. Není úniku. Ulfadanovi praskala hlava nad tím problémem, jehož řešení neexistovalo. V mučivých obavách z budoucna zakvílel jako do pastí chycené zvíře a pak se obrátil na cestu zpět, k čekajícímu sammadu.

Z vrcholu travnatého pahorku, svažujícího se dolů k řece, se všechno zdálo v pořádku. Tmavé kužely stanů se v klikaté řadě táhly podél břehu. Kolem nich se pohybovaly postavy a z ohňů stoupal dým. Jeden z mastodontů, uvázaný kousek od stanů, zvedl chobot a zatroubil. O kousek dál na břehu rylo několik žen do země opálenými klacky; hledaly jedlé kořínky. I kořínky jim teď byly dobré. Ale co se stane, až země opět zmrzne pod nápořem ledového větru? Věděl dobře, co se stane, a raději tu myšlenku zahnal.

Nahé děti pobíhaly a cákaly se s křikem ve vodě. Stařeny seděly na slunci před stany a pletly košíky z vrbového proutí a rákosu. Ulfadan se proplétal mezi stany a tvářil se přísně a neproniknutelně. Jeden z jeho menších synů pospíšil k němu; očividně se nemohl dočkat, až mu řekne nějakou důležitou novinu.

"Tři lovci jsou, tu, z jiného sammadu. Jeden z nich je moc legrační."

"Dones toho králíka matce. Utíkej."

Lovci seděli kolem ohně a jeden po druhém potahovali z hrubě vypracované dýmky. Byl mezi nimi Kellimans, i alladjex Fraken, starý a zjizvený, avšak velmi vážený pro své znalosti a umění léčit. Jakmile se objevil Ulfadan, nově přichozí vstali, aby jej uvítali. Jednoho z nich dobře znal.

"Vítám tě, Herilaku."

"Vítám tě, Ulfadane. Toto je Ortnar z mého sammadu. Toto je Kerrick, syn Amahastův, syn mé sestry."

"Máte jídlo i pití?"

"Již jsme jedli a pili. Ulfadanova pohostinnost je dobře známa."

Ulfadan usedl do kruhu, počkal, až na něho přijde řada s dýmkou, a pak zhluboka. natáhl štiplavý kouř. Přemítal o tom podivném lovcovi bez vlasů, který měl být dávno mrtev spolu se svým sammadem, ale nebyl. Však se o tom dozví víc, až nadejde čas.

Ostatní lovci byli na hosty také zvědaví. Shromáždili se kolem nich a utvořili další kruh, neboť takový byl zvyk sammadu.

Herilak se již tolik neřídil formalitami jako dřív. Nechal dýmku oběhnout kruh lovců pouze jednou a pak hned promluvil.

"Zimy jsou dlouhé, a my to víme. Jídla je málo, a my to víme. Nyní je můj sammad mrtvý, až na dva."

Mezi lovci se po těch hrůzných slovech rozhostilo ticho, mezi ženami, shluknutými za nimi, zaznělo naříkavé kvílení. Mnoho z nich mělo příbuzné, jež patřili sňatkem do Herilakova sammadu. Nejednen zvrátil hlavu k obloze na východě, kde se začínaly rozsvěcet první hvězdy.

Když Herilak znovu otevřel ústa, vládlo už zase pozorné ticho.

"Je známo, že jsem šel se svými lovci daleko na jih, kde není sníh a v zimě je horko, na místo, kde žijí pouze murgu. Bylo mou myšlenkou, že murgu zahubili Amahasta a celý jeho sammad. Má myšlenka byla správná, neboť jsme našli murgu, kteří chodí jako lidé a zabíjejí smrtícími holemi. A právě jednu ze smrtících holí jsem objevil mezi Amahastovými kostmi. Zabili jsme murgu, jež jsme tam našli, a pak se vrátili na sever. Nyní jsme věděli, že smrt leží na jihu a také, jaká smrt to je. Tuto zimu jsme však měli hlad a mnoho nás zemřelo. Letní lov byl špatný, jak víte. Z obav před dalším hladověním jsem tedy odvedl sammad po pobřeží dál na jih. Šel jsem s lovci na jih, za snazším lovem. Uvědomovali jsme si nebezpečí. Věděli jsme, že murgu mohou napadnout i nás, ale bez jídla bychom tak jako tak zemřeli. Byli jsme neustále na stráži a žádný útok nepřišel. Teprve když jsme se obrátili na zpáteční cestu, vtrhli na nás. Já jsem zde. Ortnar je zde. Ostatní jsou mrtvi. S námi je Kerrick, syn Amahastův, jehož zajali murgu, a který je nyní konečně svoboden. Ví mnoho o způsobech murgu."

Ozval se rozrušený a zvědavý šum a shluk lidí se za vlnil, jak se ti vzadu pokoušeli zahlédnout pořádně Kerricka. Ukazovali si na jeho holou hlavu a na zářivý obojek na krku, a také na nůž z nebeského kovu, jenž visel vedle obojku.

Cizí muž se díval upřeně před sebe a mlčel. Když všichni zase utichli, ujal se slova Kellimans.

"Nastaly dny smrti pro Tanu. Zabíjí nás zima, zabíjejí nás murgu, zabíjejí nás jiní Tanu."

"Nestačí, že nás hubí murgu? Musíme bojovat i mezi sebou?" otázal se Herilak.

"To proti dlouhé zimě a krátkému létu musíme bojovat," opáčil Ulfadan. "Přišli jsme na toto místo, protože zvěř z hor uprchla. Jakmile jsme se tu však pokusili lovit, objevili se stělci s luky z jiných sammadů z druhé strany hor, kteří nás zahnali. Máme nyní jen málo jídla a v zimě budeme hladovět."

Herilak potřásl smutně hlavou. "Tak to nemá být. To murgu jsou nepřátelé, ne Tanu. Budeme-li bojovat jeden proti druhému, je náš konec jistý."

Kellimans souhlasně přikývl a Ulfadan pokračoval.

"Věřím tomu stejně jako ty, Herilaku, ale není to na nás. Musíš promluvit s těmi druhými sammady. Přicházejí zpoza hor, početné a velice hladové. Vytlačují nás odtud a my nemůžeme lovit. Budou přihlížet našemu skonu."

Herilak jeho slova odmítl mávnutím ruky. "Ne, tak to není. Oni nejsou příčinou vašich strastí. Lov musí být na druhé straně hor zrovna tak špatný, jinak by sem nebyli přišli. Tanu mají dva nepřátele. Zimu, která nikdy nekončí - a murgu. Oba se spojují dohromady, aby nás zničili. Nemůžeme bojovat proti zimě. Můžeme však zabít murgu."

Další lovci pozvedli hlasy, do toho sporu, ale všichni zmlkli, když se ozval Fraken. Sammad si vážil starcových znalostí a léčebného umění, a tak doufal, že bude znát i nějaké řešení jejich problému.

"Murgu vypadají jako listy a je jich bezpočet zrovna tak jako listů. Říkáš nám, že mají smrtící hole: Jak můžeme proti takovým tvorům bojovat? A proč bychom vůbec měli? Pokud při boji s nimi riskujeme smrt - co můžeme získat? Potřebujeme jídlo, ne válku."

Umlkl a shromáždění souhlasně zašumělo. Herilak byl zřejmě jediný, kdo měl jiný názor.

"Vy musíte mít jídlo, já pomstu," odpověděl temně. "Je nutno nalézt způsob, jak zabít murgu. Až budou mrtví, bude možné najít na jihu dobrá loviště."

Zazněl vzrušený hovor a padlo ještě mnoho slov, ale bez jakéhokoli zřetelného závěru. Nakonec Herilak pokynul Ortnarovi a oba se zvedli a odešli. Kerrick sledoval, jak se vzdalují - ale nechťelo se mu je následovat. Nesdílel jejich touhu po pomstě. Jestliže jej nezavolali, možná se k nim nebude muset připojit. Mohl by zůstat zde u ohně a rozmlouvat s ostatními lovci. Snad by se mohl stát i členem sammadu, lovit s ním a zapomenout na murgu.

Ale to nebyla správná odpověď. Věděl, co nevěděli ostatní. Věděl, že Yílané nezapomenou ani na něj, ani na zbytek plemene Tanu. Jejich nenávisť byla příliš velká. Budou i nadále posílat své dravce a vyhledávat jeden sammad po druhém a neustanou, dokud nezničí všechny. Ulfadan a Kellimans a jejich lidé se obávali pouze zimy a hladu a jiných Tanu - ale jejich jistá smrt se přitom skrývala přímo za obzorem.

Nikdo nezaznamenal, že Kerrick sebral svůj oštěp a odešel také. Nalezl své dva společníky u jejich vlastního ohně a připojil se k nim. Herilak rozhrabával oheň klackem a díval se strnule do plamenů, jako by v nich hledal odpověď.

"Jsme jenom tři," prohlásil konečně. "Nemůžeme bojovat proti murgu sami - ale učiníme to, pokud budeme muset."

Obrátil se ke Kerrickovi. "Ty znáš murgu - my je neznáme. Pověz nám o nich. Pověz nám, jakým způsobem vedou válku."

Kerrick si chvíli zamyšleně třel bradu, než pomalu a váhavě odpověděl. "Těžko se o tom mluví. Musíš nejprve vědět něco o jejich městech, o tom, jak jsou řízená. Musíš rozumět, co znamená fargi a co Yílané a jakým způsobem uvažují."

"Pak nám to tedy pověz," vybídl jej Herilak.

Kerrick zjistil, jak velice je obtížné hovořit v řeči Tanu o věcech, o nichž v tomto jazyce nikdy neuvažoval. Musel vymyslet nová slova, aby popsal výjevy, které tak dobře znal a o nichž jindy tak snadno mluvil, m vymýšlet nové způsoby, jak obejít pojmy lovcům naprosto neznámé. Ličil znovu a znovu věci, které nikdy nemohli pochopit a také ani nepochopí. Po dlouhé době muži konečně získali určitou představu o tom, jak funguje společnost Yílané, ačkoli sotva chápali, proč tomu tak je.

Herilak mlčky a soustředěně pozoroval své zaťaté pěstě, spočívající na stehnech, a pokoušel se porozumět smyslu toho, co právě vyslechl. Nakonec však nemohl než jen potřást hlavou.

"Nikdy neporozumím murgu a asi se o to ani nebudu pokoušet. Stačí však, když vím, co dělají. Ten velký pták přilétá, aby nás pozoroval, pak se vrátí a řekne murgu, kde se sammad nachází, aby mohli zaútočit. Je to tak?"

Kerrick začal něco namítat - ale pak si to rozmyslel a přikývl. Dokud lovci chápou, co Yílané dělají, nejsou detaily důležité. "Jakmile se dozvědí, kde se sammad utábořil, připraví útok. Fargi se zbraněmi vyrazí na člunech. Náhle se přiblíží z moře a všechno pobijí. Ale to už víte."

"Ale mluvil jsi ještě o jiných věcech," připomněl mu Herilak. "Copak netáboří na pobřeží večer předtím, než sammad napadnou?"

"Ano, takový je jejich zvyk. Zastaví se tak blízko, jak je to jen možné, vyloží zásoby na břehu a ráno vyrazí k útoku."

"Dělají to tak vždycky?"

"Vždycky? Nevím. Byl jsem s nimi pouze dvakrát. Ale - okamžik! To je vlastně jedno. Jejich způsob uvažování, provádění věcí, jim vlastně velí, aby to tak dělali pořád. Dokud se jim nějaká práce daří, dělají ji pořád stejně."

"V tom případě toho musíme využít a najít způsob, jak je zničit."

"Jak to chceš provést?" zeptal se Ortnar.

"Ještě nevím. Musíme o tom přemýšlet tak dlouho, dokud na něco nepřijdeme. Jsme lovci. Umíme se plížit ke kořisti.

Najdeme tedy i způsob, jak se přiblížit k murgu a zabít je."

Kerrick mlčel, ponořen v myšlenkách, a viděl před sebou zkázu sammadu, tak jak ji nemohl vidět nikdo jiný. Již jednou stál na pobřeží, když přišel útok, a ještě dnes cítil tu hrůzu z temných postav, přicházejících z moře. Stál už však také na straně útočníků, cestoval s nimi z Alpéasaku. Pozoroval přípravy k útoku, naslouchal rozkazům a přesně věděl, jak útok probíhá. Nyní musí spojit oba protichůdné pohledy a přijít na způsob, jakým útoku čelit.

"Čelit útoku," řekl nahlas. Podívali se na něj a on za křičel nahlas. "Čelit útoku!" Jal se překotně vysvětlovat. "Ale budeme k tomu potřebovat Ulfadana a Kellimansa a jejich sammady. Musíme jim náš plán vysvětlit tak, aby jej pochopili a pomohli nám. Až se nám to podaří, učiníme toto. Půjdeme se sammady na jih a začneme lovit. Lov tam bude dobrý a nalezneme mnoho jídla. Jakmile tak ovšem učiníme, naši přítomnost brzy zjistí murgu, neboť jim o nás poví velký pták. My však budeme na stráž a až ptáka spatříme, budeme vědět, co se stane. Jakmile uvidíme ptáka, musíme poslat lovce, aby hlídali pláže. Pak se také včas dozvíme, že útočníci přicházejí a budeme na ně připraveni. Namísto útěku budeme bojovat a pobijeme je."

"To je nebezpečné," namítl Herilak. "Pokud s sebou vezmeme i sammady, budeme riskovat životy našich žen a dětí, všech, kteří nemohou bojovat. Musíme vymyslet lepší plán, jinak s námi sammady nepůjdou. Zamysli se znovu. Neříkal jsi něco o tom, co dělají v noci? Mám dojem, že to bylo velmi důležité. Neříkal jsi, že se murgu neradi pohybují v noci?"

"Nejen to. Mají jiná těla než my. Musejí v noci spát, vždycky. Takoví prostě jsou."

Herilak vyskočil a rozkřičel se v náhlém návalu nadšení. "Přesně tak, jako spíme v noci i my - jenže my nemusíme, rozhodně ne celou noc! Tak to tedy uděláme. Promluvíme s lovci a přesvědčíme je, aby šli s námi na jih, neboť tam najdou dostatek potravy na zimu. Ale během lovu budeme stále vyhlížet velkého ptáka, který mluví s murgu. Jakmile nás pták spatří, pošleme hned lovce, aby se skryli poblíž pláží a hlídali je. Až přijedou murgu a utáboří se na noc, budeme o nich vědět a přijedeme za tmy. Pouze však lovci. Půjdeme tiše a tiše a vstoupíme na pláže."

Zaťal pěsti a bouchl jimi do země. "A pak na ně vpadneme, za noci. Ubodáme je oštěpy, rozdrtíme je, pobijeme zrovna tak, jako oni pobíjeli nás." Nadšený tou myšlenkou vstal a vyrazil rychle zpět ke kruhu lovců. "Musíme jim o tom říci. Musíme je přesvědčit."

Nebylo to snadné. Ortnar a Kerrick mu přišli na pomoc a vysvětlovali ten plán znovu a znovu. Vyprávěli, jak murgu útočí a jak je lze přemoci. Vykládali nesčíslněkrát, jak skvěle mohou na jihu lovit a shromažďovat zásoby na zimu. A zabíjet murgu.

Ulfadan nad tou myšlenkou kroutil hlavou, stejně jako druhý sammadar. Bylo to příliš nezvyklé - a nebezpečné.

"Žádáš nás, abychom riskovali kvůli tvému plánu životy," namítl Ulfadan. "Chceš, abychom vystřelili naše ženy a děti jako návnadu pro dlouhozuba, kterou on sežere a stane se přitom terčem našich oštěpů. Žádáš po nás příliš."

"Žádám - a nežádám," odpověděl Herilak. "Možná nemáte na vybranou. Bez jídla vás přežije zimu jen málo. A tady nic neulovíte. Pojdte na jih, víme, kde jsou tam dobrá loviště."

"Víme, že tam jsou murgu."

"Ano - ale tentokrát na ně budeme připraveni. Pokud chceš, nemusíme ani čekat, až se objeví velký pták, ale můžeme poslat hlídky na pláže rovnou. Varují nás před jakýmkoli útokem; Až murgu dorazí na pláž, budeme o nich vědět. Varování přijde včas. Potom budeme moci ještě v noci naložit stany na sáně a chlapci odeženou mastodonty do vnitrozemí. Malé děti a ženy odejdou s nimi. Takto budou mimo nebezpečí. Je to riziko, ale budete je muset podstoupit. Buď podstoupíte toto riziko, nebo zahynete v zimním sněhu. Bez jídla nikdo z vás nespátí příští jaro."

"Hovoříš drsně, Herilaku," prohlásil rozhněvaně Kellimans.

"Řím jenom pravdu, sammadare. Rozhodnutí je na vašem lidu. Řekli jsme, co jsme říci měli. Nyní odejdeme."

Rozhodnutí nepadlo té noci, ani následujícího dne či toho, co přišel po něm. Pak však začalo pršet. Byl to hustý déšť, bičovaný nárazy studeného severního větru. Letošní podzim přijde zase předčasně. Zásoby jídla byly malé a všichni to věděli. Tři cizí muži seděli stranou od ostatních a byli si dobře vědomi ustaraných pohledů kolemjdoucích, jakož i nenávisti v očích některých lovců, nenávisti za rozhodnutí, které před ně postavili.

Postupně si však sammad uvědomoval, že nemá na vybranou. Mezi ženami znělo mnoho nářku, když stany padaly a byly odnášeny na sáně. Nebyla ani stopa po radostném vzrušení, které obvykle doprovázelo dlouhou cestu. Možná kráčeji vstříc své vlastní smrti. Možná ano. Promáčení a promrzlí kráčeji bubnujícím deštěm k východu.

Murgu přicházejí

Kapitola 33

Kerrick, rozrušený pohledem na balení tábora, neměl čas přemýšlet o nebezpečích, jež přinese budoucnost. Nenadálé vzpomínky, jež se vynořily při pohledu na sáně, připrhané za čekající mastodonty, v něm vyvolaly směsici nejružnějších pocitů. Byl to nádherný pohled, jak se obři opírají do postrojů a táhnou za sebou skřípějící dřevo. Na dřevěných rámech se vršily vysoké hromady stanů a zavazadel, a na vrcholcích těchto pyramid seděly děti a batolata. Jakmile pochod započal, vyrazili i lovci a rozptýlili se po krajině, pátrající po nějaké zvěři. Sammad se znovu sejde večer, až muže přitáhne oheň a vůně opékaného jídla.

Několik prvních dní vládl v sammadu velký strach před tím, co je čeká, před vražednými murgu, kteří číhají. za každým keřem. Ale Tanu byli fatalisté - museli být, neboť život kolem nich se neustále měnil. Po celé věky byli vydáni na milost a nemilost počasí, štědrosti lovišť, dravcům i nemocem. Dnes však nechávali za zády hladovění a jistou smrt a před nimi leželo jídlo a šance na další existenci. Byl to dobrý obchod a jak úlovky rostly a podzim stále nepřicházel, jejich nálada se zlepšovala.

Po počátečním váhání dokonce přijali mezi sebe i Kerricka, přestože si děti stále ukazovaly na jeho železný obojek a smály se holé hlavě a tvářím. Na lebce mu však již rychle dorůstala kštice, nyní dobře na prst dlouhá jen vousy byly řídké a moc se jim růst nechťelo. S oštěpem stále zacházel neobratně a s lukem ještě mnohem hůř - ale každým dnem se zlepšoval. Pomalu začal cítit, že svět je příjemné místo a že stojí za to na něm žít.

Tedy do doby, než dospěli k oceánu.

První pohled na rozlehlou modrou pláň naplnil Kerricka hrůzou tak silnou, že uprostřed kroku strnul. Široko daleko nikdo nebyl, neboť se vzdálil notný kus od mělkého údolí, kudy táhli naložení mastodonti, a ostatní lovci tou dobou lovili zrovna jinde. Se strachem přišel i impuls otočit se a utéci. Před ním leží jenom smrt. Jak by mohla tahle hrstka lovců vzdorovat hordě ozbrojených fargi? Celou bytostí zatoužil prchnout, skrýt se, vyhledat útočiště v horách. Jít dál znamenalo téměř jistou sebevraždu.

S tímto mocným impulsem se svářilo vědomí, že v tuto chvíli prostě nemůže utéci. Byl by to příliš zbabělý čin, než aby o něm vůbec mohl uvažovat. Koneckonců stál u zrodu plánu, takže teď nemá příliš na vybranou; musí zůstat až do konce. Strach však nezmizel a stálo jej obrovské úsilí se přimět, aby učinil jediný krůček vpřed. Potom další a ještě další, až nakonec šel dál, rozklepaný strachem a obavami - ale šel.

Toho večera se utábořili nedaleko od pobřeží. Ještě než stačili vyložit náklad ze saní, rybařili už starší chlapci u mělké laguny, nabodávající na kostěné háčky žížaly jako návnadu. Vody v laguně se hemžily hardalty, těmi malými olihněmi s pevným krunýřem, které se dychtivě vrhaly na návnadu. Hodně smíchu a křiku zaznělo, když chlapci přinesli do tábora hromadu svíjejících se chapadel. Ženy je rychle vylouply ze skořápek, stáhly z nich kožovitou slupku a nakrájely na kusy, a za okamžik už olihně prskaly nad tančícími plameny. Přestože byly tuhé a páchly mořem, znamenaly vítané zpestření jídelníčku.

Kerrick vyplivl kus nerozkousatelné chrupavky, otřel si ruce o trávu, vstal a protáhl se. Má v žaludku místo na další porci? Podíval se k ohni - a potom zachytil koutkem oka pohyb. Ve výšce nad nimi přelétal jakýsi mořský pták.

Ne. Zvedl oči k mohutnému rozpětí ptákových křídel, k bílé náprsence, nyní zčervenalé zapadajícím sluncem, a zůstal stát jako přimražený. Už je to tady. Na tu vzdálenost neviděl černou hroudu s okem, které nikdy nespí a shlíží na ně ze svého místa na dravcově noze - ale byl si jist, že tam je. Pták se snášel níž a níž, dolů k táboru. Kerrick se s námahou probral ze strnulosti a pospíchal za Herilakem, usazeným u ohně.

"Je tady," oznámil. "Létá nad námi. Brzy se o nás dozvědí ..."

V Kerrickově hlase zazněla panika, ale Herilak ji moudře ignoroval. On sám promluvil tiše a temně.

"To je moc dobře. Všechno probíhá přesně tak, jak jsme to naplánovali."

Kerrick nesdílel nic z jeho klidu a jistoty. Snažil se nedívat se na kroužícího dravce; věděl, že obrázky, které přinese, budou pečlivě prozkoumány. Tanu nesmějí projevit žádný zájem, nesmějí dát najevo, že vědí, proč pták přiletěl. Teprve ve chvíli, kdy tvor dokončil poslední po malý okruh a vydal se nazpět, se mladík otočil a upřeně se díval za mizející siluetou. Nyní nemůže být pochyb. Útok přijde, a to brzy.

Jakmile se lovci po setmění shromáždili k hovoru a několika tahům z dýmky, prozradil jim Kerrick, co viděl a co to znamená. Nikdo však nenařikal. Dopodrobna se jej vyptali na všechno možné a pak prodiskutovali, jak vyslat již následujícího dne před rozedněním předsunutou hlídku lovců.

Ráno sammady kráčely dál na jih. Herilak šel v čele a vedl je táhlým obloukem dál od pobřeží. Kerrick tu krajinu poznával a věděl, že právě mýjejí místo, kde byl zničen Herilakův sammad. Nemělo však smysl připomínat Tanu tak hrůzným způsobem, jaké nebezpečí jim z moře hrozí. K večeru dokončili oblouk a vrátili se zase k plážím. Při večerní rozmluvě se lovci dohodli, že učiní Herilaka svým sacriplexem, vůdcem v boji. Přikývl na znamení, že funkci přijímá a vydal první pokyny.

"Nyní půjdou napřed Kerrick a Ortnar. Už viděli murgu a vědí tedy, po čem pátráme. Půjdou podél pobřeží a v noci zůstanou u moře na hlídce. S nimi půjdou dva další lovci, aby se vrátili a varovali nás, bude - li toho za potřebí. A tak tomu bude od nynějška každou noc. I další zůstanou vzhůru a budou pozorovat moře od stanů pro případ, že by něco selhalo. Musíme se postarat, abychom nebyli překvapeni znenadání."

Další čtyři dny pokračovali na jih podél pobřeží a drželi hlídky tak, jak to Herilak nařídil, až se pátého dne za úsvitu přičítal do tábora Kerrick. Lovci slyšeli jeho dupot a rychle se chápali zbraní.

"Není důvod k poplachu, murgu nepřijeli. Ale prohlížel jsem si pobřeží a něco mne napadlo." Počkal, až dorazí Herilak a oba sammadaři, a začal vysvětlovat. "Zvěře je na tomto místě dost a moře se hemží rybami. Nebude tedy vadit, když dnes tábor nesbalíme, ale zůstaneme tady a budeme rybařit a udit maso. Na jih stojí řada útesů, pak následuje dlouhá pláž s hustým březovým lesem, který zasahuje téměř až k moři. Je ve správné vzdálenosti odtud. Pokud murgu přijdou - až přijdou - nebudou moci přistát u útesů; je tedy jisté, že se utáboří na pláži u lesa."

Herilak souhlasně přikývl. "Až zaútočíme, budeme se k nim moci přiblížit na dosah, skryti mezi stromy. Dobrá. Uděláme to tak. Souhlasíte?"

Chvíli o tom ještě rokovali, ale nikdo nebyl výrazně proti. Kerrick se záhy vrátil k místu, kde v úkrytu ležel Ortnar se dvěma dalšími lovci a dívali se na moře.

Dlouhé čekání započalo. Nekonečné hodiny několika následujících dní si vyplňovali stavbou přístřešku z březové kůry, ukrytého v hloubi lesa. Noci byly nyní chladnější a občas se snesl déšť. Dva z nich však každý den hlídali na hřebenu, táhnoucím se podél pobřeží - skryti, ale bděli. K večeru se tu sešla celá čtveřice, neboť to byl čas největšího nebezpečí. Tak tomu bylo mnoho dní, od úplňku k úplňku. A právě v tu podvečerní dobu se k nim jednoho dne připojil Herilak.

"Co jste spatřili?" zeptal se, když se zastavil mezi stromy.

"Nic. Jen to, co vidíš před sebou. Prázdné moře. Jako vždycky," odpověděl Kerrick.

"Lovci ze sammadu se rozhodli, že už mají masa dost. Jsou nám vděční, že jsme jim ukázali zdejší loviště. Chystají se k odchodu."

"To je dobré rozhodnutí," pochválil si jeden z přihlížejících lovců. "Nikdo z nás nestojí o útok murgu." Kerrick s tím z duše souhlasil a pocítil slabou jiskřičku naděje. Nepromluvil však.

"Mluv za sebe," opáčil trpce Herilak. "Ano, cesta byla úspěšná. Sammady mají dost jídla na celou zimu, takže chápou, proč tak dychtí vrátit se do hor. S plnými břichy mohou zapomenout na hlad. Snad si místo toho vzpomenu, co se na tomto pobřeží stalo dvěma jiným sammadům. Toto tedy bude poslední noc zde. Sammady dychtí vyrazit už zítra za

rozbřesku. My zůstaneme ještě jeden den tady a pak vyrazíme za nimi pro případ, že by murgu přece jen zaútočili."

"Půjdeme rychle," zvolal jeden z lovců. "Už nás nedoženou."

Herilak se zmaččeně odvrátil. Ortnar se tvářil neméně trpce. "Nedělali jsme to všechno jen kvůli vašim žaludkům. Přišli jsme sem zabít murgu."

"Samí to nedokážeme," potřásl hlavou Herilak.

Kerrick se obrátil k moři, aby ostatní neviděli úlevu v jeho očích. Mohou se sice dohadovat, ale nakonec sammady stejně vyrazí nazpět. Neexistoval důvod, který by je měl zadržet; naopak, všechny rozumné důvody velely k odchodu. Žádný boj nebude. Na čistém nebi pluly malé bílé obláčky a vrhaly temné stíny na průzračnou vodu. Velké, pohybující se stíny.

Tiše zůstal stát a nepromluvil, dokud si nebyl absolutně jistý. Hlas mu zněl přiškrčeně a rozechvěle.

"Támhle jsou. Murgu přicházejí."

Bylo tomu tak. Černé čluny se už zřetelně rýsovaly na obzoru, vyjíždějící ze stínu mraků, a hnaly se rychle na sever.

"Copak tu nezastaví?"

Herilak vykřikl. "Možná pojedou dál a zaútočí na sammady přímo?"

"Musíme je varovat - nemáme moc času!" ozval se Kerrick. Jeden z lovců se otočil, aby vyrazil k ležení, ale Herilak jej zastavil.

"Počkej. Počkej, dokud si nebudeme jistí."

"Obracej se k pobřeží," hlásil Ortnar. "Míří k té pláži pod námi."

Lovci tiše leželi v úkrytu a s hrůzou přihlíželi, jak čluny přijíždějí na dosah a houpou se v příbojových vlnách. Zazněly hlasité povely. Ozbrojené fargi s cákáním vyskákaly z plavidel a vkročily na pláž. Jakmile začaly podávat zásoby ze člunů a hromadit je na břehu, nemohlo být pochyb, že přistávají.

"Nyní běžte," zašeptal Herilak k dvojici Ulfadanových lovců. "Oba. Každý jinou cestou, abychom si byli jistí, že alespoň jeden z vás dorazí. Jakmile padne tma, naložte sáně a sammady ať se rychle vzdáli do vnitrozemí. Pochodujte až do rána a pak se skryjte v lese. Jakmile budou sáně plné, všichni lovci opustí tábor a připojí se k nám. Běžte."

Scéna na pláži byla Kerrickovi důvěrně známá, ale nová a šokující pro oba lovce. Sledovali, jak vykládka zásob končí a jak se fargi, zachumlané v pláštích, ukládají ke spánku. Jejich vůdci leželi ve skupince o kus dál, ale Kerrick se neodvážil přijít blíž, aby zjistil, kdo jsou. Zdálo se nanejvýš pravděpodobné, že mezi nimi bude Stallan, a v tu chvíli sdílel část touhy po pomstě, již byli posedlí jeho společníci. Stallan, která jej tloukla a nenáviděla jej, která svým nijak nevyprovokovaným a brutálním činem zabila Alipola. Jaká rozkoš bude prohnat oštěp tělem té stvůry!

Měsíc nesvitl, ale hvězdy jasně ozařovaly bílý písek pláže a temná těla, která na něm odpočívala. Ještě mnoho hvězd však muselo vystoupit z moře na noční oblohu, než se z lesa za nimi konečně ozvalo tiché šustění.

První lovci dorazili. Boj začne před svítáním.

Noc tichá jako smrt

Kapitola 34

Celé dny nemyslel Herilak na nic jiného než na ten to útok; promýšlel si jej znovu a znovu, až měl v hlavě připraven jasný a přesný sled jednotlivých kroků, tak jak mají proběhnout. Kerrick a Ortnar již své instrukce dostali dávno; věděli tedy, co je třeba, stejně dobře jako on. Herilak je ponechal na kraji lesíka, aby hlídali pláž, a nařídil prvním přichozím, aby se vrátili lesem zpět na otevřenou mýtinu. Zde zůstali, dokud nedorazili všichni. Byl vůdcem v boji, a tak k němu muži s očekáváním hleděli, jaké vydá rozkazy.

"Ulfadane, Kellimansi," pronesl konečně tiše. "Běžte mezi své lovce a ptejte se po jednom každém z nich. Až si budete jisti, že se tu shromáždili skutečně všichni, pak mi to přijďte říci."

Nemluvili ani se zbytečně nehýbali. Byli lovci, a tak jen tiše seděli a čekali na rozkaz Herilaka, sacripexe, aby vyrazili k boji. Ale teprve až oba sammadaři ujistili Herilaka, že tu jsou všichni, teprve pak sacripex promluvil.

"Musíme udeřit jako jeden muž," prohlásil. "Musíme zabít dřív, než budeme zabiti, neboť jejich šipky znamenají okamžitou smrt. Za tím účelem vytvoříme jedinou dlouhou řadu; každý sammad obsadí polovinu pláže. Nato se musíme tiše plížit, až se dostaneme na travnatý pás, za nímž je písek. Vítr vane od vody, neucítí nás tedy, až se dostaneme blíž. Slyšet však mohou - a mají dobrý sluch, takže nesmí zaznít jediný zvuk, který by je vyburcoval. Každý z vás musí zaujmout své místo, a váš sammadar si musí být jist, že se tak stalo. Až se připravíte, budete čekat bez jediného hnutí a sledovat pláž. Vyčkáte, až uvidíte mne, Ulfadana a Kellimanse, jak se vynoříme před vámi na pláži. To bude signál pro vás, že máte vyrazit vpřed. Ale pomalu a tiše. Murgu budete zabíjet oštěpy, a to co nejdéle bez jediného zvuku."

Poté Herilak natáhl ruku s oštěpem a dotkl se jeho tupým koncem nejbližšího lovce, těsně pod bradou.

"Snažte se bodnout murgu do hrdla, neboť tam jsou nejzranitelnější. Mají mnoho žeber a na rozdíl od zvířat, jež lovíme, jim žebra nekončí pod hrudníkem, ale pokrývají celé tělo. Silná rána jimi prorazí, ale špatně mířený úder sklouzne po kosti. Proto tedy - do hrdla."

Herilak počkal, až si to všichni promyslí, a potom pokračoval.

"Nelze doufat, že se nám podaří pobít v tichosti všechny. Jakmile začne poplach, začneme všichni co nejhlasitěji křičet, abychom vyvolali zmatek. A budeme zabíjet dál. Pokud se dají na útěk, použijte luků. Šípy je zastaví. Hotovi budeme až ve chvíli, kdy zemřou všichni."

Nikdo se na nic neptal. Úkol byl naprosto jasný. Pokud některý z lovců pocítil strach, nedal to najevo. Aby se udrželi při životě, museli již od mládí neustále zabíjet a tak měli v této činnosti dlouhou praxi.

Tiší jako stíny se protáhli mezi stromy, opustili temnotu lesa a stejně nehlučně se vykradli na travnatý úsek nad pláží.

Kerrick tu stále ještě hlídal. Odvrátil pohled od spících fargi a na okamžik strnul, když zaznamenal pohybující se stíny. Nevyšel od nich jediný zvuk, ani sebenepatrnější zašustění nebo zapraskání. Mezi muži se vynořil Herilak a pokračoval vpřed. Kerrick se dotkl jeho ramene.

"První musí být zabiti vůdci. Chci to učinit sám."

Herilak souhlasně pokývl a zmizel ve tmě. Pomalu, s čekáním mezi jednotlivými kroky, se Kerrick přesouval podél břehu k orientačnímu bodu, který si předtím zapamatoval.

Z korun stromů zakřičel noční pták a mladík ztuhl, okamžik vyčkal a pak pokračoval dál. Jediným zvukem bylo v tu chvíli pleskání drobných vlánek o písek. Jinak byla noc tichá jako sama smrt.

Lovci nedali najevo netrpělivost. Jakmile zaujali svá místa, ani jeden z nich se nepohnul, a neozval se jediný zvuk, který by prozradil jejich existenci. Mnoho párů očí se upíralo na světlejší šed' pláže a trpělivě čekalo, až za znamená kýžený signál.

Napětí svázalo Kerrickův žaludek na pevně utažený, tvrdý uzel. Byl si jist, že uplynulo až příliš mnoho času. Něco se stalo. Herilak a sammadaři už měli být dávno na pláži. Pokud budou váhat ještě chvíli, rozední se a pak to budou oni, kdo se octne v pasti.

Věděl, že se obává zbytečně, ale to vědomí jej strachu nezbavilo. Zatínal pěsti tak křečovitě, až jej bolely. Kde jsou? Co se děje? Oblouhu pomalu zakrývaly mraky a zatemňovaly hvězdy. Uvidí vůbec ty tři, až se objeví?

A pak tam náhle byli, tak tiše a náhle, jako by to nebyly než stíny. Oživil stíny, k nimž se brzy připojily další a další, až se po celé délce pláže natáhla temná řada.

Měli před Kerrickem náskok, protože se dokázali plížit rychleji. Nebyl tak zručný jako oni, a tak mu chyběl ještě notný kus cesty, když řada dospěla k prvním spícím fargi. Ozvalo se pár tlumených zachroptění, nic víc.

Kerrick ucítil pod nohama měkký písek. Nyní může jít rychleji. Rozeběhl se vpřed, pozvedaje oštěp. Dorazil už téměř ke kupě zásob, podle nichž se orientoval a za nimiž spaly Yılané, když noční vzduch náhle prořal strašlivý bolestný výkřik.

Okamžitě následovalo množství výkřiků a ječení a pláž ožila mihajícími se postavami. Kerrick se rozeřval, také; přeskočil hromadu zásob a srazil oštěpem k zemi Yılané, která právě vstávala.

Chraplavě vykřikla, jak jí hrot pronikl do masa, a uskočila. Bodl znovu, do hrdla.

Zavládla vřava.

Výkřiky, pobíhání, pády těl. Ponurý noční masakr. Fargi se probudily okamžitě, ale byly zmateny, vyděšeny a zachváceny panikou. Pokud si vzpomněly a sáhly po zbraních, nemohly je ve tmě najít. Utíkaly a hledaly spásu v oceánu svého mládí. Ani tam však nebyly v bezpečí, neboť ještě na útěku jich řadu podřaly oštěpy zatímco za šťastnějšími, jež dosáhly příboje, vzlétly ostré šipy. Byl to vyhlazovací boj bez smilování a Tanu byli schopnými zabíjaky.

Fargi však bylo tolik, že se některým podařilo utéci do moře. V panice překlápaly přes mrtvá těla, ponořily se a plavaly ke člunům. Lovci je pronásledovali až k příboji a jejich luky rozsávaly smrt, dokud jim nedošly šipy.

Zabíjení ustalo až ve chvíli, kdy nebylo koho zabít. Lovci procházeli mezi rozsetými těly, častující je kopanci a bodající znovu a znovu při sebemenším pohybu či zvuku. Jeden po druhém se zastavovali, vyčerpaní a zamklí - až kdosi z nich vyrazil vítězný povyk. V tu chvíli se k němu všichni připojili, v řevu spíše zvířecím než lidském, řevu, který se nesl přes vodu k přeživším fargi, jež ve člunech sténaly a trásly se strachem.

První světlo rozbřesku odhalilo hrůzné podrobnosti nočního masakru. Kerrick se s hrůzou rozhlížel, otrásaje se a odvraceje pohled od mrtvých, které se vršily na všech stranách, naházené jedna přes druhou. Lovcům však ten pohled zřejmě ani v nejmenším nevadil. Šťastně na sebe pokřikovali a vychloubovali se jeden před druhým svými činy, zatímco kličkovali mezi mrtvými směrem k vodě, aby tam z mrtvol v příbojových vlnách vyřezali šipy. Jak světlo zesílilo, všiml si Kerrick, že má ruce až k ramenům pokryté krví; šel tedy podél pobřeží co nejdál od mrtvých těl fargi a omyl se dočista. Když se vrátil, našel Herilaka, jak na něj čeká a překypuje nadšením.

"Podařilo se! Udeřili jsme na murgu, srazili je na kolena, pomstili zahubené sammady. Byla to dobrá noc a ještě lepší práce."

Na otevřeném moři přechaly čluny k jihu - většina z nich prázdná, jen některé vezly jednu či dvě fargi. Vraždění bylo opravdu účinné.

Kerrick se cítil vyčerpan přestálým strachem a nenávistí. Ztěžka se posadil na hromadu vaků s konzervovaným masem. Herilak potřásl oštěpem ve směru, kterým čluny přechaly, a zakřičel za nimi.

"Jedte zpět! A řekněte ostatním, co se zde dnes v noci stalo. Povězte ostatním murgu, že tak se stane všem pokud se ještě odváží na sever!"

Kerrick nesdílel jeho zaslepenou zášť, neboť žil až příliš dlouho mezi Yılané. V čím dál jasnějším světle spatřil tvář nejbližší mrtvolky - a poznal ji. Byla to lovkyně, kterou mnohokrát viděl v blízkosti Stalla. Zjistil, že se chvěje a musel násilím odvrátit oči od strašlivého pohledu na rozervané hrdlo. Zmocnil se jej nesmírný zármutek - přestože si nebyl jistý, proč se vlastně rmoutí.

Jak se opět v dohledu vynořil Herilak, Kerrick se konečně vzchopil a zavolal na něj.

"Máme nějaké vlastní ztráty?"

"Jednoho muže. Není to skvělé vítězství? Zahynul jen jediný muž, zasažený otrávenou šipkou. Překvapili jsme je dokonale. Učinili jsme, pro co jsme sem přišli."

"Ještě jsme neskončili," namítl Kerrick ve snaze zapomenout na své city pod návalem praktických záležitostí. Poklepal na vak, na němž seděl. "Tyhle vaky obsahují maso. Dokud se neporuší obal, maso neshnije. Sám jsem je jedl. Chutná ohavně, ale udrží při životě."

Herilak se opřel o oštěp a přemýšlel. "V tom případě jsme tedy vyhráli život stejně jako vítězství. S takovou kořistí ještě

více Tanu přežije nadcházející zimu. Musím poslat rychlé běžce za sammady, aby se vrátily a vzaly si tyto poklady." Rozhlédl se po pláži, poseté mrtvolami. "Co ještě nám zde bude k užítku?"

Kerrick se shýbl, zvedl opuštěný hésotsan a oklepal z jeho tmavého těla písek.

Zamířil na opuštěné moře a stiskl. Ozvalo se ostré zapraskání a šipka zmizela v příboji. Zamyšleně do zvířátka šťouchal, až se rozevřela drobná tlamička. Přiměl hésotsan, aby ji zase zavřel, a předal zbraň Herilakovi.

"Shromážděte smrtící hole. A také šipky; ukážu vám, jak vypadají. Neumíme si vypěstovat nové tvory - ale pokud budeme tyto dobře krmit, vydrží nám celá léta. Jed na jejich šipkách zabijí murgu stejně lehce jako Tanu. Kdy bychom je měli dnes v noci, žádný z murgu by nevyvázl živý."

Herilak jej nadšeně plácl po rameni. "Toto vítězství bylo pouze prvním z mnoha. Pošlu ihned pro sammady."

Jakmile odešel, vytáhl Kerrick jeden z měchýřů s vodou a zhluboka se napil, potom se rozhlédl po radostně vzrušených lovcích. Bylo to vítězství, první vítězství pro Tanu. Hluboko v duši mu však klíčil temný dojem, že už žádné z těch příštích nemusí být tak snadné. Podíval se na nejbližší mrtvou fargi a potom zmobilizoval veškerou svou vůli, vstal a začal prohlížet padlé.

Dlouho mu trvalo, než si byl jistý; brodil se dokonce značnou dobu příbojem a prohlížel i těla ve vodě, obracel je, aby si mohl prohlédnout tvář. Když skončil, dopadl unaveně na písek.

Některé Yilané, jež poznal, byli lovci, zahlédl i jednoho cvičitele člunů. Ale po oné známé tváři pátral nadarmo. Nebyla tu. Díval se po pobřeží směrem k jihu, kam už dávno zmizely prchající čluny.

Stailan je na jednom z nich, o tom byl přesvědčen. Jistě vedla tuto výpravu, a stejně tak jistě si zachránila život útekem do temných vod.

Jednoho dne se však stejně setkají, tím si byl Kerrick naprosto jistý. Tato porážka Yilané nezastaví. Pokud vůbec něco změní, pak spíše přiměje jejich nepřátele k ještě zuřivějšímu pronásledování Tanu. Toto není konec války, pouze začátek. Kde a jak opravdu skončí, neměl Kerrick ponětí.

Věděl však, že střetnutí, které nadchází, je boj, jaký tento svět dosud nezažil.

Bude to zuřivá válka mezi dvěma plemy, jež spojuje jen jediné: slepá nenávist k těm druhým.

nu<nké a>akburzhou

kaseibur>ak umuhsn

tsuntensi nu<nké kash

Kruh těl dobře posloužil, než jsme měli

hradbu z trní: budoucnost jeho pevnost neoslabí

Někdo věděl vše

Kapitola 35

Přes čluny se přehnal mohutný nápor prudkého lijáku a v nárazech větru se plavidla roztančila. Na mokré kůži Yilané zabubnovaly těžké kapky, jejichž družky se sykotem mizely ve vodách oceánu. Tmavé pobřeží zmizelo z dohledu a moře za nimi bylo prázdné. Nezdálo se, že by je někdo pronásledoval. Stallan se bedlivě rozhlédla, načež dala pokyn svému člunu, aby zastavil a přikázala ostatním učinit totéž. Shromáždili se v šedém světle rozbřesku, bez jediného slova či povelu, hledající uklidnění a spásu v přítomnosti ostatních. Dokonce i nikým neovládané čluny se tiskly k nim; následovaly své obsazené druhy, zmatené, že nedostávají žádné instrukce. Stallan s narůstajícím vztekem přehlížela zbylé fargi.

Tak málo!

Hrstka zpanikařených fargi, to je vše, co zbylo z mohutné síly, již ještě nedávno vedla na sever. Kde se stala chyba? Rozhněvala se ještě víc, neboť dobře věděla, kde se stala chyba, ale přemítání o ní ji rozčilovalo natolik, že se musela soustředit na něco jiného, aby se vůbec ovládla. Hněv bude muset počkat do Alpeásaku, kam je třeba bezpečně dovést zbytek výpravy; za to je odpovědná především.

"Je někdo z vás raněn?" zvolala, obracejíc se kolem do kola, aby jí všichni rozuměli. "Kdo jste zranění, zvedněte ruce." Téměř polovina z nich je zvedla. "Nemáme obvazy; ty jsou pryč, stejně jako zásoby. Pokud máte otevřené rány, omyjte si je mořskou vodou. Nic jiného nemáme. A nyní se rozhlédněte. Vidíte ty prázdné čluny? Brzy se od nás oddělí a my si nemůžeme dovolit přijít ani o jediný. Chci, aby v každém člunu seděla alespoň jedna fargi. Přesuňte se hned, dokud jsme pohromadě."

Některé fargi byly příliš zmatené a vyděšené, než aby dokázaly myslet aspoň samy za sebe. Stallan manévrovala vlastním člunem napříč houfem, a strkala a křičela na každou z nich, až poslechy.

"Tento člun není prázdný," zavolala jakási z nich. "Je v něm mrtvá fargi."

"Do moře s ní, a s každou další mrtvou, již najdete."

"Tento člun je raněn; trčí z něj šíp ustuzou."

"Nechte šíp na místě - když jej vytrhnete, bude to spíš ke škodě než k užítku."

Fargi bylo málo a tak nepokryly všechny čluny. Stallan se musela smířit s tím, že některé zraněné čluny zůstanou prázdné. Jakmile skončila s přesuny, nařídila zdecimované flotile, aby vyrazila na jih.

Plavili se bez ustání po celý den. Stallan se nechtěla přiblížit k pobřeží - až k tomu byla donucena houstnoucí tmou.

Mohla tu být další ustuzou, číhat v úkrytu a chystat další útok. Jeli pořád dál, a mnoho šokovaných fargi leželo apaticky na dnech člunů, než Stallan konečně zavelela přistát na místě, kde se do moře vlévala řeka. Fargi se chystaly žíznavě vrhnout k vodě, jakmile ji spatřily, ale Stallan jim nedovolila vylézt ze člunů, dokud neprozkoumala přilehlé vnitrozemí. Teprve pak je pustila na souši, vždy jen několik najednou, aby se dosyta napily. Stála nad nimi v pohotovosti s hēsotsan v rukou, tělo prohnuté pohrdáním nad těmi hloupými tvory. Její zbraň byla jediná, která jim zbyla. Všichni až na ni v panice prchli, nechávající zbraň ležet na místě, kde spali.

"Nejnižší k nejvyššímu," ozvala se uctivě jedna z fargi poté, co ukojila žízeň, "kde je jídlo?"

"Tady ne, tvore nevalné řeči a ještě nevalnějšího mozku. Snad zítra. Vrať se zpět do člunu. Dnes nebudeme spát na pobřeží."

Té noci neměli žádné pláště, kterými by udržovali tělesnou teplotu, tak byly všechny fargi ochablé a neschopné pohybu, dokud je slunce ráno opět nezahřálo. Ustup k domovu pokračoval.

Třetího dne, kdy stále nezaznamenali jedinou známku pronásledování, využila Stallan šance k vylovení a lovu. Pokud se měli vrátit živí, potřebovali jídlo. Vybrala si pečlivě místo a přirazila k jednomu z nesčetných bažinatých ostrůvků, které zde vytvářela široká říční delta. V mokřinách se jí podařilo připlížit se k několika měňavě barevným tvorům, jež se tu popásali na vegetaci. Vypadali jako urukub a měli stejné dlouhé krky a maličké hlavy, ale byli mnohem menší. Než se stádo rozprchlo, podařilo se jí zabít dva z nich. Vážili však příliš mnoho, než aby je dokázala odnést sama, a tak se vrátila pro fargi a nechala kořist odtáhnout jimi. Najedli se dobře, třebaže museli primitivně trhat maso zuby, nemajíce žádný nástroj k odříznutí své porce.

Dvě ze zraněných fargi během cesty zemřely. Další ztrátou byly raněné a prázdné čluny, jež se nejbližší noci jeden po druhém vzdálily od flotily. Pouze Stallanina pevná vůle a železná ruka udržela zbylé fargi pohromadě, dokud nedosáhli známých vod. Bylo k poledni, když potkali několik rybářských člunů, a záhy již objeli kus pevniny, jež ustupoval do zátoky Alpéasaku. Jejich příjezd musel být zaznamenán a stejně tak i jejich zdecimované stavy, neboť je nečekalo žádné slavnostní uvítání. Přístav byl prázdný až na jedinou postavu. Etdeerg, která nyní vykonávala funkci Eistaa. Jakmile Stallan vyšplhala na břeh, pokročila Etdeerg vpřed, ale mlčela. Nakonec promluvila první Stallan, nanejvýš obřadným tónem.

"Když jsme jednou zastavili na pláži, byli jsme v noci napadeni ustuzou. Pohybovala se obratně ve tmě. Neměli jsme se jak bránit. Ty, které zde vidíš, jsou jediné, kdo přežily."

Etdeerg si chladně změřila fargi, které poháněly čluny do jejich kotců. "To je katastrofa," odpověděla. "Došlo k tomu dřív, než jste zaútočili na ustuzou, nebo až po tom?"

"Dřív. Nedosáhli jsme ničeho a ztratili jsme vše. Nečekala jsem útok, nepostavila žádné stráže. Je to má vina. Pokud mi poručíš zemřít, učiním to."

Stallan nehybně a bez dechu očekávala rozsudek. Od smrti ji dělí tak krátký, tak rychlý povel ... jediné slovo a bude po všem. Lhostejně se dívala na moře, ale jedno oko se posléze stočilo zpět k Etdeerg.

"Budeš žít," rozhodla konečně Etdeerg. "Tvá vina je sice velká, ale Alpéasak tě potřebuje. Nenastal ještě čas, abys zemřela."

Stallan dala najevo přijetí rozsudku a vděčnost. Oběma gesty prozařovala značná úleva.

"Jak se to mohlo vůbec stát?" zeptala se Etdeerg. "Taková katastrofa se vymyká mému chápání."

"Mému nikoli," opáčila Stallan a z pohybu jí sálal vztek a nenávisť. "Je mi naprosto jasné, jak k tomu došlo."

Koutkem oka zachytila jakýsi pohyb. Zmlkla a obrátila se k městu, z jehož stromů se sem blížila nosítka s baldachýnem. Na bedrech je nesly čtyři mohutné fargi, následované tučným tělem Akotolp. Fargi položily nosítka opatrně na zem a ustoupily stranou. Akotolp, s ústy doširoka rozevřenými po té námaze, k nosítkům přispěchala, aby se sehnula nad postavou, ležící uvnitř.

"Smíš se pohybovat jen nepatrně a mluvit jen o málo víc, neboť nejsi ještě mimo nebezpečí," pronesla. Vainté pokynula na souhlas a obrátila tvář ke Stallan. Ztratila mnoho ze své váhy a pod kůži jí zřetelně vystupovaly kosti. Rána po oštěpu se zahojila a zbyla z ní jen svrstělá jizva, ale rozsáhlá vnitřní zranění byla stále znát. Když Vainté přinesla k Akotolp, mnoho dní ležela bez hnutí a všechny tělesné pochody se zpomalily na zlomek obvyklé rychlosti a intenzity. Akotolp dala do pořádku poškozené orgány, zastavila infekci, provedla transfúzi krve a učinila vše, čeho byla schopna, aby udržela Eistaa při životě. Od smrti ji dělil jenom vlas a pouze Akotolpina zručnost a znalosti spolu s Vaintinou silou a vůlí zachránily zraněné život. Etdeerg zaujala její místo jako Eistaa, ale Vainté se očividně ke svým povinnostem brzy vrátí. Již nyní promluvila jako Eistaa, jasně a rozhodně. "Pověz mi, co se stalo."

Stallan tak učinila a nevynechala nic. Co nejpečlivěji, a pokud toho byla schopna, i bez emocí, vyličila každý detail expedice, přistání a masakr, po němž se museli úprkem vrátit do Alpéasaku. Své vyprávění zakončila slovy, kterými prve odpověděla i Etdeerg.

"Je to má vina. Pokud mi poručíš zemřít, učiním to."

Vainté ten návrh odmávla pohybem tak prudkým, že se k ní Akotolp naklonila a zděšeně zasyčela.

"Vina nevina, potřebujeme tě, Stallan. Budeš žít. Potřebujeme tě, abys nás pomstila, když už nic jiného. Staneš se mou paží. Zabiješ toho, kdo to všechno způsobil. Toto mohl dokázat pouze jediný tvor."

"Eistaa se trefila přesně. Žádná další skupina ustuzou na obrázcích nebyla. Všechno na té skupině vypadalo tak, jak mělo. Ale nebylo to tak. Někdo věděl o dravci a nařídil noční přesuny ustuzou. Někdo věděl, že před útokem přistaneme na pláži a tam přenocujeme. Někdo věděl vše."

"Kerrick." V tom slově zazněla smrt, a bylo jí tam tolik, že Akotolp opět zaprotestovala.

"Riskuješ život, Eistaa, když hovoříš tímto způsobem. Nejsi ještě zdráva natolik, abys mohla vkládat do svých slov tolik emocí."

Vainté naznačila souhlas a opřela se do podušek. Chvilí odpočívala, než pokračovala v řeči.

"Musím si to ještě hodně promyslet. Až zaútočíme na ustuzou znovu, musíme tak učinit novým a zcela odlišným způsobem. Informace, které budeme mít k dispozici, budou skrovnější, protože od nynějška lze věřit dravcovým záběrům jen z poloviny. Z té denní poloviny. Ustuzou se mohou přesouvat pod příkrovem tmy." Obrátila se k Akotolp.

"Ty se v těchto věcech vyznáš. Lze obrázky pořídít i během noci?"

Akotolp přemýšlela, škrábaje se na tukových záhybech: "Něco takového by nemuselo být nemožné. Pokud se to podaří, existují ptáci, kteří létají v noci. Něco s tím provedeme."

"Začni ihned. Další otázka: je možné podívat se na dravcovy obrázky blíž?"

"Smysl tvé otázky mi uniká, Eistaa."

"Pak poslouchej znovu. Pokud útok zorganizoval ustuzou Kerrick, pak musel být v té tlupě. Bude tedy i na těch obrazech. Můžeme to nějak zjistit?"

"Odpověď je jasná. Detaily na oněch záběrech lze zvětšit tak, že i nepatrná maličkost bude jasně patrná."

"Slyšelas, Etdeerg. Postarej se o to."

Etdeerg naznačila, že rozkaz přijímá, a odpěchala. Vainté zaměřila svou pozornost opět na Stallan.

"Příště zaútočíme jinak. Je třeba se připravit i na obranu v noci. To si vyžádá mnoho přemýšlení. Již nikdy se nesmí stát něco takového."

"Budeme potřebovat mnohem víc fargi," upozornila Stallan.

"Tento problém je už vyřešen. Než ses vrátila, dostali jsme tu úžasnou zprávu, že veškeré přípravy na stěhování měst jsou hotovy. Inegban dorazí do Alpéasaku ještě před koncem léta. Dvě města se stanou opět jedním, silným a úplným. Tím budeme mít dost sil, abychom smetli ustuzou z povrchu země jednou provždy."

Akotolp i Stallan daly najevo, že jsou tím nadšeny neméně než Vainté. Kdyby k té události došlo kdykoli před tím, než ji zasáhl hrot oštěpu, byla by musela najít daleko formálnější a vyhybavější způsob, jak o tom hovořit. Její hnací životní silou tehdy byla její jediná a nejsilnější ambice: touha vládnout Alpéasaku. Touha po vládě a také nenávist k Malsas - neboť Eistaa z Inegban se stane po svém příjezdu Eistaa Alpéasaku.

Nyní však Malsasin příjezd upřímně vítala. Ta rána do boku ji uvrhla do temnoty, bolesti a nemoci, jež vše změnily.

Když se jí poprvé po zranění navrátila matná jiskřička vědomí, vzpomínala, jak k tomu došlo. Co vše jí učinilo ono ustuzou. To ustuzou, jemuž zachránila život, to, které pozvedla, aby sedělo po jejím boku a těšilo se účtě a vážnosti. A ustuzou ji to vše odplatilo tím, že se jí pokusilo zabít. Tento brutální čin nemůže zůstat nepotrestán. Pomyšlení na Kerricka ji jen utvrdilo v rozhodnutí zbavit zemi té sněti jeho pokolení. A všechny Yilané pocítí totéž, až se dozví, co se přihodilo fargi, vyslaným na sever. Až dorazí do Alpéasaku občané Inegban, uvědomí si, že život zde je diametrálně odlišný od klidu a míru města, které dosud znali. Až i jejich vlastní životy a budoucnost budou ohrožovat ustuzou, dostane se jejímu postoji daleko širší podpory než dosud.

V tu chvíli se všechna moc, všechno vědění a energie Yilané sjednotí k tomu jedinému cíli. Zničit ustuzou. Vymazat všechny stopy na jejich působení z povrchu země. Dát dohromady křížovou výpravu, která je smete jako odpornou sněť, jako ohavnou chorobu, kterou odjakživa byli.

Křížovou výpravu, která může mít jen jediného vůdce.

Vainté konečně spatřila svůj osud.

Silná paže a rychlý luk

Kapitola 36

Vzduch mezi vysokými stromy byl tichý a visela v něm nehybná, studená mlha. Toto mrazivé ticho narušovalo jen kapání vody z listů a vzdálené volání osamělého ptáka. Z křoví obezřetně vyhopkal králík a začal okusovat hustou travu mýtiny. Náhle se zarazil a napřímil se, natáčeje uši do všech stran, pak jediným vyděšeným skokem zmizel.

Těžké, pomalé kroky zněly jako údery vzdáleného hromu a pozvolna se blížily. Už bylo slyšet i vrzání kožených spojů a hlasité drncání dřevěných ojí, jež kdosi táhl po koberci lesa. Dva lovci, tichá hlídka kus před kolonou mastodontů, se vynořili na kraji mýtiny a pročešali ji pohledem, s oštěpy připravenými k ráně. Měli na sobě kožešinové oděvy a kamaše, obnažené paže se jim leskly kapkami potu. Ze shluku stromů se vyhoupli další muži a kráčeli přes mýtinu. Pak se ukázal první mastodont, veliký, samec s mohutným hrbem. Natáhl chobot a ulomil větev z nedalekého stromu. Aniž by se zastavil, nacpal si listí z větve do tlamy a soustředěně žvýkal.

Za ním se z lesa vynořovali další mastodonti, jeden po druhém, a tyče jejich saní vyrývaly do měkké hlíny hluboké brázdy. Mezi nimi kráčely ženy s většími dětmi, zatímco další skupina lovců průvod uzavírala. Tanu byli opět na cestách, v nichž plynul jejich život.

Až pozdě odpoledne dospěli k tábořišti v ohybu řeky. V šedém soumraku se mezi stromy snášel první sníh. Ulfadan pohlédl k severu a nasál vzduch.

"Brzy," oznámil. "Dokonce ještě dřív než minulý rok. "Zde v údolí bude stejné množství sněhu jako nahoře v horách.

Musíme si o tom večer promluvit."

Kellimans zdráhavě pokývl na souhlas. Po vyvraždění murgu nemuseli o návratu do předchozího ležení dlouho uvažovat ani diskutovat. Jakmile naložili ukořistěné zásoby a zbraně, pospíchali co nejdál od pobřeží, vyděšení představou pomsty těch ohavných tvorů. Nejpřirozenější a nejsnazší samozřejmě bylo vrátit se, odkud přišli. Tak bylo možno odložit další rozhodování na dobu, kdy budou v bezpečné vzdálenosti od pobřeží. Staré obyčeje, podle nichž až dosud žili, byly překonány; v horách již zimovat nemohou. Ale co mají tedy dělat? Ta otázka padala často - ale ani jednou nezazněla odpověď. Nyní budou muset té otázce čelit a dohodnout se na nějakém dalším postupu. Jakmile tedy stany stály a všichni si naplnili žaludky, shromáždili se kolem ohně a rokování započalo.

Na rozdíl od usedlých, půdu obdělávajících Yılané byli Tanu lovci. Žili potulným životem bez jediné pevné základny, stále v pohybu, stále na cestě k místu, kde bylo dost zvěře, kde braly ryby, nebo kde dozrávalo ovoce či jedlé hlízy. Žádné místo na zemi nepovažovali za svůj domov. Nevytvářeli ani velká společenská uskupení s pevným řádem jako Yılané. Jejich sammady byly malými skupinkami samostatných jedinců, kteří si vzájemně pomáhali. Tak mohly starší ženy učit mladá děvčata, kde hledat jedlé kořínky, a chlapečci se cvičili v umění lovu, zatímco lovci se sdružili, aby přinesli více zvěře, než by dokázali každý sám na vlastní pěst.

Jejich sammadar nebyl vůdce, který vydává rozkazy, ale spíš jen lovec, který vymýšlí nejschůdnější plán, přináší nejvíc lovené zvěře, dokáže se postarat, aby sammad vzkvétal. Nevýkonával žádný oficiální úřad a neměl ani žádný odznak, jenž by jej odlišoval od ostatních lovců. Rozhodnutí, která vydával, byla valnou většinou rozhodnutí, přijatá všemi. Nemohl si dovolit vydávat nepopulární rozhodnutí; ostatní lovci a jejich rodiny mohli hlasovat nohama proti němu - mohli zmizet v lese a připojit se k jinému sammadu, pokud nebyli spokojeni s vlastním sammadarem.

Nyní vyvstal problém, který bylo nutno vyřešit. Oheň šlehal do výšky, jak do něj pilně přikládali dříví, a kruh lovců se stále rozšiřoval. Smáli se a pokřikovali na sebe, a přitom se strkali ve snaze zaujmout nejlepší místa u plamenů, kde by jim bylo teplo, ale kde je nebude obtěžovat kouř. Měli plné žaludky, jídla na zimu bylo dost, a to jim pro tuto chvíli stačilo. Přesto však musí přijmout závažné rozhodnutí. Zaznělo mnoho hlasů a názorů, co je třeba učinit, ale jakmile se zvedl Ulfadan a otočil se k nim, všichni ztichli.

"Slyšel jsem z mnoha úst, že chcete zůstat zde, na mís tě, které již známe. Lov zde není valný, ale máme dost jídla, abychom přečkali až do jara. O tom bychom však přemýšlet neměli. Pokud tu zůstaneme, přežijí naši mastodonti? Najdou zde dost trávy, dost listů na stromech? To je důležitá otázka, již je nutno si položit. Pokud my přežijeme zimu, ale oni zahynou, pak zahyneme také - neboť až přijde čas vyrazit, nebudeme moci. To je třeba uvážit."

Teprve teď začala vážná rozprava, neboť osud mastodontů ležel na srdci všem. Ti, kdo chtěli být vyslechnuti, vstali a promluvili k ostatním a jen málokdo je při řeči rušil. Herilak a Kerrick naslouchali, ale sami mlčeli. Herilak byl sacripexem, dokud se sammad chystal do boje. Nyní, když byla bitva vyhrána, seděl mezi ostatními. Co se týče Kerricka, tomu k radosti stačilo, že byl přizván do kruhu mužů a nemusel sedět se ženami a dětmi. Netoužil po ničem jiném než sedět a naslouchat.

Rozprava byla dost živelná; mnoho příspěvků nesouviselo bezprostředně s tématem hovoru. Zazněly zde stížnosti i chvástání některých lovců. Když začínala diskuse zabředávat do nepodstatných hloupostí, požádal Ulfadan Frakena, aby on vyslovil svůj názor a ostatní zmlkli. Stařec byl vážen pro své znalosti a zkušenosti; byl alladjex, který uzdravuje, který zná tajemství života a smrti. Snad jim ukáže tu správnou cestu. Fraken došel až k ohni a při tom za sebou vlekl chlapce - jenž - nemá - jméno. Až chlapec vypěje a až Fraken zemře, převezme jedno starcovo jméno. Nyní však žádné neměl, neboť se teprve učil. Skrčil se před Frankenem a zalovil v kožené brašně, aby z ní vytáhl jakousi tmavou kouli a opatrně ji položil na zem vedle ohně. Fraken do ní chvíli šťouchal dvěma klacky, až se mu ji podařilo rozhrábnout a odhalit tak drobné myší kostičky. Alladjex schraňoval tyto hromádky sovích vývržků, neboť z jejich obsahu dokázal číst budoucnost.

"Zima bude studená," zvolal. "Vidím dlouhou cestu." Pronesl ještě několik takových výroků a posluchači byli uneseni. Na Kerricka to však příliš nezapůsobilo. To mohl říci každý - i bez myších kostí. Žádné odpovědi se jim nedostalo. Ale ani ostatní nevymysleli nic jiného. Jak tak naslouchal rozpravu kolem ohně, pomalu si uvědomoval, že jejich problém možná žádné řešení ani nemá. Alespoň do té chvíle, než udělají něco zcela nového a nezmění staré návyky a přístupy. Po dlouhé chvíli, když už nikdo zřejmě neměl co říci, Kerrick zdráhavě vstal, aby se ujal slova.

"Naslouchal jsem všemu, co zde bylo řečeno, a slyšel jsem opakovat totéž, stále dokola. Zima, která nekončí, dolehla na hory. Zvěř opustila hory, protože na jejich svazích zůstává po většinu roku ležet sníh a zvířata nemají, kde by se pásla. Pokud je tu někdo, kdo tomu nevěří a přeje si jít na sever, rád bych slyšel jeho názor."

Neozval se nikdo kromě mrzoutského muže jménem Ilgeth, známého svým drsným chováním. "Sedni si," zvolal. "To vše víme, málovlasý. Nech hovořit lovce."

Kerrick si byl až příliš dobře vědom svého řídkého vousu a vlasů, které dosud nezakrývaly ani uši; zastyděl se a chtěl si sednout. Vtom se však vztyčil Herilak a postavil se vedle něho, přičemž se dotkl Kerrickova ramene na znamení, že má zůstat stát.

"Tento lovec má jméno Kerrick, ne málovlasý. Ilgeth by ovšem měl o málo vlasech vědět své, protože nad jeho vlastníma očima rok od roku přibývá holé kůže."

Ozval se bouřlivý smích a plácání do stehů, takže se Ilgeth mohl jen zamračit a mlčet. Když býval Herilak sammadarem, často používal žertů, aby přesvědčil ostatní. Ale stejně jako dřív i tentokrát hodlal říci víc, než jen vtipy, a tak čekal, než se opět rozhostilo ticho, aby mohl pokračovat.

"Kerrickovy vlasy jsou důležité jen potud, aby nám připomínaly, že uprchl od murgu, kteří jej drželi v zajetí. Nesmíme zapomínat, že s nimi hovořil a rozuměl jejich řeči. Naše žaludky jsou plné, neboť nám ukázal způsob, jak murgu zabít. Lovili jsme v místech, kde hrozilo nebezpečí jejich úderu. On nám však ukázal, jak je předejít a my proto zabili mnoho murgu. Až Kerrick promluví, budeme naslouchat."

Kolem ohně to souhlasně zamručelo; tak silně, že povzbuzený Kerrick dokázal pokračovat dál.

"Pak jsme tedy zajedno, že na sever nepůjdeme. Na východ je země holá jako tady až k pobřeží, kde mohou udeřit murgu. Není tam, kde přežít zimu. Nejde to ani na západ, kde je země dobrá, ale plná jiných Tanu, kteří nás nenechají projít. Nyní se ptám: proč nejedeme na jih?"

Lovci užasle zašuměli. Pár jednotlivců se zasmálo, ale smích rychle utichl, když se Herilak zle zakabonil. Byl velmi uznáván pro své schopnosti vůdce v boji, stejně jako pro sílu paží, a jen málokdo byl ochoten riskovat jeho hněv. Nato se zvedl Ulfadan a promluvil o jihu.

"Šel jsem na jih až do míst, kde končí les, a když jsem byl mladý, dokonce i za něj, do travnatých plání, které nikde

nekončí. Toto jsem tam našel," dotkl se dlouhého zubu, zavěšeného na krku. "Byl jsem mladý a dost pošetilý na to, abych kvůli této trofeji riskoval život. Tam v pláních není žádná zvěř, jen murgu, kteří bojují a zabíjejí. Murgu vysocí jako stromy. Na jihu nás čeká jenom smrt. Tam se neodvážíme."

Zazněly souhlasné výkřiky a Kerrick čekal, až se utiší.

"Dovolte mi, abych vám vyprávěl o murgu, neboť jsem žil mnoho let na jihu, kde není nikdy sních a vzduch je stále teplý. V této teplé zemi jsou i murgu, kteří žerou trávu a pasou se v bažinách. Přestože nejsou podobní jelenům či jiným zvířatům, jež lovíme, lze je jíst a jejich maso je dobré. Vím to, neboť jsem je po celá ta léta jedl.

Rozhostilo se hrobové ticho. Dokonce i ženy přestaly klábosit a děti ustaly ve svých hrách. Všichni naslouchali Kerrickově zvláštnímu a hrůzostrašnému příběhu.

"Co vám řekl Ulfadan, je pravda. Jsou tam i velcí murgu, kteří žerou ty menší. Viděl jsem je a jsem i ještě podivnější věci. Ale to není důležité. Jak tam mohou žít murgu - jež - kráčí - jako - Tanu? Jak mohou existovat mezi zabíjejícími murgu? Jedí maso zvířat zrovna jako my. Proč nezabíjí je murgu, vysocí jako stromy?"

Existovala řada příčin, o nichž by mohl mluvit, ale to teď nemělo smysl. Šlo jen o jediné a on byl rozhodnut mluvit jen o tom a ničem jiném.

"Nezabíjí je, protože murgu - jež - kráčí - jako - Tanu zabíjí vše, co ohrožuje je nebo zvířata, která chovají pro maso. Zabíjí je tímto."

Sehnul se a zvedl hēsotsan, který mu ležel u nohou, a zvedl jej vysoko nad hlavu. Nikdo ani nehlesl; všichni ho fascinovaně sledovali.

"Nezáleží na tom, jak je zvíře velké, tímto jej zabijete. Murgu, které by muselo dlouho udolávat oštěpy a šípky velké množství lovců, padnou mrtví, zasáhne-li je jediná šipka z této věci."

"Viděl jsem to," podpořil jej Herilak s hořkostí v hlase. "Viděl jsem, jak murgu vycházejí z moře s těmito smrtícími holemi a viděl jsem, jak celý můj sammad padá, zasažen těmito zbraněmi. Viděl jsem padnout i největšího z mastodontů, když zapraskala tato smrtící hůl. Kerrick říká pravdu."

"A nyní jich máme velké množství," doplnil Kerrick. "Mnoho holí i šipek. Vím, jak je nutno se starat o tyto tvory a mohu vám to ukázat. Vím také, jak je přimět, aby vyslali své smrtící šípky a i to vám ukáži. Půjdete li na jih, najdete tam dobrá loviště a dostatek píce pro mastodonty. A s tímto ..." zvedl zbraň nad hlavu, aby si ji všichni mohli prohlédnout " ... naleznou murgu, kteří by nám chtěli ublížit, jen jistou smrt."

Následovala dlouhá vzrušená diskuse, ale žádné rozhodnutí. Kerrick toho dne příliš nejedl a když spatřil, že Herilak odchází, připojil se k němu. Odešli spolu k ohni, kde ženy opékaly maso na čerstvých větvích a vařily čaj z kůry.

Merrith, Ulfadanova žena, je viděla přicházet a záhy jim donesla jídlo. Nezbyvalo jí už mnoho zubů, ale byla široká a silná a mladší ženy dělaly, co jim nařídila.

"Doufám, že smrtící hole poslechnou nás tak jako tebe, jinak všichni zanecháme na jihu své kosti." Měla chraplavý a drsný hlas, téměř jako nějaký lovec, a hovořila bez obalu o všem, co jí přišlo na mysl.

"Myslíš si tedy, že půjdeme na jih?" otázal se Herilak. Dalo mu to dost práce, neboť měl ústa plná masa.

"Budou se celou noc hádat, ale nakonec se tak stejně rozhodnou. Mluví příliš mnoho. Půjdeme na jih, proto že není, kam bychom jinam šli." Pohlédla s neskrývanou zvědavostí na Kerricka. "Jací jsou ti murgu, kteří tě drželi v zajetí? Mají velké stany? A používají mastodonty - nebo jim sáně táhnou obří murgu?"

Kerrick se tomu nápadu usmál a pak začal vysvětlovat, jak nejlépe uměl. "Nežijí ve stanech, ale pěstují si zvláštní stromy, jež vypadají jako stany. V těch potom spí."

Merrith se hlasitě rozesmála.

"Vyprávíš mi hloupé báchorky. Jak můžeš na mastodonta naložit strom, když se stěhuješ na jiné tábořiště?" Ostatní ženy, sedící kolem ohně, po nich pokukovaly a naslouchaly, a i mezi nimi se ozývalo hihňání.

"Je to pravda. Murgu zůstávají pořád na jednom místě, takže nemusí své spací stromy stěhovat."

"A nyní už vím, že si vymýšlíš. Kdyby zůstali na jednom místě, ulovili a pobili by všechna zvířata v okolí. Posbírali by všechny plody a zahynuli hladem. To je ale směšná povídka!"

"Je to pravda," potvrdil Herilak. "Tak skutečně žijí. Byl jsem tam a viděl je, a nerozuměl jsem jim. Nepotřebují lovit, neboť na jednom místě chovají zvířata tak, aby nemohla utéci, a pak je zabíjí, kdykoli se jim zachce. Je to tak, nebo není?" otázal se Kerricka.

Merrith pokrčila nad těmi hloupostmi rameny a vrátila se zpět k ohni, ale ostatní ženy zůstaly, oči vykulené nad těmi divokými historkami. Ať to byla pravda nebo ne, stálo za to poslouchat.

"To není zdaleka všechno," pokračoval Kerrick. "Děje se tam spousta věcí, a různí murgu dělají různé věci. Někteří čistí zemi a staví ploty, aby se zvířata cítila v bezpečí, ale přitom nemohla utéci. Pak jsou tam strážce, které se starají o samce během období páření, takže se mláďata rodí, aniž by je někdo ohrožoval. Někteří pěstují potravu pro zvířata, jiní zase zvířata zabíjejí, když nadejde čas. Jiní chytají ryby. Je to vše velice složité."

"Samci se starají o děti?" hlesla tichým, nosovým hlasem jedna z žen.

Starší žena vedle ní ji plácla.

"Buď zticha, Armun," poručila.

"To je dobrá otázka," zastal se ženy Kerrick a snažil se na ni podívat, ale žena se odvrátila a Kerrick neviděl nic než dlouhé vlasy. "Murgu kladou vejce a samci se starají, aby se vejce vylihla. Jakmile se mláďata vyklubou ven, jdou do oceánu a tam žijí. Murgu se nestarají o děti tak jako my."

"Jsou ohavní a hnusní a měli by se vyhubit!" zaječela Merrith, která celou dobu špicovala uši. "A ženy nemají co poslouchat takové historky."

Posluchačky se po těch slovech rozprchly a oba muži mlčky dojedli. Herilak si olízal z prstů poslední zbytky masa a pak se jemně dotkl Kerrickovy paže.

"Musíš mi o tom všem říci více, neboť chci vědět vše, co se o těch tvorech dá dozvědět. Nejsem jako ta žena - věřím každému slovu, které proneseš. Jako ty i já byl jejich zajatcem. Jen krátce - ale i to stačilo. Pokud mne povedeš, půjdu za tebou, Kerricku. Silná paže a rychlý luk jsou vše, co lovec potřebuje. Jenže Tanu potřebují také znalosti. Jsme Tanu, protože dokážeme opracovat dřevo i kámen a známe zvyky všech zvířat, jež lovíme. Ale nyní budeme lovit murgu a ty jsi jediný, kdo zná jejich zvyky. A jen ty sám nás můžeš naučit je lovit."

Kerrick na něco takového dřív nepomyslel, ale nezbyvalo mu než zdráhavě přikývnout. Vědomosti mohou být silou - a také zbraní. On má vědomosti a Herilak je respektuje. To bylo vysoké ocenění, zvláště když přišlo od lovce tak silného a moudrého, jakým Herilak byl. Kerrick pocítil, jak v něm narůstá hrdost. Poprvé za celý čas zde začal mít pocit, že nebude z milosti trpěným vyvržencem.

Cesta do neznáma

Kapitola 37

Merrith měla pravdu; lovci prohádali celou noc a na konec dospěli neochotně k závěru, že musí jít na jih, aby našli pastvu pro mastodonty. S tímto rozhodnutím však vyvstal nový problém. Jak to provést?

Záhy po svítání se ze stanu vynořil Herilak. Právě rozdělával oheň, když se k němu přiblížili Ulfadan s Kellimansem. Oba sammadari jej obřadně pozdravili a usadili se vedle něj k ohništi. Herilak jim nalil do dřevěných korbelů čaj z kůry a čekal, až řeknou, co mají na srdci. Za jeho zády vykoul ze stanu Ortnar, ale hned zase hlavu schoval.

"Řekl bys, že po té uplynulé noci už musejí být napovídání až dost, ale oni ještě nepřestali," svěřil se Kerrickovi. "Já v tom žádný problém nevidím. Zabít murgu, to je to jediné, co je třeba."

Kerrick se posadil v pytli z kožešin a otrásl se, jak jej zasáhl chladný vzduch. Rychle si přetáhl přes hlavu koženou kazajku, prohrábl prsty krátkou kšticí, zívá a podrbal se. Odhrnutým cípem stanu zahlédl trojici rozmlouvajících cich lovců. Sdílel Ortnarovy dojmy; celonoční rozprava mu úplně stačila.

Před tímto závěrečným rokováním však nebylo úniku. Herilak vstal od ohně, nahlédl do stanu a zavolal na něj.

"Potřebujeme tě, Kerricku. Připoj se k nám."

Kerrick vyšel ven, usadil se k plamenům a srkal hořký nálev, zatímco Herilak shrnoval, k jakému závěru dospěli.

"Sammady půjdou na jih, protože nemají žádnou jinou možnost. Nevědí však, co dělat, až narazíme na murgu. Je jisté jen to, že murgu musí být zabiti, a proto je zapotřebí bojového vůdce. Sammadari mne požádali, abych se stal sacripexem."

Kerrick přikývl na souhlas. "Tak to má být. To tys nás dovedl k vítězství, když jsme na plážích zabíjeli murgu."

"Útok není nic složitějšího a já dobře vím, jak do něj může vést. Jenže v tuto chvíli máme před sebou víc než jen jediný útok. Chystáme se opustit les a jít na jih do travnatých plání, kde žijí pouze murgu. Murgu nejruznějších druhů."

Musíme je tedy zabít smrtícími holemi. Nyní ti povím pravdu. Já vím jen málo o murgu a vůbec nic o smrtících holích.

Ale ty víš mnoho, Kerricku. Proto jsem řekl, že ty musíš být sacripexem."

Kerrick se nezmohl na odpověď. Bylo to příliš náhlé a nečekané. Převracel tu myšlenku v hlavě znovu a znovu, až konečně váhavě promluvil.

"Je to od vás velká důvěra, ale nemyslím, že bych uměl tolik, abych se mohl stát sacripexem. Ano, vím mnoho o murgu, ale málo o lovu a zabíjení. Herilak se jako vůdce osvědčil, nechť jím i zůstane."

Muži mlčeli a čekali, až bude pokračovat. Sammady jej požádaly, aby je vedl, a on nemůže odmítnout. Ortnar, který slyšel vše, co se venku odehrálo, opustil stan a přidal se k jejich skupince. Co má dělat? Co by učinili v takové situaci Yílané? Jakmile si tu otázku položil, už se rýsovala odpověď.

"Povím vám, jak takovéto věci dělají murgu," řekl na konec. "Ve městech murgu je sammadar, který je první ve všem. Pod tímto sammadarem je sammadar lovců, jiný sammadar pro zvířata, jež chovají jako potravu, a několik dalších pro jiné, nejruznější práce ve městě. Proč bychom to neudělali také tak? Herilak bude sacripexem tak jako doposud. Já budu pod ním a poradím mu vše o murgu. Ale on bude tím, kdo učiní rozhodnutí."

"O tom musíme přemýšlet," odpověděl Ulfadan "To je něco nového."

"Nastaly nové časy," namítl Kellimans. "Učiníme, jak nám Kerrick řekl."

"Uděláme to tak," souhlasil Herilak, "ale to já budu pomáhat Kerrickovi. Kerrick nám poví vše o murgu a jak je máme lovit a zabít. Bude nás margalus, poradce ve věcech murgu."

Ulfadan přikývl a vstal. "Tak se tedy stane."

"Souhlasím," připojil se Kellimans. "Nyní budou zpraveni lovci a pokud budou souhlasit, půjdeme na jih, jak mile nám margalus řekne."

Když sammadari odešli, obrátil se Herilak ke Kerrickovi.

"Co máme učinit jako první, margale?" otázal se.

Kerrick se zatahl za řídký vous a oba jeho společníci čekali. Odpověď na tuto otázku byla snadná, a Kerrick jen doufal, že další problémy nebudou horší.

"Abyste mohli zabít murgu, musíte se naučit zacházet se smrtícími holemi. To nyní učiníme."

Herilak a Ortnar byli jako vždy vyzbrojeni oštěpy a luky, ale Kerrick tentokrát nechal své zbraně ve stanu a vzal si místo toho hésotsan a zásobu šipek. Vedl je proti proudu kus od stanů, na mýtinu u řeky. Mezi balvany tam ležel zachycen kmen padlého stromu, jak jej zde zanechal rozvodněný příval jarního tání.

"Na něj budeme střílet," oznámil Kerrick. "Pokud se někdo přiblíží, uvidíme ho dostatečně včas. V těchto šipkách se skrývá smrt a já nechci, aby někdo přišel o život."

Lovci odložili luky a oštěpy a zdráhavě se přiblížili k hésotsan v Kerrickových rukou.

"Dosud nehrozí žádné nebezpečí, neboť jsem do toho tvora nevložil žádné šipky. Ukážu vám nejprve, jak jej krmit a jak se o něj starat. Pak do něj vsuneme šipky a ten strom použijeme jako terč."

Lovci byli zvyklí pracovat se zbraněmi a nástroji, takže brzy zapoměli, že je hésotsan živý tvor. Když Kerrick poprvé vystřelil, nadskočili leknutím z ostrého zapraskání, a pak se hnali ke stromu, v němž vězela temná šipka.

"Dostřelil to tak daleko jako luk?" zajímal se Herilak. Kerrick se zamyslel, ale pak zavrtěl hlavou. "Myslím, že ne - ale to nevádí. Jakmile je zvíře zasaženo, jed působí téměř okamžitě. Nejprve padne na zem, potom ztuhne a záhy umírá. A nyní se musíte naučit smrtící hole používat."

Ve chvíli, kdy podával Herilakovi zbraň, zaznamenal na obloze nějaký pohyb. Byl to pták, velký pták.

"Vezměte si luky, rychle," vyběhl lovec. "Dravec je zde, ten, který hovoří s murgu. Nesmí se vrátit zpět. Musíte jej zabít."

Muži bez dalšího otálení popadli luky a založili šipy, čekající, až se pták snese níž. Jakmile jim zakroužil na rozepjatých křídlech nad hlavami, zadrmčely obě tětiny takřka současně. Dobře mířené šipy vystřelily vpřed a zabodly se dravci do těla.

Pták vydal hlasitý skřek a zřítíl se. S cáknutím dopadl do řeky.

"Nenechte jej uplavat," vykřikl Kerrick.

Shýbl se a opatrně položil hésotsan; než se však mohl narovnat, vrhli se oba lovci do řeky. Ortnar byl dobrý plavec a dostal se k mrtvému tělu dřív. Uchopil je za křídlo a přitáhl k sobě. Bylo však příliš velké, než aby je mohl vytáhnout sám a tak musel počkat na Herilaka. Oba se vynořili z vody v promočených kožšinách a vlekli za sebou obrovské ptačí tělo, aby je pustili do pobřežního písku.

"Podívejte se sem," ukázal Kerrick, "sem na nohu, na toho černého tvora."

Pták byl mrtvý, ale tvor na noze nikoli a jeho drápy se pevně svíraly kolem dravcovy nohy. Živočich neměl žádnou tvář, jen velké vypoulené oko. Herilak si sedl na bobek, aby si jej mohl lépe prohlédnout - ale záhy uskočil, neboť oko se otevřelo a pohlédlo na něj, aby se opět pomalu zavřelo. Sáhl po oštěpu, ale Kerrick jej zadržel.

"Na to bude dost času. Nejprve je musíme ukázat ostatním lovcům: oko, které nás pozoruje, i ptáka, který je nosí. Toto jsou zvířata, která říkají murgu, kde se nalézáme. Když je lovci jednou uvidí, už je příště poznají. Jakmile se nějaký takový pták objeví musí být zabít. Dokud murgu nebudou vědět, kde se nalézáme, nemohou na nás zaútočit."

"Máš pravdu, margale," řekl Herilak s úctou. "Ty jsi ten, kdo zná tyto tvory."

Herilak použil ten titul snadno a s jistotou. Pronesl jej tak přirozeně, že byl Kerrick náhle hrdý sám na sebe. Možná neumí lovit tak dobře jako oni a jeho šipy často minou cíl, ale ví mnoho o murgu a to oni nevědí. Pokud jej nemohli uznávat pro jeho lovecké dovednosti, stačí, že vyniká v něčem jiném. Sebrali ptáka a nesli jej do tábora.

Dravec sám byl pro samrad zázrakem; tak velkého ptáka dosud nikdo nespátřil. Roztáhli mu křídla a pak kroky změřili jejich délku. Lovci obdivovali přesné zásahy šípů; oba se zabodly do prsou. Děti se tlačily blíž a chtěly si na kořist sáhnout, ale dospělí je odehnali. Jedna z žen se sehnula a šťouchla do černého živočicha na ptákově noze - a pak zavřeštěla, neboť oko se otevřelo a zamžouralo na ni. Všichni hned chtěli vidět, co se děje a mačkali se co nejbliž.

Herilak se shýbl a vyříl oba šipy, vrátil jeden Ortnarovi a oba odešli stranou.

"A nyní nás nauč střílet se smrtící holí tak dobře, jako to umíme s lukem," vyzval Kerricka.

K večeru už oba lovci zacházeli s hésotsan stejně jistě jako Kerrick. Ortnar tvora nakrmil kouskem sušeného masa, jež vytáhl z vaku u pasu, a jemným třením jej přiměl zavřít tlamičku.

"Tím nikdy nedokážeme na lovu zabít jelena," posteskl si. "Špatně se s tím mívá a šipky daleko nedoletí."

"Jeleny můžeme dál zabíjet oštěpy a luky," namítl Herilak. "Toto potřebujeme na murgu při cestě na jih."

"Než však vyrazíme, chci, aby tu věc uměli používat všichni lovci," pronesl Kerrick. "Teprve pak můžeme na jih."

Umyli se v řece a záhy je již vůně připravovaného jídla přilákala zpět do tábora. Byla jasná noc a hvězdy nad mihotavými plameny zářily ostře a studeně. Merrith jim přinesla večeri, stejně jako alladjexu Frakenovi, sedícímu opodál. Stařec chodil od ohně k ohni, aby se každý mohl ptát na věci, jež znal jen on sám. Nyní si podezřívavě měřil Kerricka, který věděl věci Frakenovi neznámé. Herilak si jeho pohledu všiml a raději odvedl starcovu pozornost někam jinam.

"Měl jsem minulé noci sen, že jsem šel se svými druhy na lov mastodonta," vyprávěl Frakenovi. Alladjex přikývl a mlaskl nad douškem teplého čaje. "Jak je to možné?" pokračoval Herilak. "Lovil jsem mastodonty jen jednou v životě, a to jsem byl velmi mlád."

"Tentokrát jsi nelovil ty sám," vysvětlil stařec. "Ale tvůj tharm." Kolem ohně se rozhostilo ticho, jak všichni uctivě naslouchali. "Když zemřeme, tharm opustí tělo, ale může tak učinit i ve spánku. Tvůj tharm tě opustil a připojil se k lovcům, tak to bylo. Proto by také nikdo neměl budit lovce z hlubokého spánku, neboť jeho tharm může být daleko od něj, a je-li lovec probuzen, zemře, neboť nebude mít svůj tharm. Ten pak odejde navždy a již se nevrátí. A pokud byl lovec, který zemře, velmi silný a zdatný, jeho tharm se připojí k ostatním hvězdám."

Jeho hlas se ztišil a drsně skřípěl.

"Varujte se však lovce, který dělá jen potíže a vede nedobrý život, neboť i takoví lovci jsou. Když zemře takový lovec, jeho tharm zůstane nablízku a škodí ostatním. Ne tak tharm silného lovce. Ten stoupá vysoko, aby nám svítil. Tharm silného lovce se vrátí ve snech, aby pomáhal bývalým druhům a varoval je před nebezpečím."

Kerrick naslouchal, ale neřekl nic. Nyní si vzpomněl na podobné historky, které vyprávěl Ogatyr za jeho raného mládí. Vzpomínal, jak se na lůžku třásl strachy a nemohl spát, vyděšený, že se nablízku může pohybovat něčí tharm. A nyní - byly to prostě báchorky. Ylané by se smáli řečem o tharmech a hvězdách. Pro ně byla smrt prostě konec bytí a nebylo na ní nic tajemného. Věděli, že hvězdy jsou daleko, daleko od nich a jejich existence nemá na život zde na Zemi žádný vliv. Vzpomněl si, jak mu Zhekak vyprávěla o hvězdách, o tom, jak jsou horké, o studeném měsíci, o planetách velice podobných Zemi. Taková je realita a toto jsou jenom báje a zkazky. Když se však Kerrick rozhlédl po tvářích lovců,

nespatřil v nich nic než úctu a obdiv a usoudil, že není vhodná chvíle na to, aby se o svých zážitcích a názorech zmiňoval.

Když se Fraken zvedl a odkráčel k jinému ohni, šlo mnoho lidí za ním a jen pár lovců zůstalo u ohně, hrálo se a klábosilo. Ani jeden z nich nereagoval, když se objevila dívka, která nesla hrst peří, a připojila se k nim. Byla to Farlan, jak si Kerrick vzpomněl, starší dcera sammadara Kellimanse. Byla vysoká a statná a husté černé vlasy jí splývaly hluboko na záda. Kerrick pocítil cosi neidentifikovatelného, když se dívka protáhla kolem něj a přitom o něj tělem zavádila. Neklidně se zavrtěl. Farlan obešla oheň a usedla vedle Ortnara.

"To jsou pera z velkého ptáka, jehož jsi zabil," oznámila mu. Ortnar přikývl, aniž by dívce věnoval větší pozornost.

"Lze je přišít na tvůj oděv, aby všichni viděli, jak dobře vládneš lukem." Na okamžik zaváhala. "Mohla bych ti je tam přišít."

Ortnar o čemsi dlouze přemítal a pak zjevně souhlasil.

"Ukážu ti ten oděv." Vyšel do tmy a dívka jej následovala.

Lovci tornu nevěnovali pozornost - ale jeden z nich zvedl hlavu a náhodou zachytil Kerrickův pohled. Usmál se a zamrkal. Až ve chvíli, kdy pár zmizel z dohledu, začali si muži cosi šeptat a jeden z nich se dokonce nahlas rozesmál. Něco se dělo, něco důležitého. Kerrick si toho všiml, ale nikdo mu neřekl, co to vlastně bylo. Zůstal zticha, neboť se příliš styděl za svou hloupost a bál se zeptat.

Když se Kerrick vrátil do stanu, Ortnar tam nebyl a ráno se ukázalo, že zmizely i lovcovy věci.

"Kde je Ortnar?" zeptal se.

"Spí v jiném stanu." Víc Herilak neřekl a očividně ani říci nechtěl.

Kerrick začínal chápat, že v životě Tanu jsou, stejně jako v životě Yílané, věci, které se prostě dělají, aniž se o nich mluví. Ale on je Tanu a tak by je měl znát. Bude je muset zjistit, ale nevěděl jak. Snad na něco časem přijde.

Záhy však na Ortnarovo tajemné zmizení zapomněl, neboť všude kolem kypěl čilý ruch. Tábor se rušil.

Začala cesta na jih, do neznáma.

Na travnaté pláni

Kapitola 38

Ulfadan, který znal dobře tuto oblast, vedl zástup lesem, stále na jih. Šli až do chvíle, kdy stromy začaly řídnout a mezi nimi se otevřel výhled na travnaté pláň. Tehdy kázal sammadar zastavit a klusal zpět, aby podal zprávu Kerrickovi.

"Otevřená krajina před námi. Zastavili jsme, jak jsi nařídil, margale."

"Dobře," pokývl Kerrick. "Herilak a já jsme uvažovali, co dělat, až vyjdeme na otevřenou pláň, tváří v tvář murgu.

Pokud půjdeme dál jako vždycky, v jediném dlouhém zástupu, budeme kdykoli zranitelní z boků, kde nejsme nijak chráněni. V lese musí jít jeden mastodont za druhým, neboť by se jinak nevešli na úzkou stezku mezi stromy. Ale jestliže stromy zmizí, můžeme se pohybovat jinak. A takto jsme se tedy rozhodli."

Lovci se shlukli, aby lépe viděli, neboť Kerrick se sehnul a vyryl klackem do země kruh.

"Budeme se pohybovat takto," začal. "Mastodonti půjdou bok po boku, v houfu. Herilak s jednou skupinou lovců půjde před nimi, neboť je sacripex a povede nás ve všech bitvách s murgu, ke kterým dojde. Jenže útok může přijít i z boku, či dokonce ze zadu - musíme být tedy na stráži na všech stranách. Ty, Kellimansi, půjdeš s lovci z tvého sammadu nalevo, Ulfadan učiní totéž napravo. Já půjdu s dalšími muži vzadu. Všichni budeme vyzbrojeni smrtícími holemi, a stejně tak i oštěpy a luky. S lovci ze všech stran dokážeme ochránit sammadu ve středu skupiny ..."

Jeho výklad přerušil poplašný výkřik jednoho z chlapců, kteří neustále sledovali okolní les. Lovci se otočili a sáhli po zbraních. Mezi stromy se vynořil cizí lovec; zůstal nehybně stát a pozoroval je. Náležel k jednomu ze sammadů. z druhé strany hor, to mohli snadno určit podle kamaší z březové kůry, jež mu pokrývaly holeně a lýtka. Herilak vykročil vpřed, vstříc neznámému. Když přišel blíž, muž se shýbl a odložil oštěp na zem. Herilak učinil totéž a lovec na něj záhy zavolal. Herilak potřásl hlavou, obrátil se a hlásil ostatním: "Něco říká, ale rozumím jen málo."

"Newasfar s ním promluví," rozhodl Ulfadan. "Lovil na druhé straně hor a ví, jak se tam hovoří."

Newasfar odložil oštěp a šel si promluvit s cizincem, zatímco ostatní lovci napjatě přihlíželi. Po kratičké výměně Newasfar hlasitě sdělil, o čem je řeč.

"Je to sammadar zvaný Har-Havola. Říká, že jejich mastodonti zemřeli chladem zimy a že je museli sníst, aby se sami udrželi naživu. Nyní jim veškeré zásoby došly a oni zemřou, jakmile napadne sníh. Slyšel, že je zde mnoho jídla a žádá nás o nějaké."

"Ne," zareagoval Herilak okamžitě. Ostatní lovci souhlasně přikývli. Har-Havola nato ustoupil o krok, neboť toto slovo bylo jedním z mála, které znal. Rozhlédl se po kamenných tvářích, začal cosi vysvětlovat, ale pak si zřejmě uvědomil marnost svého počínání. Sehnul se, sebral oštěp a chystal se odejít - když zasáhl Kerrick.

"Počkej. Newasfare, řekni mu, ať neodchází. Zeptej se jej, kolik lovců je v jeho sammadu."

"Nemáme jídla nazbyt," nesouhlasil Herilak. "Musí odejít."

"Hovořím nyní jako margalus. Vyslechněte nyní, co vám řeknu." Herilak argument uznal a zmlkl. "Máme víc jídla, než dokážeme v této chvíli sníst. Naše úlovky, stejně jako maso, ukořistěné murgu. Až vyjdeme do travnatých plání, vstoupíme do dobrých lovišť, kde najdeme další jídlo. Budou tam však také murgu, proti nimž se musíme bránit. Až nás napadnou, pak čím více lovců budeme mít, tím budeme víc v bezpečí. Říkám vám tedy, nechte je, ať se k nám připojí, neboť jejich oštěpy se nám budou hodit."

Herilak si to celé promyslel a pak kývl na souhlas.

"Margalus říká pravdu. Budeme potřebovat mnoho lovců, protože někteří budou muset stát na stráži i v noci. Říkám

vám tedy i já - ať jdou s námi. Promluv s ním, Newasfare, pověz mu, kam máme namířeno a jaké nebezpečí tam hrozí. Pověz mu, že pokud budou jeho lovci za nás bojovat, pak bude mít jídlo celý sammad."

Poté, co Har-Havola vyslechl návrh, napřímil se a uhodil se do prsou. Nebylo zapotřebí překládat jeho odpověď. Tanu z druhé strany hor jsou velcí lovci a bojovníci. Půjdou s nimi.

Nato se obrátil ke stromům a zavolal jakýsi povel. Z houštiny se vynořil hlouček ustrašených žen, křečovitě svírajících děti. Lovci přišli záhy za nimi. Všichni byli vyhublí až na kost a když jim bylo nabídnuto jídlo, nezaváhali ani na okamžik. Jakmile dojedl i poslední z nich, dala se kolona opět do pohybu a pomalu opouštěla příkrov lesa.

Zatímco sammady sháněly mastodonty do houfu, Herilak si šel promluvit se sammadary.

"Když máme nyní více lovců, budeme i ve větším bezpečí. Kerrick se může připojit ke mně vpředu, neboť je margalus. Har-Havola půjde se svými muži vzadu, neboť tam bude méně nebezpečí a - jeho sammad nemá smrtící hole. Jakmile budou všichni lovci na svých místech, vyrazíme."

Travnatá pláň před nimi se táhla až za obzor v řadách nízkých terénních vln. Sem a tam na ní rostly háje, stromů, ale většina pláně byla pokryta jen trávou. Stádo jakýchsi zvířat, příliš vzdálené, než aby šlo přesně určit, o jaký druh jde, rychle pádilo směrem od nich a zakrátko zmizelo z dohledu. Jinak se nikde nic nepohnulo a plán na první pohled vyhlížela mírumilovně a klidně. Ulfadan však věděl své; prsty se dotkl obřího zubu na krku po každé, když se bedlivě rozhlédl kolem sebe. Všichni lovci teď pevně sevřeli zbraně, dobře si vědomi, že do těchto míst nepatří. Dokonce i mastodonti jako by vycítili napětí; troubili a pohazovali hlavami.

Zpočátku ti vzdálení tvorové vypadali jen jako několik tmavých teček; pomalu se sunuli z mělkého údolí směrem k nim. Pohybovali se však rychle a zakrátko už k Tanu dolehl i dusot jejich nohou, který neustále sílil. Mastodonti na Herilakův pokyn zastavili a lovci se urychleně přesunuli dopředu a vytvořili řadu, aby chránila sammady před neznámou hrozbou. Nyní už zvířata viděli docela jasně, neznámé bytosti s dlouhými krky a nohama. Vůdci stáda zakolísali, když spatřili Tanu, a pak se přehnali kolem, zvedající mohutný oblak prachu. A právě z toho prachu se vynořili murgu.

Bylo jich tam několik, velkých tvorů s nezřetelnými obrysy, kteří pronásledovali prchající stádo. Náhle se vynořili kousek od Tanu.

Nejbližší murgu spatřil mastodonty, hlasitě zaskřehotal, obrátil se a zaútočil.

Kerrick už měl zbraň připravenou a teď jen pátil, znovu a znovu, na obludného tvora. Útočník se vzepjal do vzduchu, zavřeštěl a padl do trávy před nimi. Byl tak blízko, že se Kerrickovi zdálo, že se vypoulené oko hněvivě dívá přímo na něj. Jak jed účinkoval stále víc, kopl obr nohou s mohutnými drápy, otevřel tlamu a mocně zařval. Lovce ovanul smrdutý dech umírajícího zvířete.

Mastodonti vřeštěli strachem, stavěli se na zadní a hrozili nohama rozdrtit sáně i všechny, kdo stáli nablízku. Několik lovců se je rozeběhlo uklidnit, zatímco zbytek stál, připraven čelit dalšímu útoku.

Nebezpečí však již pominulo. Stádo mizelo v dál, stále pronásledované mohutnými dravci. Kerrick učinil opatrný krok k zabitému tvorovi. Již se nehýbal a ležel jako hora mrtvého masa o velikosti mastodonta. Obří nestvůra, určená k tomu, aby zabíjela: zadní nohy dlouhé a svalnaté, čelisti plné špičatých zubů.

"Je jeho maso jedlé?" zeptal se jeden z lovců, obracuje se ke Kerrickovi.

"Nevím. Nikdy jsem ni podobného neviděl. Ale živí se masem a murgu jedli jen tvory, kteří pojídají trávu a listí."

"Půjdeme dál," nařídil Herilak. "Ani my je jíst nebudeme. Nechte tu obludu být."

Tanu jedli maso z masožravců, pouze když jim hrozila smrt hladem; chutnalo příliš ostře a odpudivě a rozhodně neodpovídalo tanujskému gustu. Jídla měli v tuto chvíli dost a nijak netoužili rozřezávat tohoto ohavného tvora. Pokračovali rychle v cestě; dokonce i mastodonti kouleli očima a ryčeli strachy, když míjeli mrtvé tělo. Tanu i mastodonti chtěli být co nejdříve pryč, co nejdál od té bestie.

Planina překypovala životem. Temní tvorové, dozajista nikoli ptáci, s hukotem prolétali vzduchem. V mělkém jezeře, jemuž se opatrně vyhnuli velkým obloukem, se převalovala obrovská těla. Menší murgu, kteří tu a tam vykouklí z vysoké trávy, před nimi prchali na všechny strany. Tanu zůstávali ve střehu, zbraně připravené v rukou, ale další útok již nepřišel. Den skončil, aniž došlo k něčemu pozoruhodnému. Stíny se již prodlužovaly, když se zastavili u bystřiny, aby napojili tažná zvířata. Herilak ukázal na nedaleký nízký pahorek, na jehož temeni se ježil hustý shluk: stromů:

"Támhle strávíme noc. Stromy nás ochrání a voda je nablízku."

Kerrick se podíval na houští, ale moc se mu nelíbilo. "Nevíme, co se v něm může skrývat," namítl. "Nebylo by lepší zůstat na pláni, kde už zdaleka uvidíme každé nebezpečí?"

"Víme už, že tato pláň je za dne plná murgu - ale nevíme, co se po ní pohybuje za noci. Ty stromy nás budou chránit."

"Pak se tedy musíme ujistit, že chrání jenom nás. Pošleme tam na průzkum pár dobrých lovců, ještě než padne tma."

Opatrně prohlédli lesík, ale v jeho stínu se neskrývalo nic nebezpečného. Malí murgu před nimi prchali do všech stran, s ocasý vysokou zdviženými. Hejno ptáků, kteří se tu sytili ovocem, odlétlo s hlučným pleskotem křídel a křikem. Jinak byl hájek prázdný. Bude se v něm dobře odpočívat.

Mastodonti byli zbaveni břemen; záhy se uklidnili a začali se popásat na zeleném listí.

Chlapci přinesli košíky, vymazané jilem, v nichž přechovávali oheň, a ostatní rychle stavěli stany. Jakmile padlo šero, po celém obvodu remízku se rozestavěly stráže, jež se měly střídát celou noc.

"Udělalí jsme vše, co se udělat dalo," usoudil Herilak. "První den jsme přežili."

"Možná přežijeme i noc," připustil Kerrick, ustaraně se rozhlížeje kolem. "Doufám, že jsme neudělali chybu, když jsme se utábořili tady."

"Příliš se trápíš nad věcmi, které nelze změnit. Rozhodnutí padlo. Není jiné cesty."

Herilak má pravdu, pomyslel si Kerrick, zbytečně si s tím lámu hlavu. Jenže Herilak býval již dřív sammadarem a sacripexem a ví, jak vést sammad. Pro mne je to zcela nové.

Jakmile pojedli, rychle usnul a tvrdě spal, dokud se Herilak nedotkl jeho ramene. Noc byla temná, ale hvězdy Lovce již zmizely ze západní oblohy a Mastodont je brzy bude následovat; zanedlouho musí svítat.

"Nic se k nám v noci nepřiblížilo," oznamoval Herilak, "přestože se kolem potulovala spousta zvířat. Snad se jim nelíbí náš pach."

Pod stromy se prokmitly temné obrysy lovců, jak noví strážníci nahrazovali staré. Kerrick stál na vrcholku návrší a díval se k temnému pruhu bystřiny, ještě temnějšímu než šero kolem.

"Spatřili jsme nějaká zvířata, jak zde pijí," připustil Herilak, "ale nemáme ani zdání, co byla zač."

"Dokud nás nechávají na pokoji, tak to nevadí." Tiše čekali, až se nebe na východě rozjasní prvním dotekem slunce.

"Den a noc uplynul a jsme stále živí," pronesl Herilak. "Říká se, že cesta, která dobře začne, dobře i skončí. Kéž by to byla pravda i tentokrát."

Období dešťů

Kapitola 39

Pomalů kráčeli dále na jih, celý den, ten následující i ten po něm. Lovci stále zachovávali opatrnost, za dne chránili sammany ze všech stran a za noci hlídali ležení, ale pochodovali už nyní jistěji a usínali bez obav. Plán by la plná života, ale většina jejich obyvatel byli býložravci, kteří se sammany a jejich mastodontům vyhýbali uctivým obloukem. Žily tu i smečky velkých dravců a mnoho z nich se na ně pokusilo zaútočit. Lovci zabili ty jedince, jež se přiblížili do bezprostřední vzdálenosti - a ostatní to viděli a neodvážili se své druhy následovat. Muži se radovali, ale bylo jim jasné, že bez ukořistěných zbraní by už byli dávno mrtví. Takto však pronikali hloub a hloub do jižních plání. Směr, kterým se ubírali, se vyhýbal bažinám podél řeky a mohutným tvorům, kteří v nich odpočívali. Vyhýbali se i hustému lesu, kdykoli to jen bylo možné, protože tam byli nuceni jít v zástupu, jenž se špatně bránil.

Přes nebezpečí, které tu hrozilo na každém kroku, se lovci těšili na každý nový den a večer klábosili kolem ohňů dlouho do noci o událostech dne uplynulého.

Pro ně byl svět kolem nezbytnou součástí života. Za normálních okolností znali v lese každé zvíře, každého ptáka ve stromoví, znali jejich zvyky a způsob, jak je lovit.

Jenže nyní objevili celý nový svět. Na počátku cesty překročili hranici a živočichové, které znali a celý život lovili, najednou zmizeli. Pouze někteří ptáci jim připadali známí a ryby v řekách nedoznaly žádných změn. Zbytek obyvatel plání však tvořili murgu, murgu tolika velikostí a tvarů, že již nebylo možné nazývat je všechny jedním jménem. Plazili se pod nohama a běhali trávou, malé ještěrky a hadi, zatímco v moři travin se popásali tvorové všech velikostí a barev.

Pokud průvod míjel pasoucí se stáda, lovci zdvojnásobili svou pozornost, neboť kolem stád se často potulovali dravci.

Jednou zahlédli hejno mrchožravých ptáků, velkých jako dravec Yılané, jak hodují na hnijící mřšině velkého, neznámého tvora. Vypadali odpudivě; měli tmavorudé peří a dlouhé ocasy. Když je lovci míjeli, hopkali na dlouhých nohách a hněvivě syčeli otevřenými zobáky s ostrými, pro trhání mřšiny jako stvořenými zuby.

Země zde byla tak bohatá a zvěř tak hojná, že by pod jejich šípky padala v hojných počtech, kdyby měli čas na lov. Také počasí se chovalo neuvěřitelně. V době, kdy se vydali na tuto dlouhou cestu, už začínalo ze stromů opadávat listí a v noci cítili první mrazivé spáry přicházející zimy. Ale nyní jako by se běh ročních období vracel nazpátek k teplému létu.

Ani v noci nebylo chladno, a ve dne si svlékali kožené oděvy a vyhřívali se holým tělem na slunci, jak to dělávali v létě. A potom jednoho dne dorazili na místo, kde se velká řeka, podle níž postupovali, spojovala s jinou, ještě mohutnější.

Ačkoli bylo teprve krátce po poledni, Herilak zastavil kolonu a požádal sammany a Kerricka, aby se k němu připojili.

"Zde je dobré místo k táboření. Táhle vede příkrá stezka dolů k řece, kde můžeme napájet mastodonty. Řeka nám také bude v noci krýt záda a pomůže nám hlídat. Pro zvířata je zde dobrá pastva a pro oheň dostatek dříví v lesích."

"Je ještě brzo," namítl Ulfadan. "Proč bychom tu měli zůstat?"

"To je právě důvod, proč jsem vás zavola. Když jsme se na tuto cestu vydali, rozhodli jsme se pouze, že půjdeme na jih. Nyní jsme tak již učinili. Nadešel tedy čas se rozhodnout, kde zbudujeme zimní tábor. Přemýšlejme."

"Dnes jsme minuli velké stádo murgu s kachními zobáky," nadhodil Kellimans. "Moc rád bych některého z nich ochutnal."

"I má ruka na oštěpu sebou nedočkavě trhá," pokývl Ulfadan. "Už mnoho dní jsme nelovili."

"Pak tedy říkám: zůstaňme prozatím zde." Herilak se rozhlédl kolem a lovci pokývli na souhlas.

"Stále myslím na murgu - jež - kráčí - jako - Tanu," ozval se Kerrick. "Nesmíme na ně zapomenout."

Ulfadan si odfrkl. "Neviděli jsme žádného z jejich velkých ptáků. Nevědí, že jsme -tady."

"Nikdy si nemůžeme být jistí, co vědí a co ne. Vystopovali a pobili Amahastův samman, aniž by měli velkého ptáka. At' jsme kdekoli, at' děláme cokoli, nesmíme na ně zapomínat."

"Jaký je tedy tvůj názor, margale?" zeptal se Herilak.

"Vy jste lovci. Pokud se vám toto místo líbí, zůstaneme zde. Ale musíme být neustále ve střehu a strážce musí ve dne v noci střežit řeku pro případ, že by murgu zaútočili. Vidíte, jak široká je zde řeka? Nedaleko odsud na jih jistě ústí do moře. Oceán a řeka poslouží murgu jako snadná cesta, jakmile se o nás dovědí."

"Margalus má pravdu," uznal Herilak. "Dokud tu budeme tábořit, hlídky budou na stráž."

Ulfadan si zachmuřeně prohlížel holý svah. "Vždycky jsme tábořili mezi stromy. Je to tu příliš otevřené."

Kerrick si vzpomněl na město Alpéasak, jež také leželo na řece, ale přesto bylo dobře chráněné.

"Poslyšte, jak to dělají murgu. Vypěstují si vysoké stromy a trnité keře, které chrání jejich tábor. Nemůžeme pěstovat stromy, ale můžeme nasekat větve trnitých keřů a naskládat je jako ochrannou hradbu. Malá zvířata se do tábora nedostanou - a ta, která budou tak velká, že trním proniknou, zabijeme."

"To jsme nikdy nedělali," zaprotestoval Kellimans.

"Nikdy jsme také nešli tak daleko na jih," zchladil jej Herilak. "Uděláme, jak nám margalus říká."

Přestože zde původně nechťeli setrvat více než jeden dva dny, uplynula jich celá řádka a stále se nechystali k odjezdu. Řeka se hemžila rybami a lov byl hojný jako nikdy předtím. Murgu s kachními zobáky byli tak početní, že Tanu mnohdy ani nedohlédli druhého kraje stáda. Byli velmi rychlí - ale také hloupí. Pokud se před nimi náhle objevila skupina lovců, uprchli. Na druhé straně ovšem čekali další lovci s připravenými luky a oštěpy. Nejenže byli tvorové rychlí a hloupí - ale měli také velmi chutné maso.

Lov byl hojný, pastva pro mastodonty vydatná, což znamenalo dobré místo na zimu pokud bylo možné toto teplé počasí nazývat zimou. Ročním obdobím však přesto zcela neutekli; dny se krátily a souhvězdí se na nočním nebi pravidelně měnila. Stěna z trní byla zesílena a protože nepadlo žádné jiné rozhodnutí, rozumělo se samo sebou, že u soutoku dvou řek zůstanou.

Ženy z toho měly stejnou radost jako lovci - dlouhá cesta byla únavná. Pořád jen jít, vybalovat, vařit, zase balit a pak zase jít, nic než práce a žádný čas na nic jiného. Nyní se vše změnilo k lepšímu: stany stály pevně na místě a věci se mohly konečně uložit do nich. Rostla tu spousta jedlých kořinek, které se daly vyrýt, a neznámé žlutohnědé hlízy, lahodně sladké, když se upekly ve žhavém popelu.

Stále bylo co dělat a o čem klábosit. Har-Havolův sammad se zpočátku držel stranou, protože jeho členové hovořili jiným jazykem a věděli, že jsou cizinci. Ženy všech sammadů se však často setkávaly při pátrání po potravě v okolí tábora, a po krátkém čase zjistily, že se mohou docela dobře porozumět, neboť ten druhý jazyk byl marbačtině v mnohém podobný. Děti se praly, dokud se nově přichozí nenaučily marbacky a záhy veškeré bariéry padly. Dokonce i svobodné mladé ženy měly radost, že je nyní na dosah tolik mladých lovců. Ještě nikdy nebylo zimní ležení tak velké. Tři celé sammady, které se shromáždily na jednom místě, učinily život rušným a zajímavým.

Dokonce i Armun našla klid a mír, když se ztratila v tak velkém množství žen. Strávila s Ulfadanovým sammadem dosud pouhé tři zimy, ale všechny pro ni znamenaly tragédii. V sammadu, který opustily, byl v zimě velký hlad, takový, že její matka, Shesil, byla příliš slabá, než aby první zimu v novém sammadu přežila. To znamenalo, že jakmile její otec odešel na lov, nezůstal nikdo, kdo by ji chránil. Chlapci se jí vysmívali a dívky nebyly o nic lepší. Musela mluvit jen opatrně a jen pokud to bylo nezbytné. Když se jednoho dne druhé zimy nevrátil Brond, její otec, z lovu, nebylo pro ni úniku. Pravda, byla silná a pracovitá, a tak ji Merrith, sammadarova žena, nechávala najíst u svého ohně, ale nijak se nesnažila ji chránit před neustálými útoky okolí. Když měla zlost, připojila se dokonce i ona k jejich hlasům, a pokřikovala na Armun "Zaječí tváří".

Armun tak vypadala od narození, tak jí to alespoň říkala matka. Shesil si to vždycky kladla za vinu, neboť jednou, v době velkého hladu, sama zabila a snědla zajíce - když přece každý ví, že ženy mají zakázáno lovit. Proto se její dcera tedy narodila s předními zuby zajíce, daleko od sebe, a s rozštěpeným rtem, jaký zajíci mívají. A ne jenže byl rozštěpený ret, ale i v kosti, která tvořila strop úst, zel otvor. Kvůli tomu otvoru jako malá pila špatně mléko, často se zakuckala a plakala. Když pak začala mluvit, vydávala jen velice směšné zvuky. Nebylo divu, že se jí ostatní děti smály. Smály se ještě dnes, ovšem jen pokud nebyly v jejím dosahu. Dnes již byla mladá žena, dlouhonohá a silná. A stále v sobě chovala onu zuřivost, která bývala za dětských let její jedinou obranou. Tenkrát, v jejich rodném sammadu, se jí i největší hoši odvážili vysmívat jen z dálky, neboť měla pohotové, rychlé pěsti a uměla se prát. Pozůstatky jejího hněvu byly zpravidla monokly pod očima a rozbité nosy a dokonce i ti nejhluupější brzy pochopili, že dráždit toho zaječího démona zblízka se nevyplácí.

A tak rostla, sama a bez přátel. Když chodila po táboře, držela si obvykle volný cíp oděvu přes dolní polovinu tváře. Občas za stejným účelem používala pramen dlouhých vlasů.

Dokud neotevřela ústa, ostatní ženy její přítomnost trpěly. Armun jim naslouchala, nahlížela jejich očima na mladé lovce, a těšila se z jejich vzrušeného štěbetání. Nejstarší z jejich skupiny byla Farlan, která tak rychle přišla za Ortnarem hned poté, co se k jejich sammadu připojil. Bývalo zvykem, že dívky chlapcům při letním setkání sammadů jen naznačily svůj zájem a to až poté, co se na vzájem trochu poznali. Ale vše se nyní mění, a Farlan byla první, kdo těch změn dokázal využít. Ostatní ženy sice zle kritizovaly její nestydatost, ale byla to Farlan, která již měla vlastní stan a lovce - a ne ony.

Armun na ostatní, nežárlila, jen na ně měla vztek. Zнала lesy a pláně lépe než kdokoli jiný; její matka ji učila dobře. Když jiné ženy naříkaly, jak je zem jalová, ona se z výprav za potravou vracela vždy s plným košíkem. Tvrdě pracovala, dobře vařila a dokázala všechny věci, které by ji před kterýmkoli mladým lovcem činily žádoucí. Přesto se však od nich držela stranou, neboť věděla, že by se jí jen smáli, stejně jako všichni ostatní - a při tom pomyšlení s ní lomcoval vztek. Jakmile zahlédli její tvář, smáli se; jakmile promluvila, smáli se. Zůstávala tedy zticha a z dohledu.

Alespoň se o to snažila. Jenže protože jí u Merrithina ohně, musí dělat to, co jí starší žena nařídí. Nosila dřevo a krájela maso, páčila si ruce, jak je obracela na žhavých uhlících. Merrith dbala, aby měli lovci, když se vrátí hladoví a unavení, vždy připravenou dobrou večeři. Armun však nijak nestála o to, aby se jí zase smáli, a tak, jakmile se muži sesedli kolem ohně, našla si vždycky nějakou práci jinde.

V těchto končinách nepadal sníh, ale v době, kdy měla zima vrcholit, přišly deště. Byly nepříjemné, ale nikoli studené, a rozhodně méně nepříjemné než zmrzlý les a hluboké sněhové závěje. Způsob lovu museli teď změnit, neboť velká stáda murgu s kachními zobáky zmizela kamsi do rozlehlých plání. V zalesněné vrchovině na východ však bylo murgu stále dost, a tak vyrazili lovci stále hlouběji a hlouběji do kopců. To se pochopitelně neobešlo bez nebezpečí.

Bylo již notně po setmění, když se muži toho dne vrátili. Dny byly nyní velice krátké, a tak to nikoho nepřekvapilo; někteří lovci při pronásledování kořisti dokonce zůstávali venku přes noc. Tentokrát se však něco stalo, neboť navracející se lovci hlasitě volali, sotva se dostali na doslech. Někteří muži, kteří zůstali v táboře, jim vyběhli naproti na pomoc. Když hlouček přišel blíž, všichni spatřili, že dva z lovců leží na nosítkách, zhotovených z kmínků a větví. V čele

šel Herilak s unavenou a zachmuřenou tváří.

"Lovili jsme běžce s velkýma nohama. Pod stromy se však skrýval marag s drápy. Zaútočil a než jsme jej stačili zabít, napáchal mnoho škod." První nosítka těžce dopadla na zem. "Ulfadan. Je mrtev."

Merrith při těch slovech zaječela a vyběhla k nim. Když odhrnula kožešiny, ležící přes Ulfadanův obličej, strašlivě zakvílela a začala si rvát vlasy.

Herilak se rozhlédl kolem dokola, až našel Frakena, a zavolal na něj.

"Potřebujeme tvé léčitelské umění. Marag napadl i Kerricka a zlomil mu kost v noze."

"Potřebuji silné rovné klacky a dlouhé řemeny. A tvou pomoc."

"Dojdu pro to dřevo." Herilak zvedl oči a všiml si opodál stojící Armun. "Sežeň nějakou měkkou kůži," nařídil.

"Rychle."

Když Kerricka zvedli z nosítek a položili na zem u ohně, zahryzl se do rtů, ale nedokázal potlačit zasténání; zlomené konce kosti jej řezaly do masa. Další palčivá vlna bolesti jím projela ve chvíli, kdy mu Fraken ohledal ránu.

"Podržiš ho za ramena, Herilaku, až za tu nohu za táhnu," nařídil alladjex, načež se sehnul, uchopil pevně Kerrickovu končetinu a zkušenými pohyby táhl a kroutil, až se zlomené konce dostaly k sobě. Strašlivá bolest smetla Kerricka do bezvědomí.

"A teď ty klacky, aby kosti zůstaly na svém místě," vysvětloval Fraken a přivazoval hůlky pruhy měkké kůže. Za chvíli byl hotov. "Odneste ho do stanu a přikryjte kožešinami, aby byl v teple. Ty, děvče, nám pomůžeš."

Kerrick se probрал k vědomí ostrým pulzujícím bodá ním v noze. Stále ještě bolela, i když ne tolik jako předtím. Zvedl se na loktech a v blikavém světle ohně spatřil dřevěné tyče, připevněné k zraněné končetině. Kůže zůstala neporušená; rána se bude dobře hojit. Za ním se v přítmí kdosi pohnul. "Kdo je tam?" zavolal.

"Armun," ozvalo se zdráhavě.

S povzdechem se zase položil na záda. "Dones mi vodu, Armun. Spoustu vody."

Vyběhla ven, temná postava, jež se ihned rozpustila v noční tmě. Armun? To jméno neznal. Ale na tom ne záleží. Noha

se trochu uklidnila a ostrá bolest přešla do tupé, podobné bodání bolavého zubu. V krku měl už tak sucho, že zakašlal.

Potřebuje vodu, dlouhý, hluboký doušek studené vody.

Nádherná skutečnost

Kapitola 40

Kerrick spal tvrdě až do svítání, kdy jej znovu probudila bolavá noha. Otočil hlavu a zjistil, že nablízku leží miska s vodou. Vystrčil ruku z hromady kožešin, popadl misku a pil až do dna. Zezadu přišla dívka a zvedla prázdnou nádobu. Nevěděl, kdo to je, neboť měla tvář zakrytou vlasy. Jak se jmenuje? Řekla mu to přece.

"Armun?"

"Ano. Chceš ještě vodu?"

"Vodu. A něco k jídlu."

Včera večer nejedl nic; neměl na to ani pomyšlení. Ale v tuto chvíli dostal hlad. Dívka odpěchala ven, obrácená k němu zády. Její tvář nezahlédl ani na chvíli a nemohl si ji tedy nikam zařadit. Ale měla milý hlas. Ten způsob, jakým mluvila, trochu nosový, mu připadal známý. Jak ho ta noha bolí, když se chce uložit trochu pohodlněji! Známy? Proč? A odkud? Chvilí mu to vrtalo hlavou, až si uvědomil, že je to jeden ze zvuků, který se používá v Yílané. Armun. Vyslovil to nahlas, stejně nosově, a pak si to sám pro sebe opakoval. Tak dlouho už nemluvil Yílané - když to však nyní učinil, zavalil jej proud vzpomínek na Alpéasak.

Dívka se vrátila s vodou a proutěným podnosem, na němž ležel kus uzeného masa, a shýbla se, aby obojí postavila před něj. S oběma rukama plnými si nemohla zakrýt tvář a Kerrick toho využil, aby se na ni po díval. Setkali se pohledem a dívka se okamžitě odvrátila a se zaťatými pěstmi čekala na posměšný smích, který však nepřišel. Tomu Armun nerozuměla. Udiveně sledovala, jak hladově žvýká maso. Kdyby jí však někdo řekl, na co mladík myslí, nevěřila by tomu.

Ne, říkal si Kerrick, dosud jsem ji tu neviděl. Jak je to možné? Určitě bych si ji byl zapamatoval. Jestlipak ví, jak zní její hlas? Radši bych jí to neměl říkat - jenom by se rozzuřila, že ji přirovnávám k maragovi. Jenže její hlas opravdu trochu zní jako hlas Yílané. Nejen to, i ústa má v určitém směru taková. Snad je to tím rozděleným rtem. Ta tvář je mu povědomá. Inlénu měla trochu podobnou, ačkoli samozřejmě širší a tučnější.

Armun seděla za Kerrickem a také přemítala. Bolest, která trápi toho lovce, musí být jistě strašlivá, jinak by se už dávno smál nebo by se jí vyptával na její tvář. Chlapci byli vždycky zvědaví a nikdy jí nedali pokoj. Jednou se jich na ni pět vrhlo, když se toulala sama mezi stromy. Prala se s nimi a kopala, ale přemohli ji a položili na zem, a dloubali ji do rtu a do nosu, až měla v očích slzy. Necítila bolest, jen velkou potupu a hanbu. Tak se lišila od ostatních dívek. Dokonce jí ani nevyhrnuli šaty, aby ji mohli okukovat, jak to činili ostatním dívkám, když je přistihli o samotě. Jen jí šťouchali do obličeje. Nebyla pro ně víc než směšné zvíře. Zatoulala se v hořkých vzpomínkách tak daleko, že si všimla až po hodně chvíli, že se Kerrick překulil na bok a prohlížel si ji. Rychle si zakryla tvář vlasy.

"Tak proto jsem tě nepoznal," prohlásil spokojeně. "Pořád si zakrýváš obličej vlasy, teď jsem tě viděl."

Napjala se a očekávala smích. Namísto toho hekl, jak se namáhavě posadil a přitáhl si kožešiny těsněji k tělu, neboť ráno bylo mlhavé a vlhké.

"Ty jsi Ulfadanova dcera? Viděl jsem tě u jeho ohně."

"Ne. Můj otec a matka jsou mrtví. Merrith mi dovolila, abych jí pomáhala."

"Ten marag dopadl na Ulfadana a srazil jej na zem. Vrazili jsme do něj oštěpy, ale bylo již pozdě. Ulfadan měl zlomený

krk. Byl to velký marag. Jediným máchnutím ocasu mi zlomil nohu. Měli jsme si s sebou vzít víc smrtících holí. Ty jediné dokázaly toho ohavného tvora zastavit."

Nebyla to jeho vina. Koneckonců to on sám vydal při kaz, aby každá skupina, která jde na lov, měla s sebou lovce se smrtící holí, jenž měl podobným situacím zabránit. Mezi stromy je však jedna taková zbraň málo. Od nynějška budou muset nést alespoň dva hěsotsan.

Ale v okamžiku, kdy se přiblížila Armun, všechny úvahy o lovení a murgu zmizely jako mávnutím proutku. Jak se sehnula pro prázdnou misku, přejela mu vlasy přes tvář a on ucítil sladkou vůni ženy. Nikdy se dosud k žádné dívce nedostal tak blízko a vzrušení jej docela přemohlo. Záhy se vynořila vzpomínka, o kterou nijak nestál: Vainté nad ním, tlak jejího těla. Zahnal tu hnusnou vzpomínku a s ní i všechny ostatní.

Nezahnal ji však nadlouho; vrátila se, svůdná a dráždivá, neboť to, co tenkrát zažil, bylo až příliš podobné nynějším pocitům, nynějšímu vzrušení. Když se Armun znovu shýbla, aby sebrala podnos, položil jí dlaň na obnaženou paži. Byla teplá, ne studená. Měkká. Chvějící se Armun se zarazila. Dlaň na předloktí ji téměř pálila a ona nevěděla, co dělat. Pudově obrátila hlavu k němu a zblízka se mu podívala do očí. Nezasmál se, ani se neodvrátil. Záhy nato se zvenku ozvaly hlasy a porušily panující ticho.

"Jak je Kerrickovi?" To byl Herilakův hlas.

"Právě se na něj jdu podívat," odpovídal Fraken.

Podivný okamžik skončil. Kerrick stáhl ruku a Armun odběhla s podnosem pryč. Záhy se do stanu protlačil Fraken a jeho staré oči chvíli mžouraly do přitní. Za ním se vynořil Herilak. Fraken zatahal za kožené pásky, poutající Kerrickovu nohu k dřevěné dlazi, a spokojeně přikývl.

"Všechno je, jak má být. Noha se hojí dobře. Jestli tě řezou ty řemeny, podlož si je suchou trávou. Já teď půjdu opěvovat Ulfadana."

Kerrick zatoužil, aby mohl být u toho, až stařec začne zpívat. Čím více lovců se k písni připojí, tím šťastnější bude Ulfadanův tharm. Až opěvování skončí, zabalí jeho tělo do měkké kůže a přivážou je vysoko do větví stromů, aby vyschlo ve větru. Jakmile tharm odejde, na těle již nezáleží. Přesto by nebylo správné zanechat je na pospas mrchožroutům.

"Šel bych s tebou," řekl tedy aspoň Kerrick.

"To se rozumí," odpověděl Herilak. "Ale nebylo by dobré namáhat nohu, dokud je ještě slabá."

Jakmile odešli, Armun ze zadního kouta stanu popošla pár kroků k němu, ale pak zůstala váhavě stát. Kerrick se k ní obrátil a dívka rychle sáhla po vlasech - ale očekávaný smích se neozval a její ruka váhavě klesla. Neptala se ho, proč se chová tak nezvykle. Přesto se cítila trochu nesvá; nebyla zvyklá na cizí upřený pohledy.

"Poslouchala jsem, když jsi mluvil o svém zajetí mezi murgu," řekla spěšně, pokoušejíc se zakrýt zmatek. "Nebál ses, když jsi tam byl tak sám?"

"Zda jsem se nebál? Zpočátku asi ano. Nebyl jsem však sám; spolu se mnou murgu zajali i jednu dívku, nevím už, jak se jmenovala. Ale tu zabili." Ta vzpomínka byla jasná a zřetelná a pokaždé jej rozrušila. "Ano, bál jsem se, moc jsem se bál. Měl jsem mlčet, ale namísto toho jsem promluvil s murgu. Kdybych byl nepromluvil na maraga, který mne držel, zemřel bych také. Hrozila mi smrt a bál jsem se toho. Ale měl jsem mlčet."

"Proč jsi měl mlčet, když ti slova zachránila život?"

Proč vlastně? Tehdy nebyl lovec, jenž má být statečný i tvář v tvář smrti. Byl jenom dítě a jediný, kdo přežil zkázu celého sammadu. Proč by nemohl promluvit? Není za co se stydět. Zachránil si tím život, a tak se mohl dostat až sem, sem k Armun, která jej chápe.

"Neměl jsem k tomu důvod, vlastně vůbec žádný," usmál se na ni. "Mám dojem, že právě v té chvíli jsem se přestal bát. Jakmile se se mnou dorozuměli, chtěli mne živého. Občas mne dokonce potřebovali."

"Myslím, že jsi byl tenkrát statečný jako lovec, i když jsi byl jenom dítě."

Ta slova jej odzbrojila, ačkoli nechápal proč. Z nějakého neznámého důvodu se mu do očí draly slzy a on se musel odvrátit. Slzy, dnes, když je dospělým lovcem? Na víc bez jakéhokoli důvodu? Možná má dobrý důvod, možná jsou to slzy, jež měl prolít jako malý chlapec, opuštěný mezi murgu. Dobrá, ale to už je dávno, dnes není malý, ani chlapec. Obrátil se opět k Armun, bezmyšlenkovitě natáhl paži a vzal ji za ruku. Neucukla.

Kerrick byl zcela zmaten silnými a neznámými pocity, jež to v něm vyvolalo. Nevěděl, co to znamená; něco podobného zažil jen tenkrát, když se jej zmocnila Vainté. Ale v této chvíli nechtěl myslet na Vainté ani na žádnou jinou Yılané. Aniž si to uvědomil, sevřel nataženou ruku a drtil Armun dlaň, ale dívka se nepokusila ji vysvobodit. Zalilo jej teplo, jako kdyby se octl v paprscích neviditelného slunce. Dělo se s ním cosi důležitého, třebaže netušil, co to může být.

Ne tak Armun. Ta věděla. Často naslouchala vyprávění mladých dívek i rozhovorům starších žen, které již měly děti, co se dělo, když se v noci octly ve stanu o samotě s lovcem. Věděla, co se děje nyní a vívala to, otevírala se událostem, které přicházely. O to víc, že nikdy neočekávala od života příliš. Kéž by tak byla noc a všichni kolem spali! Ženy tak přesně, detailně popisovaly, k čemu u nich - dochází. Ale je den, ne noc. A přece, je tu takové ticho. on leží tak blízko. Když jemně zatáhla za ruku, Kerrick ji pustil a ona se zvedla a vstala.

Vystrčila hlavu ze stanu a rozhlédla se. Nikdo v dohledu nebyl; dokonce i děti kamsi odběhly. Co to má znamenat? Opěvování, co jiného. Uvědomila si to a rozechvěla se. Ulfadan byl sammadarem. Všichni jej šli opěvovat, celý sammad, do posledního. Zůstala tu s Kerrickem docela sama.

Pečlivými, jistými pohyby se vrátila do stanu a pevně zapnula dosud otevřený cíp.

Neméně jistě rozevázala tkanice svého oděvu a poklekla, rozhrnujíc kožešiny na podlaze, aby se vnořila do teplé tmy pod nimi.

Její tělo se nad ním rýsovalo v matných obrysech. Nemohl se, s ohledem na nohu, téměř ani pohnout. Ale ani se pohnout nechtěl a brzy na nohu zapomněl docela. Měla tak měkké a nečekaně teplé tělo, a na tváři jej zalechtaly dlouhé

vlasý. Když jí vzal do náruče, ucítil její teplo po celém těle. Vzpomínky na cizí studenou kůži odplouly kamsi pryč. Byla blízko něho, čím dál blíž. Neměla žádná tvrdá žebra, jen teplé maso, měkké, kulaté a pevné zároveň, jež se mu nyní tisklo k hrudi a zaplavovalo jej nepředstavitelně slastným pocitem. Jeho ruce se napjaly a přitiskly ji k němu a její rty mu šeptaly do ucha zvuky, v nichž nebyla slova.

Vycházející slunce venku zatím prozářilo opar a rozptýlilo jej, aby tak zbavilo vzduch ranního chladu.

Uvnitř stanu, pod vrstvou teplých kožešin, zatím horko propletených těl rozpustilo vzpomínky na jiné tělo, studené a drsné. Odhodil ty vzpomínky na život, který žil jinak a jinde, a na jejich místo vpustil nádhernou skutečnost - skutečnost, jež byla mnohem lepší.

entapsosop
otoshker
hespeleiaa

Všechny formy života lze změnit, neboť
DNA je nekonečná a věčná.

Učení Ugunenapsy

Kapitola 41

Alpéasak kypěl životem, hemžil se a vřel od prvních ranních paprsků až do soumraku. Kde dříve po širokých, stromy lemovaných ulicích proběhlo sem tam pár fargi, kráčely dnes zástupy Yílané, vznášela se nosítka hodnostářů, klopýtaly hloučky fargi obtížených těžkým nákladem a občas propochodoval houf dobře hlídaných samců, ztichlých a vyvedených z míry tou neustávající vřavou. Přístav byl podstatně rozšířen, a přece nestačil pojmut všechny nově přichozí, takže v řece před ním se stále černalo ně kolik mohutných těl uruketo, čekajících, až na ně přijde řada a oni budou moci vyložit u mola svůj náklad. Jak mile přistáli, vtrhla na ně záplava fargi; odnášely náklad a mezi nimi se prodírali cestující, kteří dychtili po dlouhém putování opět stanout na pevné zemi.

Vainté shlížela na všechn ten ruch a hrdost nad dobře vykonaným dílem jí zářila z každé linie vznešeného těla. Její město, její práce, její ambice, to vše se nyní naplnilo. Inegban se stal konečně Alpéasakem. Mládí a syrovost Alpéasaku nyní zjemnil věk a prastará moudrost mateřského města. Toto spojení vytvořilo novou kvalitu, jež se zdála být daleko lepší než kterákoli z výchozích složek. Byl to nově zrozený svět, vejce času, jež se právě vylíhlo, v němž bylo možné vše a jehož budoucnost se rýsovala v zářivých barvách.

Na slunné budoucnosti ležel jen jediný stín, ale Vainté na něj v tuto chvíli nemyslela. O ten se postará později. V tuto chvíli nechtěla víc, než se jen hrát na výsluní své vlastní radosti a štěstí, odpočívat na plážích svého úspěchu. Její palce se zaryly do větve, tvořící zábradlí balkónku, a ve svém opojení ani nevnímala, že přešlapuje z nohy na nohu v soukromém triumfálním pochodu.

Z velké dáli se ozval jakýsi hlas a Vainté se neochotně otočila, aby spatřila Malsas. Přicházela k ní na plošinu nad městem. Vainté však měla tak velkou radost, že byla ochotna se o ni rozdělit.

"Podívej, Eistaa," pronesla Vainté hrdě. "Je dokonáno. Zima již nepříjde do Inegban, namísto toho Inegban dorazil do zdejšího léta, které nikdy nekončí, tak teplého a blahodárného, jaká kdysi bývala léta v srdci Entoban. Naše město bude ode dneška růst a vzkvétat - navždy."

"Správně jsi to řekla, Vainté. Dokud jsme byli každý jinde, naše srdce netloukla v jednom taktu, a naše dvě města žila každé zvlášť a po svém. Nyní jsme jedno. Cítím, stejně jako ty, že naše síla je bez hranic a že dokážeme cokoli. A také to tak uděláme. Nerozmyslíš si tu výpravu? Mohla bys místo toho sedět po mém boku a pracovat ruku v ruce se mnou. Stallan jistě dokáže vést fargi sama a vymazat kletbu ustuzou ze severních zemí."

"Snad to dokáže, ano. Já ale vím, že to mohu udělat sama. Chci to udělat a také to udělám." Vainté rychle přejela palcem mezi očima, odshora dolů. "Jsem jakoby rozdělena vedví. Dnes, kdy jsem se již uzdravila, už nenávist, která mne dřív spalovala, trochu zeslábla - ale odhodlání zůstává pevné jako skála. Stále v sobě cítím malý, ale tvrdý kámen nenávisti a odhodlání. Stallan možná dokáže rozdrtit ustuzou. Ale musím to učinit já, pokud chci rozbít onen kámen uvnitř těla. Až všichni zemřou, až země tvor, jehož jsem pozvedla a vychovala, teprve pak se ten kámen rozpustí a zmizí. Potom zase budu jedna bytost a budu moci sedět po tvém boku, jak mne o to žádáš."

Malsas naznačila zdráhavý souhlas. "Potřebuji tvou spolupráci, ale ne spolupráci Vainté, zmítanou takovými city. Rozdrť tedy ustuzou a s nimi i kámen ve svém nitru. Alpéasak má stále před sebou celou věčnost času, počká tedy na tebe."

Vainté vyjádřila díky a radost. "Nyní shromáždíme společné síly a jakmile se počasí na severu oteplí, vyrazíme k úderu. Chlad, který náš přiměl se přestěhovat do Alpéasaku je nutí jít víc a víc na jih, a tím se stává naším spojencem. Ustuzou nyní musejí lovit tam, kde je máme na dosah. Již nyní jsou sledováni a až přijde čas zemřou. Smeteme je a pak vyrazíme na sever, abychom rozdrtili i ostatní, a tak to budeme dělat znovu a znovu, dokud nezničíme i poslední jejich smečku."

"Nepoužijete člunů? Hodláš místo toho udeřit po souši?"

"Na vodě nás očekávají. Nevědí však, že máme nyní uruktop a také nějakého toho tarakast. To Vanalpé si vzpomněla na tyto tvory a navštívila Mesekei, vzdálené město v Entoban hluboko ve vnitrozemí, kde jsou taková zvířata užívána.

Pověděla tamějším obyvatelům, co potřebujeme, a dostala od nich nejsilnější a nejodolnější plemeno, které měli. Uruktop dospívají za necelý rok. První mláďata už dorostla, jsou silná a připravená k použití. Tarakast jsou větší, dospívají později, takže máme jen několik nedospělých exemplářů, ale i ti nám mohou hodně pomoci. Až nyní zaútočíme, udeříme po souši. Ustuzou, které ode mne uprchlo, je nyní vede, a setrvává u oné skupiny, jež se dostala hluboko na jih. Viděla jsem ty tvory na obrázcích. Zemře jako první. Jakmile bude po něm, ostatní už nám nedají velkou práci."

Vainté dlouho plánovala pomstu, vidíc před sebou jen krutou smrt pro toho, jehož tak nenáviděla. Jak potměněly její myšlenky, učinila totéž i obloha, neboť slunce zakryl velký mrak. Na obě Yilané dopadl stín, ale ještě temnější stín zároveň zasáhl jejich mysl - obava, která je trápila víc než ustuzou. Vždycky tomu tak bylo, neboť život, tak jako den, začíná jasným rozbřesku a končí temnotou soumraku. A v tomto městě plném světla stále existoval temný mrak, který zatemnil jejich myšlenky pokaždé, když spatřili známý výjev.

Dole pod nimi se pomalu pohybovala řada Yilané, uvázaných v pase pouty jedna k druhé. První v řadě se rozhlédla kolem a na okamžik zvedla hlavu vzhůru, aby její pohled neznámo proč přitáhly právě dvě postavy na plošině. Vzdálenost mezi nimi nebyla tak velká, a první Yilané v řadě zřejmě rozeznala Vainté. Zvedla ruku v krátkém a vřelém pozdravu, jakým zdraví jedna efenselé druhou, a pokračovala v cestě.

"Je z mé vlastní efenburu," pronesla Vainté hořce. "To je břemeno, které s sebou budu nosit navěky."

"Není to tvá chyba," chlácholila ji Malsas. "I v mé efenburu jsou Dcery smrti. Je to choroba, která požírá všechny."

"Možná, že tu nemoc půjde vyléčit. Neodvážím se o tom mluvit - možná nás někdo poslouchá. Ale tolik říci mohu: je určitá naděje."

"Jsi pro mne ve všem první," řekla Malsas a její pohyby naznačil, že to myslí upřímně. "Udělej to, zbav nás té choroby, a pozvednu tě nade všechny ostatní."

* * *

Enge na sebe nechtěla svou efenselé upozornit; gesto, jež učinila, provedla podvědomě, a svou chybu si uvědomila hned vzápětí. Vainté by z něj neměla radost ani jindy, ale v přítomnosti Eistaa jej mohla považovat za urážku. Tak to Enge rozhodně nemyslela. Byla to chyba, ale ne záměrná.

Rada se zastavila před zavřenou bránou a čekala, až se brána otevře a propustí je. Propustí je do vězení, ale pro ně to vězení znamenalo svobodu. Zde zase mohly být samy sebou, zde jim nikdo nebránil, aby věřily v pravdu, a co důležitější - aby tu pravdu říkaly nahlas.

Jakmile se Enge octla pohromadě s ostatními Dcerami života, necítila se již vázána příkazem, že nesmí o své víře hovořit s žádnou jinou Yilané - neboť zde tuto víru sdíleli všichni. Když do Alpéasaku dorazil Inegban, přivezl s sebou i nevídané břímě vyznavačů jejich víry. Bylo jich náhle tolik, že tento vyhrazený prostor musel být rozšířen, obehnán zdí a strážěn tak, aby se intelektuální jed jejich názorů nerozšířil do společnosti. O čem spolu hovořili za těmito zdmi mezi sebou, to vládce venku nezajímalo. Alespoň dokud jejich zrádné myšlenky zůstávaly uzavřeny za hradbou ostrých trnů.

K Enge pospíchala efenaté, a její štíhlé tělo jen vibrovalo tou novinou. "Je tu Peleiné," sdělovala. "Hovoří s námi a odpovídá na naše otázky."

"Přijdu za vámi," přitakala Enge a jen stěží dokázala nehybností skrýt své znepokojení. Ugunenapsino učení jí bylo vždycky jasné - paprsek jasného světla, svítícího do temné džungle obav. Ale její učení chápali jiní Yilané různě a tak vznikaly různé interpretace, o nichž se vedly četné diskuse. To bylo správné, neboť Ugunenapsa je učila, že neexistuje jen moc života a smrti, ale také moc svobodného myšlení, které dokáže porozumět všemu. Přestože Enge s touto svobodou souhlasila, některé interpretace Ugunenapsiných slov jí nepřipadaly příliš správné, a za nejméně správné považovala názory Peleiné.

Peleiné stála na obnažených kořenech velkého stromu, aby jí mohli rozumět všichni, kdo se shlukli kolem. Enge se zastavila za zády davu a stejně jako ostatní se usadila na ocas, aby naslouchala. Peleiné hovořila oním novým způsobem, jenž se stal v poslední době populární: sdělovala jim vše, co chtěla sdělit, pomocí otázek a odpovědí.

"Ugunenapso, zeptala se jí ona fargi, ještě mokrá od mořské vody, Ugunenapso, čím se liším od oliheň, plovoucí v moři? A Ugunenapsa odpověděla: Rozdíl je v tom, má dcero, že ty dokážeš poznat i smrt, kdežto oliheň zná jenom život. Ale když poznám smrt, jak mohu potom poznávat život? Odpověď, již jí dala Ugunenapsa, je tak jasná, že kdyby ji někdo vyslovil v době, kdy byl čas pouhé vejce, zněla by jasně ještě dnes, i zítra a ve dni, který přijde po něm. Její odpověď je to, co nám stále dodává sílu, neboť jestliže chápeme smrt, chápeme i ohraničení života, a tak žijeme, kde ostatní umírají. Toto je síla naší víry, toto je víra, jež je naší silou.

A potom se fargi, mokrá ještě z moře, zeptala ve své prostoduchosti: A co když oliheň sním, nepřinesu jí smrt? A bylo jí řečeno: Ne, naopak, oliheň ti svým masem přinese život, a jelikož neví nic o smrti, nemůže zemřít."

Na ta slova se mezi posluchači ozval souhlasný šum. Dokonce i samotnou Enge zasáhla průzračnost a krása těchto myšlenek a na okamžik zapomněla na výhrady, jež měla k řečníkovi. Z naslouchajícího davu pozvedla hlas jedna Yilané, dychtivá dalšího poznání.

"Moudrá Peleiné, a co když je oliheň tak velká, že ohrožuje ona tebe, a má chuť tak ohavnou, že ji nelze pozřít? Co uděláš pak? Zůstaneš stát a necháš se pozřít, nebo ji zabiješ, přestože víš, že ji nemůžeš sníst?"

Peleiné uznala složitost předneseného problému. "Abychom našly odpověď, musíme zvláště pečlivě studovat Ugunenapsiny myšlenky. Ugunenapsa hovořila o věci v nás, věci, již nelze spatřit pouhým okem, věci, která nám umožňuje mluvit a odlišuje nás od zvířat. Je prospěšné zachovat tu neviditelnou věc, a to i za cenu, že zabijete oliheň. Jsme Dcery života a musíme chránit život."

"A co kdyby oliheň mluvila, co potom?" zvolal kdosi, a protože všem byla otázka velice blízká, zmlkli a pozorně naslouchali. Jakmile Peleiné otevřela ústa, zavládlo hrobové ticho.

"Ugunenapsa na tuto otázku neměla odpověď, neboť nikdy nespátřila mluvící oliheň. Neslyšela ani o mluvících ustuzou. Musíme tedy pátrat v Ugunenapsiných slovech po poselství, jež jimi chtěla sdělit. Znamená samotná řeč také to, že si hovořící tvor uvědomuje život i smrt? Nebo mohou ustuzou mluvit a přitom nic nevědět o smrti? Pokud je tomu takto, pak můžeme zabíjet ustuzou, abychom zachránili vlastní životy, neboť jsme si vědomi rozdílu mezi nimi a námi, zatímco oni možná nikoli. Toto je rozhodnutí, jež je nutno učinit."

"Jenže my se nemůžeme rozhodnout," zvolala nanejvýš rozhořčeně Enge. "Nemůžeme se rozhodnout, dokud se to nedozvíme, dokud nebudeme mít jistotu, že neporušíme vše, co nás Ugunenapsa učila."

Peleiné se k ní obrátila a dala najevo souhlas, ale i určité výhrady. "Enge mluví pravdu, ale vnáší do diskuse problém. Musíme vzít v úvahu, že není jisté, zda ustuzou znají život i smrt. Naproti tomu my známe obojí, tolik je jisté. Na jedné straně pochybnost, na druhé jistota. A protože je život věc, které si ceníme nejvíc, prohlašuji, že se musíme držet jistoty a zamítnout pochybnost. Není jiné cesty."

Následovaly další otázky, ale Enge je neslyšela - nechtěla je slyšet. Nemohla se zbavit hluboko zakořeněného dojmu, že se Peleiné mylí - ale nevěděla v čem, a nemohla tedy svůj názor jasně formulovat. Musí o tom přemýšlet. Vyhledala klidné místo v ústraní a soustředila se na onen jediný problém.

Ponořila se do svých myšlenek tak hluboko, že ani nezaznamenala strážce, jež přišly vybrat několik Dcer na nějakou práci. Neslyšela ani úzkostlivé výkřiky, když strážce vybraly jejich učitelku, Peleiné, jako by nebyla víc než ostatní. Pracovní skupina byla vybrána, spoutána a odvedena.

Její členové však nebyli připoutáni jeden k druhému, jak bylo obvyklé, ale rozdělení do několika skupinek a rozeslání na různé práce. Nikdo z nich si nevšiml, že nakonec na místě zůstala stát samotná Peleiné. Poté se objevila vysoce postavená Yilané, jež odeslala i strážce a odvedla Peleiné dlouhou cestou přes celé město až k jednomu dveřím, jež se před ní otevřely. Peleiné nešťastně vstoupila, protože k něčemu podobnému nedocházelo poprvé a ona si nebyla jista, zda činí to, co je správné. Jenže dokud se nerozhodne, co je správné a co není, nemůže protestovat, nemůže odmítnout do těchto dveří vstoupit. V místnosti seděla jediná Yilané.

"Nyní si promluvíme," vyzvala ji Vainté.

Peleiné stála se svěšenou hlavou a nervózně sledovala své palce, jež se splétaly a zase rozplétaly. "Cítím, že co dělám, je špatné," řekla konečně. "Neměla by sem chodit. Neměla bych s tebou hovořit."

"Pro takové pocity není důvod. Nechci víc, než vyslechnout, co mi řekneš. Není snad povinností Dcery života hovořit s ostatními o své víře, přinášet osvětlení i jim?"

"To je. Jsi tedy osvětlená, Vainté? Nazýváš mne Dcerou života a ne Dcerou smrti, neboť věříš, čemu věřím i já?"

"Ještě ne. Musíš mi říct více, musíš přednést více přesvědčivých argumentů, než se k vám připojím."

Peleiné se napřímila a z každého pohybu jí sálalo podezření. "Pak tedy nevěříš tomu, co my - co tedy ode mne chceš? Vidiš mne jako zdroj rozbrojů v řadách Dcer života? Občas mám ze sebe podobný dojem i já a potom přemítám, kam mne až zavádí pečlivá analýza našeho učení."

"Zavádí tě k pravdě. Přesvědčuje tě, že ustuzou, která nás zabíjejí, nezasluhují nic jiného na oplátku. Právo je na naší straně. Bráníme naše pláze, zabíjíme tvory, kteří ohrožují naši existenci. Nežádám tě, abys změnila svou víru. Žádám tě jen, abys nám pomohla v této spravedlivé válce. Pokud mne vyslyšíš, pak z tvých činů poplyne velký užitek pro nás pro všechny. Naše město bude zachráněno. Eistaa vám potom sejme pouta a vy zase budete plnoprávními občany. Vaše víra pak bude uznána za legitimní, neboť neohrožuje existenci Alpéasaku. Pak se staneš skutečným vůdcem Dcer života, aniž by ses odchýlila od učení Ugunenapsy."

Peleiné naznačila zmatek a nejistotu. "Přesto mám pochyby. Jestliže ustuzou hovoří, pak si mohou být vědomi existence smrti a tedy i významu života. Pokud je tomu tak, pak se nemohu podílet na jejich vyhlazení."

Vainté došla k ní, tak blízko, že se jejich ruce téměř dotýkaly, a promluvila jemně a s pochopením. "Jsou to zvířata.

Jeden z nich se naučil mluvit, stejně jako člu se naučí poslouchat povely. Jeden jediný z nich. A ten, jehož jsme učili hovořit jako Yilané, nyní Yilané zabíjí. Jsou zhoubou, která by nás mohla zničit. Musejí být vyhubeni, do posledního. A ty nám v tom pomůžeš. Vyvedeš Dcery smrti z temnoty smrti, aby se mohly stát skutečnými Dcerami života. Toto musíš učinit. Učiniš to."

Během svých slov se jemně dotkla Peleininých palců gestem, jakým se dotýká jen jedna efenselé. druhé. Peleiné uvítala tento projev důvěry tak vysoce postaveného jedince a uvědomila si, že pokud uposlechne, může být její hodnota téměř stejně vysoká.

"Máš pravdu, Vainté, úplnou pravdu. Stane se, jak říkáš. Dcery života žily příliš dlouho stranou svého města. Musíme se vrátit, musíme se znovu stát jeho součástí. Ale nesmíme se odvrátit od pravé cesty."

"Neodvrátíte se. Budete věřit, jak jste věřily doposud a nikdo vám v tom nebude bránit. Tvá cesta vpřed je jasná a ty se po ní budeš ubírat v čele ostatních a k slavné budoucnosti."

Zabitá sova

Kapitola 42

Byl to Harlův první luk a on na něj byl nesmírně pyšný. Také šel sám se strýčkem Nadrisem do lesa, aby vyhledal správný druh stromu, ten s tenkou kůrou a pevnými, pružnými větvemi. Nadris vybral vhodný kmínek, ale Harl jej sám porazil, když piloval jeho pryskyřici prosycené, zelené tělo, dokud neprojel kamennou pilkou na druhou stranu. Nato

oškrábal pod Nadrisovým pečlivým dohledem kůru až na bílé dřevo. Ale pak musel čekat, a to bylo ze vše ho nejhorší. Nadris kmínek pověsil do stanu, aby vyschl, a nechal jej tam mnoho dní, dokud neusoudil, že to už stačí. Tvarování budoucího luku prováděl strýček a Harl jen seděl a pozorně sledoval, jak Nadris pečlivě zašpičatil konce a opatřil je zářezem, do něhož vložil tětivu, utkanou z dlouhých, silných chlupů z mastodontího ocasu. Zkusmo zbraň napnul, ale zřejmě nebyl spokojen s výsledkem, protože tětivu opět stáhl a upravil tvar lučiště. Nakonec však byl luk hotov. Náležel Harlovi, a tak jen Harl měl právo vystřelit z něj první šíp. Také tak učinil; napnul luk, jak to jen šlo, a pak střelu vypustil. Letěla přímo a přesně a s nádherným zadnčením se zabodla do kmene nedalekého stromu.

Byl to nejděší a nešťastnější den Harlova života. Konečně má luk, brzy se s ním naučí skvěle střilet a zanedlouho bude smět i lovit. Učinil první a nejdůležitější krok na cestě, po níž opouštěl své dětství, na cestě, jež ho jednoho dne zavede do světa lovců.

Ačkoli jej ruka již pořádně bolela a na konečcích prstů se mu dělaly puchýře, nepřestal. Byl to jeho luk a jeho den. Chtěl s ním zůstat o samotě a tak se nenápadně vzdálil od ostatních chlapců a našel si malé mlázi nedaleko tábora. Celý den se plížil mezi stromy, proplétal se jako stín mezi křovisky a zarýval šípy do nevinných trsů trávy, jež byly jeho zvěří. Když tma zhoustla, neochotně sebral luk a obrátil se na cestu zpět ke stanům. Měl hlad a už se těšil na upečené maso, jež jej doma čeká. Jednoho dne půjde na lov a při nese vlastní maso. Založí šíp, natáhne, vzummm, zásah a zvíře padne. Jednou se dočká.

Na stromě nad jeho hlavou cosi zašustilo a on se zastavil, tichý a nehybný. Cosi tam bylo, temný obrys se rýsoval proti nebeské šedi. Pohnulo se to a o dřevo zaškrábaly spáry. Veliký pták.

Bylo to příliš lákavé, než aby odolal. Mohl v té tmě přijít o šíp, ale zhotovil si jej sám a mohl si zhotovit další. Pokud ptáka zasáhne, bude to jeho první úlovek. První den s lukem a první úlovek, ještě týž den. Ostatní chlapci na něj budou hledět s úctou, až projde mezi stany s kořistí v ruce.

Pomalů a tiše založil šíp do tětivy, napnul luk, zaměřil střelu na temný stín ve větvích. Pak ji vypustil.

Ozvalo se bolestivé zavřísknutí - a pták se neohrabaně zřítíl dolů. Přistál na mohutné větvi nad Harlovou hlavou a zůstal na ní bez hnutí viset, zachycený tenkých větvíčkách. Chlapec se postavil na špičky a koncem luku taktak dosáhl na nehybný předmět; šťouchl do něj, takže dopadl na zem k jeho nohám. Z ptačího těla trčel šíp a kulaté strnulé oči se upíraly přímo na něj. Harl couvl a vyjel hrůzou.

Sova. Zabil sovu.

Proč chvíli nepočkal a nerozmyslel si to? Zasténal na hlas děsem, který jej prostoupil. Mohlo jej to napadnout, žádný jiný pták přece ve tmě nelétá. Byl to zakázaný pták a on jej zabil. Zrovna včera v noci starý Fraken rozbalil chlupatou kuličku sovích vývržků, prohrábl prsty drobné kůstky v jejím nitru a z jejich uspořádání vyčetl budoucnost a mnoho úspěchů na lovu, jež je čekají. A zatímco prohlížel kosti, hovořil o sovách, jediných ptácích, jež léta jí v noci, ptácích, kteří čekají na tharmy zemřelých lovců, aby je doprovodili noční tmou na oblohu.

Nikdo nesmí zabít sovu.

A Harl ji zabil.

Možná, že když ji hned zahrabe, nikdo se to nedozví. Začal zuřivě hrabat rukama jamku, ale pak se zarazil. To není dobré. Sovy to ví a ostatní sovy také. Budou si to pamatovat. A jednoho dne jeho vlastní tharm bude na sovu čekat marně, protože zvířata nezapomínají. Nikdy. V očích se mu objevily slzy, když se sklonil nad mrtvým ptákem a vytáhl šíp z rány. Sedl si na bobek a v houstnoucí tmě si ptáka zblízka prohlížel.

* * *

Armun seděla u ohně, když se přičítal ten chlapec. stál u ní a čekal, až si jej všimne, ale ona nijak nespěchala a dál klidně prohrabovala žhavé uhlíky. Je nyní Kerrickovou ženou. Cítila, jak ji opět zalévá teplé uspokojení nad těmi slovy. Kerrickovou ženou. Chlapci se jí už neodvažují smát ani na ni ukazovat a ona si už nemusí zakrývat tvář.

"Co je?" zeptala se konečně. Snažila se zatvářit se při sně, ale nedokázala ovládnout úsměv; byla příliš šťastná, než aby dokázala předstírat opak.

"Toto je stan margala," vypravil se sebe Harl třesoucím se hlasem. "Vyslechni mne?"

Kerrick jejich rozmluvu slyšel. Pomalu se zvedl; přestože se noha hojila dobře, stále ho ještě bolela, když na ni přenesl váhu. Opatrně vylezl ze stanu a spatřil chlapcovu tvář, jež se k němu obrátila. Byla bledá a samá šmouha po tvářích, přestože největší slzy Harl otřel.

"Ty jsi margahus a víš vše o murgu, tak jsem to slyšel."

"Co chceš?"

"Pojď se mnou, prosím, je to důležité. Musím ti něco ukázat."

Všude kolem žijí spousty podivných zvířat, pomyslel si Kerrick. Ten chlapec zřejmě objevil něco, co ještě neviděl. Chystal se odvrátit a zalézt zpět do stanu, ale pak se zamyslel ještě jednou. Může to být něco nebezpečného; radši by se měl jít podívat. Kývl tedy a následoval hocha do tmy. Jakmile byli dost daleko od ohně, aby je Armun neslyšela, chlapec se zastavil.

"Zabil jsem sovu," přiznal se třesoucím se hlasem. Kerrick se podívil, ale pak si vzpomněl na báchorky, jež o sovách vyprávěl Fraken a pochopil, proč je chlapec tak vyděšený. Musí hocha nějak uchlácholit, aniž by se dotkl Frakenových pověr.

"Není dobré zabíjet sovy," řekl tedy. "Ale neměl by ses nad tím tak trápit."

"O to nejde. Je tu ještě cosi."

Harl se shýbl a vytáhl z křoví za křídlo mrtvou sovu, načež ji zvedl, aby na ni dopadla zář nejbližšího ohně.

"Toto je důvod, proč jsem za tebou přišel," vyhrkl a ukázal na černou hroudu na ptačí noze.

Kerrick se sklonil a podíval se zblízka. Světlo ohně se na okamžik odrazilo v kratičkém záblesku, jak se oko po divného tvora otevřelo a zase zavřelo.

Kerrick se pomalu napřimil a vzal si z chlapcových rukou mrtvého ptáka. "Udělal jsi dobře," pochválil chlapce. "Není správné zabíjet sovy, ale tohle není sova, jakou známe my. Toto je sova murgu. Dobře, že jsi ji zabil, a dobře, že jsi mi ji přinesl. A nyní rychle doběhni pro lovce Herilaka a řekni mu, ať ihned přijde za mnou do stanu. Pověz mu, co jsme našli na noze té sovy."

Jakmile se rozkřikla zpráva o podivném nálezu, dorazil i Har-Havola a Sorli, jenž se nyní stal sammadarem místo Ulfadana. Prohlíželi si mrtvého ptáka a živého maraga, jenž svíral černými pařáty nohu sovy. Sorli se otřásl, když se velké oko otevřelo a zazíralo na něj, než se opět pomalu zavřelo.

"Co to znamená?" otázal se Herilak.

"Znamená to, že murgu vědí, že jsme tady," odpověděl Kerrick. "Už neposílají dravce, aby nás špehovali, protože se mnoho z nich nevrátilo. Sova však umí létat v noci a vidí potmě." Dloubl špičkou prstu do černého tvora a chladná kůže se zacukala. "Tento marag vidí potmě také. Viděl nás a řekl to murgu. Možná nás už viděl mnohokrát."

"Takže murgu jsou už možná na cestě a každým okamžikem mohou zaútočit," doplnil Herilak hlasem chladnějším než smrt.

Kerrick zachmuřeně zavrtěl hlavou.

"Ne mohou - jsou. Zde, tak daleko na jihu, je pro ně dostatečně teplo i v tuto roční dobu. Pátrali po nás a tento tvor jim prozradil, kde máme tábor. Touží po pomstě, o tom není pochyb."

"Co budeme dělat?" zeptal se Har-Havola, zvedaje pohled k obloze plné hvězd. "Můžeme se vrátit na sever? Ještě nenadešlo jaro."

"Možná budeme muset, jaro nejaro," pokrčil rameny Kerrick. "Je třeba to promyslet a rozhodnout se. Než ale rozhodnutí padne, musíme hlídat, abychom byli v případě útoku včas varováni. Nejlepší běžci z řad lovců půjdou na jih podél řeky. Musejí jít alespoň jeden, spíše dva dny cesty od tábora a hlídat řeku. A pokud spatří čluny murgu, musí nás ihned varovat."

"Sigurnath a Peremandu," rozhodl Har-Havola. "Jsou nejrychlejší z celého mého sammadu. Běhali v horách za jeleny a běhají stejně rychle jako oni."

"Výrazí za rozbřesku," pokývl Herilak.

"Někteří z mých lovců se dosud nevrátili," připomněl Sorli. "Šli daleko a přenocovali mimo tábor. Nemůžeme odsud odejít, dokud se nevrátí."

Kerrick hleděl upřeně do ohně, jako by tam hledal odpovědi na své otázky. "Děle bychom ale čekat neměli. Musíme se vydat na sever, jakmile se vrátí."

"Země je tam ještě zmrzlá a zvířt žádná," zaprotestoval Har-Havola.

"Máme dost jídla," odvětil Kerrick. "Máme vlastní maso a vaky s masem, jež jsme vzali murgu. To vše můžeme sníst a zůstat naživu. Pokud zůstaneme tady, zanedlouho nás přepadnou. Cítím to." Ukázal na mrtvou sovu a živého tvora na jejím pařátu. "Hlídájí nás. Vědí, kde se nalézáme. Přijdou, aby nás zabili. Známe je, vím, jak uvažují. Pokud zůstaneme zde, budeme brzy mrtvi."

Tu noc toho příliš nenaspali a Kerrick již za prvního ranního šíření přihlížel, jak se Sigurnath a Peremandu vypravují na cestu. Oba byli vysocí a silní. Svalnatá těla měli do pasu nahá, na nohy si však navlékli nohavice z březové kůry jako ochranu před hustým podrostem.

"Nechte zde své oštěpy; jen by vás svou vahou zdržovaly," radil jim Kerrick. "Vezměte si sušené maso a ekkotaz, ale jen tolik, kolik sníte za tři dny. Oštěpy nebudete potřebovat, protože nejdete lovit. Jdete, abyste hlídali. Vezměte si luky a na obranu také hēsotsan. Až půjdete na jih, nevzdalujte se z dohledu řeky, i kdybyste kvůli tomu museli jít delší cestou. Běžte dál až do setmění a v noci zůstaňte u vody. Pokud pro vás nepošleme dřív, třetího dne se vraťte, neboť nejpozději tehdy budeme odtud odcházet. Pozorujte řeku bez ustání - ale ihned se vraťte, zahlédnete-li murgu. Pokud k tomu dojde, musíte běžet do tábora tak rychle, jak jen dokážete."

Oba lovci vyběhli - klidným, rovnoměrným krokem, jímž vydrží běžet mnoho hodin. Oblohu pokrývaly mraky a začínal chladný den, v němž se běží mnohem snáz. Klusali podél břehu širokého toku a občas, když k tomu byli donuceni, s cákáním proběhli mělčinou či se vydrápali na strmý břeh. Ani na okamžik se nevzdálili od vody; hladina však byla stále prázdná. Když se slunce vyšplhalo vysoko nad obzor, zastavili, pokrytí potem, aby se zhluboka na pili z průzračné bystřiny, jež jako vodopád přepadala přes kamenný břeh a s hukotem se řítila do řeky. Ochladili si tváře ve vodní tříšti a snědli trochu sušeného masa, aby zakrátko zase pokračovali dál.

Uprostřed odpoledne dorazili k místu, kde řeka vytvářela na pláni veliký zákrut. Stáli na výšině nad ním a viděli, jak se řeka vine tam a zase zpět. "Je kratší jít přímo," usoudil Sigurnath.

Peremandu se chvíli díval, pak si vytřel z očí pot hřbetem ruky.

"Kratší - ale, ztratíme řeku z dohledu. Mohou nás minout a my se o tom nedozvíme. Musíme zůstat u vody."

Jak se tak dívali k jihu, povšimli si na obzoru oblaku, který se zvedal od země. Pomalu rostl a oba lovci se udiveně dívali, neboť v životě nic podobného neviděli.

"Co je to?" podívoval se Sigurnath.

"Prach," usoudil Peremandu, známý svým zvlášť ostrým zrakem. "Oblak prachu. Možná velké stádo murgu s kachními zobáky."

"Za celou dobu, co jsme je lovili, jsem nic podobného nespatriil. Je to příliš veliké, široké - a stále to roste."

Sledovali, jak se oblak blíží, až spatřili zvířata pádící před ním. Několik jich běželo kus před hlavním stádem a Peremandu si zastínil oči, aby je lépe rozeznal.

"Jsou to murgu!" vykřikl náhle v hrůze. "Murgu se smrtícími holemi. Pryč!"

Rozeběhli se zpět po říčním břehu, jasně viditelní v trávě, jež jim sahala sotva po kolena. Za nimi záhy zazněl drsný křik, těžký dusot a náhle i ostré, praskavé zvuky.

Sigurnath strnul a padl k zemi. Peremandu jen koutkem oka zahlédl šipku, která mu trčela z krku.

Na pláni nebylo kam utéci. Peremandu se prudce otočil doleva a zpod chodidel se mu rozléta vysušená hlína. Zřítíl se z vysokého břehu; padal a pomalu se za letu otáčel, než narazil na vodní hladinu hluboko dole.

Dvě mohutná zvířata zpomalila a zastavila se na břehu. Dvě Yilané sešplhaly z vysoko položených sedel a vyhlédly přes okraj na bahnitou řeku. Nic však ve vodě neviděly. Dlouho tam nehybně stály. Potom se první z nich otočila a zamířila zpět k čekajícímu tarakast. Druhá ji vzápětí následovala.

"Běž to ohlásit Vainté," poručila první. "Řekni jí, že jsme narazily na dva ustuzou. Oba jsou mrtví. Zbytek se o nás nedozví. Zaútočíme tedy přesně tak, jak to naplánovala."

Nenechte je projít

Kapitola 43

Kerricka probudily vzdálené rozrušené hlasy. Probudil se a zamžoural do šera stanu. I Armun se zavrtěla, cosi zamumlala ze spánku a přitiskla se k němu. Křik zesílil; Kerrick se od ženy odtáhl a zatápal ve tmě mezi kožešinami po oblečení.

Když odhodil cíp stanu, spatřil, jak se k němu žene hlouček lovců. Nesli pochodně a dva z nich vlekli jakýsi velký předmět.

Byl to další lovec, bezvládně jim ležel na rukou. Před nimi se hnal Herilak.

"Jdou sem," zvolal, a Kerrick cítil, jak se mu na zátylku ježí vlasy.

"To je Peremandu," vysvětlil Herilak. "Běžel celý den a větší část noci."

Peremandu byl při vědomí, ale zcela vyčerpán. Přinesli jej před Kerricka a jen položili na zem. V blikavém světle pochodní měl bledou, strhanou tvář a kruhy pod očima. "Jdou sem ... " zachrptěl. "Za mnou ... Sigurnath mrtev."

"Mají u řeky stráž?" zeptal se Kerrick, ale Peremandu zavrtěl slabounce hlavou.

"Ne po vodě. Po zemi."

"Dělejte," nařídil Herilak lovcům, jež Peremandu přinesli. "Probudte všechny. Zavolejte sammadary."

Armun vyklouzla ze stanu a sklonila se nad Peremanduem, přidržujíc mu u úst nádobku s vodou. Hltavě ji vyprázdnil, sípaje námahou. Mluvil hned o něco snáz.

"Hlídali jsme řeku - ale přišli po souši. Nejdřív oblak prachu, největší, jaký jsme kdy viděli. Pak jeli murgu, tolik, že se nedali spočítat, běželi rychle, ztěžka dusali, na zádech měli murgu se smrtícími holemi. Jeli také na jiných murgu, větších, rychlejších. Ti byli vpředu, prozkoumávali krajinu. Když jsme se rozeběhli, spatřili nás. Zabili Sigurnatha. Skočil jsem do řeky, zadržel dech, tak dlouho, jak jsem jen mohl. Plaval jsem hluboko po proudu. Když jsem se vynořil, byli pryč. Zůstal jsem ve vodě dlouho."

Zatímco mluvil, příběhli sammadaři a okruh naslouchajících se rychle zvětšoval. Mihotavá záře pochodní osvětlovala jejich zasmušilé tváře.

"Když jsem vylezl z vody, byli pryč. Viděl jsem jen v dálce jejich prach. Jeli velice rychle. Sel jsem po stopě, vydupané v trávě. Byla široká jako řeka, zdusaná mnoha nohama. Šel jsem za nimi, až se slunce sklonilo nad obzorem a oni zastavili u řeky. Zastavil jsem se taky a nešel blíž. Margalus říkal, že nemají rádi noc a že potmě nikam nechodí. Tak jsem čekal, až slunce zapadlo. Jakmile padla tma, obešel jsem je na východ a už je neviděl. Běžel jsem bez zastávky, běžel a jsem tu. Sigurnath je mrtev."

Zhroutil se opět na zem, vyčerpán tak dlouhou řečí. Jeho slova však zasela hrůzu do srdcí lovců, neboť věděli, že smrt je na dosah.

"Zaútočí," pronesl K. "Brzy po rozednění. Vědí zcela přesně, kde se nalézáme. Takové věci plánují pečlivě. Zastavili se na noc právě tak daleko, abychom je nenašli, ale přitom dost blízko, aby mohli hned zrána zaútočit."

"Musíme se bránit," ozval se Herilak.

"Ne! Nesmíme tu zůstat!" Kerrick vyrazil ta slova rychle, téměř pudově, v rozčilení.

"Jestli se dáme na cestu, zaútočí murgu na naši kolonu," namítl Herilak. "Budeme pomalí a bezbranní a nezbyde nám než jen prchat a nechat se pobít na útěku. Bude lepší zůstat tady, kde se můžeme bránit."

"Vyslechněte mne," řekl Kerrick. "Pokud zůstaneme tady, uděláme přesně to, co si přeje náš nepřítel. Murgu plánují útok na tomto místě a můžeš si být jist, že nezanedbali žádný detail a že nás dokážou zničit do posledního. Musíme vymyslet nejlepší způsob, jak jejich plánu čelit. O těch zvířatech, z nichž jedou, jsem nikdy neslyšel. To však nic neznamená. Mají k dispozici zdroje celého světa. V něm žije tolik podivných tvorů, že bys je nespočítal - murgu, jež si ani nedovedeme představit. Ale v tuto chvíli o nich víme a jsme na ně připraveni." Rozhlédl se kolem. "Zvolili jsme si k táboření toto místo, protože je u vody a dokážeme se zde bránit proti útoku z řeky. Přijeli i po řece? Viděl jsi nějaké čluny?"

"Žádné," zavrtěl hlavou Peremandu. "Řeka je prázdná. Jejich tolik, že nepotřebují pomoc na člunech. Je jich jako ptáků, když táhnou na podzim na jih. Jako listů, je jich bezpočet."

"Naši bariéry z trní zadup do země," pokývl Kerrick. "A nás s ní. Musíme ihned odejít. Na sever. Nemůžeme tady zůstat."

Vzrušený šum ustal. Nikdo nechtěl nic říci, neboť vše, co se dělo, bylo příliš nové, příliš nezvyklé. Sammadaři se s očekáváním dívali na Herilaka. Rozhodnutí leželo na něm. Tvářil se stejně zasmušile jako oni, dokonce ještě víc - neboť

to on v tuto chvíli nesl zodpovědnost. Přejel je pohledem, narovnal záda a udeřil tupým koncem oštěpu do země.

"Vyrážíme. Margalus má pravdu. Pokud zůstaneme zde, čeká nás jistá smrt. Pokud budeme muset bojovat, pak tedy n místě, jež si zvolíme my. Zbývá nám ještě polovina noci. Musíme jí využít. Zbourejte stany ...

"Ne," skočil mu do řeči Kerrick. "To by byla chyba z mnoha důvodů. Zabere to čas, a čas je to jediné, co ještě máme. Pokud povežeme stany, budou sáně těžce naložené a to nás zpomalí. Vezmeme si jen zbraně, jídlo a oblečení - nic víc." V hloučku naslouchajících se tísnily i ženy a jedna z nich zakvílela nad tou ztrátou.

"Můžeme si zhotovit nové stany," prohlásil Kerrick. "Ale nové životy nikoli. Naložte sáně pouze věcmi, o nichž jsem mluvil, děti na nich mohou jet také. Nechte stany stát. Murgu nebudou vědět, že jsou prázdné. Zaútočí šipkami a bude jim to chvíli trvat. Potřebujeme co nejvíce času, každá chvíle je dobrá. Radím vám, udělejte to takto."

"Učiňte, jak margalus nařizuje," rozhodl Herilak a ukázal oštěpem do tmy. "Běžte."

Mastodonti si troubením stěžovali na nenadálé vyrušení z nočního spánku, ale surové rány do jemných a citlivých koutků tlamy je přiměly vstát. Ohně u stanů vzplály a sáně byly vmžiku připevněny k bokům zvířat. Kerrick ponechal zabalení potřebného majetku na Armun a pospíchal ven z ležení, k čelu formující se kolony, kde čekal Herilak.

Sacripex ukázal na sever. "Vzpomínáš si? Země se tam zvedá. Kopce jsou tam příkré a zalesněné, a ze země mnohde vyčnívají kameny a horské skály. Tam se musíme dostat dřív, než nás dostihnou. Tam teprve najdeme místo, které bychom dokázali hájit."

Než se připravili k odjezdu, vyšel již měsíc a svítání se přiblížilo o notný kus. Vyrázili v zástupu; mastodonti řičeli, neboť byli poháněni do neohrabaného běhu lovci, kteří klusali vedle nich. Dlouho muži lovili v těchto končinách a tak nyní znali každíčký ohyb a proláklinu; vedli sammady nejkratší a nejsnazší cestou na sever.

Než svítání rozhodilo po kraji první šedavé světlo, kolona se roztáhla na dobrý dvojnásobek původní délky a již neběžela, ale i nadále se tvrdšíjně pohybovala vpřed. Mastodonti už byli příliš unaveni, než aby si ještě stěžovali, a pomalu se vlekli dál, ztěžka došlapující na tvrdou zem. I lovci přešli do kroku a neustále se ohlíželi, přestože za nimi nebylo nic k vidění. Zatím. Pochod pokračoval. Dlouhá, únavná doba ještě musela uplynout, než Herilak nařídil zastavit.

"Napijte se a odpočiňte si," poručil s pohledem upřeným na cestu, již přišli, čekaje, až doklopýtá i konec procesí.

Mávnutím přivolal Peremandua. "Ty víš, jak daleko byli murgu od našeho tábora. Mohli už do něj dorazit?"

Peremandu se zadíval k jihu a v úporném přemýšlení mhouřil oči. Zdráhavě přikývl. "Mně cesta trvala déle, ale murgu se pohybují mnohem rychleji. Ano, nyní už jsou patrně v táboře."

"A brzy nám budou v patách," doplnil pochmurně Herilak. Obrátil se k východu a ukázal na úpatí kopců. "Tam. Tam musíme najít vhodné místo a na něm se připravit k obraně. Pohněte sebou."

Terén zakrátko začal stoupat; unavení mastodonti zpomalili a lovci je museli popohánět. Stezka vedla vzhůru údolím, po jehož dně se klikatila bystřina. Zepředu se k nim poklusem vracel jeden z lovců, kteří prozkoumávali terén. "Stěny údolí jsou čím dál příkřejší a brzy bude velmi obtížné se z něj dostat."

Obrátili se tedy, aby vystoupali svah na jeden z hřebenů, jenž údolí lemoval. Když se po chvíli zastavili, aby nabrali dech, ukázal Herilak na ještě příkřejší, kamenitý kopec, jenž se zvedal před nimi. Vysoko na jeho svahu začínalo zalesněné pásmo výšin, pokračující dál na mnoho mil.

"To je přesně to, co potřebujeme. Pokud na ně počkáme zde, ukryti mezi stromy, nebudou nás moci napadnout zezadu, ale budou nuceni zdolat tenhle svah. Přitom budou na otevřeném prostranství, zatímco nás bude krýt porost. Zde se připravíme k obraně."

Kerrick, který právě doklopýtl na doslech, to kvitoval s pocitem úlevy. V noze cítil po únavném pochodu bodavou bolest a každý krok pro něj znamenal utrpení. Ale nebyl čas se litovat. "Dobrý plán," schválil Herilakovo rozhodnutí.

"Zvířata jsou unavena a o moc dál už by stejně nedošla. Můžeme je dovést do hlubšího lesa, kde se nažerou a odpočinou si. Ženy mohou jít s nimi. Všichni si musíme odpočinout, protože budeme muset po setmění pokračovat v cestě. Pokud jsou murgu skutečně tak početní, jak Peremandu říká, pak je jen těžko pobijeme všechny. Budeme rádi, když je alespoň zastavíme. Co na to říkáš, Herilaku?"

"Je to nepříjemná a těžká myšlenka, ale také pravdivá. Vyčkáme útoku na okraji lesa, zatímco mastodonti půjdou do jeho hloubi. Har-Havolo, potřebuji silné běžce z tvého sammadu, aby našli ještě teď za světla cestu lesem. Budeme bojovat. Po setmění půjdeme dál."

Po svahu se ještě trousili poslední opozdilci, když kdosi varovně vykřikl a ukázal na západ, kde se před prvními vlnami předhůří vynořil pomalu rostoucí oblak prachu. Ten pohled podstatně zvýšil tempo posledních členů kolony.

Vanul svěží větřík a houpal holými větvemi nad hlavami lovců. Kerrick seděl po Herilakově boku na měkké trávě, vyhlížel si tvář na odpoledním slunci a pečlivě plnil šipkami svůj hěsotsan. Oblak se pomalu blížil. Herilak se zvedl a vybídl lovce, ať se stáhnou do lesa.

"Schovejte se," nařídil. "A nemačkejte smrtící hole, dokud vám k tomu nedám pokyn - bez ohledu na to, jak budou blízko. Pak je pobijte. Střílejte tak dlouho, až se mrtvoly budou kupit do výše a zabrání živým v útoku. Nestahujte se, dokud vám to nenařídím. Pak to učiňte, ale postupně, vždy jen po několika mužích. Nato se skryjte za stromy a nechte je přijít blíž. Chci, aby se všichni lovci ukryli a zabíjeli dál, bez ustání, až do konce. Zabíjejte je na svahu a mezi stromy, všude. A pamatujte si: jsme to jediné, co stojí mezi murgu a našimi sammady. Nenechte je projít."

Murgu již byli blízko; prach se nyní zvedal z posledního údolí, jež sammady zdolaly. Kerrick se natáhl na břicho za mohutný padlý kmen a opřel si hěsotsan o jeho větev. Tráva na svahu se zavlnila, jak se do ní opřel větřík. Ze země se zvedlo hejno ptáků a přelétlo jim nad hlavami kamsi pryč. Dunění, podobné vzdálenému hromu, sílilo.

Na hřebeni se náhle vyloupila řada tmavých postav; pohybovala se pomalu, ale pravidelným krokem. Kerrick ležel bez hnutí, tiskl se k zemi a uvědomoval si, jak mu buší srdce.

Jízdní zvířata byla mohutná; vypadala trochu jako epetruk a kráčela těžkými kroky na silných zadních nohou, vlekouce

za sebou silné ocasy. Na pleci každého z nich seděla obkročmo jedna Yílané. Na hřebeni se zastavili, zvedajíce hlavy ke svahu a stromům za ním. Chvilíček čekali, zatímco dunění sílilo.

Kerrick hekl, když se svah hřebene začernal klusajícími tvory, nízkými, dlouhými zvířaty, jež měla příliš mnoho nohou. I ona zastavila a přešlapovala na místě. Teď jim mohl Kerrick spočítat nohy. Čtyři na každé straně, celkem osm. Silný krk, droboučká hlava na něm a na zádech několik ozbrojených fargi. Tvorové, speciálně vyvinutí k nošení břemen. Neustále se vynořovali další a další. Kupili se je den přes druhého - a pak vyrazili.

Vítr vál směrem k čekajícím mužům a přinášel jim drsný křik Yílané, hlasité bušení kladiv nohou, vřeštivé skřeky osminohých tvorů a jejich kyselý, zvířecí pach.

Blíže a blíže, obrysy murgu narůstaly a každým okamžikem zmenšovaly vzdálenost, jež je dělila od hrstky lovců, skrytých mezi stromy. Již byl patrný každý detail tlusté, skvrnitě kůže, i fargi, svírajících zbraně a mžourajících zvířeným prachem. Krok, ještě, a znovu.

Herilakův povel se téměř ztrácel v dunivém hřmění útočníků.

První smrtící hole zapraskaly.

Vítězství sněhu

Kapitola 44

Kerrick vypálil na nejbližší Yílané; minul, ale zasáhl místo toho její zvíře. To se vzepjalo na zadní - a těžce se zřítilo jako hromada šterku. Jezdec spadl na zem, zcela nedotčen, a pozvedl hěsotsan. V tu chvíli se mu však do krku zabodla Kerrickova druhá šipka a on se definitivně zhroutil do trávy. Byl to masakr. První vlna útočníků padla pod soustředěnou palbou z lesa. Bylo zasaženo i mnoho těžkých, osminohých tvorů, a jak padali, rozsevali kolem sebe fargi, jež vezli. Těch pár, kteří pokračovali dál, skončilo svou existenci dřív, než dosáhlo linie stromů. Shozené fargi překážely novým šikům, které se valily zezadu. Do zmatené vřavy přistávaly další a další šipky a hromady těl rostly výš a výš. Útok uvázl na mrtvém bodě, nebo spíše na mrtvých tělech, a vzduch naplňovaly bolestné výkřiky fargi, rozdrčených padlými obry.

Zazněly povely - od skupinky jízdních Yílané, jež se nyní vynořily v týlu útočníků. Fargi okamžitě uposlechly; snažily se nyní najít nějaký kryt a z něj opěťovat palbu. Kerrick sklonil zbraň, aby naslouchal; rozuměl mnohým povelům, jež létaly bojištěm. Jeden z jezdců vyjel ze skupiny ostatních a volal na útočníky, aby si zjednal pozornost a vydal další rozkazy. Kerrick zvedl hěsotsan, ale záhy zjistil, že se velitelka drží pečlivě z dostřelu. Její hlas nyní zněl zcela jasně a postupně měnil chaos v řád. I Kerrick jej zaslechl dost zřetelně.

Ztuhl. Vytřeštil oči, křečovitě sevřel zbraň a svaly se mu napjaly. Ten hlas. Ten hlas zná.

Ale Vainté je přece mrtvá, sám ji zabil. Bodl hluboko. Zabil ji. Je mrtvá.

A přece to byl nepopíratelně její hlas, zvukový a pánovitý.

Kerrick vyskočil, pokoušeje se lépe zhlédnout tvář, ale velitelka byla odvrácena někam jinam. Ve chvíli, kdy se obrátila jeho směrem, dostal tvrdou ránu do zad. Così jej strhlo na zem a odtáhlo do krytu. Kolem zašustily šipky a s praskotem si hledaly cestu. mezi větvemi. Herilak jej pustil a rovněž vyhledal úkryt.

"Byla to ona," hlesl Kerrick stíněným hlasem. "Ta, kterou jsem zabil, sammadar všech murgu. Ale vždyť jsem ji probodl oštěpem, sám jsi to viděl."

"Viděl jsem, jak jsi bodl nějakého maraga. Možná mají dost tuhý život."

Je naživu. O tom není pochyb. Žije. Kerrick zavrtěl hlavou a pozvedl hěsotsan. Teď není čas na přemýšlení. Nanejvýš může čekat na vhodnou příležitost a zabít ji znovu. Žije. Přinutil se obrátit pozornost zpět k zuřící bitvě.

Až dosud byl debakl nájezdníků tak náhlý a drtivý, že se nezmohli na vážnější odpor. Nyní však další a další fargi nalézaly kryt za padlými těly a začaly střelbu opěťovat, takže listí nad hlavami mužů šustilo pod nárazy nesčíslných šipek.

"Neukazujte se jim!" houkl Herilak. "Zůstaňte ležet. Počkejte, dokud nezaútočí."

Yílané, které přežily první střet, seděly nyní v bezpečí za masou mrtvých fargi a uruktop. Hlasité povely je však hnaly vpřed. Váhavě se zvedly a vyrazily, ale rychle jedna po druhé padaly. Útok byl zlomen ještě dříve, než vůbec začal.

"Zastavili jsme je," prohlásil spokojeně Herilak, přejížděje pohledem mrtvolami posetý svah. "Dokážeme je zadržet."

"Ne nadlouho," ujistil jej Kerrick a ukázal dolů. "Když útočí od. moře, zaujímají tvar, kterému říkají rozpřažená náruč. Obejdou tě z obou stran a pak tě napadnou zezadu. Myslím, že právě o to se teď snaží."

"V tom jim můžeme zabránit."

"Na chvíli ano. Ale já znám jejich strategii. Budou útočit na stále širší a širší frontě, až po křídlech prorazí. Musíme se na to připravit."

Kerrick se nemýlil. Fargi seskákaly z osminohých uruktop a rozptýlily se po úbočí kopce, aby pomalu postupovaly vpřed. Mnohé záhy zahynuly - ale za nimi šly další, hnané drsnými povely. Ztráty byly nesmírné, ale velitelé na to nebrali ohled. K obráncům postupovaly další a další fargi, kryjíce se za mrtvými těly, a některé z nich už před smrtí téměř dosáhly okraje lesa.

Odpoledne již pokročilo, když první fargi našly kryt za hradbou stromů. Záhy se k nim připojily další a obránci se museli stáhnout.

Začal jiný, ale neméně nemilosrdný boj. Jen málo z fargi mělo nějaké zkušenosti s pohybem v lese. Jakmile se pohnuly z úkrytu, obvykle si je našla smrt. A přece po stupovaly vpřed. Frontová linie zmizela a lovci a Yílané se v příšeří lesa dokonale promíchali.

Kerrick ustupoval spolu s ostatními a docela zapomněl na bolest v noze, jak se snažil mít neustále mezi sebou a útočníky nějaký silný kmen. Jakmile se však narovnal, ostře to zapraskalo a do kůry stromu se kousek od jeho hlavy zabodla šipka, vypálená zezadu. Bleskově se otočil s připraveným oštěpem v levičce a vrazil jej do těla fargi, již se jej podařilo obejít. Vytrhl ho z rány a pospíchal do hloubi lesa.

Ustup započal znovu. Povely, pronesené šepem, přiměly mastodonty vyrazit po připravené únikové trase, zatímco lovci se shromáždili za nimi a chystali se je bránit. Lesem se však už rozléhaly i jiné povely, drsnější a hlasitě, a Kerrick se zastavil a přiložil dlaň k uchu, aby jim naslouchal. Po chvíli se obrátil a hnál se za lovci nalézt Herilaka.

"Stahují se," hlásil, jakmile jej spatřil. "Neviděl jsem je, a tak si nejsem jistý všim, co říkají, ale některým útržkům jsem rozuměl."

"Jsou tedy poraženi a prchají?"

"Ne." Kerrick zvedl oči k tmavnoucímu nebi mezi stromy. "Brzy bude noc. Shromáždí se v údolí a ráno zaútočí znovu."

"A my už budeme dávno pryč. Pojdme za sammady. Je nutno je sehnat dohromady a vyrazit."

"Jedna věc nepočká. Musíme prohledat les a posbírat tolik smrtících holí, kolik jen půjde. Pak můžeme odejít."

"Máš pravdu. Smrtící hole a další šipky. Spotřebovali jsme jich dnes hodně."

Když se chystali s nákladem zbraní vrátit k sammadům, byla už noc. Kerrick zůstal na místě jako poslední. Stál na kraji lesa a díval se dolů ze svahu, dokud na něj Herilak nezavolal. Pohybem k sobě mohutného lovce při volu a ukázal dolů.

"Ať se ostatní vrátí s kořistí k sammadům. My dva bychom se mohli jít podívat k táboru murgu. Nemají rádi tmu."

Možná bychom mohli něco podniknout."

"Noční útok?"

"To právě musíme zjistit."

Kráčeli pomalu, zbraně připravené k ráně, ale nepřítel se ze svahu zcela stáhl. Neodešel však daleko; jeho ležení se rozkládalo na travnatých stráních o kus níž. Byl odsud dobře vidět; nesmírné množství tmavých těl, tisknoucích se do houfu, tichých a nehybných.

Oba lovci postupovali nanejvýš opatrně.

Nejprve kráčeli shrbeni nad vysokou trávou, poté se začali plížit. Když se dostali k ležení na dlouhý dostřel šípů, zastavil Herilak Kerricka dotekem na rameno.

"Je to až příliš snadné," zašeptal. "Copak nemají ně jaké stráže?"

"Nevím. Obvykle celou noc spí. Musíme to zjistit."

Plížili se dalších pár kroků, když tu Kerrickovy prsty na něco narazily. Snad nějaký klacek nebo popínavý šlahoun, ukrytý v trávě.

Pomaloučku se mu pohnul mezi prsty. "Zpátky!" křikl na Herilaka, když se před nimi rozsvítila matná záře; slabé světlo, které jasnělo stále víc a víc, až viděli okolí zcela jasně. Viděli, a byli viděni. Zapraskaly zbraně a šipky nesly smrt do trávy kolem. Plížili se zpět, jak nejrychleji mohli a jakmile se dostali z dostřelu, zvedli se a prchali do bezpečí tmy. S klopýtáním a pády se hnali zpět, dokud nedosáhli hřebenu nad táborem. Zastavili se a lapali po dechu.

Světla za nimi, zmatněla a pohasla a nad ležením se opět rozhostila tma. Yılané se poučili z masakru na pláži. Už nikdo je za tmy nepřepadne.

Když se Herilak s Kerrickem vrátili k sammadům, ukořistěné hésotsan už byly dávno naloženy na sáních a mastodonti pokračovali v cestě. Herilak se za pochodu radil se sammadary.

Čtyři lovci se z lesa nevrátili.

Postupovali pomalu, příliš pomalu, než aby mohli uniknout útoku, jenž jistě přijde za svítání. Byli velmi unaveni po dvou nocích na cestě, s minimem spánku mezi pochodem i mastodonti hlasitě protestovali.

Přesto klopýtali dál, neboť neměli na vybranou. Pokud zůstanou zde, zemřou.

Terén byl drsný, skalnatý a prakticky celou dobu jen stoupal. Šli čím dál pomaleji, až konečně museli zastavit, dlouho před svítáním. Sorli to šel oznámit Herilakovi.

"Zvířata nemohou. Odmítají jít, i když je bodáme oštěpy."

"Odpočineme si a vyspíme se. Ráno budeme pokračovat k dalšímu místu, kde se budeme moci bránit."

Za rozbřesku se zvedl chladný větřík a unavení Tanu se zachvěli zimou, jakmile rozhrnuli spací kožešiny. Byli stále ještě unavení a dost pokleslí na duchu. Útěchu jim dodával jen určitý náskok, který před nepřítelem měli. Armun mlčky kráčela po Kerrickově boku. Nebylo o čem mluvit. Stačilo klást jednu nohu před druhou a pobízet vzpírající se mastodonty.

Vedle stezky stál jakýsi lovec. Opíral se o oštěp a čekal, až k němu Kerrick dojde.

"Volá tě sacripex," hlásil. "Přeje si, aby ses k němu připojil v čele kolony."

Kerrick se s úsilím dal do šouravého běhu, pokoušeje se nevnímat bolest v noze. Zamířil vzhůru, kolem saní a pochodujících mužů, žen i dětí. Dokonce i menší děti už šly po svých, jen batolata se nesla na zádech matek a starších sourozenců. Lidé dokonce převzali i část nákladu vyčerpaných mastodontů. Dlouho už však stejně jít nevydrží.

Když se Kerrick dokulhal do čela sammadů, ukázal mu Herilak kopce před nimi.

"Zvědové tam našli zalesněný hřeben," oznámil. "Moc se neliší od toho, na němž jsme je včera zastavili."

"To ... to nestačí," sípěl Kerrick, pokoušeje se popadnout dech. "Je jich příliš mnoho. Obejdou nás a vpadnou nám do zad."

"Možná se už poučili ze včerejška. Ani murgu přece nejsou úplně hloupí. Budou se držet zpátky. Vědí přece, že zemřou pokud zaútočí."

Kerrick zavrtěl nešťastně hlavou. "Tanu by se drželi zpátky. Když vidí, jak jiní umírají, budou se bát. Ne tak murgu."

Znám je, znám je až příliš dobře. Yılané, které jezdí na těch velikých tvorech, zůstanou vzadu a v bezpečí. Ale pošlou fargi do útoku stejně jako je posílaly včera."

"A co když fargi odmítnou?"

"Nemohou. To je pro ně nemožné. Pokud rozkazu porozumí, musí jej uposlechnout. Tak to prostě u nich chodí. Zaútočí."

"Ti murgu," zavrčel Herilak a ohrnul znechuceně rty. "Co tedy máme dělat?"

"Co můžeme ještě dělat, než jít dál?" zeptal se bezmocně Kerrick, stále ještě lapaje po dechu otevřenými ústy. Byl bledý a vyčerpaný. "Pokud se zastavíme na otevřeném místě, budeme povražďeni. Musíme jít dál. Najít nějaký kopec, kde se snad budeme moci bránit."

"Kopec lze obkličít. A pak zemřeme zcela jistě."

Terén, jímž se ubírali, začínal ostře stoupat. Zmlkli; potřebovali veškerý dech na to, aby se vyškrábali nahoru. Na hřebeni byli nuceni zastavit. Kerrick se předklonil, jak jím zmítaly křeče, a závojem bolesti pozoroval procesí, jež se pomalu vinulo na svahu pod nimi. S hekáním se narovnal a pohlédl kupředu, na další svah, který je čeká, pokud se chtějí dostat ke kopcům za ním. Pak se zarazil v půli pohybu a zůstal stát s otevřenými ústy a vytřeštěnými očima.

"Herilaku," zvolal. "Podívej se támhle dopředu, na ty vysoké kopce. Vidíš to?"

Herilak si zaclonil oči a pohlédl naznačeným směrem, načež pokrčil rameny a odvrátil se. "Sníh. Na vrcholech se pevně drží zima."

"Copak to nechápeš? Murgu nesnesou chlad. Zvířata, na nichž jezdí, se nedokážou brodit sněhem. Tam za námi nemohou!"

Herilak znovu vzhlédl - ale tentokrát s jiskřičkou nové naděje. "Ten sníh není zas tak daleko. Dostaneme se tam ještě dnes - pokud se nezastavíme." Zavolal na lovce v čele průvodu, mávnutím je přivolal a vydal jim nové instrukce. Pak se spokojeným zamručením usadil na zem.

"Sammady budou pokračovat v cestě. Někteří z nás však musejí počkat vzadu a zdržet murgu, jež nás pronásledují."

Vysvitla nová naděje a vlila síly do vyčerpaných sammadů. Dokonce i mastodonti vycítili vzrušenou atmosféru, zvedli choboty a začali troubit. Lovci sledovali, jak se zástup otáčí a začíná šplhat do příkrých kopců, načež se vydali za nimi. Nyní jdou lovit murgu stejně, jako dosud lovili kterákoli jiná nebezpečná zvířata. Sammady už byly dávno z dohledu, když Herilak zastavil své muže nad údolím, kde mezi štěrkem vyčnívaly i velké balvany.

"Zastavíme je zde. Necháme přejít čelo. Pak začneme střílet a zabijeme je. Pobjíme všechny, kteří půjdou vpředu.

Zmocníme se jejich zbraní a šipek. Co udělají, až se to stane, margale?"

"Totéž, co udělali včera," odušil Kerrick. "Budou nás zaměstnávat v boji zepředu a zároveň pošlou fargi, aby obe šly hřeben a zaútočily zezadu a ze stran."

"To je přesně to, co chceme. Než past sklapnou, stáhneme se ..."

"A nastražíme na ně další past! A znovu a znovu!" vykřikl Sorli.

"Přesně tak," souhlasil Herilak a v jeho mrazivém úsměvu nebylo ani stopy po veselí.

Všichni si vyhledali úkryt za mohutnými balvany rozmístili se po obou stranách údolí. Mnozí z nich, včetně Kerricka, usnuli ihned, jak zalehli. Ale sacriplex Herilak bděl a ostražitě hlídal, skrčen za dvěma pečlivě umístěnými kamennými bloky; však mu také dalo práci přesunout je tam, kam potřeboval.

Jakmile se objevil první předvoj, vydal pokyn bdícím, aby probudili ostatní. Zakrátko se již údolí otřásalo těžkým dusotem uruktop. Před jejich šikem jely jako obvykle Yilané na tarakast a prozkoumávaly cestu. Stoupaly vzhůru kolem neviditelných Tanu a dosáhly hřebenu dřív, než vjeli hluboko do pastí i pomalejší uruktop.

Na povel vypukla palba.

Masakr byl strašlivý, daleko horší než předchozího dne. Lovci stříleli a stříleli a řičeli přitom radostí. Yilané na hřebenu padaly a těla jejich obřích zvířat se kutálela ze svahu, aby tak dovršila vznikající chaos. Uruktop umírali a fargi, jež na nich jely, také. Ty, jež se pokoušely uprchnout, srazila rána do zad. Čelo kolony bylo rozprášeno a nepřítel se stáhl, aby se znovu zformoval. Lovci prchající pronásledovali, kryjíce se za těly padlých, a používali zbraně mrtvých nepřátel proti dosud živým.

Stáhli se teprve na varovné volání hlídky na hřebeni a vyběhli vzhůru údolím, mimo dosah zbraní Yilané. Nato se vydali do hor po brázdách, jež zde vyryly sáně mastodontů.

Ještě dvakrát přepadli murgu ze zálohy. Ještě dvakrát sklapli past, pobili nepřátele a odzbrojili je. A uprchli. Potáčeli se dál strmou cestou, zatímco slunce zapadalo za obzor.

"Tohle už dlouho nevydržíme," pronesl Kerrick, vrávoraje vyčerpáním a bolestí.

"Musíme. Nemáme na vybranou," odpověděl po chmurně Herilak a pomalu kladl jednu nohu před druhou. Dokonce i na jeho mohutné postavě začínala být únava znát. Mohl dál, ale bylo mu jasné, že zanedlouho mnozí z jeho druhů klesnou. Do tváře mu vál studený vítr. Uklouzl, ale vyrovnal pád a zastavil se, aby se podíval, na co to šlápl.

Únavou otupěním, které Kerricka obklopilo dusivým poklopem, prorazilo Herilakovo vítězné volání.

Zvedl hlavu a zamrkal, aby lépe viděl, kam přítel ukazuje.

Cesta, na níž mřil Herilakov prst, byla blátivá a rozrytá, a mezi hlubokými šlépěmi mastodontů se tu a tam vršily kupky jejich výkalů. Nerozuměl, co to Herilak křičí. Ale v blátě svítily ojedinělé bílé skvrny a na zemi kolem se běhalo ještě víc.

Sníh.

Pokrýval svah před nimi, přerušen jen blátivou stezkou, po níž přešly sammady, Sníh. Kerrick se vrávoravě rozeběhl k nejbližší závěži, nabral plnou hrst té studené bílé hmoty a rozhodil ji do vzduchu, za smíchu a hulákání ostatních.

Na vrcholku hřebene se zastavili, bořice se do závěži po kolena, a shlíželi na první právě příjždějící pronásledovatele.

Ti, jakmile dorazili k bílému poli, zastavili svá zvířata.

Masa dlouhých tvorů za nimi zastavila také a přešlapovala na místě. Jakmile dorazili velitelé, shlukli se k poradě, aby se po chvíli opět rozešli. Kolona se pohnula.

Ne však vpřed, ale zpátky, dolů ze svahu. Vzdalovali se pomalým, pravidelným krokem, až úplně zmizeli z dohledu.

Nastal čas, vydat se na západ

Kapitola 45

Led, který pokrýval řeku, popraskal a kry se nějaký čas kupily v hromadách podél břehů, než je vlna tání spláchla do moře. Přes postupující jaro lemoval břehy na stinných místech led, a dutiny, vymleté vodou, vyplňoval navátý sníh. Na louce, uložené v ohybu řeky, se však již stádo zvěře popásalo na nových výhoncích žlutozelené trávy. Così jeleny vyrušilo, neboť zvedli hlavy a s nastraženými ušima nasávali vzduch, aby vzápětí v dlouhých, ladných skocích zmizeli mezi stromy.

Herilak stál ve stínu vysokého jehličnanu, těšil se z pronikavé vůně jehličí a prohlížel si místo, kde na podzim tábořili. Sevření zimy již povolilo; jaro letos přišlo dříve než v předchozích letech. Snad již ledové zimy skončily. Snad. V lese za ním zavrzaly kožené popruhy saní a zatroubil mastodont. I zvířata poznávala tuto krajinu a věděla, kde se nacházejí: na konci své cesty.

Mezi stromy se tiše vynořili lovci, mezi nimi i Kerrick. Teď už mohou zastavit, postavit na tomto známém místě tábor a navrší bariéru z trní. Zůstat nějaký čas na jednom místě. Zima právě skončila a na příští zimu mohou na nějaký čas zapomenout. Kerrick zvedl oči k bílému ptáku, který jim přelétal vysoko nad hlavou. Jenom nějaký pták.

Snad. Z hloubi myslí se mu vynořily, temné myšlenky a zastínily slunný den jako mrak. Všude kolem jsou Yilané a vždycky budou - hrozba, věčně nad nimi visící jako bouřka, jež může propuknout každým okamžikem. Cokoli Tanu učiní, cokoli učinit chtějí, vše budou muset dělat s ohledem na smrtelné nebezpečí, které číhá na jihu. Je ho obavy přerušilo hlasité, vítězné troubení mastodonta. Dost. Čas obav ještě přijde. Nyní je čas postavit tábor, rozdělat oheň a upéci čerstvé maso. Je čas se zastavit.

Setkali se večer u ohně: Kerrick, Herilak, starý Fraken, sammadafi. Měli plná břicha a byli spokojeni. Sorli rozhrábl oheň, až jiskry vylétly, zazářily ve tmě a zmizely. Z hradby stromů stoupal měsíc v úplňku a ozařoval tichou a klidnou noc.

Sorli vytáhl z ohniště žhnoucí větvi, zamával s ní, až se rozhořela jasným plamenem, a pak ji vstrčil do kamenné hlavičky dýmky. Zhluboka nadechl, vyfoukl šedý oblak kouře a podal dýmku Har-Havolovi, jenž celou proceduru klidnými pohyby opakoval. Jsou nyní sammad sammadů a již nikdo se nesměje způsobu, jakým on a ostatní z druhé strany hor mluví. Ne poté, co spolu strávili poslední zimu, ne poté, co společně bojovali proti murgu. Tři z jeho mladých lovců si již vybrali ženy z jiných sammadů. Toto je cesta k míru a přátelství s ostatními.

"Frakene," zavolal Herilak. "Vyprávěj nám o té bitvě. Vyprávěj nám o padlých murgu."

Fraken potřásl hlavou a předstíral únavu, ale když začali naléhat i ostatní a když viděl, jak kolem ohně přibývá posluchačů, nechal se přesvědčit. Chvilku si pro sebe cosi broukal, než začal barvitě líčit historii uplynulé zimy. Přestože všichni zažili události, o nichž byla řeč, a do konce se jich i aktivně zúčastnili - přesto si rádi vyslechli jeho vyprávění. Ostatně - příběh se každým vyprávěním zdokonaloval. Pochod byl čím dál únavnější, ženy silnější, lovci statečnější a boj neuvěřitelnější.

"... znovu a znovu se vrhali do kopce, a znovu a znovu proti nim stáli lovci a čelili jim, zabíjeli je a zabíjeli, znovu a znovu. Až měl každý lovec kolem sebe tolik mrtvol, že přes ně nebyl vidět. Každý z lovců zabil tolik murgu, kolik je stébel trávy na horské stráni. Každý z lovců probodával murgu oštěpem, a při každé ráně jich nabodl nejméně pět. Silní byli toho dne lovci a vysoké hory padlých."

Naslouchali a přikyvovali a nadýmali se pýchou nad svými hrdinskými činy. Dýmka šla od úst k ústům. Fraken dál opěvoval jejich vítězství, stoupaje a klesaje hlasem podle povahy líčených skutků a zakrátko už celé sammady, včetně žen a dětí, stály nahloučeny kolem a pozorně naslouchaly. Všichni mlčeli ještě hodnou chvíli poté, co skončil, a vzpomínali. Bylo na co vzpomínat.

Oheň vyhasl; Kerrick se natáhl, přihodil na něj další dříví a zase si omámeně sedl. Točila se mu hlava - kouř z dýmky byl silný a on na něj nebyl zvyklý. Fraken se zabalil do kožešin a odešel unaveně do stanu. Sammady se pomalu rozešly také a u ohně zůstalo jen několik lovců. Herilak, strnule hledící do plamenů, po jeho boku Har-Havola, jemně padala hlava, jak přemáhal spánek. Herilak zvedl pohled ke Kerrickovi.

"Jsou teď šťastni," prohodil. "Mají v duši mír. To je dobře. Snad jim to nějakou dobu vydrží. Byla to dlouhá a trpká zima. Dopřejme jim, a na tuto zimu zapomenou, dříve než budou muset přemýšlet o té další. Zapomeňme na murgu se smrtícími holeni."

Dlouhou chvíli tiše seděl, než pokračoval. "Mnoho jsme jich zabili. Snad i oni na nás teď zapomenou. Nechají nás být."

Kerrick chtěl odporovat, ale věděl, že teď je to zbytečné. Jenom tedy nešťastně zavrtěl hlavou a Herilak si povzdychl.

"Přijdou zas," řekl Kerrick. "Znám murgu. Nenávidí nás stejně, jako my nenávidíme je. Pokud bys je mohl zničit všechny, udělal bys to?"

"Okamžitě. S velkou rozkoší."

"Tak vidíš. Jenže co nám tedy zbývá? Léto bude krátké. Lov bude možná hojný, možná ne. Ale po něm zase přijde zima a co potom? Pokud půjdeme lovit na východ k pobřeží, murgu nás tam najdou. Půjdeme-li znovu na jih, víme, co se stane: A sever už ani nerozmrzá."

"Hory," ozval se Har-Havola, jehož probraly hlasy. "Musíme jít na druhou stranu hor."

"Ale tvůj sammad přece přišel z druhé strany hor," namítl Herilak. "Přišli jste sem, protože tam nebylo co lovit."

Har-Havola zavrtěl hlavou. "Vy tak nazýváte můj sammad, Ti z druhé strany hor. Ale to, o čem mluvíte jako o horách, jsou pouhé kopce. Teprve za nimi jsou skutečné hory. Sahají až k nebi a na jejich vrcholcích leží sníh, který nikdy

neroztaje. To jsou hory."

"Slyšel jsem o nich," pokývl Herilak. "A slyšel jsem také, že je nelze překročit a že smrt čeká na každého, kdo se o to pokusí."

"Může to tak být. Pokud neznáš vysoko položené průsmyky, pak přijde zima a zaskočí tě a ty zemřeš. Ale Munan, lovec z mého sammadu, byl za těmi horami."

"Murgu ty hory neznají," ozval se Kerrick s náhlým záchvěvem naděje. "Nikdy o nich nemluvili. Co leží za nimi?"

"Poušť, tak to alespoň říkal Munan. Jen velmi málo trávy, velmi málo deště. Povádal, že jí šel dva dny a pak se musel vrátit, protože už neměl žádnou vodu."

"Tam bychom mohli jít," uvažoval nahlas Kerrick. Herilak si odfrkl.

"Přejít ledové hory, abychom zahynuli v prázdné poušti. To už jsou lepší murgu. Ti se aspoň dají zabít."

"Murgu zabijí nás," odsekl Kerrick hněvivě. "Pár jich zabijeme, ale přijdou další, neboť jich je bezpočet jako kapek vody v oceánu. Nakonec zemřeme všichni. Pouště se však nemohou táhnout donekonečna. Můžeme si vzít zásoby vody a najít cestu přes poušť. Za úvahu to stojí."

"Ano," souhlasil Herilak. "Opravdu by stálo zato, dozvědět se víc. Har-Havolo, zavolej svého lovce jménem Munan. Ať nám vypráví o těch horách."

Munan byl vysoký muž s dlouhými jizvami na tvářích, jaké často nosili muži jeho sammadu i ostatních sammadů z druhé strany hor. Zabíval z dýmky, když k němu doputovala, a vyslechl otázky shromážděných lovců.

"Byli jsme tři," začal. "Všichni velmi mladí. Činy jako tento člověk dělá, když je velmi mlád a chce ostatním dokázat, že z něho bude dobrý lovec. Musí to být velmi odvážný a hrdinský čin." Dotkl se jizev na tvářích. "Jen velmi odvážný či velmi silný muž získá tyto jizvy na znamení, že se stává lovcem."

Har-Havola souhlasně kývl a jeho vlastní jizvy se v záři ohně zaleskly.

"Tři jsme odešli, dva jsme se vrátili. Vyrázili jsme na začátku léta a zdolali vysoké průsmyky. V mém sammadu žil tehdy starý lovec, který je znal a poradil. nám, kudy jít, jak poznáme průsmyky, jimiž se máme pustit. Nebylo to snadné a sníh v sedlech nám byl mnohdy až po pás, ale prošli jsme. Šli jsme stále směrem k západu slunce."

Jak jsme překonali hory, octli jsme se v kopcích, kde žila hojnost zvěře a my měli bohatý lov. Za kopci však začíná poušť. Vstoupili jsme do ní, ale nenašli jsme ani kapku vody. Vypili jsme vše, co jsme ve vacích měli, a když nám voda došla, vrátili jsme se."

"Ale bylo co lovit?" dotazoval se Herilak. Munan při svědčil.

"Ano, v horách padá déšť a v zimě sníh. Kopce za horami jsou stále zelené. Ale hned za nimi začíná poušť."

"Našel bys ještě ty průsmyky?" zeptal se Kerrick. Munan kývl. "Mohli bychom tedy poslat malou skupinku lovců. Ohledá cestu a najde zelené kopce. Jakmile splní úkol, vrátí se a převede přes hory sammady."

"Léta jsou nyní velmi krátká," namítl Herilak, "a murgu jsou příliš blízko. Půjde-li jeden - půjdeme všichni. To bychom podle mého názoru měli učinit."

Rozmlouvali o tom značnou část noci, i té příští a přes příští. Nikomu se moc nechtělo do hor, a to ani v létě; zima je může překvapit znenadání. Všem však bylo jasné, že něco dělat musí. Na místě, kde tábořili, se vyskytovala trocha zvěře, takže měli nějaké to čerstvé maso. Rostly tu i jedlé kořínky, rostliny a semena, ale ty v zimě nebudou. Jejich stany byly pryč a s nimi i mnoho jiných věcí, na nichž lpěli. Jedinou věcí, jež jim ještě zbývala, bylo maso ukořistěné murgu, stále nezměněné ve vacích. Nikomu nechutnalo a lidé se jej ani nedotkli, dokud bylo k jídlu cokoli jiného.

Ale v nouzi by je dokázalo udržet při životě a snědli z něj zatím jen malou část.

Herilak trpělivě čekal a přihlížel, jak sammady loví a jedí, na co mají chuť. Ženy již vydělávaly těch pár kůží, jež měli, a jakmile získají další, vyrobí nové stany. Mastodonti měli dost svěží pastvy a svaštělá kůže se jim brzo vyplnila tukem. Herilak to vše sledoval a čekal. Čekal, až se všichni najedl dosyta a až děti zesílí. Každou noc pohlédl na oblohu a sledoval, jak se měsíc z tenoučkého srpku zaobluje do úplňku a zase pomalu ubývá. Když měsíc opět zmizel z oblohy, naplnil kamennou dýmku ostře vonící kůrou a svolal lovce k ohni.

Jakmile všichni potáhli z dýmky, vstal a vyprávěl jim, o čem přemýšlel celou dobu od chvíle, kdy dorazili na mís to v ohybu řeky.

"Zima přijde, tak jako každý rok. Nemůžeme se jí nechat zaskočit zde. Musíme jít tam, kde je hodně zvěře a žádní murgu. Navrhují tedy, abychom překročili vysoké hory k zeleným kopcům, jež jsou za nimi. Pokud vyrazíme nyní, bude ještě léto, až vstoupíme do horských průsmyků a tak je dokážeme přejít. Munan nám řekl, že to je jediná doba, kdy je lze překročit. Půjdeme-li hned, pocestujeme nalahko, stejně jako jsme prchali před murgu. Půjdeme-li hned, nemusíme se strachovat o jídlo, neboť máme zásobu masa murgu. Půjdeme-li hned, stačí se ještě před zimou dostat do zelených kopců na druhé straně hor. Prohlašuji, že nastal čas, abychom naložili věci na sáně a vydali se na západ."

Nikomu se nechtělo odejít, ale nikdo nedokázal vymyslet jakýkoli důvod, proč tu zůstat. V sevření mezi ledem a murgu neměli na vybranou. Hovořili o tom dlouho do noci, ale ať hledali jak chtěli, nenašli jiný směr, kudy se ubírat, než vysoké hory. Musí tedy do hor.

Ráno muži opět vytáhli sáně a opravili potřhané spoje novou kůží. Malí chlapci pročešávali les a přinášeli kuličky, jež vyvrhovaly sovy. Starý Fraken je rozhrabával a hledal znamení osudu.

"Ne dnes, ale zítra," prohlásil. "Zítra musíme vyrazit, za prvního světla. Až slunce vystoupá nad horizont, nevidím tu již nikoho. Už budeme pryč."

Toho večera Kerrick po večeři seděl u ohně a ovazoval travou dlouhé trny, které otrhal z nedalekého křoviska. Zásoba šipek pro hěsotsan se již tenčila a speciální stromy, plodící šipky, zde nerostly. Nebylo jich však za potřeby. Hěsotsan dokázaly vystřelovat jakýkoli materiál srovnatelné velikosti. Střely, které vyráběli, létaly stejně dobře, a pokud byly zhotoveny pečlivě, dokonce ještě lépe než původní. Kerrick ukousl přečnivající konce uzlu. Armun se kolem něj protáhla a přihodila na oheň pár třísek, potom začala sbírat těch pár věcí, které jim patřily, a svazovat je do ranců.

Pracovala mlčky a Kerrick si uvědomil, že se vrátila ke starému návyku zakrývat si tvář vlasy.

Když přišla blíž, chytil ji za zápěstí a přitáhl ji vedle sebe, ale žena stále odvracela tvář. Teprve v okamžiku, kdy ji vzal za bradu a přiměl ji podívat se mu do očí, zjistil, že se Armun po tváři koulí slzy.

"Stalo se ti něco? Co je ti?" zeptal se udiveně.

Zavrtěla hlavou a nechtěla odpovídat, ale znepokojený Kerrick ji k tomu nakonec přemluvil. Odvrátila se, skryla si tvář za pramenem vlasů a řekla mu to.

"Budeme mít dítě. Na jaře."

Nadšený Kerrick zapomněl na její slzy a obavy, přitáhl ji k sobě a rozesmál se. Už poznal děti, viděl, jak přicházejí na svět a viděl i pýchu, již cítili jejich rodiče. Nechápal, proč Armun pláče, místo aby se radovala. Nechtěla mu to říci a stále se odvracela a zakrývala si tvář. Zpočátku dostal strach, ale pak se rozzlobil a zatřásl s ní, až se rozplakala nahlas. Kerrick se zastyděl, otřel jí slzy a vzal ji do náručí. Pomalu přestávala vzlykat; pochopila, že jí nezbývá, než říci pravdu. Vyklouzlá mu z náručí a ukázala na svůj obličej.

"Dítě bude holčička a bude vypadat jako já," hlesla, dotýkajíc se rozštěpeného rtu.

"To bude dobře, protože jsi krásná."

Usmála se tomu prohlášení. "Jen pro tebe," řekla trpce. "Když jsem byla malá, vysmívali se mi a šťouchali do mne."

Nikdy jsem nebyla šťastná jako ostatní děti."

"Dnes se ti nikdo nesměje."

"Ne. Ne, protože jsi tu ty. Ale naši dceři se budou děti smát."

"Ne, nebudou. Naše dcera bude možná syn a bude po mně. Měla tvá matka nebo otec stejný ret jako ty?"

"Ne."

"Tak proč by ho mělo mít naše dítě? Pak budeš jediná, a já jsem rád, že tě takovou mám. Neměla bys plakat."

"Nebudu." Osušila si oči. "A neměla bych tě obtěžovat svými nářky. Musíš být silný, až zítra odejdeme do hor. Bude opravdu hodně zvěře na druhé straně hor?"

"Ovšem. Říkal to Munan a ten tam byl."

"A jsou tam... murgu? Murgu. se smrtícími holemi?"

"Ne. Ti zůstanou tady. Půjdem tam, kde nikdy nebyli."

Nechal si pro sebe temnou obavu, o níž se dosud nikomu nezmínil. Vainté je naživu. Nedopřeje si nikdy klidu, nikdy neustane v pátrání, dokud nezemře on a celý národ Tanu. Mohou uprchnout, ale stejně jako noc stíhá den bude i Vainté stíhat Tanu.

Temní Tanu

Kapitola 46

Pátého dne pochodu začala krajina stoupat a zavál západní vítr, studený a suchý. Lovci Har-Havolova sammadu nasáli vzduch do nozder a hlasitě se rozesmáli, neboť tuto část světa znali nejlépe ze všech. Vzrušeně spolu rozmlouvali, ukazovali si známé orientační body, a vyběhli o hodný kus před sammady a pomalu se vlekoú mastodonty. Herilak nesdílel jejich nadšení, neboť ze stop a jiných náznaků dobře viděl, jak málo zvěře tu žije. Několikrát zahlédl jiné Tanu, jednou dokonce narazili na ohniště s ještě teplým popelem. Nikdy však nespátřili lovce; ti se očividně jejich velké a dobře ozbrojené skupině vyhýbali.

Směr, jímž se ubírali, je vedl do kopců dál a dál a každý z vrcholků se tyčil výš než ten předešlý. Dny byly teplé a slunce pálilo, v noci se však rádi zavrtali do teplých kožešin. Jednoho dne za svítání Har-Havola radostně zavolal na ostatní a ukázal na obzor, kde se vycházející sluneční kotouč dotýkal vysokých bílých štítů. Toto tedy byly ony zasněžené hory, jež mají překonat.

Každým dnem stoupali výš a výš, až se z hor stala přehrada, táhnoucí se donekonečna i obě strany. Vypadaly neporušené a působily jednotlým dojmem. Když se však dostali ještě blíž, spatřili údolí s horskou bystřinou, jež vedlo přímo do srdce hor. Voda se rychle hnala korytem, ledová a šedá. Kráčeli podél ní, sledující její meandry, až kopcovité předhůří, od něž přišli, zcela zmizelo z dohledu. I tvář krajiny se měnila; stromů ubývalo, a těch pár, co tu rostlo, byly vesměs jehličnany.

Jednoho odpoledne se na srázu nad nimi cosi pohnulo. Zvedli hlavy a spatřili několik bílých rohatých zvířat, jak lehkými skoky uhánějí do nejbližšího úkrytu. Jedno se však na okamžik zastavilo na skalní římse, aby se podívalo dolů, a tam si je vyhledal Herilakův šíp a poslal je v kotrmelcích na dno údolí. Jeho srst byla měkká a kadeřavá, a maso, které si upekli ještě téhož večera, lahodné a tučné. Har-Havola olízl z prstů zbytek omastku a spokojeně zachrochtal.

"Pouze jednou jsem dosud v životě ochutnal horskou kozu. Dobrá, ale velmi nesnadno se stopuje. Žije pouze ve vysokých horách. Nyní se musíme postarat o píci pro mastodonty a o dřevo na oheň."

"Proč to?" zajímal se Herilak.

"Jdeme stále výš. Brzy nebudou vůbec žádné stromy, i tráva prořídne. Bude zima, velká zima."

"Pak tedy musíme vzít vše, čeho bude nedostatek," přikývl Herilak. "Nemáme stany, a tak jsou sáně lehké. Nasekáme dřevo a naložíme je. Také mladé větve s listím pro mastodonty. Nesmějí trpět hladem. Bude tam dost vody?"

"Ne, ale to tak nevadí; najdeme spoustu sněhu, který můžeme roztavit. To není těžké."

Přestože dny byly stále teplé, ráno cítili, jak při zemi mrzne. Také mastodonti se nespokojeně převalovali a od tlam se jim kouřilo, jak se dech srážel v ranním chladu. Přestože si mnozí stěžovali na řídký vzduch a starý Fraken lapal po dechu tak, že nemohl jít a musel se vézt na saních. Kerrick se cítil šťastný tak, jak to dosud nepoznal. Těšil jej čistý a

průzračný vzduch, ticho hor i přísné a chladné linie skal a oblohy. Tak propastně se to lišilo od vlhkého horka jihu, plného potu a hmyzu. Ať si Yílané mají své bažiny a věčné léto. Jsou pro ně stvořeni. Život zde by pro ně byl nesnesitelný. Není to jejich svět - copak jej tedy nemohou přenechat Tanu. Často pozoroval oblohu, ale ani jednou nezahlédl velkého dravce či jiného ptáka, který by naznačoval, že jsou murgu nablízku. Snad za nimi Yílané nepůjdou. Snad jsou před nimi opravdu v bezpečí. "Támhle je nejvyšší průsmyk naší cesty," oznámil jednoho odpoledne Munan a ukázal kupředu. "Tam, kde jsou ty mraky a kde padá sníh. Vzpomínám si nyní, jak se tam od západu neustále ženou oblaka, takže tam sněží skoro pořád."

"Nemůžeme čekat, až se to sněžením přezene," potřásl hlavou Herilak. "Nemáme již mnoho dřeva ani píce. Musíme jít dál."

Trvalo jim celý dlouhý den, než se s námahou vyšplhali do nejvyššího bodu sedla.

Sníh tu byl hluboký a mastodonti se bořili v umrzlé krustě a zapadali do mohutných závějí. Byla to vyčerpávající námaha pro všechny a každý krok vpřed znamenal utrpení. Tma zastihla sammady stále na svahu, takže na něm strávili bezesnou noc, plnou hlasitých protestů nespokojených mastodontů. Nemohli ani zapálit oheň, a tak se jen choulili, zabalení do kožešin, a čekali, až se rozední. Za prvních ranních paprsků pokračovali v cestě, neboť jim bylo jasné, že tady by je čekala jen mrazivá smrt.

Na druhé straně hřebenu byla cesta ještě namáhavější - museli dolů, po příkrém a zledovatělém svahu. Nezastavili však. Píce už došla a mastodonti by další noc na sněhu nepřežili. Šli dál, téměř poslepu mezi mraky, jež se valily proti nim, do sedla. Odpoledne dospěli k poli šterku s velkými balvany a zjistili, že chůze je zde snad ještě namáhavější než po sněhu. Už se šelo, když se konečně prodrali z mraků a ucítili opět na tvářích teplé, načervenalé paprsky zapadajícího slunce. Dole pod nimi se rozevíralo údolí a v dálce už zahlédli i stopy zelené vegetace.

Padla již tma, ale zastavili jen na tak dlouho, aby mohli rozdělat oheň a od něj zapálit pochodně. V jejich mihotavém světle klopýtaly sammady dál. Až ve chvíli, kdy ucítili, jak jim půda pod nohama měkne, poznali, že je krutá zkouška za nimi. Nato zastavili u rychle tekoucího potoka, napájeného tajícím sněhem, kde ze země vyrážely první trsy trávy.

Vyčerpaní padli na zem, zatímco mastodonti dychtivě rvali skrovnou pastvu. Tu noc jim i konzervované maso murgu chutnalo lahodně. To nejhorší měli za sebou; cesta dolů údolím se šla snáz než opačným směrem. Zakrátko se octli opět mezi stromy a mastodonti se mohli udávit, jak doháněli několikadenní půst. Lovci se radovali. Celý den nacházeli čerstvé bobky horských koz a ráno se zapřisahali, že budou večeřet čerstvé maso. Kozy však byly ostražitě a pokaždé zmizely mnohem dřív, než se lovci dostali na dostřel. Až teprve následujícího dne objevili na louce, chráněné stromy, stádečko jelenů, a než prchlo, stačili dva kusy zabít. I jiná potrava se tu hojně nabízel: rostly zde borovice, jaké dosud nespátřili, a je jich šišky skrývaly sladká a chutná jádra. Hory nechali za zády a vpředu leží zářivá budoucnost.

Bystřina, již sledovali, následujícího dne skončila ve skalnatém jezírku. V bahně kolem něj našli stopy mnoha zvířat. Z jezírka nevytéká žádný proud. Voda tedy odtud teče pod zemí; s tím se setkali již dříve.

"Zde se zastavíme," rozhodl Herilak. "Je tu voda, pastva pro zvířata, a pokud jsme správně četli stopy, i hojnost lovu. Učiníme toto. Sammady zůstanou na místě a lovci je budou zásobovat čerstvým masem. Rostou tu lesní plody i jedlé kořínky. Nebudeme hladovět. Já s Munanem, jenž zde už byl, se půjdeme podívat, co se nalézá dál. Kerrick nás doprovodí."

"Musíme však nést vodu v kůžích," prohlásil Munan. "Za jezírkem je jen málo vody a v poušti vůbec žádná."

"Uděláme to tak," potvrdil Herilak.

Krajina se začala měnit záhy poté, co lovci sestoupili z pásma kopců. Stromů tu rostlo málo a tráva byla suchá, zato přibývalo ostnatých, nebezpečně vyhlížejících rostlin. Jak se kopce měnily v rovinu, tráva zmizela a muži kráčeli po šterku a navátém písku. Všechny rostliny už měly ostny a vyhlížely vyprahle, a každá stála notný kus od ostatních. Suchý vzduch se ani nepohnul. Kousek před nimi se vymrštila ještěrka a hbitě zmizela mezi kameny. Jinak všude vládl klid.

"Máme za sebou dlouhý a těžký den," konstatoval Herilak. "Zastavíme se tady, neboť všechna místa tu jsou stejná. Je toto poušť, o níž jsi mluvil?"

Munan přisvědčil. "Je to všude takové. Někde je víc písku, jinde zase kamení. Neroste tu nic než ty ostnaté rostliny. Voda tu není žádná."

"Ráno půjdeme dál. Musí to přece někde skončit."

Poušť byla horká a vyprahlá a navzdory Herilakovu prohlášení se zdála být nekonečná. Pokračovali ještě čtyři dny, od východu slunce až do soumraku, až se z hor za nimi stala pouhá šedá čára na obzoru. Poušť před nimi se však neměnila. Večer Herilak vystoupil na malé návrší a zaclonil si oči, aby se mohl podívat k západu.

"Totéž," ohlásil. "Žádné kopce ani hory, nic zeleného. Jen další poušť."

Kerrick zvedl měch s vodou.

"Těmhle je poslední."

"Já vím. Ráno se obrátíme nazpět. Dál už nemůžeme. I tak budeme poslední den pochodu žíznit. Ale v kopcích se napijeme dosyta."

"Ale co budeme dělat pak?" zeptal se Kerrick, zatímco vršil suché klacky na oheň.

"To si ještě rozmyslíme. Pokud najdeme dost zvířete, mohli bychom v těch kopcích zůstat. Uvidíme."

Padla tma a odkudsi zblízka zahoukala sova. Usínající Kerrick se vymrštil a pocítil, jak mu po zádech přejel mráz. Byla to jen sova, nic víc. Žijí tu v poušti a požírají ještěrky. Obyčejná sova.

Yílané přece nevědí, kde jsou; nemohli je sledovat přes zasněžené průsmyky. Jsou v bezpečí.

Přesto se mu té noci zdálo o Alpéasaku. Byl zase obklopen pobíhajícími fargi a za sebou na vodítku vlekl Inlénu.

Zasténal ze spánku, ale neprobudil se a nevědomky zaryl prsty do železného obojku na krku.

Když se Kerrick ráno probudil, sen v něm zůstal a tížil jej jako veliké kamenné závaží. Byl to jenom sen, přesvědčoval s

sebe, ale přesto se ani cestou zpět nedokázal zbavit nějaké nepříjemné předtuchy.

Navraceli se rychle. Bez zásob jídla a vody jim ubyl náklad a tak svižným tempem prošli vyprahlou pouští a vnořili se do suchých travin prvních pahorků. Pozdě odpoledne překonali poslední hřeben a celí vyprahlí se těšili na chladnou vodu jezírka. Cesta je vedla nízkým, hustým podrostem, a oni si jím s praskáním razili cestu. Herilak šel v čele. Všiml si, že nechal ostatní kus za sebou a zastavil se, aby jej mohli dohonit.

V tu chvíli kolem něj proletěl šíp a zabodl se do křoví.

Vrhl se k zemi a varovně vykřikl na své druhy. Skrytý za silným kmenem vytáhl z toulce vlastní šíp a založil jej do tětiny. Ze stráně nad ním se ozval nějaký hlas.

"Herilaku, jsi to ty? Volal jsi?"

"Kdo je to?"

"Sorli. Měj se na pozoru. Hrozí nám nebezpečí z lesa."

Herilak se pečlivě rozhlédl, ale nic neviděl. Jaké nebezpečí? Nechtělo se mu však ozývat se znovu. Mezi stromy se opatrně objevil Kerrick. Herilak mu pokynul, aby šel napřed. Jakmile jej minul i Munan, vydal se za nimi, tiše a ostražitě. Sorli na ně čekal, skrčený za balvany. Ostatní lovci ze sammady stáli kousek od něj, ukrytí před pohledem zdola, a dívali se po svahu dolů. Sorli je odeslal zpět k táboru a vydal se za nimi. Jakmile sestoupili z hřebenu, zastrčil šíp do toulce.

"Slyšel jsem vás, jak jdete tím křovím, ale neviděl jsem nic než postavy. Nevěděl jsem, že jste to vy, jinak bych nevystřelil. Myslel jsem, že jdou ti druzí. Zaútočili dnes ráno, chvíli po rozbřesku. Lovci na stráži byli zabiti, ale stačili nás varovat. Zabili i jednoho z mastodontů; snad jej chtěli sníst, ale zahnali jsme je, než s ním stačili cokoli udělat."

"Co jsou zač?"

"Nejsou Tanu."

"Murgu!" Kerrick si uvědomil jakou hrůzu do toho slova vložil. Ne, tady ne, teď ještě ne.

"Ne murgu. Ale taky ne Tanu, tak jak Tanu známe. Uvidíš, jednoho z nich jsme zabili. Mají oštěpy, ale ne luky. Jakmile mezi ně dopadly šípy, otočili se a dali se na útěk."

Vydali se k ležení a Sorli se za okamžik zastavil nad tělem, ležícím v trávě.

Mrtvola ležela tak, jak padla, tváří do křoví. V zádech měla krvavý otvor, jak kdosi vyřízl smrtící šíp. Kolem pasu se jí vinul ovázaný kus kožešiny. Kůže mrtvolky měla tmavší odstín než jejich a vlasy byly černé, ne světlé. Herilak se shýbl a tělo převrátil, načež odstrčil kožešinu tupým koncem oštěpu.

"Lovec. Nebýt té kůže a vlasů, mohl by to být Tanu."

Kerrick se sklonil a odhrnul oční víčko; zakalené černé oko skelně zíralo do jeho vlastních modrých. Munan se sklonil také, aby lépe viděl, ale pak se napřímil a znechuceně si odplivl.

"Harwan," řekl. "Když jsem býval malý, strašili mě lovci příběhy o černých mužích zpoza hor, kteří přicházejí za tmy, aby kradli děti a požírali je. Říkalo se jim Harwan a byli prý divocí a strašní. Někteří tvrdili, že jsou ty při běhy pravdivé. Jiní se směli."

"Nyní to tedy víš," přikývl Sorli. "Byly pravdivé. A ještě něco. Podívejte se na tohle."

Vedl je kousek do kopce k tmavému tělu, nataženému na zemi pod stromy. Herilak je přejel pohledem a užasle vydechl.

"Dlouhozub; největší, jakého jsem kdy viděl."

Obrovská šelma byla snad o polovinu delší než vzrostlý muž. Mrtvou tlamu měla, dokořán a z ní trčely dva dlouhé zuby, jež daly zvířeti jméno, dlouhé, ostré a smrtelně nebezpečné.

"Přišlo s tmavými Tanu - a bylo jich několik. Následovali je jako mastodonti a zaútočili, když dostali pokyn."

Herilakovi se to ani trochu nelíbilo. "To je nebezpečné. Ozbrojení Tanu a taková zvířata. Odkud přišli?"

"Ze severu - a tam se také vrátili. Možná byli na lovu."

Herilak pohlédl k severu a potřásl hlavou. "Pak je tedy cesta tím směrem pro nás uzavřena. Stejně tak cesta na západ, přinejmenším odsud. Nevíme, kolik je těch temných Tanu, ani kolik dlouhozubů mají po svém boku. Bojovat s nimi nechceme. Zbývá tedy pouze jeden směr."

"Jih," doplnil Kerrick. "Na jih, přes kopce. Ale tam mohou být murgu."

"Může tam být cokoli," odušil Herilak a rysy mu ztvrdly. "Na tom nezáleží. Musíme jít. Možná, že tam někde skončí poušť, že nalezneme dobrá loviště. A teď se pojďme konečně napít. V noci postavte stráž. Zítřka za rozbřesku odcházíme."

Waliskis

Kapitola 47

Dítě by poznalo, kudy sammady procházely, tak jasné stopy po nich zůstávaly v měkké hlíně. Hluboké rýhy, vyryté ojemí sání, veliké otisky mastodontích nohou, vysoké kupky jejich výkalů. Herilak se nijak nesnažil je zastírat - ale lovci vyčkávali v úkrytech u cesty někdy i dva dny poté, co sammady prošly, aby si byli jisti, že je nikdo nepronásleduje. Dny však mýjely a nikde se neobjevila žádná známka temných Tanu, ani jejich dlouhozubých druhů. Přesto dbal Herilak na to, aby nad sammady bděly dnem i nocí ozbrojené stráže.

Všechny hřebeny a údolí vedly z hor a rozpouštěly se ve vyprahlé pláni; šli tedy s kopců, aby pokračovali po okraji pouště a nemuseli se probíjet přes hřebeny. Vpředu šli lovci, kteří prozkoumávali přilehlá údolí a pátrali po vodě. Když večer rozbili tábor, odvedli pokaždé mastodonty k vodě, aby se mohli napít a napást.

Pochod pokračoval. Lov v podhůří a na pláních za mnoho nestál. Pravda, travnaté pásy se začaly rozšiřovat od úpatí kopců dál a dál do míst, kde dosud byla jen vyprahlá poušť, a cestu jim často přetínala vyschlá koryta říčních toků. Na

travnaté pláni však netekla žádná voda a zvířat tu rovněž bylo poskrovnu. Museli jít dál.

Teprve poté, co měsíc dvakrát dorostl a zase zhubl, dostali se k řece. Voda sem musela přitékat až z oněch vysokých hor, neboť proud zde byl silný a kanál, jež voda vymlela, notně hluboký. Zastavili se na vysokém břehu a dívali se na vodu, jak se dole řítí přes kameny a rozstříkuje se v bílou tříšť.

"Tady řeku nepřejdeme," usoudil Kerrick. Herilak kývl a sjel pohledem kus po proudu. "Možná bude moudřejší nepokoušet se ji překročit - ale jít podél ní. S takovým množstvím vody už přece nemůže být kolem poušť. A kde není poušť, tam bude dost zvířete. Musíme začít lovit, protože nám už dochází i maso murgu. Je třeba najít místo, kde bude lov hojný a kde poroste dostatek jedlých plodů."

Po chvíli vyslovil nahlas myšlenku, která se honila v hlavě každého z nich. "A to dřív, než přijde zima."

Následovali řeku, která se vinula plání a vtékala do dalšího pásma kopců. Vysoký sráz břehu se na mnoha místech zmínil, takže mohli napojit mastodonty. Leckde dokonce narazili na stopy zvířete. A ještě na cosi jiného. Munan byl první, kdo si toho všiml. Přisedl si k Herilakovi a Kerrickovi, když se večer hřáli u svého ohně, a uvelebil se zády k blízkému kopci.

"Lovím po mnoho let," začal, "a jenom jednou jsem byl sám loven. Povím vám o tom. Došlo k tomu v oněch vysokých kopcích, které vy nazýváte horami. Šel jsem tam po stopě obřího jelena; byla čerstvá a slunce sotva vyšlo. Kráčel jsem tiše, ale přesto jsem měl dojem, že je cosi v nepořádku. Pak jsem pochopil, i já byl sledován a hlídán. Cítil jsem v zádech čísi oči. Když jsem nabyl jistoty, bleskově jsem se obrátil - a on stál na skalní římsě nade mnou. Dlouhozub. Nebyl dost blízko, aby na mne mohl skočit, ještě ne. Musel jít po mé stopě - zrovna jako já po stopě obřího jelena. Chvilí se mi díval do očí, a potom zmizel."

Herilak přikývl na souhlas. "Zvířata poznají, když jsou sledována. Jednou jsem pozoroval smečku dlouhozubů a oni záhy obrátili hlavy ke mně, protože cítili můj pohled. I lovec to někdy pozná."

"A právě teď jsme sledováni," pronesl Munan, rozhrabávaje oheň. "Neotáčejte se, ale dojděte pro dřevo a při tom se podívejte směrem ke kopci zanými zády. Něco tam číhá a pozoruje nás, tím jsem si docela jist."

"Dojdi pro dřevo, Kerricku," vyzval mladíka Herilak. "Máš dobré oči."

Kerrick pomalu vstal a ušel několik kroků, sebral pár klacků a hodil je do ohně.

"Nejsem si jistý," řekl. "Kousek pod vrcholem toho kopce je skalní hřeben a vrhá dolů stín. To zvíře může být právě tam."

"Dnes v noci zesílíme stráž," rozhodl Herilak. "Jsme v nové a neznámé zemi. V těch kopcích může být cokoli. Třeba i murgu."

Noc proběhla klidně. Ještě před rozedněním Herilak probudil Kerricka a zakrátko se k nim připojil i Munan, tak jak se předchozího večera dohodli. Každý jinou cestou a tiši jako stíny se kradli ke skalní římsě, z obou stran a zezadu. Když vyšlo slunce, všichni již stáli na předem zvolených místech.

Na Herilakův skřek, napodobující ptáka, Všichni vyrazili. Sešli se před římsou, zbraně v pohotovosti, ale prostor byl prázdný. Ne však docela. "Tráva je tu podupaná. Něco nás opravdu sledovalo."

"Rozeběhněte se do okolí. Hledejte stopy," vyzval je Herilak.

Munan se ozval první. "Tady, v písku. Je tu otisk nohy."

Sehnuli se a zblízka si stopu prohlíželi. Mlčky; nebylo pochyb o tvorovi, který ji zde zanechal.

"Tanu," promluvil konečně Herilak a pohlédl k severu. "Mohli nás tmaví Tanu sledovat až sem?"

"Bylo by to dost těžké," potřásl hlavou Kerrick. "Ale i kdyby, se jim to podařilo, museli by nás obejít a předstihnout, aby mohli být na téhle římsě. Tenhle otisk tu zanechali jiní Tanu, tím jsem si jist."

"Tanu za námi, Tanu před námi." Herilak se zachmuřil. "Musíme tedy bojovat, abychom vůbec mohli lovit?"

"Tento Tanu nebojoval - jen nás pozoroval," namítl Kerrick. "Tanu nemusí vždycky zabíjet jiné Tanu. To začalo až s příchodem těch krutých zim. Zde na jihu zimy nemohou být tak kruté."

"Co uděláme?" otázal se Munan.

"Podíváme se na ně také a zkusíme si s nimi promluvit," odpověděl Kerrick. "Možná se nás bojí."

"Já se bojím jich," zakroužil hlavou Munan. "Bojím se oštěpu v zádech."

"Pak se tedy bojíme jeden druhého," prohlásil Kerrick. "Dokud půjdeme pohromadě, s mnoha luky a oštěpy, budou se ti noví Tanu bát přiblížit. Pokud půjdu sám, jen se svým oštěpem, třeba se s nimi setkám."

"Je to nebezpečné," zrazoval jej Herilak.

"Celý život je plný nebezpečí. Před námi jsou Tanu, viděli jste otisk. Pokud se nepokusíme navázat s nimi, kontakt, v míru, zbývá už jen jedno řešení. Opravdu jej chceme?"

"Ne," přiznal Herilak. "I tak je smrti dost, i bez zabíjení mezi Tanu. Dnes zůstaneme zde. Dej mi luk a šípy. A nechod' příliš hluboko do kopců. Pokud se do poledne nic nebude dít, vrat se. Je vše jasné?"

Kerrick přikývl a tiše odevzdal luk a šípy. Potom mlčky čekal, až oba lovci sestoupí s kopce na pláň ke stanům, potom se k nim obrátil zády a vydal se pomalu vzhůru.

Byla tu spousta kamení a tvrdá hlína, takže jejich návštěvník už zřejmě další stopy nezanechal - alespoň ne takové, po nichž by Kerrick mohl jít. Vyšplhal na další římsu a pohlédl na stany, nyní hluboko pod ním. Je to místo jako stvořené k čekání. Otevřené do všech stran a nikdo se k němu nebude moci přiblížit nepozorovaně. A pokud se bude muset dát na útěk, má volnou cestu dolů k táboru. Sedl si tedy na zem, tváří k údolí a s oštěpem v klíně, ostražitý a bdělý.

Kopce byly tiché, holé a bez jakéhokoli života vyjma mravenců v písku u jeho nohou. Zápolili s mrtvým broukem, několikrát násobně větším než oni sami, a pokoušeli se jej odtáhnout k mraveništi. Kerrick pozoroval mravence - a koutkem oka i své okolí.

Cosí jej zasvrbělo na šíji. Poškrábal se tam, ale nic na ní nenašel. Cosí však stále cítil - ne skutečné svědění, ale jakýsi dojem podobného rázu. Záhy pochopil, neboť si vzpomněl na Munanovo vyprávění. Byl sledován.

Pomalů vstal a obrátil se, zvedaje pohled k travnatému svahu kopce a k ostrůvku stromů nad ním. Nikoho však neviděl. Sem a tam po úbočí rostly nějaké keře, ale ty byly příliš řídké a neposkytovaly dostatečný úkryt. Pokud je sledován, musí to být z oněch stromů. Zahleděl se na ně a čekal, ale nic se nepohnulo. Jestli se ukrytý pozorovatel bojí, bude muset převzít iniciativu sám. Až ve chvíli, kdy odkládal oštěp, si uvědomil, jak pevně jej svírá. Jeho jediná a poslední ochrana. Nechtělo se mu zbavit se jí. Přesto to musí udělat, pokud má neviditelný zvěd nebo zvěďové - uvěřit, že přichází v míru. Po velkém vnitřním boji odložil oštěp na zem. Mezi stromy se však nic nepohnulo.

Kerrick učinil váhavý krok kupředu, pak druhý. V krku měl vyprahlo a v uších slyšel bušení srdce. Zastavil se na dlouhý hod oštěpem od hloučku stromů; dál už jít ne dokázal. Stačí. Teď jsou na tahu ti druzí. Pomalu zvedl ruce, dlaněmi od sebe, a zavolaal.

"Nemám zbraně. Přicházím v míru."

Stále žádná odpověď. Ale nepohnulo se v tom stínu pod stromy něco? Těžko říci. Ustoupil o krok a zopakoval svou výzvu.

Kmitnutí stínu. Obrys postavy. Někdo tam stojí. Kerrick ustoupil o další krok a postava se pohnula směrem k němu, do slunečního světla.

Kerrickovým prvním impulsem byl strach. Zakolísal a pocítil touhu otočit se a přehnout, ale ovládl se.

Lovec měl černé vlasy, temnou kůži a hladké tváře bez vousů, jeho ruce byly ale prázdné stejně jako Kerrickovy.

Nechodil však v kůžích jako onen lovec s dlouhozubem. Hlavu měl ovázanou bílou kůží a stejně bílá kůže mu kryla i bedra.. Ne šedobílá, ale bílá jako sníh.

"Promluvíme si," zvolal Kerrick a učinil pomalý krok vpřed.

V tom okamžiku se ten druhý obrátil a téměř úprkem se skryl opět mezi stromy. Kerrick se zastavil. I na tu vzdálenost viděl, jak se muž třese strachy. Jakmile si to Kerrick uvědomil, usedl pomalu do trávy, s rukama stále zvednutýma v gestu míru a přátelství.

"Neublízím ti," ubezpečoval cizince. "Pojď, sedni si promluvíme si."

Seděl nehybně dál a čekal. Když jej začaly bolet paže, položil je dlaněmi vzhůru na stehna. Broukal si pro sebe, rozhlížel se po nebi a okolních svazích a snažil se neudělat žádný náhlý pohyb, který by mohl toho druhého vylekat.

Druhý lovec učinil váhavý krok k němu, pak další. Kerrick se usmál a kývl a čekal dál. Cizinec se pomalu přibližoval, po jednotlivých, rozechvělých krocích, až stál ani ne deset kroků od sedícího mladíka. Nato se spustil na zem, usedl se zkříženýma nohama jako Kerrick a díval se na něj velkýma, vystrašenýma očima. Teprve teď Kerrick zjistil, že muž není nejmladší. Kůži měl vrásčitou a černí vlasů mu prokvétaly stříbrné nitky. Kerrick se usmál, ale jinak se nepohnul. Mužova čelist se pohnula a hrdlo také, ale ozval se jen jakýsi chraplavý zvuk. Muž polkl a konečně mohl mluvit.

Vychrlil záplavu slov.

Kerrick mu nerozuměl vůbec nic. Usmál se ale a po kývl, aby muže povzbudil, a ten ve své neznámé, sykové řeči pokračoval. Záhy však zmlkl, naklonil se kupředu a sklonil hlavu.

Kerrick byl zaražen. Čekal, až cizinec hlavu zase zvedne a potom odpověď.

"Nerozumím ti. Víš, co říkám? Chceš znát mé jméno?"

Dotkl se svých prsou. "Kerrick. Kerrick." Nedostalo se mu však odpovědi. Ten druhý jenom seděl a koukal, s otevřenými ústy a vyvalenými očima, jejichž bělmo kontrastovalo s temnou pletí. Teprve poté, co Kerrick zmlkl, opět pokývl. Řekl ještě cosi a pak vstal a šel zpátky ke stromům. Z jejich stínu se vynořil další lovec a cosi mu podal. Ještě několik postav se pohnulo mezi stromy a Kerrick si stáhl nohy pod sebe, připraven dát se kdykoli na útěk. Když se však žádný z nich nepřiblížil, trochu se uklidnil. Sledoval je ovšem koutkem oka po celou dobu, než se jeho nový známý vrátil. Ostatní zůstali, kde byli.

Tentokrát si cizinec sedl o kus blíž. Kerrick viděl, že nese jakousi hlubokou mísu, plnou vody. Zvedl ji oběma rukama a napil se z ní, pak se natáhl a položil nádobu na zem mezi ně.

Lovci, kteří pili společně, něco sdílejí, pomyslel si Kerrick. Je to akt míru. Alespoň v to doufal. Aniž přestal sledovat muže v bílém, natáhl se, zvedl mísu, napil se z ní a položil ji zpět na trávu.

Ten druhý po ní opět sáhl, zvedl ji a vylil zbytek vody na zem. Pak na nádobu poklepal a pronesl jediné slovo.

"Waliskis."

Nato vrátil mísu Kerrickovi. Toho mužovo počínání udivilo, ale pokývl a povzbudivě se usmál. Vzal si mísu a viděl, že je zhotovena z nějakého tmavě hnědého materiálu, který nedokázal nikam zařadit. Prohlédl si ji důkladněji; drsný hnědý povrch zdobil kousek pod okrajem černý vzor. Obrátil ji v rukou - a zjistil, že je zespoda dekorována stejným, jen o něco větším vzorem.

Byla to dobře ztvárněná, zřetelná černá silueta. Nikoli náhodně tvarovaná skvrna nebo jednoduchý, opakující se motiv, ale postava zvířete. Výstupovaly z ní zřetelné kly i chobot.

Byl to mastodont.

"Waliskis," pronesl muž. "Waliskis."

Město Tanu

Kapitola 48

Kerrick převracel mísu znovu a znovu a potom se dotkl obrázku. Muž se usmál a kývl, a dokola opakoval "Waliskis". Ale co to mělo znamenat? Mají snad tito Tanu také mastodonty? To se nikdy nedozví, alespoň pokud se nebudou moci nějak dorozumět. Cizinec jemně zatahal za mísu, až Kerrick povolil sevření, pak se obrátil a odešel s ní opět mezi

stromy.

Když se s ní vrátil, byla plná jakýchsi vařených rostlin, bílých a hrudkovitých. Lovec nabral trochu směsi prsty a vložil si ji do úst, načež položil mísu před Kerricka. Ten muže napodobil; chutnalo to docela dobře. Jakmile tak učinil, cizinec se obrátil a spěšně odkráčel mezi stromy. Kerrick čekal, ale muž se už nevrátil.

Setkání bylo tedy u konce. Na Kerrickovo zavolání se už nikdo neukázal, a když pomaloučku došel k hájku, našel jej prázdný. Bylo to podivné setkání - ale povzbudivé. Tmavý lovec neměl žádné zbraně, ale přinesl mu vodu a jídlo.

Kerrick sebral mísu, vzal si opět oštěp a vrátil se ke stanům. Lovci na stráž hlasitě oznámili jeho příchod a Herilak mu hned vyběhl vstříc. Ochutnal jídlo, pochválil je - ale ani on neměl poněti, co to mělo znamenat.

Záhy se kolem něj shlukly sammady a on musel vše vyprávět, několikrát za sebou. Každý toužil ochutnat to nové jídlo a mísa se rychle vyprázdnila, aby se i tak těšila velkému zájmu. Herilak ji obracel v dlaních a poklepával na ni klouby prstů.

"Je to tvrdé jako kámen - ale přiliš lehké, než aby to byl kámen. A ten mastodont je tvrdý právě tak. Nerozumím tomu." Dokonce ani Fraken se neodvážil vyslovit nějaký názor. I pro něj to bylo něco zcela nového. Nakonec se musel Kerrick rozhodnout sám, co si s tím vším počít.

"Zítřka se tam vrátím, zase ráno, tak jako dnes. Vezmu jim tam v míse nějaké maso. Snad tím chtěli naznačit, že s námi chtějí sdílet jídlo."

"Možná ti chtěli naznačit, že tím máš nakrmit mastodonty?" nadhodil Sorli.

"Nemáme způsob, jak to zjistit," pokrčil rameny Kerrick. "Donesu jim kus našeho masa. Ale ne v jejich míse. Vezmu si nějaký pletený podnos, zdobený obrazci."

Ještě před setměním vzala Armun svůj nejlepší pod nos, jež sama upletla, a dočista jej omyla v řece. "Je nebezpečné jít tam zítřka znova," varovala Kerricka. "Měl by jít někdo jiný."

"Ne, ti lovci už mne znají. A mám dojem, že nebezpečí už pominulo; nejhorší to bylo včera. Tito noví Tanu zde mají svá loviště a pokud tu chceme zůstat, musíme s nimi žít v míru. Nemáme, kam bychom jinam šli. Teď se pojď najíst, ale nejlepší kousky masa schovej na podnos, abych si je mohl vzít zítřka s sebou."

Když následujícího jitra Kerrick dorazil na louku pod hájkem, nikdo na ní nebyl. Jakmile však odhodil oštěp a kráčel s podnosem přes travu, vynořila se z mlází známá postava. Kerrick se posadil a položil před sebe podnos. Tentokrát přišel muž bez obav a usadil se proti němu. Kerrick snědl kousek masa, přistrčil podnos cizinci a sledoval, jak s potěšením pojídá maso. Nato se muž odvrátil a hlasitě cosi zavolal. Z hájku vyšlo dalších pět lovců, černovlasých a oblečených stejně jako jeho protějšek, a kráčelo směrem k nim.

Teď byla řada na Kerrickovi, aby dostal strach. Vyskočil a ucouvl o pár kroků. Dva z nově příchozích nesli oštěpy. Jak se pohnul, zůstali stát a s neskrývanou zvědavostí si jej prohlíželi. Kerrick na zbraně ukázal a udělal gesto, jako když odhazuje oštěp. Jeho známý zřejmě pochopil smysl jeho posunků. Křikl cosi, co muselo být rozkazem, neboť vzápětí oba oštěpy ležely v trávě a jejich majitelé pokračovali v cestě s prázdnou.

Kerrick čekal se založenými rukama a snažil se zachovat klidnou tvář. Zdáli se být mírumilovní - ale co když pod bílou kůží na bocích skrývají ostré čepele? Nepotřebovali by ostatně ani to; v šesti jej snadno přemohou a zabijí, pokud o to budou stát. Musí to riskovat. Buď riskovat, nebo utéci.

Když přišli blíž, všiml si Kerrick, že dva z nich mají jakési krátké kyje. Ukázal na ně a učinil pohyb, jako by chtěl udeřit kyjem. Muži se zastavili a chvíli se radili; značnou chvíli jim trvalo, než pochopili, co tím chtěl říci. Zjevně ty kusy dřeva vůbec nebyly kyje. Jeden z mužů se vrátil zpět k oštěpům a Kerrick opět vyskočil, připraven k útěku. Ale lovec mu jen předváděl použití těch dřevěných předmětů. Uchopil jeden z kyjů, usadil tupý konec oštěpu do zářezu na druhém konci kyje a přidržel jej tam prsty. S oštěpem, spočívajícím mu na ruce, se rozpráhl a vymrštil zbraň vysoko do vzduchu.

Opsala úctyhodný oblouk a zabořila se hluboko do země. Kerrick si sice nebyl jist, jak celé za řízení funguje, ale oštěp s jeho pomocí doletěl rozhodně mnohem dál. Lovec odložil nástroj na zemi a připojil se k ostatním. Kerrick se uklidnil a zase si sedl.

Shlukli se kolem něho, vzrušeně rozprávějíce vysokými hlasy, zaujati Kerrickem stejně jako on jimi. Opatrně natahovali prsty, aby se dotkli dvou nožů z nebeského kovu, jež mu visely na krku, a s užaslým mumláním zkoumali je ho obojek. Kerrick zase zblízka prohlížel kůži kolem jejich beder - a zjistil, že to vůbec nejsou kůže. Když přešel prsty po bílém pásu, jenž měl jeden z lovců kolem hlavy, majitel jej stáhl a podal Kerrickovi. Materiál byl měkký jako kožešina, a při bližším ohledání Kerrick zjistil, že je utkaný podobně jako košík, ale z pramenů tenkých jako vlas. Chystal se jej vrátit, ale lovec mu ruku odstrčil a ukázal na Kerrickovu hlavu. Natáhl si tedy věc přes vlasy, a muži se na něj usmívali a vydávali zvuky uznání.

Cizinci se zdáli být setkáním spokojeni a chvíli spolu tiše rozmlouvali, aby nakonec zřejmě dospěli k nějakému rozhodnutí. Nově příchozí se obrátili a vydali se směrem k hájku. První lovec zatahal Kerricka za paži a ukázal na ně. Význam byl jasný; chtěli, aby je doprovodil. Má jít? Možná, že vše byl doposud jen úskok, sloužící k tomu, aby jej zajali a usmrtili. Ale chovali se tak přirozeně - ti dva, co prve odložili oštěpy, si je nyní zase docela klidně vzali a ani se neohlédli.

To Kerricka přesvědčilo. Pokud by to byla nějaká past, ti dva mohli klidně zbraně nechat ležet; v lesíku se mohlo ukrývat dost jiných, ozbrojených lovců. Nesmí dát najevo nedůvěru nebo strach. Ale svůj vlastní oštěp tu nenechá. Ukázal na něj a vykročil příslušným směrem. Jeho známý se tam však rozběhl a zbraň sebral. Kerricka zamrazilo v zádech, když k němu lovec klusal zpět, zbraň připravenou v ruce. Ale muž mu jej jen podal, obrátil se k němu zády a vydal se za svými druhy. Kerrickovo napětí trochu povolilo; snad jsou opravdu tak mírumilovní, jak vypadají.

Zhluboka se nadechl; existuje jen jediný způsob, jak se to dozvědět s určitostí. Muži se zastavili na okraji hájku a obrátili se k němu.

Kerrick pomalu vydechl a pak vykročil za nimi.

Zamířili přes vrchol kopce na druhou stranu. Tam se rozevírala skalnatá rokle a Kerrick si uvědomil, že ji vytvořila řeka, podle níž sem přišli, která se zde vinula mezi kopci. Ubírali se nyní po jasně patrné stezce, sestupující k řece, a zakrátko kráčeli po břehu..

S každou zákrutou rostly skalní stěny rokle výš a výš a řeka mezi nimi se hnala rychleji a rychleji. Šli po úzkém břehu z kamene a pisku, který nepochybně při jarním tání mizel pod vodou. V těchto místech se zřejmě kus skalní stěny zřítíl a vytvořil vysokou přehradu z balvanů, o niž se zde třísčila voda. Museli zdolat její příkrý svah v těsné blízkosti proudu, který tu doslova vřel a pěna stříkala vysoko na stěny soutěsky. Stoupání bylo čím dál namáhavější. Kerrick zvedl hlavu k hraně bariéry - a okamžitě se zastavil.

Shora se na něj dívali tmavovlasí lovci, ozbrojení oštěpy. Zavolal na své průvodce, kteří stoupali kousek před ním, a ukázal vzhůru. Podívali se tam a pochopili. Několik zavolaných rozkazů stačilo k tomu, aby se muži nahoře stáhli.

Kerrick tedy pokračoval dál, aby nakonec stanul na vrcholu přehradu a s prudkým oddechováním pohlédl pod sebe. Od něj až hluboko dolů k řece padal sráz z mohutných balvanů. Po obou stranách řeky se tyčily vysoké útesy. Tato přírodní překážka se dala snadno hájit - a patrně i byla hájena - ozbrojenými lovci, kteří se prve stáhli, aby mohl projít. Byl to dokonalý obranný systém - ale co bránil? Kerrickův strach nyní vystřídala zvědavost. Co nejrychleji slezl po druhé straně přehradu a pospíchal za svými průvodci.

O kus dál se krajina začínala měnit. Skalní stěny ustupovaly a mezi ně a řeku se tlačily písčité lavice, tu a tam posázené ostrůvky vegetace a zakrslými stromy. Terén byl čím dál plošší a zelenější, porostlý pravidelnými řadami nízkých křovin.. Kerrick se té pravidelnosti divil až do chvíle, než minuli skupinu mužů, kteří u jedné z řad kopali jámu.

Potom užasl nad dvěma věcmi najednou: že někdo keře takto záměrně sází a že muži pracují s rostlinami, na místo aby tu práci přenechali ženám. To bylo nanejvýš neobvyklé. Ale i Yılané sázeli rostliny kolem svého města; nebyl důvod, proč by Tanu nemohli dělat totéž, a proč by se na sázení nemohli podílet i muži. Sledoval očima zelené řady keřů až ke skalní stěně, ohraničující údolí, a pak vzhůru k černým otvorům, jež zely ve skále. Záhy potkali skupinu žen; všechny byly zabaleny v tom měkkém bílém materiálu, ukazovaly si na něj a štěbetaly vysokými hlasy. Kerrick věděl, že by se měl bát - je přece v tom divném údolí, obklopen temnými cizinci - ale nebál se. Pokud by jej chtěli zabít, mohli to přece udělat už dávno. Nebezpečí ovšem ještě zcela nepominulo, ale zvědavost byla silnější než obavy. Zavanul k němu kouř od ohňů, jež hořely kus před nimi. Kolem běhaly děti, útesy se přiblížily téměř na dosah - a náhle pochopil.

"Město!" pronesl nahlas. "Město Tanu, ne město Yılané."

Lovci, jdoucí před ním, se zastavili a čekali, až se dosyta vynadívá. Od paty útesu mířily vzhůru dřevěné trámy, opatřené zářezy; musely to být celé kmeny stromů, neboť sahaly až k otvorům vysoko ve skalní stěně. Zřejmě se po nich dalo vylézt, neboť z otvorů po něm pokukovalo množství tmavých tváří. Pak si všiml, že lovec, kterého znal již od včerejška, na něj mává, ať jde blíž, k dlouhému, temnému otvoru v patě útesu. Kerrick jej následoval dovnitř a chvíli mžoural v šeru, tak odlišném od zářivého slunečního jasu venku, sotva schopen rozeznat hrubé obrysy prostoru, v němž se octl. Lovec ukazoval na skálu, jež zde tvořila strop.

"Waliskis," řekl, a bylo to totéž slovo, jež použil, když ukazoval na nádobu s vodou.

Kerrick vzhlédl k čarám na stropě; začínal chápat, co se mu lovec pokouší vysvětlit.

Nacházela se tam zvířata, vyvedená barevnými čarami na skále. Mnoho z nich vypadalo jako jelen, a na čestném místě se skvěl, téměř v životní velikosti, mastodont.

"Waliskis," opakoval lovec znovu a znovu a ukláněl se směrem k mohutnému chobotnatci. "Waliskis."

Kerrick kývl na souhlas, aniž by sebméně chápál, co ta malba znamená. Podobla byla dobrá, stejně jako u černého obrázku na nádobě. Všechny malby vypadaly realisticky. Natáhl ruku a dotkl se jelena a zároveň hlasitě vyslovil slovo jelen. Tmavovlasý lovec si toho příliš nevšímal. Namísto toho opět vykročil ven, do denního světla, a naznačil Kerrickovi, aby jej následoval.

Kerrick by si byl přál chvilku postát a pořádně si prohlédnout fascinující ruch, který kolem vládl, ale jeho průvodce jej hnál dál k jednomu z těch trámů, jež se zvedaly od paty útesu po skalní stěně. Muž po něm vyšplhal na skalní římsu o kus výš a počkal tam na Kerricka. Šplhání nebylo těžké a před Kerrickem se zakrátko otevřel temný otvor, vedoucí zřejmě do jakési místnosti. Aby se dostali dovnitř, museli se skrčit. Na skalnaté podlaze ležely hrnce a jiné předměty, vzadu se pak kupila hromada kožešin. Lovec v bílém cosi pronesl a z kožešin se mu ozvala tichým hlasem odpověď. Když se Kerrick podíval lépe, zjistil, že tam kdosi leží; hubená postava, z níž pod vrstvou kožešin vykukovala jenom tvář. Zjizvená a vrásčitá tvář. Rty bezzubých úst se pohnuly a tichý hlas zašeptal znovu.

"Odkud jsi? Jak se jmenuješ?"

Zázračná znamení

Kapitola 49

Jakmile si oči zvykly na přítomí jeskyně, zjistil Kerrick, že kůže obličej, přestože ztmavlá stářím, je stejně světlá jako jeho, a lesknou se v ní modré oči. Vlasy, kdysi snad plavé, byly dnes řídké a šedivé. Šeptavý hlas se ozval znovu a Kerrick naslouchal a většině slov rozuměl. Nebyl to marbak, tak jak jej znal; spíš se to podobalo řeči Har-Havolova sammadu z druhé strany hor.

"Tvé jméno, tvé jméno," zašeptal starý hlas znovu.

"Jsem Kerrick. Přišel jsem z druhé strany hor."

"Věděla jsem to, ano, máš tak světlé vlasy. Pojď blíž, ať si tě Haunita může líp prohlídnout. Ano, jsi Tanu. Vidíš, Sanone, neřikala jsem ti, že ještě pořád umím mluvit jako oni?"

Kerrick a Haunita spolu chvíli rozmloovali a Sanone, neboť tak se lovec jmenoval, naslouchal a příkyvoval, přestože jim nepochybně nerozuměl ani slovo. Kerricka nijak nepřekvapilo, že je Haunita žena, již jako mladé děvče zajali lovci. Ne všemu, co řekla, bylo dobře rozumět a čas to mluvila nesouvisle. Mnohokrát usnula uprostřed řeči. Po jednom takovém usnutí na něj promluvila v sesečtině, jazyce Sasku, jak si říkali tito tmavovlasí lidé, a zlobila se, když jí neodpovídal. Nato si poručila jídlo a i Kerrick dostal najíst. Už bylo pozdní odpoledne, když Kerrick debatu přerušil.

"Řekni Sanonovi, že se musím vrátit ke svému lidu. Ale ráno se vrátím. Pověz mu to."

Jenže Haunita usnula a na jakékoli pokusy o probuzení, reagovala jen mumláním ze spaní. Sanone však zřejmě pochopil, protože jej doprovodil až k bariéře a zavolal nějaký příkaz na dva muže s oštěpy, stojící tam na hlídce. Jakmile Kerrick zdolal bariéru, běžel skoro celou cestu, aby se dostal ke stanům ještě před setměním. Herilak musel mít o něj starost, neboť již v kopcích narazil na čekající lovce, kteří jej zasypali zvědavými otázkami. Počkal však s vyprávěním, dokud se nevrátil ke stanům a nenapil se zhluboka chladné vody. Herilak, Fraken a sammadaři si k němu sedli, zatímco zbytek sammadů stál v kruhu kolem nich.

"Nejprve vám musím říci toto," začal Kerrick. "Ti tma ví Tanu se jmenují Sasku, a nehodlají s námi bojovat nebo náš odsud vyhánět. Chtějí nám být nápomocní, dokonce nám dát jídlo a pití; domnívám se, že tak jednají kvůli našim mastodontům."

Sammady po těch slovech udiveně zašuměly a Kerrick čekal, až se utiší, aby pokračoval dál.

"Byl jsem překvapen zrovna tak jako vy, protože jsem zdaleka všemu nerozuměl. Žije tam stařena; hovoří tak, že jsem ji rozuměl, ale ne vždy mluví zřetelně. Sasku nemají mastodony. Ale znají je; viděli jste mastodonta na této míse, a velké kresby mastodonta a dalších zvířat jsou i v jejich jeskyni. Význam mi není jasný, avšak cosi na mastodontech je pro ně velice důležité, třebaže sami žádné nemají. Viděli však naše mastodony a zjistili, že náš poslouchají - proto nám pomohou, jak budou jen moci. Netouží nám uškodit. A mají mnoho důležitých věcí jako třeba místnosti, kam ukládají jídlo na zimu, nádoby jako je tato a spoustu dalších věcí, které jsem si nedokázal na jednou zapamatovat. Ráno se k nim vrátím s Herilakem. Promluvíme s nimi, s jejich sammadary. Nevím přesně, k čemu dojdeme, ale jedno je jisté. Nalezli jsme bezpečné místo na zimu."

* * *

Nalezli víc, než jen útočiště před zimou; zdejší místo slibovalo bezpečný úkryt před bouřemi světa, jenž je obklopoval. Yılané zde nikdy nebyli a Sasku o nich ani neslyšeli. Rozuměli ostatně zřejmě jen málo z toho, co se lovcům stalo, neboť stařena během řeči podřimovala a zapomínala překládat složitější myšlenky. Co však bylo důležité - Sasku stáli o to, aby nově příchozí zůstali nablízku. Příčinou byli Harwan, tmaví lovci ze severu, jejichž nájezdy znamenaly neustálou hrozbu. Zátaras v řece vznikl přirozenou cestou jako skalní sesuv, ale Sasku na něj po celá léta vršili další balvany, až se něj stala mohutná bariéra a zcela přehradila přístup od severu. Údolí za přehradou se dál rozšiřovalo a zelenalo se nížinatými pastvinami i zalesněnými pahorky. Ještě víc na jih se vysoké skalní stěny opět sevřely k sobě a zúžily vodní tok tak, že se zběsile hnal soutěskou a žádný člun by jej nezdolal. Navzdor bariéře je však Harwan stále trápili, pronikající do údolí místy, kde byl val z kamenů nižší, a tak museli Sasku neustále držet u řeky stráž. Pokud by však sammady zůstaly nablízku, Harwan se neodvážil zaútočit. Sasku budou lovce s potěšením zásobovat jídlem. Byla to dohoda, jež vyhovovala všem.

Sammady zůstaly v ležení u řeky, neboť u ní a na výšinách kolem měli mastodonti dostatek pastvy. Lov za mnoho nestál, a tak nebýt Sasku, zažili by hladovou zimu. Je jich hostitelé však jídlem nikterak nešetřili; zdálo se, že ho mají nadbytek, neboť si jej pěstují na polích u řeky. Na oplátku nechtěli nic, ačkoli po úspěšném lovu vděčně přijímali čerstvé maso. Pokud vůbec o něco žádali, tak pouze o počtu spatřit mastodony, přiblížit se k nim, či o čest nejvyšší - možnost sáhnout si na jejich vrásčitou, chlupatou kůži.

Kerrick se z nových kontaktů těšil ještě víc než ostatní, neboť shledával každý aspekt života Sasku fascinujícím. Ostatní lovce Sasku nezajímali ani v nejmenším; dokonce se smáli při pohledu na muže, plahočící se v prachu a hlíně jako ženy. Kerrick Sasku chápal lépe, neboť viděl podobnost mezi jejich prací na polích a chovem zvířat na pastvinách. Yılané, chápal i výhodnost potravin, jejichž přísun není tolik závislý na sezóně a bohatosti loviště. A protože se náhle okolí hemžilo spíše lovci než zvěří, byli ostatní muži ze sammadů rádi, že u Sasku tráví tolik času. Mnohokrát přespával v místnostech, vytesaných ve skále, a nakonec se tam přesunul i s Armun a všemi kožešinami. Armun se dostalo vřelého uvítání; místní ženy a děti se kolem ní shlukly, obdivovaly její světlou pleť a oči a váhavě se do týkaly vlasů, spadajících na ramena.

Armun velice rychle pochytí jazyk, jímž se mezi Sasku hovořilo.

Kerrick chodil často za stařenou Haunitou a učil se od ní slovům řeči Sasku. Armun se k lekcím dychtivě připojila a své znalosti si procvičovala na ostatních ženách i během Kerrickovy nepřítomnosti. Ženy se smály a zakrývaly si při její řeči ústa; nevadilo jí to však, neboť v jejich smíchu nebyl zlý úmysl. Když konečně pochopily, co se jim Armun pokouší říci, opakovaly jí slova správně, znovu a znovu, jako by byla dítě, a Armun je opakovala po nich. Zakrátko už učila Kerricka sama a on už nemusel spoléhat na stařenu a její blábolení.

Zatímco se Armun pilně učila jazyku, Kerrick věnoval veškerý svůj čas studiu fascinujících činností a dovedností Sasku. Zjistil, že ony tvrdé mísy se vyrábějí z měkké hlíny, nacházené v tenké vrstvě na jednom z kopců. Hlína se nejprve za vlhka vytvarovala a nato ji vložili uschnout do nesmírně horké pece, vyrobené z kamenů a téže hlíny. Pak pod ní přikládali dřevo, celý den a noc, a horko změnilo hlinu v kámen.

Ještě větší zájem v něm vzbudila vlákna, jež Sasku užívali na provazy a lana a z nichž tkali látku, používanou k oblékání místo kožešin. Pocházela z malé zelené rostliny, již říkali charadis. Její semena poskytovala nejen chutnou potravu, ale pokud byla roztlučena a slisována, prýštil z nich olej, který se dal mnoha způsoby využít. Nejcennější částí rostliny

však byly stonky.

Ty se musely vložit do mělkých rybníčků a zatížit těžkými kameny, aby zůstaly pod vodou. Po určité době se vyňaly a daly se vysušit na slunce: Suché stonky se pak tloukly na kamenné desce a vyčesávala se z nich vlákna speciálními dřevěnými nástroji, opatřenými hroty - vlákna, jež potom ženy kroutily do dlouhých nití a navíjely na vřetena. Z mnoha takových nití se daly splétat provazy a lana a z nich se vyráběly sítě na chytání ryb a zvířet. Ty nejlepší tenké nitě však byly napnuty ve velkém množství těsně u sebe na dřevěné rámy. Pak mezi ně ženy vetkávaly sem a tam další nitě a zhotovovaly tak látku, kterou Armun tolik obdivovala. Brzy zavrhl kožešiny a oblékla se do měkkého oděvu z vláken charadis.

Armun byla mezi Sasku šťastná, šťastnější než kdykoli dřív. Její dítě mělo už brzy přijít na svět a ona cítila vděk ke svým hostitelům za to, že může žít zde v pohodlí na místo ve studeném stanu. Nijak netoužila přelézt zpátky přes bariéru, aby porodila v ležení u řeky, u sammadů. Její sammad byl zde a jejím sammadarem Kerrick. Začátek svého skutečného života počítala od chvíle, kdy se jí poprvé podíval do tváře a nezačal se smát. Ani Sasku se jí nesmáli - nevěnovali vůbec žádnou pozornost jejímu rozštěpenému rtu, neboť cítili obdiv nad světlou pletí a vlasy, podobnými barvou látky charadis. Cítila se mezi nimi jako doma; mluvila již dobře jejich jazykem, učila se sprádat vlákna a vařit plodiny, jež pěstovali.

Dítě se narodí zde.

Kerrick toto, rozhodnutí nijak nezpochybňoval, a pokud na něj vůbec nějak reagoval, tak pouze kladně. Čistota jeskyní a měkké pohodlí tkanin bylo mnohem lepší než stany, do nichž foukalo, a než kožešiny plné parazitů. Přestože si to nikdy vědomě nepřiznal, život mezi Sasku se v mnoha ohledech podobal rušnému životu ve městě Yilané. Na Yilané pokud možno nemyslel a pokaždé, když si na ně vzpomněl, snažil se zase rychle zapomenout. Hory a poušť tvořily bariéru; za ní je Yilané nenajdou. Tak by tomu mělo být. Nese teď zodpovědnost za svou rodinu, a ta má přednost přede vším. Narození dítěte je důležitá událost, třebaže jen pro něj a pro Armun. Sasku se však daleko více zajímali o jiný blížící se porod a již dlouho nemluvili o ničem jiném.

Mastodontí samice Dooha se také chystala porodit. Bude to její čtvrté mládě, takže to sammady i ona sama brala jako naprosto přirozenou věc.

Ne tak Sasku. Kerrick začínal chápat něco z posvátné úcty, kterou před mastodonty měli. Věděli o světě mnoho věcí, které Tanu neznali, zvláště dobře rozuměli duchům zvířat a skal a věcem, jež se nacházely vysoko na obloze, otázkám, odkud se vzal svět a jaká bude budoucnost. Měli mezi sebou zvláštní osoby zvané manduktové, kteří se nezabývali ničím jiným než právě těmito otázkami. Mezi mandukty byl první Sanone a vedl je, stejně jako manduktové vedli ostatní Sasku. Sanonova moc v mnohém připomínala moc Eistaa Yilané. Když tedy pro Kerricka poslal, vydal se mladík bez váhání za ním do jeskyně s malbami. Sanone seděl před obrazem mastodonta a pokynul Kerrickovi, aby si sedl k němu. "Urazil jsi dlouhou cestu, než jsi došel do tohoto údolí," promluvil Sanone. Stejně jako Tanu, i Sasku dlouho rozprávěli, než se dostali k jádru věci. "Bojoval jsi také s murgu, kteří chodí jako lidé. My jsme takové nikdy neviděli, musíš mi tedy o nich vyprávět."

Kerrick mu často o Yilané vyprávěl, ale učinil tak znovu s vědomím, že je to jen další nezbytný krok, než se dostanou k věci, kvůli níž jej Sanone povolal.

"Takové vraždění, strašní tvorové!" Sanone se zachvěl při představě hrůz, které Yilané napáchali. "A říkáš, že nezabíjeli jen Tanu, ale i mastodonty?"

V jeho hlase zněl nezastíraný děs.

"Ano."

"Víš již leccos o naší úctě k mastodontům. Prohlédl sis malbu zde nad námi. Povím ti nyní, proč jsou tito velcí tvorové u nás tolik váženi. Abys pochopil, musíš vědět, jak vznikl tento svět. Stvořil jej Kadair, velký stvořitel. Přiměl vodu, aby tekla, déšť, aby padal, rostliny, aby rostly. To vše vytvořil. Když pod jeho rukama vznikl svět, byl to jen kus skály, holý a pustý. Pak na sebe vzal Kadair podobu mastodonta. Jak zadupal nohama, skála se otevřela a vzniklo údolí. Mastodontův chobot rozstříkl vodu a rozproudila se řeka. Z mastodontího trusu vyrostla tráva a svět se stal úrodným a plodným. Tak vznikl svět. Když pak Kadair odešel, mastodont zůstal, aby nám navždy, připomínal, co stvořitel učinil. Proto uctíváme mastodonty. Nyní nám rozumíš."

"Rozumím a je mi ctí, že jsem mohl to vše vyslechnout."

"Nám je ctí, že jsi mezi námi. Neboť ty jsi přivedl lidi, kteří se o mastodonty starají. Za to jsme ti vděční. Minulé noci se sešli manduktové, aby o tom všem rokovali, a pak po zbytek noci pozorovali hvězdy. Objeví tam zázračná znamení - oheň na obloze a ohnivé čáry, jež všechny ukazovaly sem."

To vše má jasný význam. Je nám jasné, že Kadair sem zavedl sammady z nějakého důvodu, jež zná jen on sám. Včera jsme však pochopili i my. Byli jste sem posláni, abychom se mohli stát svědky zrození mastodontího mláděte."

Sanone se naklonil ke Kerrickovi a z hlasu mu zazněla maximální naléhavost. "Bylo by možné přivést březí samici sem? Je důležité, aby mládě přišlo na svět právě tady, s pomocí manduktů. Nemohu ti říci, proč je to důležité, neboť to je velké tajemství, o němž není možno mluvit nahlas. Ale můžeš si být jist, že pokud to dovolíš, dary budou nemalé. Dovolíš to?"

Kerrick sice stále příliš nechápal smysl jeho víry, ale 'respektoval ji a tak pečlivě volil slova. "Řekl bych rád okamžitě ano, ale rozhodnutí mi nepřísluší. Rozhodnout musí sammadar, jemuž samice náleží. Promluví však s ním a povím mu, jak je záležitost důležitá."

"Je tak důležitá, že ani nevíš jak. Jdi za svým sammadarem. Pošlu s tebou mandukty s dary, aby byla zřejmá upřímnost našeho přání."

Když Kerrick vyšplhal do své jeskyně, Armun už spala. Tiše, aby ji neprobudil, si natáhl nohavice se silnými podrážkami a odešel. Dole u paty útesu už na něj čekal Sanone se dvěma mladšími mandukty, sehnutými pod tíží košů,

kteřé nesli na zádech.

"Tito dva tě doprovodí," oznámil Sanone. "Až pro mluvíš se sammadarem, povíš jim, zda bude naší prosbě vyhověno. Pobeží s tou zprávou ihned za mnou."

Kerrick byl rád, že si může protáhnout nohy; už dávno nebyl v ležení. U kamenné přehrady si všiml, že voda stoupá; ve vzdálených údolích taje sníh. Jakmile zdolal přehradu, nasadil rychlé a rovnoměrné tempo; záhy se však musel zastavit, aby počkal na mandukty, neboť je brzdil těžký náklad. Slunce teple hřálo a tráva se zelenala po jarních deštích. Na úbočí kopců vyrážely modré květiny. Utrhl dlouhé stéblo sladké trávy a žvýkal, aby si zkrátil čekání.

Pokračovali dál, přes remízky stromů na louku, kde se poprvé setkal se Sanonem. Odtud už spatřil řeku a místo, kde měly tábořit sammady.

Bylo ale opuštěné a prázdné.

Sammady byly pryč.

Toto je voda Kadairova

Kapitola 50

Kerricka zmizení sammadů překvapilo a dokonce trochu rozladilo, ale chování obou manduktů se vymykalo veškerému jeho chápání. Oba padli na kolena a žalostně kvileli. Jejich zármutek byl tak velký, že vůbec nevnímali Kerrickova slova, a mladík je musel zatahat za ruku, aby ho vzali na vědomí.

"Půjdem za nimi, najdem je. Nemohli se dostat daleko."

"Ale jsou pryč, možná byli zničeni, zmizeli z povrchu země. Snad jsou mastodonti mrtví," zasténal mladší z nich.

"Nic takového. Tanu z těch sammadů nejsou vázáni najedno místo jako Sasku. Nemají žádná pole či jeskynní příbytky, na nichž by lpěli. Pořád musejí cestovat za potravou, hledat lepší loviště. Nešli daleko, jinak by mne vyhledali a řekli by mi to. Pojdte, vyrazíme za nimi a najdem je."

Stopy sammadů byly jako vždycky snadno k nalezení. Hluboké brázdy nejprve zamířily k severu a pak se obrátily na západ, k nízkým vrchům. Nešli dlouho a Kerrick spatřil kus před sebou tenký proužek kouře. Ukázal jej svým průvodcům, jimž se nesmírně ulevilo. Rýhy se stáčely zpět k řece, k místu, kde se vysoký břeh sesunul a umožňoval přístup k vodě. Manduktové, jejichž předchozí strach nyní vystřídalo vzrušení z pohledu na mastodonty, pospíchali vpřed, jak nejrychleji mohli. Pár dětí je již spatřilo a rozeběhlo se do tábora, křičíce tu novinu mezi stany. Herilak jim důstojně vyšel vstříc a usmíval se nad Kerrickovým bílým oděvem.

"Vlétě je to lepší než kožešiny - ale v opravdové zimě bys v tom zmrzl. Pojdte, sednete si mezi nás a ty nám povíš, co je v údolí nového."

"To udělám. Ale nejprve pošli pro Sorliho. Tito Sasku pro něj mají dary - a také mu chtějí přednést jistou žádost."

Sorli záhy dorazil a radostně se usmál nad pečenými koláči z rostlin, čerstvými kořínky, a dokonce i trochou vzácného a vysoce ceněného medu. Manduktové úzkostlivě sledovali, jak se přehrabuje v košících, a když viděli jeho úsměv, spadl jim očividně kámen ze srdce.

"Dobře se najíme po přestálé zimě. Ale proč našemu sammadu přinášejí takové dary?"

"Povím ti to," odvětil vážným hlasem Kerrick a ukázal na dary a mandukty. "Ale nesmíš se smát ničemu z toho, co ti řeknu, neboť pro tyto lidi je to velice vážná věc. Mysli na všechno jídlo, které nám dali a ještě dají. Víš, že chovají velkou úctu k mastodontům?"

"Vím. Nerozumím jí sice, ale asi pro ně musí být mastodonti nějakým způsobem důležití, jinak by se tak nechovali."

"Velice důležití. Nebýt mastodontů, asi by nám vůbec nepomáhali. Nyní mají prosbu. Žádají tě o svolení, aby si mohli samici Doohu odvést do údolí; chtějí, aby se mládě narodilo tam. Slibují, že se o ni budou starat a krmit ji. Souhlasíš s tím?"

"Chtějí si ji nechat? To dovolit nemohu."

"Nenechají si ji. Zůstane u nich jen do té doby, než se mládě narodí."

"V tom případě ať jde. Kde se mládě narodí, není nijak důležité."

"Musíš se však tvářit, že to důležité je, alespoň tónem řeči. Ti muži ti bedlivě naslouchají."

Sorli se pomalu obrátil k dvojici manduktů a zvedl ruce, dlaněmi k nim. "Stane se, jak žádáte. Ještě dnes k vám Doohu sám odvedu."

Kerrick zopakoval jeho slova v řeči Sasku, a manduktové se hluboce uklonili v gestu uctivého díku.

"Poděkuj sammadarovi," odpověděl starší mandukto. "A pověz mu, že mu nikdy nepřestaneme být vděční. Nyní se s tou dobrou zprávou musíme vrátit zpět."

Sorli se díval za mizejícími postavami a kroutil hlavou. "Nerozumím tomu - a ani se o to nebudu pokoušet. Sníme však jejich jídlo a nebudeme se na nic ptát."

Byla hostina a všechny sammady se rozdělily o čerstvou potravu. Kerrick jenž se tímto jídlem živil celou zimu, se ničeho z toho nedotkl, ale s radostí žvýkal kus tuhého uzeného masa. Když dojedli, kolovala kamenná dýmka a Kerrick, jakmile na něj přišla řada, z ní vděčně potáhl.

"Je tohle místo lepší než to původní?" zajímal se.

"Prozatím ano," odpověděl Herilak. "Pastva pro zvířata je tu lepší, ale lov ani zde za moc nestojí. Musíme chodit za zvěří až do hor, a to je nebezpečné, neboť tam jsou i temní lovci."

"Co budete dělat potom? Lov být dobrý nemusí - ale dostaneme najíst od Sasku."

"To stačí na jednu zimu - ale ne na celý život. Tanu se živí lovem, ne žebráním. Možná jsou nějaká loviště na jihu, ale

zatím jsme tím směrem narazili jen na holé kopce bez vody, které se jen těžko dají překročit. Možná bychom to však mohli zkusit."

"Mluvil jsem o těch kopcích se Sasku. Jsou mezi nimi i údolí, kde je dost zvěře. Ale jsou tam i Kargu - tak si říkají ti temní lovci. Tato cesta je uzavřena. Byli jste se podívat na západ?"

"Jednou jsme tam šli pět dní a pak jsme se museli vrátit. Pořád jenom poušť, nic než písek a ostatní rostliny."

"I o tom jsem hovořil se Sasku. Říkají, že pokud do kážeš přejít poušť, nalezněš za ní lesy. Co je důležitější, domnívám se, že znají cestu přes poušť."

"Pak se jich na ni musíš zeptat. Pokud budeme moci překročit poušť a najít hojná loviště, kde nebudou murgu, pak bude svět zase jako býval, než přišla zima a murgu." Herilak zíral strnule do žhavého popela.

"Nemysli na ně," utěšoval jej Kerrick. "Tady nás ne najdou."

"Stále je vídám ve snech. Zdá se mi, že jsem na cestách se svým sammadem. Vidím jej i slyším, lovce, ženy i děti, velké mastodonty, táhnoucí těžké sáně. Smějeme se a krmíme čerstvým masem. Pak se probudím a všichni jsou mrtví, zavátí prachem na tom vzdáleném pobřeží. Nezbylo z nich víc než bílé kosti v písku. Jakmile přijde takový sen, pak se ze všech sammadů kolem pro mne stanou cizinci a já mám chuť odejít, odejít pryč, daleko odsud. Mám chuť se vydat zpátky na východ přes hory a pobít tolik murgu, kolik jen dokážu, než padnu také. Snad najdu mír tam nahoře, mezi hvězdami. Můj tharm nebude snít. Bolestné vzpomínky ustanou."

Pěsti mohutného lovce se křečovitě sevřely, ale nedřel v nich nic než jen vzduch, neboť nepřátelé, s nimiž bojoval, byli stejně neviditelní jako lovcovy myšlenky. Kerrick je chápal, neboť jeho nenávisť k Ylané bývala stejná. Dnes však, s Armun, dítětem, jež se mělo každou chvíli narodit, a se Sasku kolem sebe, žil plným životem, po němž odjakživa toužil. Nemohl na Ylané zapomenout, ale ti se stali minulostí a on chtěl žít pro dnešek.

"Pojď se mnou k Sasku," vyzval Herilaka. "Promluvíme si s mandukty. Znájí mnoho věcí, a jestli přes poušť existuje cesta, budou o ní vědět. Pokud ji sammady překročí, bude vás chránit dvojité bariéra, poušť i hory. Obojí murgu nikdy nepřekonají. Potom na ně můžete zapomenout."

"To bych rád. Po ničem jiném tolik netoužím, než abych oprostil myšlenky dne a sny noci od příznaků murgu. Ano, zajdeme tam a promluvíme si s těmi tmavými."

Herilak se na rozdíl od ostatních lovců nesmál Sasku, kteří pracovali na polích a jejichž silní muži se ryli v hlíně jako ženy, místo aby lovíli jako správní lovci zvěř. Herilak jedl jídlo, které na oněch polích vypěstovali, přežil díky němu zimu a byl si toho vědom. Když mu Kerrick ukazoval, jak se rostliny pěstují a skladují, naslouchal s velkým zájmem. Viděl, jak se suší tagaso a jak se jeho žluté klasy, stále ještě na stoncích, věší na dřevěné rámy. U skladišť žily krysy i myši, jež by tučněly ze zásob Sasku, nebýt bansemil, které udržovaly stavy hlodavců v rozumných mezích. Tito štíhlí tvorové s dlouhým čenichem číhali ve tmě na škůdce, zabíjeli je a požírali. Mnohým těmto strážcům skladišť seděla na zádech mláďata, pevně obtočená ocasem kolem těla matky.

Zastavili se, aby se podívali na ženy, jak vyškrabují z klasů uschlá zrna a pak je rozemílají mezi dvěma kameny. Vzniklá mouka se potom mísila s vodou a zahřívala u ohně. Herilak pár hotových koláčků snědl. Byly horké a lovec si o ně spálil prsty, ale nedbal na to. Namáčel si je do medu a přikusoval k nim pálivé papričky, jež mu vehnaly slzy rozkoše do očí.

"Dobré jídlo je to," pochválil.

"A je ho vždycky dostatek. Sasku zasadí rostliny, sklídí je a uskladní tak, jak jsi viděl."

"Viděl. Viděl jsem také, jak závisejí na těch zelených polích a jak pole závisejí na nich. Musejí na tomto místě zůstat navždy. To však není pro každého. Kdybych nemohl kdykoli sbalit svůj stan a jít dál, asi by pro mne život ztratil cenu."

"Možná je jim naopak líto tebe. Možná by postrádali možnost vrátit se každý večer ke stejnému ohni, nevidět ráno tatáž známá zelená pole."

Herilak chvilku uvažoval a potom souhlasně přikývl.

"Ano, je to možné. Ty dokážeš vidět věci jinak než my, Kerricku. Snad je to těmi lety, která jsi strávil mezi murgu."

Zmlkl, neboť zaslechl, jak kdosi Kerricka volá. Pospíchala k nim jedna z místních žen a křičela cosi pištivým hlasem. Kerrick se zatvářil ustaraně. "Dítě se narodilo," vyhrkl.

Odpádl a Herilak jej rozvážně následoval. Kerrick měl strach; Armun byla poslední dobou tak rozrušená. Každý den plakala a zase se začala bát věcí, na něž už dávno zapomněla. Dítě bude holčička a bude vypadat stejně jako ona a všichni se jí budou smát a trápit ji, jako to dělali Armun. Kerrick ji nedokázal nijak přesvědčit, že se mylí; její pochyby mohlo odstranit pouze narozené dítě.

Zdejší ženy jak se dozvěděl, byly zběhlé v těchto ženských záležitostech. Šplhal po kládě vzhůru do svého příbytku a upřímně doufal, že to je pravda.

Jediný pohled do Armuniny tváře mu prozradil vše. Dopadlo to tedy dobře. "Podívej," řekla mu, rozbalujíc bílou tkaninu, v níž spočívalo dítě. "Podívej. Chlapec, aby měl být otec na co pyšný. Je stejně krásný a silný jako on."

Kerrick, který s novorozenci dětmi neměl žádné zkušenosti, si pomyslel, že se mu to vřásčité, holé a rudé stvoření nepodobá ani v nejmenším, ale byl dost chytrý, aby si svůj názor nechal pro sebe.

"Jak se bude jmenovat?" zeptala se Armun.

"Prozatím mu říkej, jak jen chceš. Až vyroste, dostane jméno lovce."

"Pak jej tedy pojmenujme Arnhweet, neboť chci, aby byl stejně silný jako pták, jenž to jméno nosí, stejně krásný i svobodný."

"Dobré jméno," souhlasil Kerrick. "Neboť Arnhweet je i dobrým lovcem a má nejlepší zrak ze všech. Pouze Arnhweet dokáže dlouho viset ve vzduchu, aby se spustil jako kámen a uchvátil kořist. Arnhweet se stane velkým lovcem, když dostal do vínku takové jméno."

Kerrick pak zavolal dolů na Herilaka a mohutný lovec se po trámu snadno vyšplhal vzhůru. Vstoupil dovnitř a spatřil,

jak Armun chová dítě, obklopena houfem obdivujících žen. Ty jí přinášely vodu, jídlo a vše, co potřebovala pro sebe i dítě. Herilak souhlasně přikývl.

"Podívej na sílu, kterou má v rukách," řekl. "Jak se zatínají, jak v těch mocných pažích pracují svaly. Bude z něj velký lovec."

Herilak ocenil i pohodlí přibytku, hliněné hrnce na vodu a jídlo, tkané matrace a měkké látky. Kerrick vzal z police jemně vyřezávanou dřevěnou skříňku a ukázal mu ji.

"Toto je další tajemství Sasku. Podívej. S tím už nikdy nemusíš třít dřívka či nosit s sebou žhavé uhlíky."

Herilak ohromeně přihlížel, jak Kerrick z krabice vyňal černý kámen a pak ještě jeden, dohládka vyleštěný, v jehož povrchu byly patrné rýhy. Pod ruce si na zem na sypal špetku rozdrčeného dřeva. Rychlým pohybem udeřil jedním kamenem o druhý - a odlétla jiskra, přímo do při pravené drti. Stačilo mu jen několikrát zafoukat a záhy se rozhořel plamen. Herilak uchopil oba kameny a obdivně si je prohlížel.

"V tomto kusu skály je zajat oheň," řekl, "a tento druhý jej dokáže uvolnit. Ti Sasku mají opravdu zvláštní a velmi mocná tajemství."

Kerrick opatrně uložil krabičku na polici. Herilak odešel k okraji jeskyně a s údivem sledoval ruch dole. Jakmile za ním stanul Kerrick, požádal ho, aby mu vysvětlil, co kteří lidé dělají. Kerrick vysvětloval a Herilak se zájmem naslouchal. Hovořili o předení a tkani a konečně přešli na nedalekou dýmající pec, v níž se vypalovaly nádoby.

"A tam, ty červené skvrnky na těch policích, to jsou papričky chilli, které ti vehnaly slzy do očí. Tam se suší a potom jsou rozdrčeny. V truhlách, stojících vlevo od nich, jsou sladké kořinky a různé druhy tykve. Nejlépe chutnají vařené, a semínka se sázejí opět do země. Zde je vždycky dostatek jídla a nikdo tu nemá hlad."

Herilak viděl, jak je Kerrick šťastný a s jakým zápalem o tom všem vykládá. "Zůstaneš tady?" zeptal se ho.

Kerrick pokrčil rameny. "To ještě nevím. Žít jako žijí Sasku je mi důvěrně známé, neboť jsem takto strávil řadu let ve městě Yilané. Neznají tu hlad a zimy jsou tu teplé."

"Tvůj syn bude rýt v zemi, místo aby lovil zvěř."

"Nemusí. I Sasku chodí někdy na lov; s těmi vrhači oštěpů jim to jde docela slušně."

Herilak už neřekl nic, ale z jeho výrazu bylo jasné, co si myslí. To všechno tady je velice zajímavé, dobré pro ty, kdo se tu narodili, ale nesrovnatelné s životem lovce. Kerrick se s ním nechtěl přít. Přeskakoval pohledem mezi Herilakem a Sasku, okopávajícími pole. Chápal obě strany - stejně jako chápal Yilané. Nebylo to poprvé, co se cítil v životě sám, ani lovec, ani rolník, ani Ter, ani marag. Vrátili se dovnitř. Jeho oči vyhledaly Armun s dítětem v náručí a náhle věděl, že nyní již má pevný výchozí bod, svůj vlastní sammad - aťsi maličký. Armun si všimla jeho výrazu, usmála se na něj a on její úsměv opětoval. Od ústí jeskyně se k němu přiblížila jakási žena a zašeptala mu několik slov.

"Je zde mandukto a rád by s tebou mluvil."

Mandukto stál na římse, měl vyřeštěné oči a celý se chvěl. "Stalo se, jak Sanone řekl. Mastodont se narodil - a stejně tak tvůj syn. Sanone tě žádá o rozhovor."

"Běž za ním a řekni, že za ním přijdu - a se mnou i Herilak." Obrátil se k lovcí. "Uvidíme, co chce Sanone. Potom si s mandukty promluvíme a zeptáme se na tu cestu přes poušť."

Kerrick věděl, kde v tuto denní dobu najít Sanona; od polední slunce vrhalo paprsky šikmo a ozařovalo i malby v jeskyni na patě útesu. Stejně jako Fraken, i Sanone znal nekonečně mnoho, a mohl o tom vyprávět od slunce východu až do setmění. Sanone se však o své znalosti dělil s ostatními mandukty, zvláště s těmi mladými. Když pronášel svá zařikadla, mohli je opakovat po něm a učit se je. Kerrickovi bylo dovoleno je poslouchat, což, jak zjistil, byla velká pocta, obvykle vyhrazená pouze jiným manduktům.

Když se k Sanonovi přiblížili na několik kroků, zjistili, že sedí se zkříženými nohama před velkou kresbou mastodonta a upírá k ní zrak, zatímco tři mladí manduktové seděli kolem něj a pozorně naslouchali.

"Počkáme zde, než skončí," řekl Kerrick. "Vypráví mladým o Kadairovi."

"Co je to?"

"Ne co, ale kdo. Zde nemluví o Ermanpadarovi; nevědí, že uhnětl Tanu z říčního bahna. Namísto toho hovoří o Kadairovi, který jako první kráčel po zemi přestrojen mastodonta. Byl osamělý, a tak dupal nohama do černé skály s takovou silou, až skála pukla a z ní se vynořil první Sasku."

"Oni tomu věří?"

"Ano, velice silně. Jejich víra má pro ně velký význam. Znají mnoho věcí, i duchy skal a vody, ale to vše stvořil Kadair. Úplně všechno."

"Teď už chápu, proč nás tak vítali a nosili nám jídlo. Přivedli jsme jim mastodonty. Mají nějaké vlastní?"

"Ne. Znají je jen z těch maleb. Domnívají se, že jsme mastodonty přivedli z nějakého velmi důležitého důvodu a že nyní, když se narodilo mládě, jej znají. Nerozumím tomu zcela, ale je to pro ně velmi důležité. Mladí už odcházejí, můžeme si jít promluvit se Sanonem."

Sanone jim vyšel vstříc, aby je uvítal, a na tváři měl radostný úsměv. "Mládě se narodilo, už to víte? A právě jsem dostal zprávu, že se narodil i tvůj syn. To je nesmírně důležité." Zaváhal. "Už jsi mu dal nějaké jméno?"

"Ano. Jmenuje se Arnhweet, což v našem jazyce znamená jestřáb."

Sanone okamžik mlčel. Nato sklonil hlavu a promluvil.

"Shoda obou zrodů v tentýž den má svůj důvod, stejně jako jej má vše, co se ve světě stane. Dovedl jsi sem mastodonty a to mělo svůj důvod. Tvůj syn se narodil ve stejný den jako mládě, a i to má svůj důvod. Pojmenoval jsi jej Arnhweet, a i ty jsi pro to měl důvod. Taková je však naše prosba. Přejeme si, aby jméno tvého syna dostalo i mastodontí mládě. Je to pro nás nesmírně důležité. Myslíš, že to sammadar dovolí?"

Kerrick se nad tou prapodivnou žádostí neusmál, neboť věděl, jak vážně Sanone a ostatní berou svou víru.

"Zařídíme. to. Jsem si jist, že s tím sammadar bude souhlasit."

"Pošleme další dary, abychom potěšili sammadara a aby naší žádosti vyhověl."

"Vyhoví. Nyní mám ale i já žádost na oplátku. Toto je Herilak, jenž vede lid waliskis v boji."

"Pověz mu, že je u nás vítán, neboť jeho vítězství v boji k nám přivedlo mastodonty. Manduktové se shromáždí a napijeme se na jeho počest porra."

Když Kerrick přeložil Sanonova slova, Herilak se podívil.

"Věděl, že přijdu? Jak je to možné?"

"Nevím, jak je to možné, ale vím, že Sasku dokážou číst, budoucnost daleko lépe než Fraken ze svých sovích vývržků. Ještě mnoha věcem na těchto lidech nerozumím."

Manduktové se tiše shromáždili a přinesli s sebou i velké, zakryté hrnce. Byly hladce opracovány a každý z nich nesl na stěně vyobrazení mastodonta. Podobně byly ozdobeny i šálky na pití. Sám Sanone ponořil každý šálek do zpěněné hnědé tekutiny a první z nich podal Herilakovi. Kerrick usrl ze své porce a zjistil, že je porro sice trpké, ale přesto má podivně lahodnou chuť. Několika doušky vyprázdnil po vzoru ostatních nádobku a Sanone mu ji záhy doplnil.

Zakrátko pocítil, že má hlavu podivně lehkou a začíná se mu trochu točit. Z Herilakova výrazu usoudil, že zakouší totéž.

"Toto je voda Kadairova," pronesl melodicky Sanone. "Přes ni k nám přichází Kadair a dává nám najevo, že nás sleduje a poslouchá."

Kerrick si začínal uvědomovat, že Kadair bude patrně mocnější, než se původně zdálo.

"Kadair sem dovedl lid waliskis, to je známo. Když se narodilo mládě, narodil se i Kerrickův syn, aby jim mohl Kerrick dát oběma to jméno. Nyní za námi přichází vůdce lidu waliskis a žádá o radu, jak přejít poušť."

Když Kerrick přeložil i toto, vytřeštil Herilak oči v posvátné hrůze. Tito lidé dovedou číst budoucnost. Pozorně naslouchal dalším Sanonovým slovům, čekaje, až mu je Kerrick přetlumočí.

"Lid waliskis nás opustí, neboť jeho úkol zde skončil. Zjevení Kadairovo na zemi je nyní tu. Mládě Arnhweet je zde a zůstane s námi. Tak to bude."

Herilak to přijal bez jakýchkoli otázek. Věřil nyní, že Sanone dokáže předpovídat budoucnost, a že to, co řekl, se skutečně má stát. Kerrickova hlava se trochu uklidnila a on sám zadoufal, že se Sorli smíří se ztrátou mládeže stejně dobře jako Herilak. Přesto to byl dobrý obchod, neboť Sasku celou zimu sammady živili.

Sanone ukázal na mladého mandukta a zavolal jej k sobě.

"Toto je Meskawino. Je silný a ukáže vám cestu přes poušť. Povím mu tajemství, kde hledat jezírka s vodou ve vyprahlé pustině a on je bude znát. Povím mu, jaká znamení má sledovat a on je bude znát. Nikdo živý dosud poušť nepřekročil - ale ta cesta je známa."

Sammady odejdou, to bylo Kerrickovi jasné. Ale má jít s nimi? Pro ně bylo rozhodnutí snadné - pro něj nikoli. Jaká bude jeho budoucnost? Napadlo jej zeptat se Sanona, ale téměř se bál odpovědi. Jeho šálek se opět naplnil porrem a on jej dychtivě vyprázdnil.

Bitva začíná

Kapitola 51

Toto bylo údolí Sasku. Široké a bohaté údolí, které se rozkládalo mezi ochrannými skalními srázy, vysokými a nepřekonatelnými. Kdysi tu byla jen pevná skála, tu ale rozrazil Kadair, prvního dne, kdy byl stvořen svět. Tak tomu aspoň byli učeni a Nenne tomu věřil, neboť důkaz mu ležel přímo před očima. Kdo jiný než Kadair by měl moc rozrazit skálu, jako by to bylo jen měkké bahno? Kadair, který roztrhl zemi a skálu vedví a pak do dna údolí vyhloubil koryto řeky, aby je naplnil čerstvou vodou. To vše bylo zřejmé. Nenne seděl ve stínu římsy a přemýšlel o světě, neboť byl pozorným posluchačem všeho, co Sanone říkal či vyprávěl. Stál na stráži nad údolím a hlavu měl plnou myšlenek. Pouze Kadair mohl v jediném okamžiku rozrazit skálu, ale je pravda, že i ta nejpevnější skála se časem rozdrobí. Stěny údolí se na tomto místě zřítily a vytvořily svah plný balvanů a štěrku, po němž se dalo vylézt. I Sasku tudy chodili, když vyráželi z údolí na lov. Proto Nenne seděl a sledoval svah - neboť když jedni odešli, mohou jiní přijít. V nedalekých kopcích loví Kargu.

Nenne zachytil v kamenitém poli rychlý pohyb, ale vzápětí to bylo pryč. Možná nějaké zvíře nebo pták. Možná ne. Sasku si s Kargu nelámali hlavu, dokud se temní lovci drželi v bezpečné vzdálenosti. Byl jim dokonce povolen přístup, pokud přicházeli v míru směnít ulovené maso za tkaniny či hrnce. Ale bylo nutno je hlídat. Vždycky zboží raději ukradli, než aby je vyměnili. A také páchli. Žili pod širým nebem jako zvířata a měli blíž ke zvířatům než k Sasku, přestože uměli mluvit. Nemluvili však dobře a je jich kožešiny zapáchaly a oni sami také. Na svahu se opět zakmitl pohyb a Nenne vyskočil, s oštěpem v ruce.

Cosí tam bylo, cosí velkého, a pohybovalo se to od balvanu k balvanu. Nenne zasadil oštěp do vrhače a připravil si jej na paži.

Kargu se s námahou vyplahočil na otevřené místo. Musel být značně unaven, neboť se často zastavoval k odpočinku. Nenne ho bez hnutí sledoval, dokud si nebyl jist, že je muž sám. Místo, na němž hlídal, bylo zvoleno tak, aby z něj mohl kontrolovat celou stezku pod sebou. Kdokoli, kdo chtěl vstoupit do údolí, musel projít kolem něj. Jakmile si byl jist, že za Kargu nejde nikdo další, seskočil Nenne tiše z římsy dolů.

Zvuk kutálejících se kamenů zněl dál, stejně jako dusot nohou. Lovec prošel mezi vysokými skalními pilíři, které se tu tyčily jako kamenní strážci průrvy. Ve chvíli, kdy míjel Nenna, strážce vyskočil a udeřil vetřelce tvrdě přes záda tupým koncem oštěpu. Kargu chraplavě zaječel a padl na zem. Nenne mu stoupl na zápěstí, odkopl mu oštěp z dosahu a dloubl svou vlastní zbraní do špinavých kožešin, pod nimiž se skrýval Karguův žaludek.

"Tvému rodu není dovolen vstup do údolí."

Zakroucení hrotem dodalo informaci patřičný důraz. Kargu si jej zlobně prohlížel temnými očima, vroubenými věncem rozčuchaných vlasů a vousů.

"Já jdu skrz ... do kopců vzadu," vypravil ze sebe ztěžka.

"Běž zpátky. Nebo tu zůstaneš navždy."

"Rychlejší projít. K ostatním sammadům."

"Přišel jsi sem krást, nic jiného. Tvůj rod nechodí přes naše údolí a ty to víš. Proč se o to nyní pokoušíš?"

Kargu mu to zdráhavě a neobratně řekl.

* * *

Porro bylo dopito a Kerrick tomu byl rád. Provádělo s jeho hlavou podivné věci. Jestli dobré nebo špatné, tím si nebyl jist. Vstal, protáhl se a vyšel ven z malbami vyzdobené jeskyně, následován zakrátko Herilakem. Společně sledovali, jak Sanone vede ostatní mandukty ve slavnostním procesí k místu, kde na slámě odpočíval maličký mastodont. Sanone nabral trochu červené barvy a vetřel ji do drobného chobotku mláděte, zatímco jeho muži sborově mumlali monotónní zařikadlo. Matku mláděte ten rozruch nikterak nevzrušil a poklidně dál žvýkala zelenou větev. Kerrick se chystal něco říci, když tu jeho pozornost zaujaly postavy, blížící se od říčního břehu. Jedna z nich, s tmavými vlasy a oděná v kožešinách, musela být Kargu, a Kerrick udiveně přemítal, co tady dělá. Věděl, že sem tito lovci občas přicházejí za obchodem, ale tento měl ruce prázdné, zatímco Sasku, který krácel za ním, třímal hned dva oštěpy najednou. Dloubl Kargua jedním z nich a ukázal k Sanonovi, aby mu naznačil, kam má jít.

"Co je to?" ptal se Herilak. "Co se to děje?"

"Nevím. Počkej, poslouchám."

"Tento muž vstoupil do údolí," hlásil Nenne. "Přivedl jsem ti ho, Sanone, abys vyslechl, co ti řekne." Znovu dloubl zajatce oštěpem. "Mluv. Řekni to, co jsi řekl mně."

Kargu se rozhlížel kolem, mračil se a špinavou rukou si utíral z tváře pot a rozmazával tak špínu ještě víc.

"Byl v kopcích, lovil sám," pronesl neochotně. "Celou noc u jezírka. Zvěř nepřišla. Dnes ráno zpátky ke stanům. Všichni mrtví."

Zlé tušení Kerrickem projelo jako mráz, ale v tom už se ozval Sanone.

"Mrtví? Tvůj sammad? Co se jim stalo?"

"Mrtví. Arderith, sammadar, bez hlavy." Přejel si příčným pohybem přes krk. "Žádný oštěp, žádný šíp. Všichni mrtví. Jen tohle."

Zalovil v kožešinách, vytáhl poskládaný cár kůže a pomalu jej rozbaloval. Kerrick však už předem věděl, co z něj vyloví. Malé předměty, špičaté, ochmýřené.

Šipky z hésotsan.

"Šli za námi! Jsou tady!"

Herilak ta slova zařval nahlas, plná zoufalé bolesti. Jeho pěst vystřelila a zasáhla Karguovu paži tak tvrdě, že lovec zaječel bolestí. Šipky dopadly na zem a Herilak je rozdrtil nohou.

Sasku ohromeně přihlíželi, neschopni pochopit, co se děje, a Sanone obrátil tázavě pohled ke Kerrickovi. Ten propadl stejné směsici zuřivého hněvu a zoufalství jako Herilak. Třaslavě se však nadechl a s námahou ze sebe vypravil slova.

"To jsou oni. Ti z jihu. Murgu. Murgu, kteří chodí jako Tanu. Už jsou tu zas."

"Ti murgu, o nichž jsi mi vyprávěl? Ti, před nimiž jste prchali?"

"Ti. Takoví murgu, jaké jsi nikdy neviděl a ani by. tě nenapadlo, že by mohli existovat. Chodí a mluví a staví města a zabíjejí Tanu. Pobili můj sammad, pobili Herilakův sammad. Všechny lovce, ženy i děti. Všechny mastodonty. Všichni jsou mrtví."

Při posledních slovech Sanone vážně a chápavě přikývl. Od té doby, co mu Kerrick o murgu vyprávěl poprvé, o nich mnohokrát přemýšlel. Až dosud se však o svých myšlenkách nezmiňil; nebyl si jimi jist. Jistota se však dostavila v tuto chvíli, neboť byl učen moudrými a znal mnohé a tak věděl, že existuje jen jedna bytost, která by se odvážila za bít mastodonta.

"Karognis ..." pronesl s takovým odporem a hnusem, že se ti, kdo mu byli nejbliž, zachvěli a ucouvli o krok. "Karognis se osvobodil. Je na zemi a brzy dorazí k nám."

Kerrick jej poslouchal jen na půl ucha; nezajímalo jej, co Sanone říká. "Co budeme dělat, Herilaku? Zase se dáme na útěk?"

"Pokud znovu uprchneme, půjdou znovu za námi. Nyní již chápu význam svých snů. Toto je den, který jsem v nich viděl přicházet. Utkám se s nimi v boji a pak zemřu. Ale zemřu smrtí válečníka, neboť mnoho murgu zemře se mnou."

"Ne," odsekl Kerrick. Slovo zaznělo drsně a ostře, jako políček. "To by bylo v pořádku, pokud bys byl sám a toužil po smrti. Jenže ty jsi sacripex. Chceš, aby s tebou zemřeli i všichni lovci a celé jejich sammady? Copak jsi zapomněl, že murgu je bezpočet jako zrněk písku na pobřeží? V otevřené bitvě můžeme jen prohrát. Pověz mi tedy nyní: jsi sacripex, který nás povede do boje - nebo jsi jen lovec Herilak, který chce jít sám proti murgu a zahynout?"

Mohutný lovec byl o hlavu větší než Kerrick. Stál, díval se na něj z výšky a pěsti se otvíraly a zavíraly; ruce, které po něm mohly sáhnout a zabít jej. A přece byl Kerrick rozzloben stejně jako on, a chladně a mlčky zlostný pohled opětoval, čekaje na odpověď.

"To byla příkrá slova, Kerricku. Tak nikdo s Herilakem nemluví."

"Mluví jako margalus k sacripexovi. K lovcům Herilakovi bych mluvil jinak, neboť jeho bolest je i mou bolestí." Zmínil hlas. "Rozhodnutí leží na tobě, velký Herilaku, a nikdo jej nemůže, učinit za tebe."

Herilak tiše civěl na zem a zatínal pěsti tak silně, až mu klouby zbělely. Potom pomalu kývl a promluvil, rozumně a s úctou ke svému protějšku.

"A tak syn udělal lekci otci. Donutil's mne vzpomenout si na jinou chvíli, kdy jsem já tebe donutil k rozhodnutí a tys mne poslechl a opustil murgu a stal se opět Tanu a lovcem. Pokud, jsi toto dokázal ty, pak musím i já zapomenout na svůj sen a stát se opět sacripexem. Ale ty jsi margalus. Ty nám musíš říci, co dělají murgu."

Spor skončil a byl zapomenut. Nyní je zapotřebí učinit celou řadu rozhodnutí. Kerrick se díval přes kargujského lovce do dále, a místo něj viděl blížící se Yılané a fargi. Snažil se spatřit, co dělají a jak. Kargu se pod tíhou jeho nepřítomného pohledu nervózně ošíval. Ještě dlouhá chvíle však uplynula, než Kerrick otevřel ústa.

"Jsi lovec. Nalezl jsi svůj sammad mrtvý. Jaké stopy, jaká znamení jsi nalezl?"

"Mnoho stop, stop zvířat, jaká nikdy dosud neviděl. Přicházela z jihu a vracela na jih."

Kerrick ucítil náhlý závan naděje. Obrátil se k Herilakovi, aby mu přetlumočil Karguova slova a přitom se pokoušel pochopit smysl pohybů vojska Yılané.

"Pokud se vrátili zpět, musejí být součástí většího uskupení. Malá skupina fargi by se neodvážila tak daleko, to by bylo nemyslitelné. Jejich tvorové mohou létat, murgu tedy vědí, kde jsme - ještě dřív, než zaútočí. Věděli, kde táboří Kargu, a tak rychle zaútočili a pobili je. To také znamená, že vědí i o našich sammadech, a také o Sasku a tomto údolí." Do jeho hlasitých myšlenek vstoupila Sanonova slova a vrátila jej zpět do tohoto okamžiku.

"Co se děje? Ničemu z toho nerozumím."

"Mluvil jsem o murgu, kteří chodí jako lidé," vysvětloval Kerrick. "Přicházejí nyní z jihu, a podle mne ve velkém množství. Nechtějí nic než naši smrt a znají způsoby, jak se o nás dozvědět dlouho před útokem."

"Zaútočí tedy i na nás? Co budou dělat?" naléhal Sanone jako ozvěna Herilakových slov.

"Dozvědí se o tomto údolí. Všechny, koho tu najdou, zabijí, protože i vy jste Tanu."

Opravdu to učiní? přemítal Kerrick. Ano, jistě. Samozřejmě napadnou nejprve sammady v ležení a pak při jdou sem. Ale kdy? Budou muset nejprve širokým obloukem obejít údolí a možná, že to právě dělají. Udeří ale hned, ještě toto odpoledne? Jímala jej hrůza při pomýšlení, že každou chvíli se sammady mohou stát terčem smrtícího útoku. Ne, tak Yılané neuvažují. Najít kořist, vyspat se na to, zaútočit za svítání. Dělali to tak dřív, vždycky se to osvědčilo, a tak to udělají znovu. Obrátil se hbitě k Herilakovi.

"Murgu zaútočí na ležení ráno, tím jsem si jist. Zítra ráno či nejpozději pozítří."

"Půjdu varovat sammady. Musí odtamtud ihned odejít."

Obrátil se a rozběhl se k řece.

"Kam chceš jít?" křičel za ním Kerrick. "Kam chceš utéci, aby za tebou nemohli?"

Herilak se ohlédl, aby čelil Kerrickovi a jeho nepřijemným faktům.

"Kam? Na sever, to snad bude nejlepší, do sněžných závějů. Tam nemohou."

"Jsou příliš blízko. Doženou vás ještě v kopcích."

"Kam tedy?"

Kam? Ve chvíli, kdy Herilak zakřičel otázku, spatřil Kerrick jasnou odpověď. Ukázal na zem.

"Sem. Za kamennou bariéru, do tohoto údolí, z něhož není jiný východ. Jen ať sem murgu za námi přijdou. Jen ať čelí, našim smrtícím holím, oštěpům a šípům. Jen ať jejich šípky zasahují místo nás tvrdou skálu. Zalehněme tu a počkejme na ně. Neprojdou. Mysl si, že nás tady mají v pasti - ale to my chytíme do pasti je. Máme zde dost jídla i vody a silných mužů i oštěpů na pomoc."

Nechme je, ať zaútočí a zemřou. Domnívám se, že čas útěků skončil." Otočil se k Sanonovi, neboť na něm teď záviselo přežití sammadů. "Rozhodnutí je na tobě, Sanone. Sammady mohou odejít na sever - anebo se stáhnout do tohoto údolí a čekat na útok murgu. Pokud nás pustíš do údolí, riskuješ tím životy svých lidí. Možná se vám murgu vyhnou ..."

"Nevyhnou," odvětil Sanone s klidnou jistotou. "Nevyhnou, neboť budoucnost se právě stala tak průzračnou jako minulost. Žili jsme v tomto údolí a sbírali síly, čekající na návrat mastodonta. To jste učinili; přivedli jste sem mastodonty, takže je teď můžeme bránit. V mastodontovi je moc Kadairova. Tam venku slídí Karognis a snaží se tu moc zničit. Vy Karognise neznáte, ale my ano. Tak jako je Kadair světlo a slunce, tak je Karognis tma a noc. Jak nás Kadair vložil na tuto zem, tak se nás Karognis pokouší zničit. Víme o Karognisově existenci; vždy jsme věděli, že jednoho dne přijde, a nyní známe i jeho přestrojení, víme, že je tady. Murgu jsou víc, než si myslíte - ale také méně. Jsou silní - ale jsou Karognisem na této zemi a vedou válku proti Kadairovi a jeho lidu. Proto jste k nám přišli vy, proto se narodil malý mastodont Arnhweet. Je Kadairovým převtělením. A my jsme tady, abychom Karognise zastavili. Zavolej své lidi, všechny, a to rychle. Bitva začíná."

Sarn'enoto

Kapitola 52

"Jak ohavní jsou ti tvorové," řekla Vainté. "A tenhle je přinejmenším ještě ošklivější než většina ostatních."

Výstrčila nohu a obrátila drápy znetvořenou hlavu. Tvář a vlasy nyní pokrýval prach a mísil se se zasychající krví na krku ve špinavý koláč.

"A taky jiný," poznamenala Stallan, šťouchajíc ho do hlavy koncem hěsotsan. "Podívej, jak má tmavou srst. To je nový druh ustuzou. Všichni ostatní měli bílou kůži a bílou srst. Tento je tmavý. Ale i tyto tvorové mají hole s při pevnými ostrými kameny a nosí kolem těla špinavé kůže."

"Ustuzou," prohlásila pevně Vainté, "jež je nutno zabít."

Pohybem paže propustila Stallan a rozhlédla se po dobře organizovaném pobíhání fargi. Slunce viselo ještě notný kus nad horizontem, tak jako pokaždé, když se zastavili na noc, neboť je čekalo ještě mnoho příprav. Zatímco jedna skupina skládala náklad z uruktop a krmila je, jiné fargi kladly kolem tábořiště citlivé šlahouny. Teď je již nic nemůže za tmy překvapit. Svítící tvorové byli nově vyšlechtěni, aby svítili mnohem jasněji. Zároveň získali i určitou inteligenci, takže se dokázali zaměřit do míst, kde se něco dělo, a zaplavit tu oblast prudkým světlem, jež oslnilo každého útočníka. Ještě zajímavější byly velké balíky melikkasei, jež fargi nyní pečlivě rozbalovaly ještě kus za hlídacím šlahouny. Výzkumníci je vyvinuli teprve před nedávnem - rostliny, citlivé na světlo, za dne docela neškodné. Po setmění se však z jamek v pletivu vynořily jedovaté trny a hrozily usmrtit každé zvíře, které by se jich v noci bylo jen dotklo. Zatáhly se až ve chvíli, kdy se obloha rozjasnila.

K Vainté se pomalu blížila zavalitá Yilané. Okotsei, rozvláčná a zohyzděná věkem - ale s mozkem, jemuž se žádný jiný nevyrovnal. To ona vyvinula tvory, kteří vidí a zaznamenávají viděné za svitu hvězd. Od té doby své výtvořiny ještě zdokonalila, takže dnes její zvědové dokázali létat ve dne i v noci - a přinesené obrázky byly použitelné téměř okamžitě po jejich přiletu. Jakmile Okotsei upoutala Vaintinu pozornost, napřáhla k ní dlaň s hrstí celulózových listů.

"Co je to?" zeptala se Vainté.

"To, co jsi žádala, Eistaa. Získali jsme je dnes brzy po svítání."

Vainté si vzala obrázky a pečlivě si je prohlédla. Nic se nezměnilo. Od kónických stanů se táhly dlouhé stíny a dotýkaly se řeky i stáda mastodontů, pasoucího se poblíž. Je to stejné. Obavy, které ji přepadly před třemi dny - když místo, kde ustuzou tábořila, bylo najednou prázdné - se ukázaly jako zbytečné. Zvířata neuprchla, jenom se přesunula z jednoho místa na druhé. Nevyplašila se; stále ještě nevědí o silách, jež na ně záhy udeří.

"Ukaž mi totéž místo s větším okolím," poručila.

Ptáci létali ve dne i v noci, vysoko na obloze i nízko nad zemí. Pro ustuzou již nebylo úniku. Další obrázek, pořízený dravcem z velké výšky, odhaloval rozsáhlé plochy řeky i jejího údolí, a také značnou část okolní krajiny. Okotsei na něj zaťukala palcem.

"Toto je místo, kde jsme strávili minulou noc. Zde je pelech ustuzou, který jsme zničili, a odkud pochází i tato hlava."

Palec se posunul. "Nyní se nacházíme zde. Ustuzou, která hledáš, jsou tady, u řeky."

"Jsou to ta, která hledám? Jsi si tím jistá?"

"Jsem si jistá jenom tím, že je to jediná skupina na této straně hor, která má s sebou i mastodonty. Jsou zde i jiné smečky ustuzou, zde, zde a zde. Ještě větší skupina je v tomto říčním údolí. Dál na severu, za hranicemi obrázku, jsou další. Ale nikde jinde, kromě tohoto místa, jsme nenalezli mastodonty. Na východní straně hor, to ano, tam jich je mnoho. Ale na této - jen ta jedna."

"Dobře. Odnes to Stallan, aby mohla naplánovat ranní útok."

Příslušná fargi donesla Vainté večerní maso - ale ta jen stěží jídlo vnímala, jak byla zabrána do svých plánů.

Myšlenkami stále tkvěla u všech těch složitých příprav a činností, jež přivedly ji a její fargi v tuto chvíli na toto místo.

Znovu si prošla jednu věc po druhé, aby si byla jistá, že nevynechala žádný detail a že nic neponechala náhodě.

Všechno bylo, jak náleží. Ráno zaútočí. Než slunce zapadne, bude Kerrick mrtev - nebo v jejích rukou. Raději v jejích rukou; palce se jí svíraly a zase rozvíraly, když na to pomyslela - daleko raději v jejích rukou.

Snažila se přemýšlet racionálně, logicky a bez emocí, ale s logickou kontrolou akce již byla hotova a nenávisť v ní kypěla stále víc. Kolik obrázků už prohlédla? Nedokázala by je spočítat. Jedna smečka ustuzou vypadala jako druhá a ti tvorové samotní zrovna tak. A přece si byla jista, že ta, kterou hledá, se neobjevila na žádném ze záběrů, pořízených na východní straně hor. Teprve až když spatřila ty mastodonty, jediné mastodonty na západní straně hor, měla pocit, že jej konečně našla. Zítra se to dozví s určitostí.

S nadcházejícím soumrakem usnula - stejně jako všechny Yilané, chráněné pečlivě rozmístěnými obrannými mechanismy. Tu noc nebyl žádný poplach a spaly klidně. Za prvních ranních paprsků se fargi probudily a přípravy na cestu a bitvu mohly začít. Slunce ještě příliš nehrálo a Vainté, přihlížející nakládání zvířat, se ještě halila do velkého spacího pláště, když se k ní připojila Stallan. Všechno šlo hladce s organizovaností Yilané vlastní, skupiny a jejich velitelé se přesouvali sem a tam, jak plnili přidělené úkoly. Voda, maso a ostatní zásoby se pomalu vršily na speciálně šlechtěných, zvláště mohutných uruktop. Po těšení z dobře probíhající operace však bylo rázem to tam, když si Vainté uvědomila, že před ní stojí Peleiné a žádá o pozornost.

"Vainté, hovořila bych s tebou."

"Večer, až bude dnešní práce hotova. Teď nemám čas." "Večer bude možná pozdě, neboť práce, kterou si přeješ, nebude možná vykonána."

Vainté se nepohnula, ani nepromluvila, ale jedním okem přejížděla Peleiné od hlavy až k patě chladným, zkoumavým pohledem. Ta však byla příliš rozrušená, než aby vzala nelibost své nadřazené na vědomí.

"Ráda bych, aby tomu bylo jinak, ale mezi Dcerami zaznívá mnoho diskusí a řada z nich je znepokojena. Začínají mít pocit, že se stala chyba."

"Chyba? Ujišťovala jsi mne, že už vám nikdo nemá říkat Dcery smrti, ale že jste nyní ve všem Dcery života. Že jste praví občané Alpeásaku, kteří dávno zapomněli na své omyly a jsou ochotni pomáhat a spolupracovat ve všem, co je zapotřebí. Dohlédla jsem tedy, aby každému, kdo tě následoval, byla navrácena veškerá práva a výsady, a tebe jsem pozvedla, abys sloužila po mém boku. Je příliš pozdě hovořit o chybách."

"Vyslechni mne, mocná Vainté." Peleiné propletla palce v podvědomém gestu zoufalství a na dlaních se objevily barvy úzkosti a strachu. "Hovořit o něčem a činit rozhodnutí je jedna věc. Provádět je, to je druhá. Slyšme s tebou ze svobodné vůle, překročily jsme s tebou moře, zemi a řeky, protože jsme souhlasily, že to, co děláš, je správné. Souhlasily jsme s tím, že ustuzou jsou dravá zvířata, která je nutno pobít stejně, jako zabíjíme zvířata kvůli masu."

"Ano, s tím jste souhlasily."

"S tím jsme souhlasily, než jsme ta zvířata spatřily. Dvě z Dcer šly se skupinou, která včera narazila na smečku ustuzou."

"Vím o tom. To já je poslala." Aby se zocelily pohledem na krev, pomyslela si. Tak to říká Stallan. Zocelit. Stallan to pokaždé dělala s fargi, z nichž se měli stát lovci. Mnohé .z nich nedokázaly zabít, neboť žily příliš dlouho ve městech, příliš dlouho bez moře, příliš daleko od svých počátků, než aby dokázaly rychle a účinně zabít. Zabíjác nepřemýšlí; zabíjác jedná. Tyto Dcery smrti příliš mnoho přemýšlejí; přemýšlejí skoro pořád a nedělají téměř nic jiného. Pohled na krev jim mohl udělat jen dobře.

Peleiné dělalo potíže vyjádřit, co má na srdci. Vainté čekala s jen těžko skrývanou netrpělivostí.

"Neměly tam jít," pronesla konečně Peleiné, zamlžujíc význam slov zbytečnými a nervózními pohyby končetin.

"Hodláš zpochybňovat mé rozkazy?" Vaintin hřeben byl vztyčený a chvěl se zuřivým hněvem.

"Jsou mrtvé, Vainté. Obě."

"Nesmysl. Odpor byl nepatrný a nikdo nebyl zraněn."

"Ty dvě se vrátily. Vyprávěly nám o táboře ustuzou a říkaly, že nebyl nepodobný malému městu, a že mají ustuzou spoustu předmětů, jež si vyrábějí, a jak bolestně křičela, když umírala. Obě použily své hěsotsan a zabíjely. Když o tom vyprávěly, kdosi poznamenal, že teď jsou opravdu Dcery smrti a ne Dcery života, a ony souhlasily, že skutečně rozdávaly smrt. Proto zemřely. Zemřely, stejně jako kdyby jim Eistaa odebrala jméno a vykázala je z města. Takto zemřely. Nyní však, když víme toto, víme také, že jsme se ve své víře mylily. Zabíjení ustuzou přináší smrt, ne život. Už ti nemůžeme pomáhat, Vainté. Nemůžeme pro tebe zabíjet."

Peleiné ustala v nervózních pohybech, neboť řekla, co říci měla. Učinily své rozhodnutí. Ne, neučinily, bylo jim dáno.

Co se má stát nyní, o tom musí rozhodnout Vainté.

Vainté nehybně přemýšlela a Peleiné stejně nehybně očekávala výsledek. Stály oproti sobě tváří v tvář, oči strnule upřené.

Vládlo ticho.

Toto je vzpoura, běželo hlavou Vainté, a musí být okamžitě potlačena. Ale zároveň si uvědomovala, že ji nelze potlačit, a že ti odbojní tvorové dozajista odmítnou chopit se zbraní i v budoucnu. Smrt se stala nyní jejím nepřítelem. Ty pomýlené samice viděly, jak dvě z jejich středu umírají a domnívají se, že se totéž stane i jim. Ano, mají pravdu. Teď na ně smrt dopadne s naprostou jistotou. Bojovat nebudou, ale zemřít stále mohou. V této válce není místo pro ty, kdo odmítají bojovat. Postará se o ně.

"Odejdi," řekla nahlas. "Vrať se ke svým Dcerám smrti a vyříd' jim, že zostudily své město. Budou jim odebrány hěsotsan. Pak budou pracovat - ale nikdo po nich nebude žádat, aby zabíjely."

Peleiné naznačila vděčnost a odpěchala. Měla však zůstat a poslouchat, neboť Vainté ještě neskončila.

"Nikdo po nich nebude žádat, aby zabíjely, ale zato aby zemřely." Zavolala svého tarakast a přiměla fargi, jež se o něj starala, aby se ohnula a poskytla jí tak stupačku, z níž se vyšplhá do sedla. Obrátila zvíře a pobídla jej do běhu, mýjíc fargi a řadu uruktop, aby se připojila k čelu kolony, již měla vést.

Ozbrojené Yılané na rychlých tarakast se zčásti rozptýlily před postupující armádou, zatímco zbytek jel po stranách, aby chránil boky útvaru. Stallan jako vždy pečlivě studovala obrázky a ukazovala cestu. Nebylo nijak těžké dorazit na plánované místo srazu u řeky a Vainté nařídila zastavit, neboť spatřila jednoho průzkumníků, jak se tryskem vrací zpátky.

"Jsou pryč," oznámil průzkumník prostě. Myslel tím skupinu ustuzou.

"Zřejmě opět přesunuli místo, kde nocují," nadhodila Vainté a vyjádřila pohyby naději.

"Může to tak být," odpověděl průzkumník. "Sledovala jsem stopu, tak jak se vracela k místu, kde původně nocovali. Stopa pak vedla dál podél řeky do údolí a tak jsem se vrátila, abych vám podala zprávu."

"Nezměnili náhle směr a nepokoušeli se zmást stopu? Možná chtějí uprchnout jiným směrem," obávala se Stallan a ztuhla v očekávání odpovědi.

"Nemožné. Sledovala jsem je až k místu, kde se skalní stěny vysoko zvedají. Jinam už jít nemohou."

"Jsou v pasti!" zajásala Stallan a pobídla své zvíře po bok Vaintinu, aby mohla své velitelce ukázat jeden z obrázků.

"Podívej, sarn'enoto, pohleď na past, do níž vlezli. Říční údolí se de rozšiřuje, ale stěny jsou strmé a vysoké a údolí má jen tenhle jediný vchod. Řeka údolí opouští zde, přes skály a prudké úseky. Tamtudy nikdo neprojde."

Sarn'enoto, prastarý titul z dávno zapomenuté minulosti, se znovu vrátil. Sarn'enoto, vůdce v ozbrojeném střetnutí, jehož všichni poslouchají. Nyní musí Vainté uvažovat jako vůdce. Uchopila obrázek a dotkla se jej palcem. "Zde, na této straně, je cesta dolů do údolí. Sama jsi mi ji ukázala."

"Ta se dá snadno uzavřít. Stačí tam poslat malý oddíl, zatímco hlavní síly provedou útok."

"Učiníme to tak. Vydej rozkazy. Na těch dalších obrázcích jsou ale v údolí ještě další ustuzou."

"Další ustuzou, která v údolí zemřou," opáčila Stallan pohotově a zaryla tarakast do boků drápy, takže zasyčelo bolestí a vzepjalo se na zadní. S lehkostí je však ovládla, obrátila a s dusotem odcválala pryč. Slunce právě prošlo vrcholem své dráhy, když Okotsei podala Vainté nejnovější záběry, ještě teplé a vlhké. Velitelka si je pečlivě prohlédla a jeden po druhém předala Stallan, která jí stála po boku.

"Všechno je tedy připraveno," prohlásila Stallan, když si prostudovala poslední. "Není pro ně úniku." Sevrěla prudkým pohybem palce a rozdrtila obrázky. Stezka k útesu je pod dozorem a neprodyšně uzavřena. Čekáme na tvé pokyny, sarn'enoto."

Nalezené řešení

"Rychlý útok podél řeky," oznámila Vainté. "Nejprve překvapivý úder na kamennou bariéru; tím smeteme všechna ustuzou, která by se tam mohla skrývat. Pak budeme postupovat dál do údolí. Dej příkaz fargi, ať vyrazí, ale nechod' v jejich čele. Je možné, že o nás ustuzou vědí, a v tom případě první útočníci padnou. Dej se do toho."

Masa fargi postupovala po říčním břehu. Zadní řady se tak tlačily vpřed, že při průchodu úzkou štěrbinou mnohé z útočících spadly do vody. Vainté přihlížela, jak odcházejí, pak se usadila pohodlně na ocas a v nehybném a trpělivém mlčení očekávala výsledek. Zbytek fargi za jejími zády se sedl a začal vykládat zásoby. Stěží stačily dokončit svou práci, když se z údolí vynořila Stallan a unaveně a pomalu stoupala k mlčící Vainté.

"Leží tam v úkrytech," hlásila lovkyně. "Stříleli jsme po nich, ale nevím, zda jsme vůbec některého z nich zasáhli. Posbírali jsme hésotsan padlých, kolik jsme jen mohli, a pak jsme se stáhli zpět. Připravila jsem obranné postavení, jež leží mimo dosah jejich zbraní. Odtud zaútočíme znovu."

Vainté ta nepříjemná zpráva očividně nijak nepřekvapila.

"Věděli o nás. Proto také šli do toho údolí. Půjdu se nyní přesvědčit sama."

Stallan jí proklestila cestu mezi zmateně se hemžící mi fargi, nařizujíc jim, aby uvolnily cestu pro sarn'enota. Kousek za jejich řadami řeka zatáčela kolem paty skály, a právě zde Stallan zřídila obranné postavení. Fargi se krčily za skalami, zbraně v pohotovosti, zatímco jiné hloubily v měkkém písku ochranné zákopy. Stallan zvedla hésotsan a ukázala jim na ohyb.

"Zde už musíme být opatrní. Půjdu první."

Pomalou postupovaly a pak se zastavily. Stallan mávla na Vainté, aby došla až k ní. "Odsud je už vidět ta bariéra," Vainté udělala několik opatrných kroků a spatřila první mrtvé tělo. Na úpatí kamenné přehrady se jich válelo mnohem víc; mnohé stihly před smrtí zdolat několik prvních kroků vzhůru. Řeka prudkým obloukem bariéru obtékala, pěníc a stříkajíc v zúženém korytě. I tam leželo několik fargi, napůl pod vodou. Na vrcholu přehrady se míhaly rychlé pohyby. Nepřítel na ně čekal. Vainté se podívala ke slunci, stále ještě stojícímu vysoko na obloze, a stáhla se zpět.

"Zaútočíme znovu. Pokud se dobře pamatuji, dokáže hésotsan přežít i pod vodou."

"Ano. Jakmile se ponoří, uzavře nosní záklopy."

"Myslela jsem si to. Uděláme to tedy takto. Útok na bariéru začne znovu. Nehodlám se nechat odradit několika zabitými fargi."

"Nebude to snadné. Pro mnoho z nich to bude znamenat jistou smrt."

"Nic není snadné, Stallan, jinak bychom všichni byli Eistaa a nezbyly by žádné sloužící fargi. Víš o tom, že Dcery smrti nebudou bojovat?"

"Odebrala jsem jim zbraně."

"To je dobře. Přesto nám ještě mohou posloužit. Povedou útok na bariéru."

Když Stallan došel význam Vaintiných slov, stáhla pomalu rty a obnažila řady ostrých zubů, aby naznačila svůj obdiv nad tak brilantním rozhodnutím.

"Jsi ve všem první a nejmoudřejší, velká Vainté. Jejich těla zadrží mnoho šipek, takže ozbrojené fargi projdou. Jsi jediná, kdo dokázal vymyslet užitečný způsob, jakým využít ta zbytečná a překážející stvoření. Stane se přesně, jak nařizuješ. Ustuzou a Dcery smrti zemřou společně. Jaké vhodné společníky pro ten osud dostanou!"

"Učiním nejen to. Tímto způsobem bychom je přemohli, ale jen za cenu těžkých ztrát. Zatímco však bude pokračovat útok, chci, aby ozbrojené fargi proplavaly úžinou kolem valu. Udeří na obránce zezadu, pár jich pobijí a odvrátí pozornost ostatních. V tu chvíli dobudeme rozhodným úderem bariéru zpředu a zničíme zbytek."

* * *

Na mrtvá těla na kamenech dole se už slétaly mouchy. Nic se nehýbalo - jen ony, a ticho rušilo pouze jejich hlasité bzučení. Kerrick vytáhl hrst šipek a začal je jednu podruhé strkat do hésotsan.

"Utekli," usoudil Sanone, a opatrně zvedl hlavu, aby se rozhlédl.

"Boj ještě ani nezačal," namítl Kerrick. "Jen zkoušeli naše síly. Zanedlouho se vrátí." Obrátil se, aby se na Sanona podíval, a ztuhl. "Nehýbej se! Zůstaň, jak jsi."

Sáhl jistou rukou na Sanonovu pásku na hlavě a vytáhl z ní šipku. "Kdyby byla pronikla látkou, byl bys už mrtev."

Sanone si klidně prohlížel vražedný olistěný trn. "Náš oděv má výhody, o nichž mne nikdy nenapadlo přemýšlet. Oštěp nezastaví - ale chrání proti jedu murgu. Snad bychom se měli zahalit do několika vrstev látky a tak přežít."

Kerrick si vzal šipku. "Proto jsme také za těmito balvany v bezpečí. Šipky nás mohou ohrozit jen tehdy, budou-li létat jako podzimní listí."

Ohlédl se k lovcům, kteří leželi přitisknutí ke skále na vrcholku bariéry. Všichni měli v rukou hésotsan a také jich před chvílí hojně použili, šetříce šípy a oštěpy. Sasku, vybavení oštěpy, čekali na zadní straně přehrady a na zemi blízko ní, připraveni podpořit obránce, pokud to bude zapotřebí. V tuto chvíli jim však nezbývalo, než čekat.

Herilak se vztyčil na vrcholku valu a jako první zahlédl útočníky.

"Přicházejí znovu," zavolal a rychle se zase skrčil.

"Neplýtvajte šipkami," nařídil Kerrick. "Nechte je tentokrát přijít blíž a pak teprve začněte střílet."

Věděl, že je to nutné. Během prvního náporu vypálil kdosi první ránu, ještě když byli murgu daleko mimo do střel, a vzápětí se k němu přidali i ostatní. To bylo mrhání; zásoba šipek sice byla dostatečná, ale hésotsan se časem unavil a už nereagoval tak rychle jako dřív. Tentokrát obránci počkají, až se fargi začnou škrábat mezi kameny.

Již se přiblížily - a Kerrick si uvědomil, že ty, které jdou v čele, nejsou ozbrojeny. Co to má znamenat? Je to nějaká lest? Na tom vlastně nezáleží; bude jednodušší je zabít.

"Teď, palte!" vykřikl a stiskl hěsotsan, posílaje smrt do kůže nejbližšího útočníka. Tanu křičeli a stříleli, ale nepřítel postupoval dál. Sem tam se ozval výkřik, ale většina z nich umírala tiše. To obránci dělali takový hluk, že Kerrick zprvu ono volání neslyšel. Záhy však zřetelně rozeznal slova.

"Tam, v řece! Jsou ve vodě!"

Kerrick se obrátil a strnul. V divoké vodě se pohybovaly tmavé skvrny, a další a další, některé odnášel proud, některé se však blížily ke břehu. Yílané, plovoucí v proudu, s tmavými podlouhlými předměty v rukou, hěsotsan, už vylézají na břeh ...

"Oštěpy, šipy - zabijte je ještě ve vodě!" Herilak se skočil dolů z bariéry a jeho mocný hlas pronikl vřavou. "Kerricku, zůstaň s holemi! Udeři naplno. Zastavte je!"

Kerrick se přinutil vrátit se pohledem zpět a pochopil, že Herilak dobře vytušil záměry nepřítele. Za neozbrojenou řadou, jež se nyní kupila na hromadách mrtvých, se vynořovaly další a další fargi, postupovaly vpřed a páliły za pochodu.

"Nenechte je projít!" zařval Kerrick. "Zůstaňte na místech a střílejte dál." Vypálil, a znovu a znovu - a fargi, již zasáhl, byla tak blízko, že spatřil, jak jí z hrdla na jednu vyrůstá šipka, spatřil, jak vytřeštila oči, okamžik předtím, než se zřítla ze svahu. Živí nyní přelézali mrtvá těla, kryli se za nimi a opětovali palbu. Bitva se začínala vyrovnávat. Jeden lovec byl zasažen šipkou, pak i druhý. Kerrickovi se hěsotsan zakroutil v rukou, když jej stiskl, a dlouhou chvíli mu trvalo, než si uvědomil, že mu došly šipky. Nabít znovu nebyl čas. Sevřel v ruce oštěp a bodl zdola nahoru fargi, která se právě vyškrábala na vrchol, takže se skácela dolů, vriskajíc bolestí.

Byla poslední, útok byl prozatím zlomen. Ztěžka dosedl na kámen, lapal po dechu a snažil se ovládnout roztřesené prsty, aby mohl nabít hěsotsan. I ostatní ukončili palbu, protože už nebylo na koho střílet. Odvážil se vrhnout kratičký pohled na řeku.

Značné množství fargi dosáhlo břehu, ale nyní ležely mrtvé mezi balvany. S nimi i někteří z obránců, neboť boj tentokrát proběhl z bezprostřední blízkosti. Na mělčině se temné tělo jednoho Sasku drželo v téměř necudném objetí s mrtvolou Yílané. Další těla, ježící se šipy, plula v říčním proudu. Kerrick zaslechl Sanonův hlas a obrátil se směrem, odkud přišel. Sanone stál na vrcholku bariéry a stínil si oči před zapadajícím sluncem. "Stáhli se," křičel. "Zastavili útok. Vyhráli jsme!"

Vyhráli jsme, opakoval v duchu Kerrick a rozhlížel se přitom po padlých Tanu. Co jsme vyhráli? Pobili jsme pár fargi ve světě, který fargi překypuje. Několik nás je mrtvých a murgu budou pokračovat v útoku, dokud nás nepobijí všechny. Zadrželi jsme je, ale nic jsme nevyhráli. I kdybychom je tentokrát zahnali, zase se vrátí. Nenávidí nás stejně jako my je. Najdou nás, kdekoli se ukryjeme, a tak nemá smysl se skrývat. Budou nás pronásledovat, kamkoli budeme prchat, a tak nemá smysl prchat.

Ne nás, uvědomil si záhy. Mne. Pokud by chtěli jen zabít Tanu, najdou jich dost na druhé straně hor. Dravci a noční ptáci vidí každého a všechno. A přece přišla ta obrovská síla sem a vrhla se právě na toto údolí jako přímo do dále letící oštěp. Proč? Protože jsem tady já - a při té myšlence jej zamrazilo. Vainté, to musí být ona, je stále živá a touží po pomstě.

Co dělat? Kam může utéci? Jak se má bránit?

Zmocnil se jej hněv, zalomcoval mu celým tělem, a tak vyskočil, hodil hěsotsan kamsi za hlavu a rozeřval se.

"Tohle nemůžeš, Vainté, nemůžeš nás zabít všechny. Můžeš se o to pokusit, ale nepodaří se ti to. Toto je naše zem a ty nemůžeš přelout oceán těmi svými studenými tvory a vyhnat nás z ní. Zde neuspěješ a až ti to dojde, odplazíš se domů se zbytky svého vojska. A až přijdeš znovu ..."

Kerrick si uvědomil, že se na něj Sanone užasle dívá a očividně mu nerozumí ani slovo. Vztek opadl, ale chladná zášť zůstala. Trpce se na mandukta usmál a přešel do jazyka Sasku.

"Dnes jsi je viděl poprvé. Líbí se ti? Líbí se ti, jak zabíjejí tvoje lidi? Musíme tomu učinit přítrž - jednou provždy!"

Kerrick se zastavil a těžce oddechoval. Strnule se díval na vysoké hromady mrtvol a hrstku živých kolem. Bude možné Yílané zastavit? A pokud ano - jak?

Existovala jenom jedna cesta. Ustupovat už nemohou, ani se skrývat.

Boj je nutno přenést k nepříteli. To byla odpověď, jasná, jednoznačná a nevyhnutelná.

Kerrick něco pronesl a Sanone na něj vytřeštil oči. Ne, to nemluví, neboť zvuky, jež vydává, Sanone v životě neslyšel, ani jim podobné. A při těch zvucích pohybuje celým tělem, pohazuje hlavou a třese rukama, jako by zešílel.

Kerrick spatřil výraz na Sanonově tváři a uvědomil si, že mluvil v jazyce Yílané - protože o Yílané přemýšlel a navíc teď jako oni myslel. Chladně a nelítostně analyzoval, co je nutno učinit, prozkoumal jednotlivá fakta a nalezl řešení. Když opět otevřel ústa, hovořil v Sasku, jasně a zřetelně.

"Přeneseme válku k murgu. Vyhledáme je v jejich městě daleko na jihu. Až zmizí to město, jež nazývají Alpeásak, zmizí i oni. Známe město a vím také jak jej zničit. A my to učiníme." Obrátil se a zavolal marbacky Herilaka, jenž stál dole u vody.

"Splníš si své přání, které vídáš ve svých snech, Herilaku. Půjdem na jih a ty se staneš sacripexem všech Tanu, kteří půjdou s námi. Povedeš nás a murgu zemřou. Vím nyní, co je třeba učinit a jak to učinit - a jak je zničit všechny, do posledního. Co tomu říkáš, velký lovče? Povedeš nás?"

Herilak zaznamenal velitelský a rozhodný tón Kerrickova hlasu, a bylo mu jasné, že by mladík takto nemluvil, kdyby si nebyl jist vším, co říká. Naděje projela Herilakem jako nůž a jeho neartikulovaný, vítězný řev byl dostatečnou odpovědí.

"Přicházejí znovu," zvolal Sanone.

Bitva vzplála nanovo a tváří v tvář další hrozbě byly všechny plány prozatím zapomenuty.

Jedovaté trní

Kapitola 54

Postup Yılané se roztrřířtil o kamennou hráz obránců. Fargi umíraly. Bojová morálka se z nich pomalu vytrácela a útok odumřel, ještě než pořádně započal. Byl to poslední nápor toho dne, neboť v době, kdy se těch pár ještě živých útočníků stahovalo, slunce se již sklánělo nad obzorem, skryto za valem mračen.

Kerrick odložil veřkeré myřlenky na přířřtí bitvy na dobu, až bude dobojována tato současná. Vztyčil se na vrcholu kamenného valu a sledoval vrány a káňata, jak se slétají na opulentní hostinu dole. Brzy bude tma. Další útok již nepřijde, neboť Yılané jistě rozkládají svůj noční tábor a kladou kolem pasti. Kdyby tak mohl vidět, co dělají. Možná by se našel způsob, jak jim v noci zneřpřijemnit život. Nemohou přece dovolit, aby nepřátelé strávili noc v klidu a připravili se na další ranní zteč. Jejich útoky měly dnes až příliš blízko k vítězství; to se už nesmí stát. Kořist se musí nyní stát lovcem.

"Musíme udělat víc, než jen tu ležet a čekat, až zase zaútočí," řekl Herilakovi, když k němu lovec po přikřém svahu vyšplhal. Ten vážně přisvědčil.

"Musím jít za nimi," pokračoval Kerrick.

"Půjdeme tam spolu."

"Dobrá - ale nesmíme jít za těmi, kteří tu leží mrtví. Všiml jsem si dnes něčeho zajímavého. Sanonovu pásku na hlavě zasáhla šipka, ale nepronikla stočenou látkou. Šipky nejsou šipy či oštěpy; jsou lehké a daleko nedoletí."

"Zabíjejí však stejně dobře. Stačí pouhé škrábnutí."

"To je pravda." Kerrickova ruka opsala oblouk, jenž zahrnoval pole mrtvých těl a přilétající mrchožrouty. "Ne chci se stát jedním z nich, až půjdeme za murgu. Ale co kdybychom se zavinuli do mnoha vrstev látky, tak silně, aby šipka tyto vrstvy nedokázala prorazit? Pokud tak učiníme, každá hlídka, kterou před ležením postavili, po nás začne střílet a tak se prozradí. Oni zemřou, ale my ne. Nemíním čelit celé jejich síle. Stačí, když se jen přiblížíme tak, abychom si mohli ležení prohlédnout."

Kerrick pronesl několik vět k Sanonovi a ten rychle pochopil a poslal dva mandukty pro látku. Sám ji pak poskládal do tenčího pásku a Kerricka s ním ovinul, jednu otáčku přes druhou v několik vrstvách, aby ani jedna šipka nedokázala proniknout k cili. Ještě úžeji poskládaným pásem mu pak ovázal i hlavu a krk, ponechávaje pouze úzkou šterbinu pro oči. Herilak uchopil nevystřelenou šipku a bodl ji do zábalu, ale ke Kerrickově kůži se nedostal.

"To je zázrak," užasl. "Pověz mu, ať mne zabalí taky tak. Pak se půjdeme podívat na murgu zblízka."

Ve vrstvách látky bylo horko - ale jakžtakž snesitelně, neboť slunce již zapadalo. Kerrick cítil, jak mu na čele prýřřtí pot, ale bandáže jej odsály, takže mu netekl do očí. Zamřřil dolů po vnější straně barikády.

Jediná cesta, kterou se mohl dostat k jejímu úpatí, vedla přes hromady mrtvol, které se pod vahou jejich těl odporně prohýbaly a kroutily. Kerrick se snažil ignorovat skelné oči a otevřená ústa s řadami ostrých zubů a opatrně mezi nimi manévroval, dokud se konečně nedostal na pevnou zem. Obrátil se a zavolal na muže nahoře, kteří přihlíželi jeho úsilí.

"Vřřichni murgu, kteří leží zde, jsou mrtví. Počkejte, až zajdeme za ohyb. Potom slezte dolů a posbírejte všechny smřřtící hole, které jen najdete. Pobraři, co mohli, ale stále jich tu zbylo dost."

Yılané skutečně postavili stráž. Když bile oděni lovci opatrně vykroukli za zatáčku, ozvaly se tři ostrá zaprasknutí. Rozeběhli se kupředu v deřřti dalších šipek a záhy sami vypálili na fargi, stojící mezi skalami. Dvě padly, zatímco třetí se obrátila na útek, ale Herilakova šipka ji zasáhla do zad. Lovec natáhl ruku a opatrně vytrhl šipku, zapíchnutou v látce, jež pokrývala Kerrickova prsa, a odhodil ji stranou. "V těch obvazech je horko - ale jsme naživu."

Kerrick vytáhl z lovcova oděni dvě další šipky a mohli jít dál. "Tuhle Yılané znám," všiml si Kerrick, pohlížeje na třetí tělo. "Je to lovec a často chodívá se Stallan. Stallan je zde a Vainté zrovna tak." Jeho dlaně sevřely tvrdě hēsotsan při představě, jak z něj pálí na nenáviděnou dvojici.

"Na zpáteční cestě posbíráme i jejich hēsotsan," řekl Herilak a vykročil opatrně dál, zbraň připravenou k ráně.

Když vystoupali zvedajícím se řřičním břehem na pláň, spatřili před sebou tábor Yılané, jasně viditelný v otevřeném terénu. Přeslapovalo tam velké množství jízdních zvířat a tyčily se hromady zásob. A taky fargi, daleko více, než kolik jich toho dne zaútočilo. Kerrick pocítil ostrou čepel strachu při pohledu na to množství a tak raději souřřtředil myřlenky na dneřřní vítězství. Pokud přijdou znovu - znovu je zastaví. Pokud Vainté chce přijít o všechny fargi, budou se Tanu snažit, aby jí to přání splnili.

Kolem kruhu tábora stály další stráž, ale slunce už téměř zapadlo a tak se při pohledu na dvě bílé postavy stáhly za obranné mechanismy - mezerou, kterou jim v obranném kruhu ponechaly neúnavně pracující fargi.

"Poplašná zařízení a pasti," prohodil Kerrick. "Vidíš, kde je do trávy rozmřřstili? Ta dlouhonohá stvoření za barikádou musejí být ta, která na nás posledně svřřtila."

"Už jsou všichni uvnřřtř a uzavřřrají poslední průchod."

"To je dobře. Teď zkusíme, jak blízko se dostaneme. Ven se za námi nepustí, už je na ně příliš velké řřero. Chci se jen podívat, jaké pasti tu dnes na nás přichystali."

Herilak se zdráhal jít vřřřřic té mohutné armádě murgu a jejich velikým jízdním zvířatům, která dokázala běžet mnohem rychleji než on. Kerrick však směle vykročil, spolehl se, že Yılané své dobře vybudované bezpečí za obrannými mechanismy během noci neopustí. Bylo ještě trochu vidět, když dorazili k vnějšímu kruhu živých řřlahounů a tak si povřřřimli trně, jež se pomalu vynořovaly z útrořř rostlin.

"Jsou otrávené, tím si můžeš být jist," prohlásil Kerrick. "A .na tuhle vzdálenost nás mohou zasáhnout i šipky, vypálené z leženřř. Už jsme dost blízko."

"Proč tedy nestřílejí?" divil se Herilak a ukázal na murgu, kteří stáli se smrtícími holemi přímo proti nim na druhé straně bariéry. Stáli tam tiše a strnule zírali na oba Tanu. Vzadu za nimi pobíhaly další fargi, jedly a ukládaly se ke spánku, aniž nějak reagovaly na přítomnost nepřátel.

"Nedostaly příkaz střílet," odhadl Kerrick. "Fargi nikdy neuvažují samostatně, a pokud neobdrží příkaz něco dělat, nedělají nic. Domnívám se, že dostaly příkaz střílet, když se rozsvítí poplašná světla. A své příkazy slepě dodržují." Kerrick ukázal na nedaleký terénní hrbol. "Teď vyzkoušíme, jaké uvítání nám připravili. I kdyby sem šipky dolétly, ta hromada hlíny nás před nimi ochrání."

Kopal chvíli do země, až se mu podařilo uvolnit veliký drn, z něhož trčela dlouhá stébla trávy. Uchopil je a zatočil drnem nad hlavou. "K zemi," houkl a vypustil jej z ruky.

Drn opsal vysoký oblouk a dopadl mezi nachystané nástrahy. V okamžiku, kdy dopadl, se soumrak rozpustil v oslnivém světle a řada rychlých zapraskání se téměř slila v jediný zvuk, jak mnoho hésotsan vypálilo téměř naráz. Vzduch kolem nich se zavlnil a se zasvištěním jim nad hlavami prolétl houf šipek. Zůstali přitisknuti k zemi, neboť záhy vzlétla další salva a za ní se neslo hlasité volání. To však brzy umlklo a po chvíli zmatněla a zhasla i prudká světla. Teprve tehdy se odvážili vstát a rozhlédnout se bolavýma očima, stále ještě oslněnými z té prudké záře. Poslední zbytky šera stačily ještě na to, aby se mohli porozhlédnout kolem - a spatřili pás velkých šipek, zabodaných do země nedaleko od nich.

"To je něco nového," všiml si Kerrick. "Jsou větší, než jaké jsme kdy viděli - a podívej, jak daleko létají. Dvakrát dál než z našich hésotsan. Zjevně vypěstovali nové a silnější smrtící hole a vstřípli jim, že mají vystřelit, když se něco dotkne šlahounů. Sáhni na šlahouny a ozáří tě ostré světlo a tito tvorové vystřelí. I přes to oblečení mám pocit, že bude lépe držet se mnohem dál."

Rychle se stáhli, kus za místo, kam dolétla poslední šipka, a obrátili se opět k nepřátelskému ležení. Z Kerricka už kapal pot; pomalu odvinul několik otáček látky a zhluboka se nadechl chladivého večerního vzduchu. Díval se a usilovně přemýšlel.

"Pověz mi, Herilaku, ty jsi zdatný lučištník. Dokázal bys odsud ten tábor zasáhnout?"

Herilak si obnažil hlavu a oťel si uvolněnou látkou zpocenou tvář. Pohlédl na hrbol, za nímž se kryli, a pak ještě dál, k živým šlahounům a vřetenovitým světelným tvorům.

"Snadné by to nebylo. Pořádně napnutý luk by mohl šíp donést tak daleko, ale jen těžko by na tu vzdálenost zasáhl nějaký cíl."

"Na míření nezáleží; stačí, když šíp doletí za obranné systémy. A Sasku s těmi jejich vrhači oštěpů - myslím, že i oni by to zvládli."

"Dobře jsi to vymyslel, margale," pochválil jej Herilak a zasmál se nahlas. "Murgu jsou tam naskládání jeden vedle druhého jako semínka v makovici. Nelze se netrefit."

"Mám dojem, že murgu budou mít dnes v noci na práci jiné věci než klidný spánek. Pojď, označíme si místo, na němž stojíme, bychom je potmě našli."

"Až se vrátíme s luky a oštěpy!"

Herilak se ve svém odhadu nezmýlil. Šíp vyletěl do výšky, opsal dlouhý oblouk a našel si cíl uprostřed nepřátelského tábora, daleko za obranným kruhem. Ozvalo se bolestivé zaječení a lovci se rozchechtali, plácající se po ramenou. Utišili se až tehdy, když Sanone upevnil oštěp do svého vrhače, pozorně se zadíval a rozpráhl se - aby zbraň vzápětí zasvištěla do tmy. Jakési zvíře zavřísklo a všem bylo jasné, že i tentokrát našla rána cíl. Náhlé světlo je oslnilo a všichni podvědomě couvli, když se ze tmy náhle vynořil mrak šipek. Všechny však dopadly na zem kus před nimi a nerovná noční bitva započala.

Přes Kerrickovo ujišťování lovci nevěřili, že nepřítel bude klidně dál ležet a umírat, aniž by se pokusil o výpad proti svým trýznitelům. Po každé ráně stáli ve střehu, při pravení dát se okamžitě na útěk. Ten však nepřišel. Objevilo se jen blikavé světlo a v táboře nastal určitý ruch, jak se fargi snažily najít si místo co nejvíce z dosahu přilétajících střel. Těch však lovci neměli neomezené zásoby, a tak Herilak rychle rozkázal zastavit palbu. Světla zhasla, murgu se opět uložili ke spánku - a šipy vzlétly znovu.

Tak to pokračovalo celou noc, v jejímž průběhu přicházeli čas od času čerství lovci, aby nahradili ty unavené. Kerrick s Herilakem se také trochu vyspali, ale před svítáním už byli zase vzhůru a poručili mužům stáhnout se dřív, než se objeví první sluneční paprsky.

Celý den čekali na svém valů, připraveni na další útok. Někteří stáli na hlídce, zatímco další spali. Dopoledne uplynulo a útok nepřišel. Odpoledne, když na druhé straně barikády stále vládlo ticho, se Herilak octl v obležení dobrovolníků, jež se mu nabízeli, že půjdou prozkoumat nepřátelské pozice. Odmítl je všechny. Získat tím nemohli nic a ztráta dalších lidí by byla nepřijemná. Na údolí se snesl soumrak, a stále se nic nedělo. Teprve nyní se on a Kerrick opět zavinuli do teplé látky. Opatrně postupovali vpřed, zbraně v pohotovosti, ale tentokrát je nečekaly žádné stráže, ukryté v záloze.

Neméně opatrně se vykradli vzhůru po říčním břehu a vykoukli přes okraj štěrbínami v látkových zábalích.

Plán byla prázdná.

Stejně rychle jako nepřítel přišel, zase odešel.

"Jsou pryč. Porazili jsme je!" hulákal Herilak a vítězně mával rukama.

"Neporazili," opravil jej Kerrick, jemuž se z té únavy náhle zatočila hlava. Usedl na zem se zkříženými nohama, strhával z tváře látku, jež ho dusila a díval se na cestu, po níž odešli murgu. "Byli zahnáni, zatlačeni. Ale jsou jako jedovaté trní. Na jednom místě je usekneme a vyrostou na druhé straně, ještě silnější."

"Pak tedy to trní vykořeníme jednou provždy. Zničíme je tak, aby nemohli dorůst a vrátit se znovu."

Kerrick slavnostně přikývl. "Přesně to musíme učinit. A já vím, jak. Nyní svoláme sammady a mandukty Sasku. Nadešel čas smést Yilané z povrchu země, zrovna tak, jako se to snažili oni udělat nám."

Přeneseme válku na jejich území."
Kerrickův plán

Kapitola 55

Dva chlapci, zpocení, jak se neustále pohybovali v blízkosti plamenů, přikládali na oheň suché klacky, pokaždé, když začal slábnout. Ten vždy znovu jasně vzplál a zaplavil prostor jeskyně míhotavým zlatavým světlem, jež propůjčovalo vyobrazeným zvířatům iluzi pohybu. Sanone dosud nedorazil, ale ostatní manduktové již seděli pod obrazem mastodonta, jak bylo jejich právem. I Kerrick, Herilak a sammadaři seděli na této straně ohně.

Za ním se tísnili ostatní lovci a za jejich zády i mnohé ženy a děti ze sammadů. Sanone s tím souhlasil jen velice nerad; u Sasku bylo zvykem, že veškerá rozhodnutí činí manduktové, a jen těžko chápal, že u sammadů tomu může být jinak. Nakonec se dohodli na kompromisu, když si vůdci posedali na jednu stranu a sammady na druhou. Běžní Sasku si nebyli jisti, zda se tato neobvyklá dohoda týká i jich, a tak jen málo se jich přišlo podívat a naslouchat z temnoty před vchodem, nahlížeje s očekáváním přes ramena těch, kdo seděli před nimi. Zavlnili se ve směsici radosti a strachu, když do noci zatroubil mastodont. Zazněly těžké kroky, ze tmy se vynořily pochodně a s nimi i několik temných postav. Do kruhu světla vstoupil mastodont - mohutná Dooh řízená jedním z chlapců Tanu, který jí seděl za krkem, a vedená vpředu krácejícím Sanonem. Zraky Sasku se však neupíraly na ni, nýbrž na nedávno narozené mládě po jejím boku. Sanone napřáhl ruku, aby se dotkl malého chobotku, a ze zástupu vytrysklo zašumění šťastných Sasku. Teprve poté se Sanone připojil k ostatním u ohně.

Armun seděla přímo za lovci, se spícím děckem pohodlně uloženým v jelenicovém vaku na zádech. Zakrývala si tvář dlaněmi, takže nikdo neviděl, jak se hrdě usmívá. Její muž vypadá tak urostlý a silný, když stojí v záři ohně, dlouhé vlasy sepnuté páskem charadis, tvář zdobená bujným vousem. Jakmile shromáždění umlklo, obrátil se tak, aby jej všichni zřetelně slyšeli.

"Včera jsme zabíjeli murgu. Dnes jsme je pohřbili, takže všichni víte, kolik jich při útoku padlo. Zabili jsme jich velké množství a těch pár, kteří přežili, se obrátilo na útěk. Nevrátí se, prozatím."

Odpovědi mu byly souhlasné výkřiky lovců, a poté, co svá slova zopakoval v řeči Sasku, i rychlé bubnování a chřestění vydlabaných tykví. Kerrick znovu počkal, až všichni utichnou.

"Nyní se nevrátí ale časem ano. Vráti se silnější a s lepšími zbraněmi. Pokaždé se vrátí. Budou se vracet znovu a znovu a neustanou, dokud všichni nezemřeme. Vzpomeňte také na ty z nás, kteří padli."

Tichá teď bylo pochmurné a stejný byl i Herilakův hlas, který ticho přerušil.

"To je vskutku pravda," pronesl trpce. "Kerrick to dobře zná, neboť jeho sammad byl prvním, který murgu zničili. On přežil jako jediný, jako jediný byl držen v zajetí murgu a naučil se mluvit jejich řečí. Zná murgu a jejich způsoby, naslouchajte tedy, když o nich hovoří. Naslouchajte také mně, když hovořím o smrti, neboť zde sedím já a Ortnar - a všichni ostatní z našeho sammadu jsou mrtvi. Všichni lovci, všechny ženy, všechny děti, všichni mastodonti - do posledního povraždění murgu."

Posluchači byli dojatí bolestí, jež zněla z Herilakových slov a Sanone, naslouchaje Kerrickovu rychlému překladu, zvedl oči k malbě mastodonta a zašeptal tichou modlitbu na památku zabitých zvířat.

"Není kam utéci, není úkrytu, kde by nás nenalezli," ujal se opět slova Kerrick. "Sammady, které zde sedí, bojovaly s murgu na plážích velkého oceánu i na pláních plných murgu s kachními zobáky, a přesto musely bojovat znovu v tomto údolí, poté, co překročily hory, aby uprchly před útoky murgu. Nyní však nadešel čas, kdy musíme přestat utíkat. Víme, že nás pokaždé dokážou najít. Povím vám tedy, co je třeba učinit."

Kerrick se odmlčel, aby nabral dech, a rozhlédl se po napjatých tvářích.

"Musíme přenést boj k nim, jít do jejich města - a zničit je."

Zazněly nedůvěřivé výkřiky, do nichž se mísilo nadšené volání. Od Sasku na něj přšely dotazy, a tak jim krátce přeložil, co předtím přednesl v marbačtině. Záhy se z vřavy vyloupil hlas Har-Havoly a ostatní zmlkli a naslouchali.

"Jak to máme udělat? Jak máme přemoci armády murgu? Jak máme zničit celé město? To jsou věci, kterým nerozumím!"

"Pak tedy poslouchej," odvětil Kerrick. "Lze to provést takto. Herilak zná stezky, jež vedou do města Alpéasaku, neboť tam již jednou vedl své lovce a zabíjel tam murgu - a vrátil se živý. Učiní to znovu. Tentokrát však nepůjde jen s hrstkou lovců, ale s velkým množstvím. Povede je nenápadně džunglemi, takže je armády murgu nenajdou, ať budou pátrat jakkoli. Povede lovce do Alpéasaku a já jim pak ukážu, jak zničit město se všemi murgu, kteří v něm žijí. Povím vám nyní, jak toho dosáhnout." Obrátil se k manduktům a zopakoval jim, co řekl.

Ticho, jež zavládlo, bylo hrobové. Nikdo z posluchačů se ani nepohnul. Když učinil krok vpřed, upíraly se k němu zraky všech. Kdesi daleko zaplakalo dítě a bylo okamžitě utištěno. Jeden důstojný krok, a další - a Kerrick stál přímo u ohně. Uchopil suchou větev, vrazil ji do něj a rozhrábl žhnoucí uhlíky, až vzhůru vyrazil sloup jisker. Pak větev opět vytáhl - praskala a hořela jasným plamenem - a zvedl ji nad hlavu.

"Takhle to uděláme - přineseme do města stromů oheň, který tam nikdy nebyl. Murgu nepoužívají oheň, nevědí, jakou zkázu dokáže způsobit. Nyní jim to ukážeme. Založíme oheň v Alpéasaku, spálíme jej, srovnáme se zemí, spálíme i všechny murgu v jeho zdech a nenecháme za sebou nic než popel!"

Závěr řeči zanikl v nadšené vřavě.

Herilak k němu přikráčel, aby vzal další hořící větev a hlasitě slíbil svou podporu tomuto plánu, ale i jeho hlas byl pohlcen bujarým veselím. Zatímco Kerrick překládal manduktům, připojili se k Herilakovi i sammadaři. Když Sanone porozuměl, vyčkal, až rozruch trochu utichne, a pak i on přikročil k ohni, aby zapálil větev a zvedl ji nad hlavu.

"To Kadair stvořil pro nás toto údolí a vedl nás sem, když všude kolem vládla ještě tma. Pak nám stvořil hvězdy, aby

obloha nebyla tak prázdná, a přidal měsíc, aby nám svítil na cestu. Stále však bylo příliš velké šero a rostliny. nerostly, a tak vložil na oblohu i slunce, a od té doby náš svět takto vypadá. Žijeme zde, v tomto údolí, neboť jsme Kadairovy děti." Pomalu se rozhlédl po ztichlém publiku, naplnil si plíce vzduchem a pak zaječel jediné slovo. "Karognis!" Ženy Sasku si zakryly tvář a muži hlasitě zasténali, jako by pocítili velkou bolest. Tanu se zájmem přihlíželi, ačkoli ničemu nerozuměli. Sanone pokračoval silným a velitelským hlasem, a kráčel přitom kolem ohně sem a tam.

"Kargonis přišel v přestrojení za tvory zvané murgu a byl poražen. Ti z nich, kteří nezahynuli, uprchli. Ale to nestačí. Dokud žijí oni, žije Karognis a dokud nás ohrožuje on, nebudeme nikdy v bezpečí. Proto za námi přišel Kadair v tomto právě zrozeném mastodontovi, aby nám ukázal, jak porazit Karognise. Lid mastodontů zaútočí a zabije murgu."

Zničeš ho se shýbl, popadl další hořící větev a zatočil s ní nad hlavou. "Půjdeme s tebou. Karognis bude zničen! Budeme bojovat po tvém boku a vrahy posvátných zvířat pohltí plameny!"

Jeho posluchači nepotřebovali rozumět slovům; gesta byla dostatečně výmluvná. Jakmile domluvil, propukli v bouřlivý jásot. O budoucnosti bylo rozhodnuto. Najednou chtěl mluvit každý a křik a zmatek se jen pomalu uklidňoval, když Herilak hlasitě žádal o pozornost.

Do Víme již, co máme dělat, a já bych rád od Kerricka slyšel, jak to provedeme. Víme, že o tom dlouho přemýšlel. Utište se, ať může promluvit."

"Povím vám, jak na to," souhlasil Kerrick. "Jakmile roztaje sníh v horských průsmycích, překročíme se všemi sammady opět hory. Možná nás murgu spatří - téměř jistě, až se dostaneme na druhou stranu hor. Proto musí vidět na cestě sammady, ne armádu Tanu. Oklameme je. Cestou na západ se sammady rozdělí a opět spojí, abychom zmátli stopu. Pro murgu vypadáme všichni stejně, a tak brzy ztratí přehled. Teprve až poté můžeme vyrazit k pobřeží oceánu. Budeme tam lovit a rybařit - tak jak jsme to dělali předtím, než nás poprvé napadli murgu a my je pobili. Oni to uvidí a budou o tom přemýšlet - a uvěří, že je to další past."

Kerrick nad tímto plánem strávil mnoho času, kdy se snažil vmyslet do kůže Yilané, uvažovat stejně jako oni. Myslet jako Vainté, neboť věděl, že Eistaa stále bdí a dokud bude žít, neúnavně bude proti němu posílat další a další fargi. Jistě bude tušit nějakou past a udělá, co bude moci, aby tu past obrátila proti nim. Mohla to provést mnoha různými způsoby - ale to nebylo podstatné. Až udeří, sammady už tam nebudou.

"Nezáleží na tom, čemu murgu věří," pokračoval. "Sammady totiž opustí pobřeží dřív, než útočníci dorazí. Zůstanou tam jen tak dlouho, aby nasbíraly dostatek zásob na zimu. To nedá mnoho práce, neboť v táboře bude mnoho lovců - ale jen málo Tanu je bude v zimě jíst. Ve chvíli, kdy opustíme pobřeží a vstoupíme do kopců, se to tiž rozdělíme. Sammady odejdou zpět do hor, aby našly bezpečí ve sněhových polích."

Lovci murgu však zamíří na jih. Rychle. Poneseme trochu jídla - ale zbytek potravy si ulovíme za pochodu. Herilak zná cestu kopci, neboť ji šel již dvakrát. Půjdeme lesem tak, jak to umějí jen lovci, a možná nebudeme ani zpozorováni.

Pravda, murgu mají mnoho očí a nemůžeme doufat, že nás dříve či později nenajdou. Na tom však nezáleží. Mají jen několik málo lovců, schopných se pohybovat v lese - zatímco my jich máme mnoho. Pokud nás naleznou, zemřou.

Pokud proti nám vyšlou armády fargi, zahynou po celých armádách. Zmizíme v lese a počkáme, až nadejde správný čas. Jakmile zavanou suché větvy a dřív, než začnou deště, udeříme. Spálíme je a zničíme. Tak se stane."

Bylo rozhodnuto. Pokud snad někteří nesouhlasili, mlčeli a nedávali svůj názor najevo, protože všichni, kdo promluvili, byli zajedno. Toužili po boji a odvetě.

Když oheň vyhasl a rozhovor utichl, rozcházeli se všichni do stanů a skalních obydlí. Armun se zvedla a šla ke Kerrickovi.

"Musíš to udělat?" zeptala se tiše, ale z jejího hlasu bylo jasné, že zná odpověď, a tak Kerrick mlčel. "Nepřeháněj to se svou statečností, Kerricku. Nechci žít na světě, v němž už ty nebudeš."

"Ani já nechci žít bez tebe. Ale není zbylí. Bytost jménem Vainté mne bude pronásledovat, dokud jeden z nás dvou nezemře. A já přenesu válku do Alpeásaku, a tak se postarám, aby to byla ona, kdo zemře první. Až se tak stane, město shoří a Yilané budou zničeni, teprve pak budeme moci žít v míru. Do té doby však ne. Musíš to pochopit. Nemohu dělat nic jiného."

Jeden nebo druhý musí zemřít

Kapitola 56

Jakmile se Vainté vrátila do Alpeásaku, bylo jí dáno zřetelně najevo, že pozbyla Malsasiny přízně. Nebylo těžké uhádnout důvod. Vainté se stala prvním sarn'enoto, jakého toto město poznalo, a její moc přesahovala dokonce i moc samotné Eistaa. Malsas s tím souhlasila a souhlasila i se všemi přípravami, které Vainté Spřed cestou podnikla. Vainté pozbyla její přízně teprve po návratu z výpravy na západ.

Než k tomu došlo, měla k dispozici veškeré zdroje města a dokonce i zdroje velkého kontinentu za mořem. Flotila uruketo, převážející občany Inegban do Alpeásaku, učinila již mnoho cest i do dalších měst Entoban, přinášejíc jim pozvání a vzkaz, že za západním mořem leží celý nový svět a že na něm bylo založeno nové město. Alpeásak, rostoucí a expandující do neznámé divočiny, by mohl v leccem pomoci městům Entoban; mohl by je zbavit přebytečných fargi, jež ucpávají ulice měst a ujídají z jejich zásob. Eistaa těchto měst byla šťastná, že se zbaví břímě nepotřebných fargi, a rády novému městu poskytly dary v podobě různých rostlin a zvířat, jež Alpeásak potřeboval.

Zatímco vládl čilý diplomatický ruch, nedaleko modelu Alpeásaku vyrůstal model Gendasi. Zpočátku bylo známo pouze pobřeží severně od Alpeásaku, zatímco vnitrozemí zelo prázdnotou. To se však postupně měnilo, jak dravci a mnozí novější ptáci přinášeli další a další pohledy na nový kontinent. Speciálně vycvičené Yilané přenášely ploché

záběry do plastických hor a řek, údolí a lesů, až byl model věrný do nejmenších detailů. Na západ od Alpéasaku se rozkládalo teplé moře s pobřežím, plným zeleně. K němu mířily široké řeky, přiváděly vodu z rozsáhlého území hojnosti, panenského a čekajícího jen na to až jej využijí. Panenského - až na ustuzou.

Jejich přítomnost v jinak dokonalé a ideální zemi byla velmi mrzutá. Potulovalo se jich tu velké množství, skoro všichni na severu, a poloha jejich smeček byla na modelu pečlivě zaznamenána. Vesměs byly roztroušeny v úzkém pásu na jih od ledu a sněhu, od oceánu až k vysokým horám. Jedna po druhé však byla, jakmile na ně došla řada, dostižena a vyhubena. Jakmile se některá z nich odvážila na jih, vzala Vainté své fargi na nových uruktop a tarakast a vyhledala je, pobíla a zahнала zpět do země ledu. S každým vítězstvím Vaintina vážnost rostla. Musela by utrpět hodně velký nezdár, aby přišla o své místo na výsluní.

Když byla na západě objevena další ustuzou, jež se v klidu a nikým neobtěžována odvažovala daleko na jih, věděla Vainté okamžitě, že je nutno je zničit. Vzdálenost byla velká, ale její touha po pomstě byla ještě větší. Mnoha uruketo bylo zapotřebí, aby přepravili mohutnou sílu fargi a jízdních zvířat na vhodné místo na pobřeží. Koncem zimy stanula Vainté v čele armády tak silné, že silnější svět dosud neviděl. Pochodovali do vnitrozemí, dobře zásobeni potravou a silnými obrannými zařízeními. Místa, kde se jednotlivé smečky nalézaly, byla dobře známa a jedna skupina po druhé také byla přemožena a zničena. Zdálo se, že konec ustuzou je na dosah.

A pak se armáda vrátila poražena.

Zpráva o tom se dostala do města dlouho předtím, než do něj vkročila první fargi. Když Vainté přednesla hlášení o průběhu výpravy před městskou radou, Malsas mezi členy rady chyběla. Nepřítomnost Eistaa byla už sama o sobě dost výmluvná. Rada chladně vyslechla její vysvětlení, spočítala její nezmary a pak ji propustila. Odeslala ji pryč jako obyčejnou fargi.

Po tomto pádu z výšin moci se Vainté vyhýbala ambesedu, kde se Yilané každý den scházely a kde sedávala Eistaa, ústřední bod celého města. Držela se v ústraní, sama a očividně všemi zapomenutá, a čekala na vzkaz, který nikdy nepřišel. Pozbyla přízně a nikdo se k ní ani nepřiblížil ze strachu, že by musel sdílet její osud vyvržence.

Uplynulo mnoho dní, a přece někdo za ní přišel - ně kdo, koho by však raději neviděla. Setkání s efenselé se však vyhnout nelze.

"Myslela jsem si, že to jdeš ty," uvítala ji Vainté ponuře. "Jediný, kdo je ochoten riskovat, že bude spatřen v mé společnosti, je Dcera smrti."

"Chci s tebou mluvit, efenselé," řekla Enge. "Slyšela jsem mnoho věcí o poslední výpravě a všechny mne za rmoutily."

"Ani já z nich nemám radost, efenselé. Když jsem odsud odjížděla, byla jsem sarn'enoto. Nyní tu sedím o samotě a čekám na povolání do ambesedu, které nikdy nepřijde - a nevím ani, zda jsem ještě sarn'enoto, který poroučí, nebo něco ještě nižšího než fargi."

"Nepřišla jsem, abych zhoršovala tvé utrpení. Ovšem ti, kdo plavou na vrcholku nejvyšší vlny ..."

"Mohou už jen klesnout do údolí mezi vlnami. Ušetří si své nevychované filozofování pro své družky. Znáám všechny hlouposti, o nichž mluvila ta vaše zakladatelka Farnsekei a jako celek je odmítám."

"Zkrátím svou návštěvu co nejvíc. Žádám tě jen, abys mi řekla pravdu o historkách, které se povídají ..."

Vainté ji utřela lusknutím palců.

"Nestarám se o to, co si mezi sebou vykládají hloupé fargi, a nehodlám ani polemizovat s jejich tupými výmysly."

"Pak tedy zůstaňme u faktů." Enginy pohyby byly ponuré, rozhodné a neúprosné. "Jeden fakt je nám znám oběma.

Peleiné rozdělila řady Dcer svými pochybnostmi a argumenty. Přesvědčila mnohé, že tvůj cíl je správný, a oklamané družky pak rozmnožily řady tvé armády. Odešly s tebou na tvé krvavé tažení. Už se však nevrátily."

"Přirozeně." Vainté se při řeči omezovala na nejnutnější, úsečné pohyby, přenášejíc jen nezbytně nutné množství informací, a jakmile domluvila, okamžitě opět znehybněla. "Jsou mrtvé."

"Tys je zabila."

"Zabila je ustuzou."

"Poslala jsi je proti ustuzou beze zbraní. Nemohly než padnout."

"Poslala jsem je proti ustuzou jako ostatní. Nechtěly mít zbraně."

"Proč to učinily? Musíš mi to říci," naléhala Enge a naklonila se k ní s děsem v očích. Vainté se odvrátila.

"Rozhodla jsem se, že neřeknu," odpověděla, opět tak úsporně jako předtím. "Odejdi."

"Až mi odpovíš na mou otázku. Dlouho jsem o tom přemýšlela a došla jsem k jedinému a neodvratnému závěru, že totiž důvod jejich činů je životně důležitý pro samu naši existenci. Peleiné a já jsme se značně rozcházely ve výkladu Ugunenapsina učení. Peleiné a její následovnice usoudily, že tvůj záměr je správný a šly tedy s tebou. Nyní jsou mrtvé. Proč?"

"Nic se ode mne nedozvíš, ani slovo, které by podpořilo či vyvrátilo tvou destruktivní filozofii. Běž."

Stěna Vaintiny zasmušilé nehybnosti neměla jedinou trhlinu - Enge však byla neméně pevně odhodlána ji prolomit.

"Když odsud odjížděly, měly v rukou zbraně. Zemřely však s prázdnými rukama. Řekla's mi, že se k tomu rozhodly samy. Ty ses rozhodovala jen málo, asi jako řezník na jatkách, když jsi je posílala na smrt."

Dobře promyšleným urážkám Vainté odolát nedokázala; končetiny se jí roztřáslly, ale přesto nepromluvila. Enge pokračovala dál. "A teď se tě ptám - proč se k tomu rozhodly? Co se jim stalo, že změnily názor na nošení a používání zbraní? Něco se stalo, a ty víš co. Pověz mi to."

"Nikdy!"

"Ale ano!"

- Enge vyskočila, ústa rozevřená hněvem, a sevřela palci Vaintiny paže jako v kleštích. Pak si však všimla náznaku potěšení ve Vaintiných pohybech a ihned bývalou Eistaa pustila. Odstrčila ji od sebe a odvrátila se na své místo.

"Ráda bys mě přinutila, abych použila násilí, vid?" zeptala se, supíc námahou, jak potlačovala vztek. "Těšilo by tě,

kdybych zapomněla na pravdu své víry a snížila se na ubohou úroveň tvé brutality. Ale tak hluboko nikdy neklesnu, ať mě budeš provokovat jakkoli. Nikdy nepřijmu to tvé hnusné zvířecí chování. "

Zuřivost smetla poslední Vaintiny zábrany, uvolnila všechn vztek a trpkost, který potlačovala od chvíle, kdy se vrátila do města a klesla tak hluboko na společenském žebříčku.

"Nepřijmeš ho - protože už jsi ho přijala! Podívej na stopy na mé kůži, kde se do ní zaryly tvé palce a kde pod tvými nehty vytryskla krev. Tvá hýčkaná nadřazenost je stejně dutá a prázdná jako ty sama. Rozzuříš se stejně jako já - a zabiješ zrovna tak."

"Ne," odmítla Enge, opět klidná. "To nikdy neudělám, nikdy neklesnu tak hluboko."

"Nikdy? Ale ano, ale ano. Ty, které následovaly Peleiné, už tam klesly. Spokojeně mřily svými hěsotsan a zabíjely škůdce z řad ustuzou. Na okamžik se staly pravými Yilané a ne uřukanými a hnusnými vyvrženci našeho plemene."

"Zabíjely - a zemřely," pronesla tiše Enge.

"Ano, zemřely. Stejně jako ty se nedokázaly vyrovnat s faktem, že nejsou jiné, že nejsou ani o trochu lepší než my ostatní ..."

Vainté se zarazila, uvědomujíc si, že ve vzteku odpověděla na Enginy dotazy a uspokojila její dětinskou zvědavost. Také Enge si uvědomila pravdu a její hněv byl rázem ten tam. "Děkuji ti, efenselé, děkuji. Prokázala jsi dnes mně a Dcerám života nesmírnou službu. Dokázala jsi nám, že stojíme nohama na zemi a že musíme neúnavně dál kráčet po stezce, která se před námi rýsuje. Jedině tak můžeme dosáhnout pravdy, o níž mluvila Ugunenapsa. Ti, kdo zabili, na to zabítí i zemřeli. Ostatní to viděli a rozhodli se nezemřít stejným způsobem. Tak se to stalo, že?"

Vainté odpověděla, tentokrát s chladnou nevraživostí. "Tak se to stalo, ale ne z důvodů, které uvádíš. Zemřely ne proto, že by byly v něčem nadřazené zbytku Yilané - zemřely proto, že byly docela stejné jako ostatní. Domnívaly se, že mohou uniknout smrti, když je Eistaa vyvrhne města, bezejmenné a mrtvé pro ostatní. Mýlily se. Zemřely přesně stejně. Nejsi lepší než my - a pokud se vůbec od nás lišíš, tak tím, že jsi mnohem horší."

Enge se mlčky a zamyšleně obrátila a odešla. Ve vchodu se ještě zastavila. "Děkuji ti, efenselé," řekla ještě jednou.

"Děkuji ti, žeš mi odhalila tak závažnou pravdu. Hluboce lituji, že nás tolik muselo zemřít abychom k ní došli, ale snad to jiným způsobem ani nešlo. A možná dokonce i ty, až budeš zase vyhledávat smrt, nám pomůžeš přinést život. Děkuji."

Vainté zasyčela a byla by rozervala Enge hrdlo, kdyby už nebyla pryč. Začíná toho být na ni moc. Více už nemůže snášet a musí s tím něco udělat. Má snad jít do ambesedu, předstoupit před Eistaa a promluvit s ní? Ne, to by nepomohlo; to může klidně skončit veřejným pokořením, z něhož už by se nikdy nevzpamatovala. Ale co tedy? Co pak tu není nikdo, na koho by se mohla spolehnout? Ano, jeden přece. Ten, kdo stejně jako ona věří, že není důležitější Věci, než zabíjet ustuzou. Vyšla ven, zavolala nejbližší fargi a dala jí příslušné instrukce.

Uběhl téměř celý den a nikdo nepřicházel; Vainté pomalu přešla od hněvivého rázování sem a tam do nehybného sedu, v němž tupě a bezmyšlenkovitě zírala na stěnu. Její rozpoložení bylo tak temné a tak hluboko se do něj zabrala, že jí dělalo značné problémy probudit se k životu, když konečně kdosi stanul vedle ní.

"Jsi to ty, Stallan?"

"Poslala jsi pro mne."

"Ano. Ze své vlastní vůle bys nepřišla."

"Ne. Byla bych spatřena a brzy by o tom věděla Malsas. Nestojím o pozornost tohoto druhu."

"Domnívala jsem se, že jsi mi byla oddána. Ceníš si nyní víc své vlastní šupinaté kůže?"

Stallan pevně stála, rozkročená, a neuhnula pod tíhou hořkých výčitek. "Ne, Vainté, má služba je pro mne víc. Mou prací je zabíjet ustuzou. Pokud mne povedeš, půjdu za tebou. Na sever, kde se ustuzou hemží jako obtížný hmyz, který je třeba zašlápnout. Pokud mne nepovedeš, budu čekat."

Vaintin sarkasmus se trochu zmínil. "Nezazněl v tvých slovech náznak výčitky, silná Stallan? Slaboučký náznak, že by mých sil a energie bylo využito lépe, kdybych prostě jednala jako řezník a vybíjela nejbližší ustuzou, jež mi přijdou pod ruku? Že jsem se neměla vypravit na tak velké tažení jen proto, abych vystopovala a zabila jediné ustuzou?"

"To jsi řekla ty, Vainté. Já ne. Ale budiž ti řečeno, že i já sdílím tvou touhu rozříznout hrdlo tomuto jedinému tvorů."

"Ale ne zas natolik, abys jej následovala všude tam, kamkoli prchne?"

Vainté měřila svůj příbytek dlouhými, hněvivými kroky, trhaje vztekle drápy rohož podlahy. "Tohle povím jen tobě a nikomu jinému, Stallan. Snad byl ten poslední útok chyba. Ale v okamžiku, kdy započal, nikdo z nás nevěděl, jak dopadne, a každý dychtil jej uskutečnit. Včetně té, která teď se mnou nepromluví ani slovo." Prudce se obrátila a zabodla palec do vzduchu směrem, kde stála Stallan.

"Pověz mi tedy, věrná Stallan. Jak to, že ses mi celou dobu vyhýbala - a přesto jsi nyní přišla?"

"Ztráty jsou zapomenuty. Koneckonců byla většina padlých jenom fargi. Nyní se mluví jen o Yilané, které byly ustuzou zavražděny v lese, a o samcích, pobitých na pláži. Postarala jsem se, aby mnoho z obrázků, jež přinášejí ptáci, obrázků, na nichž se roztahují ustuzou, kolovalo mezi Yilané, a aby je každý viděl. Yilané se na ně dívají a roste v nich zlost. Ptají se, proč hubení ustuzou skončilo."

Vainté se potěšeně zavlnila.

"Věrná Stallan, mýlila jsem se v tobě. Zatímco jsem se skrývala zde a užírala se temným hněvem, dělala jsi to jediné, co mi může pomoci zpět mezi ostatní. Ukazovala jsi jim, co ustuzou učinila a co opět učiní. Všude je plno ustuzou, jež je naléhavě nutno zabít. Brzy za mnou opět přijdou, Stallan, neboť si pamatují, že zabíjení ustuzou je věc, v níž vynikám. Udělali jsme chyby - a poučili jsme se z nich. Od nynějška to bude chladné, efektivní zabíjení. Jako utrheš ovoce ze stromu, aby nakrmilo zvířata, tak i my nyní budeme trhat ustuzou. Trhat, dokud strom nebude holý a Gendasí nebude náležet Yilané, aby naše velká expanze mohla začít."

"Půjdu s tebou, Vainté. Od chvíle, kdy jsem poprvé spatřila ustuzou, vím, že přežijí buď Yilané nebo ustátou. Jeden nebo druhý musí zemřít."

"To je pravda. Toto je náš osud a je nutno jej naplnit. Nastane den, kdy lebka posledního ustuzou spočine mezi trny Stěny historie."
Stallan odpověděla tiše a v jejím hlase zazněla neotřesitelná důvěra. "A budou to tvé ruce, které ji tam pověsí, Vainté. Tvé a ničí jiné."

Útok se ruší

Kapitola 57

Stalo se Vaintiným zvykem navštěvovat každého večera před západem slunce model Gendasi. V tu dobu už jeho tvůrci skončili práci a odešli, a ona měla ten rozlehlý, matně ozářený prostor jen pro sebe. Zde mohla bilancovat vše, co se za ten den odehrálo, zjišťovat, odkud vlastně přinesli ptáci obrázky a jak jsou ta místa důležitá. Bylo právě léto a zvířata táhla do nových sídlišť - a i ustuzou se dala na pochod. Vainté sledovala, jak se jejich smečky spojují a zase rozdělují, až nešlo rozlišit jednu od druhé. Neměla teď však žádnou moc, a tak nemohla nařídít lety ptáků tam, kam by chtěla.

Musela se tedy spokojit s informacemi, které přicházely.

Jednoho večera se k ní zde připojila Stallan a přinesla nově získané záběry, jež chtěla porovnat s trojrozměrnou verzí terénu. Vainté se na obrázky dychtivě vrhla, prozkoumávajíc je tak pečlivě, jak to jen v matném světle šlo. Poté, co se Stallan dozvěděla o pravidelných Vaintiných návštěvách, stalo se mezi nimi nepsaným pravidlem, že sem lovkyně téměř denně přinášela čerstvé obrázky kočujících ustuzou. Takto věděla Vainté o tvorech, jimž přisahala zkázu, totéž, co ostatní obyvatelé města, ne-li více.

Již se smířila s tím, že záběry málokdy pocházely z míst, která ji zajímala, ale o to nadšeněji přivítala občasné momentky z onoho údolí na jihu, a nijak ji nepřekvapilo, když z něj jednoho dne zmizely kožené stany a velká zvířata odešla. Kerrick nečekal, až se vrátí. Byl pryč. Ale zase se někde objeví, tím si byla jistá.

Po celé to dlouhé léto studovala model Gendasi, nechávala si to pro sebe - a čekala. Sledovala pohyby nejrůznějších smeček a tak zjistila, že jedna z nich se pohybuje stále na východ. Když tato smečka zcela opustila úkryt hor a blížila se k mořskému pobřeží, čekala a neříkala nic. Stále čekala, i když se smečka zastavila na dosah od pobřeží. Musí to ještě vydržet. Stallan ji informovala o debatách mezi Yılané, znepokojenými takovou blízkostí nepřítele, a současně čím dál rozhněvanějšími, že město nezasáhne. Malsas ty debaty jistě slyší také, vidí i ty obrázky, a bude muset něco udělat. Tlak tedy doléhá na ni, ne na Vainté a toto vědomí pomáhalo bývalé Eistaa krotit netrpělivost. I tak to dalo dost práce. Neměla však téměř co ztratit; mohla jenom získat. Když pro ni jednoho dne přišla fargi, skryla svou dychtivost v nehybném mlčení.

"Zpráva, Vainté, od Eistaa."

"Mluv."

"Je tě ihned zapotřebí v ambasedu."

"Vrať se. Přijdu."

Vainté o tom okamžiku mnohokrát a dlouho přemýšlela, zvažujíc, jak dlouho má na sebe nechat Malsas čekat. Moc dlouho ne; bylo by zbytečné Malsas rozzuřit. Přemýšlela, zda si má vyzdobit paže slavnostními obrázky, ale pak to zavrhl. Nesmí dát najevo, že svůj návrat očekávala. Kápla si jen do dlaní trochu vonného oleje, trochu jej vetřela do hřebínku, aby se leskl, a zbytek použila na předloktí a hřbety rukou. Tím byla příprava hotova. Poté vyrazila k ambasedu; nejkratší cestou, ale nijak ne spěchala. Tam v ambasedu, v srdci města, kdysi sedávala jako jeho Eistaa. Nyní se vrací - jako co? Pokorný žadatel o milost? Ne, nic takového, to by radši zemřela. Je připravena přijmout rozkaz, jehož splněním poslouží Alpeásaku, nic víc, a toto odhodlání bylo znát z každého důstojného kroku, který učinila. Ambased byl nyní větší, neboť řady obyvatel rozšířil celý Inegban. Občané stáli v hloučcích a rozprávěli, nebo se potloukali od skupinky ke skupince. Byli si vědomi její přítomnosti, a jakoby náhodou uhýbali, aby mohla projít, ale nikdo neopětoval její pohledy ani ji nepozdravil. Byla zde - ale nikoli pro ně, alespoň dokud s ní nepromluví Maltas. Skupina kolem Eistaa se před ní rozevřela. Všichni se tvářili, že ji nevidí, a že ustupují jakoby mimoděk. Ignorovala tyto poloviční urážky a neochvějně kráčela dál, aby stanula před čekající Malsas, po jejímž boku se tyčila Stallan. Lovkyně na Vainté pohlédla a barvy na dlaních jí zazářily na uvítanou. Vainté pozdrav opětovala a tiše si slíbila, že na statečnost, s jakou se k ní Stallan hlásí, nikdy nezapomene. Stanula před Malsas a tiše čekala, až se jedno oko Eistaa stočilo jejím směrem.

"Jsem zde, Eistaa."

"Ano, Vainté, jsi."

Prohlášení vyznělo neutrálně, ani jako přijetí, ani jako odmítnutí. Když Vainté setrvala v mlčení, pokračovala Malsas dál.

"Na severu jsou ustuzou a mají dost drзости, aby se přiblížila k pobřeží, kde je lze nalézt a pobít."

"Vím o tom, Eistaa."

"A víš také, že jsem nařídila Stallan, aby se tam odebrala a pobila je?"

"Nevím. Vím však, že Stallan zde zabíjela ustuzou jako první a umí to ze všech nejlépe."

"Jsem ráda, že to říkáš Stallan však s tebou nesouhlasí. Má dojem, že se nehodí k vedení a že nemůže být sarn'enotem, jenž pronásleduje ustuzou. Souhlasíš?"

Odpověď musela být naprosto přesná a pečlivě vážená. V otázce číhalo nebezpečí a jakákoli chyba může být chybou poslední. Ve Vaintiných pohybech se však zračila upřímnost a jistota.

"Stallan je v zabíjení ustuzou velmi zručná a všichni se od ní učíme. Co se její schopnosti stát se sarn'enotem týče, to

nemohu posoudit. Pouze Eistaa může někoho po zvednout jako sarn'enota, a pouze Eistaa jej zase může sesadit." Tak, hotovo. Žádná vzpoura, žádný pokus o odpor nebo vyhýbání, pouze prosté konstatování faktů. Jako vždy musí rozhodnutí učinit Eistaa. Jiní jí mohou poradit, ale jen ona rozhodne.

Malsas přejížděla pohledem z jedné na druhou, zatím co všichni ostatní mlčky sledovali, co se bude dít. Stallan se tyčila, jako vždy pevná jako strom, připravena uposlechnout příkazů, jež dostane. Nikoho by ani nenapadlo, že by někdy mohla Eistaa odporovat. Pokud prohlásila, že není schopna sloužit jako sarn'enoto, tím se přece nijak nevzpírá. Ani Vainté se příkazům nevzpouzela. Byla zde ostatně proto, aby je přijala. Malsas ještě jednou pohlédla na dvojici před sebou a vynesla rozhodnutí.

"Ustuzou musí být zničena. Jsem Eistaa a jmenuji pro to Vainté sarn'enotem, aby se postarala o jejich zkázu. Jakým způsobem toho hodláš dosáhnout, sarn'enoto?"

Vainté zapudila veškeré myšlenky na vítězství a přinutila se k neutrálnímu výrazu. Naznačila prosté přijetí úkolu a promluvila.

"Všechna ustuzou se nyní vyhýbají pobřeží, kde jich již mnoho bylo zabito. Svého času však na pobřeží jedna smečka přišla a nastražila na nás past. Při pohledu na tuto smečku na pobřeží vidím opět tutéž past. To znamená, že je nutno učinit dvě věci. Vyhnout se pasti a nechat do ní spadnout ustuzou."

"Jak toho dosáhneš?"

"Opustíme město ve dvou skupinách. Stallan povede první a vyrazí na člunech podél pobřeží, aby zaútočila obvyklým způsobem. Stráví noc na pobřeží a ráno zaútočí. Já vyvezu druhou skupinu v rychlém uruketo na moře, mimo dohled pobřeží. Přistaneme severně od ustuzou a náhle udeříme, než se o nás dozvědí."

Malsas dala najevo pochopení - ale zároveň i údiv. "To nás snad zbaví smečky ustuzou, ale jak zabrániš jiným ustuzou, aby v noci zaútočili na Stallan a její fargi?"

"Eistaa prokazuje svou moudrost, když pokládá nejdůležitější otázku ze všech. Až budou ustuzou pozorovat, jak Stallan přistává, neuvidí víc než obvyklé vykládání vody a zásob. Až po setmění však tyto zásoby otevřeme a místo jídla vyjmeme naše nové noční zbraně. Až se tak stane, Yilané, jež toto vše připravily, nasednou na čluny, vycvičené pro plavbu v noci. Když dojde k útoku, čluny odplují - a na pláži nezbude nic než smrt."

Malsas chvíli uvažovala a pak naznačila souhlas.

"Udělej to tak. Je to dobře vymyšlený plán. Vidím, že jsi o všem dlouho přemýšlela, Vainté."

Zazněla v tom určitá výtky, že Vainté, ačkoli její postavení nebylo vyjasněno, už vymýšlela plány, jež jí nepříslušely. Byla to však výtky mírná a oprávněná, a Vainté proti ní nic nenamítala. Je opět sarn'enoto - a na ničem jiném už nezáleží. Ovládla radost a promluvila tak klidně, jak jen dokázala.

"Ještě něco vám musím říci o skupině, jež vyrazí pod Stallaniným velením. Když jsme vyvíjeli ty noční zbraně, shledali jsme, že jen velmi málo Yilané dokáže pracovat potmě, byť s osvětlením. Tito specialisté připraví zbraně a pak se odeberou na osvětlené čluny. Zbytek fargi bude muset zůstat na pobřeží. Pokud dojde k útoku, je velmi pravděpodobné, že budou všechny zabity."

"To není dobré," namítla Malsas. "Už máme příliš mnoho mrtvých fargi."

"Vím to, Eistaa, vím to ze všech nejlépe. Ráda bych je ušetřila. A protože patrně nebudou mít možnost sáhnout po zbraních, navrhuji je nahradit Dcerami smrti. Alespoň k něčemu mohou být dobří ti, kdo parazitují na zdrojích města." Malsas dala najevo velkorysé uznání - dlaně se jí zbarvily sytě žlutou barvou. "Vainté, jsi sarn'enotem, neboť tvé nápady jsou dobré a užitečné. Učiň to, učiň to hned. Přípravy stihnete ještě dnes a zásoby lze naložit rychle. Obě skupiny vyrazí za svítání."

Času bylo málo, ale Vainté vše promýšlela po celé dny, a přestože nevěděla, zda své plány vůbec někdy uskuteční, byla připravena na každý detail. Spěšné práce proběhly tak efektivně a rychle, Jak to dokáží jen dobře vycvičené a spolupracující Yilané; jediný, kdo dělal potíže, byla Enge. Trvala na tom, že musí nejdříve hovořit s Vainté a byla rozhodnuta nepohnout se ani o krok, dokud jí nebude vyhověno. Překvapilo ji, že její žádost byla splněna okamžitě.

"Jaké příkazy jsi to vydala, Vainté? Co hodláš učinit s Dcerami života?"

"Jsem sarn'enoto. Oslovuj mne tak."

Enge se napřímila - ale pak si uvědomila, že není čas na osobní hrdost.

"Nejnižší nejvyššímu, spěšně hovořím, sarn'enoto. Informuj mne, prosím, o tvých rozkazech."

"Ty a tvé společnice budete poslány ve člunech na sever. Nikdo po vás nebude chtít, abyste používaly zbraní či zabíjely. Přejeme si jen, abyste pomohly městu."

"To není všechno. Neřekla jsi mi o všech svých plánech."

"Ne, neřekla. A ani neřeknu. Jíš jídlo Alpéasaku a chrání tě ti, kdo jsou ochotni položit za město život. Je-li tě zapotřebí, budeš činit, co ti poručím."

"Něco tu není v pořádku a vůbec se mi to nelíbí. Co když odmítnu?"

"Přesto půjdeš. Bude-li to nezbytné, třeba v poutech, ale půjdeš. A nyní mne opusť. Volba je na tobě a jak se rozhodneš, mne vůbec nezajímá. Odejdi. Mám mnoho práce."

Vaintina neoblomnost - a lhostejnost k tomu, co Enge chce - očividně Enge přesvědčila, že sarn'enoto své hrozby splní, neboť následujícího dne pomáhaly Dcery života ochotně s nakládáním zásob a pak se samy nalodily bez nejmenších protestů.

Vainté osobně kontrolovala, zda jsou na palubě všechna noční obranná, zařízení, ale když přispěchala Stallan s hromádkou čerstvých záběrů, okamžitě, všeho nechala.

"Zde jsou zvětšené záběry, které jsi poručila zhotovit, sarn'enoto."

"Viděla jsi ho? Je v té smečce?"

Stallaniny pohyby vyjadřovaly nejistotu. "Jeden z nich tak vypadá, ale všichni mají srst a připadají mi skoro stejní."

Vainté popadla záběry a rychle jimi prolistovala, odhazujíc je postupně na zem - až našla ten, který hledala. Zvedla ho triumfálně nad hlavu.

"Tady! Je to Kerrick, beze vši pochyby! Srst mu opět vyrostla, jak říkáš, ale v té tváři se nemohu mýlit. Víš, co máš dělat?"

"Vím. Je to dobrý plán."

Stallan si dopřála jeden ze vzácných záblesků humoru. "Mám z něj radost. Je to poprvé, co se těším, až na mne ustuzou zaútočí."

Nakládka skončila a Stallan se svými čluny zamířila na sever - avšak jen pro-to, aby večer zjistila, že veškerá námaha byla nadarmo. Přestože dělali vše, co měli - plavili se celý den a k večeru dosáhli pláže, vylodili se a připravovali past - nebylo jim dopřáno sledovat, jak past sklapne. V posledních zbytcích světla se za věncem příboje vynořil uruketo, doprovázený čile rejdicemi enteeseňat. Z vrcholu mohutné hřbetní ploutve na ně mávala Yilané. Stallan nařídila jednomu z nočních člunů, aby ji tam dopravil.

Když se dostala na dosah, zavolala na tu Yilané ze hřbetu.

"Hovořím namísto Vainté. Vzkazuje ti, aby ses ráno vrátila do Alpeásaku. Všechny Věci přivez s sebou. Útok se ruší."

Zrušení útoku bylo to poslední, co Stallan očekávala.

Dala pohyby najevo údiv a zhnusení.

"Důvodem," pokračovala Yilané, "je to, že ustuzou jsou pryč. Opustila pláž a vrátila se do vnitrozemí tak rychle, jak se jen dokážou plazit. Nezbyl nikdo, koho bychom mohli zničit."

Trumal

Kapitola 58

Než dravec odletěl na jih, bylo již pozdní odpoledne. Toho dne ulovil králíka a s ještě živou kořistí dosedl na vrchol uschlého stromu. Seděl tam, trhal kusy masa a po žíral je. Když se nasytil, zůstal na místě a odpočíval. Černá hrouda na noze se slabě leskla a kdokoli by zvedl hlavu od hloučku stanů dole, snadno by ji spatřil. Dravec otřel za hnutý zobák o kůru stromu, načechral peří - a konečně se vymrštil do vzduchu. Vystoupal ve spirále vzhůru a pak vyrazil na jih. Jeden z chlapců, kteří dostali pokyn ptáka sledovat, ihned běžel zpravit Kerricka.

Ten si zaclonil oči a pohlédl vzhůru na bílou tečku, mizící v dále.

"Herilaku, už je pryč!" zavolal.

Mohutný lovec se odvrátil od zabitého jelena, kterého právě vyvrhoval, ruce až po loket od krve. "Možná tu jsou ještě další."

"Mohou být, jistotu nebudeme mít nikdy. Ale to hejno mořských ptáků už dávno odletělo a chlapci tvrdí, že žádní další větší ptáci v okolí nejsou."

"Co tedy podle tebe máme dělat, margale?"

"Odejít hned a nečekat na setmění. Máme tolik jídla, kolik jsme potřebovali, a tím, že zůstaneme déle, nedosáhneme ničeho."

"Souhlasím. Vyrážíme."

Veškerý majetek už ležel uvnitř stanů - svázán do ranců a připravený k naložení. Než byly stany strženy, mastodonti už měli připnuté sáně a mohlo se nakládat. Každý z nich dychtil opustit nebezpečné místo u pobřeží a vrátit se do jistoty hor. Ve chvíli, kdy se nakládaly poslední sáně, první mastodont se neochotně vydal na cestu. Lovci spěšně kráčeli a ohlíželi se přitom přes rameno, ale pláž zůstávala prázdná. Na pobřeží ještě doutnal oheň a v dřevěném rámu visel napůl vyvržený jelen. Sammady však už byly pryč.

Pochodovali, dokud nepadla tma. Zastavili, zhltnuli kus syrového masa, aniž rozdělali oheň, a šli dál. Pochod pokračoval celou noc, jen s občasnými krátkými zastávkami, aby si zvířata mohla oddechnout. Před svítáním už dosáhli pásma zalesněných kopců, ležících mimo trasu, kterou přišli k pobřeží. Mastodonti byli osvobozeni od saní, aby se mohli napást, a vyčerpané sammady usnuly pod příkrovem stromů.

Když Armun otevřela oči, prozradily jí šikmé paprsky světla, pronikající větvemi stromů, že je už odpoledne. Probudil ji pláč hladového syna. Posadila se, opřela se zády o kmen stromu a nabídla mu prs. Kerrick už po je jím boku neležel; zahlédla jej na mýtině, jak diskutuje se sammadary. Tvářil se vážně a ustaraně, když se vracel do svahu, ale při pohledu na ni se usmál. Opětovala úsměv jako zrcadlo a jakmile usedl k nim, vzala jeho ruku do svých dlaní.

"Odejdem brzy," řekl a odvrátil se, neboť viděl, jak jí úsměv ze rtů mizí. Její dlaně se sevřely.

"Musíš jít?" Bylo to napůl konstatování, napůl otázka.

"Ty víš, že musím. Byl to můj plán - nemohu jej nechat na ostatních."

"Opustíš mne ... " Její hlas zněl chraplavě, plný bolesti samoty, kterou tak důvěrně znala. "Jsi všechno, co mám."

"To není pravda. Máš teď Arnhweeta a budeš dbát, aby byl stále v bezpečí, dokud se nevrátím. To, k čemu se chystám, a ostatní se mnou, děláme z téhož důvodu - aby sammady byly v bezpečí i v budoucnu. Dokud nás budou murgu lovit a zabíjet, nikde jej nenajdeme. Teprve až všichni zemřou, budeme moci žít v míru tak jako kdysi. Běž se sammady na louku v ohybu řeky. Připojíme se tam k vám dřív, než zima skončí. Zůstaň v bezpečí, dokud se nevrátím."

"Vrátíš se k nám, víd?"

Sklonila hlavu a bohaté proudy vlasů jí zakryly tvář přesně tak, jako když ji spatřil poprvé. Dítě nenasytně sálo a mlaskalo; vzhlíželo k němu kulatýma modrýma očima. Kerrick natáhl ruku a zvedl Armun obličej za bradu vzhůru. Odhrnul jí vlasy a přejel prsty po tváři až k rozdělenému rtu.

"Stejně jako ty, i já žil sám," odpověděl tak tiše, že jej mohla slyšet jen ona. "Stejně jako ty, i já byl jiný než ti kolem, a všechny jsem nenáviděl. To vše je ale minulostí. Jsme spolu - a až se vrátím, nikdy se už nerozdělíme. To ti slibuji." Lásyplný dotek na rtech ji odzbrojil. Věděla, že to skutečně myslí tak, jak to říká, že se jí dokáže podívat do tváře, aniž se začne smát. Vytryskly jí slzy a dokázala jen přikývnout. Kerrick vstal a odešel. Soustředila se na dítě, ukolébávajíc jej znovu ke spánku, a nezvedla oči, dokud si nebyla jista, že už jsou lovci pryč.

Herilak vedl skupinu přes vrchy, aniž se byt' jen jednou vynořili z husté vegetace. Kráčel rychlým, pravidelným krokem a ostatní se mu přizpůsobili. Všichni byli silní a zdraví; posledních pár týdnů před cestou jedli dobře a dosyta. Tížila je těžká břemena, ale značnou část tvořily zásoby, takže nazpátek půjdou mnohem lehčeji. Tentokrát bylo důležité nezdržovat se lovem, aby se mohli od sammadů vzdálit co nejrychleji. Až ptáci vzlétnou, tak jako vždycky, nesmí si jejich odchodu všimnout. V té době u musí zmizet v divočině.

Pokračovali dál bez zastávky, až se setmělo natolik, že už neviděli na cestu, až už klopýtali únavou. Teprve po tom Herilak ohlásil odpočinek. Odhodil náklad na zem a ostatní jej napodobili, vzdychajíc úlevou. Kerrick si k němu přisedl a najedl se s ním. Mlčky žvýkali, zatímco tma zhoustla a na obloze se rozsvítily první hvězdy. Nad hlavami jim zahoukala sova.

"To už nás sledují? Pová ta sova ostatním ptákům, kde se nacházíme?" vyptával se znepokojeně Herilak.

"Ne. To je jenom obyčejná sova. Ptáci, kteří nás špehují, hovoří pouze s murgu, s nikým jiným. Dravec, který nás včera zahlédl, se ještě ani nevrátil do Alpéasaku, murgu se tedy ještě domnívají, že táboříme na pobřeží. Až objeví, že jsme pryč a vyšlou za námi další ptáky, budeme už daleko odtud. Naleznou jistě sammady a budou je sledovat, ale nenapadne je hledat nás tady. Nebezpečí prozrazení začne hrozit teprve, až se přiblížíme k jejich městu."

"A pak už bude pozdě."

"Ano, pak už pro ně bude pozdě."

Kurážná slova, řekl si pro sebe Kerrick a ve tmě se usklíbl. Copak může tahle hrstka lovců opravdu zničit mocné město, plné obyvatel? Zdálo se to nemožné. Kolik lovců má s sebou? Méně než tři hault, tři počty mužů. Jsou ozbrojeni hésotsan - ale totéž mají i Yilané. Hésotsan a šípy a oštěpy - tím hodlají bojovat proti mocné rase, jež od vejce času zaplňuje celý svět. Beznadějnost jejich situace vrhla na jeho myšlenky tmu ještě černější, než jaká byla kolem nich. Jak to jen dokážou?

Přes hlodavé pochybnosti jeho prsty nahnátly dřevěnou skříňku, kterou si odnesl z údolí. V kameni uvnitř byl zajat oheň. S ohněm by to bylo možné dokázat - je možné dokázat. Ne - dokážou to. S tímto pevným rozhodnutím, pevnějším než stisk, jímž svíral skříňku, se položil na bok a usnul.

"První vyslaní ptáci se vrátili," hlásila Vainté. "Obrázky jsme prostudovali a domníváme se, že smečka ustuzou z pobřeží je nyní nedaleko hor, dál na severu."

"Jsi si jistá?" zeptala se Malsas.

"U ustuzou si nikdy nemůžeme být jisti; tito tvorové jsou jeden jako druhý. Víme však, že již nejsou na pláži, a žádné smečky jsme nepozorovali ani jižně odtud."

Stallan čekala za nimi a mlčky naslouchala. Žádné smečky nenašli, to souhlasí. Ale to ještě nic nedokazuje. Něco se jí na tom nelíbilo. Měla jakýsi pocit, snad instinkt lovce, ale nevěděla, co je jeho příčinou. Malsas, přestože nebyla lovec, nevědomky její neklid sdílela.

"Nerozumím tomu. Proč ta zvířata tak dlouho pochodovala k pobřeží - jen proto, aby téměř vzápětí zase odešla?"

Vainté učinila pohyb, značící nejistotu. "Hledají jídlo, které na zimu potřebují. Rybaří v moři."

"Moc dlouho nerybařili," ozvala se Stallan.

"Přesně tak," podpořila ji Malsas. "Jaký tedy byl důvod pro tak namáhavou cestu? Mají ustuzou nějaké důvody - nebo jen prostě běhají sem a tam jako zvířata? Chovala jsi dlouho jedno z nich, Vainté, takže to musíš vědět."

"Myslí. Uvažují rozumně. Mají zvířecí vychytralost, která dokáže být velmi nebezpečná. Nikdy nesmíme zapomenout, jakým úskokem pobili tenkrát na plážích fargi."

"Tvé ustuzou uprchlo, že ano?" zeptala se Malsas. "Nebylo náhodou v té smečce na pláži?"

Vainté odpověděla tak klidně, jak jen dokázala. "Domnívám se, že ano. Ten tvor je obzvlášť nebezpečný, protože nemá jen zvířecí vychytralost ustuzou, ale naučil se i něco od Yilané." Malsas ji tedy špehuje, ví o jejím zájmu o zvětšení průzkumných záležitostí. To se ale dalo čekat; sama by na jejím místě nejednala jinak.

"Ten tvor musí být zničen a jeho kůže pověšena na stěně z trní."

"I já si to přeji, Eistaa."

"Co máš tedy v plánu?"

"Přestože bych ráda viděla toto ustuzou mrtvé, připadá mi daleko důležitější vyhubit všechna ustuzou. Nakonec bude výsledek stejný. Až zemřou všichni, zemře i on."

"To je moudrý plán. Jak jej hodláš provést?"

"Když Eistaa dovolí, ráda bych zahájila trumal, který jednou provždy skoncuje s touto hrozbou."

Malsas dala najevo zájem, ale současně i pochybnost. Stejně jako všichni, i ona se kdysi účastnila mnoha trumal, v oceánu svého mládí. Tehdy se různé efenburi spojily, aby v dokonalé spolupráci zaútočily proti jedinému cíli. Mnohokrát bylo hejno olihni tak velké, že by jej jedna efenbura nezvládla. Když však udeřili takto, skončil trumal pokaždé naprostou zkázou protivníků. Nepřežil ani jediný.

"Chápu tvé pochyby, Eistaa, ale je to nutné. Je potřeba získat další fargi z měst Entoban. Další uruketo, další zbraně. Jakmile skončí jaro, vyrazíme na sever, přistaneme, a dáme se na pochod na západ. Všechna ustuzou, na něž narazíme, pobijeme. Koncem léta už dorazíme k horám a obrátíme se na jih k teplému jižnímu moři. Během zimy nám budou dopravovány zásoby. Až nadejde další jaro, udeříme na západ od hor. Než nadejde nová zima, bude již plemeno ustuzou minulostí. Nezůstane ani jediný pár, který by se mohl množit na nějakém odlehlém místě. Tak to musí být."

Malsas její návrh vyslechla a v podstatě přijala. Stále však měla pochybnosti, zda je tak rozsáhlý plán vůbec možné provést. Půjde to? Dívala se na model, přemýšlela o nesmírných vzdálenostech Gendasi a o ustuzou, kteří se zde hemží. Opravdu bude možné vyhubit je všechny?

"Musejí zahynout, do posledního," řekla nahlas, odpovídajíc si tak na svou vlastní otázku, "To je skutečně nevyhnutelné. Ale dokážeme splnit tak obrovský úkol do příštího léta? Nebude lepší vysílat menší výpravy, postupně vyhledávat a ničit smečky, které jsme našli a ještě nalezneme?"

"Budou se skrývat, zmizí na sever do zamrzlých zemí, kam za nimi nemůžeme. Byla bych ráda, kdyby to šlo udělat tak, jak říkáš. Obávám se však, že to nepůjde. Jediným řešením je armáda fargi, která přejde přes celý kontinent a smete tu ohavnou hrozbu."

"Co tomu říkáš, Stallan?" obrátila se Malsas k nehybně stojící lovkyni. "Ty jsi náš nejlepší ničitel ustuzou. Dokáže tento plán skutečně to, co Vainté říká? Máme se o něj pokusit?"

Stallan hleděla na rozsáhlý model a uvažovala si myšlenky, aby je mohla srozumitelně vyjádřit.

"Pokud vypravíme trumal, pak ustuzou zemřou. Nevím však, zda na něj dokážeme shromáždit dost sil. Nejsem vládcem, takže to odhadnout nemohu. Co však odhadnout mohu: shromáždíme-li dostatečnou sílu, pak trumal skončí úspěchem."

Zavládlo ticho. Malsas vážila vše, co bylo řečeno, a Ostatní čekali na její verdikt. Výsledkem jejího přemýšlení byl jediný příkaz.

"Trumal, sarn'enoto. Svojej jej a znič ustuzou."

Bitva o město začala

Kapitola 59

"Omluv mne, že ruším tak důležitou a tvrdě pracující s tak malichernou příčinou," řekla Krunat a váhavě učinila několik kroků k Vainté.

Oslovená stála před modelem Gendasi, zabraná do myšlenek na chystanou výpravu. Odpověděla automaticky a chvíli jí trvalo, než si rušitele dokázala zařadit. Už se setkaly, ano, toto je Krunat, která převzala po Sokain v tváření nových částí expandujícího města. To její pomocnice stavěly tento model, a Krunat pomáhala s plánováním nejen modelu, ale i celého města. Nyní stála před Vainté, ponížene shrbená jako nejnížší fargi. Byla vynikajícím odborníkem, přestože si sama sebe cenila až příliš málo. Vainté se s úsilím vytrhla z myšlenek na přípravy tažení a přes rozmrzelost nad tím vpádem se přiměla k vlídnému tónu.

"Je pro mne vždy ctí hovořit s Krunat. Jak ti mohu pomoci?"

Krunat prohrábla obrázky, jež přinášela, z každého pohybu jí čísla pokorná úcta. "Zaprvé, jsem ti neskonale vděčná, Vainté, za vyvinutí techniky, jejíž pomocí nám ptáci přinášejí záběry krajiny. Její přínos pro naše plánování je neocenitelný a má vděčnost nezná mezí."

Vainté se omezila jen na krátké gesto přijetí díky, neboť nechtěla dát najevo rostoucí netrpělivost. Krunat pokračovala dál a přitom se pomalu probírala záběry.

"Na sever od Alpéasaku jsou borové lesy, země je tam však chudá a písčitá. Zvažovala jsem, zda do té oblasti nemáme prodloužit zavlažovací kanály - snad by tam šla vytvořit blata pro některá větší masná zvířata. Nechala jsem tedy pořídit větší množství záběrů těchto míst, které tě ovšem nemohou zajímat. Snad až na jeden. Možná nebude k ničemu, ale nás zajímají všechny živé formy - vždyť co kdyby se daly využít k našemu prospěchu, a tak jsem jej dala zvětšit ..."

Vaintino podráždění už bylo tak velké, že se ani neodvažovala otevřít ústa, ale něco z jejího rozpoložení i tak prosáklo do neurvalého pohybu, kterým vyškubla Orubat obrázky z palců; plánovačka poděšeně couvla.

Jediný pohled však Vaintinu náladu dokonale změnil.

"Dobrá, Krunat," pronesla srdečně, "měla jsi pravdu, když jsi mi je přinesla. Můžeš mi na modelu ukázat místo, odkud je tenhle obrázek?"

Zatímco Krunat hledala na modelu, prozkoumala Vainté záběr znovu. Ustuzou, o tom nemohlo být pochyb, a má v tlapě hůl, zakončenou ostrým kamenem. Ta hloupá Krunat zakopla o něco důležitého.

"Zde, Vainté, někde tady je místo, odkud obrázek pochází."

Tak blízko! Bylo to jen ustuzou, pouhé zvíře, ale jeho přítomnost tak daleko na jihu byla mrzutá. Dokonce znepokojivá.

Mohou se tu potloukat i další. Tito tvorové už jednou zavraždili skupinu Yilané nedaleko města. Zavolala fargi.

"Přiveď sem ihned lovkyni Stallan. A tobě, moudrá Krunat, náleží díky mě i Alpéasaku. Ten tvor nepřináší nic dobrého - ale my se o něj postaráme."

Stallan byla obrázkem znepokojena stejně jako Vainté. "Další takové záběry už nemáme?"

"Ne. Prohlédla jsem je všechny, než jsem je vrátila Krunat."

"Ten záběr je přinejmenším dva dny starý," uvažovala nahlas Stallan a pak ukázala na model. "Pokud ustuzou pokračovalo dál na jih, může být - samo nebo s celou smečkou - v tuto chvíli zde. Co poroučíš, sarn'enoto?"

"Zdvojnásob počet stráží kolem města. Zkontroluj, zda poplašné systémy fungují tak, jak by měly. A ještě mi pověz, jaký je tím směrem terén. Pokud ti tvorové pokračují k Alpéasaku, můžeš jim přehradit cestu a zastavit je?"

Stallan namířila oba palce ruky k zalesněným křovinám, které na modelu přiléhaly k městu. "Trnité keře a hustý podrost; pokud nejdeme po chodničkách zvěře, je to téměř neprůchodné. Znáš ty stezky dobře. Pošleme ptáky, nejlépe sovy, a najdeme ustuzou. Až se tak stane, vyrazím se svými nejlepšími lovci a nastražíme jim past."

"Udělej to." Vaintin hřeben byl vzpřímen a vibroval. "Myslím, že je tam i Kerrick. Jen on by mohl mít tu troufalost přijít

tak blízko k Alpéasaku a přivést s sebou další ustuzou. Zabij ho za mne, Stallan. Přines jeho kůži a připevni ji sem, na tuto stěnu, aby dobře uschla."

"Tvé přání je i mým přáním, Vainté. Toužím po jeho smrti právě tak jako ty."

* * *

"Toto je poslední kus uzeneho masa," prohodil Kerrick, vydlobávaje klacíkem červy z tvrdé hroudy. "Několika lovcům zbyla ještě trocha ekkotazu, ale ne mnoho."

Herilak usilovně žvýkal svoji houževnatou porci i s červy. "Blíže k městu je zvěř. Pak se najíme čerstvého masa." Dokonce i zde, ve stínu borovic, byl vzduch těžký a horký. Kolem hlav jim bzučely mouchy a přistávaly jim v koutcích očí. Byl to dlouhý pochod, a patřičně únavný. Přes nesmírné vypětí si však nikdo nestěžoval. Viděl jich odsud jen pár, ostatní odpočívali kdesi z dohledu. Kerrick však věděl, že jsou skryti mezi stromy, silní a ostražití. Báł se jen jediného: že je vede na jistou smrt. Čím víc se k městu blížili, tím častěji jej tyto morbidní úvahy přepadaly.

"Jdeme," rozhodl Herilak, zvedl se a pověsil si luk na záda, hned vedle vaku, v němž nesl hésotsan. Mohutný lovec se cítil jistěji s oštěpem v ruce.

Kerrick dal znamení nejbližšímu lovcí a ten je předal dál. Pochod znovu započal, a Herilak, tak jako vždy, šel v čele. Následovali jej mírně zvlněnou, křovinatou plání, a pak podél bažiny, vroubené stromy s převýslými větvemi, pronásledováni mračny bodavého hmyzu. Z bažiny vytékal pomalý proud a mizel v rokli mezi kopci. Herilak zpomalil a rozšířil nozdry, načež dal povel k zastavení. Jakmile po vel proběhl až do konce průvodu, usadil se ke Kerrickovi do stínu košaté vrby na říčním břehu.

"Viděl jsi ty ptáky před námi? Obkroužili stromy, a místo aby usedli, zase odletěli."

"Ne, Herilaku, ničeho jsem si nevšiml."

"V lese si musíš všimnat všeho, pokud chceš zůstat na živu. A teď se zhluboka nadechni a začichej. Co cítíš?"

"Bažinu." Kerrick se usmál, ale Herilak se tvářil stále zachmuřeně.

"Cítím je už z dálky. Neotáčej se. Murgu."

Kerrick cítil, jak se mu rozbušilo srdce a dalo mu hodně práce potlačit impuls, jenž jej nabádal rychle se rozhlédnout kolem sebe.

"Jsi si jistý?"

"Není o tom pochyb."

"Co budeme dělat?"

"Zabijem je dřív, než oni učiní totéž nám. Zůstaň tady. Počkej, až dám pokyn, a potom běž pomalu do toho údolí. Měj smrtící hůl v pohotovosti."

"Mám tam jít sám?"

"Ne. Sasku půjdou s tebou. Lovci zůstanou u mne. Umějí stopovat."

Herilak neslyšně proklouzl o kus zpět a pronesl několik rychlých slov k lovcí, který tam seděl. Oba potom zmizeli mezi stromy. Zakrátko se vynořil Sanone se svými Sasku a oštěpy.

"Co se děje?" ptal se. "Herilak nám naznačoval, že máme jít sem a opakoval přitom tvoje jméno. Kam odešel on a ostatní lovci?"

"Rozptýlte se po cestě," zvolal Kerrick. "Nezůstávejte v houfech." Nato tišším hlasem vysvětlil Sanonovi, co se děje. Mandukto z toho měl pramalou radost.

"Stali jsme se tedy návnadou v pasti? Nechá nás zabít, aby pak pomstil naši smrt?"

"Domnívám se, že můžeme Herilakovi důvěřovat. Jistě je mezi stromy vystopuje. Už to dokázal mnohokrát."

Tiše čekali, rozhlížejíce se neklidně po tmavé stěně džungle, v níž se skrývalo neviditelné nebezpečí. Così se pohnulo a Kerrick zvedl zbraň, než si uvědomil, že je to jeden z Herilakových lovců. Muž mu ukázal směr a zase zmizel mezi stromy. Kerrick šel v čele, pokoušeje se nevnímat strach, který v něm nehloďal o nic méně než v jeho společnících. Temná strž vyhlížela hrozivě; mohla se v ní skrývat třeba celá armáda Yilané. Možná mají už zamířené zbraně a každým okamžikem vypálí ... Pomalu, jeden krok po druhém, kráčel vpřed, svíraje hésotsan tak křečovitě, že se mu v ruce začal vrtět.

Mezi stromy se ozval náhlý bolestný výkřik a záhy další, následovaný ostrým prasknutím hésotsan. Kerrick za váhal: mají jít dál? Co se to děje v té rokli? Mávl na Sasku, aby zalehli, a nařídil jim vyhledat kryt a připravit zbraně.

Ozval se praskot lámaného křoví a blížící se kroky. Kerrick zvedl zbraň ve chvíli, kdy se pod stromy vynořila tmavá postava a vypadla do ostrého slunečního světla.

Yilané! Zamířil a vypálil, ale minul - šipku odrazilo z určeného směru křoví. Yilané se obrátila a spatřila jej.

Čas se zastavil. Byla tak blízko, že viděl, jak supí a jak se jí hrud' prudce zvedá a zase klesá, viděl otevřená ústa a řady ostrých zubů. Tak blízko, že když jí pohlédl do tváře, okamžitě ji poznal. I v jejích očích zablesklo poznání a postoj, který mimoděk zaujala, signalizoval nepokrytou nenávist.

Dlouhý okamžik ukončil oštěp jednoho ze Sasku, který se zabodl do stromu kousek od ní. Vrhla se stranou a zmizela v křoví dřív, než stačil Kerrick zamířit a znovu vypálit.

"Stallan!" vykřikl. "To je Stallan!"

Vyřít se divoce za ní a na půl ucha slyšel za sebou Sasku, jak jej následují, ale záhy se zastavil - zjistil totiž, jak je křoví husté. Tady ji nikdy nenajde - ale ona mohla najít jeho. Vrátil se zpět na stezku vyšlapanou zvěří ve chvíli, kdy sem poklusem dobíhal i Herilak. Pot z něj stékal proudem, ale smál se a vítězně mával oštěpem.

"Vpadli jsme jim do zad; hloupí jsou murgu. Leželi v úkrytu a ani se nehnuli, dokud na ně nezačaly přšet rány. Jsou všichni mrtví."

"Všichni až na jednoho. Na velitele, Stallan. Střílel jsem po ní, ale minul jsem."

"To se stává. Ale na tom nezáleží. Vědí, že jsme tady, ale nemohou s tím mnoho dělat. My jsme však již varováni a příště je tak blízko nepustíme."

"Co budeme dělat?"

"Posbírejte jejich smrtící hole a pak běžte dál. Mám dojem, že bitva o město začala."

Po dlouhé době v Alpéasaku

Kapitola 60

Vainté se právě radila s Malsas o detailech chystaného trumalu, když tu zaznamenaly zděšení kdesi na kraji ambesedu. Otáčející se Yilané byly rázně odstrkovány Stallan., jež si razila cestu k Eistaa. Jakmile se dostala blíž, stal se důvod onoho rozruchu zřejmým. Kůži měla celou poškrábanou a pokrytou blátem a z některých ran jí ještě prýštila krev.

Pokračovala dál, až stanula před Malsas - načež se zhroutila v gestu, znamenajícím porážku. Už to samo bylo šokující, neboť nikdo dosud Stallan nespasil jinak než hrdou a vztyčenou. V tichosti naslouchali jejím slovům.

"Katastrofa, Eistaa. Všichni mrtví. Jen já jsem se vrátila."

"Nerozumím. Mrtví? Jak?"

Stallan zvedla hlavu a záda jí ztuhla hněvem. "Nastražila jsem na ně past. Měly jsme ustuzou zabít, až přijdou blíž. Ale jsou to zvířata, mělo mne to napadnout. Vrhla se na nás zezadu a my o nich do poslední chvíle nevěděly. Všichni lovci i fargi byli zabiti. Uprchla jsem. Kdybych zůstala a bojovala, byla bych už také mrtvá. Nevěděli byste, co se stalo. Nyní zemřu, protože jsem zostuzena. Eistaa, stačí, když jen proneseš příslušná slova ... "

"Ne!" vykřikla Vainté tak hlasitě, jak jen mohla, zuřivě a pánovitě; učinit něco takového před tváří Eistaa znamenalo urážku. Stallan poplašeně otevřela ústa a na okamžik zapomněla na svou žádost o smrt. Dokonce ani Malsas se nezmožila na víc než na šokované ticho. Vainté rychle spustila, dřív než se šok Eistaa mohl změnit v hněv.

"Nechtěla jsem tě urazit, Eistaa Promluvila jsem tak, jak jsem promluvila, jen abych zachránila život Stallan. Nenařizuj jí, aby zemřela. Je oddána městu a to musí být oddáno jí. Poručila jsem jí, aby vzala své lovce a nastražila na ustuzou past. Pokud je tedy někdo vinen, pak tedy já. Potřebujeme tuto statečnou bojovnici. Za tu porážku nemůže. Jsme ve válce s ustuzou. Nenech ji zemřít jen proto, že se snažila tu válku vyhrát. Vím, že jsem hovořila ukvapeně. Očekávám nyní tvůj rozsudek."

Vainté zmlkla a zůstala stát se skloněnou hlavou. Podstoupila svými slovy nesmírné riziko a dost možná sama zemře za svou troufalost, ale Stallan je příliš cenná, než aby si ji mohli dovolit ztratit. Stallan, jediná Yilané, která ji přivítala, když přicházela k Eistaa jako vyvrženec.

Malsas se dívala, jak se ty dvě před ní sklánějí, a zvažovala, co bylo řečeno. Ticho rušilo jen šoupání a škrábání nohou, jak se všechny Yilané, shromážděné v ambesedu, tlačily co nejbliž, aby naslouchaly. Eistaa bude muset rozhodnout.

"Hovořila jsi s nezdvořilou ukvapeností, Vainté. Kdykoli jindy by to byla neprominutelná urážka a tvá smrt by následovala vzápětí. Cítím však ve vzduchu příliš mnoho jiných smrtí a ty musíš žít, abys mohla bránit Alpéasak, stejně jako Stallan. Potřebujeme vás obě. A nyní mi po vězte, co znamená ta hrůzná událost."

"Nejprve mé díky, Eistaa. Jako Stallan, i já žiji jen pro potřeby Alpéasaku. Co ta událost znamená, je jasné, a stejně jasné jsou i události minulé. Ozbrojený a nebezpečný oddíl ustuzou pochoduje na Alpéasak. Je nutno jej zastavit. Je jasný i smysl cesty ustuzou k pobřeží; byla to lest, která měla odvrátit naši pozornost. Když se smečka vrátila do hor, tento houf divokých zvířat se oddělil a pokračoval dál na jih - tajně a odhodlaně. Jakmile jsem se o nich dozvěděla, vyslala jsem lovce, aby na ně zaútočili. Byli poraženi. Musí to být poslední naše porážka, jinak mám strach o naše město."

Malsas byla jejími slovy zděšena. "Co mohou taková zvířata udělat Alpéasaku?"

"Nevím - ale mám strach. Jejich odhodlaný postup, zuřivost toho úderu - to vše mne děsí. Odvážili by se tolik riskovat, kdyby nezamýšleli nějaký rozsáhlý útok? Musíme prověřit obranu města."

"To ano." Malsas se obrátila ke Stallan. "Chápu čím dál víc, proč Vainté riskovala svůj vlastní život, aby za chránila tvůj. To ty jsi vyvinula obranný systém města, Stallan, že je to tak?"

"Ano, Eistaa."

"Pak jej posilni a vylepši. Můžeš mluvit jménem Eistaa. Žádej vše, co budeš potřebovat, ať je to cokoli. Bezpečnost tohoto města leží mezi tvými palci."

"Nenechám ji vyklouznout, Eistaa. S tvým svolením se do toho pustím ihned."

Malsas se za její mizející postavou dívala se směsí zmatku a úžasu.

"Je těžké pochopit, co se děje v této nové zemi Gendasi. Nic tu není stejné jako v Entoban. Přirozený řád je tu narušen ustuzou, která zabíjí Yilané. Kde tohle skončí, Vainté? Víš to?"

"Vím jen to, že budeme proti nim dál bojovat. A musíme zvítězit."

Přes sebejistá slova nemohla Vainté z hlavy vypudit pochyby. A všichni, kdo jí naslouchali, slyšeli v jejích slovech zřetelný strach.

* * *

Herilak zvedl paži, neboť z lesa před nimi se ozvalo za vřeštění. I lovci se zastavili - a s hrůzou pokukovali kolem sebe, neboť zavřeštění zaznělo znovu, doprovázené tentokrát dunivými údery, při nichž se třásla zem.

"Víš, co to je?" zašeptal Herilak.

"Myslím, že ano," opáčil Kerrick. "Dál běž pomalu, protože kousek před námi začínají první pastviny."

Stromy před nimi zhoustly a stezka, vyšlapaná zvěří, se začínala klikatit mezi nimi. Herilak šel v čele, s Kerrickem v patách.

Zaslechli další dunění i vřeštění - a Kerrick zavolal varování všem, kdo jej následovali.

"Zastavte! Vidíte ty šlahouny přes stezku? Přichytí se na kůži a již je nesundáte. Jednou jsem se do nich chytil i já.

Varujte ostatní. Nacházíme se v těsné blízkosti města."

Pokračovali dál nanejšvýš obezřetně, přestože jakékoli zvuky by, pravděpodobně zanikly v rámusu, linoucím se z louky před nimi. Na kraji lesa se opět zastavili a hleděli s bázní na otevřenou pláň, rozprostřenou za lesem.

Ve vysoké trávě kolem sebe kroužili dva obrovští tvorové, oba větší než mastodont, a třetí je přítom pozoroval. Vrásčitá silná kůže měla žlutohnědý odstín a za širokými, dobře obrněnými hlavami bobtnala těla, posetá kostěnými deskami v barvě krve. Jeden z tvorů skočil na druhého, chňapaje po něm bezzubým, rohovinovým zobákem a hlasitě zavřeštěl.

Druhý se k němu obrátil bokem a švihl ocasem tak, že velký kostěný trn na jeho konci opsal rychlý oblouk a se zaduněním udeřil do země, neboť první tvor včas uhnul. Země se při tom úderu opět otřásla.

"Ruutsa," vysvětlil Kerrick. "Tohle dělají, když bojují o samici. Ta čeká támhle a žere trávu. Znáš tohle pole - vím, kde jsme!"

Udupal kus černé hlíny do rovné a hladké plochy, po tom se sehnul a vyryl do ní kamenným nožem několik čar.

"Herilaku, podívej - takhle město vypadá. Mají tam model, který jsem pečlivě prostudoval, takže jej umím zpaněti dokonce ještě dnes. Takhle to vypadá celé. Zde je moře, tady pláže, potom stěna. Toto je ambesed, velké prázdné místo, kde se setkávají."

Herilak pozorně sledoval, jak Kerrick rýsuje město a louky kolem něj.

"Louky obklopují město ve stále širších kruzích a právě zde jsou ruutsa."

Herilak studoval rýhy v zemi a zamyšleně se tahal za vous. "Jsi si jistý, že jsme zrovna tady? Už dlouho jsi tu nebyl; mohli změnit tvar pastvin či přesunout zvířata."

"To nikdy; Yilané takové věci nedělají. Jak to jednou je, takové to už zůstane navždy. Drobnosti se mohou den ode dne změnit, ale jak je jednou něco hotovo, už to tak zůstane navždy."

"V tom případě ti tedy věřím, neboť jsi jediný, kdo murgu dobře zná ..."

Jeho slova přetáhl bolestný výkřik. Obrátili se a viděli, jak jeden Sasku rozhodil rukama a těžce padl na zem. Rozeběhli se mu na pomoc a Herilak napřáhl ruku, aby mu z paže odtrhl trnitý prut, ale Kerrick jej zastavil.

"Nedotýkej se toho - nebo zemřeš i ty. Už mu není pomoci. Jed se dostal do těla."

Sasku vzepjal v bolesti těla do oblouku a na rtech se mu objevila pěna, zrůžovělá krev v místě, kde si prokousl jazyk. Ztratil vědomí a byl ochrnutý - ale ještě dlouho potrvá, než zemře.

"Pokud nechcete dopadnout stejně, nesahejte na nic, dokud nebudeme uprostřed pastvin," varoval Kerrick. "Dívejte se, kam šlapete, neprodírejte se žádným podrostem. Některé šlahouny vás ovinou, jiné, jak jste právě viděli, vás zabijí."

"Je takovéhle celé město?" zeptal se Herilak.

"Ne, jen vnější okraj. Má držet v uctivé vzdálenosti dravou zvěř - a Tanu. Jakmile překonáme tuto překážku, jediným nebezpečím budou jen ozbrojené stráže. Jsou ovšem dobře chráněny za zdmi a nebude snadné zjistit, kde se skrývají."

"Ale v noci přece musejí spát," namítl Herilak.

"To ano, ale v tu dobu zde budou nastraženi noční tvorové, kteří spustí poplach. Musíme zjistit, kde jsou umístěni a zdaleka se jim vyhnout."

"Jaký je tedy plán?"

Kerrick se vrátil k náčrtu na zemi a ukázal na vnější kruh, obepínající celý obrazec. "Musíme se dostat přes tato pole. Většina tvorů, kteří se zde pasou, jako tito ruutsa, na nás nezaútočí, pokud je necháme na pokoji."

Zvedl hlavu a nasál vzduch.

"Vít vane od západu, musíme tedy město obejít obloukem, abychom měli vítr v zádech Jakmile překonáme pastviny, staneme před stromy města. Stojí hustě nahloučené na sebe. Jakmile se vznítí a jakmile se požár trochu rozšíří, nic už jej nezastaví."

"Je tam nějaké suché dřevo?" otázal se Herilak.

"Ne, myslím, že ne."

"Pak se po něm musíme podívat teď a vzít je s sebou."

"Počkej, až se dostaneme k polím západně od města. Tam můžeme nasbírat dřevo a připravit všechno ostatní. Bariérou pronikneme při západu slunce. V tu dobu se všechny Yilané, vyjma stráží, vrátí do města, a tak nás neuvidí. Vyhneme se potom hlídkám a než se setmí, dorazíme k místu, kde začínají stromy Pak založíme ohně."

Když odcházeli, všichni tři ruutsa se tiše pásli a patrně dávno zapomněli na svůj boj.

Opoledne již značně pokročilo, než si proklestili cestu kolem vnějšího pásu pastvin. Žádný z chodníků zvěře očividně nevedl vhodným směrem, a tak se museli, ač neradi, prodírat shluky stromů a hustým podrostem. Jakmile dorazili k líně tekoucí řece, nařídil Kerrick zastavit a shromáždil všechny na břehu. Voda kus dál od okraje byla čistá, a tak se všichni brodili pár kroků od břehu, aby se mohli napít. Jakmile si naplnili břicha vodou, řekl jim Kerrick, co je třeba učinit. Svou řeč často přerušoval, aby ji mohl přeložit i pro Sasku. Všichni muži naslouchali se zamračeným odhodláním, neboť byli u cíle cesty. Již brzy je čeká vítězství nebo jistá smrt.

Byli tak zabráněni do svých plánů, že si nevšimli mraků, které začínaly pokrývat oblohu. Kerrick se zarazil až ve chvíli, kdy mu na kůži dopadlo pár prvních kapek.

Herilak zvrátil hlavu a zamračil se. "Pokud že rozprší, nelze zaútočit - město nebude hořet."

"Ten déšť nepotrvá dlouho; ještě stále je období sucha," ujistil jej Kerrick, ale sám si tím docela jistý nebyl.

Neodvažoval se pomyslet na to, co by se stalo, kdyby pršelo dlouho. Rozptýlili se, aby pátrali po suchém dříví, a jedním okem stále sledovali oblohu. Zůstávala však temná a vítr zesílil. V dálce zahřmělo.

"Nemůžeme čekat do večera," ozval se Herilak. "Musíme založit oheň dřív, než se rozprší."

"Budou tu murgu, uvidí nás."

"To riziko budeme muset podstoupit. Pomoz mi najít cestu přes trnitou stěnu. Ostatní zatím nasbírají dříví."

Ulomili několik silných větví a s jejich pomocí na jednom místě rozhrnuli změť šlahounů s jedovatými ostny. Na otevřené pláni za trnínem na ně velcí tvorové s kachními zobáky vytřeštili oči a s dupotem pádili pryč. Herilak se šlapal větve, aby posloužily jako můstek, a jako první po nich přešel, mávaje na ostatní, aby jej následovali i s na sbíraným dřívím.

Octlí se v prostoru mezi stěnami a čekali, až dorazí i poslední opozdilci. Teprve potom se opatrně vydali dál, s Kerrickem v čele. Tak se mladík po dlouhé době vrátil do Alpéasaku. Rachocení hromu se blížilo a Kerrick se rozběhl v okamžiku, kdy mu na ramena zabušily první kapky přicházející bouře.

Bitva o město začala

Kapitola 61

Dítě, zavěšené ve vaku na Armuniných zádech, bylo vzhůru a nespokojeně plakalo, promočené a prochladlé od hustého deště. Armun klečela na zemi a nebyla mokrá a prochladlá o nic méně, a navíc měla ruce i nohy od bláta, něhož ostrým klackem dobývala jedlé hlízy. Na obloze zazářil blesk a okamžité prasknutí hromu ji zbolelo do uší. Ermanpadar se zlobí. Je čas vrátit se ke stanům. Dítě vřískalo stále víc a Armun popadla košík s hlízami a vstala.

V hustém dešti se jí nad hlavou cosi pohnulo. Zvedla oči a spatřila velkého ptáka, tiše plachtícího na široce rozeprtých křídlech. Vystrčil nohy před sebe a těžce přistál na větvi v koruně stromu, kde se usadil a prohlížel si ji studenými očima přes krutý, ostrý zoban. Armun spatřila, že má černou hroudu na noze; obrátila se a s děsem prchala mezi stromy. Hromy, blesky a pták, který poví murgu, kde se nalézají. Pádila do bezpečí stanů a zalykala že přitom hrůzou.

* * *

Vainté si právě prohlížela model Alpéasaku, když k ní dorazila fargi se zprávou, že do přístavu připlouvá uruketo. Odehnala posla brzkým pohybem paže, ale její soustředění bylo to tam. Koukání na model nepomůže. Ochranné systémy jsou silné a Stallan je ještě utužuje. Nenalezla žádné slabiny, žádná místa, kde by ustuzou mohli způsobit nějakou škodu - snad kromě pobití několika masných zvířat. Tím přemýšlením u modelu se jen znervózňuje. Měla by jít přivítat uruketo a podívat se, jaký náklad přiváží. Z Entoban sem míří další fargi a také silnější hésotsan. Mnoho měst starého kontinentu jim podává pomocnou ruku. Její armáda bude silná a ustuzou zemřou. Když vyšla pod širé nebe, poprvé si všimla mohutných mračen a vzdáleného hřmění. Náhle se sneslo několik těžkých kapek. Blížila se zřejmě bouře. To jí ale může být jedno; má na starosti daleko důležitější věci.

* * *

Krunat následovala po prašné stezce skupinu fargi a pomocnice po jejím boku vláčela svazek dřevěných kolíků. Každá fargi nesla jeden mladý, pečlivě předpěstovaný ovocný stromek, připravený k zasazení. Tentokrát vyrazila s pracovní skupinou osobně - dohlédnout, aby byly stromy zasazeny přesně tam, kam náležely. Některé Yílané ve městě byly stejně tupé jako fargi; zapomínaly, co jim uložila a zkazily i tu nejjednodušší práci. Objevila několik polí, kde rozmístění stromů vůbec neodpovídalo plánu a musela to pracně napravovat. Tentokrát tomu bude jinak. Značky umístí sama a postará se, aby stromy rostly tam, kde růst mají. Vytočila jedno oko vzhůru, k tmavnoucímu nebi. Vypadalo to na dešť. To je dobře, stromům to určitě prospěje.

Zákrut cesty je dovedl na okraj zeleného pole, po němž se k nim blížila řada fargi. To byl první Krunatin dojem - ale fargi vypadaly nějak divně. Byly příliš vysoké a hubené. A měly srst.

Fargi v jejím doprovodu zakolísaly a jedna po druhé padaly k zemi. Pomocnice upustila kolíky a zhroutila se také, když se jí do boku zabodla šipka. Krunat se v panice obrátila a prchala do bezpečí městského stromoví. Zнала město dobře; tam kousek odsud stojí stráž. Musí je varovat.

* * *

"Jeden z nich utíká! Táhle je!" vykřikl Herilak a vyrazil vpřed.

"Není čas!" houkl Kerrick. "Už nám zbývá jenom kousek cesty - a musíme založit oheň, než přijde déšť."

Rozeběhl se, ždímaje z unaveného těla zbytky sil, a ostatní lovci pádili za ním. Slyšel, jak za ním zapraskal hésotsan, ale neodvážil se obrátit a pokračoval dál.

Zakopl a dopadl přímo pod vysoký dub. Odhodil zbraně a vytrhl z vaku u pasu vyřezávanou skříňku. Doběhl Herilak, v praskotu střelby a hlasitého volání.

"Vědí o nás. Pár jsme zabili, oni taky. Vrátili se mezi stromy. Zatím je zadržujeme."

"Podej mi ty větve," křikl Kerrick a přinutil se ke klidu, aby mohl vyjmout ze skříňky kameny. Nasypal na dlaň dřevěný praquek, ale závan větru mu ho z ní záhy sfoukl a na listí nad ním zabubnovaly kapky deště. Vedle něj dopadla dlouhá větev, po ní další.

Pomalů, musíš pomalů! Musí se ti to povést napoprvé - druhou příležitost už mít nebudeš. Třesoucíma se rukama položil skříňku na zem a vysypal do ní všechny dřevěný prášek. A teď udeřit kamenem o kámen, ostře a rychle, tak jak to už dělal mnohokrát. Vzlétly jiskry, znovu a znovu.

Z krabičky se zvedl tenoučký pramínek kouře. Sehnul se nad ním a jemně foukal, přidával malé úlomky dřeva ke žhnoucímu prázku a foukal znovu. Zazářil droboučký rudý pláminek. Kousek po kousku přiházel veškerou zásobu listí, nato do něj nalámal kousky kůry a větvičky ze svého vaku. Teprve když pláminek hořel jasně, odvážil se zvednout hlavu.

Na poli za ním ležela mrtvá těla, Tanu i Yılané. Ne však tolik, kolik se obával. Herilak zahnal útočníky a po stavil kolem lovců jako stráž. Krčili se za stromy, zbraně v pohotovosti, a bránili murgu v dalším výpadu. Herilak pospíchal za Kerrickem a zpocená tvář se mu při pohledu na práskající plameny rozzářila.

Hořela už i dřevěná skříňka. Kerrick ji vstrčil mezi nasbírané dřevo a přihodil ještě několik silnějších větví. Z ohně sálalo horko a kapky deště, dopadající do něj, se se sykotem vypařovaly. Raději se nedíval na postupující bouři a přikládal, až plameny šlehaly výš a výš. Teprve když se pořádně rozhořely i dlouhé a silné větve a žár jej přinutil chránit si tvář předloktím, zvolal, jak nejsilněji mohl:

"Ted'! Všichni k ohni! Město hoří!"

Jeho křik vyvolal bouři radosti a dupot mnoha nohou. Větve byly vzníku rozebrány a odnášeny pryč, značice svou dráhu řetězem padajících jisker. Kerrick rovněž uchopil jedno dřevo a pádil k houštině stromů, kde vstrčil hořící konec mezi suché listy. Okamžik doutnaly a kouřily - ale vzápětí vybuchly jasným plamenem. Přesunul se dál a zapaloval další křoví, až jej horko zahnilo do uctivé vzdálenosti a dýmající větev mu spálila ruku. Odhodil pochodeň přes plameny do stromů, které se tyčily za nimi.

Hulákající lovci běhali podél okraje háje a další a další stromy se měnily v pochodeň. Plameny na dubu před Kerrickem se již prodraly spodní vrstvou větví a přeskočily na další strom. Na zemi se válela poslední dosud nespálená hořící větev a Kerrick ji popadl a pádil s ní dál, daleko za Sanona, jenž se nalézal na samém konci řady. Uběhl ještě kus a rychle zabodl větev do hustého podrostu. Vitr vzníku rozmetl jiskry, a křoví se záhy octlo v jednom plameni. Plameny a dým se nesly vysoko k již zcela temné obloze. Stromy praskaly a hroutily se, doprovázené rachotem hromu. Bouře stále ještě nepropukla.

* * *

Fargi měly značné potíže se zvířaty, jež dnes přivedly na porážku. Něco je dráždilo; pořád pobíhala jedné strany kotce na druhou, koulela očima, že z nich bylo vidět jenom bělmo, a dokonce srazila na zem jednu z fargi. Yılané, jež řídila porážku, marně křičela pokyny. Náhle si všimla praskavých zvuků a podivného, pronikavého pachu. Otočila se, aby spatřila výběžky slunečního jasu, vzlínající k obloze a rámované černými bouřkovými mraky. Pach sem zavanul znovu a s ním i vlna teplého a příjemného vzduchu. Co se to děje, co to má znamenat? Jen tam stála a strnule se dívala, jak se plameny blíží a olizují nedaleké stromy. Jak báječně je teplo! Zvířata za ní vřeštěla a vzpínala se, ale ona šla blíž k onomu teplu a světlu a přiložila k němu dlaň. Vykřikla.

Ikemend otevřela dveře hanalé a vyhlédla ven. Akotolp učinila rezolutní velitelské gesto; nařizovala jí, aby otevřela dokořán.

"Nejprve pro mne pošleš - a pak mi bráníš vstoupit," zavrčela otlá vědkyně, potřásajíc rozzlobeně tukovými polštáři.

"Ihned mne pusť dovnitř."

"Poníženě se omlouvám," řekla Ikemend, když vpustila návštěvnici do chodby a neprodyšně za ní zavřela dveře.

"Samci se zase prali; snad je to tím počasím. Máme tu jedno zranění ... "

"Přived' mi ihned zraněného."

Břítý tón a úsečné pohyby přiměly Ikemend, aby se spěšně vzdálila. Záhy se vracela zpět a táhla za sebou agresivního Esettu.

"To je on," prohlásila, strkajíc samce před sebe. "Vyprovokuje rvačku, a pak dostane, co si zaslouží."

Akotolp ignorovala poznámku; sevřela Esettovu paži a obrátila ji, aby si ji mohla prohlédnout. Když s ní skončila, přidala palci ještě jedno stisknutí navíc a Esetta obrácený zády ke své strážkyni, přivřel jedno oko ve smyslném náznaku. Akotolp chodila na prohlídky do hanalé vždycky ráda.

"Škrábance, nic víc; stačí na to trocha dezinfekce. Samci už jiní nebudou ... " Náhle se zarazila a zvedla hlavu, roztahující chřpí a nasávající vzduch.

"Ten pach - ten pach znám," pronesla a v jejích pohybech byl patrný spěch a neklid. Hnala se ke dveřím a přes Ikemendiny protesty je otevřela. Pach zesílil - vzduch jím byl doslova prosycen.

"Kouř," zvolala Akotolp, tentokrát v nejvyšším zděšení. "Kouř vzniká jen při jediné chemické reakci - ohni."

Esetta se rozechvěl a stáhl se zpět, vyděšen Akotolpiným rozpoložením, zatímco Ikemend signalizovala jenom nechápavost a údiv. Kouř náhle zhoustl a zdálky se ozývalo slabé praskání. Akotolp signalizovala naléhavost a nezbytnost toho, co poroučí.

"Došlo k reakci zvané oheň a může nám hrozit nebezpečí. Ihned shromáždí samce, a rychle je odsud odved'."

"Nemám žádné příkazy!" zakvílela Ikemend.

"Já ti to nařizuji. Jedná se o nanejvýš naléhavou záležitost, hrozí nebezpečí smrti. Všechny je přived' a pojď za mnou k pobřeží, do oceánu."

Ikemend bez zaváhání odběhla. Akotolp přecházela sem a tam, plná obav, aniž si uvědomovali, že stále svírá Esettovu paži a že za sebou vláčí vyděšeného samce. Závan větru srazil oblak kouře do otevřených dveří, takže se oba rozkašlali.

"Nemůžeme čekat," rozhodla Akotolp. "Pojďte!" houkla do chodby, doufajíc, že ji obyvatelé uslyší, a odvěkla kvilejícího Esettu pryč.

Když se Ikemend opět vrátila ke dveřím, sledována neochotnými samci, zjistila ke svému zadostiučinění, že je chodba prázdná. Urychleně dveře zavřela a zapečetila, odesílajíc samce zpět do jejich pokojů s úlevou, že už nedostává žádné protichůdné rozkazy. Vždyť které místo by mohlo být bezpečnější než hanalé?

Teplo, které začínalo pronikat stěnami, bylo uklidňující a příjemné. Strach pocítila teprve tehdy, když se do chodby prodraly první plameny.

Bylo však příliš pozdě, než aby se mohla pokusit o záchranu svých svěřenců. Zahynula s jejich bolestnými výkřiky v uších.

* * *

Alpéasak stál v plamenech. Větremským ohněm přeskakoval ze stromu na strom, listy jednoho stromu zapalovaly listy druhého. Křoviska dole vzplála okamžitě, a s nimi i podlahové rohože, stěny - všechno zachvacovaly plameny, všechno mizelo v tom strašlivém žáru.

Pro Yilané to byla pohroma, jakou si dosud nedokázaly ani představit, fyzikální úkaz, který nemohly pochopit. V tropických pralesích nejsou přirozené požáry a tak se s ohněm dosud nesetkaly. Některé z jejich vědkyň ano, ale pouze jako se zajímavým laboratorním úkazem, ne v takovémto měřítku. Nic na světě nebylo v takovémto měřítku. Ze všech stran šlehaly plameny a vznášela se oblaka kouře. Zpočátku zajímavá atrakce a zdroj příjemného tepla, pak bolesti a smrti. A tak umíraly, spálené, zčernalé, pohlcené plameny. Oheň se přes ně přehnal a šel dál.

Zmatené a vyděšené Yilané i fargi se seběhly v ambesedu, aby vyhledaly radu a pomoc. Ambesed byl již plný k prasknutí, ale přesto přicházely další a další a tlačily se dovnitř, až vznikla pevná a neprostupná masa. Všechny toužily po radě od Malsas a tak se tísnily co nejbliže k ní a tlak ze zadu je tiskl na Eistaa samotnou, až jim nařídila ustoupit. Ti nejbližší se pokusili poslechnout, ale neměli. šanci uspět proti masám, zachváceným panikou.

Ještě větší panika nastala, když do ambesedu dorazily plameny.

Nahloučené Yilané neměly kam uniknout; v hrůze se tlačily dál a vyvíjely tlak na zástupy před sebou. Malsas, stejně jako mnoho ostatních, byla udupána k smrti mnohem dřív, než se přes ni přehnal požár.

Bouře na obloze stále rachotila vzdálenými ozvěnami hromu a mraky se soustřeďovaly k další zteči v potmělých horách. Blížila se spása, ačkoli o tom Yilané neměly ani tušení. Nikdy neviděly oheň a tak je ani nenapadlo, že by jej mohla zastavit voda.

Alpéasak však umíral a Yilané s ním. Od pastvin k oceánu řádily plameny, spalující vše, co jim stálo v cestě a v jejich praskotu a hukotu zanikal i nářek umírajících.

Lovci se rozvalili na zem, vyčerpaní a zčernalí popelem. Ozbrojené Yilané, s nimiž dlouho bojovali, byly buď zabity, nebo zahnány do plamenů. Boj skončil - a s ním také válka, ačkoli byli příliš unavení, než aby si to v tu to chvíli dokázali uvědomit. Pouze Kerrick a Herilak byli ještě na nohou, kolena jim podklesávala, ale přesto stáli.

"Přežije to někdo?" zeptal se Herilak, opíraje se ztěžka o oštěp.

"Nevím, možná."

"Musíme zabít i je."

"Ano, asi máš pravdu."

Kerrickovi se z té zkázy náhle udělalo nevolno. Ve své touze po pomstě nepobil jenom Yilané - ale zničil i tohle nádherné město. Vzpomínal na radost, s níž je prozkoumával, objevoval jeho tajemství. Rozmlouval se samci v hanalé, pozoroval stovky nejrůznějších zvířat na pastvinách. Už nikdy víc. Všechno je pryč. Kdyby byl existoval způsob, jak vyhubit Yilané a přitom neublížit městu, byl by jej použil. Ale žádný takový nebyl. Yilané byli mrtví a s nimi i Alpéasak. "Kde jsou?" ozval se znovu Herilak a Kerrick jen nechápavě otevřel ústa, příliš unaven, než abych pochopil smysl otázky. "Ti, kteří přežili. Říkal jsi, že někteří mohou přežít."

"Ano. Ale ne ve městě - to je zničeno. Někteří budou možná na loukách u zvířat. I na pobřeží, na plážích, jich pár mohlo uniknout ohni. Až plameny dohasnou, půjdeme se podívat."

"To bude trvat moc dlouho. Viděl jsem párkrát požár lesa. Velké stromy mohou hořet či doutnat ještě několik dní. Nedá se k plážím proniknout po pobřeží?"

"Ano, skoro všude je oceán lemován písčitým pásem a při odlivu se tam dá projít docela snadno."

Herilak se rozhlédl po odpočívajících lovcích, zamru čel cosi a sedl si také. "Jenom krátký odpočinek a pak půjdeme."

Kdesi nad ním se zablesklo a slabě zarachotil hrom. "Ermanpadar má murgu rád stejně jako my. Zadržuje déšť."

Když konečně vyrazili, vyhnuli se obloukem zčernalým, dýmajícím stromům a přešli přes nedotčená pole a pastviny. Přestože dým zpočátku zvířata zneklidňoval, pásla se teď tiše a spokojeně. Vysoká zvěř při jejich, spatření prchala dlouhými skoky, zatímco obří, pláty a rohy po krytí tvorové je sledovali mdlým pohledem. Když dospěli k říčce s čistou vodou, shledali, že je pokryta plovoucí vrstvou popela; aby se mohli napít, museli ji rozhrnout. Říčka tekla do moře. Odliv vrcholil a tak mohli kráčet po chladném, pevném písku, po jedné ruce oceán, po druhé zčernalé, kouřící trosky města Alpéasaku. Zbraně měli v pohotovosti, ale nikdo se jim nepostavil na odpor. Když obešli výběžek pevniny, zastavili se. Před nimi proudila řeka a k pobřeží se z moře blížilo cosi, velkého a černého, jen matně viditelného přes oblaka dýmu.

"Uruketo!" zvolal Kerrick. "Míří do přístavu. Možná jich pár přežilo u řeky." Dal se do běhu a ostatní pospíchali za ním.

* * *

Stallan se dívala na těla Yılané, rozházená po říčním břehu nebo plující v proudu. Strčila do jednoho z nich nohou; fargi se překulila, oči zavřené a ústa dokořán. Ještě slabě dýchala.

"Podívejte se na ně," řekla Stallan a každým pohybem hlásala znechucení a pohrdání. "Přivedla jsem je sem, přinutila je, aby se schovaly do bezpečné vody - a ony přesto umírají. Zavrou ty své pitomé oči, zvrátí hlavu a zemřou."

"Jejich město je mrtvé, odpověděla Vainté slabě. "Jsou tedy mrtvé také. Staly se vyvrženci bez města. Pokud si přeješ spatřit někoho, kdo žije, pak támhle je máš, své nesmrtelné." Opovržlivým gestem ukázala na skupinu Yılané, stojící po kolena ve vodě.

"Dcery smrti," všimla si Stallan a dala najevo stejné opovržení. "To je vše, co zbylo z Alpéasaku? Jen ony?"

"Zapomněla jsi na nás, Stallan."

"Uvědomuji si, že ty a já zde stojíme - ale nechápu, proč nejsme mrtvé jako ostatní."

"Žijeme, protože naše nenávisť je příliš silná. Nenávisť k ustuzou, která to všechno způsobila. Nyní tedy víme, proč sem přišla. Založila svůj oheň a zničila naše město ..."

"Tam, podívej, uruketo! Pluje k pobřeží."

Vainté se obrátila k tmavému obrysu, rozrážejícímu vlny. "Nařídila jsem jim, aby odpluli, až se oheň přiblíží, a aby se vrátili, až bude po něm."

I Enge spatřila uruketo.

Opustila svou skupinku a vylezla na břeh. Vainté spatřila, jak se blíží, a rozhodla se ignorovat její tázavý postoj. Když to Enge pochopila, stoupla si před ni a promluvila bez vyzvání.

"Co s námi, Vainté? Uruketo se blíží k pobřeží a přesto se mnou odmítáš mluvit."

"Nechci s tebou mluvit. Alpéasak je mrtvý a já bych si přála, abyste zemřely také. Zůstanete zde."

"Drsný rozsudek, Vainté, nad těmi, kteří ti nikdy neublížili. A také drsný způsob, jak mluvit s vlastní efenselé."

"Nechci tě znát a mít s tebou cokoliv společného. Byla's to ty a tvé společnice, kdo zasel slabost a rozkol mezi Yılané, když bylo zapotřebí napnout veškeré síly. Zemři si tady."

Enge se upřeně dívala na svou efenselé, na Vainté, která bývala nejsilnější a nejlepší ze všech, a z každého rysu, z každé linie těla jí čísel odpor a nesouhlas.

"Ty, jejíž nenávisť zničila Alpéasak, ty mne nechceš znát? Přijímám tvé přání a prohlašuji, že vše, co mezi námi bylo, již není. Teď jsem to já, kdo tě nechce znát. Už neuposlechnu ani jediný tvůj příkaz."

Obrátila se Vainté zády a zavolala na svůj houf.

"Odcházíme odsud. Plavte k uruketo."

"Zab je," zavřískla Vainté. "Postřílejte je všechny!"

Stallan se obrátila, pozvedla hésotsan, a ignorujíc Engin nárek, pálila jednu šipku po druhé na plavající Yılané. Mířila dobře, a další a další mizely zasaženy pod hladinou. Náhle byl hésotsan prázdný a Stallan jej sklonila a rozhlédla se po nových šipkách.

Zbytek Yılané m dosáhl uruketo; byla mezi nimi i vědkyně Akotolp a jakýsi samec. Enge se odvrátila.

"Přinášíš jenom smrt, Vainté," řekla smutně. "Stala ses bytostí, zasvěcenou smrti. Kdyby to bylo možné, opustila bych svou víru jen proto, abych ukončila tvůj život."

"Tak to učiň," vyzvala ji výsměšně Vainté. Zvrátila hlavu a odhalila krk. "Zakousni se. Máš zuby. Do toho."

Enge sebou škubla, vyrazila a zase se stáhla - protože nedokázala zabít, dokonce ani toho, kdo si smrt zasloužil tolik jako Vainté.

Vainté zase sklonila hlavu a otevřela ústa - ale její slova přerušil Stallanin chraplavý křik.

"Ustuzou!" Vainté se okamžitě obrátila a spatřila ty ohavné tvory, jak k ní běží a mávají hésotsan a zahrocenými holemi. Bleskově se rozhodla a srazila Enge úderem pěsti. "Stallan," křikla, než se vrhla do vody. "K uruketo!"

A tak je zastihl Kerrick, přibíhající po říčním břehu. Všude poházené mrtvé Yılané, nějaká živá v vodě. Jen jedna jediná stála na břehu a hleděla jim vstříc, Yılané, na niž nikdy nezapomene.

"Nestřílejte!" zařval a rychle totéž zopakoval v jazyce Sasku. "Ten marag je můj." Běžel dál a přešel do Yılané. Význam jeho slov byl trochu zastřen pohyby při běhu, ale jádro zůstalo jasné.

"To jsem já, Stallan, ustuzou, které tě nenávidí a přichází tě zabít. Upřechneš, zbabělče z největších, nebo na mne počkáš?"

Stallan nepotřebovala jeho provokace a stěží je vůbec vnímala. Zcela jí stačil pohled na Kerrickovu běžící po stavu.

Toto byl tvor, jehož nenáviděla víc než cokoliv jiného, ustuzou, které zničilo Alpéasak. Odhodila prázdný hésotsan a se zuřivým řevem se na něj vrhla.

Kerrick, nedbaje na vlastní hésotsan, pozvedl oštěp a bodl jím vši silou po Stallan. Jenže lovkyně dobře znala divoká zvířata. Uhnula, takže oštěp ji neškodně minul, skočila na Kerricka a srazila jej na zem. Její palce mu se vřely vlasy a zvrátily hlavu nazad. Vzpíral se ze všech sil, ale neměl naději proti svalům, pevným jako skála. S rozevřenou tlamou se mu vrhla na krk a špičaté zuby se již již chystaly rozervat mu hrdlo.

Herilakův oštěp proletěl vzduchem a zasáhl Stallan do úst, aby mezi čelistmi pronikl přímo do mozku. Byla mrtvá ještě dřív, než dopadla na zem. Kerrick ze sebe setřásl její mrtvou váhu a roztřeseně se zvedl.

"Dobrá rána, Herilaku," vypravil ze sebe.

"K zemi a stranou!" zařval Herilak v odpověď, strhávaje z ramene luh. Kerrick se obrátil a spatřil Enge, jak se zvedá.

"Odlož ten luk," nařídil Kerrick. "Všichni ostatní, ne střílejte. Ta mi neublíží."

Spadlo několik těžkých kapek, pak další a ještě víc, a potom se strhl prudký liják. Dlouho hrozící bouře konečně propukla. Příliš pozdě, než aby zachránila město Alpéasak. Silný tropický déšť se valil v proudech a se sykotem se měnil v oblaka páry všude, kde se střetl s doutnajícími troskami.

"Přinesl jsi nám smrt, Kerricku," pronesla Enge dost nahlas, aby ji slyšel i v hukotu deště. Z jejích pohybů byl patrný

žal.

"Ne, Enge, v tom se mýlíš. Přinesl jsem život svým ustuzou, neboť beze mne by tvorové jako tahle mrtvá hrouda u mých nohou zničili celé naše plemeno. Nyní je ona sama mrtvá a Alpéasak také. Uruketo odpluje a poslední z vás s ním. Já přivedu své ustuzou sem a toto město bude naše. Ty se vrátíš do Entoban a zůstaneš tam. Yílané si budou pamatovat, co se zde odehrálo, a už se sem nevrátí. Ty jim to budeš připomínat. Postarej se, aby na to nikdy nezapomněli. Pověz jim, jak zde všichni zemřeli v plamenech. Eistaa, její poradci, Vainté ... "

"Vainté je tam," ukázala Enge na čekající loď. Kerrick se tam podíval, ale nedokázal ji rozeznat mezi ostatními, kteří se škrábali na široká černá záda. Tak přece jen nezemřela. Ta, již nenáviděl nejvíce, je stále naživu. Ano, nenávidí ji - ale proč potom ten náhlý záchvát radosti, když to Enge řekla?

"Běž za ní!" houkl, aby hlasitými slovy zahnal zmatek v mysli. "Pověz jí, co jsem ti řekl. Pokud sem ještě nějaká Yílané přijde, zemře. Pověz jí to."

"Nemohla bych jí říci, že zabíjení skončilo? Že nastal život, ne smrt? To by bylo nejlepší."

Jeho gesto znamenalo prosté a ničím nekomplikované odmítnutí. "Zapomněl jsem, že jsi Dcera života. Vyříd' jí tedy, a všem ostatním s ní, že kdyby tě byli poslouchali, mohli být všichni mrtví Alpéasaku naživu. Ale dnes už je na mír příliš pozdě, Enge, to si musíš uvědomit i ty. Mezi námi vládne nenávist a smrt, nic víc."

"Mezi ustuzou a Yílané ano, ale ne mezi námi, Kerricku."

Chtěl něco namítat. Nemohou se přece než nenávidět. Tato studená bytost pro něj nic neznamena. Mohl by kdykoli pozvednout oštěp a zabít ji. Ale neudělal to. Namísto toho se trpce usmál.

"To je pravda, má učitelko. Budu mít na paměti, že existuje přinejmenším jeden marag, jehož zabít nechci. A nyní odplav k uruketo a již se nevracej. Až zapomenu na všechny Yílané, na tebe budu stále vzpomínat. Běž v míru."

"Mír i tobě, Kerricku. A mír i mezi ustuzou a Yílané."

"Ne. Jen nenávist a široký oceán. Dokud zůstanete na své straně oceánu, budete mít svůj mír. Běž."

Enge vzlouzla do vody a on se opřel o oštěp, vyčerpaný a prázdný, a přihlížel, jak štíhlá postava plave k uruketo a šplhá mu po zádech. A pak, když se uruketo obrátil a vyplul na širé moře, pocítil, jak na něj padá nesmírná únava.

Je po všem, konec, mají to za sebou. Alpéasak je pryč a s ním i všechno ostatní.

Jeho myšlenky odlétly do severních hor, ke kruhu stanů v ohybu řeky. Tam na něj čeká Armun. Po boku se mu objevil Herilak a Kerrick mu položil ruku na rameno.

"Je dokonáno, Herilaku. Dostalo se ti pomsty, po níž jsi toužil, dostalo se jí i nám všem. Posbírejme oštěpy a vraťme se na sever, než přijde zima.

Pojďme domů."